

CHIP

MAYIS/2011

www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:16 • 2011/05 • 7.00 TL

**HEM SESSİZ HEM
ÇOK GÜÇLÜ**

Gürültücü donanımlardan bikanlara sessiz alternatifler

► 76

1 Muhteşem 100 yazılım

HEPSİ TAM SÜRÜM

2011'İN EN İYİLERİ: Tamamını PC'nize kurmak isteyeceksiniz ► 54

Akıllı TV

HD

IP TV

TV devrimi

3D

LED

Plazma

Televizyon başına dönüş

TV'leri tekrar popüler yapan teknolojiler mercek altında

WINDOWS 7 SP1.5

CHIP Sürümü: Daha fazlasını sunuyor ► 70

TEST: Uygun fiyatlı SSD'ler incelemede

Süper çerezler veri çalışıyor

Yeni nesil inatçı çerezlerden kurtulun ► 38

GERÇEĞİ YAKALA!

Tamamen yeni bir boyutta oyun oynamaya hazır olun. XFX AMD HD Radeon 6000 serisi ekran kartları ile oyunlarınıza yeni bir boyut ekleyin. XFX ile oyunlarda gerçeği yakalayın.

HD 6850

HD 6870

HD 6950

HD 6970

SUPPORTS DirectX 11

VEKTRON ELEKTRONİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

XFX TÜRKİYE DİSTRİBÜTÖRÜ

Merkez Mahallesi Bağlar cad. Şehit Er Barbaros Yalçın Sk. No:2/1 Kağıthane/ İSTANBUL

Telefon: +90 212 295 05 44 - <http://www.e-veptron.com> - info@veptron.com.tr

İkinci TV devrimi

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Yeni nesil bir televizyon alanların veya alacak olanların ortak bir beklentisi var: Üç boyutlu görmek, yaşamak ve hissetmek istiyorlar. Piyasada satılan yeni TV'lerde de en çok 3D özelliği öne çıkıyor. Ve müşteriler de 3D için daha fazla para ödemeyi göze alıyorlar. Ancak 3D deneyimi çoğu kullanıcıda sadece pozitif etkilere sahip olmuyor. Yapılan anketler de gösteriyor ki, her üç kişiden en az biri 3D izlemeye fiziksel rahatsızlıklardan şikayet ediyor.

Bende de benzer bir durum söz konusu olsa da bu durum beni şaşırtmadı değil. İki saatten fazla büyük bir 3D TV karşısında oyun oynayınca, tam olarak yıllar önce çocukken annemin bana yaptığı şu uyarının, yıllar sonra gerçek olduğuna şahit oluyorum: "Televizyonun karşısında fazla oturma, yoksa gözlerin bozulur!" Bugüne kadar baş dönmesi ve renkli göz kayması hissinin sorumlusunun stresli oyun ortamı olduğunu düşünürdüm. En azından 3D sinema filmlerinde böyle bir etkiyle karşılaşmamıştım. Ancak anket sonuçlarından sonra bundan o kadar da emin değilim. Beyin kıvrımlarım onlarca yıllık oyun deneyiminden, düz ekran monitör ve televizyon görüntüsünü, üç boyutlu derinlikle kendimin görmesi gerektiğini biliyorlar. Şimdiye 3D TV sayesinde görüntü gerçekten de bir derinlik kazanıyor ve beynin bu duruma alışması kolay değil. En azından edinilmiş alışkanlıkların hemen değişmesini beklememek lazım. Benim için yeni üç boyutlu deneyime alışmak biraz alıştırma ve zaman alacak.

Yeni nesil televizyonların 3D görüntü ile birlikte sundukları yeni özellikler, ikinci bir TV devrimine işaret ediyor. İnternete bağlanabilen, yüksek çözünürlüklü ve üç boyutlu oyun ve film keyfini evlerimize taşıyan, akıllı uygulamalarla giderek daha fazla işlevsellik ve konfor sunan yeni nesil televizyonlar, hayatımızı daha da kolaylaştıracak ve bizleri eğlendirecek gibi görünüyor. Biz de 10 sayfalık özel TV dosyamızda (bakınız sayfa 106) bu yeni özellikleri ve teknolojileri anlatmaya çalıştık.

TV dosyamız dışında bu ay çok zengin bir dergi içeriğiyle karşınızdayız. 12 sayfalık özel antivirüs dosyamızda (sayfa 93) yeni güvenlik paketi yazılımlarına ve kötü amaçlı yazılımlara karşı nasıl korunabileceğinize dair ipuçlarına yer verdik. Ayrıca türünün en iyi 100 ücretsiz yazılımını da kapak konumuzda (sayfa 54) ve DVD'mizde bulabilirsiniz.

Özellikle yüksek performans sunan PC'lerde kullanıcıların en büyük sorunu kasadan çıkan rahatsız edici gürültü. "Sessiz PC" (sayfa 76) yazımızda oyun, multimedya ve ofis bilgisayarlarını daha sessiz çalıştırmayı sağlayacak donanım bileşenlerine, programlara ve ipuçlarına yer verdik. SSD diskler giderek düşen fiyatları ve artan hızlarıyla PC ve dizüstü kullanıcılarının performans konusunda en etkili terfi bileşenlerinden biri durumuna geldi. Çoğu sistemde SSD disk değişikliği, işlemciyi, RAM'i veya ekran kartını değiştirmekten daha etkili bir sonuç veriyor. Piyasada satılan SSD diskleri karşılaştırmalı olarak test ettiğimiz yazımızı (sayfa 84) okumadan yeni bir sabit disk satın almayın.

uyaman@chip.com.tr

Ufuk Yamankılıçoğlu

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL MAYIS 2011 SAYISI

Geçen yıl 15. yılını kutlama sürecine giren ve dopdolu bir sayıyla okurlarının karşısına çıkan, Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi LEVEL, bu ay da kapağını bomba gibi bir konuyla süslüyor. Oyun tarihinin en etkileyici, en sürükleyici ve en popüler serilerinden biri olan Grand Theft Auto'nun dünü, bugünü ve yarını hakkındaki detayları öğrenmek istiyorsanız, LEVEL'in Mayıs sayısını tükenmeden alın.

LEVEL'in okurlarına hediye yağmuruysa sürüyor. Grand Theft Auto, L.A. Noire ve Point Blank posterleri, Grand Theft Auto ve Grand Theft Auto 2 tam sürümleri, Türkiye'nin ilk ve en çok okunan online oyun dergisi Online Oyun, Audition ve Fantasy Tennis kurulum dosyalarının yer aldığı alaplara DVD'si ve 20 TL değerinde Rappelz promosyon kodu, bu ay tüm LEVEL okurlarına hediye. Üstelik bu ay üç LEVEL okuru, Rockstar Games'in yeni bombası L.A. Noire'nin PlayStation 3 versiyonunu kazanma şansına sahip.

LEVEL'in Mayıs sayısının içeriğinde yer alan önemli konulara şöyle: Resident Evil: Operation Raccoon City, Saints Row: The Third, Super Street Fighter IV: Arcade Edition ilk bakışları; Assassin's Creed: Brotherhood, Mortal Kombat, MotorStorm Apocalypse, Operation Flashpoint: Red River, Portal 2, SOCOM: Special Forces, Virtua Tennis 4, WWE All Stars incelemeleri; Portal 2 rehberi...

CHIP Mart 2011 net satışı

32,529

Kaynak: DPP A.Ş.

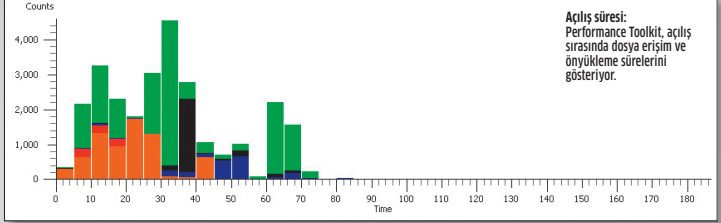

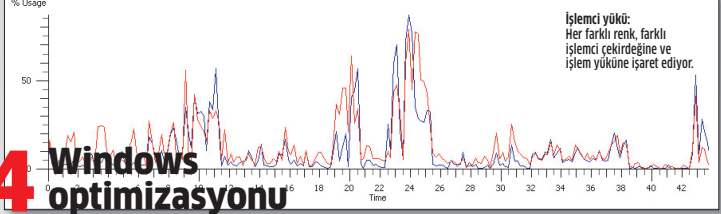

54 100 tam sürüm yazılım

ÖNYÜKLEME KONTROLÜ

İŞLEMÇİ KONTROLÜ

64 Windows optimizasyonu

Mükemmel Windows 7

70

76

Sessiz PC çözümleri

84

SSD diskler testte

88

Profesyonel Youtube

GÜNCEL

- 10 İnci Sözlük meclise mi girecek?**
"Farklı" bir bağımsız milletvekili adayı portresi
- 12 Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler
- 24 10 şey**
Kopyacılar hakkında bilmediğiniz on şey
- 34 Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler

KONULAR

- 38 Silinemeyen çerezleri silin**
Yeni süper çerezler PC'lere yayılıyor. Bu veri casuslardan kurtulabilirsiniz
- 42 Virüs tarayıcıya virüs bulaşır mı?**
Güvenlik paketlerinin yeni zararlılarda çoğunlukla şansı yok.
- 46 WLAN vs. Powerline**
CHIP, pratik bir testle hangi teknolojinin ağınıza daha iyi bağladığını araştırdı
- 50 Sisteminizi düzenleyin**
Ümitsiz aramalara son: Bu araçlarla dosyalarınızı en iyi şekilde yönetebilirsiniz
- 54 100 tam sürüm yazılım**
Türünün en iyi ücretsiz yazılımlarını sizler için seçtik, üstelik tamamı DVD'de
- 64 PC'nize daha fazla güç**
Microsoft'un yepyeni bir ücretsiz aracı Windows 7'de maksimum performans sağlıyor
- 70 Service Pack 1 için yamalar**
Araçlarımızla Windows 7 Service Pack 1'i geliştirebilir ve mükemmel hale getirebilirsiniz

74 Efsane avcısı

"Manyetik alanlar diskleri siler": Bu efsane-nin doğru olup olmadığını araştırdık

76 Sessiz ve tam performanslı

PC'nizin çıkardığı seslerden rahatsız mısınız? Gürültücü bileşenleri değiştirin!

80 Geleceğin güç pilleri

Daha fazla taşınabilirlik daha iyi piller gerektiriyor. CHIP en yeni teknolojileri tanıtıyor

84 SSD'lerde fiyat düşüşü

Solid State Disk'ler hiç olmadığı kadar ucuzlar ve PC'nizi uçuruyorlar

88 YouTube için profesyonel ipuçları

Ülke engellerini aşabilir, uygun videoları hemen bulabilir ve 3D izleyebilirsiniz

90 CHIP zaman tüneli: Kablosuz

Kablosuz iletişim evimizdeki ağırlardan çok daha fazlasını kapsıyor...

92 Yeşil televizyonlar

Doğru TV seçimiyle elektrik tasarrufu

93 Dosya: Antivirüs yazılımları

Virüs tehdidine karşı güvenlik sağlayan en yeni yazılım paketleri

106 Dosya: Yeni nesil TV'ler

TV devrimi: HD, 3D, LED, akıllı uygulamalar ve internet

116 CHIP50: Fotoğraf

Yazılımlar, videolar, e-kitaplar, atölyeler. Ayrıca Photoshop raporu

124 Cool Tech

Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri

126 Teknik Sözlük:

Fotoğraflar için son kullanma tarihi: X-pire hizmetindeki eksiklikler

128 Donanım günlüğü

Donanım dünyasında bu ayki çarpıcı gelişmeler ve yeni ürünler

ÜRÜN TESTLERİ

130 Yeni ürünler

Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede

140 Yazılım günlüğü

Yazılım dünyasında bu ayki çarpıcı gelişmeler ve yeni ürünler

142 En iyi Freeware'ler

Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar

144 Ayın web siteleri

İnternet dünyasından ayın en ilginç siteleri

146 Tam sürümler

DVD'deki tam sürüm programlar

149 Pratik ipuçları

Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

CHIP TEST MERKEZİ

166 CHIP TOP10

Farklı kategorilerde en iyi donanımlar

171 CHIP fiyat barometresi

En iyi dizüstü PC tavsiyeleri ve 7 aylık türü için fiyat tahminleri

172 CHIP CPU ve GPU rehberi

Piyasaya güncel bakış: PC ve dizüstüler için en iyi bileşenler

DVD İÇERİĞİ

8

DVD: Harika tam sürümler, pratik araçlar ve freeware yazılımlar

UYDU ALICISI İÇİNDE

Dijital yayınları tek bir kartla
LCD'ye sığdıran, kutu ve kablo
derdini ortadan kaldıran teknoloji:

all+in+one

- + FULL MOTION + 4 HDMI GİRİŞİ + 2 USB GİRİŞİ
- + DİJİTAL YAYINLARI USB'DEN KAYDETME ÖZELLİĞİ

444 0 888

Bir yedek işinizi görür

Maalesef Nisan sayınızda yayınladığınız "Windows'unuzu kurtarın" yazınızda ne demek istediğinizi tam olarak anlayamadım. Neden çeşitli programlardan yararlanıp bir kurtarma bölümü yaratacakmışım ki? Tüm sabit diskin kopyasını alırım, bir harici diske kopyalarım, bir de açılış CD'si bana yeter? Bence yeni kurulmuş ve sonrasında programlar düzgün çalışıyorsa yedeği düzenli olarak güncellemek, bence yazıda anlatmak istediğiniz amaç için yeterli. Image almak için XP'de Acronis True Image Personal gibi bir program kullanırım. Windows 7'de ise zaten bir yedekleme fonksiyonu var.

ERSİN ÖZKAN

CHIP: Elbette sistemin image'ini alarak da aynı amaca ulaşabilirsiniz. Ancak pratikte Dünya Üzerinde satılan çoğu PC'de zaten bir kurtarma disk bölümü mevcut. Bu da şu demek: Neredeyse tüm IT sektörü bu yolu kullanıyor. Bu yüzden PC üreticilerinin nasıl kurtarma bölümleri oluşturduklarını ve okurların bu işlemi kendilerinin nasıl yapabileceğini ve kendileri için en iyi hale nasıl getirebileceklerini anlatmaya çalıştık.

Bagajda dizüstü

66. sayfada aşırı ısı değişimi nedeniyle dizüstü PC'leri bagaj kısmına göndermemeyi tavsiye ediyorsunuz. Bu tip değişimler en fazla ne kadar olmalı? Ben 40 sene pilotluk yaptım ve bagaj bölümünde asla buzlanma gibi bir durumla karşılaşmadım, zira buralar zorunlu olarak havalandırılıyor. Böylece artı sıcaklıklar ortaya çıkıyor, ancak asla buzlanma oluşmuyor! Buzlanma daha ziyade ısıtılmamış yükleme sahalarında veya bagajlar yüklenmeden önce ortaya çıkıyor. Bu yüzden verdiğiniz ipucu aslında doğru, ancak uçak yüzünden değil, başka sebepler yüzünden.

LEVENT SONAY

İntihal engelleme

Bu ay dergide yayınlanan yazınızın özellikle Türkiye bacağı ile ilgili sizi bilgilendirmek ve bazı eksikleri gidermek için mail göndermek istedim. Türkiye ve yakın coğrafya temsilcisi olduğumuz URKUND özellikle Kuzey Avrupa'da Pazar lideri olan ve 15 yıllık geçmişi bulunan bir intihal engelleme yazılımıdır. Belirttiğiniz istatistiklerin aksi şeklinde örneğin Türkiye'de TÜBİTAK-ULAKBİM, İTÜ, Bahçeşehir, İYTE gibi birçok kurum ve kuruluş URKUND'u aktif olarak kullanmaktadır. Program hakkında daha detaylı bilgiye web sitemizden ulaşabilirsiniz. Dikkatini rica eder, iyi çalışmalar dilerim.

MERVE KOL, WWW.URKUND.COM.TR

Mac makaleleri

Merhaba, 2000 yılından beri derginizi takip ediyorum. 2006 yılından beridir arşivliyorum. CHIP dergisinden birçok şey öğrendim. PC kullanıcısıyım ama bu yıl Mac'e geçtim. Mac'e geçtikten sonra fark ettiğim şu oldu DVD'lerinizde Mac'lere yönelik makale ya da program yok. Bu durumdan sıkıntı duymaktayım ama bu sıkıntı derginizi takibimi bırakmama neden olmadı. Makalelerinizi zevkle okuyorum. İpuçları ve donanım testleri çok

TEHLİKELİ TIKLAMALAR

"Sörf sırasında karşılaşılabileceğimiz tehlikelere karşı uyardığınız için teşekkür ederim!"

faydalı oluyor.
İyi çalışmalar.

ÇAĞLAR ERGÜL

Baskı hatası

Merhaba, Dergideki karakterlerin değişmiş olduğunu görüyorum ya da basım hatası olabilir bilemiyorum ama okumakta zorluk çektiğimi, hatta CHIP dergisinden soğuma neden olabileceğini belirtmem gerekli. Dikkatimi en çok çeken, harflerin bir kısmının ince olması. Mesela "m" harfinin sonu çok inceliyor. Bu da benim açımdan gerçekten olumsuz bir durum yaratıyor. Eğer yapabileceğiniz bir şey ise yazı karakterlerini eski haline döndürmenizi rica ediyorum.

CAN GEÇİLİ

CHIP: Nisan 2011 sayımızda matbaadan kaynaklanan teknik bir aksaklık nedeniyle bazı harflerde basım hataları olmuş. Bu ay karakterler yine eskisi gibi olacak. Hata için özür dileriz.

Dijital sözlük

Dijital sözlük R4 kurulum sırasında seri no istiyor. Seri nosunu bulamadım. Yardımlarınızı bekliyorum. Teşekkürler.

SAVAŞ KOÇ

CHIP: Nisan sayımızda verdiğimiz Dijital Sözlük için şifreyi derginin

3. sayfasında sağ alt köşede bulabilirsiniz.

Teşekkürler CHIP

13 Nisan 2011 tarihinde Akdeniz Üniversitesi'ndeki İnternet Haftası, İnternet Güvenliği ve Bilgi Teknolojileri konferansına verdiğiniz destekten dolayı bir Akdeniz Üniversitesi öğrencisi olarak teşekkür ederim.

HASAN SARI

Bilgi

Okur mektupları CHIP yazı işleri

Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Teknik sorular

yardim@chip.com.tr

Dergi ve DVD ile ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri
Künye'de bulabilirsiniz.

(► S. 178)

Yerli kardeşlerden dünyanın başını döndüren serinin 2.si
TTNET`le Türkiye`de!

ayda sadece
4,99 TL
x12 taksit

CRYSIS® 2

TELEVIZYON TELEFON İNTERNET

CRYTEK

playstore

2023, New York... Hızlı ol, güçlü ol, görünmez ol...

Yerli kardeşlerden Crysis'in yeni versiyonu Crysis 2'de heyecan yükseliyor.

Crysis 2 dünyayla aynı anda TTNET'le Türkiye'de, tamamen Türkçe.

Üstelik, TTNET'lilere özel ister tek ödeme, ister taksitle ADSL faturanızla ödeme imkânı. Siz de bir TTNET Satış Noktası'na gelin ya da www.playstore.com'u tıklayın, Crysis 2'nin muhteşem dünyasına sahip çıkın!

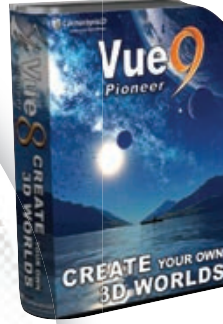
Ayrıntılı bilgi ve kampanya koşulları için
www.playstore.com | 444 0 375

TTNET

Vue
3D modelleme yazılımı
Vue'nin tam sürümü

Paragon Rescue Kit
Veri kurtarma

Kayıp Armağan
Animasyon fanatiklerine
bir Türk klasığı!

**YENİ
ARABİRİM**

DVD İÇERİĞİ

Yenilendi! Evet, bu ay CHIP DVD'yi yenileyerek hem şık bir tasarıma, hem kullanımı kolay bir arabirime, hem de daha geniş bilgilendirme alanlarına kavuştuk. Beğenmeniz dileğiyle...

Bu ay yepyeni bir tasarım ve dopdolu bir içerikle karşınızdayız. Uzun zamandır düşündüğümüz CHIP DVD arabirim yeniliğini daha fazla geciktirmeyerek kolları sıvadık ve beğeneceğinizi düşündüğümüz bir tasarım hazırladık. Aslında CHIP DVD'nin yeni tasarımını ilk önce CHIP50 bölümümüzde denemiştik ve hem daha fonksiyonel, hem de daha şık bir arabirime sahip olduğu düşüncesiyle bunu CHIP DVD'nin geneline yansıtmaya karar verdik. Artık kategoriler arasında daha kolay bir şekilde dolaşabilir, sağ üst köşede göreceğiniz arama bölümüyle aradığınız içeriklere hızla ulaşabilir ve dahası, geniş açıklama alanları sayesinde CHIP DVD içeriğinde yer alan yazılım ve dokümanlar hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilirsiniz. Beğenmeniz

dileğiyle diyor ve bu ay CHIP DVD'de ne var ne yok hızlı bir bakış atıyoruz: CHIP DVD'nin bu ayki en dikkat çekici konusu elbette ki 100 Tam Sürüm. 100 adet tam sürüm yazılımı sığdırdığımız içerikler arasında ayrıca; performans araçları, sisteminizin sessiz çalışmasını sağlayacak yazılımlar, Service Pack yamaları, virüs tarama programları, YouTube araçları, Rusça eğitim seti, tam 1.200.000 görsel öğeden oluşan ClickArt yazılımı, Kayıp Armağan animasyon filmi ve çok daha fazlası sizleri bekliyor.

CHIP50'de ise bu ayki konumuz 'Fotoğraf'. Fotoğraf severlerin ilgisini fazlasıyla çekeceğini düşündüğümüz birbirinden kaliteli tam 50 adet fotoğrafla ilgili yazılım, video ve doküman bu ay CHIP50'de.

Rusça Eğitim Seti
Rusça öğrenmek için büyük fırsat

ClickArt 1.200.000
Tam 1.200.000 adet görsel içerik burada

CHIP50
CHIP50'nin bu ayki konsepti, 'Fotoğraf'

DVD

TAM SÜRÜM

Ad-Aware Free Internet Security
AVG Anti-Virus Free
Panda Cloud Antivirus
Launchy
ObjectDock
7-Zip
IZArc
PeaZip
Audacity
MP3 Skype Recorder
Clonezilla
Dropbox
DriveImage XML
Gladinet Cloud Desktop Starter Edition
ScribeFire
MozyHome Online Backup
SugarSync

SERVICE PACK YAMALARI

7-Zip (32 Bit)
7-Zip (64 Bit)
CrystalDiskInfo
DirectX 9 Haziran 2010
Disk Space Fan
Everything

COOKIE TEMİZLİĞİ

BleachBit
CCleaner
FlashCookiesView
LiveHTTPhaders
MAXA Cookie Manager Standard

TEMİZLİK ARAÇLARI

CCEnhancer
CCleaner
Copernic Desktop Search Home
Microsoft .NET Framework
Tabbles Free
Windows Search (Vista)
Windows Search (XP)

SESSİZ PC ARAÇLARI

AS SSD Benchmark
CPUCool
FurMark
Notebook Hardware Control
SilentDrive
SpeedFan

PERFORMANS ARAÇLARI

Defraggler
HD Tune
PC Inspector File Recovery
Windows 7 SDK

YOUTUBE ARAÇLARI

Ashampoo ClipFinder HD
Mgeni
Tor Vidalia Bundle
VİRÜS TARAMA
McAfee Labs Stinger
Remove Fake Antivirus
Secunia Personal Software Inspector
Oster Backup

KATALOG

FilerFrog
Firefox BarTab
Firefox Session Manager
Opera Gmail Checker
Opera LastPass
Opera NoAds
SharePod
TinyWebGallery

FREWARE

Personal Backup
O&O Defrag Free Edition
MediaMonkey
GSpot

Türkiye'de ilk ve tek! Kanyon'u iPad'den keşfetmeniz gerek.

www.kanyon.com.tr

İnci Sözlük milletvekili adayı çıkardı

İnternet gençliği

meclise mi giriyor?

Baskılara ve ezberlere karşı bir protesto olarak ortaya çıkan İnci Sözlük'teki on binlerce gencin güçlerini birleştirip Eskişehir'den milletvekili adayı çıkarması ne anlama geliyor?

CEM ŞANCI

Türkiye'de artık herkes internet sözlüklerini duymuştur. Gençlerin bir araya gelip belli kavramlar, konular hakkında ahkam kestiği bu online oluşumlar iki sene önceye kadar hep, yöneticilerinin ağır baskısı altında işleyen oluşumlardı. Yani yöneticisi istemezse onu yazmadığınız, yöneticisi istemezse bunu yazmadığınız, sözde ifade özgürlüğüne sahip ama özünde bir kaç satır bilgisayar kodu yazmaktan öteye sosyal ve entelektüel birikimi olmayan çocukların oluşturup yönettiği web siteleri olarak öne çıkıyorlardı. Dolayısıyla, sözlüğün yöneticisinin hoşuna gitmeyen, sözlüğün yöneticisinin inanmadığı, sözlüğün yöneticisinin beğenmediği her şeyin silindiği ve bunları yazan herkesin hesabının da silindiği faşizan oluşumlar oldukları için gün geçtikçe daha çok tepki çekiyorlardı.

İşte bu atmosferde, Türk gençlerinin alıştığı sözlük görünümünde bir sitede, atılma korkusu, egosu doymaz yöneticilerin gözüne girmesi endişesi olmadan her şeyi yazıp çizibilmelerine imkan sağlamak isteyen başka bir sözlük ortaya çıktı ki, ismine de İnci Sözlük dediler.

İnci Sözlük o günden sonra bir fenomen haline geldi. Önceki faşizan sözlük plat-

formlarıyla aynı değerleri paylaşan ve hoşuna gitmeyen herkesi susturmayı, yok saymayı alışkanlık edinmiş medyaya saldırmaya, programlarını sabote etmeye; baskıcı, kuralcı, ezberci gazeteci ve televizyoncuları egolarını okşar gibi görünerek alaya almaya başladılar ve bir dönem tüm televizyon, radyo programlarının korkusu haline geldiler. "aman inci sözlükçüler ararsa kanmayalım" psikolojisi içinde yayın sırasında hop oturup hop kalkan, şekilden şekle giren ünlü isimler sayesinde İnci Sözlük'ün şöhreti daha da yayıldı ki, artık İnci Sözlük için Robin Hood benzetmeleri de yapılmaya başlanmıştı.

Eylemci sözlük

Toplumun ezber kurallarına uymak istemeyip sistemi sorguladıkları ve yazı yazmak için üye oldukları başka sözlüklerde yöneticilerin hoşuna gitmeyen sözler sarf ettikleri için her yerden atılmış, hesapları

Eskişehir

Bağımsız Milletvekili

Adayı

Ahmet YILMAZ

önemli olan
oyu değil
işlevi

A FOR AHMET ABİ

silinmiş, gittikleri her yerde aynı muamele ile karşılaşınca artık isyan etmiş on binlerce gencin toplandığı bir platform haline gelen İnci Sözlük, kısa tarihi içinde başka pek çok eyleme de imza attı. Facebook gibi bir sitenin açıklarını bulup, sitenin kullanıcı arayüzünde kullanılan pek çok Türkçe kelimeyi kendi jargonlarındaki kelimelerle değiştirmelerinden, homofobik insanlarla alay etmek için Dedeler ismini verdikleri bir videoyu bütün internete yaymalarına kadar pek çok eylemle, sanal dünyada korkulan aktivistler haline geldiler.

İşte bu yapı, Haziran 2011 genel seçimlerinde de yeni eylemini gerçekleştirmek üzere bir kampanya başlattı ve Meclis'e bir İnci Sözlük milletvekili sokmak için hazırlığa başladı.

Bir aday lazım

Önce bir aday belirlenmesi gerekiyordu ve bu kişinin, internette yayılan bir videosunda sahibi olduğu tekel bayisine saldırıp kaba kuvvetle bira almak isteyen serserilere kızınca adamların üstüne 250 şişe içki fırlatan, haksızlığa uğramaya isyan etmiş bir tekel bayisi olan "Ahmet Abi" olmasına karar verildi. Bu karar alınırken, Ahmet Abi'nin aynı çatışmacı azmiyle mecliste gençlerin haklarını savunacağı beklentisi önemli oldu. Zaten internetteki güvenlik kamerası videosu nedeniyle İnci Sözlük

içinde tanınan ve "Ahmet Abi" lakabıyla tüm İnci Sözlük gençlerinin kahramanı olan Ahmet Yılmaz'a "aday ol" teklifi götüren İnci Sözlük üyeleri, ilk aşamada beklenmedik bir sorunla karşılaştılar. Çünkü Ahmet Abi'nin adaylık için gereken harcı yatıracak parası yoktu.

Bu aşamada yine İnci Sözlük üyeleri devreye girdi, herkes gönlünden kopan, 5 lirayı, 10 lirayı, 2 lirayı Ahmet Yılmaz'a gönderip, adaylık harcının toplanmasına katkı sağladı ve "Ahmet Abi" nihayet aday olabildi.

Korsan Parti

Bir internet topluluğun siyasete girmek istemesi Türkiye'de bir ilk ama aslında dünyada ilk değil. Avrupa Parlamentosunun seçimlerinde de "Piratebay.com" isimli, korsan film-müzik-yazılım dağıtan dünya çapında ünlü bir sitenin milyonlarca kullanıcısı organize olarak Avrupa Parlamentosuna kendi seçtikleri bir temsilciyi gönderdiler. Hatta bu gelişme üzerine Türkiye'de de bir "korsan partisi" kurulması ve meclise girmek için çalışmalarına başlaması düşünüldü. Bu "Korsan partisi" elbette dijital çağda, internette özgürlüğü, film-müzik-yazılım paylaşımının serbestleştirilmesi veya kullanıcıların lehine bir sisteme oturtulması, internet üzerindeki sansürlerin kaldırılması gibi konuları meclis gündemine taşımayı düşünüyordu ancak Türkiye yasalarına göre "Korsan" kelimesinin parti isimleri içinde kullanılamayacağı ortaya çıktı. Denizlerdeki korsanlıktan yola çıkılarak yasaklanan bu kelime yüzünden Türkiye'de o parti kurulamadı ama İnci Sözlükçü'ler, parti kurmaya gerek kalmadan, bağımsız bir aday çıkarak benzer bir amaç için organizasyona başlamış oldu.

"Ahmet Abi"nin, İnci Sözlük üyelerinin en fazla bulunduğu Eskişehir'den üye olmasına karar verildi ve yapılan bir hesaba göre, meclise girebilmesi için de yaklaşık

50-60 bin oy alması gerekiyor. Bu sayı İnci Sözlük üyelerinin yaklaşık yarısına denk düşüyor. Ancak 107 bin kadar üyesi olan İnci Sözlük'ün tüm üyeleri Eskişehir'de yaşamıyor ve bir kısım üyenin de birden fazla hesaba sahip olduğu düşünülüyor. Ancak Eskişehir'de bulunan aktif İnci Sözlük üyelerinin bu kampanyaya destek verip, oylarını Ahmet Abi'ye vermelerinin yanında, seçim kampanyası boyunca Ahmet Abi'nin Eskişehirliilerin dikkatini de çekebilmesi halinde gerekli oy sayısına ulaşılabilmesi hiç zor değil.

Dolayısıyla, Haziran ayındaki seçimin ardından, ilk defa bir internet topluluğunun temsilcisini meclise göndermiş olduğuna şahit olabiliriz ki, bunun sadece Türkiye'de değil, dünyada da büyük yankı uyandıracağını tahmin edebiliriz.

Fakat asıl incelenmesi gereken konu, Ahmet Abi'nin seçildikten, meclise girdikten sonra ne yapacağı sorusudur ki, bunun da henüz yanıtı yok.

Seçmenlerinin ondan internet sansürüne karşı yasa tekliflerini meclis gündemine taşımalarını beklediği de çok açık ama İnci Sözlük ruhuna sahip olduğunu iddia eden bir milletvekilinin meclis sıralarından kürsüdeki hatiplere sık sık "özet geç!" diye seslenmesini veya destek vermek istediği milletvekili arkadaşları için "adam haklı beyler" gibi çıkışlar yapması gerekeceği de söylenebilir. Hatta daha da öteye gidip bağımsız bir aday olarak, kendi yasa tekliflerini tek oyla meclisten geçirmesine imkan olmamasına rağmen, meclisteki milletvekillerinden destek almak ve kamuoyunu da teklifin içeriği ve önemi konusunda bilgilendirmek için yaratıcı eylemlerle meclisin en renkli milletvekili olması gerekeceğini şimdiden görebiliyoruz.

Ahmet Abi eğer seçilirse, icraatlarını ve performansını CHIP sayfalarında sık sık analiz ediyor olacağız.

twitter.com/cem_sanci, cemsanci@chip.com.tr

İNTERNET

Chrome'a 5 yeni özellik

Kendi içinde küçük bir işletim sistemi gibi çalışan Chrome internet tarayıcısı için Google, 5 yeni özellik tasarladığını duyurdu. SPDY, Ocak ortalarında Chrome'a eklendi ancak protokol şu an tamamlanmış durumda. SPDY, HTTP protokolüne alternatif, içeriği minimum gecikme ile aktarmaya yönelik Google tarafından geliştirilen bir protokol.

Google'ın testlerine göre ise SPDY, sayfa yükleme sürelerini yüzde 64'e kadar kısaltabiliyor. Chrome'un indirilebilen tüm sürümlerinin (nightly, canary, ge-

leştirme, beta ve kararlı sürümler) yakında açık kaynak kodlu hale getirilecek SPDY'yi desteklediği söyleniyor. Diğer özellikler ise şunlar:

Daha yüksek bir güvenlik

Kurumsal kullanıcılara yönelik bu özellik sayesinde sistem yöneticileri Chrome'u kullanarak eklenti, resim, stil, yazı tipi, satır içi kodlar gibi içerikleri engelleyebilecek.

Dokunmatik sekmeler

Yeni 'touch tab' adındaki sekmeler sayesinde akıllı telefonlardaki gibi birden fazla giriş ekranını seçmek mümkün hale

gelecek.

Sekme kaydırma

Chrome'un yan sekmelerine eklenen kaydırma düğmeleri sayesinde sekmelere erişim kolaylaşacak. Bu özelliğin kullanıcılar tarafından sıkça talep edildiği biliniyordu. Bunun yanında sekme etiketlerinin Windows'ta

giderek solan bir yazı tipine sahip olacağı söyleniyor.

WebKit geliştirmeleri

Raporlara göre son WebKit sürümü ile baskı önizleme modunda PDF işleme mümkün olacak.

BİLGİ İÇİN: www.google.com/chrome/

TABLET

Acer'dan Win 7'li ve Android'li tabletler

Acer Türkiye Ülke Müdürü Sinan Kender, Iconia Tablet serisini tanıttı. Windows 7 işletim sistemli Iconia Tab W500, Android işletim sistemli Iconia Tab A500, Iconia Tab A100 ve Tab Iconia Smart çok yakında Türkiye'de satışa sunulacak.

Acer Iconia Tab mükemmel bir dokunmatik deneyim isteyen, fakat henüz klavyeden vazgeçmeye hazır olmayan kullanıcılar için ideal. Arzu ederseniz klavyeyi cihazdan çıkarıp tablet olarak taşınabilir hale getirebiliyorsunuz. Bu nedenle

evde ya da ofis kullanımına da uygun. Zıt dünyaları bir araya getiren Iconia Tab W500, tabletin kolay kullanımı ile PC'ye olan alışkanlığı birleştirerek kullanıcılara ihtiyaçlarına göre her an her yerde iyi bir eğlence deneyimini ve verimlilik fırsatını sunuyor. ICONIA TAB W500 eğlence ve verimlilik dünyası arasında etkili bir köprü görevi görüyor. Iconia Tab W500'de 5 parmağınızı ekrana dokundurca kolayca başlatılan Acer Ring ile seçtiğiniz 6 programa hızlıca erişebilirsiniz. Acer

Ring'deki uygulamalar arasında disk alanını yönetip optimize etmek için Temiz Disk (Clean Disk), ekran görüntülerini hızlı bir şekilde seçmek, etiketlemek ve kesmek için Ekran Alıntısı Aracı (Snapping Tool), tablet ayarlarına ince ayar yapmak için Aygıt Kontrolü, Acer Crystal Eye Web Kamerası başlatmak için Kamera, Hesap makinesi ve Acer Iconia Tab W500'de kayıtlı oyunlara kolayca erişmek için Oyunlar sembollerini kullanabilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.acer.com.tr

MOBİL

3 milyar Android uygulaması satıldı

iPhone'ın veya iPad'in işletim sistemi iOS ile Google'ın mobil işletim sistemi Android arasındaki rekabet kızıştıkça rakamlar da devleşiyor. Cep telefonlarında kurulu olan Android uygulama sayısı 3 milyara ulaşmış durumda. Çıkışını yaptığı ilk günden 20 ay sonra 1 milyar uygulama sayısına ulaşan Android platformu, 5 ay sonrasında 2 milyar uygulamaya, birkaç ay sonra da 3 milyar uygulamaya ulaştı. Geçtiğimiz yılın son çeyreğine oranla uygulamaların indirilmesinde %50'lik bir artış yaşayan Android, iOS'a iyi bir rakip olduğunu bir kez daha kanıtıyor. iOS uygulamaları ise, 10 milyar indirilme sayısını geçmiş durumda, ancak Android aradaki farkı hızla kapatıyor.

BİLGİ İÇİN: www.android.com

ANDROID

Cep Telefonunuzu Kredi Kartına Dönüştüren Teknoloji:

PayMobile®

**Yapı Kredi ve Turkcell
işbirliğiyle Worldcard'ınız
artık cep telefonunuzda!**

Yapı Kredi PayMobile teknolojisiyle farklı marka ve modellerdeki cep telefonunuzu, Turkcell Cep-T Cüzdan servisiyle kredi kartınız gibi kullanarak, temassız ödemelerde güvenli alışverişin keyfini çıkarabilirsiniz.

Başvuru ve ayrıntılı bilgi için: worldcard.com.tr

 YapıKredi

Türkiye'nin en bonkör kartı

WORLD

*PayMobile teknolojisini iPhone 3G, 3GS veya iPhone 4 telefonunuzda iCarte çözümü, diğer telefon modellerinde ise SIM kart çözümüyle kullanabilirsiniz. SIM kart çözümüyle uyumlu cep telefonlarının listesine worldcard.com.tr'den ulaşabilirsiniz. PayMobile iCarte ve SIM kart çözümleri Turkcell hatlı telefonlar için sunulmaktadır.

444 0 444
worldcard.com.tr

ANTİVİRÜS

Helyum Bilişim ve Trend Micro

Antivirüs'de iki önemli isim ortaklık kurdular. Akıllı telefonlardan sanal sunuculara dünyanın bireysel ve kurumsal güvenlik çözümleri Trend Micro ve Helyum Bilişim Türkiye'de, Kıbrıs'ta ve Türk Cumhuriyetlerinde en iyi güvenlik çözümlerini tüketicilere ulaştırmak amacıyla güçlerini birleştirdi. Helyum Bilişim'in Türkiye genelinde 5 bölgeye yayılmış ve 40'ın üzerinde uzman barındıran destek ağı, Trend Micro müşterilerine kesintisiz destek verecek. Bu işbirliği sayesinde Helyum Bilişim 2011 büyüme hedeflerini %40 olarak açıklarken, Trend Micro'nun büyüme hedefi artışı %85'e yükseldi.

BİLGİ İÇİN: www.helyum.com.tr

DONANIM

USB 3.0 ve Thunderbolt

Intel'in merakla takip edilen teknolojisi Thunderbolt'ın (eski adıyla Lighpeak) içerdiği bağlantı hızı nedeniyle USB'yi ezip geçmesi bekleniyordu. Ancak Intel'den Kirk Skaugen'in yaptığı açıklamaya göre; Thunderbolt ve USB 3.0 teknoloji piyasasında hayatlarını rekabet içerisinde değil aksine beraber sürdürecektir.

Intel'in "Ivy Bridge" olarak isimlendirilen yeni nesil çipsetinde USB 3.0 ve Thunderbolt desteği olacak. Thunderbolt, şimdiden piyasada oldukça kabul görmeye başladı; Western Digital ve LaCie gibi endüstrinin ağır topları Thunderbolt taşınabilir belleklerini tanıttı. Hewlett-Packard USB 3.0'ı destekleyeceğini açıklarken, Thunderbolt'u da gelecekteki ürünleri için düşünceğini söyledi. Thunderbolt saniyede 10 gigabit veri transferi imkanıyla şimdiden birçok üreticinin gözdesi durumunda. Bu hız, 700 MB'lık bir filmi, yaklaşık yarım saniyede harici sabit diskten bilgisayarınıza aktarabilmeniz anlamına geliyor.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

MOBİL

General Mobile'dan T3

Sosyal medya (Facebook, Twitter), profesyonel özellikler (mail, doküman görüntüleme), müzik ve oyun içeriklerini sunabilen akıllı telefonlar her geçen gün daha çok ilgi çekiyor. General Mobile'ın "smarter phone" kategorisi, akıllı telefonların fonksiyonel özelliklerini, uygun fiyatla kullanıcılara sunuyor. T3, S3 ve Q3 model isimleri sunulan yeni General Mobile modelleri, "smarter phone" kategorisinin dokunmatik, kayan kapaklı ve qwerty klavye tiplerindeki ilk ürünleri. T3, geniş ekranlı şık bir dokunmatik telefon olmanın ötesinde, güçlü bir içerik ile birlikte beğeninize sunuluyor. Böylelikle T3 kullanıcıları GetJar uygulama marketi üzerinden 5.000'e yakın strateji, yarış ve dövüş benzeri oyun, gazete, video izleme gibi ilgi çekici uygulamalardan kolaylıkla yararlanabiliyor. 2,8" dokunmatik LCD ekranıyla dikkatleri üzerine toplayan T3, gelişmiş multimedya özellikleri, 3,2 megapiksel kamerası, 3G görüntülü görüşme sağlayan ön kamerası ve 11,5mm inceliğindeki şık tasarımıyla sizleri görsel bir şölene davet ediyor. GM T3'ün geniş ve dokunmatik ekranı ve kolay kullanımlı widget özelliği ile Facebook, Twitter gibi sosyal ağları rahatça kullanabilir, sallayarak şarkı değiştirme, ters çevirerek arama sırasında telefonu susturma gibi birçok güncel uygulamadan yararlanabilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.generalmobile.com

DONANIM

Apple ve Samsung kavgaya başladı

iPhone ve iPad ile Samsung'un Galaxy serisi arasındaki rekabet nihayet büyük kavgaya dönüştü ve Apple, Samsung'u hırsızlık suçlamasıyla dava etti.

Davanın merkezinde Samsung'un Android'li cebi Galaxy S, ilk tablet denemesi Galaxy Tab ve yine Samsung'un Google için ürettiği Nexus S var. Davanın konusu ise, Samsung'un, bu üç cihazı geliştirirken hem teknolojik alanda, hem de tasarım alanında Apple'in iPhone 3G - 3GS'si ve iPad'inden kopya çektiği iddiası. Dava dosyasında yer alan şu

açıklama, aslında her şeyi özetliyor: "Samsung, kendi teknolojisini ve tasarımlarını kullanmak yerine, Apple teknolojisini, tasarımlarını ve iOS kullanıcı arayüzünü kopyalamayı seçmiştir."

Apple'in iddiasına göre Samsung, Galaxy S ve Nexus S'i tasarlarken iPhone'un önceki modelleri 3G ve 3GS'den kopya çekti. Aynı şekilde Galaxy Tab da, iPad'in tasarımı "çalınarak" geliştirildi. Yine Samsung'un kendi cepçerinde kullandığı TouchWiz ara yüzü de, iOS'tan kopyalandı.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com.tr

DONANIM

Kendi kendini silen sabit disk

Toshiba'nın yeni hazırladığı sabit diskler güvenliğine önem verenler için yeni bir çözüm sunuyor. 16 MB ön hafıza ve 160 GB'la 640 GB arasında depolama seçenekleri sunan bu sabit diskler güvenlik için kendi içerisindeki verileri silebiliyor.

Bilgisayarınız açıldığında Toshiba'nın yeni sabit diskini bir kimlik doğrulama uygulaması başlatıyor ve yanlış kullanıcı adı ve şifre girişlerine karşı erişimi engelleyebiliyor ya da içerideki bilgiyi tamamen şifreli hale getirerek kullanılamaz kılıyor. Şifreli bilgiler tamamen okunulmaz oluyor ve kalıcı olarak şifreleniyor. Özellikle güvenliğin önemli olduğu PC, fotokopi makinaleri ve yazıcıları hedefleyen bu sabit diskin güvenliği sağlamak için birkaç ayrı yöntemi bulunuyor. Endüstri casusluğu yüzünden milyonlarca dolar kaybeden dev şirketler, uzun zamandır bu tür donanımları talep ediyorlardı.

MARIACHI

DRY

SHOT THE NIGHT

OYUN

Sony ortamı gerdi

Oyun konsolları pazarındaki rekabet nihayet bu şirketlerin başkanlarını da birbirine düşürdü. Sony Computer Entertainment CEO'su Jack Tretton rakiplerine karşı zehir zemberek açıklamalarda bulundu. Playstation 3'ün bir altı yıl daha piyasada olacağını belirten Tretton, rakipsiz olduklarını üzerine basa basa söyledi. Tretton "Bir teknolojiyi on yıl boyunca sürdürmek istiyorsanız, piyasaya çıktığı zaman çığır açmış olmalı. Playstation 3'ün üzerinden 4 yıl geçti ve daha yeni yeni uzun adımlarını attı. Daha sonra da beraber aşağıya inerken

çok eğleneceğiz çünkü teknoloji çıktığında 2006 yılında çığır açmıştı." Playstation 3'ün Blu-ray desteği ve stereoskopik 3D özelliği olan tek konsol olduğunu da unutmamak gerekiyor.

Ayrıca konsol çıktığı günden bu yana içinde kablosuz bağlantı sağlayan ve sabit disk olan tek konsol. Konu PS3'ün rakiplerine geldiği zaman ise Tretton'dan rakiplerini kızdıracak açıklamalar gelmeye başlıyor; "2011 ve ileri- si için şimdiden benzinleri bitti. Yani dalga geçiyor olmalısınız.

İçinde sabit disk olmayan bir konsolu neden alayım? Bunu nasıl karşılaştırırsınız?" Ayrıca Wii'nin zamanının dolduğunu ve DS'in yalnızca çocukların hoşuna gidebilecek bir konsol olduğunu belirten Tretton, Xbox ve yeni kontrol teknolojisi için de şunları söylüyor; "Kollarımı yalnızca 15 cm hareket ettirebiliyor olsam hareketlerle oyun oynamak tatlı olurdu, tam olarak istediğimi yaptığımdan nasıl emin olabilirim."

BİLGİ İÇİN: www.sony.com.tr

MOBİL

Nokia'dan yüzüklü telefon

Nokia cep telefonlarını cepten çıkarmadan kullanmak için yüzüklü bir tasarım geliştirdi. Güçlü bir manyetik alana sahip olan bu yüzük kolunuzdaki saat benzeri bir bileziğe bağlanıyor. Bu bilezik de cebinizdeki telefonla iletişim kuruyor. Yüzüğü parmağınızla ya da diğer elinizle döndürdüğünüzde cep telefonuyla yapabileceğiniz seçenekler arasında dolaşabiliyorsunuz ve menüyü kolunuzdaki bileziğin LCD ekranından takip edebilirsiniz. Bu seçenekler arasında birilerini aramak, beklemeye almak ya da Facebook durumunuzda bulunduğunuz yeri güncellemek bulunuyor. Kullanmak istediğiniz seçeneği ise yüzüğü, parmak ucunuza doğru ilerleterek seçebiliyorsunuz. Telefonu daha basit kullanmak isteyenlerin ise kollarına bilezikler takmayı kabul edip etmeyecekleri bilinmiyor.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com.tr

GSM

Avuç içi boyutunda baz istasyonu

Alcatel-Lucent, GSM sektörünün baş belası olan baz istasyonları sorununa devrimsel bir çözüm geliştirdi. Her biri en az orta boy bir elbise gardrobu boyutunda olan baz istasyonları GSM şirketleri için büyük bir maliyet yaratırken hem de görüntü ve enerji tüketimi bakımından çevreye zarar veren bir unsur olarak sorun yaratıyordu. Ancak Alcatel-Lucent yeni geliştirdikleri avuç içi boyutlarındaki baz istasyonları ile bu sorunun aşılacağını duyurdu. Tipik 4G akıllı telefonların 2015 yılında, ayda 3,4GB veri tüketmesinin beklediğini dile getiren Alcatel-Lucent yeni geliştirdikleri "lightRadio" teknolojisi ile GSM şirketlerini daha büyük ve daha çok baz istasyonu kurma ihtiyaçlarını, avuç içi boyutlarındaki minicik istasyonlarla çözeceklerini açıkladı. Kurulum maliyetlerinde yüzde 60'a varan oranlarda tasarruf sağlaması beklenen "lightRadio", mevcut baz istasyonlarından yüzde 50'ye varan oranda daha az enerji tüketecek. Bu maliyet düşüşünün tüketici fiyatlarına da yansımaları bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.alcatel-lucent.com.tr

SİNEMA

3D porno, Avatar'ı bile geçti

Avatar'dan sonra fişeklenen 3D sinema filmi furasında ilk 3D porno filmin çekimine de yakın zamanda başlanmıştı. İşte o film Hong Kong'da gösterime girdi ve... Sex and Zen: Extreme Ecstasy, Honk Kong'da yaşayanların ilgisini Avatar'dan daha çok çekti. "Hafif" porno olarak nitelendirilen film, sinemalara geldiği ilk günde 2,79 milyon Hong Kong doları (360 bin Amerikan doları) hasılat getirdi. Avatar Hong Kong'da ilk gününde 2,5

milyon Hong Kong doları hasılat sağlamıştı. Bir porno filmin bu derecede izlenmesi ve hatta ilk başta sinema salonlarına bu kadar geniş olarak yayılması şaşırtıcı olsa da, filmin getirdiği hasılat ve gişe başarısı daha da şaşırtıcı olarak nitelendiriliyor. Bir 3D porno filmin, Blu-ray Disk Birliği standartlarına uyması oldukça zor olduğundan filmin Blu-ray 3D olarak piyasaya çıkması oldukça zor görünüyordu.

İNTERNET

Doping'ten herkes için internet

Doping ADSL2+, kendi altyapısı üzerinden sağladığı hizmet ve 16Mb/sn'ye ulaşan hızıyla kullanıcılarına gerçek internet deneyimi sunuyor. ADSL hizmetlerinin aksine Doping ADSL2+'nın kendine ait altyapı üzerinden hizmet veriyor olması. Böylece yüksek hız ve kesintisiz bağlantı garanti altına alınıyor. Doping, internetle ilk kez tanışacaklar için hazırladığı özel kampanyaların yanı sıra diğer tarifeleriyle de ekonomik fiyatı yüksek kaliteyle buluşturuyor. Doping büyük ilgi gören "2 Kat Hızlı Doping" tarifeleriyle aynı fiyata internette iki kat hız avantajı sunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.doping.com.tr

Schneider Electric APC Smart-UPS ürününü tanıtıyor.

20 milyondan fazla sattı.
Yüzlerce ödülün sahibi.
Dünya üzerinde en çok güvenilen UPS.

Schneider Electric her zaman ve her yerde ihtiyacınız olan en yüksek kalitedeki ürünleri size sunmuştur. Tüm diğer APC çözümleri ile birlikte, dünyanın en çok satan, en güvenilir güç korumasını sağlayan, ödül-kazanan Smart-UPS'i de çözümlerimize ekledik. Kalitesi, yenilikçiliği ve güvenilirliği ile bilinen APC Smart-UPS™, tüm kritik uygulamalarınız için elektrik kesintilerine ve güç ile ilgili zararlara karşı rakipsiz koruma sunar.

Güç korumasında tartışmasız endüstri lideri

Smart-UPS, 1-20kVA arası tower veya rack konfigürasyonlarından oluşur. Uzun elektrik kesintileri için uzatılabilen çalışma süresi, yazılım ve işletim sistemlerini güvenli kapatma garantisi ve uzaktan yönetim özellikleri, APC Smart-UPS'in güvenilir elektrikle güvenilir çözüm olmasının nedenlerinden bazılarıdır. Smart-UPS ile enerjisiz kalma riskinden korunun. Tüm kritik uygulamalarınız ve genel ihtiyaçlarınızda dünyadaki en güvenilir UPS çözümünü sunan APC tecrübesine güvenebilirsiniz.

Smart-UPS: ağ güç korumasında tartışmasız endüstri lideri

Artık her sektörde tek talep, 7x24x365 kesintisiz enerji. İşte bu nedenle, dünyada milyonlarca kullanıcı, güç kesintisi ve enerji problemlerinde üstün koruma için Smart-UPS'e güveniyor.

- > **16-segmanlı LED göstergeler** mevcut gücünüzü kontrol etmenizi sağlar
- > **Akıllı batarya yönetimi** akıllı, hassas şarj ile bataryanın performansını, ömrünü ve güvenilirliğini maksimuma çıkarır
- > **Otomatik Voltaj Regülasyonu (AVR)** Düşük veya yüksek gerilim değerlerini otomatik olarak güvenli seviyelerde sabitler
- > **Ödüllü PowerChute™ yazılımı**
- > **Uzaktan yönetim özellikleri**
- > **Efsanevi, güvenilir tasarım**

Teknik dokümanlarınızı onumuzdeki 30 gün içerisinde bilgisayarınıza yükleyin ve bir Lenovo® all-in-one touch screen PC kazanma şansını elde edin.

Visit www.apc.com/promo adresini ziyaret edin Anahtar Kodu **88629t**
Tel: **0-800-261-2135** • Faks: **+902-123-478-660**

APC
by Schneider Electric

CEP TELEFONU

Symbian Anna'lı ilk Nokia telefon piyasada

Nokia, iş insanları için Nokia E6 akıllı telefonu piyasaya sürdüğünü açıkladı. Cihaz, geliştirilmiş metin girişi, daha hızlı tarayıcı ve yenilenmiş Ovi Haritalar gibi kullanım kolaylıkları ve yeni ikonların yanı sıra en güncel Symbian yazılımı kullanan ilk Nokia akıllı telefonlarından biri olarak öne çıkıyor. Nokia'nın büyük bir başarıya imza atmış olan Nokia E71 ve Nokia E72 cihazlarının ardından gelen Nokia E6, QWERTY klavyesi ve yüksek çözünürlüklü dokunmatik ekranıyla iş dünyasında kullanılmak üzere tasarlanan çok şık bir akıllı telefon. Cam ve paslanmaz çelik gibi en üst düzey malzeme kullanılarak tasarlanan cihaz istenirse iki istenirse de tek elle kolayca kullanılabilen kompakt ölçülere sahip.

Nokia E6 sıra dışı bir batarya ömrünün yanı sıra, bir akıllı

iş telefonunda görülebilecek en iyi Microsoft mesajlaşma deneyimini sunuyor. Özellikleri arasında Microsoft Exchange, Microsoft Communicator Mobile ve Microsoft SharePoint da yer alıyor.

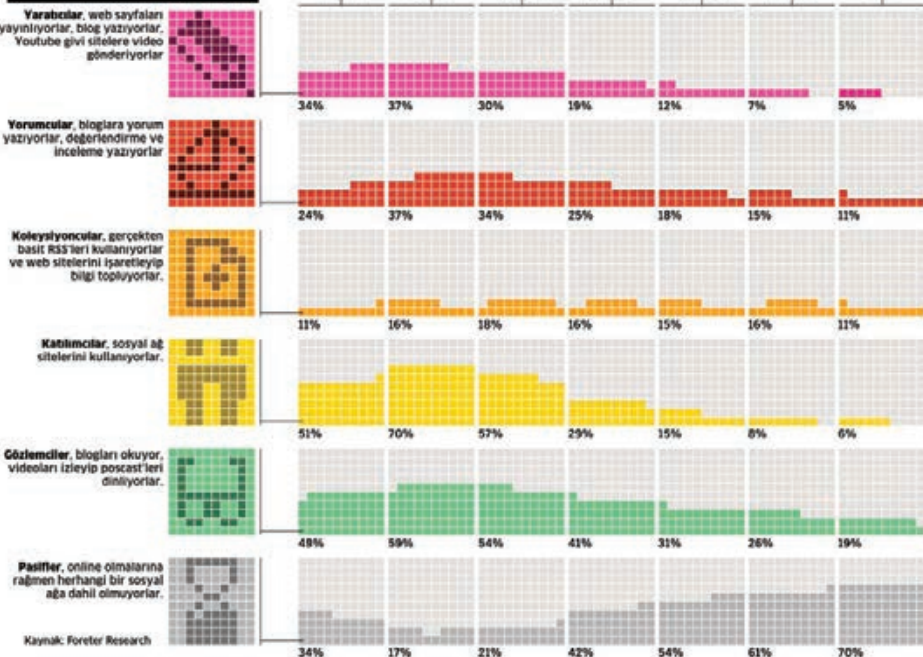
Nokia E6, aynı zamanda, Symbian yazılımının en yeni ve eksiksiz güncellemesini içeren cihazlardan biri olarak dikkat çekiyor. Bu güncelleme aralarında yeni ikonlar, geliştirilmiş metin girişi, daha hızlı internet tarayıcısı ve güncellenmiş Ovi Haritalar uygulaması (geliştirilmiş arama ve yeni toplu taşıma yollarıyla birlikte) olmak üzere pek çok yeni kullanım kolaylığı içeriyor. Yenilenen yazılım özellikle kurumsal kullanıcılar için donanım ivmeli şifreleme gibi gerçek kurumsal güvenlik ve toplantı isteği desteği gibi yeni e-posta özellikleri de sunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com.tr

focus

İnternet'te neler yapılıyor? / Yaş

İNTERNET

NETDİSK ile Dosyalarınızı "Bulut"ta Saklayın

TNET'in çevrimiçi depolama (online storage) ürünü NETDİSK, her türlü dosyayı kolayca yedeklemeye ve dosyalara internetten güvenli erişime olanak sağlıyor. NETDİSK ile anlık ve otomatik olarak yedeklenen dosyalara mobil cihaz ve bilgisayarlar gibi her türlü ortamdan ulaşılabilir. NETDİSK, birden fazla bilgisayarın ve mobil cihazların da yedeklenmesine olanak tanıırken dosya paylaşımına da imkan veriyor. 1 GB, 50 GB ve sınırsız kapasiteli olmak üzere 3 farklı pakette sunulan NETDİSK'e, www.ttnetbulutu.com web sitesinden ulaşılabilir. 1 GB kapasiteli NETDİSK ücretsiz olarak sunulurken, sınırsız kapasitedeki NETDİSK'e ise vergiler dahil aylık sadece 9,99 TL'ye sahip olunabiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.ttnetbulutu.com

Windows® 7, rutin işlerinizi hızlı ve daha kolay yapmanızı sağlar.

HAYATA İNCE ÇERÇEVEDEN BAK!

12.5"
geniş ekran
11.6"
kompakt
tasarım

LG P210
Orijinal Windows® 7 Home Premium
Intel® Core™ i3 İşlemcili
www.lg.com/tr

 Windows® 7
Home Premium

ARAMA MOTORU

Google'dan emeğe saygı 'rep'i

Google orijinal içerik sağlayan siteleri daha üst sıralara çıkarak, içerik çalan kopyacı sitelerin rak cevap vermiyordu. Yeni algoritma değişikliğiyle orijinal içeriğe öncelik verecek olan arama devî, aynı zamanda "içerik çiftliği" olarak adlandırılan ve orijinal olsa da kalitesiz içerik veren, arama listelerinde üst sıralarda çıkan siteleri de geriye itecek.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

MOBİL

Ucuza akıllı telefon

Akıllı telefonların yüksek fiyatlarından şikayet edenler için ünlü elektronik firması Huawei, kendi markasıyla ürettiği akıllı cep telefonlarını pazara sundu. Şimdilik Ideos ve Ideos X5 olmak üzere iki modelle raflarda göreceğimiz Huawei telefonların en büyük özelliği fiyatlarının uygun olması. Her ikisi de Android 2.2 işletim sistemiyle gelen telefonlardan Ideos'un tavsiye edilen perakende satış fiyatı 399 TL iken, X5 599 TL'den satılacak. Bugüne kadar 100 milyon üzerinde cihaz üreten Huawei, IDEOS'la küresel pazarda lansman sonrası ilk 3 ayda 1 milyonun üzerinde sattıktan sonra Türkiye pazarında da fiyat/performans dengelerini değiştirmeyi hedefliyor. "Cep telefonu fiyatına akıllı telefon" sloganıyla dikkat çeken Huawei, aslında halihazırda 3 büyük GSM operatörüne de taseron olarak telefon ve modem üretiyor.

BİLGİ İÇİN: www.huawei.com

MOBİL

Hem netbook, hem tablet PC

Opsiyonel olarak takılan klavyesi ile piyasada yer alan rakiplerinden ayrılan ASUS Eee Pad Transformer, 16 saate varan pil süresi, çift kamerası, Adobe Flash 10.2 desteği, 2 adet USB portu, mini HDMI çıkışı ve SD kart okuyucusu ile ön plana çıkıyor. Görüntüsü ve kullanım şekli ile dikkat çeken Eee Pad Transformer, NVIDIA Tegra 2 çift çekirdek güçlü işlemci ile daha hızlı bir tepki süresi ve çoklu işlemlerde daha iyi performans sunuyor. Google'ın tabletler için tasarlamış olduğu Android Honeycomb (3.0) işletim sistemine sahip Transformer, hem çalışırken hem de eğlenirken etkin bir kullanım imkanı sağlıyor. Adobe

Flash 10.2 ve sürekli gelişen Android Market'i destekleyen Transformer ile eğlence tek bir dokunuşla parmağınızın ucunda. Piyasadaki diğer tabletlerle karşılaştırıldığında %50'ye kadar keskin ve daha fazla renk seçeneğine sahip olan Eee Pad Transformer'in 10,1 inç dokunmatik ekranı, dayanıklı ve çizilmeyen camdan yapılan IPS Panel'i sayesinde 178° görüş açısına sahip. Yerleşik SRS ses

teknolojisi ile 3D stereo ses, sahip olduğu 2 kamera (ön 1.2 MP - arka 5.0) ile de kullanıcılarına mükemmel görüntü deneyimini yaşatan Transformer, mini HDMI çıkışı ile HD TV'lerde 1080p video oynatma ve kaydetme olanağı sunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.asus.com.tr

İNTERNET

.XXX devreye giriyor

Pornografik siteler için tasarlanmış yeni alan adı uzantısı .XXX artık tarayıcılarımızla buluşabilmek için gün sayıyor. İnternetle ilişkili Numaralar Yönetimi (IANA) .XXX'i kök isim sunucularına dahil etmeye başladı. SEX.XXX ve XXX.XXX gibi siteler şimdiden giriş yapmaya hazırlanırken, ICM isimler için rezervasyonları da almaya başladı.

Ancak herkes .XXX'ten bir alan adı alma hakkına sahip olmayacak, ICM'nin açıklamalarına

göre yalnızca porno endüstrisinde olan kişiler alan adı alabilecekken, genel halktanW kişilerin böyle bir isim alma hakkı bulunmayacak. .XXX alan adının sansürü kolaylaştırıp kolaylaştırmayacağı tartışmaları ise, artık alan adı tamamıyla kullanmaya başlandığında çözümlenecek gibi duruyor. Ancak baskıcı ve sansürcü tüm ülkelerde bu alan adı uzantısının toptan yasaklanacağına kesin gözüyle bakabilirsiniz.

CEP TELEFONU

Pil derdi bitiyor mu?

Lityum pillerin kısa sürede eskimesi yüzünden, telefonlar bir iki yıl içinde, zar zor kullanılabilir hale geliyor. Iphone gibi, değiştirilmesi zor pillerle gelen telefonların sahipleri ise pillerin çabuk tükenmesinden en çok şikayet eden kullanıcılar. Soruna çözüm bulabilmek için Oxford Üniversitesi Kimya Bölümünden Edman Tsang ve iş arkadaşları, herhangi bir çözücü veya katkıya ihtiyaç duymadan oda ısısında hidrojen üretebilen yeni bir katalizör geliştiriyorlar. Nature Nanotechnology'de yer alan rapordaki ilk sonuçlara göre cebimizde taşıyacağımız hidrojen yakıt hücreleri çok uzakta olmayabilir. Yeni yaklaşım, gümüş nanoparçacıklar üzerine tek katman paladyum atomlarını yerleştirmeyi öngörüyor. Katalizörler, çıkartılabilir bir kartuşta depolanan yakıtı kullanarak hidrojen üretebiliyor ve formik asit gibi organik likitlerin depolanması ve taşınması, hidrojeni depolamaktan daha kolay ve güvenilir.

Zenginleştirir Hayatı!

EFES

LIGHT

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr, twitter.com/cem_sanci

Cep anayasası kavgası?

Nisan ayında, farklı GSM şirketlerinin neredeyse aynı anda başlayan Cep Anayasası reklamlarını fark ettiniz mi?

■Şu anda tüm GSM şirketlerinin merkezlerinde sıkıyönetim ilan edilmiş durumda. Reklam fikirlerinin, daha çalışma aşamasındayken, içerideki endüstri casusları tarafından rakip şirketlere satıldığını düşünen GSM yöneticileri şirketlerini resmen sıkıyönetime almış durumda. En üst düzey yönetim katlarında bile e-mail'ler, internet erişimleri büyük bir kontrol altında. Dışarıya dosya ve veri göndermek için eski Sovyet ülkelerinde pasaport almak kadar ağır bürokratik işlemler ve güvenlik kontrolleri gerekiyor. Bundan sonraki reklamları izlerken, aklınızda bu detay da bulunsun.

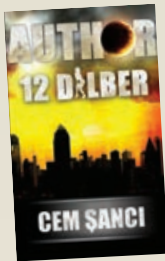
***

Bir işlem için askerlik şubesine uğramak durumunda kalınca, en son üniversiteyi bitirdiğim dönemde uğradığım askerlik şubelerindeki değişim gözümünden kaçmadı. 90'ların ortasında her şeyin korkunç bir kağıt ve bürokrasi içinde yürüdüğü askerlik şubeleri, tamamen otomasyona geçmiş. İstanbul'daki tüm askerlik şubelerinin bilişim alt yapısını yöneten Halıcıoğlu Askerlik Şubesi, yükümlüleri bekletmeden hızla işlemlerini yapmak ve ihtiyaç duydukları belgeleri sağlamak için harika bir sistem kurmuş. 90'ların ortasında nüfusa kayıtlı ilden gelecek faksların saatlerce beklendiği, askerlik şubesinde günler geçirdiğimiz o dönemden sonra, CHIP'deki görevim boyunca geçen 15 yıl zarfında kurulmasına da bizzat şahit olduğum e-devlet hizmetlerinin, Mernis gibi projelerin tam olarak vatandaşın hayatını nasıl da kolaylaştırdığını görmüş oldum. Haliyle işlemler kısaltıkça ve çalışanların üzerindeki yük de azaldıkça askerlik şubelerinde çalışan personelin de güler yüzle ve şevkle insanlara

yardım etmeye başladığına tanık oldum. Halıcıoğlu merkezi bir askerlik şubesi olduğu için onun bünyesinde yer alan ve rastgele girdiğim Gaziosmanpaşa askerlik şubesinin çalışanlarının ihtiyacım olan belgeleri kısa sürede çıkarmaları ve yardımcı olmak için gösterdikleri sıcak çaba, teknolojinin hayatlarımızı nasıl güzel yönde etkilediğinin harika bir ispatı oldu.

***

Ve Author... 12 yıl önce kaleme almaya başladığım sanal kurgu karakter Author, 12 yıl boyunca internette yaşamaya devam etti. Author, romanlarımı okuyan ama benden daha fazla, daha sık metinler bekleyen okurlarım için her gün, her sabah güncel olaylar veya genel kavramlar hakkında on binlerce yorum ve deneme kaleme almış; internet üzerinden okurlarıyla etkileşerek metinler üreten; Türk Edebiyatı'nın ilk sanal kurgu karakteriydi. Bu on iki yıl boyunca Author yeraltı edebiyatının da önemli bir unsuru haline geldi ve on binlerce okur kazandı. İşte hayatımın 12 yılını

işgal eden bu kurgu karaktere artık hak ettiği güzel bir romanı hediye etme fikri geçen yıl aklıma düştüğünden beri üzerinde çalıştığım Author romanı '12 Dilber' bu ay piyasaya çıktı, kitapçıların raflarına yerleşti. Medyanın, iki yüzlü toplumun, yeni ortaya çıkan internet cemaatlerinin iç yüzünü ortaya koyan bir macera-polisiye-bilim-kurgu kıvamındaki öyküsüyle "Author: 12 Dilber"i'n ilginizi çekebileceğini düşünüyorum. Okumak isteyenleriniz olursa, Author'ın sivri dilli, esprili cümlelerinin arasında görüşmek üzere tüm dostları romana beklerim.

Bilgi için: www.cemsanci.com

CEP TELEFONU

Android'li Walkman

Sony 25 yıldır ürettiği ünlü kaset çaları Walkman'in üretimine geçen yıl son vermişti ama teknoloji dünyasının efsane markası haline gelmiş Walkman isminin ölmesine izin vermiyor. Müzikçaları cep telefonlarında Walkman ismini kullanan Sony, şimdi de uzun zamandır beklenen başka bir bombasını patlattı. Android işletim sistemi kullanan akıllı telefon W8 Walkman, bazı Walkman tutkunları tarafından merakla ve heyecanla bekleniyordu. Görünüş açısından geçen yıl piyasaya çıkan Xperia X8'e oldukça benzeyen akıllı telefonun, Wi-Fi, GPS ve Bluetooth özellikleri de bulunuyor. Sony Ericsson'un Timescape arayüzüyle beraber Android 2.1 işletim sistemi kullanacak olan W8 Walkman'in bu özelliğiyle birçok uygulama ve oyunu çalıştırabileceği düşünülüyor. Şimdilik Asya ve Pasifik piyasasına hizmet verecek olan telefonun; azur mavisi, metalik kırmızısı ve sembolik turuncu renkleri olacak.

Bilgi için: www.sony.com.tr

İNTERNET

Dünya 4G'ye geçiyor

Türkiye yıllar süren hazırlık ve kavgalar yüzünden 3G teknolojisiyle çok geç tanışmışken ve kullanıcılar hala yüksek faturalardan şikayetçiysen diğer ülkeler 3G'yi terk edip 4G'ye geçmek için önemli adımlar atmaya başladılar. AB Komisyonu üyesi Neelie Kroes, AB ülkelerinin 2011 yılı sonuna kadar 4G teknolojisine geçeceğini resmen duyurdu. Yani, Avrupa sadece bir kaç aya kadar 4G hızıyla internete bağlanacak ve 4G kalitesiyle iletişim kuracaklar. Teknik kurallar ve radyo frekansı bantları konusunda anlaşmaya varıldığını söyleyen Kroes, 2012 yılının ilk saatlerine girildiğinde, 27 Avrupa ülkesinin 4G'ye geçiş yapmış olacağını açıkladı. 4G'ye geçiş, sadece AB ülkeleri ile de sınırlı değil. Çin, Japonya ve ABD'deki operatörler de, en geç 2012 yılında 4G'ye geçişi tamamlamış olacak. 4G sayesinde cep telefonları üzerinde 100 Mbps veya 1 Gbps hızlar mümkün olacak. Şu anda 3G bağlantısı ile 3-50 Mbps aralığında hızları görmek mümkün olabiliyor. 4G sadece daha hızlı mobil bağlantı anlamına gelmiyor. Bu hız sayesinde medyadan toplumsal alışkanlıklara kadar pek çok değişim yaşanacak. Ticaretin, bilgisayar kullanma ve internete bağlanma alışkanlıklarının mobil cihazlara kayacağı yeni bir dönem başlayacak.

7 FARKLI MEYVE

7 FARKLI RENK

facebook.com/Mentotr

Kopyacılar hakkında bilmediğiniz 10 şey

Çalınmış web siteleri, yazı tipleri ve satranç programları: Teknoloji dünyasının da başı kopyacılarla ve taklitçilerle dertte

UFUK YAMANKILIÇOĞLU / CS

R

Yazı tipi hırsızlığı

Profesyonel tipograflar için şu durum bariz ortada: Microsoft'un 19 yıldır kullandığı Arial yazı tipi, 1957'deki Helvetica'nın kopyası. Ancak bu durum asla mahkemeye taşınmadı.

Dr. Boy ve Wü

Komünistler konsollarla oynamayı severler, ancak kapitalist yabancı ülkelerin cihazlarıyla değil. Çin, Gameboy ve Wii'lerini kendi üretiyor. Bunların adı ise Dr. Boy ve Wü ve orjinallerine şaşılacak derecede benziyorlar.

Pahalı şarkı

Eski Beattle üyesi George Harrison için hit parçası pahalıya patladı. 1971'de listeleri alt üst eden "My Sweet Lord"un melodisi "The Chiffons"tan çalınmıştı. Plak şirketi Harrison'u mahkemeye verdi ve 1,6 milyon dolar tazminat kazandı.

Google - Kopyacıların kaşifi

2010'da Bilim ve Teknoloji Yüksek Okulu bilimsel çalışmalarda intihali keşfeden yazılımları test etti ve sonuç hüsrandı. En iyi isabet oranı %60'ta kaldı. Araştırmacıların tavsiyesi şu oldu: Çalışmadaki teknik terimleri Google'dan aratın.

Web sitelerinde kopyalama

Kaynak kodlar ve hatta grafikler bile web sayfalarından istenildiği gibi kopyalanabiliyor; Avrupa'daki bir mahkeme bu yönde karar verdi. Telif hakkı burada geçerli olmadı, istisnası ise şu: "makinelerle oluşturulmuş sanat

ORJİNALİ

SAHTESİ

Plagiarius

Dünya Ticareti'nin %10'u taklit ürünlerden oluşuyor. Bu taklitlerin en fena olanlarını Plagiarius hareketi her yıl aynı adlı negatif bir ödülle onurlandırıyor. 2011'in kazananı bir mutfak kesme aleti, köpek tasma ve vibratördü.

Gümrük sorunu

Almanya'da bir cihazın orijinali 300 (tırta veya trenle) veya 430 (gemi veya uçakla) Euro'dan daha azsa, tatilinizde aldığınız iPhone'ları kullanmaya devam edebiliyorsunuz. Fiyatı daha yüksekse gümrük cihazınıza el koyuyor ve orijinal değeri üzerinden gümrük vergisi ödüyorsunuz.

eBay suç ortağı

Taklit Rolex saatler eBay'de satıldığında açık artırma sitesi hukuksal olarak suçlu duruma düştü. 2007'de mahkeme bu yönde karar verdi, zira eBay istemeyerek de olsa suçun işlenmesine zemin hazırlamıştı.

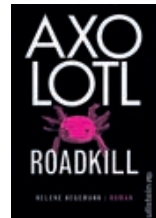
Şah ve mat!

Dört yıldır Rybka Dünya Satranç Şampiyonasını kazanıyor. Ancak bu başarılı programın eski Dünya Şampiyonu Fruit 2.1'den kopyalandığı iddia ediliyor. Bunu ispatlamak zor, zira yazılımın kaynak kodu gizli.

Kitapta intihal

17 yaşındaki Helene Hegemann, 2009'da bestseller'ı "Axolotl Roadkill"le büyük yankı uyandırdı. Ancak bir Blogger, bu kitapta "Airen" adlı yazarın "Strobo" adındaki romanıyla büyük paralellikler olduğunu ortaya çıkardı.

**ATEN UC2322/
UC2324**
2/4-PORT USB'DEN SERİ'YE
RS-232 HUB

- 2 ya da 4 adet RS-232 seri port eldenin kolay yolu
- Automatic handshake mod özelliğini destekler
- Her seri port için maksimum veri transfer hızı 115.2 Kbps
- Cep telefonu, PDA, dijital kamera, modem ve ISDN terminal adaptörleri bağlanabilir
- Boyutlar (E x B x Y) : 12.50 x 8.15 x 2.50 cm

**ATEN UC4852/
UC4854**
2/4-PORT USB'DEN SERİ'YE
RS-422/485 HUB

- 2 ya da 4 adet RS-422/RS-485 seri port eldenin kolay yolu
- Her port RS-422 ve RS-485 arayüzlerini birbirinden bağımsız olarak seçebilir
- Automatic handshake mod özelliğini destekler
- Cep telefonu, PDA, dijital kamera, modem ve ISDN terminal adaptörleri bağlanabilir
- Boyutlar (E x B x Y) : 12.50 x 8.15 x 2.50 cm

ATEN UC232A
USB'DEN SERİ'YE
ÇEVİRİCİ

- RS232 Seri arayüzü destekler
- Maksimum veri transfer hızı 230 Kbps
- Cep telefonu, PDA, dijital kamera, modem ve ISDN terminal adaptörleri bağlanabilir

ATEN UCE60
USB MESAFE UZATMA
CİHAZI

- Full-speed (12Mb/s) ya da low-speed (1.5Mb/s) USB hızında çalışan cihazları destekler.
- USB sinyali Cat. 5 kablosuyla 60 metre (198 ft) mesafeye kadar ulaştırılabilir
- İlave harici bir güç adaptörüne ihtiyaç duyulduğunda cihaz üzerindeki LED göstergesi yanmaktadır

ATEN UE250
USB 2.0 MESAFE
UZATMA KABLOSU

- Bilgisayar ile USB aygıt arasındaki mesafesinin 5 metre uzatılmasını sağlar
- Güç adaptörü gerektirmez
- USB 2.0 standardını destekler

**ATEN US221A/
US421A**
2/4 PORT USB 2.0
CİHAZLARI PAYLAŞTIRAN
SWITCH

- 2 ya da 4 adet bilgisayarın 1 adet USB cihazını paylaşmasını sağlar
- Bilgisayar seçimi cihaz üzerindeki "seç" butonu yardımıyla, ürün beraberinde gelen yazılım ya da Otomatik Geçiş özelliğiyle yapılır
- LED ışıkları sayesinde hangi port'un aktif olduğu tespit edilir
- Çokplatform destekler - Windows ve Mac
- Boyutlar (E x B x Y) : 7.20 x 6.60 x 2.50 cm / 10.20 x 7.60 x 2.30 cm

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Bir telefon, bir televizyon herkese yeterli olacak!

Biliyorum en az Bill Gates'inki kadar iddialı bir söylem oldu. Bari, en azından belli bir dönem diyelim...

■ İlk başta herşey için farklı bir cihaz vardı. Yayınları izlemek için televizyonun karşısına geçiyor, radyo dinlemek için kulaklığımızı takıyor, çalışmak ya da oyun oynamak için ise bilgisayarın başına oturuyorduk. Üstelik bu cihazların tümü dönemlerine göre işlerini bir hayli de iyi yapıyorlardı ve pek eksikleri yoktu.

Sonra birden herşeyi bir arada istemeye başladık. Belli bir dönem bu, herşeyden biraz içeren mutant cihazlara katlanarak geçirdik. Katlandık diyorum çünkü herşeyleri vardı belki ama hiçbir özelliği eksiksiz değildi. Bu dönemden karlı çıkan tek teknolojik alet PC oldu. Herkesin herşeyi istediği dönemde buna cevap verebilecek yapıya sahiptiler. Aynı dönemde paralel olarak güçlenen internetin de desteğini yanına alarak evlerimizdeki herşeyi yapabileceğimiz yeni eğlence merkezi olmayı başardılar.

"Beşi bir yerde" cihazların yeterliliği, bence teknolojik gelişim takvimine baharı geri getirdi. Harici DVD/DivX/Blu-ray oynatıcılar, MP3 çalarlar ve oyun konsolları, bağımsızlıklarını ilan etti ve hatta bazıları birer ikon haline bile dönüştü. Yakın geçmişteki bu dönemde internetin de etkisi ile kullanıcıların odak noktası oldukça değişti. En çok ihtiyaç duyulan şeyler için hantal masaüstü bilgisayarlara ihtiyaç olmaması ve elde taşınabilir cihazların yeterli olmasının PC'lerin çöküş dönemini başlattığını söyleyebiliriz. Eskiden bilgisayarda yaptığımız

şeyler için bile bugün farklı farklı harici cihazlar kullanır hale geldik. Boyutları küçülen ve günümüz ihtiyaçlarına gerektiği kadar işlem gücü sağlayan Netbook'ları, daha da küçülen ama işlem güçleri artan tablet PC'ler, onları da iletişim özellikleri ile güçlendirilmiş akıllı telefonlar izledi.

Bugün belki tekrar herşeyin bir arada olduğu cihazların kullanılmasına başlandığı yeni bir dönemdeyiz. Ancak bu sefer teknoloji, herşeyi eksiksiz biçimde sağlayacak kadar güçlü. Eksiksiz derken günümüz için en önemli şey olan iletişimden bahsediyorum. Yoksa giderek küçülen cihazların, giderek artan kalitedeki video görüntülerini bize doyusya sunmasını kimse beklemiyor. Bu konuda PC'ler dev monitörler ve yüksek işlem güçleri ile hala liderliği elinde tutuyorlar. Ama bu da çok uzun sürmeyecek.

Çünkü sessiz sakin evimizin bir köşesinde duran televizyonların teknolojilerinde öyle büyük gelişmeler oluyor ki gerçek anlamda bir TV devrimi yaşadığımız söylenebilir. PC kullanıcılarının internette video içeriklere yöneldiği bir dönemde, devasa ekranları, yüksek çözünürlük, ve 3 boyut özelliklerine şimdi de internet bağlantısı ve akıllı özellikleri ekleyen yeni nesil televizyonlar tekrar evlerimizin eğlence merkezi olmaya kararlı gibi duruyor. Bundan sonra sanırım bir telefon bir televizyon hepimize yeterli olacak.

GSM

Vodafone Ipv6 testi yaptı

Vodafone Türkiye, en son teknolojik gelişmeleri takip ederek, gerçekleştirdiği test çalışmalarını sürdürüyor. Daha önce LTE testini canlı şebeke üzerinde başarıyla gerçekleştiren Vodafone Türkiye, Türkiye'de bir ilke imza atarak canlı şebekede, piyasada satılan ve IPv6 destekleyen bir cep telefonu üzerinden IPv6 dolaşım testini başarıyla tamamladı. Gerçekleştirilen testin en önemli özelliği, cep telefonlarında deneyimlenebilmesi oldu. 2 Şubat 2011 tarihinde başlayan ve bir hafta boyunca süren testler süresince piyasada satılan ve IPv6 destekleyen ticari telefonlara IPv6 adresi tahsis edilerek toplam 22 test yapıldı. Test dâhilinde IPv6 adresi tahsis edilen mobil cihazlarla IPv6 ve IPv4 içeriklere erişim gerçekleştirildi. Yaklaşık 30 yıldır kullanımda olan IPv4 protokolü, dünya genelinde internete bağlı tüm bilgisayarlara numara atanarak adreslenme yapılmasını sağlayan bir sistem. Yaklaşık 4,3 milyar adet numara içeren IPv4 protokolü, bugün Birleşmiş Milletler Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin verilerine göre, tüm adreslerin tam ve daha etkin kullanılamaması sebebi ile dünya genelinde sayısı yaklaşık 2 milyarı bulan internet kullanıcılarına yetmiyor.

BİLGİ İÇİN: www.vodafone.com.tr

YAZILIM

Android'in karşısında durulamayacak

Piyasa araştırma şirketi IDC'nin raporuna göre Android ve Windows Phone 7 yakın zamanda akıllı telefon piyasasına hükmedecek. IDC'ye göre 2011'de 450 milyondan fazla akıllı telefonun dağıtımı yapılacak. Bu rakam geçen sene 303,4 milyondur. IDC, Android'in bu sene yapılacak tüm akıllı telefon dağıtımının yüzde 35'ini kapsayacağını ve yüzde 20,9 pazar payına sahip Symbian'ı kolayca geride bırakacağını tahmin ediyor. Araştırma şirketine göre BlackBerry ve Windows Phone 7 ise sırasıyla yüzde 14,9 ve yüzde 5,5 pazar payına sahip olacak. IDC'nin 2015 tahminleri ise şaşırtıcı. Araştırma şirketine göre Android, 2015'te yüzde 45 pazar payına sahip olacak. Windows Phone platformu ise yüzde 20,9 pazar payına ulaşacak. Tahminlere göre Apple iOS ve RIM BlackBerry ise sırasıyla yüzde 15,3 ve yüzde 13,7 oranında akıllı telefon pazarına hükmedecekler. Microsoft'un Windows Phone'da beklenen bu yükselişinin ana nedeni Nokia ile yaptığı anlaşma olarak görülüyor.

BİLGİ İÇİN: www.android.com

PIRANHA®

www.piranhacem.tr

infiniti hd

Türkiye'nin **HD** Ekranlı İlk ve Tek Navigasyonu

**ÖMÜR
BOYU
ÜCRETSİZ
HARİTA
GÜNCELLEME**

Tüm Piranha Navigasyonlarda
Standart Özelliktir.

**ÇALINMAYA
KIRILMAYA
KARŞI 30 GÜN
ÜCRETSİZ
SİGORTALI**

Lütfen Sigortanızı 3 İy Günü
İçerisinde Aktive Ediniz!

Tüm Piranha Navigasyonlarda
Standart Özelliktir.

**1e1
BİREBİR
DEĞİŞİM**

En Fazla 7 İy Günlük
Servis Süresi
Aksi Halde Birebir Değişim

Tüm Piranha Navigasyonlarda
Standart Özelliktir.

*Teknolojiyi
Seviyorum!*

TEKNOLOJİNİN GÖR DEDİĞİ...

SELİM ÖZTÜRK , seozturk@hurriyet.com.tr

Astronot olmak...

Microsoft Türkiye Bilişim Zirvesi 2011 dolayısıyla araştırmacı astronot Ulrich Walter da Türkiye'ye geldi. Ulrich, "astronot nasıl olunur" temasını işleyen bir konuşma yaptı. Walter, 2009 yılında ESA (Avrupa Uzay Kurumu) uzaya gönderilecek astronotları belirlemek adına eğitim vereceğini açıklayınca 10 bin kişinin bu kuruma başvurduğunu anlattı.

Ancak bu eğitim kurumuna sadece 6 şanslı kişi girebilecekti. İşte astronot olmanın ne kadar güç bir şey olduğunu da tam bu noktada anladım. Walter, astronot olmak isteyen adayların ön elemeyi geçtiğini ve 10 bin kişinin 1.500'e kadar düştüğünü söyledi. "ESA, 1.500 kişiyi nasıl 6'ya düşürdü" sorusuna ise "testi geçemediler ve elendiler" cevabını verdi. Sahi neydi astronot olmak isteyenlerin karşılaştığı bu testler? Walter, 3 farklı testin adaylara uygulandığını söylerken, bu testlerden ikisini de uygulamalı olarak oturdaki seyircilerle paylaştı. "Spacial Orientation" ismini taşıyan ilk testte 2 boyutlu çizgiler ekrana gelirken ve rast gele sağa sola hareket ediyor. Bu testte çizgilerin kaçının sola kaydığı adaylara soruluyor. Gözüyle dikkatle bu çizgileri takip edebilenler bu testi geçebiliyor. İkinci test ise ilk teste göre bir hayli zor. "Sound Memory" isimli bu testte ekrana gelişigüzel 10'a yakın rakam geliyor. Ardından adaylar bu rakamları baştan sonra doğru ezberleyerek okuyacağını sanıyor. Ancak test, rakamlar (5, 7, 3, 9, 1, 4, 2, 7, 8, 1, 6 gibi) sondan başa doğru sıralanmasını istiyor. Herkes rakamları baştan sona okumak için kendini şartlandırdığından otu-

rumda bulunan yüzlerce seyirciden biri bile bu rakamları doğru sıralayamıyor. Uygulamada birebir bulununca binlerce insanın nasıl bu testlere takıldığını ve elendiğini görmek çok da zor olmuyor.

Apple'ın ölüme terk ettiği iPhone'u

Apple, 2008'de iPhone 3G'yle kullanıcıların karşısına çıkmış ve "iPhone akımını" bir nevi başlatmıştı. O günden bugüne Apple elbette boş durmadı ve işletim sistemi iOS'u bir yandan güncellerken, diğer yandan yeni telefon ve tablet bilgisayarlarını geliştirdi. Ancak Apple, yeni telefonlarını geliştirirken, diğer yandan eski telefonlarını da çöpe atıp mevcut müşterisine de yeni iPhone aldırma derdinde... Bu sebeple Apple, artık iPhone 3G'yi desteklemiyor. İşletim sistemi iOS için yayınladığı güncelleştirmeler iPhone 3G'ye yüklenmiyor. Bu sebeple iPhone 3G'ler yeni özellikler kazanamıyor, iOS için geliştirilen birçok uygulamayı da bu sebeple çalıştıramıyor. Bu bağlamda ilerleyen zamanlarda Apple'ın iPhone 3G S ve iPad için de aynı şeyi yapacağını kolayca öngörebiliriz. Bu konuya değinmemin en önemli sebebi şu aslında: Yeni iPhone 4 almak isteyen, ancak operatörlerden temin edemeyen birçok kullanıcı, daha ucuz ve bulunabilirliği söz konusu olduğundan iPhone 3G S'e yöneliyor. Ancak bunu yapmak doğru bir hareket değil; zira Apple'ın bu telefonlara olan desteğini çekmesi an meselesi... Bu nedenle iPhone almayı kafasına koyan kullanıcıların bu noktayı atlama zamanlarında sonsuz fayda var.

DONANIM

MSI Master Overclocking Arena

Dünyanın en prestijli hız aşırma yarışması olarak kabul edilen MSI Master Overclocking Arena'nın (MOA) Avrupa, Ortadoğu ve Afrika bölgesi finalleri 15-16 Nisan 2011 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşti. Bu yıl 4'üncüsü gerçekleştirilen MOA her yıl tüm dünyadan en iyi overclockçuları bir araya getirirken aynı zamanda kendine has temalarıyla da ilgi çekiyor.

Bu yıl MSI'nın askeri sınıf bileşenlere sahip anakart ve ekran kartlarına istinaden askeri hareket temasıyla gerçekleştirilen MOA'da yarışmacılar kamuflaj ağlarının ve kum torbalarının

arasında birbirleriyle savaştılar. Yarışmanın birinci gününde Süper PI 32M ve 3DMark 03'de kozlar paylaşıldı. -196 C'de sıvı nitrojenle bileşenleri soğutarak frekansı artıran yarışmacılardan Romanya ekibi 6 dakika 23 saniyede PI sa-

yısını 32 milyon basamağa kadar hesaplayarak ilk benchmarkta birinci olmayı başardı. Ekran kartı performansında ise 154227 puanla 3Dmark 03 testini tamamlayan Yunan ekibi liderliği elde etti. Yarışmanın ikinci gününde ise yine ekran kartlarının sınırları zorlandı. 3DMark 2011 ile yapılan testlerde en yüksek puanı 9774 ile Rus ekibi aldı. Üçüncü testin de tamamlanması ile beraber EMEA bölgesinden Tayvan'da gerçekleştirilecek finallere gidecek takımlar belirlenmiş oldu.

BİLGİ İÇİN:
www.msi-moa.com

MOBİL

HTC Sensation ortaya çıktı

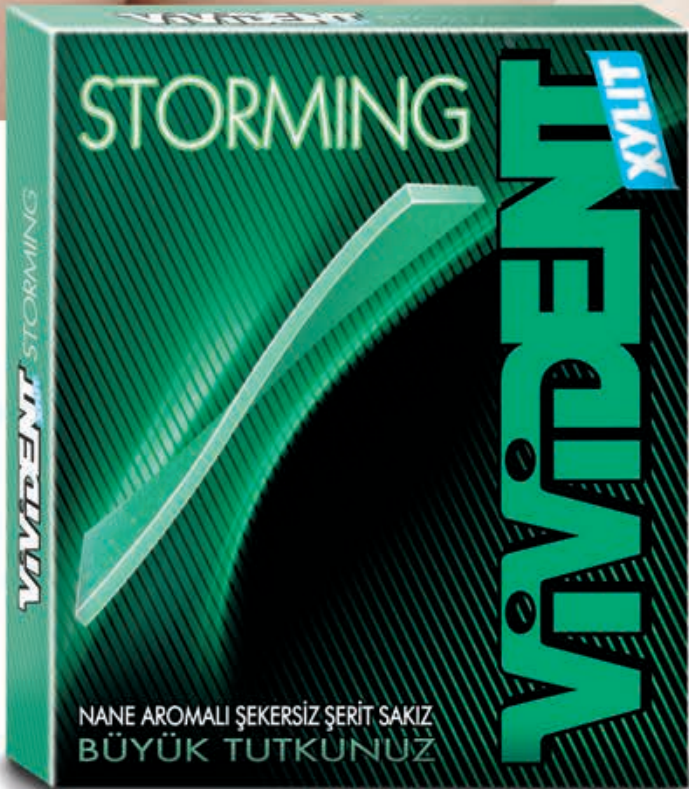
HTC markasının tasarım dilinden yararlanan HTC Sensation'ın şık görünümü, kıvrımları yumuşatılmış köşeleri ve tek parça alüminyum yapısıyla daha da geliştirildi. Dokunmatik ekran yüzeyini koruyan konuturlu ekranı, parmakları kaydırarak kullanırken daha doğal bir his veriyor. 4,3 inçlik qHD ekran, videoları yüksek çözünürlüklü geniş ekranda izleme deneyimi sunuyor ve HTC Sensation'ın zarif oranları elinizin içerisinde en doğal hissi veriyor. İçinde güçlü 1.2-gigahertzlik çift çekirdek Qualcomm Snapdragon işlemcisi barındıran HTC Sensation bu sayede iyi

grafikler ve hızlı bir performans sağlıyor. HTC Sensation'ın iyi tasarımını tamamlayan özelliği ise HTC Sense deneyimi. Eklenen yeni özellikleri ve yenilikleriyle öne çıkan HTC Sense insanların daha çok eğlenmesini ve daha çok işini kolaylıkla halledebilmesine yardımcı oluyor. Örneğin, HTC Sense isteğe göre uyarlanabilen aktif kilit ekranı özelliğine sahip. Bu özellik kilit ekranını, sosyal paylaşım güncellemeleri, fotoğraflar, hava durumu ve güncel borsa haberleri gibi en önemli bilgi ve içerikleri görüntüleyen gerçek zamanlı bir pencereye dönüştürüyor.

BİLGİ İÇİN: www.htc.com

BÜYÜK TUTKUNUZ VIVIDENT STORMING

Ferahlık ve lezzet fırtınası yeni Vivident Storming. Nane ve Çilek aromalı **daha uzun** şerit sakızınız. Tutkunu olacaksınız.

MOBİL

Cebimizdeki sinsi casus: iPhone

Google, Street View'i oluştururken kullanıcıların Wi-Fi bağlantıları hakkında bilgi toplarken birkaç defa yakalanmıştı. Bu kez ise Apple'ın iPhone ve 3G iPad'lerde konumunuzu kaydettiği ortaya çıktı.

Tespitlere göre Apple, iPhone ve 3G iPad'lerle iOS 4 Temmuz 2010'da yayınlandığından beri konumunuzu kaydediyor. Enlem ve boylam olarak kaydedilen konumların 'consolidated.db' adındaki gizli bir dosyada tarih bilgisiyle beraber saklandığı söyleniyor. Cihaz bilgisayara bağlandığında iTunes bu dosyanın bir kopyasını saklıyor ve yeni bir cihaza geçseniz bile dosya korunuyor. Apple'ın bu bilgiyi bilerek kaydettiği açık ancak nedeni henüz belli değil. Ancak bu bilgilerin açığa çıkarılmasının yolu keşfedildikten sonra, eşinizden gizli hiçbir yere gidemeyeceğiniz de kesin.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com.tr

CEP TELEFONU

LG Optimus Me Türkiye'de

LG, yeni akıllı telefonlarından LG Optimus Me'yi Türkiye'de bir avantajlı kampanya ile piyasaya sürdü. LG'nin bu kampanyasına göre, kullanıcıların eski telefonunları 50 TL'ye sayılacak ve yeni akıllı telefon LG Optimus Me sadece 399 TL'ye kullanıcıların olacak.

108x57,5x12.2 mm ebatlarında ve 130gram ağırlığında tasarlanan LG Optimus Me (P350)'de, Google'ın mobil işletim sistemi Android'in 2.2 "Froyo" sürümü

kullanıldı. 2.8 inç boyunda ve 240x320 piksel(QVGA) çözünürlüğünde dokunmatik TFT ekrana, 150 MB dahili belleğe, microSD kart girişine(32 GB'a kadar genişletilebilen), microUSB portuna, 3.0 megapiksel kamerasına, Bluetooth, GPS, Wi-Fi desteğine sahip. Mikro Titan, Doğal Gümüş ve TOZ Pembe renk seçenekleri ile sunulan telefonların 600 MHz'lik CPU işlemcisi bulunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.lg.com

DONANIM

Lenovo ThinkPad Edge'i yeniledi

12 inç'lik ThinkPad E220s ve 14 inç'lik ThinkPad E420s, ThinkPad'in efsanevi performansını, şık, modern ve zarif tasarımıyla birleştiriyor. Dikkat çekici ölçülerde ince ve hafif olan ThinkPad E220s, mükemmel taşınabilirlik için 1 inç'ten az kalınlığa ve 1,6 kg'ın altında ağırlığa sahip. Ürünün 14" ekranlı modeli ThinkPad E420s'in kalınlığı sadece 1 inç iken, ağırlığı ise 1,8 kg'dan başlıyor. Lenovo'nun en son tek-

nolojiye sahip ThinkPad Edge ürün ailesi, lüks ve sofistike tasarımı ile ön plana çıkıyor. E420s ve E220s'deki infinity LED ekran, yumuşak dokunuşlu mat yüzey ve cihaza modern bir görünüm veren gerçek metal ayrıntılar, teknoloji tutkunlarının aklını başından alacak.

Zarif dış görünüşüne gösterilen özenin aynısı, ThinkPad Edge ürün ailesinin teknolojisine de gösterilmiş. Verilen komutun gerçekleştirilmesi için geçen sürenin azaltılması (data-crunching), çoğul görevlerin yerine getirilmesinin sağlanması ve kişisel eğlence için ThinkPad Edge E420s ve E220s modelleri, 2. nesil Intel Core i3, i5 veya i7 işlemci seçeneklerini sunuyor.

Edge bilgisayarlar, Dolby Home Theater ses, üstün performanslı hoparlörler, yüksek çözünürlüklü video konferans ve görüntü önleyici klavye yazılımı gibi önemli multimedia özelliklerine sahip olarak üretildi. Ayrıca, medya içeriklerini oynatmak için fiziksel bir aygıtı ihtiyaç duyan KOBİ'ler için de ThinkPad E420s'in içinde, gizlenmiş, ince ve uyumlu bir DVD oynatıcı/yazıcı bulunuyor. ThinkPad Edge ürün ailesi 1.199 dolar + KDV'den başlayan fiyatlarla Türkiye'de satışa sunuldu.

BİLGİ İÇİN: www.lenovo.com.tr

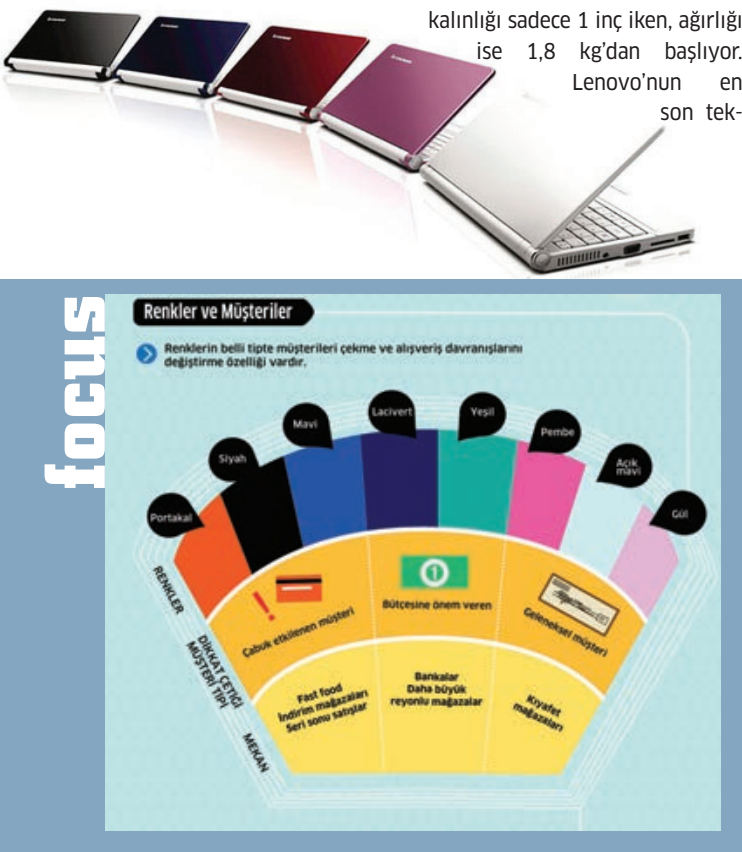
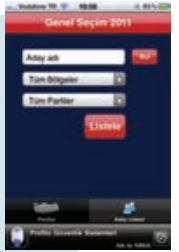
MOBİL

Genel Seçim iPhone'da

T2 Teknoloji tarafından geliştirilen 'Seçim 2011' iPhone uygulaması App Store üzerinden 'ücretsiz' olarak iPhone kullanıcılarının hizmetinde. 'App Store' içerisinde bulunan 'Arama' bölümüne 'Seçim 2011' yazılarak kolaylıkla indirilebilen uygulama, 2011 Genel Seçimlerine katılan tüm partilerin ve bağımsız adayların bilgilerini içeriyor.

Kullanıcılar adayın adını veya soyadını yazarak arama yapabilirken, Seçim Bölgesi ve partisini seçip, o seçim bölgesine ait tam listeyi anında görüntüleyebiliyorlar. Seçim süresince Yüksek Seçim Kurulu tarafından verilen bilgilere paralel olarak güncellenen uygulama sayesinde, gerek seçime katılan adaylar gerekse seçimi yakından takip etmek isteyen tüm iPhone kullanıcıları, adayların il-ler bazında seçim bölgeleri ve sıralamalarını takip edebilecekler. Ayrıca yine bu uygulama ile Seçim gecesinde geçici, seçimden hemen sonra kesin seçim sonuçları da aynı kolaylıkla, kullanıcılar tarafından aranarak veya listeleme yapılarak görüntülenebilecek.

BİLGİ İÇİN
www.t2teknoloji.com

LC waikiki

iyi giyinmek herkesin hakkı

Kazak
22,90 TL

Gömlük
22,90 TL

Pantolon
24,90 TL

Ayakkabı
53,90 TL

LCwaikiki.com
internet mağazası

LC waikiki LC waikiki LC waikiki

Desteklenen Veritabanları;

- 1CD dosya biçimi
- Postgre SQL
- IBM Db2
- SQL Server
- Oracle

Desteklenen İstemci ortamları;

- WEB client
- Thick client
- Thin client

Desteklenen İşletim sistemleri;

- Windows
- Debian
- RPMS

1TC Şirketi

www.1tc.com.tr

UYARLAMA

İŞLETME İHTİYAÇLARINA
GÖRE UYARLAMA

GENEL MUHASEBE TİCARET YÖNETİMİ SEKTÖREL UYGULAMALAR

AÇIK KAYNAK KODLU
KULLANIMA HAZIR TİCARİ UYGULAMALAR

1C:İŞLETME 8

YÜKSEK SEVİYELİ
BÜTÜNLEŞİK GÖRSEL VERİTABANI
HIZLI GELİŞTİRME PLATFORMU - TÜRKÇE

YENİ NESİL BİLGİ OTOMASYON YAZILIMI

- 1C:İŞLETME'nin kullanıma hazır olan tüm uygulama çözümleri açık kaynak kodlu yazılımlar olup, programlamada ileri seviyede deneyime sahip olmayan uzmanlar tarafından çok kolay bir şekilde geliştirilebilir.
- Statik çözümler sunan programlar, her geçen gün değişen iş dünyası ihtiyaçlarını yeterince karşılamamaktadır. 1C:İŞLETME, kullanıcılarına, iş dünyasının değişen koşullarına en hızlı adapte olma olanağını sunar.
- Değişen sektör taleplerine bağlı olarak, çağdaş kullanıcı artık sabit olan bilgi otomasyon yazılımlarını kullanmayı istemez, kendi ihtiyaçlarına göre özel işlevlerin eklenmesini ister.
- 1C:İŞLETME uygulama çözümleri, ihtiyaçlarınızı beklentilerinizin üzerinde karşılayarak sizi şaşırtabilir.

REFERANSLARIMIZDAN BAZILARI:

Türkiye

- Colin's
- Nuh Çimento
- Turan Tekstil
- Nuşa Tekstil
- Akyunus Tekstil
- Avrupa Tekstil
- Doğuş medikal

Diğer ülkeler

- Lukoil
- Adidas
- Nike
- Mitsubishi Motors
- Scania
- FedEx
- Gazprom
- Michelin

20 ÜLKEDE

1.000.000

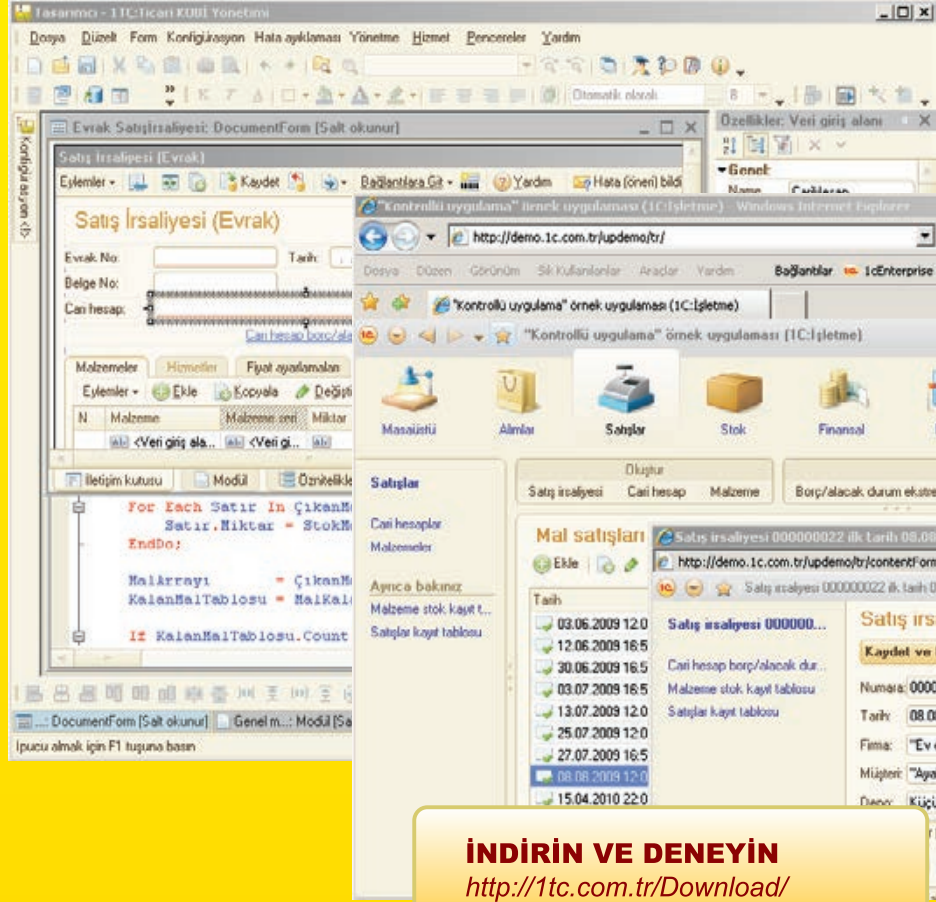
İŞLETMEDE BAŞARIYLA
KULLANILMAKTADIR

1C:İŞLETME YAZILIMI NEDİR?

- * Ticaret ve muhasebe, Açık kaynak kodlu, Kullanıma hazır uygulamalar
- * Yüksek seviyeli veritabanı hızlı tasarım platformu
- * Uyarlama imkanı (Değiştirilebilir, esnek uygulama yapısı)

- "1C:İŞLETME 8" Sistemi Avrupa ve Asya'da 1.000.000'un üzerinde şirket tarafından kullanılmaktadır.
- 3.000' den fazla firma, programın dağıtım, teknik destek ve eğitim hizmetlerini vermektedir. Avrupa ve Asya'da ön lisans ve lisans eğitimi veren kurumlar ile özel eğitim kurumlarının 1.200'ünden fazlasında "1C:İŞLETME 8" sistemi eğitimi verilmektedir.
- Uygulamanın açık kaynak kodlu olması sayesinde en büyük 1C bayilerinden, distribütör statüsündeki, Rarus şirketinde 1.500 kişi çalışmaktadır, bunların yaklaşık 1.200'ü uyarlama yapan programcıdır.
- Değiştirilebilir, esnek uygulama yapısı (dizayn edilebilir yapısı vardır, sabit uygulama değildir), dünyadaki sektörel gelişimlere, hızla ilerleyen yazılım teknolojilerine uyum sağlama ve basit kullanım yapısı, sistemin avantajlarından bazılarıdır. Böylece 20 farklı ülkede binlerce müşterinin ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

İNDİRİN VE DENEYİN

<http://1tc.com.tr/Download/1C:İŞLETME> Geliştirme platformu!

BİLİŞİM ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN

UZMAN VE FİRMALARI

SATIŞ NOKTALARI (BAYİLERİMİZ):

İSTANBUL

- Bilist yazılım	tel: 0212 273 11 77	www.1tcsatis.com
- Nisa yazılım	tel: 0212 511 21 22	www.nisayazilim.com
- Ems teknoloji	tel: 0216 343 51 91	www.1tcweb.com
- Akdatasoft	tel: 0282 653 13 89	www.akdata.com
- Mobil kod yazılım	tel: 0212 291 69 59	
- İdeanostra	tel: 0212 582 51 11	

ANKARA

- Nüans bilişim yaz.	tel: 0312 472 46 46	www.1cplatform.com

ADANA

- Ren teknoloji	tel: 0322 211 00 20	www.renteknoloji.com.tr

ANTALYA

- Conviva Danış. Bilg.	tel: 0242 323 14 80	

BALIKESİR

- Emre bilgisayar	tel: 0266 249 06 15	www.emrebiltd.com

BOLU

- MT Bilgisayar	tel: 0374 212 80 98	

EDİRNE

- Uzman computer	tel: 0284 213 72 72	

GAZİANTEP

- Galaxy bilgisayar	tel: 0342 215 40 98	www.galaxybilgisayar.com
- Bulut Bilgisayar	tel: 0342 215 01 95	www.bulutbilgisayar.com

İZMİR

- Mggs bil.	tel: 0232 482 25 88	www.mggsbilgisayar.com

KAYSERİ

- Pt bilişim	tel: 0352 222 23 28	www.ptbilisim.com

KONYA

- İlfa bilişim	tel: 0332 234 00 82	www.ilfabilisim.com

MALATYA

- Artı bilgisayar	tel: 0 422 323 92 98	www.malatyaarti.com

SAMSUN

- Prodev	tel: 0 362 233 40 86	

TRABZON

- Erka san.	tel: 0 462 325 25 75	

İŞ ORTAKLIĞINA DAVET EDİYORUZ

1TC Bayilerine sunulan avantajlar:

- Sektörel uygulama geliştirme taleplerine uzman desteği,
- Reklam desteği ,
- Bayilere ücretsiz eğitim,
- Bayilerin büyüme ve gelişimine destek,
- WEB sitesi ve internet pazarlama araçları,
- Reklam bilgi ve dokümanları.

1TC Bayisi olmak için E-Mail: [bayi@1tc.com.tr](mailto: bayi@1tc.com.tr) adresine başvurun

Samsung PC'lerde Keylogger mi var?

BT uzmanı Mohomed Hassan, Samsung R525 model laptop'unda c:\Windows\SL dizini altında, basılan tüm tuşları kaydeden StarLogger adlı yazılımı bulunca Samsung'a başvurarak nedenini sormuştu. Samsung ve F-Secure, konuyu inceleyeceğini duyurmuş ve bu incelemeyi gerçekten yapmıştı. Ve sonuç ortaya çıktı: Samsung laptop'larda keylogger yok! Fakat ama tüm bu gürültü neden koptu? Sistemlerde c:\Win-

dows\SL isimli bir dizin gerçekten de var. Ama bu dizinin herhangi bir keylogger ile ilgisi yok. Sahte sorunun ortaya çıkışı ise, VIPRE anti-virüs yazılımının, SL adını görüp bunu StarLogger ile ilişkilendirmesi ve yanlış bir alarm vermesi sonrasında gerçekleşmiş. Kısacası Samsung'un laptop'ları ve dolayısıyla Samsung bu suçlamadan alınının aklıyla kurtuldu. Vipre antivirüs yazılımı kullanıyorsanız, bu tür bir uyarı al-

diğinizde aklınızda olmasını tavsiye ederiz.

BİLGİ: www.samsung.com.tr

Bu Android uygulaması verilerinizi çalıyor

Android mobil işletim sisteminin hızla yükselişi, onu her büyük yazılım geliştiricinin karşılaştığı bir sorunla karşı karşıya getiriyor: zararlılar. Yasal bir Android uygulamasının 'crack'li ve ücretsiz sürümü olarak ortaya çıkan bu uygulama ise kişisel bilgileri çalıyor ve harici bir sunucuya göndermeye çalışıyor. Antivirüs yazılımı tarafından 'Android.Walkinwat' olarak adlandırılan zararlı, telefonun rehberini de tarayarak herkese utanç verici bir SMS gönderiyor. Yazım hataları dikkat çeken İngilizce mesajda Türkçesiyle şu cümleler yer alıyor: 'Hey, şu an internetten koran bir uygulama indirdim: Walk and Text for Android. Ben aptalım ve ucuzum, uygulama sadece 1 dolardı. Benim gibi siz de çalmayın!' Walk and Text olarak bilinen gerçek uygulama, Android Market'te mevcut ancak zararlı sürümü sadece üçüncü parti dosya paylaşım sitelerinde bulunuyor. Uygulamanın orijinal sürümü 1.53 dolar fiyatla Market'te satılırken, mesaj yazarken kamera ile önünüzde ne olduğunu görmenizi sağlıyor.

BİLGİ: www.android.com

Hava limanlarındaki açık ağlara dikkat! Kaspersky'dan VPN uyarısı

Seyahat eden pek çok kişi bilir ki birçok hava alanında ve VIP bekleme odasında sunulan internet hizmeti şifreli değildir. Bu nedenle pek çok internet kullanıcısı VPN bağlantısının daha iyi olduğunu bilir. Ancak çoğunlukla bu VPN bağlantıları filtrelendiği ve güvenlik duvarı tarafından engellidir. Ağ yöneticileri ortak kullanıma açık Wi-Fi erişim noktalarından VPN kullanımına izin vermez çünkü bu ağın kötü amaçlar uğruna kullanıldığından emin olmak isterler.

Ortak kullanıma açık Wi-Fi servisini kullanmak özel ve önemli bilgilerinizin siber suçluların eline geçmesine sebep olabilir. Hatta kısa zaman önce ünlülerin güvensiz Wi-Fi ağlarından internete bağlanarak sosyal ağ şifreleri konusunda mağdur durumda kaldıkları biliniyor.

Kaspersky Lab uzmanları VPN'inizin bloke olması duru-

munda kullanıcıların başvurabileceği ve dikkat etmesi gerektiği konuları şöyle sıralıyor:

- Bazı durumlarda SSL (https) eklemek yardımcı olabilir. <https://> ekledikten sonra eğer yanlış bir durum olursa siteyi kullanmaktan vazgeçin.
- Diğer bir çözüm ise Wi-Fi yerine daha güvenli olan ethernet kablosunu kullanmak olabilir.
- Durum her ne olursa olsun internet bankacılığı veya online ödeme servislerini kullanmayın. Çünkü bu bilgiler siber suçluların en önemli hedefleri arasında yer alıyor.

BİLGİ: www.kaspersky.com

YENİ GÜVENLİK RİSKLERİ

MOZILLA FIREFOX

Hacker'ların tehlikeli kodları, versiyon 3'den önceki tarayıcılarda 13 tehlikeli açığı tetikliyor ve sisteme sızmalara neden oluyor.

ÇÖZÜM Firma versiyon 3.6.15 ile açıkları yamadı ve tehditlere karşı önlem aldı. Ancak yine de Mozilla, Firefox kullanıcılarının versiyon 4'e geçmelerini tavsiye ediyor.
Bilgi için: www.firefox.com

ORACLE JAVA

Java'nın neden olduğu bir yanlış işlem hatası nedeniyle yazılımda meydana gelen hata saldırganların Java Runtime Engine'a saldırımları için kapı açıyor.

ÇÖZÜM Versiyon 24'ün güncellemeleri bu açıkları ilgili problemi kapatıyor. Yamayı üreticinin web sitesi üzerinden indirip kurabilirsiniz.
Bilgi için: www.oracle.com

Yazılım virüsleri

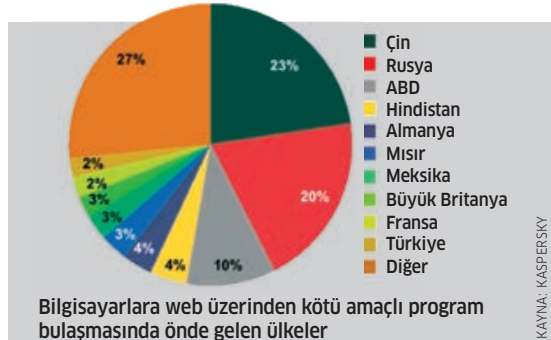
Sıra	İsim	Etkilenen PC sayısı
1	Net-Worm.Win32.Kido.ir	0 178965
2	Virus.Win32.Sality.aa	0 148721
3	Net-Worm.Win32.Kido.ih	0 126277
4	Net-Worm.Win32.Kido.lq	0 102226
5	Worm.Win32.FlyStudio.cu	0 88196
6	Trojan-Downloader.Win32.VB.eaj	0 80654
7	Trojan.Win32.AutoRun.abj	Yeni 75911
8	Virus.Win32.Virut.ce	1 68809
9	Packed.Win32.Krap.l	1 64329
10	Worm.Win32.AutoIt.tc	-2 50763

Kaspersky Güvenlik Ağ'ından (KSN) toplanan verilere göre, kötü amaçlı yazılım arasında bulunan ilk 10 yazılım yukarıdaki gibi.

Web tehditleri

Sıra	İsim	Program indirme deneme sayısı
1	Trojan-Downloader.JS.Gumblar.x	0 178965
2	Exploit.JS.CVE-2010-0806.i	Yeni 148721
3	Trojan.JS.Redirector.l	-1 126277
4	Trojan-Clicker.JS.Iframe.ea	2 102226
5	Exploit.JS.Aurora.a	4 88196
6	Trojan.JS.Agent.Laul	4 80654
7	not-a-virus:AdWare.Win32.Boran.z	-3 75911
8	Trojan.HTML.Fraud.aj	Yeni 68809
9	Packed.Win32.Krap.as	Yeni 64329
10	Exploit.JS.CVE-2010-0806.b	Yeni 50763

İkinci liste ise Nisan 2011'de çoğunlukla internet sayfalarından bulaşan ve kullanıcı tarafından bilinçli ya da bilinçsiz indirilen kötü amaçlı programlar.

Dijital kirliliğe son: Kaspersky PURE

Hayatımızın bir parçası haline gelen dijital ortamdaki verilerimiz günden güne artıyor. Artan verilerimiz dijital kirlilik tehdidi altında. Dijital kirlilik; dijital yaşamımızda sorunlara neden olan kötü amaçlı yazılımın, casus atakların ve benzeri tüm tehditlerin genelini oluşturuyor. Bu tehditler çevrimiçi bankacılık, alışveriş, sosyal ağlar, müzik, video ve indirilen yazılımlarla sürekli büyüyerek tüm elektronik verileri tehdit eder hale geldi.

Tehditlere karşı profesyonel bir ürünü yüklemek, onun ayarlarını yapmak bazen tam bir baş ağrısı haline gelebiliyor. Kaspersky Lab uzmanları, bu işi yeni Kaspersky PURE ile son derece kolaylaştırdı. PURE, internet erişimli bilgisayar kullananlara güvenilir ağ yönetim araçları sunuyor. Kullanıcıya gerçek, temiz ve tam koruma sağlamanın yanı sıra, bilgileri kriptolama imkanı, genişletilmiş ebeveyn kontrolü, veri yedeklemesi, Windows'un ince ayarlarını kolayca yapma ve şifre yönetim programı gibi üstün özelliklere de sahip.

Kaspersky PURE, bilgisayar nerede ve hangi amaçla kullanılıyor olursa olsun, güvenli ve korumalı dijital ortam sağlıyor. Ayrıca, bilgisayardaki fotoğraf, belge ve ihtiyaç duyulan tüm verilerin yedeklenmiş bir kopyasını oluşturma imkanı da tanıyor.

PURE'n yaptıkları bunlarla sınırlı değil. E-posta, forum, blog veya online banka hesaplarınızın hem şifre çözümü, hem de şifrelemesini aynı anda yapma imkanı da tanıyor.

Benim Yedeklemem

Belgelerinizin, fotoğraflarınızın, müziklerinizin ve diğer verilerinizin kaybolmasını önler. Yedekleme otomasyonu, kişiselleştirilebilir yedekleme sürümü derinliği, herhangi bir yerde depolama, seçili dosyaların depolanması ve şifre koruma teknolojileri, yedekleme işleminin kullanımını kolaylaştırıyor. Ağ sürücülerinin ve ftp klasörlerinin kullanımına izin vererek çevrimiçi yedeklemeyi destekliyor. Üstelik kaç dosya versiyonunun yedekleneceğini siz tespit edebilirsiniz.

Kontrol Merkezi oluşturun

Ev ağınızın güvenliğini ve izlenmesini sağlar, Wi-Fi (kablolu) ağ güvenliğini kontrol eder. Lisan yönetimi ve merkezi virüs tanımına dayalı dağıtım gibi tüm güvenlik görevlerinin tek bir PC'den yapılmasını sağlıyor. Ağ dahilindeki herhangi bir bilgisayarda sorun olması durumunda istediğiniz yerden bu tür problemleri giderebilirsiniz.

Yerel virüsleri tanıyıp güncelleme yapın

Yönetim konsolu sayesinde rutin güvenlik görevlerini tek bir PC'den gerçekleştirebilirsiniz. Sadece Benim Kontrol Merkezindeki "tümünü tara" veya "tümünü güncelle" seçeneğine tıklayın. Kaspersky PURE yüklü olan ev ağınızdaki tüm bilgisayarlarda tarama ve güncelleme görevleri başlayacaktır. Ayrıca, her bir bilgisayar için yedekleme görevlerini de isteğinize göre düzenleyebilirsiniz.

Güvenli Araştırma yapın

Google gibi popüler arama motorları, uygun olmayan içeriğe sahip sayfaları bloke eden "Güvenli Ara" seçimine sahip. Kaspersky PURE'deki Güvenli Ara seçeneği, arama motorlarının bu kapasitelerini zorlayacağı benziyor.

Windows uygulamalarını yönetin

Kaspersky PURE, sadece web sitelerinde değil, aynı zamanda Windows uygulamalarında da şifreleri yönetmenizi sağlıyor. Kaspersky PURE çubuk düğmeleri, şifre korumalı uygulamalarınızı birleştirerek şifrelerin doğrudan uygulama üzerinden yönetilmesini sağlar.

Uzaktan erişip izleyin

Ev ağına sahipseniz çocuklarınız için güvenlik kurallarını yönetebilir ve Kontrol Merkezine sahip olan ev ağınızda herhangi bir Kaspersky PURE korumalı bilgisayardan çocuklarınızın günlük faaliyetlerini izleyebilirsiniz.

Ana şifreyle kontrol edin

Kaspersky PURE, ana şifre vasıtasıyla veya USB veya Bluetooth aygıtı kullanarak şifre veri tabanınıza erişimi kontrol ediyor. Cep telefonunuzu bile kullanabilirsiniz. Şifreleriniz, yapılandırılabilir, böylece sadece cep telefonunuz Bluetooth aygıtı vasıtasıyla bilgisayarınıza bağlandığında kullanılabilir.

Dosyaları sihirbazla yok edin

Dosya Yok Etme Sihirbazı, çok geçişli algoritmalar vasıtasıyla özel veya gizli verilerinizi geri alınamaz bir biçimde temizliyor. PC Temizleyici Sihirbazı ise, gereksiz geçici dosyaları, günlük dosyalarını, kayıt girişlerini, tarayıcıların ve uygulamaların ön belleklerini silip, Geri Dönüşüm Kutunuzu boşaltıyor.

Seçili dosyaları depolayın

Tüm veri dizisini veya sadece yedeklenmiş tek bir dosyayı depolayabilirsiniz. Bunları yetkisiz kişilerin erişmesini engelleyin. Yedekleme depolarınızı şifre korumalı yapabilir ve verilerinize erişimi kısıtlandırabilirsiniz. Belleklerin her birine bireysel şifre koyabilirsiniz.

Anlık mesajlaşmaları denetleyin

Çocukların telefon numarası, adres veya sosyal güvenlik numarası gibi kişisel bilgileri göndermesi engellenebilir. Sadece hangi bilgilerin korunması gerektiğini belirtin ve böylece bu bilgiler, çocuğunuz tarafından web sitelerine iletmeye çalışıldığında veya anlık mesajlaşmada yazılmaya çalışıldığında bloke edilsin. İletişimler ve beyaz/kara listeli belirli kontaklar talep üzerine günlük halinde de tutulabilir.

BLUE JEAN 24.YILINI MUHTEŞEM BİR GECEYLE KUTLADI

20 Nisan Çarşamba günü Beyoğlu'nun gözde kulüplerinden Indigo'da aynı zamanda Loft Blue Jean Müzik Yarışması'nın finali de yapıldı. Türkiye'nin dört bir yanından gelen ve pop, rock, hip hop dallarında yarışan 11 genç isim performans sergilediler.

Eski Blue Jean yazarı, Dream TV VJ'i İpek Atcan'ın sunduğu gece Blue Jean'in ilk yayın yönetmeni ve Doğan Burda Dergi Grubu İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz'ın konuşmasıyla başladı. Gecenin sonunda pop müziğimizin yeni disko kraliçesi Atiye ve rock müziğimizin en önemli seslerinden Ogün Sanlısoy sahne aldı.

Geceye katılanlar arasında Teoman, Ferman Akgül (maNga), Melis Danişmend, Fuat, Cumhuriyet (Çilekeş), Deniz Tuzcuoğlu (dört X dört) gibi müzisyenler vardı. Gece, Model, Deja-Vu, Malt gibi gruplar da tam kadro katıldılar geceye. Müzisyenlerin yanı sıra modacı Uğurkan Erez, oyuncular Cansel Elçin, Dağhan Külegeç, Berk Hakman, Ümit İbrahim Kantarcı geceye katılanlar arasındaydılar. Müzik, televizyon ve basın dünyasından önemli isimlerin yanı sıra dikkat çeken bir diğer konuk ise Avusturya Prensi Hubertus von Hohenlohe idi.

Blue Jean adına yakışır eğlenceli ve anlamlı bir geceyle yeni yaşına girdi.

LOFT BLUE JEAN MÜZİK YARIŞMASI HAKKINDA

İnternet'ten yürütülen ve Türkiye'de ilk kez pop, rock ve hip hop olmak üzere üç farklı kategoride yapılan müzik yarışmasının finalistleri geçtiğimiz ay Effective Studios'ta prodüktör eşliğinde bestelerini kaydetmişlerdi. Bu kayıtlardan oluşacak CD, Blue Jean'in Mayıs sayısında okurlara ulaştırılacak. Müzik yarışmasının jürisi Teoman, Emre Aydın, Atiye, Harun Tekin, Ferman Akgül (maNga), Fuat, Naim Dilmener, Şafak Karaman, Kutlu Öz-makinacı gibi seçkin müzisyen ve müzik yazarlarından oluşuyordu.

ROG RAMPAGE REDUX: RAMPAGE III BLACK EDITION ANAKART

Son bir yıl içerisinde bir anakart satın almayı düşündüyseniz ve overclock yapmanın yanı sıra oyuna karşı da ilginiz varsa, Rampage III Extreme'nin (R3E) sahip olduğu pek çok ödülü hiç şüphesiz duymuşsunuzdur. Bu kadar başarının ardından bile, Republic of Gamers daha fazlasını deneyecek ve hiç olmadığı kadar harika bir ürün tasarlayacak gibi gözüküyor! O zaman şimdi sıkı durun. Çünkü bunu karşılayabilecek ve hatta öncesinden çok daha büyük bir yankı uyandıracak anakart ASUS ROG Rampage III Black Edition'un (R3BE) güçlü dünyası sizi bekliyor.

Hükmetmek için duyun, kazanmak için hızlı olun

ASUS ROG R3E'yi bu kadar harika kılan her şey R3BE ile geri dönüyor. Ancak en büyük değişiklik, ROG ThunderBolt olarak adlandırılan bir ses/LAN kartı kombinasyonunun eklenmesi. Bir oyuncuysanız, bu bebek sizi istediğiniz yere götürecektir!

ROG dünyanın dört bir yanındaki oyuncularla bir araştırma gerçekleştirdi ve onlara, oynamakta oldukları oyunları iyileştirmeye yardımcı olmak için hangi özellikleri istediklerini sordu. Yanıtlar, genel oyun deneyimini iyileştirmeye odaklanan, güçlü ses ve LAN özelliklerine sahip bir kartın geliştirilmesini sağladı.

Ekran kartları ve işlemciler bugünlerde fazlasıyla takdir kazanıyor, ama oyunda sesin önemi asla göz ardı edilemez. Sınıfının önde gelenlerinden olan XONAR™ ses çözümü ile desteklenen ROG, en iyi ses kalitesi için en iyi bileşenleri dikkatli bir şekilde seçti ve oyuncular için güçlü, etkileyici bir ses sağlamak üzere bu yeni silahı online savaş alanına taşıdı.

Yüksek kaliteye sahip bu ses kartı, oyuncuları sanal ortamın içine daha fazla sokarak, oyuncuların duyma hissine büyük bir avantaj sağladı. Bu, düşmanlarınızın sizden önce hareket etmesini engelleyerek onların ayak seslerini duymanıza yardımcı oluyor. Yerleşik kulaklık amfisi, benzersiz bir ses kalitesi için kullanıcıların oynadıkları oyuna bağlı olarak empedans ayarlarını optimize etmesine yardımcı oluyor.

Tek başına bir ses kartı online oyunlarda yardımcı olabilir, ama LAN hızının önemi de göz ardı edilmemelidir. Pek çok oyuncu cihazlarını

bir Ethernet portuna bağlar ve başka bir şey yapmaz. Standart bir LAN portu, üzerinize gelen bir el bombasından kaçma veya bombanın üzerinizde patlamasıyla sonuçlanabilecek bir şekilde oyun hızında farklılıklara neden olabilir.

Ses işlevini ödül sahibi Bigfoot Networks® ağ işleme birimi ile birleştirdiğinizde, sizi destekleyecek ciddi bir silah gücüne sahip olursunuz. Özel Game Networking DNA™ yazılımı ile birlikte çalışan ThunderBolt, online oyunlar için maksimum ağ performansı sağlamak üzere online oyun trafiğini otomatik olarak sınıflandırır ve hızlandırır. Kaliteli bir ROG ürününde iki önemli işlevin bir araya getirilmesi, oyunculara yarışı kazanmaları için mükemmel bir online oyun deneyimi sağlar.

Saymakla bitmeyen özelliklere sahip

Siyah renkte olan R3BE, Rampage III Extreme ile aynı dizayna sahip değil. Sadece parlak son kat özelliği ortak. R3E fantastik overclocking yazılımı ve donanımı ile birlikte geliyordu, ancak R3BE; sistemlerin maksimize olmasına yardımcı olmak üzere tasarlanmış en yeni hizmet yazılımları ile birlikte çok daha fazlasına sahip. HS Desteği ile birlikte Bluetooth modülünün 2.1'den 3.0'a yükseltilmesi tüm Bluetooth cihazları için son derece hızlı veri

aktarımları sağlarken, ROG iDirect, GPU Tweakt ve GPU.DIMM Post gibi yeni yazılımlar kullanıcıların sistemlerini hiç olmadığı kadar özelleştirmesini sağlıyor. ROG iDirect ile kullanıcılar, iPhone veya iPad'leri aracılığıyla gerçek zamanlı, ince ve artışı ayarlamalarla sistem ayarlarını doğrudan kontrol edebilir. GPU Tweakt iDirect ile benzerlik gösterir ve kullanıcıların gerçek zamanlı olarak ayarlarını uygun gördükleri şekilde değiştirmelerini sağlar. Sadece ekran kartları için daha fazla gelişmiş ayar ve kontrol sunar. Son olarak, GPU.DIMM Post, sistemin mümkün olan tüm donanımları etkin hale getirip mükemmel bir şekilde çalışmasını sağlar. GPU.DIMM Post, sistem tarafından uygun bir şekilde algılanan tüm ekran kartları ve bellek modüllerini gösteren bir başka kullanışlı özelliktir. Görkemli tasarımı, harika performansı ve devrim yaratan özellikleri sayesinde oyuncular ve overclockerler kesinlikle R3BE'yi tercih edecekler!

Bu bir illandır.

Silinmeyen ÇEREZLERİ silin

Yeni nesil süper çerezler PC'lerimizi işgal ediyor. Bu inatçı veri casuslarından kurtulma yollarını anlatıyoruz

BARIŞ EMRE ALKIM / MM

Web sayfası operatörlerinin tarayıcılarımıza yedirep durdukları küçük ve faydalı çerezler, genellikle yedikten sonra ağızda acı bir tat bırakır. Çerezler ya da kalıcı kullanıcı bilgileri internette gezindiğimiz sırada bize kolaylık sağlar. İnter-netten bir şeyler satın alırken, çevrimiçi mağazanın alışveriş sepetinde ya da bir foruma kayıt yaptırmadan girdiğimizde hep onları kullanırız.

Bununla birlikte, sanal çerezler aynı zamanda verilerin kaydını tutmak için de kullanılabilir. Bu yüzden de casusluk amacıyla kullanılmalarına rastlıyoruz. Diğer casus türlerinin aksine, çerezler sadece birkaç satır metin içerdikleri için genelde zararsızdırlar (sağdaki resme bakınız).

Fakat web sunucusu aynı çerezi birden çok yerde saklıyorsa tehlike daha da azalır. Metin bilgisini tekrar sorulmadan ve okumasına gerek kalmadan saklama yöntemleri arasında seçim yapılabilir. Site yöneticisi ne kadar çok yöntem kullanırsa, çerez o

kadar güvenli demektir.

Bu bilgilerden yola çıkan bilgisayar korsanı Samy Kankar, sistemde aynı anda on üç noktaya kendini kaydeden "bayatlamayan çerez"i geliştirdi (aşağıdaki tabloya bakınız). Artık çerezleri tarayıcıdan silmek yetmiyor, sadece 13 noktadan aynı anda sildiğiniz zaman çerez ortadan kalkıyor. Bunu elle yapmak zor, ama tam sürümünü verdiğimiz muhteşem Maxa Cookie Manager sizi en ısrarcı çerezden bile koruyor. Tabii gayet sıradan HTTP çerezlerini de siliyor.

http çerezleri: Amacı dışında, sörf davranışlarını izliyor

Tıpkı Internet Explorer'da olduğu gibi, sıradan çerezler ya küçük bir metin dosyası olarak ya da Opera'da olduğu gibi, veritabanında bir giriş olarak saklanıyor. Sadece sörfçüler ve çerezi oraya koyan web sunucuları bu çerezlere erişebiliyor. Sörfçü, tarayıcının http çerezlerini reddetmesini isteyebiliyor. Ancak bu, gezinti keyfine de li-mon sıkıyor. Eğer tarayıcı çerezleri kabul

ediyorsa (örneğin Amazon sunucuları siteyi ziyaret eden herkesin bilgisayarına sormadan çerez yerleştiriyor) çerez kullanıcıya ya web sitesinin http başlığında ya da JavaScript aracılığıyla yerel çerez belleğine yazılıyor.

Eğer kullanıcı Amazon'u daha sonra tekrar ziyaret ederse tarayıcı, çerezi otomatikman sunucuya yolluyor, sunucu da bunu değerlendirip geriye güncellenmiş bir çerez yolluyor. Çoğu zaman çerezde sadece "value" yani değer kısmı değişiyor. Amazon birkaç ziyaretin ardından, kullanıcı Amazon üyesi olmasa bile çerez bilgisinden yola çıkarak isabetli bir kullanıcı profili oluşturabiliyor.

Google'ın satın aldığı reklam hizmeti DoubleClick gibi firmalar bundan faydalanan kullanıcıların internette gezinti tarzını kaydediyor. Sörfçülere bu casuslar ge-

EVERCOOKIE: SÜPER ÇEREZİN SAKLADIĞI BİLEŞENLER VE KURTULMA YOLLARI

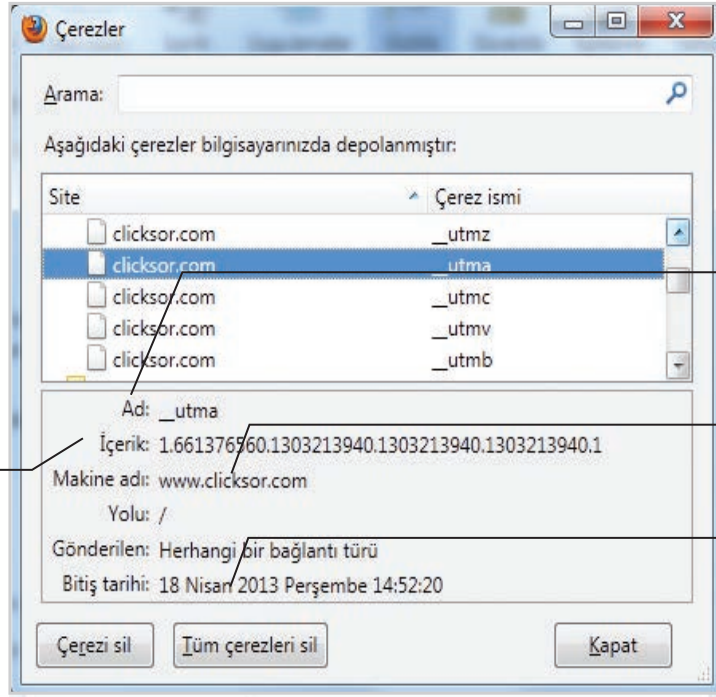
Türü	HTTP çerezi	Verel paylaşımı nesneler (Flash çerez)	Silverlight izole depolama	CSS hack ile tarayıcı geçmişi	http başlığında ETag	Tarayıcı önbellegi
Depolama yöntemi	Tarayıcıya bağlı: Küçük metin dosyası (maks. 4 KB) ya da veri tabanında giriş	Bir klasör içinde bir ya da daha çok metin dosyası (standart: Maks. 100 KB)	Bir klasör içinde görüntü ve metin dosyaları (maks. 1 MB)	CSS aracılığıyla JavaScript tarihçeyi istiyor, ziyaret edilmiş linkler için farklı değer dönüyor	Bir web sitesinin http başlığında en son ziyaretin zamanından ve süresinden elde edilen bir değer yerel olarak saklanıyor	Tarayıcının önbelleginde de veri saklanabiliyor
Etkilenen yazılım	Tüm tarayıcılar	Flash Player ya da Shockwave player	Microsoft Silverlight	Tüm tarayıcılar (Firefox 4 hariç)	Tüm tarayıcılar	Tüm tarayıcılar
Depolama konumu (Windows 7)	Çerez klasörü ya da veritabanı (tarayıcıya bağlı)	AppData\Roaming\Macromedia\Flash Player\#SharedObjects	AppData\LocalLow\Microsoft\Silverlight\js	Tarayıcının geçmiş klasörü	Tarayıcının önbellegi klasörü	Tarayıcının önbellegi klasörü
Silme	Tarayıcıdan çerezleri silin	Adobe web sitesinden	Silverlight'in içinden	Tarayıcıdan tarihçeyi silerek	Tarayıcının önbellegini silerek	Tarayıcının önbellegi silerek
Alışıldık çerez türleri				Alışılmadık depolama konumları		

www.macromedia.com/support/documentation/en/flashplayer/help/settings_manager.html

Çerezlerin içeriği

Çerezler beş satır metinden oluşuyor ve "value" alanı kullanıcı bilgilerini ele veriyor.

Ad
Çerezin adı sadece çerezi yerleştiren için önem taşıyor

Kaynak
Çerezi kimin belirlediği

Son kullanma tarihi
Çerezin geçerliliğini yitireceği tarih

İçerik
Kullanıcı davranışı sadece çerezi yerleştirenin okuyabileceği

nelde harici bir sunucudan gelen reklam banner'ları aracılığıyla ulaşıyor.

Reklam banner'ları aynı anda birden çok web sitesinde yer alabildiğinden, sörf alışkanlıklarını kullanarak küçük bir bilgi ağı geliştirmek olanaklı. DoubleClick'in rakibi Clicksor her ay 100.000 civarı web sitesinden çerez göndermekle övünüyor.

Bununla birlikte tarayıcıdaki seçenekleri, üçüncü parti çerezleri geri çevirirken ziyaret edilen web sitelerinin çerezlerine dokunmayacak biçimde yapılandırabilirsiniz. Kara liste olarak kullanılan, üstünde oynanmış bir Hosts dosyası sayesinde akıllı bir engel oluşturabilirsiniz. Bu dosya kullanıcı tarafından, tarayıcının bir web sitesini ararken kullanacağı IP adresini belirlemede kullanılabiliyor ve böylece bir bilgisayarın IP adresleri takip eden URL'lere iletilebiliyor. Sürekli güncellenen bir Hosts dosyasını, mvps.org/winhelp2002/hosts.htm adresinden indirebilirsiniz. Yeni Hosts dosyasını "Windows\System32\drivers\etc" dizinine kaydederek mevcut Hosts dosyasının üstüne yazabilirsiniz. Bunun için

Vista'da ve Windows 7'de yönetici haklarına sahip olmanız gerekiyor. Yararı, kimi web sitelerinin artık çerez dağıtıcıların web sunucusunu beklemek zorunda olmadığı için daha hızlı yüklenmesi.

Flash çerezler: Deneyimli kullanıcılar için silme yolları

Tüm takip çerezleri bu kadar kolay durdurulmuyor. Takipten para kazanan çoğu şirket http çerezlerinden Flash çerezlerine geçtiler bile. Flash çerezleri ya da Yerel Paylaşımlı Nesneler (Local Shared Objects - LSO) sisteminize Flash Player kurduğunuz andan itibaren size sunulmadan yüklenebilir.

Eğer tüm Flash çerezlerini silmek istiyorsanız ya Explorer'da #SharedObjects klasörünü boşaltın (aşağıdaki kutuya bakınız) ya da Flash Player'ın 10.1'den yüksek bir sürümüne sahipseniz Flash içerikli bir web sitesine gidip sağ tuşla animasyona tıklayarak "Global Settings"e ulaşın. Yeni bir tarayıcı sekmesinde Adobe'nin web sitesi açılacaktır. "Website memory settings" →

DVD'DE

CHIP arabiriminde ara tuşuyla en inatçı çerezleri bile söküp atan Maxa Cookie Manager programını bulabilirsiniz.

YENİ

"WINDOWS.NAME" önbellegi	IE kullanıcı veri depolama alanı	Resim dosyasında RGB veri	Yerel depolama	Küresel depolama	Oturum depolama alanı	Web SQL veritabanı
JavaScript'in window name komutu sekmenin pencere adını bir oturum için kaydediyor (2-64 MB)	Dosyalar kullanıcısı veri belleğinde 1 MB'a kadar saklanıyor (JavaScript ile)	PNG dosyasının RGB değerlerinde saklanan veriler HTML5'in Canvas komutuyla okunuyor	Çerez belleği (tarayıcıya göre 5-10 MB) HTML 5 ile içe alınıyor ve JavaScript ile okunuyor	Bellek "yerel depolama"yı tercih ettiriyor, böylece aynı alan adındaki siteler erişemiyor	Veri (tarayıcıya göre 5-10 MB) depolama oturumunda sekme silinene kadar tutuluyor	Çok az tarayıcı SQLite veri tabanında veri saklıyor
Tüm tarayıcılar	Internet Explorer	IE9, Firefox 3.5, Safari 4, Chrome 4, Opera 10.50	IE8, Firefox 3.5, Safari 4, Chrome 4, Opera 10.50	IE8, Firefox 3.5	IE8, Firefox 3.5, Safari 4, Chrome 4, Opera 10.50	Safari 4, Chrome 4, Opera 10.50
Tarayıcının RAM'i	AppData\Roaming\Microsoft\Internet Explorer\UserData	Tarayıcının önbellegi	Veritabanı	Veritabanı	Veritabanı	Veritabanı
Tarayıcıyı ya da sekmeyi kapatın	Tarayıcıdan çerezleri silin	Tarayıcıdan önbellegi silin	Veritabanı	Veritabanı	Veritabanı	Veritabanı

Yeni HTML.5 teknolojileri

sekmesine tıklayın ve "Delete all websites" diyerek LSO belleğini boşaltın.

Flash Player'ı "Settings" kısmından, Flash çerezleri kabul etmeyecek biçimde yapılandırabilirsiniz. Ancak LSO'lar erişim bilgilerinin yanı sıra Flash oyunlarının skorlarını ve Flash Player'ın ayarlarını da saklıyor. Bunlara artık erişemeyeceksiniz.

Flash çerezler tarayıcının özel gezinti kipi de engellenebiliyor. Bu durumda kullanıcının arkasında hiçbir iz kalmaması gerektiğinden Flash Player 10.1 mevcut LSO belleğine erişime izin vermiyor ve Flash çerezleri otomatikman siliyor. LSO ile takip çok geçmeden tarihe karışacak. Google, Mozilla ve Apple ile Adobe bir araya gelerek LSO belleğinin doğrudan tarayıcıdan boşaltılmasına izin veren bir arabirim geliştirdiler. Bu daha şimdiden Google Chrome'da ve Firefox 4'te yer alıyor. Çok yakında bunları diğer tarayıcılar da takip edecek.

Yeni arabirim "zombi çerez" diye bilinen çerezlere de zor anlar yaşatacak. Zombi çerez kavramı, aynı çerezi birkaç kez farklı yere kaydetmeye dayanıyor. Örneğin bir http ve bir de Flash çerez gibi. Eğer kullanıcı çerezlerden sadece birini silerse işe yaramıyor. Bu yöntem bayatlamayan çerez (evercookie) projesini uç noktalara taşıyor.

Evercookie: 13 casus bir arada

Şu anda evercookie çerez seçenekleri için mevcut seçenekleri gösteren teknik bir tanıtımdan ibaret. Eğer korsan Samy Kankar'ın (samy.pl/evercookie) sitesini ziyaret ederseniz sisteminizin 13 farklı noktasına bu "bayatlamayan çerez" kaydediliyor. Bunun için "Click to create an evercookie" düğmesine tıklamalısınız. Çerezin içeriği zararsız, sadece 1 ila 1000 arasında rastgele üretilmiş bir rakam.

Kankar üç farklı çerez kategorisine başvurmuş bayatlamayan çerezde: İlk grupta geleneksel çerezler var. Ardından metin bilgisi sağlamak için ek tarayıcı seçeneklerinden faydalanılıyor. Son olarak da HTML

Panopticlick: Bilgisayarın parmak izi

Gereksiz çerezler mi? Basit bir tarayıcı bile hemen her kullanıcının ayırt edilmesini sağlayan sistem özelliklerini açığa vuruyor

Bir web sitesini ziyaret ettiğinizde arka planda gerçekleşenler tahmin ettiğinizden çok daha fazla. Çoğu zaman bir JavaScript, siteyi görüntülemenizi sağlayan kodla bilgisayarınıza iner ve yapılandırmayı sorar. Eğer geliştirici web sitesinin görüntüsünü belirli tarayıcılar için hazırladıysa faydalıdır. Örneğin Internet Explorer'ın özellikle de eski sürümleri resmi standartlara pek uymuyor. Ancak betik size sadece tarayıcı sürümünden çok daha fazlasını sorabilir.

VERİ DEDEKTİFİ BETİK

Electronic Frontier Vakfı insanları böyle bir tehlikeye karşı uyandırmak için <https://panopticlick.eff.org> adresine bir casus betik yerleştirmiş. "Test me" seçeneğini tıkladığınızda arkanızda sistem yapılandırmanız nedeniyle benzersiz bir "parmak izi" bırakıp bırakmadığınızı görüyorsunuz. Panopticlick çoğu zaman kullanıcıyı 1,5 milyon sörfçüden ayırt edebiliyor. Zira sistem fontları ve tarayıcı eklentileriyle ilgili

bilgiler pek az durumda aynı. Uç noktalar da parmak izleri, çerez belleğini sürekli boşaltan bir kullanıcıyı tanımak için çerez yedeği olarak çalışabilir. Bunun için tek gereken, betiği kullanarak çerezi diriltmeye çalışan bir web sitesi kullanmak. Bu yöntem çerezlere dönük tüm savunma yöntemlerini geçersiz kılıyor.

Benzersiz Bir JavaScript her sörfçüyü benzersiz biçimde tanımak için yeterli.

5 teknolojisinden faydalanılıyor.

Dergi DVD'sindeki CCleaner gibi iz siliciler http, Flash ya da Silverlight gibi farklı çerez türlerini ortadan kaldırabiliyor. Tarayıcıdaki diğer kayıt seçenekleri de normal sörf izleriyle birlikte kullanıcı tarafından silinebilir. İlke itibarıyla bu yöntem HTML5'in yeni çerez belleğinde de çalışıyor ama kullanıcının tarayıcıda istediği verileri saklama seçeneği bulunmuyor. Bu yüzden de üçüncü parti çerezler engellenmiyor.

Günümüzde tüm tarayıcılar bir web sunucusunun yerel depolama alanı yani Local Storage haricinde oturum depolama alanında da (Session Storage) veri saklamasına izin veriyor. İki veri alanının da uzun vadede http çerezlerinin yerini alacağına inanılıyor. Bunların boyutu 4 KB'yi geçemiyor.

Öte yandan HTML5'in bellek alanı 10 MB'a kadar yer tanıyor. İki bellek de tarayıcı içinde bir veritabanında yer alıyor. Tarayıcı, ilgili sekme kapatılırsa oturum depolama alanını boşaltıyor. Ancak yerel depolamadan kurtulmak daha zahmetli. Bunu tarayıcının çerez silme işleviyle yapabilirsiniz ne var ki doğru seçenekleri seçmelisiniz.

Firefox'ta yerel depolama alanını sadece "Clear recent history" seçeneğini işaretleyip "Tools" menü-

sünden "Everything"i seçerseniz silebiliyorsunuz. Bu işlem IE'de de benzer şekilde işliyor. Tüm depolama seçeneklerine "Security / Delete browser history" kısmından erişebilirsiniz ama öncelikle "Retain preferred website"ın önündeki işareti kaldırmalısınız. Tam sürümünü verdiğimiz Maxa Cookie Manager'la bunu kolayca yapabilirsiniz.

Ancak bayatlamayan çerez bununla da kalmıyor. Samy Kankar çerezleri uzaktan kaydettirmenin farklı yöntemlerini bulmuş. Bunun için, tarayıcı geçmişinde bağlantılar yaratıyor ve adres kısmında bilgi saklıyor. Mesela www.ornek.com/ahcd. Çerez bilgisi ise "ahcd" bilgisinde saklanıyor. Bu bilgiyi JavaScript kullanarak tekrar elde etmek mümkün. Bu yöntemi daha önceden koruma tedbiri alan Firefox 4 hariç tüm tarayıcılarda kullanabilirsiniz.

Kankar'ın tüm bilgileri bir PNG grafiğinin RGP değerlerinde saklama fikri ise çok daha yaratıcı. HTML5'in web sitelerindeki etkileşimli grafikler için tasarlanan <Canvas> etiketi, sunucu tarafından değerleri tekrar okumak için kullanılabilir. Bunun tek şartı tarayıcının Canvas etiketini desteklemesi. Bu hileler göz önüne alınırsa kullanıcılar kendilerini sadece tarayıcının tuttuğu tüm bilgileri silerek koruyabiliyor. Sildiğinizde tarayıcının sağladığı tüm konfor da kaybolup gidiyor.

balkim@chip.com.tr

Artık network'ün adı **FİBER OPTİK**

*Fiber optik media converter
Fiber ethernet converter
ve daha fazlası*

*Fiber optik patch panel
Yeraltı ek kutusu
Splice kaset*

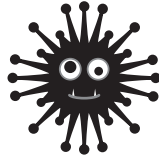
*Fiber optik patch kablolar
Single Mode / Multi Mode
LC/SC/ST/FC konnektörler
Çevirici adaptörler
Pigtail*

Zipcord

fiber optic solutions

Virüs tarayıcılar

Güvenlik paketlerinin PC'leri koruması beklenir, oysa yeni virüsler söz konusu olduğunda elleri kolları bağlanıyor. CHIP, zararlı kod avcılarının neden zorlandığını araştırıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / CM

Bir zararlı yazılımın web'de yayılması, verilerinizi çalması ve bunu nakde çevirmesi için gereken ortalama süre 24 saat. Bu süre, virüs tarayıcılarla korunan nice bilgisayarı enfekte etmek için de yeterli. Önceki aylarda yaptığımız bir test, güvenlik paketleri söz konusu olduğunda bu durumun aynen geçerli olduğunu ortaya koymuş ve hiçbir program yeni zararlıları %100 önleyememiş, zararlı kodları da silememiştir. Asıl sorun, nitelikte yatıyor. Anti virüs üreticisi Panda Security'nin açıklamasına göre, her gün 63.000 yeni tehdit su yüzüne çıkıyor. Üstelik bunların birçoğu sadece kısa bir süre için etkinlik gösterip az sayıda bilgisayara bulaşıyor. Bu yüzden, her virüsü tanıyıp silmek uygulamada mümkün değil. Tarayıcıların zaafılarını anlamak için, bir virüsü tarama işlemi sırasında takibe alalım.

Web filtresi: Virüslerin yerleşmesini önüyor

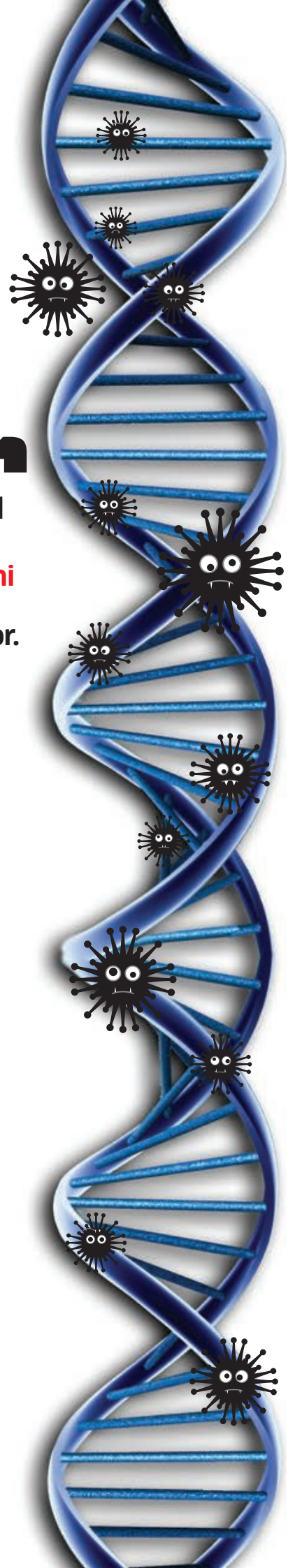
Enfekte olmuş bir web sitesinden kullanıcının bilgisayarına sızmak için zararlı kodun önce URL filtresini ve güvenlik duvarını aşması gerekiyor. Bu ilk koruma hem vazgeçilmez hem de önemli. Tarayıcılardaki ve eklentilerdeki güvenlik açıklarını kullanmak, virüslerin başlıca yayılma yöntemi.

Kullanılan betikler HTML ve JavaScript

kodunda yer alıyor. Zararlılığının yayılabilmesi için tarayıcının öncelikle sayfaları yüklemesi gerekiyor. Bu yüzden de virüsten koruma yazılımları URL'ler için bir ak / kara liste uygulamasına sahip. Panda Security firmasına göre, her hafta yaklaşık 57.000 zararlı web sitesi tespit ediliyor ve tüm virüsleri zamanında yakalamak mümkün değil. Eğer sayfa henüz tanınmıyorsa geçici bir dosya olarak indiriliyor ve tarayıcı tarafından inceleniyor. Ayrıca güvenlik duvarı da tüm ağ trafiğini gözlemleyip gelen veri paketlerini analiz ediyor. F-Secure eğer kullanıcı isterse ya da zararlı kod arka kapıdan girdiyse diye, gönderilen her veri paketini incelemek için Stateful Packet Inspection adlı yöntemi kullanıyor. Symantec bunun yanı sıra veri paketlerinin içeriğini de analiz ediyor (Deep Packet Inspection) ve böylelikle zararlı betik kodlarını veya XSS saldırılarını daha bu aşamada önleyebiliyor.

Virüs koruması çoğu zaman eski tehditleri engelliyor ama yeni zararlı kod türleri ve sıfırıncı gün açıkları gözden kaçabiliyor. Eğer web filtreleri ve güvenlik duvarı ses çıkarmazsa zararlı bilgisayara yükleniyor, kodları çalıştırmayı deniyor. Ancak dosyanın etkinleşmeden önce atlatması gereken başka engeller de söz konusu.

İmza, buluşsal yöntem ve davranış analizi hemen devreye giriyor. İmza yönteminde, dosya sistem sürücüsü bilinmeyen

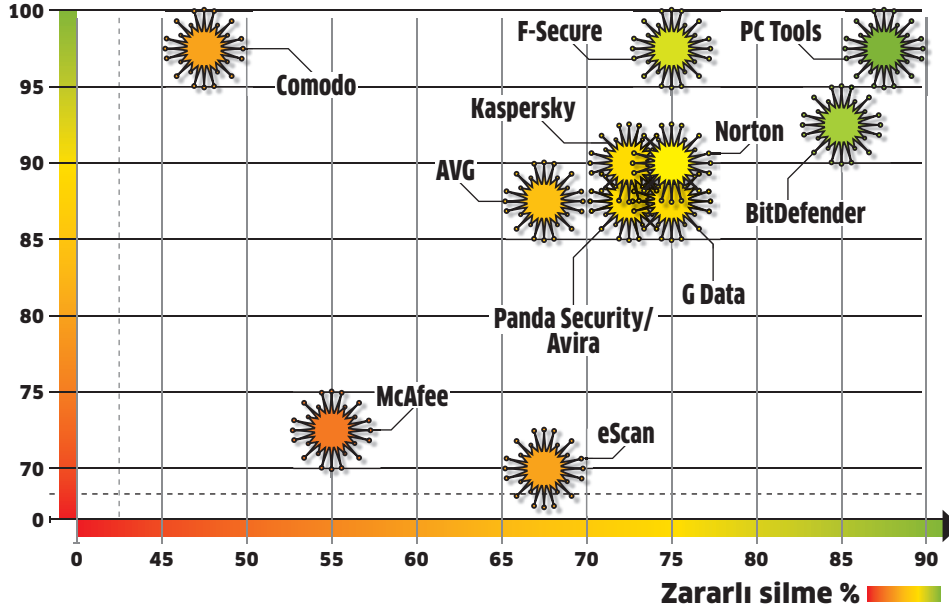

GÜVENLİK PAKETLERİ NE KADAR BAŞARILI?

Mevcut güvenlik paketlerinin saptama ve zararlı silme başarısını merak edenler için. İşte en son karşılaştırmalı testimizin sonuçları.

Virüs saptama %

verileri okuyor ve imza veritabanıyla karşılaştırıyor. İmza bir doğrulama değeri (dosyaların parmak izi) şeklinde oluyor ve çoğu zaman benzersiz kod görüntülerinden oluşuyor.

Yeni imzalar üretilir üretilmez güncelleme biçiminde müşterilere ulaştırılıyor. Böylece, yeni zararlılar imza tanıma sistemini ancak iki ya da dört saat için atlatabiliyorlar. Bu zaman zarfında virüs laboratuvarları yeni virüsleri analiz ediyor. Symantec'e göre bu yaklaşık bir saat sürüyor. Ardından imzayı yazıp test ediyorlar. Ardından, virüslerin hiçbir şansı kalmıyor. Eski testimizde tüm programlar bilinen zararlıları %100 oranında yakaladılar.

ZARARLI KODLAR BU ÖNLEMLERİ NASIL ATLATIYOR

Symantec'in güvenlik uzmanlarından Stefan Wesche'ye göre, virüsün virüs laboratuvarlarından daha hızlı davranması şart. Wesche, anti virüs üreticilerinin başlıca güçlüğünün az bulunan zararlıların örneklerini kısa sürede ele geçirmek olduğunu söylüyor.

Buluşsal yöntem: Kodlara ayrıntılı bakış

Eğer zararlı kod virüs laboratuvarından hızlıysa o zaman önlemeye yönelik koruma mekanizmalarıyla yüzleşiyor. Bunlar önce kodu analiz ediyor (buluşsal yöntemle), sonra dosya davranışını test ve kayıt

ediyorlar (davranış analiziyle).

Paket açıcılar da (unpacker) buluşsal yöntemin önemli bir parçası. Bunlar zararlı kodlar için özel olarak yazılmış olan ve kodları sıkıştıran algoritmaları çözüyorlar. Böylece açığa çıkan kodlar ise şüpheli davranışlara karşı taranıyor.

ZARARLI KODLAR BU ÖNLEMLERİ NASIL ATLATIYOR

Virüs yazarları dosyaları gelişigüzel sayılarla ya da diğer zararlı kod parçalarıyla doldurarak gerçek işlevlerini gözden saklıyorlar. Dosya analizini önleme amaçlı yöntemlerden biri de şifreleme. Basit Base64 kodlamasının yanı sıra, anti virüs üreticilerinin güçlü RSA şifrelemesiyle de başa çıkması gerekiyor. Örneğin MaxSploit tool-kit'inde. Truva atı Alisa gibi bazı virüsler ise yeni CPU komutlarını, sıra dışı Windows işlevlerini ya da alışılmadık API işlevlerini çağırarak buluşsal analizi atlarmaya çalışıyor.

Bu tür kamufajlar olmadan zararlı kodlar uzun süre dayanmıyor ve hem buluşsal yöntemle hem de bilinen zararlılarla benzerliklerini araştırarak istatistiksel kod sınıflandırmasına göğüs germesi gerekiyor. Bunun için, dosya biçimleri ve boyutları, küçük kod parçalarının imzaları, dijital sertifikalar ve dosya geometrisi yeni buluşsal hesaba katılıyor ve bunda kod entropisinden de (bilgi derinliği) faydalanılıyor. Avira'ya göre, sadece buluşsal yöntemi kul-

Tarayıcı neleri şüpheli buluyor

Buluşsal yöntem ve davranış analizi, etkin süreçleri ve sistem bölümlerini çalışma sırasında gözlemliyor. Eğer bir süreç sık sık tekrarlanıyorsa virüs içerme olasılığı yüksek. Şüpheli olanlar şunlar:

DOSYA DÜZEYİNDE

- Sistem kayıt defterinde depolanan dosyalar
- Kendi kendini çoğaltan süreçler
- Bellek alanında bilinmeyen bir kullanıcı tarafından işletilen kod
- Yüksek yetkili kullanıcıların çalıştırdığı süreçler
- Uygulama başlatıldıktan sonra arabiriminin olmaması
- Alışılmadık simgeler, örneğin çalıştırılabilir dosyalar için klasör simgesi

İŞLETİM SİSTEMİNDE

- RWindows açılışında otomatikman yüklenen kayıt defteri girdileri
- Süreçleri gizleyen çekirdek sürücüler
- Web protokolü üstünden sisteme erişen veri paketleri
- Uygulamaların veri alıp gönderirken kullandığı portlar
- USB gibi, zararlıların sisteme yüklenebileceği arabirimler

lanarak, bilinmeyen zararlıların %60'ını yakalamak olanaklı.

Geri kalan %40'lık kesimin ise hala davranış analizini atlarması gerekiyor ki, bu durum kimi tarayıcılarda buluşsal analizin ardından, kimi tarayıcılarda ise buluşsal analizle eşzamanlı olarak gerçekleşiyor. Tarayıcılarda bu iki düzeyin arası genelde çok net çizgilerle ayrılmamış.

Kum havuzu: Sanal dosya testi

Kodlar, kullanıcının bilgisayarını riske atmamak için sanal bir çevrede, yani kum havuzunda işletiliyor. Bu işlem sırasında tarama motoru alışılmadık davranışları saptayabiliyor.

Örneğin web'den ek dosyalar indirmeye çalışan dropper'ları ya da iş süreçlerini gizleme girişimlerini. Bu analizde, sözelimi Bit Defender'ın tarama motoru, şüpheli etkinliklerin her birine bir puan veriyor. Mesela dosyalar yeni bir kayıt defteri girdisinde yer alıyorsa (diğer faktörler yukarıdaki kutuda).

Eğer bu puanlar belirli bir sınırı aşarsa bu süreç ya doğrudan engelleniyor ya da kullanıcıdan onay isteniyor. Bunu, güvenlik paketindeki ilgili tercih belirliyor. Böylece zararlılara karşı korunma ile kolay kullanımın uzlaşması sağlanıyor. Böyle olmasa, birçok yanlış alarmla karşılaşılabilirdi. Zira zararsız süreçler bile kayıt defterine otomatik başlangıç girişleri yazabiliyor.

İsabet Virüs avı her zaman burada görüldüğü kadar başarılı olmuyor. Güvenlik paketleri yeni hileler karşısında zorlanıyorlar.

ZARARLI KODLAR BU ÖNLEMLERİ NASIL ATLATIYOR

Virüs tarayıcısının uygulamadaki bir zayıflığından faydalanarak. Kum havuzundaki zararlılar sadece kısa bir süre için çalıştırabiliyor çünkü uzun süreli çalıştırmak sistemi hatırı sayılır oranda yavaşlatabilir. İyi programlanmış bir zararlı, kodun çalıştırılmasını geciktirerek emülasyondan kurtulabiliyor.

Eğer virüs tarayıcı, sanal testin ardından da zararlıyı saptayamazsa kodun çalıştırılmasına izin veriyor. Ancak koruma programı tam olarak hangi kod eylemlerinin işletildiğini ve sistemde neyi değiştirdiğini not ediyor. Bir acil durumda, kimi programlar, örneğin F-Secure bu değişiklikleri iptal edebiliyor. Bu protokol, dosya sistemindeki ve kayıt defterindeki değişiklikleri gösteren Windows API işlevini kontrol altına alıyor. Böylece her bir uygulama süreci gözetleniyor. Sadece (temiz olduğu bilinen) birkaç sistem süreci (crss.exe, lsass.exe ya da smss.exe) ve güvenlik paketlerinin kendine ait süreçler muaf tutuluyor; tabii ki arama motorunun ak listesinde olmaları şartıyla.

Eğer dosyalar analiz sırasında ve sonrasında işletilip gözlemlendiyse, güvenlik paketi verileri bir bulut veritabanında güncelliyor. Böylece, dosyanın daha önce bir başka istemci tarafından fark edildiğini, güncellendiğini ve ün tabanlı bulut teknolojilerine göre iyi ya da kötü kabul edildiğini öğrenmek olanaklı oluyor. McAfee'de dünya çapında tüm kurulu istemciler her gün 4,7 milyar dosyayı tarıyor ve bu da bir zararlının çok sayıda sistemi farkına varılmadan ele geçirmesini olanaksız hale getiriyor.

Yerel imza veritabanlarının veri miktarı çok yüksek olduğu için de bulut teknolojisine gereksinim duyuluyor. Böylece, hiç de-

ğilse bu verilerin bir kısmı bulutta depolanabiliyor. Değerler halinde zararlı bilgileri ve köken ya da dosya boyutu gibi meta bilgileri burada tutuluyor.

ZARARLI KODLAR BU ÖNLEMLERİ NASIL ATLATIYOR

Bunun için dinamik kod yaratmak gerekiyor. Çin kökenli Truva atı Bohu, her yeni bulaşmada virüs koduna rastlantısal veriler ekleyerek doğrulama değerini değiştiriyor ve böylece bulutta eşleşme olmuyor. Basit ama etkili.

Temizlik: Düşük performans

Enfekte olmuş bir sistemin temizliği, tıpkı tanıma aşamasında olduğu gibi, güvenlik paketlerine soğuk terler döktürüyor. Son testimizin gösterdiği gibi, virüslü bir sisteme kurulan ve virüsü saptayan anti virüs yazılımlarının çalıştırılması çok güç. Bir kayıt defteri girdisinden işletilen zararlı kod süreçlerini silmek kolay. Eğer tarayıcı, bu sürecin zararlı olduğuna kanaat getirirse hemen süreci sonlandırıp siliyor ya da dosyaları karantinaya, yani çalıştırılmalarının mümkün olmadığı ancak tamir edilebilecekleri bir yere taşıyor.

Ardından gerçekleşen sistem temizliği, dosya konumunun yanı sıra virüslerin yuvalanma olasılığı bulunan Windows sistem kayıt defteri, kayıt defterindeki otomatik başlangıç girişleri ya da tarayıcının açılış sayfası gibi yerleri de kontrol ediyor. Bu genel temizlik şart zira yeni zararlılar için genelde "temizlik betikleri", yani analiz edilen bir zararlının sistemde meydana getirdiği tüm değişikliklerin kaydı bulunmayabiliyor.

Bununla birlikte, etkin zararlı silindikten sonra bile tüm değişiklikler geri alınamayabiliyor. Kalıntılar zararsız da olsa, eğer bir başka tarayıcı daha yüklüyse, yanlış alarmlara yol açabiliyor.

Bilgisayarınızı güvenceye almak için Yardımcı araçlar

Ocster Backup PRO 6 Düzenli yedeklemeyle en önemli bilgilerinizi emniyete alabilirsiniz. Harici sürücüler daha da güvenli. Böylece, Windows'unuzu temizlemiyorsanız yeniden kurmanız kolay olur.

Secunia PSI Güvenlik açıkları zararlıların sisteme girişlerini kolaylaştırır. Secunia PSI programların eski sürümlerini tanıyor ve otomatikman güncellemeleri kuruyor ya da yamalara giden yolu gösteriyor.

Remove Fake Antivirus Gerçek anti virüs tarayıcıları sahte anti virüs programlarını (sahte AV) önüyor. Bu araç sayesinde aldatıcı virüsleri kaldırabilirsiniz. Yazılım 69 farklı sahte AV programını tanıyor.

McAfee Labs Stinger Bu küçük araç, enfekte sistemleri temizlemek için ideal. Yaygın bulunan virüslerin birçoğunu içeriyor.

YENİ DVD'DE CHIP arabiriminde istediğiniz yazılımın ismini ara tuşunu kullanarak kolayca bulabilirsiniz.

ZARARLI KODLAR BU ÖNLEMLERİ NASIL ATLATIYOR

Virüslerin işbirliği yapması gerekiyor. Sözgelimi Dunik adlı dropper, silinen Truva atlarının yerine sürekli yenilerini yüklerken Rootkit de Windows'un çekirdek seviyesine yerleşerek hem kendini hem de Dunik'i koruma altına alıyor. Dosya kilidi sayesinde zararlı süreçler ayrıntılı dosya analizinden kaçırılıyor. Zararlı olup olmadığı saptamak için tarayıcı, Windows'un gölge kopyasını kullanarak dosyanın bir kopyasını alıyor ve onu analiz ediyor. Eğer bir tehdit algılanırsa kullanıcı, tarayıcının kurtarma CD'siyle sistemi başlatıyor ve canlı CD aracılığıyla PC'yi temizliyor. Rootkit'in korumasının önüne böylece geçilmiş oluyor.

Bunun dezavantajı şu: Windows'ta elle tarama yapılırken, dosya şüpheli gözüktüğü sürece hem bulut teknolojisinden hem de davranış analizinden faydalanılıyor. Ardından kurtarma CD'sindeki tarayıcı sadece imzaları kullanıyor ve buluşsal aramayı gerçekleştiriyor. Zararlı kod yine de havlu atmazsa geriye kalan tek çözüm Windows'u yeniden kurmak. Zararlının tümüyle silindiğinden ancak 24 saat sonra emin olabiliyorsunuz.

balkim@chip.com.tr

Verbatim göz kamaştırmaya devam ediyor

Optik Medya alanında %30'luk pazar payı ile bir dünya lideri olan Verbatim birkaç sene önce USB, HDD ve Hafıza Kartlarını da içine alacak şekilde ürün gamını genişletti ve veri depolama denildiğinde tüketiciye hem güvenilir hem de yenilikçi çözümleri bir arada sunan ilk ve tek marka haline geldi. Almanya Hannover'da düzenlenen CeBIT fuarında hem 2010 Red Dot 'Best of the Best' hem de 2011 iF Tasarım Altın Ödülü kazanan Verbatim'in Store 'n' Go Clip-it USB Sürücüsü, kağıt veya diğer ince nesnelere kolayca eklenebilmesiyle ataş ve USB depolama işlevini birleştiriyor. Artık, belgelerinizi, e-posta ekleri veya CD kullanmak zorunda kalmadan hem dosya olarak muhafaza edebilir hem de klasik kağıt dosyalarınızla beraber gönderebilirsiniz. Siyah, Beyaz, Sarı, Yeşil, Pembe, Mavi, ve Turuncu gibi canlı renklerden oluşan, 2GB ve 4GB depolama kapasitelerinde dahiyane bir çözüm sunmanın yanında Store 'n' Go Clip-it, kişiselleştirilebilir özelliğiyle de kendi markanızı yaratma fırsatı sunuyor. Verbatim'in web sitesindeki www.verbatim-europe.com/clipit kişiselleştirme linkinden bu işlem hızlı ve basit birkaç adımda gerçekleştirilebiliyor.

Daha iyi veri depolama için yeni teknolojiler

VERBATİM GÜVENLİ VERİ MİKRO USB SÜRÜCÜ: Dünyanın ilk yerleşik 256bit AES donanım şifrelemesi ile donatılmış mikro USB sürücüsü olan Güvenli Veri Micro USB, saklanan tüm verileri şifreliyor ve yetkisiz görüntülemeye karşı tamamen koruyor. System-in-Package (SiP) teknolojisi kullanılarak üretilen sürücüler ve entegre elektronik bileşenler, USB'nin kapalı sıkıştırılmış kasasında toz, su ve statik boşalmaya karşı tamamen dayanıklı. Bu şekilde en emniyetli ve en küçük USB sürücü olma özelliğine de sahip.

VERBATİM STORE 'N' GO EXECUTIVE II - TAŞINABİLİR HARD DİSK: Verbatim'in yeni ürü-

nü, SuperSpeed USB 3.0, 750 GB depolama kapasitesi ve güçlü veri güvenliği için 256 bit AES donanım şifrelemesi sunuyor. Şık ve minimalist görünümlü tasarımıyla Siyah, Grafite, Gümüş ve Bronz olmak üzere dört çeşit kaliteli metalik yüzeye sahiptir. Dokunmatik ekranlara benzer şekilde sabit disk üzerindeki sensör düğmesine hafifçe dokunarak kullanıcılar önceki işlevleri etkinleştirebiliyor. Harici sabit disk, güç tasarrufu sağlayan Yeşil Düğme (Green Button) yazılımı, VHD Format Yazılımı, senkronizasyon ve yedekleme yazılımı içeren bir yazılım paketi ile birlikte geliyor.

VERBATİM STORE 'N' GO USB 3.0 FLASH SÜRÜCÜ: Standart bir flash sürücünün uygun form faktörü ile USB 3.0 arabiriminin yüksek performans potansiyelini içinde barındıran Verbatim Store 'n' Go USB 3.0 Flash Sürücü olağanüstü hız, yüksek kapasite ve tak-çalıştır işlevi sunuyor. Windows, Mac ve Linux işletim sistemleri ile uyumlu olan sürücü, aynı zamanda USB 2.0/1.1 port ile de çalışabiliyor. USB 3.0 host sistemlerinde ise 100MB/sn kadar transfer hızlarını destekliyor. Çek ve it tasarımıyla konektörü koruyan Flash Sürücü; 16GB, 32GB ve 64GB kapasitelerde sunuluyor.

VERBATİM 2.5" SATA II SSD: Saniyede 250MB okuma hızı ve 220MB yazma hızı oranlarında veri transferi sağlayan SSD disk, 64GB'dan 256GB'a kadar değişen kapasitelerde sunuluyor. Verbatim 2.5" SSD; daha hızlı sistem açılışı, gelişmiş sistem yanıtı, HDD donatılmış sistemler üzerinde

geliştirilmiş pil ömrü ve artan şok direnci sağlıyor. Opsiyonel masaüstü yüklemeleri için 3.5" Bay adaptörü ve güç kablosu da içeriyor.

VERBATİM STORE 'N' GO EXECUTIVE USB 2.0 SÜRÜCÜ: Verbatim en iyi kaliteyi ve performansı arayanlar için bu özel cihazı piyasaya sürüyor. Store 'n' Go Executive USB 2.0 Sürücü, kalite ve performans arayan profesyoneller için sert metalden şık kasası ve 25MB/sn ultra hızlı veri transfer hızı ile mükemmel bir seçenek sunuyor. Yeni Verbatim Executive USB 2.0 Sürücü 8GB'dan 64 GB'a kadar depolama kapasitesinde ve 200x veri aktarım hızı ile yüksek seviyeli bir cihaz. Verbatim Executive USB 2.0 Sürücü'nün USB arabirimi fiziksel olarak ayrı bir kapak ihtiyacını ortadan kaldırarak, sürgülü mekanizma ile korunuyor.

YENİDEN YAZILABİLİR BLU-RAY DUAL LAYER 50GB: Verbatim'in yeni BD-RE DL 2x ürünü: 50GB kapasiteye sahip ve günlük yedekleme, video ve yazılım uygulamaları için beta testi ya da kısa süreli kişisel video ya da profesyonel yayın içeren video için ideal bir çözüm oluşturuyor. Hardcoat Scratch Guard özelliği; çizik, parmak izi, toz, yağ ve suya karşı ürünü koruyor ve kanıtlanmış SERL teknolojisi (Süper Ötektik Kayıt Katmanı) ile 1000 defaya kadar tekrar tekrar mükemmel yeniden yazılabilirlik ve mükemmel kayıt uyumluluğu sağlıyor. Verbatim, artık tüm Blu-ray formatlarını bu yeni eklenen özelliğiyle 5'li paketler halinde CD kabında piyasaya sunuyor.

WLAN vs. Powerline

Sizce hangisi daha iyi? Pratik testimizde evinizde kablosuz ya da elektrik şebekesi üzerinden **kusursuz ağı nasıl kuracağınızı inceliyoruz**

BARIŞ EMRE ALKIM / MS

WLAN üzerinden tüm verilerinizi evin dört bir köşesine, şimşek hızında ulaştırmak kulağa çok çekici geliyor, değil mi? Ama bu fikri uygulamaya dökeyim dediniz mi, hemen karşınıza engeller dikiliyor. WLAN arabirimiyle donatılmış TV'ler parmakla gösterilirken, HD videoları PC'den TV'nize kablosuz olarak nasıl aktaracaksınız? NAS sunucusundan ev ağına müzik ulaştırmak da olanaksız çünkü kablosuz ağ en fazla üç odayı kapsıyor. Diğer yandan, Powerline teknolojisi evin elektrik hattını kullandığı için tüm odalardan erişilebiliyor. Dört CHIP editörü kendi dairelerinde deneyerek, elektrik prizinden internet bağlantısının WLAN'a kusursuz bir alternatif olup olmadığını araştırdı. Dahası, bu teknolojilerin nasıl işlediğini ve kurulum sırasında kulağınıza küpe olması gerekenleri de anlatıyoruz.

Dayanıklılık testi: Üst düzey aygıtların düellosu

Üst düzey aygıtların teorik maksimum hız değerleri nefes kesici: Yeni nesil yönlendiriciler 300 Mb/s (saniyede yaklaşık 37,5 MB), yeni Powerline bağdaştırıcıları ise 200 Mb/s (saniyede yaklaşık 25 MB/s). Testte, bu değerlerin pratikte ne kadar düştüğünü görmek istiyoruz.

O yüzden, ev ağı testinde ZyXEL NBG-4615 ve Powerline bağdaştırıcısı ZyXEL PLA-401v4'ün kendilerini ispatlamaları gerekti. Hızı ölçmek için, iki aygıtın da bir netbook'a ve hızlı bir NAS sunucusuna veri

WLAN

1 Yetersiz kapsam

WLAN ikiden fazla odaya nadiren bağlantı sağlayabiliyor. Kapsamı artırmak için tekrarlayıcı şart.

2 Mobil kullanım

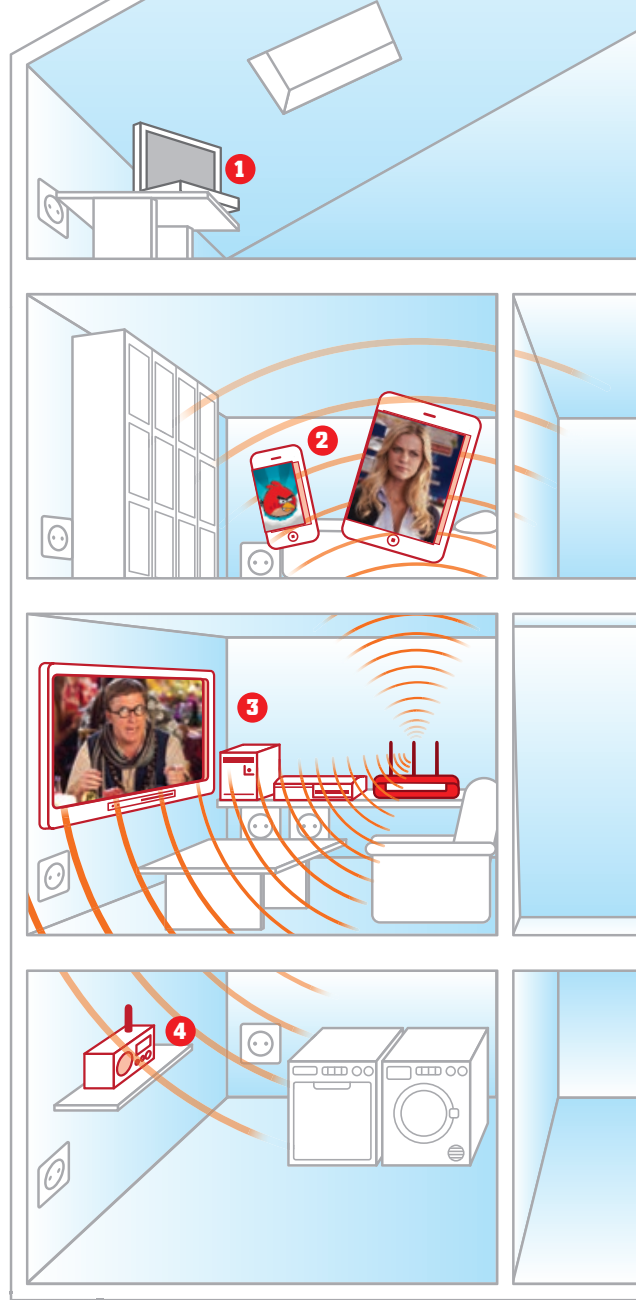
Tüm mobil aygıtlar WLAN modülüne sahip, o yüzden kapsam içinde her yerde kullanabilirsiniz.

3 Kablosuz ev eğlencesi

WLAN sayesinde, gittiğiniz yerlere o sinir bozucu LAN kablolarını çekmeniz gerekmiyor. Prizlere de bağımlı değilsiniz.

4 Yavaş aktarım

Kalın, nemli ya da içinden metal geçen tavan ve duvarlar WLAN'ı yavaşlatıyor. Veri aktarımı hatırı sayılır biçimde düşüyor.

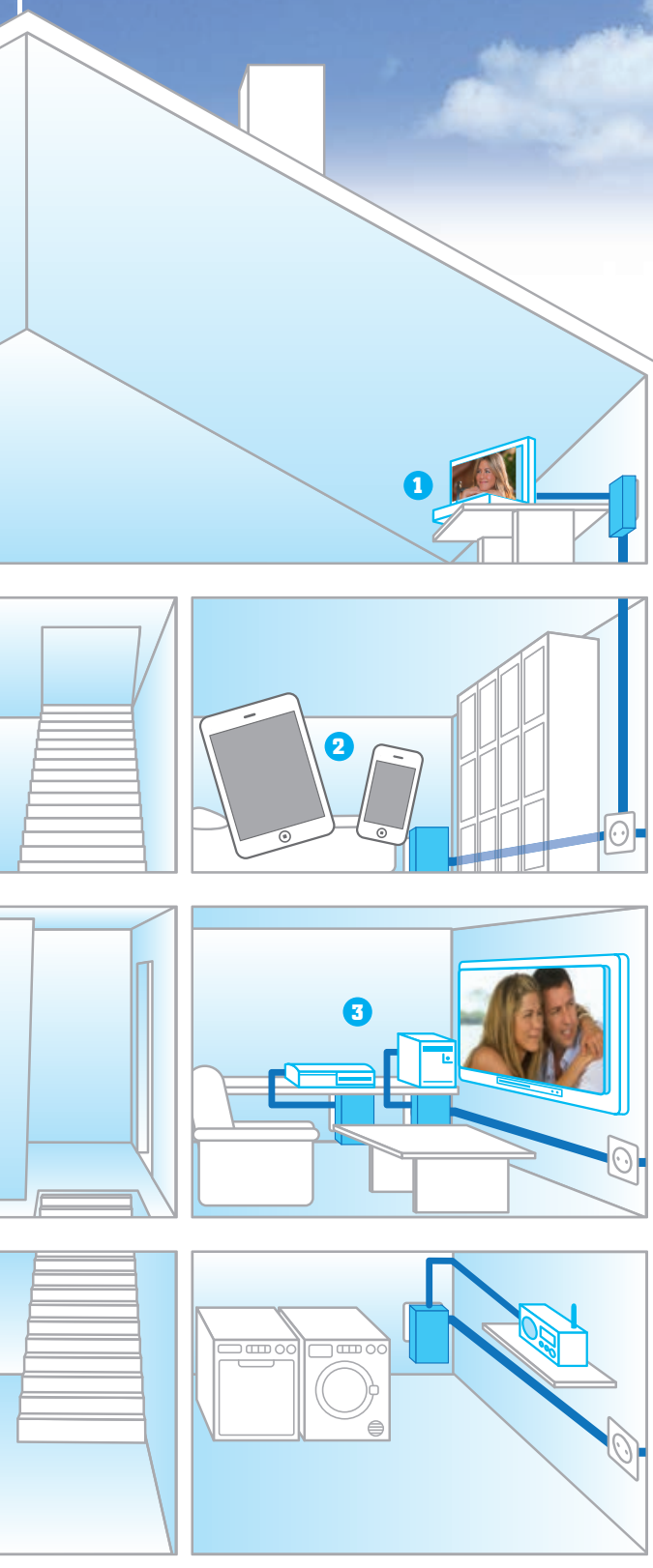

ZyXEL NBG-4615
Yönlendirici 300 Mb/s
hızına çıkabiliyor.
Fiyatı: 119 USD+KDV

WLAN yönlendiricinin artıları, eksileri

- + Kablosuz olduğu için çok esnek
- + Birçok aygıt bağlamak mümkün
- Veri aktarım hızı mesafe artınca birden düşüyor
- Genelde iki üç odadan ötesine erişmiyor

POWERLINE

1 Uzun mesafe

WLAN'ın aksine, yönlendiriciyle aradaki mesafe sorun değil. Tüm elektrik şebekesinden ağ bağlantısı sağlanabiliyor.

2 Mobil değil

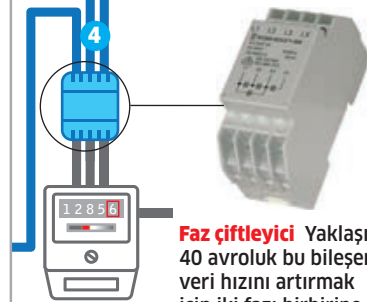
Bağdaştırıcının tek bir LAN bağlantısı olduğu için, cep telefonları ve tabletler WLAN tekrarlayıcı gibi ekstra bir aygıt olmadan ev ağına bağlanamıyor.

3 Sinir bozucu kablolar

Her aygıt için ayrı bir bağdaştırıcı gerekiyor. Ama bunlar aynı prize takılamıyor çünkü o zaman hız düşüyor.

4 Devreleri köprüleme

Eğer bağdaştırıcılar aynı fazlı değilse ağ hızı olumsuz etkileniyor. Burada bir faz çiftleyicinin faydası dokunabilir.

Faz çiftleyici Yaklaşık 40 avroluk bu bileşen, veri hızını artırmak için iki fazı birbirine bağlıyor.

kopyalamaları ve bunlardan veri indirmeleri beklendi. WLAN aktarımı için ZyXEL'in NWD-2205 modeli WLAN bağdaştırıcısını kullandık. Yönlendiriciyle uyumlu bu USB bağdaştırıcısı 300 Mbps hızında çalışıyor. WLAN yönlendiricinin 300 Mbps kapasitesini sonuna kadar kullanabilen bir USB bağdaştırıcı kullanmak gerekiyor.

Teorik olarak WLAN yönlendiricisi WLAN 802.11n standardına göre, birbirini fiziksel olarak gören iki nokta arasında 300 metreden iletişim sağlayabiliyor. Pratikte ise bu mesafe çok daha kısa. Çünkü her duvar 2,4 GHz frekansı için bir engel. Özellikle de 2,4 GHz ile rezonansa giren su, büyük bir engel oluşturuyor.

Powerline teknolojisi ise (PLC, yani Powerline Communication) elektrik şebekesini kullanıyor. Ayrıca sinyaller 2 ila 30 MHz arası taşıyıcı frekanslar için bir bağdaştırıcı ile modüle ediliyor ve elektrik hattı üzerinden iletiliyor. İkinci bir bağdaştırıcı ise bu sinyalleri elektrik sinyallerinden tekrar ayırıyor. Kurulum ise çok kolay. En az iki adet bağdaştırıcıyı fişe takın, netbook'u ve diğer aygıtı bunlara LAN kabloyla bağlayın, ağınız hazır. İsterseniz kimsenin ağınızı gözetlememesi için şifre de koyabilirsiniz.

Küçük evler: WLAN puan farkıyla galip

Testimizin başlangıcında, iki teknoloji de kısa mesafedeki performanslarını ortaya koymak zorundaydılar. Küçük, tek odalı bir daire (40 metrekare) bunun için ideal bir test ortamı oluşturuyor. WLAN, bu senaryoda NAS sunucusuyla netbook arasında yüksek hızlı veri transferi yapmakta hiç sorun yaşamıyor. Aygıtların arasının iki metre olduğu ve birbirlerini doğrudan gördükleri ortamda, yönlendirici, büyük dosyaların aktarımı sırasında 18 MB/s gibi zirve değerlere bile erişebildi. Ancak testte yönlendirici, masanın üzerindeydi. Yönlendiriciyi masanın arkasına koyup odada Netbook'la yer değiştirince saniyede 2 MB'ı anında kaybettik. Ama bu farkı ancak çok sayıda, büyük boyutlu dosya taşırken anlayabilirsiniz.

Powerline ise bizi hayal kırıklığına uğrattı. Dairede yeterince priz bulunmadığı için, diğer tüm aygıtlar gibi Powerline bağ-

Powerline'in artıları, eksileri

- ⊕ Çok kolay kurulum
- ⊕ Tüm devrede iyi veri aktarım hızı
- ⊖ WLAN bağlantısı ek masraf gerektiriyor
- ⊖ Farklı markaların bağdaştırıcıları birbirleriyle uyumsuz

ZyXEL PLA-401v4

Bu bağdaştırıcılar saniyede 200 Mb'e varan hızlar sunuyor. Fiyatı: 79 USD+KDV

Kıyaslamalı veri hızları

WLAN kısa mesafede rakipsiz. Ancak başka odalar söz konusuysa duvarlar radyo sinyali zayıflatıyor. Powerline bu durumda daha iyi bir çözüm, çünkü veri aktarım hızı uzun mesafelerde bile kabul edilebilir düzeyde kalıyor.

	WLAN*	Powerline*
1 Oda	16 MB/s	13 MB/s
2 Oda	10 MB/s	8 MB/s
3 Oda	3,7 MB/s	5 MB/s
4 Oda	- MB/s	4 MB/s
5 Oda ve yukarı	- MB/s	4 MB/s

*Test edilen ortalama veri indirme hızı

Ev ağını nasıl geliştirebilirsiniz?

WLAN küçük engellerden bile etkileniyor, o yüzden yönlendiricinin civarında başka bir şey bulunmamalı. Veri aktarım hızı düşükse, kanal değiştirmek, örneğin on birden al-tıya geçmek işe yarayabilir.

WLAN TEKRARLAYICI

Eğer kablosuz bağlantı yeteri kadar güçlü değilse fiyatı 40 avrodan başlayan bir tekrarlayıcı, sinyali aktarmada faydalı. Ancak

ZyXEL WAP3205

Bu universal repeater özellikli cihazla aığınızın kapsama alanını ve hızını kolayca artırabilirsiniz. Fiyatı: 94 USD + KDV

POWERLINE VE WLAN

Eğer birkaç odayı birbirine WLAN ile bağlamak ve yine de akıllı telefonlarınızı ya da tabletlerinizi kullanabilmek isterseniz, entegre WLAN özellikli bir Powerline adaptörüne ihtiyacınız olacak.

ZyXEL PLA-450v2

WLAN antenli Powerline erişim noktası Fiyatı: 139 Dolar + KDV

dağıtıcısını da çoklu prize bağladık. Bu da veri aktarım hızını olumsuz etkiledi. Tüm aygıtlar ev şebekesinde bozulmalara yol açabiliyor, özellikle de aynı bantta çalışan anahtarlı güç kaynakları sinyali büyük oranda yavaşlatıyor. Bunun için alınabilecek bir önlem, dahili güç iletimine sahip özel bir dağıtıcı edinmek. Aynısı, denediğimiz ikinci evde de karşımıza çıktı. Burası duvarları nispeten kalın ve nemli olan, iki odalı bir ev. Netbook'u diğer odaya götürdüğümüz anda WLAN'ın veri hızı üçte bir oranında düşse de, sinyal hala internette gezinti ya da HD film aktarımı için yeteri kadar güçlü. Powerline ise bizi yine hüsra-na uğrattı.

Aktarım hızı sadece 6 MB/s idi. Bağdaştırıcıyı engelleyen diğer aygıtların olabileceğini düşünerek hepsini fişten çektik. TV'yi, oyun konsolunu ve hatta masaüstü PC'yi kapattığımız halde aktarım hızında hiçbir iyileşme olmadı. Aletleri doğrudan duvardaki prizlere bile takarak yaptığımız kapsamlı denemelerin ardından, sorunun iki dağıtıcının ne yazık ki farklı fazlarda yer almasından kaynaklandığını bulduk. Aktarım hızını iyileştirmek için yapılabilecek tek şey bir faz çiftleyici (► S. 47'deki şemaya bakınız) kullanmak. Bu da küçük bir daire için yaptığınız masrafa değmiyor.

O yüzden, kısa mesafelerde WLAN ilk tercihiniz olmalı. Powerline'dan daha iyi aktarım hızları sağlıyor, daha esnek ve hata olasılığı daha düşük. Yeni yönlendiriciler için 450 Mb/s destekli WLAN dağıtıcıları piyasaya çıkar çıkmaz hız 4 MB/s civarında artabilir. Bununla birlikte, ilk kurulum zaman alıyor. Hala bir WLAN bağlantısı kurmamış olanlar varsa, yapacakları ilk iş yönlendiricinin işlevleriyle ve güvenli

ayarlarıyla tanışmak olmalı. Powerline bağdaştırıcıları CHIP editörlerini etkilemeyi başaramadı.

Kurulum beş dakika bile sürmedi, ama aktarım hızı WLAN'la aşık atamıyordu. Hem LAN kablosu takılıyken Netbook'u alıp divana güzelce uzanmak da pek mümkün değil.

Büyük evler: Powerline öne geçiyor

Powerline asıl gücünü, ağa birden çok odada erişmeniz gerektiğinde gösteriyor. 4 odalı evimizde, evin iki ayrı ucundaki aygıt arasında bağlantı kurmada sorunlar yaşandı. Bağlantının kurulabildiği zamanlarda bile veri aktarımında sık sık kesintiler gerçekleşti. Sörf zevki diye bir şey kalmadı ve müzik ya da film aktarımı kesinlikle olanaksızdı. Burada, WLAN sinyali alıp güçlendiren bir tekrarlayıcının faydası doku-nabilir. Yukarıdaki kutuda WLAN için dikkat etmeniz gereken başka ipuçları da yer alıyor.

Diğer yandan, Powerline bağdaştırıcılarıyla her seferinde bağlantı kurabildik. Büyük evde boşa elektrik prizi bulmakta güçlük çekmedik ve farklı fazlar da bizi yavaşlatmadı. Bağdaştırıcılar evin her odasında 4 ila 5 MB/s hız sağladı. Bu da ev ağına çoğu işi yapmak için yeterli. Bununla beraber, eğer Powerline ağınıza ileride genişletmek isterseniz, unutmayın ki farklı markaların ürünleri birbirleriyle uyumlu değil. O yüzden ek telafi seçenekleriniz bulunmayabilir. Bir odada birden çok priz varsa, fiyatı on avroyu geçmeyen bir LAN anahtarı sayesinde tek bir dağıtıcı yetiyor da artıyor bile.

İki teknolojinin son düellosu, üst katla alt katlar arasında bağlantı kurulması ge-

reken müstakil bir evde yaşandı. WLAN'ın hiç şansı var mı? Şüphecililiğimiz bizi bir kez daha haklı çıkardı. WLAN, böyle bir evde ev ağı kurmak için hiç uygun değil, çünkü tekrarlayıcı kullanmadan bağlantıyı tüm katlara yaymak olanaklı değil.

Buna karşılık Powerline'da on yıllık bi-

Ekahau HeatMapper Bu araçla WLAN sinyali gücünü ölçebilir, böylece yönlendirici için en uygun yer belirleyebilirsiniz.

nanın elektrik şebekesi üzerinden veri aktarmada hiçbir güçlük yaşanmadı. Hatta çatı katıyla mahzen arasında HD görüntü aktarımı mümkündü ve 3 GB'lık bir dosyayı on dakika içinde kopyalayabildik. Kıyaslamamız için hemen söyleyelim ki, WLAN bağlantısı birinci kattan yukarıya ulaşmıyordu.

Bu da demek oluyor ki Powerline, erişebildiği mesafe yüzünden özellikle de büyük evlerde avantajlı. Yine de en ideali bu teknolojiyi WLAN modülleriyle bir arada kullanmak (kutuya bakınız). □

balkim@chip.com.tr

Edifier

2011

Daha önce hiç görmediklerinize
beraber tüm Edifier modelleri stoklarda!

red dot design award
winner 2009

Yepyeni ve sıradışı renk seçenekleriyle Edifier Aurora mp250

FM Radyo - iPhone / iPod
İstasyonu - Sıradışı ve Ödüllü
tasarım - Üstün Ses Kalitesi ile ister
Müzik, ister Multimedya, ister bir
Tasarım tutkunu olun, birbirinden
özel Edifier ürünlerinden biri
mutlaka tam size göre!

a passion for sound

if350

if360

if500

if600

mp250

www.DijitalTrend.com

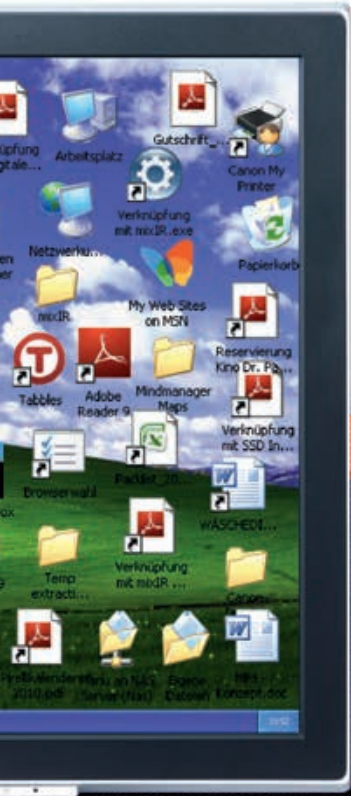
Ortaklar Cad. Sakızağacı Sok. Etem Zengin A-Blok
Daire: 2 PK:34394 Mecidiyeköy / İstanbul
Tel: +90 (212) 2668770
Fax: +90 (212) 2668772

Edifier
Türkiye

Edifier
Turkey

Dosyalara çeki düzen

TB'larca veri karmaşası içinde hiçbir aradığınızı bulamıyor musunuz? **Profesyonel araçlar** imdadınıza yetişiyor, aradığınızı bulmanız için hafızanızdan yararlanıyor.

BERK ERGİN / ME

Bilgisayarınız da tıpkı evinize benzer: Eğer tertipli değilseniz, bir süre sonra aradığınızı bulmanız imkânsız hale gelir. Özellikle de XP işletim sisteminde uzun süredir çalışıyorsanız, bu dağınıklıktan kaçınmanız pek mümkün olmaz. Bir süre sonra PC'niz kargaşanın içinde inlemeye başlar. Eğer cihazınızdaki veriler üzerinde tam hâkimiyet sağlamak istiyorsanız, gereksiz dosyaları silmeli ve kalan dosyaları düzenli biçimde tasnif etmelisiniz. Dizinleme temelli arama yazılımları sayesinde, çok büyük veri yığınları arasında aradığınızı bulmak kolay hale gelecektir. Bunun için de Tabbles adlı yazılımın tam sürümünü öneriyoruz. Söz konusu yazılım özellikle Windows 7 kitaplıklarında hayli başarılı çalışıyor. Başarılı tasnif özelliğinin yanında tam biçim ya da kelime girmenizi gerektirmeyen gelişmiş arama özelliği takdire şayan. Ancak öncelikle gereksiz dosyalardan kurtulup cihazınızda biraz yer açmanız şart. İlk önce sisteminizdeki yazılımları gözden geçirip, gereksiz olanları kaldırarak işe başlayabiliriz.

Sisteminizi pırl pırl yapacak bir temizlikte "temporary internet files" gibi klasörleri elle tek tek silmek yerine, CCleaner ve AllDup gibi ücretsiz

yazılımlardan yararlanarak işlerinizi daha pratik bir biçimde gerçekleştirebilirsiniz. Tabii hatırlatalım, CCleaner kurulumu öncesinde, bilgisayarınıza Google Araç Çubuğu yüklü olmaması gerekiyor.

DVD'mizde bulabileceğiniz CCleaner'in oldukça başarılı özellikleri var. Örneğin araç, Windows temporary files klasöründe son 24 saatteki dosyalara dokunmuyor ama geri kalanını başarıyla temizliyor. Eğer ilk temizleme operasyonunun ardından sisteminiz sorunsuz çalışmayı sürdürüyorsa, aracın "Windows" sekmesindeki "Gelişmiş" kısımdan diğer seçenekleri de etkinleştirebilir, böylelikle sabit diskinizde oldukça fazla alan kazanabilirsiniz. "Analiz" tuşuna basarak optimizasyonunuzun durumunu inceleyebilir, "Temizliğe başla"

ile gereksiz verilerin silinmesine girişebilirsiniz. CCleaner ile yaptığımız testte, bilgisayarımız yaklaşık 1 GB'lık gereksiz veriden kurtuldu.

Söz konusu sabit diskteki yer olduğunda çift dosyalar da oldukça sıkıntı oluşturuyor. Dahası bu dosyalar her zaman için kafa karıştırıyor. DVD'mizde yer alan AllDup çift dosyaların izini sürmenizi için bire bir. Bu ücretsiz yazılımı PC'nize kurun ve var sayılan ayarlarla sisteminizi taratın. İşlem tamamlandıktan sonra araç, aynı adları taşıyan dosyaların bir listesini sunacaktır. Buradan silmek istediğiniz çift dosyaları seçebilirsiniz. Silme işlemi için araç çubuğundaki kırmızı çarpı işaretine basmanız yeterli.

Sistemin derinlikleri

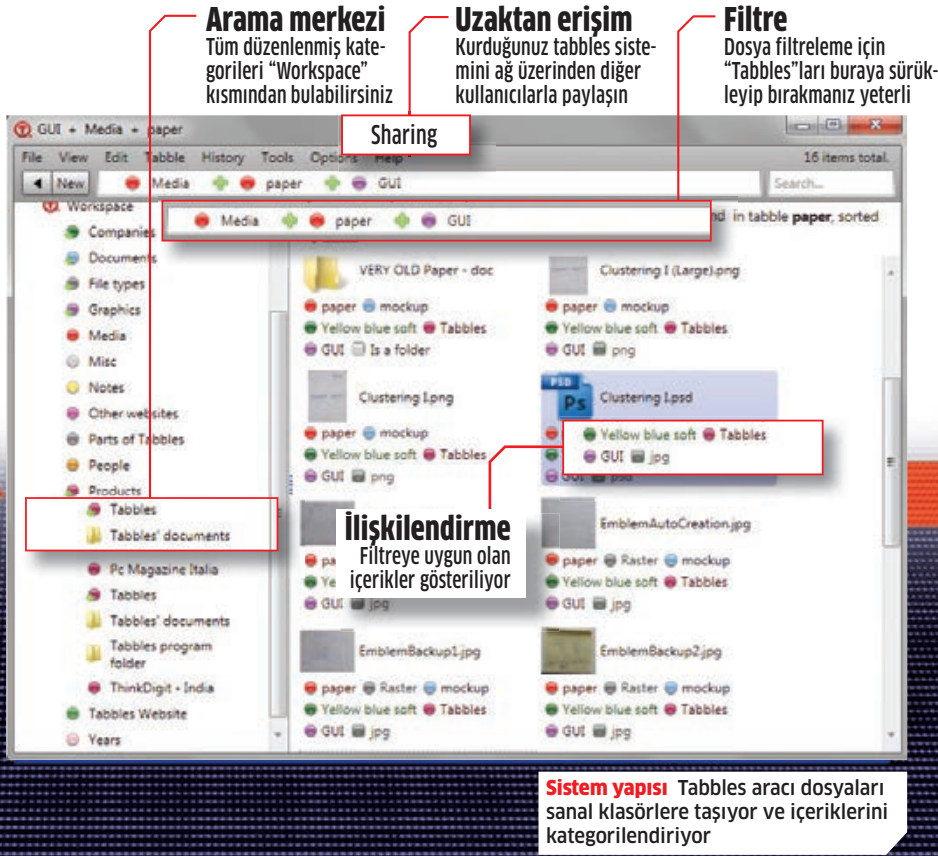
Temizlik işleminden sonra belirli bir dosyayı arayıp bulmak özellikle eski sürüm Windows işletim sistemlerinde sonsuzlukta dolaşma hissini yaşatabilir. "Ara" üzerinden yaptığınız denemelerin her birinde tüm sabit disklerin baştan sona taranması, kesinlikle değerli vaktinizden çalacaktır. Hatta çoğu zaman arama işini elle yapmak sizi daha hızlı çözüme ulaştırabilir. İşte bu yüzden eski işletim sistemlerinde dizinleme temelli arama yazılımları çok revaçta. Bu araçlar genellikle disk yüzeyinde ara-

DVD'DE

Profesyonel uygulama
Tabbles sayesinde
verileriniz hiçbir zaman
kaybolmayacak.

nan verileri, bulunan verideki anahtar kelimelerle belirli kriterlere göre eşleştirmeyi sağlıyor. Her ne kadar XP böylesine bir masüstü arama işleviyle gelmeseydi de, ona bu özelliği siz kazandırabilirsiniz.

Örneğin Copernic'in sunduğu ücretsiz Windows arama aracı Copernic Desktop Search tam bu iş için. Bu sistem sayesinde geniş veri arşivinizin içinde kaybolmadan aradığınıza ulaşabiliyorsunuz. Tabii bu arama özelliği Vista'dan itibaren işletim sistemine dahil edildi. Dolayısıyla bu yazılımı ayrıca indirmenize gerek yok. Verilerinizi en düzenli hali vermeniz için bir sonraki adımda Windows'un yedekleme sistemine el atmanız yerinde olacaktır.

Klasör yapısına optimizasyon

Fotoğraf, video ve MP3 arşivleriniz genellikle "Resimlerim", "Videolarım" gibi klasörlerin altında yer alır. "Belgelerim" klasörünün altında listelenen bu klasörler çoğu zaman içinden çıkılmaz bir hal alır. Oysa bu klasörlerdeki alt klasörleri yıl, ay sistemine göre yeniden düzenlemek aradığınız veriye ulaşma süresini kısaltacaktır. Temizlik işlemini tamamladıktan sonra disiplini elden bırakmayın ve dosyalarınızı bu düzenlemeye göre yerleştirin. Böylelikle daha sonra aradığınız dosyaya ulaşmanız eskisi kadar vakit almayacaktır. Windows 7, eski

sistemleri kitaplıklar sayesinde daha modern bir hale getiriyor. Kitaplıklar olarak adlandırılan bu özel veri tabanları, dizin arama özelliğiyle çalışıyor; dosya veya klasörlerin yerini kaydediyor ve kategoriler halinde düzenliyor.

Bu sayede sabit diskinizde ya da harici diskinizde farklı yerlerde bulunan, örneğin müzik dosyalarını merkezi bir yerde görüntüleyebilirsiniz. Normal bağlantılardan farklı olarak Windows, çağırdığınız klasörün içeriğini de kitaplıkları dikkate alarak gösteriyor. Dahası yeni işletim sisteminde dosyalarda yaptığınız değişiklikler ilgili kitaplıkta hemen kaydediliyor. Örneğin yeni indirdiğiniz şarkılar kitaplıkta "Müzik" klasörüne aktarılıyor. Yalnız kitaplıklarda çalışırken şunu mutlaka hatırlamanız şart: Buradaki dosyalar, bağlantılı ya da kopya dosyalar değil, asılları. Dolayısıyla yapacağınız değişiklikler dosyalarınıza kalıcı zarar verebilir.

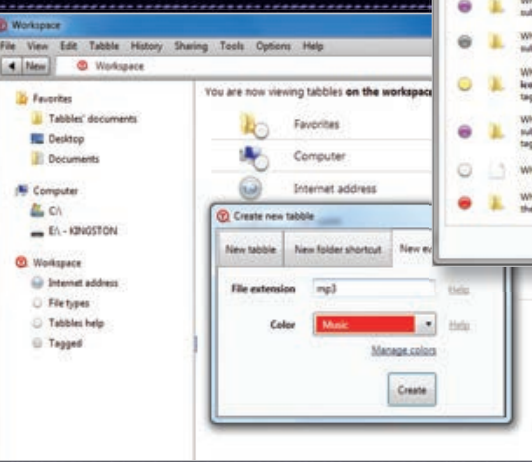
Kitaplıklarla çalışmanın avantajları bunlarla sınırlı değil. Hali hazırda kitaplıklara ilaveten kendi kitaplıklarınızı da oluşturabilirsiniz. "Başlat / Belgeler"e tıkladıktan sonra sol taraftaki menüde yer alan "Kitaplıklar" a sağ tıklayarak bağlam menüsünden "Yeni"yi seçin ve "İşler" gibi bir ad verin. Kitaplık içeriğini oluşturmanın en kısa yolu dosyaları sürükleyip bırak ile taşı-

mak. Alternatif bir yolsa, herhangi bir klasöre sağ tıklayarak "Kitaplığa ekle" komutundan yararlanmak. Kitaplıklara eklediğiniz dosyalar, mantıksal bağlantılar oluşturduğundan sabit diskte ayrıca yer kaplamıyor. Böylelikle harici sabit disk gibi farklı yerlerde bulunan dosyalar, klasörler tek bir merkezde toplanmış oluyor.

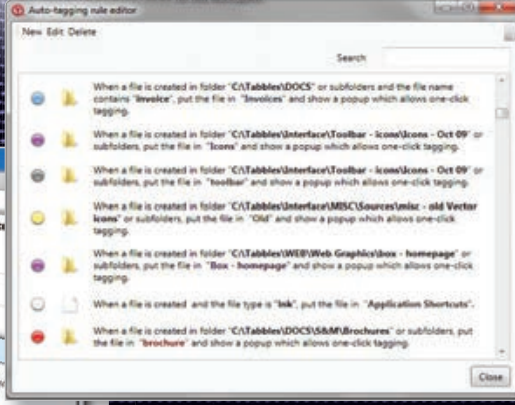
Bir kitaplıkta dosya oluştururken, o dosyanın gerçekte hangi klasörde fiziksel olarak bulunduğunun bilinmesi gerekiyor. Klasörler kullanıcı profilinde varsayılan değerler olarak yer alıyor. Bu değerleri bağlam menüsü yardımıyla değiştirebilirsiniz. Herhangi bir kitaplığa sağ tıklayıp "Özellikler / Klasör ekle"yi seçmeniz yeterli.

DVD'mizden bulabileceğiniz Tabbles yazılımı ile kitaplıklar uygulamasını bir adım öteye taşıyabilir, bu harika sınıflandırma aracını tıpkı Windows 7 ve Vista'da olduğu gibi XP işletim sisteminde de kullanabilirsiniz. "Tabbles" görsel etiketler kullanarak dosya etiketleme, sanal klasör konseptlerini bir araya getiriyor. Araç dosya sistemini bir adım öteye taşıyor. Kitaplıklarda olanın aksine hiçbir dosya silinmiyor, kopyalanamıyor. Bunun yerine araç bizim hafızamızdan yararlanarak iyi hatırladığımız öğeleri ön plana çıkartıyor. Örneğin bir öğenin etrafındaki kırmızı, yuvar-

Sistematik Tabbles dosyaları sıkı kurallarla sınıflandırıyor

Görsellik Renk ve semboller yardımıyla Tabbles sisteminin geneline hakim oluyorsunuz

lak ve üç delikli görsel bize üretici firma yerine bir bowling topunu hatırlatarak dosyaların konumlarını hatırlamamıza yardımcı oluyor.

Akıllı filtreler oluşturmak

Böylelikle Tabbles kelime dizinleme araçlarından daha başarılı arama sonuçlarıyla karşımıza çıkıyor çünkü kullanıcının aradığı dosyanın belirli bir kısmını hatırlamasına gerek kalmadan sadece özellikleri filtreleniyor. Tabii terim ve özelliklerin birleştirildiği aramalar yapmak da mümkün. Windows kitaplıklar sisteminin avantajlarını kullanan Tabbles, sadece dosya adlarını değil dosyaların özelliklerini de birbiriyle eşleştirebildiğinden, arama kriterlerinin tamamı başarılı sonuçlar veriyor. Tüm bu artıların yanı sıra Tabbles'in filtrelemesine müdahale de edebilirsiniz. Örneğin araç MOV ve MKV uzantılı dosyaların hari-

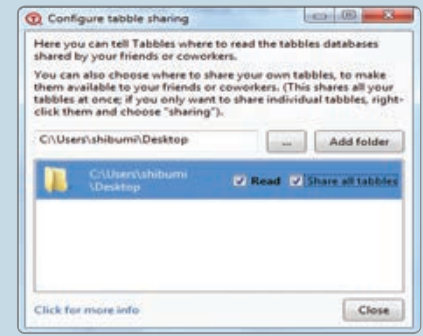
indeki tüm medyada dosyaları hızlıca gösterebiliyor. Tanımadığı uzantıdaki dosyaları sürükleyip bırak ya da klavye kısayol atamalarıyla araca tanıtılabiliyorsunuz. Atadığınız etiketler, aracın veritabanında ayrı bir yerde konumlandırılıyor.

Etiketleri kendiniz belirleyebiliyor, klasör ve dosyalarınızı kendi kriterlerinize göre dizinleyebiliyorsunuz. Bunun için kullanacağınız yöntem ise sürükleyip bırak yöntemi. Tabbles oluşturmak için araç çubuğundan "New" a tıklayın. "New Table" bağlantısına tıkladıktan sonra örneğin "özel" gibi bir isim girin ve "Create" e basın. Daha sonra örneğin mavi rengi ve belgelerim kategorisini seçin. Akabinde artık taşımak istediğiniz tüm PDF ve DOC okuma parçalarını, çektiğiniz MP4 ve RAW biçimindeki düğün fotoğraf ve videolarını, diğer pek çok size özel elinizin altında bulunması gereken dosyayı bu kategoriye sürükleyip bırak yardımıyla taşıyabilirsiniz. Son adım olarak "New" diyalog penceresindeki "New-extension Table" a tıklayarak "mp3", "mp4", "jpg" gibi belirli dosya biçimlerini sınıflandırabileceğiniz yeni renk ve kategori filtresini oluşturabilirsiniz.

Table'dan yararlanabileceğiniz başka bir özellik de uygulamayı tıpkı klasörlerde olduğu gibi belli bir yazılımla ilişkilendirmek olabilir. Biz bu özelliği oldukça fazla ilave modül barındıran Cubase için kullan-

Tabbles'ı ağda paylaşın

Dropbox, Powerfolder ya da Windows Live Sync gibi web tabanlı yedekleme hizmetleri Tabbles'a dahil edilebiliyor. Dahası günlük arşivinizi diğer kullanıcıların hizmetine de açabiliyorsunuz (Home sürümünde en fazla dört kullanıcıya izin veriliyor). Böylelikle etiketleri diğer kullanıcılar da düzenleyebiliyor. Bunun için "Sharing / Computer Sharing" e tıklayın ve Tabbles'ın kendi veri tabanının yüklenmesini istediğiniz klasörü seçin. Bir sonraki adımda alttaki iki kutucuğa koyacağınız işaretlerle, dosyaların sadece okunma (read) ya da müdahale edilme (share all tables) için olup olmadığını belirleyin. "Close" a basarak işlemleri sonlandırın.

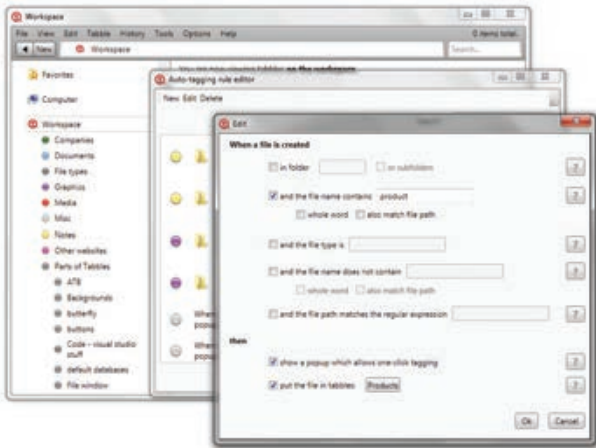
Paylaşım Sharing diyalog penceresinden Tabbles'ların paylaşımını belirleyin

dık. Örneğin Cubase'le ilgili tüm PDF kılavuz dosyalarını ve modüllerini aradıktan sonra "Workspace" e tıklayarak bunları Table'a atayabilirsiniz. Akabinde araç, tüm uygun dosyaları kriterlere göre ekrana yansıtıyor. Gösterilen dosyalarda yeşil bir artı işareti bulunuyor. Sadece PDF ya da DOC uzantılı kılavuzları ya da belgeleri görüntüleyebilirsiniz. Cubase ile PDF sorgusunu birleştirmek için Table'a sağ tıklayıp "doc" ve "Subtract Table" ı seçin. Ancak başka bir yazılımın kılavuzunu aradığınızda, bu kılavuzun .DOC mu yoksa .PDF mi olduğundan emin değilseniz Table'daki "Workspace" e tıklayıp yazılımın adını arama alanına girin.

Pratik: Araç önceki sorgu girdilerini de hafızasında tutuyor. Bunları çağırmak için sol taraftaki "New" tuşunun yanındaki oka tıklayın ve karşınıza çıkan listeden arama sorgusunu seçin.

Böylelikle sisteminizi baştan sona temizlemiş olup, gerekli arama özellikleriyle TB'larca veri arasından istediğinizi kolaylıkla bulabileceksiniz. Söz konusu işlemler hem zamandan tasarruf etmenize yarayacak hem de sisteminizin daha performanslı çalışmasına yarayacak.

berk@chip.com.tr

Kural düzenleyicisi Tabbles ile otomatik etiketleme kurallarını istediğiniz gibi belirleyebilirsiniz.

Her yerde

ADVANTECH

endüstriyel dokunmatik monitör

endüstriyel bilgisayar

endüstriyel anakart

endüstriyel mini-ITX işlemci kartı

endüstriyel ethernet switch

endüstriyel kablosuz erişim noktaları

endüstriyel PC/104 kartları

endüstriyel seri iletişim

endüstriyel network

endüstriyel Panel PC

**Akıllı Ev
Otomasyon
Eğlence**

**Enerji
Tahsilat
Telemetri**

**Akıllı Durak
Otobüs
Tramvay
Taksi**

**Medikal
Perakende
AVM**

**Medikal
Perakende
AVM**

**Fabrika
Otomasyon
SCADA**

**Trafik
Kontrol
Yönlendirme**

**Liman
Lojistik
Yükleme**

lima
www.lima.com.tr

Lima Endüstriyel Bilgisayar

Perpa B Blok, Kat-11 No:1852

Okmeydanı - 34384, İstanbul

Tel:(212) 320 0260

ePosta: lima@lima.com.tr

2 0 1 1
Gold Partner

ADVANTECH

www.advantech.com.tw

YENİ

DVD'DE CHIP arabiriminde istediğiniz yazılımın ismini ara tuşunu kullanarak kolayca bulabilirsiniz.

100 TAM SÜRÜM

Geniş bir yazılım arşivi mi istiyorsunuz, yoksa her birinin kendi alanında lider konumda olduğu bir uygulama paketi mi? Endişelenmeyin, bu dosyada hepinize yetecek kadar var.

ERCAN UÇURLU / eugurlu@chip.com.tr

Evet, yanlış okumadınız; tam 100 adet tam sürüm yazılım bu dosyada, dolayısı ile CHIP DVD'de yer alıyor. Her ne kadar her birine geniş yer ayırmayı istesek de, sayfa planımız müsaade etmediği için ancak genel tanımlarını yapabildiğimiz bu yazılımlar pek çok alanda işinizi kolaylaştıracak.

Bu ve ilerleyen sayfalarda göreceğiniz 100 adet tam sürüm yazılım, tam 30 farklı kategorinin ürünü. Sisteminizi zararlı yazılımlardan korumanızı sağlayacak programlardan ses ve video araçlarına, görüntülü görüşme yapabilmenizi sağlayan yazılımlardan e-posta istemcilerine, dosya transferi gerçekleştiren uygulamalardan günümüzün popüler anlık mesajlaşma ve sosyal medya uzmanları-

na, multimedya yöneticilerinden PDF okuyucularına, uzaktan erişim birimlerinden ağ ve dosya yöneticilerine varan pek çok yazılıma dosyada yer veriyoruz. Arşiv oluşturmak isteyen kullanıcılar tarafından oldukça beğenileceğini düşündüğümüz bu dosya, aynı zamanda bilgisayar ve onun sihirli dünyasıyla yeni tanışan okurlarımızı da bilgi sahibi yapacak bir rehber niteliği taşıyor.

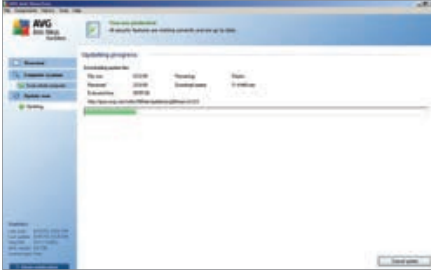
Sizleri içeriye davet etmeden önce, bu dosyada bulunan yazılımların her birinin kendi alanında lider konumda olduğunu ve her gün piyasaya sürülen benzerlerinden çok daha iyi sonuçlar ürettiğini, ayrıca yazılımların sistem bilgileri ile ilgili bilgi almak ve programları bilgisayarınıza kurmak için CHIP DVD'ye başvurabileceğinizi de hatırlatalım.

Ad-Aware Free Internet Security Güvenlik ihtiyacı

Ad-Aware Free Internet Security, yalnızca sisteminizdeki zararlı yazılımları bulmakla kalmıyor, aynı zamanda bu yazılımları bloklayarak bir daha sizi rahatsız etmesine izin vermiyor. Rakiplerine göre hafif ve hızlı çalışan yazılım, maksimum performansı amaçlıyor.

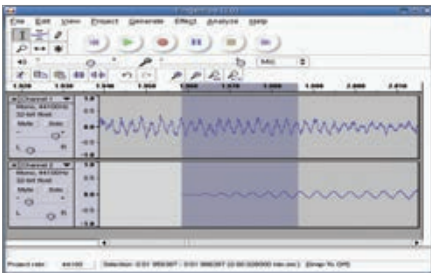
AVG Anti-Virus Free Ödüllü yazılım

Yapılan testler sonucunda zararlı yazılımları bulup yok etmek konusunda büyük başarı gösterdiği kanıtlanmış olan AVG Anti-Virus Free, pek çok otorite tarafından alanında ödülleri almış bir güvenlik yazılımı. Türkçe olması ve kullanım kolaylığıyla da AVG Anti-Virus Free'yi kullanıcıların tercih edeceklerini düşünüyoruz.

7-Zip Popüler arşivleme yazılımı

Popüler arşivleme yazılımlarından biri olan 7-Zip, yüksek sıkıştırma kapasitesi, sunduğu dosya desteği ve kolaylığıyla birlikte kullanıcılar arasında yaygın olarak kullanılmaktadır. 7z, TAR ve ZIP gibi dosya uzantılarına destek veren 7-Zip, AES-256 şifreleme tekniğiyle de başarı göstermektedir.

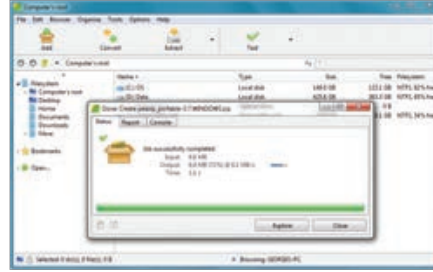
Audacity Ses konusunda uzman

Ses yazılımları alanında iş yapan Audacity, ses kaydı yapabileceğiniz ve kayıtlarınız üzerinde güncelleme işlemi gerçekleştirebileceğiniz bir masaüstü uygulaması. Çalışmaları MP3 ve WAV gibi formatlarda kaydedebilmenize izin veren yazılım, geniş özellikleri ile bu işe yeni başlamış kullanıcılar tarafından beğenilecektir.

ObjectDock Kısayollarınızı özelleştirin

Windows kullanıcılarına Mac ziyafeti sunan ObjectDock, işletim sisteminize özelleştirilebilir bir kısayol çubuğu getiriyor. Böylece programlarınıza hızlı erişim sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda ObjectDock'un şık görünümlü ve renkli animasyonlarıyla da benzersiz bir tasarıma sahip oluyorsunuz.

PeaZip Kendine özgü arşivleyici

Piyasadaki arşivleme yazılımlarına bir diğer başarılı örnek ise elbette ki PeaZip. Kendine özgü Pea adında bir arşiv formatına sahip olan PeaZip, 7-Zip'in özel formatı olan 7z'ye de tam destek sağlamaktadır. Bunun yanında tam 129 dosya tipini destekleyen PeaZip, aynı zamanda 27 dil desteğiyle de geniş bir ağına sahip.

Clonezilla Yedekleme işini ona bırakın

Clonezilla, işletim sisteminize yüklenmeyen, bir CD üzerine kopyalanarak bilgisayarınız tarafından boot edilebilen bir yedekleme yazılımıdır. Sabit sürücünüzün yedeğini alıp istediğiniz zaman geri yükleme işini gerçekleştiren Clonezilla, konusunda oldukça başarılıdır. FAT ve NTFS dosya sistemlerini desteklemektedir.

12 mini yazılım

Panda Cloud Antivirus

Başarılı bir antivirüs yazılımı olan Panda Cloud Antivirus, arka planda çalışarak kullanıcıyı rahatsız etmez ve virüslere karşı tam çözüm sağlar.

Launchy

Favori programlarınıza hızlı erişim sağlamak için kullanabileceğiniz Launchy, programlarınıza kısayol tuşları atayabilmenize izin veriyor.

IZArc

Geniş arşiv desteğine sahip sıkıştırma ve açma programı olan IZArc; 7-ZIP, ARC, ARJ, B64, BH, BIN, BZ2, BZA ve daha pek çok formatı desteklemektedir.

MP3 Skype Recorder

Skype üzerinden yaptığınız görüşmeleri herhangi bir sınırlama olmaksızın kaydedecek bir araç arıyorsanız MP3 Skype Recorder tam size göre.

Drivelmage XML

Sabit diskinizin bölümlerinin yedeğini alabileceğiniz ve istediğiniz zaman geri yükleme işlemi gerçekleştirebileceğiniz bir disk yazılımı.

Gladinet Cloud Desktop Starter Edition

Bulut Bilişim'e uygun bir yazılım arıyorsanız Cloud Desktop Starter Edition'a göz atabilirsiniz. Yazılım, bilgisayarınızdan Bulut'a depolama imkânı sağlıyor.

MozyHome Online Backup

Kullanıcılara veri yedekleme çözümü sağlayan MozyHome Online Backup, her fotoğrafınızı, her dokümanınızı ve her anınızı güven altına alıyor.

SugarSync

İsteddiğiniz an, istediğiniz her yerden verilerinize anında ulaşabilmenize olanak tanıyan SugarSync, bunu herhangi bir aygıt ile gerçekleştiriyor.

Syncplicity Personal Edition

Dünyanın neresinde olursanız olun dosyalarınıza erişim sağlayabileceğinizin garantisini veren Syncplicity Personal Edition, verilerinizi daima korur.

Windows Live Mesh

Online depolama çözümü olarak kullanıcılara sunulan Windows Live Mesh, 2 GB, 5 GB ve 25 GB kapasiteli depolama seçenekleri sağlamaktadır.

Vuze

Birçok gelişmiş özelliğe ev sahipliği yapan Vuze, dosya paylaşımında kullanabileceğiniz Java tabanlı bir Bittorrent uygulamasıdır.

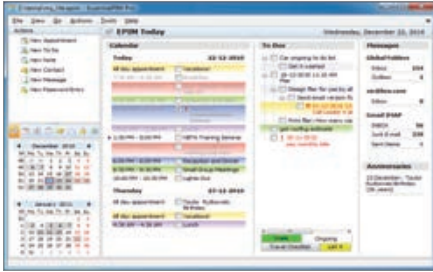
Dropbox Senkronizasyonda favorimiz

Pek çok kullanıcı gibi bizim de favori senkronizasyon aracımız olan Dropbox, bilgisayarınızdaki dosyalarınızı Dropbox'ın internet üzerinde sağladığı güvenli sunuculara taşımanıza imkan vermektedir. 2 GB'a kadar ücretsiz sunucu alanı sağlayan yazılım, çalışma grupları arasında da dosya paylaşımı için harika bir çözüm.

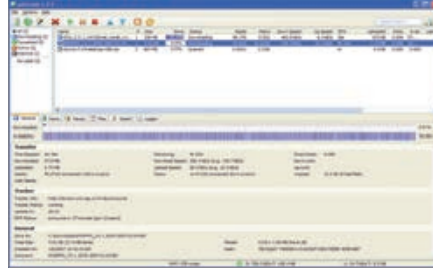
Windows Live Writer Blogunuzu zenginleştirin

Blogger'lar için popüler diğer bir alternatif olan Windows Live Writer yazılımı, Windows Live Spaces için geliştirilmiş bir blog yazma aracıdır. Blogunuzu kolaylıkla düzenlemenize imkân tanıyan araçlara sahip olan Windows Live Writer, sunduğu onlarca farklı temasıyla da zengin bir özelleştirme imkânı sağlıyor.

EssentialPIM Kişisel ajandanız

İşlerinizi organize etmek için kullanabileceğiniz ender yazılımlardan olan EssentialPIM, yapmanız gereken işleri, kontak bilgilerinizi ve önemli notlarınızı aktarabilmek için kullanabileceğiniz akıllı bir ajanda. Outlook'u andıran görünümüyle kullanışlı olan EssentialPIM, şifreleme özellikleriyle de oldukça güvenli.

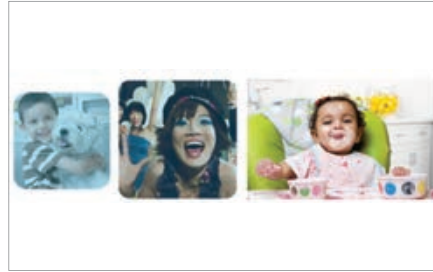
uTorrent Paylaşım ağlarının kralı

Sade ve basit kullanımıyla Bittorrent ağlarında özgürce gezinebileceğiniz bir yazılım olan uTorrent, aradığınız filmi, yazılımı veya şarkıyı hızlı yoldan bulmak ve güvenli bir şekilde bilgisayarınıza indirmek için ideal yollardan biri olarak dikkat çekiyor. uTorrent, Download ve Upload sınırı belirleyebilmenizi de sağlıyor.

Google Chrome Performansı ile ilgi odağı

İnternet tarayıcıları arasına sonradan katılarak rekabeti bir anda farklı bir boyuta taşımayı başaran Chrome, özellikle hız konusunda büyük avantaj sağlamaktadır. Ayrıca sade tasarımıyla da ilgi odağı olmayı başaran Chrome, sadelikle beraber basitliği de getirmektedir. Chrome elbette güvenlik önlemleriyle de güç gösteriyor.

Logitech Vid HD kalitesinin adı

Logitech web kameranızdan en iyi performansı alabilmenize yardımcı bir yazılım olan Logitech Vid, sevdiklerinizle HD kalitesinde görüntülü sohbetler gerçekleştirebilmenizi sağlar. Hızlı ve kolay bir kullanıma sahip olan yazılım, görüntü netliğini olumlu yönde etkilerken tam ekran keyfi de sunar.

ScribeFire Blogger'lara özel

Blog kullanıcıları için muhteşem bir araç olan ScribeFire, Firefox, Chrome, Safari ve Opera tarayıcıları üzerinde bir eklenti olarak görev alıyor. Kullandığınız tarayıcıya ek özellikler getiren ScribeFire, blog yazarken size pek çok kolaylık sağlıyor. Artık internette dolaşırken tek bir tıklamayla içerik girebilirsiniz.

Firefox Yeni sürümüyle iddialı

Rekabeti canlı tutan tarayıcı Firefox, özellikle yayınladığı son sürümüyle isminden bahsettirmeyi bir hayli başardı. Gelişmiş güvenlik seçenekleri ve güçlü kişileştirme yetenekleriyle, "Bugüne kadarki en hızlı, en güvenli ve en akıllı Firefox" olduğu iddia edilen Firefox 4'ü denemek istiyorsanız, CHIP DVD'de bulabilirsiniz.

Skype En ucuz yöntem

PC'den PC'ye sesli ve görüntülü görüşme gerçekleştirebilen ve iletişim çağının güçlü yazılımlarından biri olan Skype, önemli özellikler sunuyor. Skype'tan Skype'a görüşmenin dışında sabit telefon ve cep telefonlarına çağrı imkânı da sağlayan Skype, toplantılar için grup görüntülü görüşmeye de imkân tanıyor.

**Nerede
sörf yapacağınızı
bilmiyor musunuz?**

Teknoloji ve bilgisayar konusunda en doğru adres

www.chip.com.tr

Auslogics BoostSpeed Sisteminizi elden geçirir

Performansınızdan şikâyetçiyse bazı kontrolleri yapmanın vakti gelmiş demektir. BoostSpeed ile Windows kayıt defterinizi temizleyebilir, sabit disklerinizi düzenleyerek ortaya daha fazla kullanılabilir alan çıkartabilir, kazayla silinmiş dosyalarınızı geri getirebilir ve hatta internet bağlantınızı hızlandırabilirsiniz.

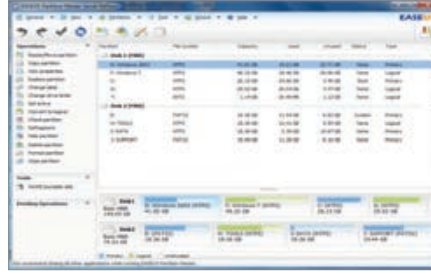
DisplayFusion İki monitörde çalışanlara

Eğer aynı anda iki monitör kullanıyorsanız DisplayFusion size bu çalışma şekli için pek çok kolaylık sunabilir. Ayrıca gelişmiş duvar kâğıdı yönetimi sunan DisplayFusion, böylece tek bir duvar kâğıdını ikincil olarak tanıttığınız monitörünüze uzatarak adeta tek bir monitörde çalışıyormuş gibi hissetmenizi sağlayabilir.

Thunderbird Popüler e-posta istemcisi

Outlook'a benzeyen arayüzü, gelişmiş özellikleri ve kullanıcı dostu arabirimiyle başarılı bir e-posta istemcisi olan Thunderbird, yeni sürümün getirdiği özelliklerle daha işlevsel. Eski sürümlerinden yükseltme işlemi daha kolay yapabilmenizi sağlayan Thunderbird, yeni başlayanlara mükemmel çözümler sunuyor.

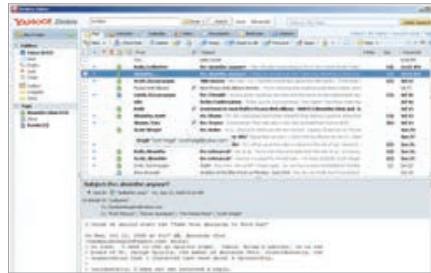
Easeus Partition Master Diskinizi bölümlendirin

Bölümlendirilme kararı alınmış sabit disklerin ihtiyaç duyduğu bir yazılım olan Easeus Partition Master, kapsamlı bir disk bölümlemesi gerçekleştirebilmektedir. Bunun yanında sabit diski yöneterek performans artışı da sağlayabilen Easeus Partition Master, yeni sürümüyle 64 Bit Windows kullanıcılarına da hitap ediyor.

Fences İkonlarınıza söz geçirin

Kullanımı keyifli bir masaüstü yöneticisi olan Fences, kısayollarla çalışmayı kolaylaştırdığı gibi şık görsellikle de birleştirebiliyor. İkonlarınızı gruplayabilen, kullanmadığınız ikonları gizleyebilen ve böylece masaüstünüzün kalabalık görüntüsünü dindirebilmenizi sağlayan Fences, işinize fazlasıyla yarayacaktır.

Zimbra Desktop Kolay e-posta yönetimi

E-postalarınızın arasında kaybolmaktan kurtulmanızı sağlayacak bir uygulamaya olan Zimbra Desktop, yeni nesil bir e-posta istemcisi. Hem çevrim içi hem de çevrim dışı durumlarda e-postalarınıza erişebilmenizi kontrol edebilmenizi sağlayan Zimbra Desktop, kişi listesi ve takvim özelliğiyle de ilgi çekici.

Internet Explorer

Son sürümüyle sadeliğe ve performansa önem vermiş olan Internet Explorer, istediğiniz siteleri sabitlemenize imkân tanıtılabiliyor.

Safari

Mac kullanıcılarının yakından tanıdığı ve "Dünyanın en yenilikçi tarayıcısı," olarak lanse edilen Safari, PC kullanıcıları için de yenilikler sunuyor.

Lightning

Thunderbird için kullanabileceğiniz eşsiz bir takvim uygulaması olan Lightning, güçlü özellikleri de beraberinde getiriyor.

VoxOx 2

Facebook'tan Twitter'a, telefon görüşmesinden internet sohbetine, dosya paylaşımından e-postaya kadar pek çok alanda hizmet eden çok yönlü bir yazılım.

Smart Defrag

Milyonlarca kullanıcısıyla kaliteli bir disk birleştirme yazılımı olduğunu kanıtlayan Smart Defrag, arka planda çalışıyor, sistem performansınız düşmüyor.

Sysinternals Desktops

Dört adete kadar sanal masaüstü yaratabilen ve organize edebilen bir uygulama olan Sysinternals Desktops, bir ekrana sığamayan kullanıcılar için birebir.

Affixa

Affixa'yı dosya eklemek için Gmail, Thunderbird, Yahoo, Windows Mail, Microsoft Outlook ve Windows Live Mail ile entegre halde kullanabilirsiniz.

Evolution

Evolution, e-posta, takvim ve kişisel bilgi yönetimi alanında kullanıcılara sunduğu çok yönlü özellikleriyle oldukça kullanışlı bir yazılım.

PostBox Express

Windows ve Mac OS X kullanıcıları için geliştirilmiş yeni bir masaüstü e-posta uygulaması olan PostBox, pek çok yenilik sunmaktadır.

IrfanView

Resim dosyalarını görüntülemek için kullanabileceğiniz en hızlı yazılımlardan biri olarak dikkat çeken IrfanView 100'e yakın resim formatı desteği sunuyor.

SecondShell

Windows pencerelerinizi yatay ve dikey olarak yeniden boyutlandırabilmek için kullanabileceğiniz küçük ve ilginç bir yazılım.

Celestia

Uzayda üç boyutlu olarak dolaşabilmenizi sağlayan bir simülasyon yazılımı olan Celestia, evrenin derinliklerini keşfedebilmenizi sağlayacak.

MAPFRE GENEL SİGORTA

UNUTMAYIN..! GARANTİ ASLA SİGORTA DEĞİLDİR.
GARANTİ ÜRETİM HATALARINI, SİGORTA KULLANICI HATALARINI VE HIRSIZLIĞI KARŞILAR.
ELEKTRONİK CİHAZLARINIZI, KIRILMAYA - ISLANMAYA - ÇALINMAYA - YÜKSEK VOLTAJA
KAVRULMA ve DOĞAL AFETLERE KARŞI

www.ekask.com.tr' den
SİGORTALAYIN.

RİSKLERİ UNUTUN..!

"CEBİNİZ DE İÇİNİZ DE RAHAT ETSİN"
HASARLANAN VEYA ÇALINAN ELEKTRONİK
CİHAZINIZ İÇİN TAKSİT ÖDEMEYE DEVAM ETMEYİN

Yıllık
Sigortası
60,80 TL
KDV Dahil

Yıllık
Sigortası
30,30 TL
KDV Dahil

Yıllık
Sigortası
27,30 TL
KDV Dahil

Yıllık
Sigortası
91,20 TL
KDV Dahil

SİGORTA YAPABİLECEĞİNİZ ÜRÜNLER

- * Cep Telefonu
- * Notebook / Netbook
- * Fotoğraf Makinesi
- * Lcd/Led/Plazma TV
- * Video Kamera
- * Lcd/Led Monitör
- * Projeksiyon
- * Navigasyon
- * Mp3 / Mp4 Player
- * İpad/İphone 4
- * Masa Üstü PC
- * Dect Telefon
- * Küçük Ev Aletleri

ekask®
www.ekask.com.tr

Satış Hattı: 0 212 451 22 22 Pbx
Telefon ile sigortanızı satın alabilirsiniz

GlobalSign

Kredi Kartı
İle Ödeme

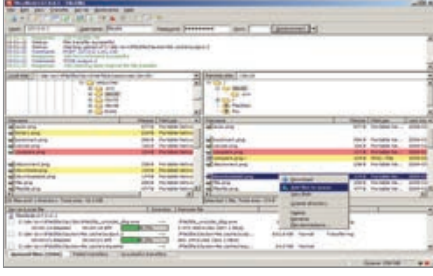

Havale / Eft
İle Ödeme

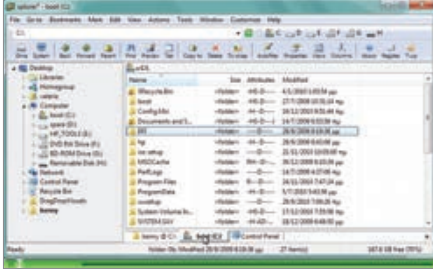
Kapıda Kredi Kartı
veya Nakit İle Ödeme

FileZilla Dosyalarınızı transfer edin

İnternet ortamında dosya transfer işlemi gerçekleştirmek için kullanabileceğiniz kaliteli bir dosya transfer yazılımı olan FileZilla, basit arayüzüyle de kolay bir kullanım sunuyor. Türkçe dil desteği nedeniyle de tercih edilebilecek olan yazılım, sürükle-bırak ve büyük dosyalar için yeniden devam özelliği de gösteriyor.

xplorer2Lite Yeni Windows gezgininiz

Explorer'a alternatif olacak ölçüde güçlü yapıyla dosya yönetimi gerçekleştirebilen bir yazılım olan xplorer2Lite, iki ekrandan oluşmakta ve dokümanları önizleme modunda görüntüleyebilmekte. Klasörlerinizi senkronize edebilme yeteneği de gösteren xplorer2Lite, masaüstü arama uygulamasıyla da başarılı.

FastStone Image Viewer Yakından bakın

Geniş dosya formatı desteğiyle adeta görüntülemeliği imaj dosyası bulunmayan FastStone Image Viewer, imaj dosyalarını görüntülemekle kalmıyor, aynı zamanda bu dosyalar üzerinde düzenleme ve dönüştürme işlemleri gerçekleştirmenizi de sağlıyor. FastStone Image Viewer'in kırmızı göz düzeltme gibi önemli özellikleri de vardır.

FlufftApp Sosyal medyaya destek

Mac kullanıcılarının kullandığı sürükle-bırak Upload özelliği gösteren CloudApp'in özelliklerini Windows kullanıcılarına bahşeden bir yazılım olan FlufftApp, sosyal medya ile ilgili kullanıcılar için bir nimet. Görev çubuğunda çalışan bir yazılım olan FlufftApp, dosyaları tutup üzerine bıraktığınızda internete taşıyor.

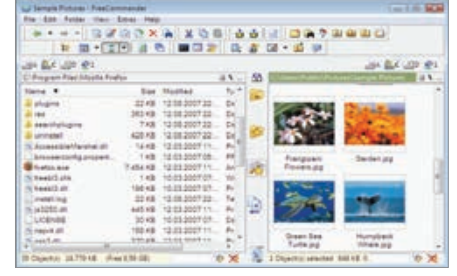
Google Earth Bilgi ve eğlence kaynağı

Nerede olursanız olun, Dünya'yı üç boyutlu olarak keşfedebileniz için geliştirilmiş bir Google harikası olan Google Earth, yerinizden kalkmadan farklı diyarları ziyaret edebilmenizi sağlayan bir platform. Yazılım; Ay, Mars ve gökyüzü bir tarafa, okyanuslardan en yüksek binalara kadar pek çok alanda bilgi sunuyor.

Google Picasa Ünlü fotoğraf organizatörü

Google ne yapsa oluyor. Sisteminizdeki fotoğrafları organize etmek için yaratılmış en etkili yazılımlardan biri olan Google Picasa ile bilgisayarınızdaki fotoğrafları düzenleyebilir, bu fotoğrafları internet ortamında yaratacağınız alanınıza aktarabilir ve hepsinden önemlisi sevdiklerinizle kolaylıkla paylaşabilirsiniz.

FreeCommander Alternatif dosya yöneticisi

Alternatif bir dosya yöneticisi olarak Windows'un görevlerine talip olan araç, oluştuğu iki panel ile sisteminizde ki dosyaları rahatça organize edebilmenize fırsat tanır. Sürükle bırak tekniği ile çalışan FreeCommander, dosya transferini dosyayı bir panelden diğer panele taşıyarak gerçekleştiriyor.

Sweet Home 3D Evinizi yenileyin

Üç boyutlu olarak evinizi tasarlamaya olanak tanıyan bir tasarım yazılımı olan Sweet Home 3D, basit bir plan üzerinden dekoratif değişiklikler yapmanızı sağlıyor. Seçtiğiniz eşyaları yerleştirmen ve duvar renklerini değiştirmenin büyük bir keyfe dönüşmesini sağlayan yazılım, kullanım kolaylığı da sunuyor.

Paint.NET Fotoğraf düzenleme aracı

Resim ve fotoğraf düzenleme yazılımı olarak tanımlayabileceğimiz Paint.NET, gerçekleştirdiğiniz bütün grafik değişim geçmişinizi sınırsız olarak kaydedebilmektedir. Böylece büyük kolaylık sağlayan ve ayrıntılı bir arayüze sahip olan Paint.NET, ücretli grafik araçlarına karşı iyi bir alternatif olarak durabilmektedir.

Digsby Akıllı bir platform

Anlık mesajlaşma, e-posta ve sosyal medya hesaplarınızı tek bir noktadan yönetebilmeniz için geliştirilmiş akıllı bir platform olan Digsby ile zamanınızı önemli ölçüde geri kazanabilirsiniz. Digsby; AIM, MSN, Google Talk, ICQ, Facebook, Twitter, LinkedIn, Yahoo ve daha pek çok platformdaki hesabı kontrol edebiliyor.

Apple iTunes Fanatiklerin vazgeçilmezi

Müzik ve videoları düzenleyen ve oynatabilen popüler bir uygulama olan Apple iTunes, aynı zamanda bilgisayarınızdaki tüm içeriği iPhone, iPod ve iPad'e senkronize edebilmesiyle de başarı sağlıyor. Bunun yanında iPod touch, iPhone ve iPad için içeriklere ulaşabileceğiniz mağazayı da içinde bulunduruyor.

AnchorFree Hotspot Shield Verilerinizi güvende tutar

Farklı kullanıcılarla ortak bir alanda aynı kablosuz ağ bağlantısını kullandığınız durumlarda güvenliğinizi sağlamak oldukça önemlidir, aksi halde veri saldırısına uğrayabilirsiniz. Bunu engellemek için bu gibi durumlarda kullanabileceğiniz AnchorFree Hotspot Shield, kişisel veri ve bilgilerinizi rahatlıkla koruyabilir.

Pidgin Anında mesajlaşmanın adı

Pidgin, Windows ve Linux de dahil olmak üzere içinde MacOS X'i de bulunduran işletim sistemi desteğiyle kullanıcılara iletişim hizmeti sunmaktadır. Anında mesajlaşmanın yanı sıra kullanıcıların dosya aktarım işlemlerini de gerçekleştirebilmelerini sağlayan Pidgin, çok sayıda hesaba aynı anda erişim özelliği gösteriyor.

Songbird Kaliteli medya oynatıcı

İnternet tabanlı bir medya oynatıcısı olan Songbird, şık tasarımıyla da iTunes'la rekabet halinde. Tüm müziklerinizi yönetebilen Songbird, istediğiniz şarkıya anında erişim sağlayabileceğiniz ölçüde de kolay. Elbette sesin yanı sıra video dosyalarına da destek veren Songbird, bilgilendirmeleriyle de başarılı.

LibreOffice Yetenekli ofis yardımcınız

Microsoft Office ve OpenOffice yazılımlarına güçlü bir alternatif olarak gösterilen LibreOffice, ofis işlemlerini gerçekleştirebilmeniz için Microsoft Office kalitesinde araçlar sunuyor. Word, Excel, Powerpoint ve Access'in karşısına yine aynı görevleri yerine getiren araçlar koyan yazılım, tam bir ofis desteği sunuyor.

Kindle

Amazon tarafından piyasaya Kasım 2007 tarihinde sürülmüş bir elektronik kitap görüntüleyici olan Kindle için geliştirilmiş bir uygulama.

Nook

Yine Kindle gibi kullanıcıların elektronik kitaplarını okuyabilmeleri için geliştirilmiş bir cihaz olan Nook için kullanılabilecek bir uygulama.

The GIMP

The GIMP'in sunduğu kullanışlı birimler ile fotoğraflarınızın üzerinde profesyonel kalitede retuşlar yapabilir ve fotoğraflarınızı daha güzel kılabilirsiniz.

Trillian Astra

Trillian Astra ile Windows Live, Google, Yahoo, MySpaceIM, ICQ, Skype ve diğer popüler mesajlaşma servislerini tek bir noktadan kullanabilirsiniz.

Windows Live Messenger

Renkli yapısı ve kullanım kolaylığı sunmasıyla milyonların kullanmaktan kendini alamadığı Windows Live Messenger, geniş ağıyla da kalitesini ispatlıyor.

Hamachi

Bir VPN (Virtual Private Network) uygulaması olan Hamachi, internet üzerinde yerel bir ağ kurmak isteyen kullanıcıların aradıkları yazılım.

SpiceWorks

Ağ izleme ve yönetim görevini layıkıyla yerine getirebilecek türde bir yazılım olan SpiceWorks, tüm ağ yapısını tek bir noktadan izlemek için ideal.

NotePad++

Windows'ta bulunan Not Defteri'nden çok daha gelişmiş bir yazı editörü olan Notepad++, pek çok programlama diline ait kodları da işleyebilmektedir.

WriteMonkey

Sade görümlü bir metin düzenleyici olan WriteMonkey, bütün dikkatinizi yazıya odaklayabilmek için gerekli olan konsantrasyonu tasarımıyla sağlıyor.

Evernote

Bir doküman yönetim yazılımı olan Evernote, internet üzerinde sunduğu imkânlarla yarattığınız dokümanlara her an her yerden ulaşabilmenizi de sağlıyor.

PrimoPDF

Dokümanlarınızı PDF formatına dönüştürmek istiyorsanız PrimoPDF tam size göre bir araç. Yazılım, baskı ve dönüştürme özellikleriyle öne çıkıyor.

Nuance PDF Reader

PDF'lerinizi görüntülemek için kullanılabileceğiniz bir araç olan Nuance PDF Reader, PDF'ten diğer ofis formatlarına dönüştürmek için de kullanılabilir.

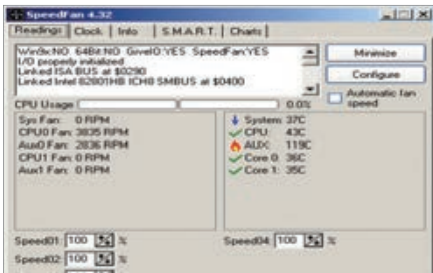
OpenOffice.org Popüler ofis yazılımı

Microsoft Office'in en büyük rakibi elbette ki OpenOffice. OpenOffice yardımıyla birçok Microsoft Office dokümanını (Word, Excel, Powerpoint) açabilir, değiştirebilir ve Microsoft Office veya OpenOffice formatında kayıt edebilirsiniz. Temel farklılık, OpenOffice bu dokümanlardaki makroları çalıştırmaz, ancak saklar.

TeamViewer Uzaktan erişimin adı

Uzaktaki bir PC veya sunucuya bağlanmanın en kolay ve pratik yolu olarak gösterebileceğimiz TeamViewer, dosya transfer işlemlerine de pratik bir çözüm sunuyor. Tekil ID ve şifresiyle güvenlik konusunda da iç rahatlatıcı olan TeamViewer, diğer yöntemlere göre oldukça güven sağlıyor ve kolaylık sunuyor.

SpeedFan Sistem ısını kontrol edin

PC'nizde bulunan fanların hızları, CPU ve anakart ısısı gibi donanım bilgilerini raporlayan bir program olan SpeedFan, özellikle işlemci ısısıyla başı dertte olan kullanıcılara çözüm getiriyor. Fan hızlarını sıcaklık değerlerine göre değiştirebilen SpeedFan ile sabit diskinizin S.M.A.R.T. bilgisini de öğrenebilirsiniz.

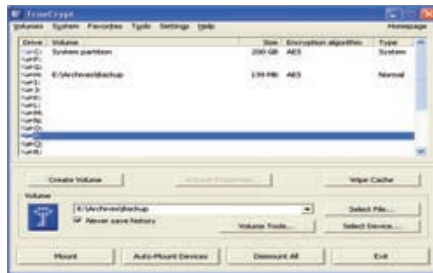
Foxit Reader PDF dosyaları için ideal

Küçük boyutu ve kullanıcılara sunduğu yetenekleri ile PDF görüntüleyicileri arasında saygın bir yere sahip olan Foxit Reader, PDF dosyalarınızı okumak için en kolay çözümdür. PDF üzerinde esnek bir şekilde hareket edebilme imkânı sağlayan Foxit Reader, yeni versiyonu ile yeni özellikleri de getirmektedir.

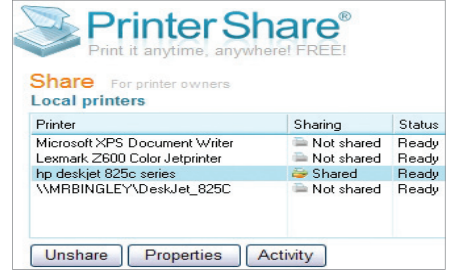
Google Desktop 5 Elinizle koymuş gibi bulun

Bilgisayarınızda arama yapmayı kolaylaştıran bir yazılım olan Google Desktop 5, böylece büyük bir kolaylık sağlıyor. E-posta, doküman, müzik, video, fotoğraf ve daha fazla içerik hakkında bilgi verebilen yazılım, elbette internet üzerinde arama özelliği gösteriyor ve Gadget'lara verdiği destekle de çeşitlilik sunuyor.

TrueCrypt Disklerinizi şifreleyin

Truecrypt ile sanal diskler oluşturabilir, bir sabit diski ya da taşınabilir diski kolaylıkla şifreleyebilirsiniz. AES-256, Blowfish, CAST5, Serpent, Twofish ve Triple DES şifreleme tekniklerini destekleyen TrueCrypt, kimse tarafından ulaşılmasını istemediğiniz bilgileri şifreleyerek güvenliğinizi sağlayabilmektedir.

PrinterShare Yazıcıları paylaşın

Yazıcı paylaşımıyla ilgili sorunlara bir son vermek istiyorsanız PrinterShare işinize bir hayli yarayacaktır. Bilgisayarınıza bağlı yerel yazıcıları otomatik olarak bulan PrinterShare, ayrıca internet üzerinden uzaktaki yazıcılara da sorunsuz bağlantı gerçekleştirir ve böylece dokümanlarınızı rahatlıkla çıkartabilir.

SilentDrive Sabit disk sesine son

Diskinizin sesinden rahatsız oluyorsanız SilentDrive kullanmanız gereken bir yazılım. SilentDrive, zor ve karmaşık işlemler gerektirmiyor. Yalnızca arabirim üzerinden sabit diskinizin nasıl çalışmasını istediğinizi belirliyor ve gerisini SilentDrive'a bırakıyorsunuz. SilentDrive diskinizin hızını da belirliyor.

Seesmic Desktop Sosyal medya yöneticisi

Twitter, Facebook ve LinkedIn gibi popüler sosyal paylaşım sitelerini tek bir noktadan kontrol etmek istiyorsanız Seesmic Desktop ile çalışmaya başlamanın tam zamanı. Seesmic Desktop ile hesaplarınızı hızlı ve güvenli bir şekilde takip edebilir, hesabınızda tam hâkimiyet sağlayabilirsiniz.

CCleaner Sistem optimizasyon yazılımı

Bir sistem optimizasyon yazılımı olan CCleaner, sisteminizde kullanılmayan dosyaları silebileceğiniz kullanışlı bir program. Internet Explorer, Firefox ve Chrome gibi web tarayıcıları üzerinden yaptığınız ziyaretlerden arta kalan artıkları temizleyerek sisteminizi rahatlatan CCleaner, kayıt defterini de temizliyor.

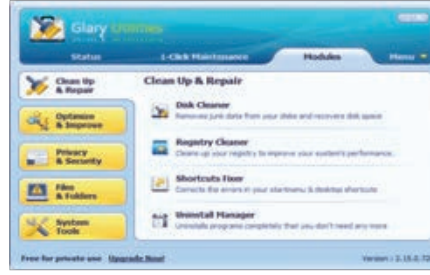
Revo Uninstaller İstenmeyen programları kaldırır

PC'nizde istemediğiniz yazılımları ortadan kaldıracak bir program kaldırma aracı olarak görev yapan Revo Uninstaller, Windows'un sunduğu Program Ekle/Kaldır menüsüne göre daha iyi sonuçlar veriyor.

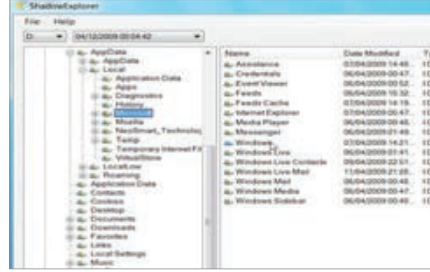
Miro İnternet televizyonunuz

İnternette televizyon izleme alışkanlığı bulunanlar için ideal bir yazılım olan Miro, sunduğu internet kanalları ve kaliteli videolarıyla bağımlılık yaratacak. Miro ayrıca, YouTube ve Google gibi popüler video paylaşım siteleri üzerinden video aramaları yapmanıza ve bunları indirmenize de imkân tanıyor.

Glary Utilities Sistem performansı için

Sisteminizi güçlendirmek ve hızlandırmak için geliştirilmiş bir yazılım olan Glary Utilities, sisteminizin kayıt defterine ve dosya sisteminize müdahale ederek sisteminizden almanız gereken performansı sağlamaktadır. Ayrıca, kullandığınız web tarayıcılarıyla yaptığınız ziyaretlerin ardından kalan artıkları da silmektedir.

Shadow Explorer Dosyalarınızı kurtarın

Windows Vista ve 7 belirli aralıklarla dosyalarınızın yedeğini alır, ancak normal şartlarda bu yedekleri göremezsiniz. Kolay kullanım sunan Shadow Explorer, bu yedekleri görüntüleyerek kazara kaybettiğiniz ya da üzerinde değişiklik yaptığınız dosyaları geri almak için girişimde bulunabilmenize yardımcı olmaktadır.

VirtualBox Sanal sistem yazılımı

Sisteminizin ayarlarını bozmadan, bilgisayarınıza sanal bir işletim sistemi kurabilmenize imkân tanıyan VirtualBox, özellikle kayıt defterini şifirebilecek işlemler yapan kullanıcıların ilgi alanına giriyor. Eğer sisteminize sıkça program kurup kaldırıyorsanız, VirtualBox'a bir göz atmanız sisteminiz için iyi olacaktır.

GreenPrint World

GreenPrint World, yazıcıdan alınan kısa metinlerin önüne geçerek hem kâğıt hem de mürekkep sarfiyatına son veriyor.

LogMeIn Free

Uzaktaki bir bilgisayara erişmek için kullanabileceğiniz LogMeIn Free, hızı ve güvenliğiyle beklentileri karşılıyor.

Copernic Desktop Search Home

Copernic Desktop Search Home'u bilgisayarınızda bir türlü bulamadığınız dokümanlara erişim için kullanabilirsiniz.

LastPass

Şifrelerinizi yönetebilenizi sağlayan LastPass, özellikle farklı bilgisayarları kullanan kullanıcıların işini kolaylaştırıyor.

TweetDeck

Bir masaüstü takip yazılımı olan TweekDeck; Twitter, Facebook, MySpace, LinkedIn, Foursquare ve Google Buzz'ı bir araya getiriyor.

Recuva

Dosyalarınızı yanlışlıkla sildiyseniz endişe etmenize gerek yok. Zira Recuva, yanlışlıkla sildiğiniz bu dosyaları kolaylıkla geri getirebilir.

Soluto

Sistem başlatılırken aynı anda çalışmaya başlayan yazılımları görüntüleyebilen Soluto, böylece bu uygulamalara söz geçirebilmenizi sağlıyor.

SlimComputer Free

Bilgisayarınızı yeni aldınız ve beraberinde gelen yazılımlardan bir an önce kurtulmak mı istiyorsunuz? O halde bir de SlimComputer Free'yi deneyin.

Hamster Free Video Converter

Her formattan dosyayı dönüştürebilmesiyle büyük popülerlik kazanan Hamster Free Video Converter, sürükle-bırak özelliğiyle kolay kullanım sunuyor.

VLC Player

MPEG, DivX, MP3 ve OGG de dâhil birçok formatı destekleyen VLC Player sayesinde çalamayacağınız veya görüntüleyemeyeceğiniz hiçbir format kalmıyor.

Windows Live Movie Maker

Kendi filmlerinizi oluşturmak ve bunları arkadaşlarınızla paylaşmak mı istiyorsunuz? Windows Live Movie Maker tam aradığınız yazılım.

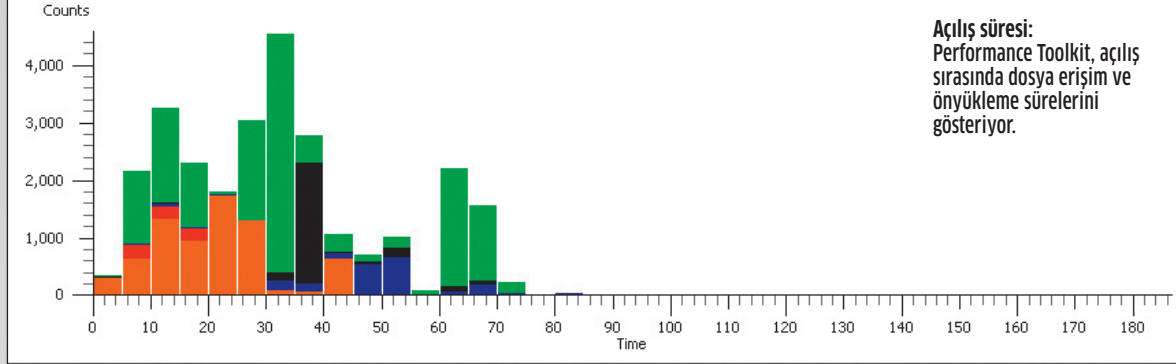
Spoon

Paint.NET, OpenOffice, Skype, VLC Player ve daha pek çok popüler uygulamayı bilgisayarınıza kurmadan çalıştırmak Spoon ile çok kolay.

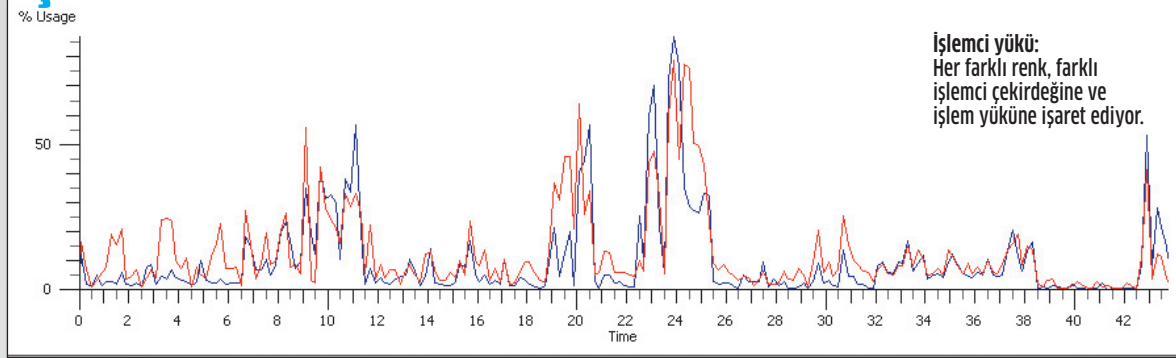
CamStudio

Bilgisayarınızın ekranını kayıt altına alabilmenizi sağlayan bir yazılım olan CamStudio, kolaylıkla sunum dokümanları oluşturabilmenizi sağlıyor.

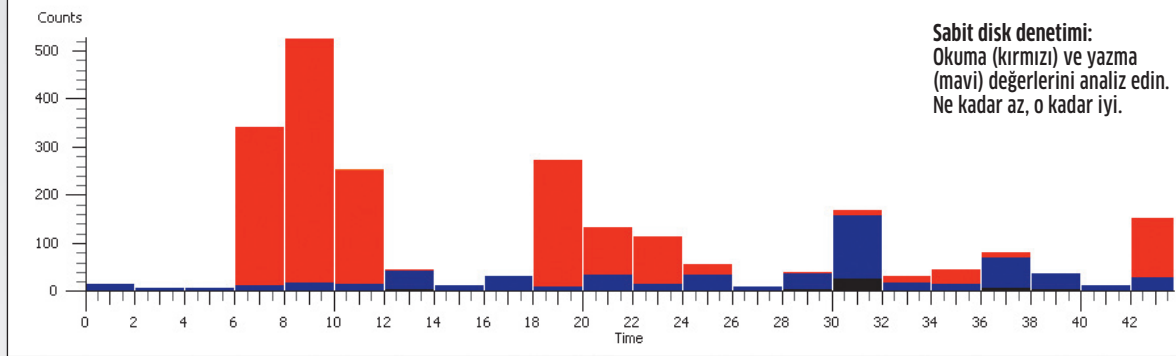
ÖNYÜKLEME KONTROLÜ

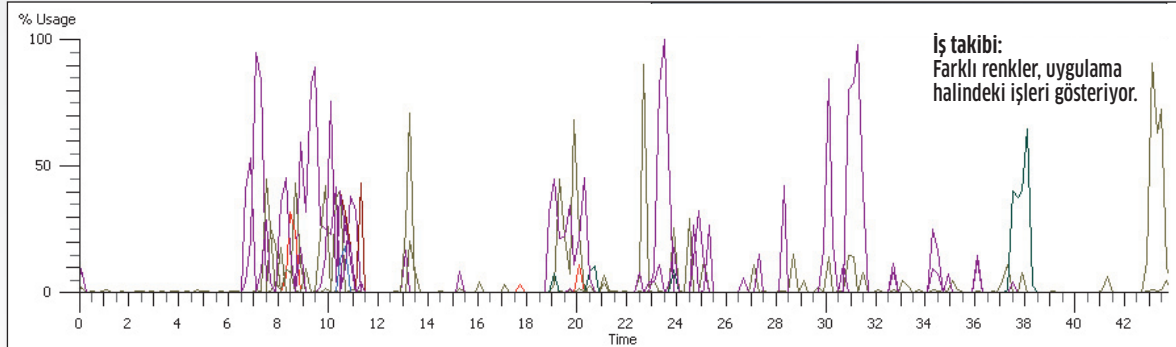
İŞLEMÇİ KONTROLÜ

SABİT DİSK KONTROLÜ

SİSTEM KONTROLÜ

PC'nizin gücüne GÜÇ KATIN

Microsoft'un **en yeni araçlarıyla** sisteminizin karanlıklarına dalıyor ve Windows 7'nizi hızlandırıyoruz

BERK ERGİN/MH

Zayıf bilgisayar performansının bir nedeni olmalı ve bu neden bir an önce tespit edilmeli. Vista işletim sisteminden beri sunulan performans dizini ise artık yeterli değil. Bilgisayarınızı eski performansında çalıştıramadığınız kesin. Windows'ta bulunan performans denetleyici (perfmon.exe) iyi bir seçenek. PC'niz çalışırken işlemcinizin gerçek zamanlı performans değerlerini gösteriyor. Ancak yine de hala cevaplanamayan çok soru var: "Açılış sırasında işlemcinin yükü ne? Hangi işlemle ne zamandır uğraşıyor? İşlemcinin o an uğraştığı işlemler hangileri?" Perfmon.exe aracının bu soruları yanıtlayamadığı açık.

Size gereken Windows geliştiricilerinin kullandığı güçlü bir yazılım olan Windows Performance Toolkit. Microsoft'un başarıyla gizlediği Windows 7 SDK yazılım geliştirme aracını bu ayki DVD'mizden bulabilirsiniz.

Aracı indirmek için Microsoft'un web sitesine gittiğinizde (<http://msdn.microsoft.com/en-us/perfor->

mance/cc709422) yaklaşık 500 KB'lık bir download yaparak SDN kurulum paketini bilgisayarınıza yüklüyorsunuz. Yazımızda ele alacağımız konular için 20 MB'lık Windows Performance Toolkit aracını PC'nize kurmanız gerekiyor. İndirdiğiniz "winsdk_web.exe" aracına çift tıkladığınızda SDK kurulum paketi sihirbazı otomatik olarak çalışmaya başlıyor. Yönetici haklarıyla aracın kurulumunu çalıştırmaya başladıktan sonra, karşınıza gelen yönerge penceresinden ilkin "I agree" seçeneği ile Microsoft yazılım lisans koşullarını onayladığınızı

belirtin ve "Next"e basın. Aracın kurulacağı klasörün konumunu "C:\Program Files\Microsoft SDKs\Windows\v7.1" olarak belirledikten sonra tekrar "Next"e basın. Karşınıza gelen pencerede "Installation Options" kısmından sadece "Windows Performance Toolkit"i seçin, diğerlerini devre dışı bırakın. Aksi takdirde kurulum oldukça uzun sürecektir. "Next" diyerek kurulum için indirme işlemi başlatın.

SDK kurulumunu tamamladıktan sonra araca "Başlat / Tüm programlar / Microsoft SDKs v7.1" yolu üzerinden ulaşabiliyorsunuz. Diğer taraftan "Başlat / Denetim Masası / Programlar / Programlar ve Özellikler" üzerinden SDK'da bulunan diğer öğelerden kurtulmanız mümkün. Böylelikle 200 MB civarında yerden tasarruf edebileceksiniz.

Not: Eski Windows sürümleri kullananlar için DVD'mizde verdiğimiz sürümde, yazılımın çekirdeğini koruduk. Bu yazılım Performance Toolkit'in tamamı kadar etkili ve USB bellek üzerinden de çalıştırılabilir. "XP ve Vista'ya en yüksek performans" kutusundan, aracı bu işletim sistemlerinde nasıl çalıştırabileceğinizi öğrenebilirsiniz. →

DVD'DE

CHIP Code Performans altından Windows 7 SDK aracını bulabilir diğer performans araçlarına da ulaşabilirsiniz.

AÇILIŞ DENETİMİ

Keşfedin ve engelleri kaldırın

Bilgisayarınıza yapacağımız ayarlar ancak başlatma aşamaları doğru hazırlandığında mümkün. Performance Toolkit ile Windows açılış işlemleri analizini size gösterecek ve sistem izleme engellerinden nasıl kurtulacağınızı anlatacağız.

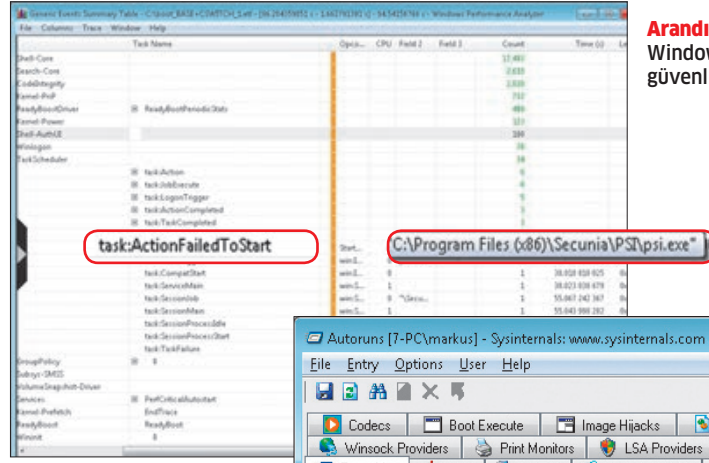
Not: Performance Toolkit çok geniş bir yazılım. Yerimiz sınırlı olduğundan CHIP olarak sizlere ancak en sık karşılaşılan sorunlarda yapabileceğiniz temel uygulamaları gösterebiliyoruz. Daha fazla bilgi için Microsoft.com/whdc/system/sysperf-on-off_transition.msp sayfasındaki İngilizce "On-off_transition.docx" dosyasından bilgi alabilirsiniz.

HIZLANDIRILMIŞ İŞLEMLERİN TAKİBİ: Açılış prosedürünü analiz edebilmeniz için Windows'u yeniden başlatmanız gerekiyor. Komut istemcisi yönetici haklarıyla çalıştırın ve şu ifadeyi girin:

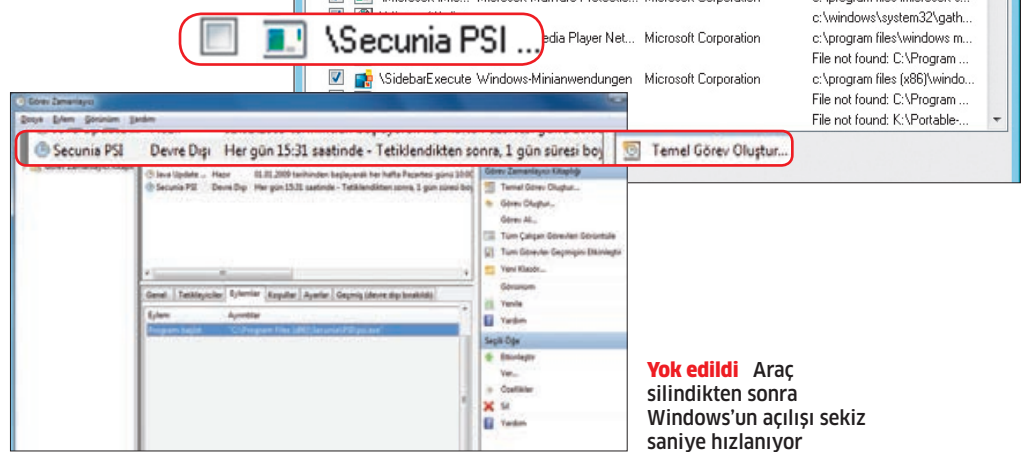
```
xbootmgr -trace boot -resultpath c:\
```

Çalışmakta olan işletim sisteminiz otomatik olarak kapanıp yeniden açılacak. Performance Toolkit'in okumalarını tamamlaması birkaç dakika alabilir. Çalışma arayüzünü görüyor olmanız işletim sisteminin tüm alanlarının kullanılabilir olduğu anlamına gelmiyor. Toolkit bu yüzden tüm sürücü ve hizmetlerin tamamen indirilmesini bekliyor. Tüm işlemler tamamlandığında karşınıza gelen bir mesaj, "C:\" klasöründeki "boot_BASE+CSWITCH_1.etl" kayıt dosyasında yedeklendiğini belirtiyor. Buraya gidin ve Windows Performance Toolkit'i çift tıklayarak çalıştırın. Karşınıza gelen diyalog penceresini "Yes"e tıklayarak geçmelisiniz. Şimdi açılış işlemleri sırasında işlemcinin çalışma ve boşta bekleme sırasındaki durumunu gösteren iki grafik göreceksiniz.

X düzlemi açılış işlemleri sırasında gereken saniyeleri gösteriyor. Sol kenardaki siyah sekmeye tıklayın. Akabinde aracın görüntülediği tüm grafiklere ulaşacaksınız. Buradan "CPU Sampling by CPU" ve "CPU Sampling by Process" dışındaki tüm seçenekleri iptal edin. Sol fare tuşuna basılı tutarak grafik eğrilerini yukarı çekebileceğiniz bir alanı işaretleyin. Daha sonra farenin sağ tuşuyla işaretli alana tıklayarak bağlam menüsünden "Summary Table"ı seçin. Eğer komutta bir değişiklik olmazsa aynı menüden "Load Symbols"ü seçin ve prosedürü tekrarlayın. Genel görünümdeki "%Weight"

Bulundu Silinmiş araç dosya ve Kayıt Defteri konuları ortaya çıkıyor

Yok edildi Araç silindikten sonra Windows'un açılış sekiz saniye hızlanıyor

sütunundan yüksek değer alan işlemleri gözlemleyin. Bu durumda "Idle" başlığı önem arz etmiyor. Bu işlem sürekli yüksek değerleri gösteriyor. Yüksek sapma değerleri ise sistem verimliliğinin nasıl azaldığına işaret ediyor. "%Weight" sütunu işlem sırasında gereken gücü nitelendiriyor, işlem yükü saniye cinsinden gösteriliyor.

Bu bilgiler toplam verileri görüntülemek için (svchost.exe) yeterli olmuyor. Bunun için başlıkta bulunan artı işaretine tıklayarak tek tek tüm işlemleri görüntüleyebilirsiniz. Performance Toolkit'in sınırlarına dayandığımız nokta tam burası. Arama alanına adını gireceğiniz işlemi Windows'un kullanıp kullanmadığını library.com'dan denetleyerek bulabilirsiniz. Eğer söz konusu işlem gerekli değilse DVD'mizden yükleyebileceğiniz Autorun aracıyla bu işlemin etkinliğini devre dışı bırakabilirsiniz.

WINDOWS AÇILIŞ OPTİMİZASYONU: Windows Vista'dan bu yana açılış işlemlerini optimize eden iki araç var: SuperFetch sık kullanılan gerekli dosyaları bellekte tutarak daha hızlı harekete geçmelerini sağlıyor. Ready-

Boost özelliği ise flash belleklerdeki boş alanlardan RAM şeklinde yararlanmanızı sağlıyor. Performance Toolkit ile SuperFetch ve ReadyBoost'un Windows 7'deki etkisini ölçebilirsiniz. Bunun için komut istemine şu ifadeleri girin:

```
xbootmgr -trace boot -prepsystem -resultpath c:\
```

"prepsystem" parametresi sayesinde ön-yükleme süresinin altı kez kaydedilmesini sağlıyoruz. Windows'un her açılış işleminde tekrar optimize edilmesi gerekiyor. Neticede elinizde "*.etl" uzantılı altı kayıt dosyası oluşuyor. Birinci ve sonuncu kayıt dosyasını birbiriyle karşılaştırın. Eğer son değer daha düşükse, Windows'un açılışını optimize ettiğini anlayabilirsiniz.

Not: Gözle görülür bir fark yaşamaz için Windows'unuzun yeni kurulmuş olması gerekiyor. SuperFetch özelliği zaten açılış sürecini pek çok kez denetlediğinden burada çok fazla bir fark göremiyorum.

Kaliteden ödün vermeyenlere Gigabyte!

ODIN Pro 800W

- Intel ATX 12V v2.2 ile uyumlu
- 14cm akıllı şeffaf sessiz fan
- Japon malı kapasitörler
- Dört çekirdekli işlemciler için uygun
- Dörtlü +12V raylar
- 4x PCI-E 2.0 konektörler
- Yüksek akım, voltaj, sıcaklık ve kısa devre koruması
- Yönetilebilir kablolar
- Aktif PFC
- Aydınlatmalı ON/OFF buton
- NVIDIA SLI-Ready sertifikalı
- 80 Plus sertifikalı
- RoHS sertifikalı

ODIN Pro 1200W

- Intel ATX 12V v2.2 ile uyumlu
- 14cm akıllı şeffaf sessiz fan
- Japon malı kapasitörler
- Dört çekirdekli işlemciler için uygun
- Dörtlü +12V raylar
- 4x PCI-E 2.0 konektörler
- Yüksek akım, voltaj, sıcaklık ve kısa devre koruması
- Yönetilebilir kablolar
- Aktif PFC
- Aydınlatmalı ON/OFF buton
- NVIDIA SLI-Ready sertifikalı
- 80 Plus sertifikalı
- RoHS sertifikalı

ODIN 470W

- Intel ATX 12V v2.2 ile uyumlu
- 12cm Akıllı şeffaf soğutma fanı
- +12V Dual raylar
- 6-pin PCI-E 2.0 konektör
- Çoklu güvenlik koruma özelliği : OPP/OCV/OVP
- Çift çekirdekli Core işlemciler için kullanıma hazır
- Aktif PFC
- RoHS sertifikalı

1x 24-Pin Ana güç konektörü
4x S-ATA HDD konektör
4x 4-Pin Periferik bağlayıcı
1x 4-Pin ATX CPU güç konektörü
1x PCI-E 2.0, 6+2-Pin konektör
1x FDD Konektör

Superb 550P

- Intel ATX 12V v2.3 ile uyumlu
- 12cm Akıllı şeffaf soğutma fanı
- +12V Dual raylar
- (6+2)-pin PCI-E 2.0 konektör
- Çoklu güvenlik koruma özelliği : OPP/OCV/OVP/OTP
- Çift çekirdekli Core işlemciler için kullanıma hazır
- Pasif PFC
- RoHS sertifikalı

1x 24-Pin Ana güç konektörü
4x S-ATA HDD konektör
4x 4-Pin Periferik bağlayıcı
1x 4+4-Pin ATX CPU güç konektörü
1x PCI-E 2.0, 6+2-Pin konektör
1x FDD Konektör

Superb 720

- Intel ATX 12V v2.3 ile uyumlu
- 12cm Akıllı şeffaf soğutma fanı
- +12V üçlü raylar
- (6+2)-pin PCI-E 2.0 konektör
- Çoklu güvenlik koruma özelliği : OPP/OCV/OVP/OTP
- Dört çekirdekli Core işlemciler için kullanıma hazır
- Aktif PFC
- RoHS sertifikalı

1x 24-Pin Ana güç konektörü
7x S-ATA HDD konektör
4x 4-Pin Periferik bağlayıcı
1x 4+4-Pin ATX CPU güç konektörü
2x PCI-E 2.0, 6+2-Pin konektör
1x FDD Konektör

XP ve Vista'yı da canlandırıyoruz

Windows'un yeni aracına alternatif olan System Nucleus ile önceki işletim sistemlerini de inceliyor, güvenlik özellikleri sunuyor ve ince ayarlarla güçlendiriyoruz.

Microsoft etkili Performance Toolkit aracını sadece Windows 7 işletim sistemi için sunuyor. Windows XP ve Vista kullanıcılarını yalnız bırakmadık. Benzer özelliklerle gelen System Nucleus sistem analizi için hayli başarılı.

KURULUM VE ETKİNLEŞTİRME

Her ne kadar üreticisi kabul etmese de yazılım XP işletim sisteminde de çalışıyor. Kurulumdan sonra "Preferences / System Editor / Advanced Mode"a tıklayarak tüm profesyonel özellikleri etkinleştirin. Artık sistem temizliğinin önünüzde hiçbir engel kalmadı.

ÖNYÜKLEME DENETİMİ: ENGELLERİ AŞIN

Açılışta tüm yazılımların Windows'ta tek tek açıldığını bilirsiniz. Bunlar machine user'dan gelen başlıklarsa genellikle bir şey ifade etmezler. Bu başlıkları işaretleyin ve menüden "View / Details"a tıklayın. Böylelikle detaylı bilgi ve yararlı web bağlantıları alacaksınız. Örneğin virüs taramada çevrimiçi bilgi alarak yürürlükteki işlemin zararlı olup olmadığını öğrenebilirsiniz. System Nucleus'un ana penceresindeki "Processes" üzerinden zararlı yazılımları ve system-blocks'ları kaldırabilirsiniz. Bir block'a sağ tıklayın ve "Stop" komutunu bağlam menüsünden seçin. Zararlıdan tamamen kurtulmanız için gereken tek şey dosya ko-numu.

CPU DENETİMİ: NELER ÇALIŞIYOR?

"System Inventory" ile işlemciniz hakkında 64 bit'lik olup olmadığını, Level 2 belleğinizin büyüklüğünü öğrenebilirsiniz. System Nucleus tüm bilgileri topladıktan sonra "Processors"a tıklayın. "Generate report"a tıklayarak tüm sisteminizin tüm bileşenlerini listeleyebilirsiniz. İşlemcinizin hızını denetlemek içinse "Tools / Diagnostic & Repair / Performance Monitor"e

Tek çatı Düzenli arayüz sayesinde pek çok özellik elinizin altında

tıklayabilirsiniz. Bu komut sayesinde Windows "perfmon.exe"yi çalıştırıyor. "CPU" listesine göz atarak hangi işlemin hangi çekirdekten çalıştırıldığını da öğrenebilirsiniz.

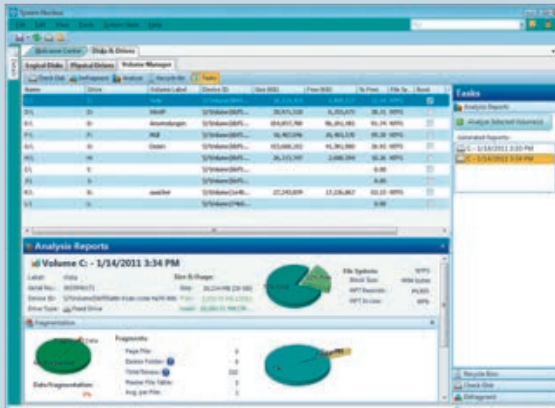
SABİT DİSK: TEK TIKLA ANALİZ

"Volumes" üzerinden dilediğiniz veri tarayıcıyı inceleyebilirsiniz. "Volume Manager"dan sürücüyü sağ tıklayın ve "Analyze" seçeneğini işaretleyin. Aabunde System Nucleus veri taşıyıcınızın seri numarasını, disk parçalarını ve fiziksel hasarları görüntüleyecektir. Buradan hataları düzeltmek için "Check Disk"e, disk birleştirme için de "Defragment"e tıklayabilirsiniz. Araç chkdsk.exe ve defrag.exe uygulamalarına doğrudan ulaşıyor.

SİSTEM: PERFORMANSI ARTTIRIN

"System Editor" sayesinde çok karmaşık Windows ayarlarına kolaylıkla ulaşabiliyorsunuz. Çevre bileşenlere erişimi denetleyen ve farklı disklerde yer alan "Temp" klasörleri gibi öğeler de buna dâhil. Aslında System Nucleus bilinmeyen özellikler ortaya çıkartmıyor; deneyimli kullanıcılar bunları bazı Kayıt Defteri hileleriyle de gerçekleştirebiliyor. Ancak yazılım tüm bunları bir arada listiyor ve hangi

özellikli ne işe yaradığını gösteriyor. Örneğin sık kullanılan "Aero Peek Enabled" başlığını işaretleyerek listeden bu pratik masaüstü özelliğini etkinleştirebilir ("true") ya da devre dışı bırakabilirsiniz ("false"). Çevre bileşenlerini değiştirmek isterseniz "Environment Variables" seçeneğinden yararlanabilirsiniz. İlgili başlığa çift tıklayın ve erişim yolunu dilediğiniz gibi değiştirin. "Security" seçeneğinden sisteminizin güvenliğini arttıracak uygulamalara göz atabilir, bunları daha verimli hale getirebilirsiniz.

Disk koleksiyonu "Volume Manager" da tüm diskleri ve durumlarını görebilirsiniz.

CPU KONTROLÜ

İş yükünü birden fazla merkeze dağıtın

Bir sonraki adımda işlemciyi inceleyeceğiz. Windows, görevleri birden çok CPU merkezine dağıtabiliyor ve bu da işleri hızlandırıyor.

Profesyonel optimizasyon liginde her şeyin düzenli olduğu varsayımı soru olarak bile kabul edilmez. Performance Toolkit'i kullanarak hangi merkezin kullanıldığını ve hangi merkezlere öncelik tanınacağını belirleyerek açılış sırasında birkaç saniye daha kazanmanız mümkün.

Bunun için grafiklerin bulunduğu listeyi açın ve "CPU Sampling by CPU" ile "Generic Events" seçeneklerini etkinleştirin."CPU #" listesinden tüm işlemci merkezlerinin etkin olup olmadığını denetleyebilirsiniz. Yüksek kullanımın bulunduğu alanı CPU penceresinden işaretleyin ve "Generic Events" penceresindeki bağlam menüsünden "Summary Table"a tıklayın. "Microsoft Windows TaskScheduler" gibi seçeneklerden birini güncelleyin. Test Merkezi'mizdeki bilgisayarımda bunu yaptığımızda birinci işlemci merkezinin Secunia PSI yazılımlarını ararken "taskActionFailedToStart" uyarısı nedeniyle sekiz saniye kaybettiğini fark ettik.

Eğer hiçbir şey bulmadıysanız, işlemci merkezlerinin paylaştığı iş yükünü düzenli aralıklarla takip edebilirsiniz. "CPU" sütununda sürekli aynı rakamı görüyorsanız, artık harekete geçmeniz zamanı gelmiş demektir. Başlat'tan "msconfig" aracını çalıştırın ve açılan penceredeki "Önyükleme" sekmesinden "Gelişmiş Araçlar"a tıklayın. Buradaki "işlemci sayısı" rakamının doğru olup olmadığına bakın. Eğer doğru değilse rakamı düzeltip işletim sisteminizi yeniden başlatın.

Eğer Windows'ta belirli bir merkeze Excel gibi belirli bir yazılımı atamak isterseniz Görev Yöneticisini çalıştırın ve "İşlemler" sekmesine tıklayın. Şimdi herhangi bir başlığa sağ tıklayın ve "Öncelik ata"dan dilediğiniz değeri seçin.

SABİT DİSK DENETİMİ

Okuma ve yazma erişim analizi

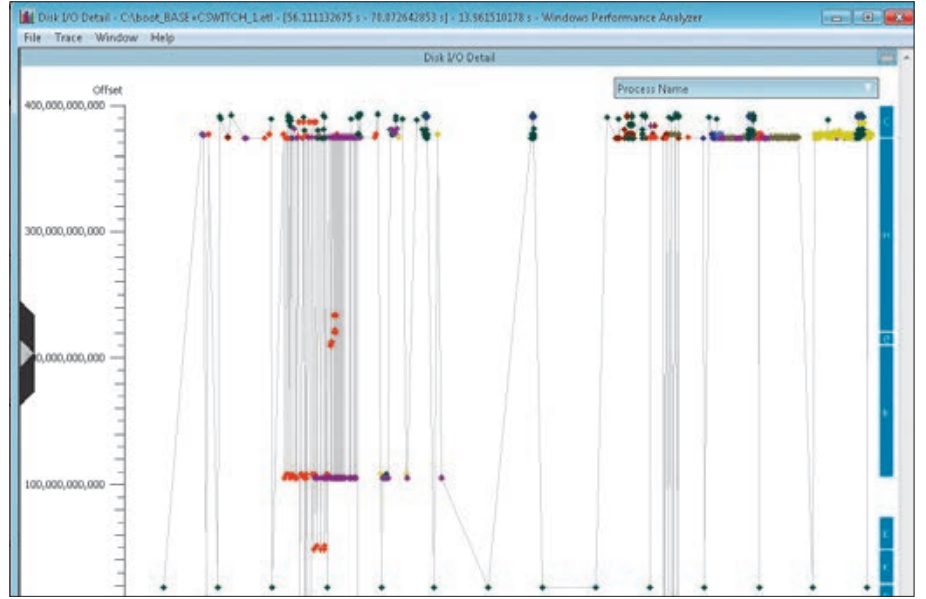
Eğer sisteminiz yavaş çalışıyorsa yazılım üzerinden sabit diskinizi denetleyebilirsiniz. Performance Toolkit okuma ve yazma kafasının kayıt noktalarını gösterebiliyor ve böylelikle örneğin veri taşıyıcı-

nızdaki dosya düzenlemelerindeki aksaklıkları anlamana yardımcı oluyor.

Bunun için grafikler sekmesine tıklayın ve "Disk I/O" ile "Disk Utilization" a tıklayın. Bazı durumlarda aşırı sapma gözlemlenmesi normal. Windows dosyaları sabit diskte daha fazla iş hızı elde etmek için aynı anda yüklüyor. Ancak sabit disk kullanımında sürekli yüksek grafik çiziyorsa, "I/O Counts" penceresinden bu alanı işaretleyin. İşaretle alana sağ tıklayın ve bağlam menüsünden "Detail Graph" ı seçin. Yeni pencereden okuma-yazma kafasının kayıt noktalarını inceleyin. Vista işletim sisteminden bu yana Windows sabit disk işlemlerine değişken renk noktalarıyla farklı öncelik atamanıza izin veriyor. Örneğin, turuncu renklerdeki yazma işlemlerinin önceliği düşükken, mavi noktalar okuma erişiminin normal aralıklarda olduğunu gösteriyor. Eğer tek tip bir erişim görmek istiyorsanız ana menüden "I/O Counts" ı açın ve dilediğiniz biçimi seçin.

Kayıt noktalarını gri çizgiler olarak görebilirsiniz. Bunlar bir sonraki noktaya erişimde okuma-yazma zamanını gösteriyor. Eğer çok fazla kayıt noktası ve birkaç saniyelik gri çizgi görürseniz bu artık disk birleştirme işlemine girişmeniz gerektiğinin işareti. Disk birleştirme işlemi için DVD'mizden bulabileceğiniz Defraggler Tool'u tavsiye ediyoruz. Sabit disk

Yavaş disk Gri çizgiler bir sonraki başlığa ulaşmak için Windows'un gerek duyduğu zamanı gösteriyor. Çizgilerin çokluğu disk birleştirmeyi gerektiriyor.

etkinliklerini kaydederek, disk birleştirme işleminden sonra gerçekleşen performans artışını somut bir biçimde ölçebilirsiniz.

SİSTEM DENETİMİ

Çalışan Windows'ta hata denetimi

Çalışmakta olan bir PC'de analiz işlemleri açılış işlemlerindeki prosedürden büyük farklılık göstermez. Burada Xperf aracının komut istemindeki kayıt dosyalarının

dan yararlanabilirsiniz. PC'nizde çalışırken sizin için farklı bir kayıt dosyası oluşturuluyor. Birkaç saati bu dosyaya yazmak büyük bir veri alanı oluşturuyor. Dolayısıyla kayıt dosyası şişiyor ve karmakarışık bir hal alıyor. Bir hedef belirlemeniz daha yerinde olur. Kayıt sürerken bu yazılımla yaklaşık on ya da yirmi dakika çalışırsanız tekrarlanan hatayı yakalamanız kolaylaşıyor. Böylelikle Performance Toolkit sadece ilgili veriyi size yansıtıyor. Komut istemini yönetici haklarıyla açın ve kaydı başlatmak için aşağıdaki ifadeyi girin:

```
xperf -start -on -diageasy
```

Komut istemcisini simge çubuğuna gizleyin ve incelenmesini istediğiniz diğer tüm etkinlik ve uygulamaları çalıştırın. Bunu tamamladıktan sonra istemciye dönün ve kayıt işlemini durdurmak için:

```
xperf -d -c:\analyse.etl
```

ifadesini girin. Böylelikle Performance Toolkit "C:\" klasöründe "analyse.etl" dosyasını oluşturacak ve Windows Explorer'dan çift tıklayarak çalıştırabileceksiniz.

Kurulum prosedürünün yanı sıra işlemci, sabit disk etkinliklerini grafikler aracılığıyla benzer biçimde gözden geçirebiliyorsunuz. Gözünüz özellikle sürekli çalışan yazılımlarda olsun. Bu engellerden kurtulduğunuzda Windows'unuzun ilk günkü gibi çalışmaması için hiçbir neden yok.

berk@chip.com.tr

Veri kurtarma: Gölge kopya mı, PC inspector mı?

Yaptığınız uygulamalar bilgisayarınızdaki önemli verilerin hasar görmesine neden oldu. Bütün bilgiler çöpe mi gidecek?

Eğer bir veri okunamaz hale gelmiş ya da yok olmuşsa, bu veriyi kurtarmanın iki yolu var. XP işletim sisteminden bu yana gölge kopya sistemi, belirli aralıklarla eski dosya sürümlerini kurtarmak için kullanılıyor. Bu yöntem işe yaramadığında ise imdadınıza PC Inspector koşuyor.

KUSURLU DOSYALARI ONARIN

Gölge kopya yöntemini kullanmak için iki özelliğin etkin olması şart. Hizmetin etkin durumda bulunması ve zarar görmüş dosyanın sürüm bilgilerinin düzenli olarak tutulduğu "VSS Writer" aracının kullanıma dâhil edilmiş olması şart. Gölge kopyaların bilgisayarınızdaki durumunu öğrenmek için komut istemcisini açın ve aşağıdaki ifadeyi girin:

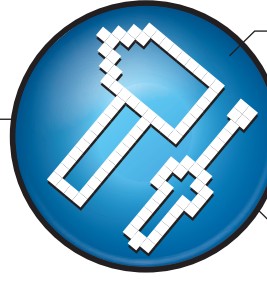
```
vssadmin •list •shadows
```

Bir uyarı mesajı alırsanız, bu gölge kopyanın bilgisayarınızda etkin olmadığını gösterir. Eğer durum buysa, hiç vakit kaybet-

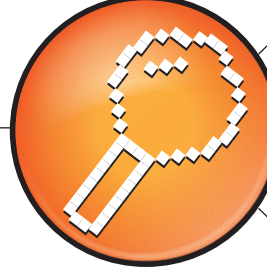
meden PC Inspector'ı kullanmaya geçin. Ancak gölge kopya opsiyonuna sahipseniz, zarar görmüş dosyaya sağ tıklayın ve "Özellikler / Önceki sürüm"ü seçin. VSS Writer, dosyanın sürüm bilgilerini kaydetmişse hasarlı belgenin önceki sürümlerini görüntüleyebileceksiniz. Bunlardan birini seçin ve "Onar" a tıklayın. Aslında gölge kopya, tüm bir sabit disk bölümü için de kullanılabilir. Eğer herhangi eski bir sürüm görüntüleyemiyorsanız iş PC Inspector'a kalıyor.

PC INSPECTOR İŞİN EHLİ

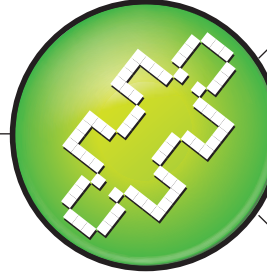
Gölge kopya ya da sistem geri kurtarma noktası sisteminizde bulunmuyorsa DVD'mizde bulunan PC Inspector File Recovery aracını bilgisayarınıza kurun. Ancak dikkat! Aracı, kurtarmak istediğiniz verilerin bulunduğu sürücüye kesinlikle kurulmamalıdır. Kurulmadan sonra kayıp, silinmiş, hasarlı dosyaları kurtarma işine başlayabilirsiniz. Sürücüyü seçin, işlemi başlatın. Hepsi bu kadar!

Microsoft araçları
Daha iyi koruma işlevleri, tam tarama, daha hızlı sörf... Microsoft'un sakladığı araçları sizlere sunuyoruz.

Daha optimize
Yetersiz dosya yönetimi, yavaş açılış... Pek çok Windows özelliğinin miadı doldu. Daha iyi araçlara ne dersiniz?

Yükseltmeler
Dosyaları oluşturmak ve şifrelemek. Sabit diskler için en iyi bakım hizmetleri... Windows 7'nin bunları yapabilmesini sağlıyoruz.

SERVICE PACK 1'i güçlendiriyoruz

Windows 7'nin ilk service pack'i yayınlandı. Sunduğumuz ek araçlarla bu hizmeti geliştirmeye ne dersiniz?

BERK ERGİN / MM

Windows'un service pack'lerinin kendine göre bir mantığı var. Bazen tamamen tüm işletim sistemine müdahale edebiliyor; örneğin Vista'nın ilk service pack'i kernel sistemine dahi müdahale ediyordu. Bazen de bu büyük yazılım paketleri, örneğin Windows XP'de sadece güvenlik açıklarını kapatıyordu. Şimdilerde ise Windows 7'nin ilk service

pack'i tamamlanmış durumda. Bu paketin geneline baktığımızda bazı yamalar ve sunucu (server) sürümünde yeniden yapılandırılmalara gidildiği görülüyor.

Kişisel kullanıcılar içinse ilgi çekici gelişme olarak yeni komut seti "Advanced Vektor Extensions"ı (AVX) gösterebiliriz. AVX ile çalışan bir işlemci daha hızlı hesaplama yapabiliyor. Ancak söz konusu iyileştirme sadece Intel'in Sandy-Bridge işlemcilerinde çalışıyor. Diğer geliştirme-

lerden RemoteFX ve Dynamic Memory, Windows sunucularındaki Hyper-V sanallaştırma platformunun yapısını geliştiriyor. Böylelikle işlem sırasında çalışmakta olan hafıza bölümlenebiliyor ve ekran kartının işlem gücü sanal makineleri hızlandırmak için kullanılabilir.

Kişisel kullanıcılar yeni service pack'i başarılı bir güncelleme aracı ve kurulum DVD'sini yükseltme olarak görebilir. Yine de Windows'un bu girişimini yeterince

başarılı bulmadığımızı söyleyebiliriz. Sistemin genelinde bir iyileştirmeden bahsetmek çok mümkün değil. Ancak arka planda önem arz eden Internet Explorer gibi araçlarda iyileştirmeler yapılırken her gün kullanılan sıkıştırılmış dosyaları açmak için gereken uygulamalara hala el atılmamış. İşte bu yüzden biz de DVD'mizde yer alan araçlarla Windows 7'nin yeni paketini iyileştirmeye karar verdik.

Sistem hazırlıkları ve kurulum sorunlarını engelleme

Microsoft'un service pack'ini iki şekilde elde edebiliyoruz. Bunun ilk yolu Windows'un güncelleme işlevinden yararlanmak. Bu kurulumun avantajlı tarafı, sadece eksik olan paketleri indirdiğinizden güncellenmenin daha hızlı gerçekleşmesi. Ancak sistemin düzgün çalışması için ilkin kurulum yamasını indirmeniz gerekiyor. Yama, geçtiğimiz Ocak ayından bu yana Windows'un internet sitesinde bulunuyor ve otomatik güncellemelerle de görüntülenebiliyor. Bu uygulamayı görüntülemek için "Windows güncellemesi / Güncelleme durumunu göster"den "KB976902"yi kontrol etmeniz yeterli. Eğer listede bu başlığı göremezseniz, sönen ana pencerede önemli bir güncellenmenin bulunduğu uyarısını alıyorsunuz. Eğer buna tıklarsanız, Windows otomatikman kayıp yamayı yüklemeye başlıyor.

İkinci yol olarak service pack'in tamamını indirmeyi tercih ederseniz, bunun hayli vakit alacağı ve kurulumun daha karmaşık bir hal alacağı kesin. Ancak diğer taraftan service pack 1'e sahip yeni bir kurulum DVD'si elde etmeniz de bu kurulumun avantajı (bk. yukarıdaki kutu). Böylelikle Windows 7'yi daha sonra tekrar kurmanız gerektiğinde, kurulum süresi daha az sürecek.

Bahsettiğimiz bu sürümde service pack'i hem .EXE uzantısıyla hem de doğrudan DVD'ye yazabileceğiniz ISO dosyası olarak alabiliyorsunuz. İndirme işlemine başlamadan önce 32 ya da 64 bit seçeneklerinden doğru olanını tercih ettiğinizden emin olun. ISO dosyasını yazmak için bağlam menüsünden (sağ tuş) "Birlikte aç / Windows Disk Yansıtması Yazıcı"yı seçin.

Service pack'in beta ya da RC sürümlerini denemiş olan kullanıcılar nihai sürümün kurulumu için ilkin bunları sistemlerinden kaldırmalı-

Service Pack 1'i Windows DVD'sine dâhil edin

Ücretsiz yazılım RT Se7en Lite ile Windows 7'nin kurulum DVD'sine service pack 1'i dahil edebilirsiniz. Tek yapmanız gereken birkaç kez fareyle tıklamak

XP işletim sisteminin aksine Windows 7, service pack'i DVD'ye dahil eden herhangi bir opsiyon sunmuyor. Neyse ki, ücretsiz yazılım RT Se7en Lite bu işi yapıyor

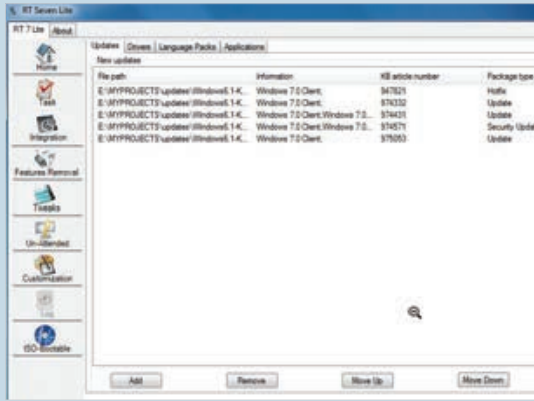
DVD'Yİ HAZIRLAYIN VE YAZIN

RT Se7en ile işe başlamadan önce sabit diskinizde gerekli dosyalarla çalışmak için 10 GB'lık boş yeriniz olduğundan emin olun. Dahası orijinal DVD'yi sabit diskinize kopyalamalısınız. Kopyalama işleminde DVD'yi ISO biçimine dönüştürmeniz gerekiyor. Kurulum dosyalarının yükleneceği klasörü RT

Se7en Lite'in ana penceresindeki "Browse" sekmesinden belirleyin. Kaydettiğiniz imaj dosyasının yolunu girerek RT Se7en Lite'in sıkıştırılmış dosyaları nereye açacağını gösterin. Eğer yazılım bu dosyaları okursa, kullandığınız Windows 7 işletim sistemi sürümünü belirleyip yeni DVD'nizi oluşturabilirsiniz. Ayrıca "Slipstream Service Pack"e onay işareti koymanız gerekiyor. Bir sonraki pencereden yine "Browse"ya tıklayarak service pack dosyasının yolunu gösterin ve EXE veya ISO biçiminde olup olmayacağını belirleyin.

"Start"ı tıklayarak, RT Se7en'i çalıştırın. Yazılım tüm işlemleri yaklaşık bir saat içerisinde tamamlıyor. Araç "Proceed" seçeneğiyle imaja dahil etme işlemlerini gerçekleştiriyor. Ana menüdeki "Task"e tıklayın ve service pack 1'li Windows DVD'si oluşturmak hatta ön yükleme yapabilen USB belleğinize yazmak için "ISO Bootable"ı seçin.

RT Se7en Lite Bu yazılım sayesinde Windows DVD'sine service pack ekleyebiliyorsunuz

lar. Kaldırma işlem için "Denetim Masası / Programlar ve özellikler / Yüklü güncelleştirmeleri görüntüle / Program kaldır" yolunu takip edebilirsiniz. Bu yolun sonunda kaldırmanız gereken "Microsoft Windows için Hizmet Paketi"ne ulaşacaksınız. Bunu işaretleyin ve akabinde "Kaldır" tuşuna basın. Bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra artık düz bir Windows 7 işletim sistemine sahip olacak ve service pack'in nihai sürümünü yükleyebileceksiniz.

Eğer yazılım uygulaması sistem dosyalarını değiştirmişse, orijinal Windows 7'yi elde etmek için zorunlu olan kaldırma işlemi sırasında sıkıntı yaşayabilirsiniz.

Dosyalar normalde "C:\Windows\servicing\Packages" altında bulunuyor. Bazen temizlik araçları güvenlik dosyalarını disk temizliği sırasında potansiyel olarak temizlenmesi gereken öğeler olarak gördüğünden, bu dosyalar sistemden silinebiliyor. Böylesi durumlarda en iyi çözüm Windows 7'yi yeniden kurmak olacaktır. Bir başka yöntem de sistem geri yükleme noktalarından yararlanmak olabilir. Ne var ki geri yükleme noktalarının oluşturulduğu alanlarda da service pack'in önceki sürümleri işletim sistemi-ne dahil olabilir.

Service pack'ler yayınlandığında aslında en iyisi bir iki hafta beklemektir çünkü ilk yayınladıkları vakitlerde genellikle bazı hatalar verebiliyorlar. Bunun bir örneğini XP'nin üçüncü hizmet paketinin ilk yayınlandığında yaşamıştık. O sıralar pek çok PC mavi ekran vermeye başlamıştı. Hewlett Packard, service pack kurulmadan önce yüklenmesi gereken yamayı yayınlayan ilk şirket olmuştu. Bu yüzden tedirgin kullanıcılarımız için Microsoft'un Blocker Tool Kit'ine DVD'mizde yer verdik. Bu araç sayesinde Windows güncellemelerinin en son yamalarını alır almaz service pack'i devre dışı bırakıyor. ☑

YENİ

DVD'DE

Windows 7 SP1'i optimize ederek yükseltmenize yarayan bir araç paketini DVD'mize ekledik. CHIP arabiriminde istediğiniz yazılımın ismini arama tuşunu kullanarak kolayca bulabilirsiniz

berk@chip.com.tr →

SERVICE PACK 1 İÇİN DAHA FAZLA ARAÇ

Sadece yamalar bir service pack için yeterli değildir. Sunduğumuz araçlarla Windows 7'yi geliştirip güncelledik. Tüm araçları DVD'mizde bulabilirsiniz

Microsoft araçları

Yeni service pack işletim sisteminin önde gelen araçlarına dokunmuyor ama Microsoft, Internet Explorer 9 gibi kozlarını iyi kullanmış. Yeni tarayıcı sefinden çok daha hızlı, konforlu ve güvenlik açıklarından temizlenmiş. Özellikle Active X modülünün kullanımının Active X filtresi sayesinde kullanıcı tercihlerine bırakılması, tarayıcının yeni sürümünde güvenliğin ana sorunlarının ne kadar ön planda ele alındığını gösterir nitelikte. Ayrıca üçüncü parti yazılımların web sitelerinden yüklenmesinin iz sürme koruması sayesinde engellenmesi önemli artılardan.

Service Pack'te yer alan The Essentials 2 bu güvenlik önlemlerini bir adım ileriye taşıyacak gibi görünüyor. Diğer taraftan Microsoft'un virüs tarayıcısı son altı aydan bu yana ilk kez güncelleme sunuyor. Tabii bu esnada sisteminize zararlı yazılımlar bulamadıysa bu özelliği gönül rahatlığıyla kullanabilirsiniz. SP1'de DirectX 9 Windows güncellemesi bulunmadığından, son hali 9.29 sürümüne DVD'mizde yer verdik. Her ne kadar bilgisayar oyunları DirectX 10 ve 11'i kullansa da multimedya uygulamalarının çoğu hala DirectX 9 ile çalışıyor.

Dahası Windows'un web sitesinde halen yüzlerce yazılım kış uykusunda. Profesyonel araçlar, kullanıcıları sistemin derinliklerine götürebiliyor. Sys-internals Suite ön yükleme ve sistem çalışma süreçlerini gösterirken, tıpkı kaydetme güvenliği sunan DEP gibi Enhanced Mitigation Experience Toolkit de Windows'a özel güvenlik özellikleri kazandırıyor.

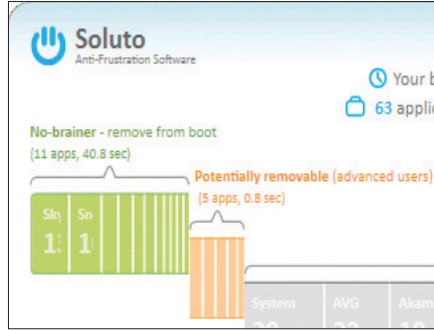

Virüs tarayıcı Security Essentials zararlılardan korurken sistem kaynaklarını fazla tüketmiyor

Sistem modüllerini güncellemek

İşletim sistemlerinin iki ana görevi vardır: Dosya yönetimi ve donanım bileşenlerinin denetimi. Microsoft, Windows 7'de her iki alanda da gelişme gösterdi. QTTabBar gibi ücretsiz yazılımlar, Windows Explorer'da sekme kullanımını sağlayarak, bu özellikleri daha da geliştirdi. Ayrıca msconfig belgeleri Windows 7'nin açılış sürecini daha net resmediyor. Böylelikle kullanıcılar açılış sırasında

Ön yüklemeyi hızlandırın Solutio Windows'un açılışını yavaşlatan modülleri denetliyor

Windows'un hangi araçları çalıştırdığını daha iyi görebiliyor. Yine de araç sistemin derinliklerindeki modüllerin açılış nasıl zorlaştırdığını gizliyor. Solutio bu açıkları tespit etmeniz için ideal: Açılış sırasındaki başlıkları listeliyor ve kaldırıldıkları takdirde kaç saniye tasarruf edeceğinizi gösteriyor.

Söz konusu yedekleme olduğunda Microsoft sistem diskine tam bir koruma sunuyor. Bu iş için geliştirilmiş olan Shadow Copy uygulaması maalesef komut satırıyla çalışıyor. Ücretsiz yazılım olan ShadowExplorer kaydedilen dosyaların sağlamlık düzeylerini gösteriyor.

Sabit disk bakımında ise sistem isteğe bağlı olarak çalışıyor. Windows öteden beri sabit disklerin akıllı değerlerini okuyor ve görüntülüyor. Böylelikle bir sabit disk çökmesini önceden sezebiliyorsunuz. Açık kaynak kodlu araç CrystalDiskInfo, çökmelere karşı daha net bilgiler sunuyor.

Windows 7'ye yeni özellikler

Microsoft, günlük kullanımda gereksinim duyulan özelliklerin ve araçların yelpazesini Windows 7'de bir hayli geliştirdi. Ancak bu gelişmeler IT dünyasındaki gelişmelere ayak uyduramıyor. Dahası önemli özellikler yeni işletim sisteminde bulunmuyor. Bunun en açık örneği ZIP Packer'ın hayli sık kullanılan RAR biçimini desteklememesi. Sunduğumuz 7-Zip aracıyla her türlü sıkıştırılmış dosyayı kolaylıkla açabileceksiniz.

Söz konusu multimedya özellikler olduğunda Windows 7'nin pek çok sorunun üstesinden geldiğini söyleyebiliriz. Yeni işletim sistemi, başka bir yazılıma gerek kalmadan pek çok multimedya biçimini destekliyor.

Microsoft, GraphEdit yazılımından vazgeçmiş görünüyor. Bunda açık kaynak kod topluluklarının tepkisi reddedilecek gibi görünmüyor. Kullanıcıların, sistem bir dosyayı çalıştırırken filtreleri gösterebilen GraphStudio'yu tercih etmiş olmaları önemli etken. MediaInfo gibi bir yazılım bile multimedya dosyaların iç yapısı hakkında bilgi sunabiliyor.

İnanması güç ama Windows 7'nin Home sürümünde dosya şifreleme özelliğini barındırmıyor. Bu özellik daha pahalı olan Professional, Ultimate ve Enterprise sürümlerinde bulunuyor. Oysa TrueCrypt sayesinde sadece dosyaları ve klasörleri değil tüm bir sistemi şifrelemeniz mümkün.

Şifreleme Truecrypt sistem dosya ve klasörlerin yanında sistem bölümlerini de şifreliyor

microlab®

feel the difference

Just
Listen

iM200
+iDock 130

M700

M500U

»Mıknatıslar sabit disklerdeki verileri siliyor«

Bu iddiayı çürütmek pek de kolay değil, ama söylenenler doğru mu? Manyetik alanların sabit diskleri nasıl etkilediğini araştırdık

YENİ YAZI DİZİSİ

Bu yazı dizisinde, BT dünyasının yaygın efsanelerini mercek altına alıyoruz. Test editörümüz Martin Jager bu iddiaların ardındaki gerçekliği araştırıyor.

EFSANE

Mıknatısların birçoğunda, manyetik alanların veri taşıyıcılardaki verileri silebileceği yönünde uyarı bulunuyor. Bu yüzden de birçok kullanıcı eğer bilgisayarlarının yakınında mıknatıs bulunursa ya da sabit disk bir hoparlörün üstüne koyarlarsa verilerinin silineceğine inanıyor.

GERÇEK

Mıknatıslar, disketler için gerçekten de ölümcüldü. Ancak sabit disklerdeki verileri siler uyarısıyla satılan neodim mıknatıslar bile sabit disklerden veri silemiyor. Bu neodim mıknatıslar, okuma - yazma kafalarını denetleyen motorda da yer alıyor.

Mıknatıslar ne kadar güçlüyse kafa, diskin üstünde o kadar hızlı hareket ediyor ve erişim süresi o kadar düşük oluyor. Bu mıknatısların neden veri silmediğini anlamak için veri diskine daha yakından bir göz atalım (bilgilendirici resme de bakın).

Günümüzün terabyte kapasiteli diskleri, her biri 690 GB'a varan miktarda veri saklayabilen, üstü manyetik olarak demir oksit ya da kobaltla kaplanmış dört diskin bir araya gelmesinden oluşuyor. Bu veriler disk üzerinde manyetize olmuş küçük bölümler (bitler) halinde saklanıyor ve her bitin iki manyetizasyon durumu olabiliyor: 0 ve 1.

2005'ten bu yana bitler disklerle dikey olarak yazılıyor ve bu "dikey kayıt" yöntemiyle bir santimetre karelik alana 155 Gbit (yaklaşık 19 GB) veri sığdırmak mümkün oluyor. Bu bitleri okumak ya da yazmak için, sabit diskin okuma - yazma kafası sadece 10 nanometre hareket ediyor. Okuma işlemi sırasında bitlerin manyetik durumu, kuantum mekaniğine göre farklı akım kuvvetleri yaratıyor, yani 0 ve 1.

Yazma işlemleri sırasında ise kafa, aradaki mesafe çok kısa olduğu için son derece

güçlü manyetik alanıyla bitleri manyetize eden elektromıknatıs rolünü üstleniyor.

Manyetik alanlar verileri böylece değiştiriyorlar, ama neden sıradan mıknatıslar sabit diskleri etkilemiyor? Bunun sebebi, veri disklerinin çok kuvvetli şekilde manyetize edilmiş olması. Bu yüzden, sadece 0,5 Tesla'dan daha büyük manyetik alanlar verileri değiştirebiliyor. Manyetik alan şiddeti uzaklıkla ters orantılı olarak değiştiğinden, birkaç mıknatıs birkaç milimetre uzaklaşsa bile büyük oranda azalıyor. O yüzden, sabit diskin içindeki ya da dışındaki neodim mıknatıslar bile herhangi bir veriyi değiştiremeyecek ya da silemeyecek kadar güçsüz kalıyor. Hatta 200 kilogram yükü doğrudan kaldırma gücüne sahip bir mıknatıs bile kutuplarda 0,5 Tesla üretirken, bu değer bir santimetre uzaklaşınca 0,3'e düşüyor.

Bununla birlikte, aklınızdan çıkartmamanız gereken bir şey var: Eğer bir mıknatıs, çalışmakta olan sabit diske yaklaşırsanız bu, okuma - yazma kafasının yolundan sapmasına ya da diske çarpmasına yol açabilir. Bu da yazma hataları veya fiziksel zarar, dolayısıyla da veri kaybı oluşturabilir.

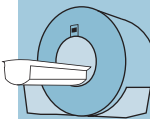
Manyetik alanların karşılaştırılması

Dünyanın manyetik alanı (Avrupa'da):
0,00005 Tesla

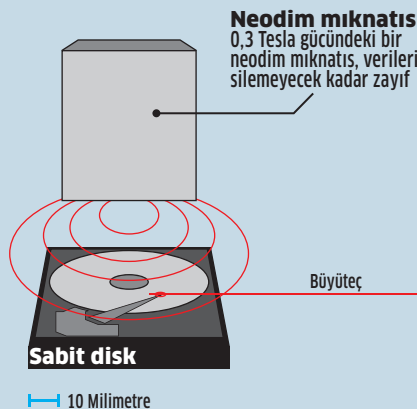
Buzdolabı mıknatısı:
0,05 Tesla

Manyetik rezonans tarayıcısı:
1,5 Tesla

Sabit disklerdeki manyetik alanlar

Bir sabit diskteki verileri ancak çok kuvvetli bir manyetik alan değiştirebilir, tıpkı okuma yazma kafasının ucundaki gibi. Normal mıknatıslar bunu yapamayacak kadar güçsüzdür.

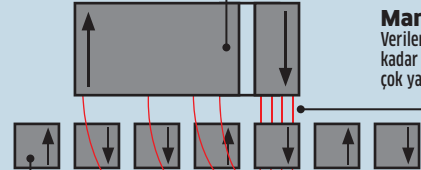

Neodim mıknatısı
0,3 Tesla gücündeki bir neodim mıknatısı, verileri silemeyecek kadar zayıf

Okuma yazma kafası

Elektrik potansiyelini kullanarak manyetik alan oluşturur

Manyetik alan
Verileri değiştirecek kadar güçlüdür çünkü çok yakındır

Bitler

0,5 Tesla'lık bir manyetik alana sadece 0,0000001 milimetrik bir alanın manyetik değeri değiştirilebilir.

10,000001 Milimetre

Isınmaya SON

Xigmatek soğutma çözümleriyle farklı ihtiyaçlara cevap veriyor.

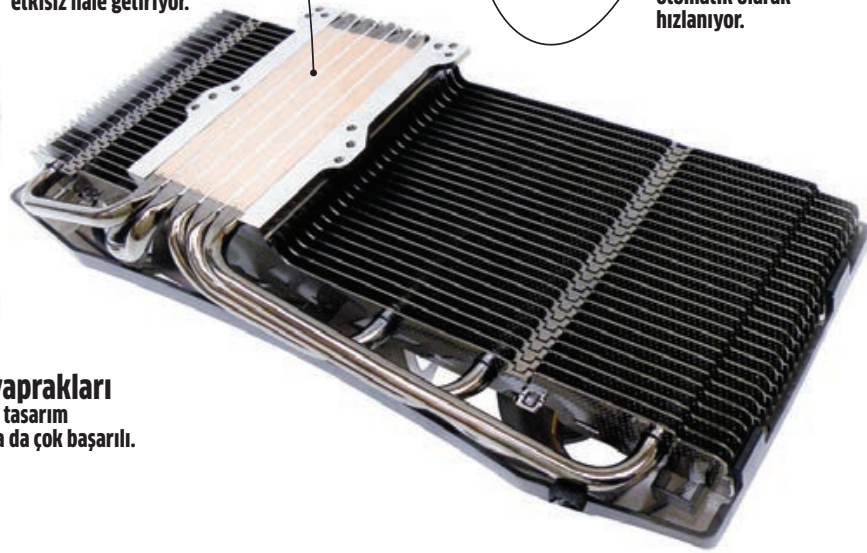

Balder'in
fanı işlemci
sıcaklığına göre
otomatik olarak
hızlanıyor.

Bakır tabanı
ile Bifrost GPU'da oluşan
ısıyı anında emerek
etkisiz hale getiriyor.

Şeffaf yaprakları
ile Apache tasarım
konusunda da çok başarılı.

Soğutmada kesin çözümler

Masaüstü bilgisayar kullanıcıları, tonla para harcayıp satın aldıkları bileşenlerin ısınmadan dolayı ömrünün kılmasını istemezler. Isınma, diğer bileşenleri de olumsuz yönde etkileyen bir faktör olduğu gibi bilgisayarın performansını da gözle görülür bir biçimde düşürmekte. Örneğin ısınan bir işlemci çalışma frekansını sınırlarken ısınan bir ekran kartı da oyunlarda saniyede ekrana getirilen kare sayısının düşmesine neden olur. Tabii ki bu, performans beklentisi her zaman yüksek olan masaüstü PC kullanıcılarının istemediği bir durumdur. Xigmatek'in işlemci ve ekran kartı soğutma çözümleri ise sadece ısınma sorununa kesin bir çözüm sağlamakla kalmıyor, yanı zamanda sessizliği de garanti ediyorlar.

Xigmatek Apache EP-CD903

Adını, düşmanlarını sessiz avlamasıyla bilinen Apache helikopterinden alan

Apache EP-CD903, sadece 28 dBA gürültü oranına karşın yüksek bir soğutma performansı sunuyor. Üzerinde 90 mm'lik PWM kontrollü bir fan yer alan EP-CD903, ihtiyaca göre 1200 ila 2500 devir hızında çalışabiliyor. Yani Apache ile soğutma tercihinizi ihtiyaçlarınıza göre kolayca ayarlayabiliyor, hatta bu işi tamamen otomatik olarak bilgisayarınızın kontrolüne bırakabiliyorsunuz. Sessizliğini bilveli tasarımına borçlu olan EP-CD903'ün hem Intel tarafında soket 1155 ve 1156 AMD tarafında ise soket AM2, 754, 939 ve 940 ile uyumlu olduğunu belirtelim.

Xigmatek Balder SD1283

Özellikle işlemcilerine hız aşırma yapmak isteyen kullanıcılar, üreticinin verdiği fanın yetersiz olduğunu bilirler. Bu gibi durumlarda çok daha iyi soğutma yapabilen işlemci soğutucularına ihtiyaç vardır. Xigmatek'in Heat-pipe Direct touch teknoloji soğutucusu Balder SD1283 ise

sunduğu yüksek soğutma performansı ile hız aşırma tutkunlarının tercihi. Sahip olduğu üç adet ısı borusunun doğrudan işlemci ile temas ettiği HDT teknolojisine sahip olan Balder, yine iki adet fan takılabilen yapısıyla soğutma konusunda mükemmel bir çözüm sunuyor.

Xigmatek Bifrost II-VD1065

Bilgisayarlarıyla oyun oynamaktan hiçbir zaman geri kalmayan masaüstü bilgisayar kullanıcıları için ekran kartı ısıları da bir başka önemli konu. Özellikle de günümüzde piyasaya çıkan üst seviye ekran kartlarının biraz fazla ısındığını söyleyebiliriz. Xigmatek'in Bifrost II-VD1065 ekran kartı soğutucusu ise birçok NVIDIA ve AMD ekran kartını 30 dereceye kadar daha serin tutmayı başarabilen bir ürün. Üzerindeki iki adet 100mm'lik PWM kontrollü fan ise sessiz çalışarak oynadığınız oyunun sesini bastırmadan, eğlenceli bir oyun keyfini garanti ediyor.

OYUN PC'Sİ

Sürekli tam yük altında çalıştığı için geniş fanlara, CPU ve grafik kartı için de çok etkili soğutma sistemine ihtiyaç duyuyor

Kasa fanı: Küçük ve gürültülü fanları yavaş dönen, büyük fanlarla değiştirin
Xigmatek CLF-F1451, 11\$

İşlemci: Yüksek güçlü CPU'ları büyük işlemci fanlarıyla soğutun
Xilence Black Hawk, 75\$

Grafik kartı: Sesi azaltmak için grafik kartınızla uyumlu bir fan kullanın, **40\$**

Sabit disk: Katı hal diskleri dönen parçaları olmadığı için gürültü çıkarmıyor
Kingston SSDNow V+ 128 GB, 380\$

Güç kaynağı: Sessiz olmalı ama yeteri kadar güç üretmeli (500W)
Inca IPS-500W, 50\$

RAM: İyi bir ısı dağıtımına sahip RAM'ler, sistemin daha az ısınmasını sağlar
Kingston HyperX T1 4 GB, 100\$

Toplam: Yaklaşık 655 dolar

MULTIMEDYA PC

Orta derecede ısınıyor, ortalama soğutma bileşenleri ses izolasyonu için yeterli

Kasa fanı: Eski ucuz fanları gürültüsüz yeni modellerle değiştirin
Xigmatek CLF-F1451, 11\$

İşlemci: Ortalama boyutta bir fan yeterli çünkü ısı üretimi çok değil
Xilence Ice Breaker Plus, 28\$

Grafik kartı: İyi video performansına sahip pasif bir kart tümüyle yeterli, **55\$**

Sabit disk: Katı hal diskleri dönen parçaları olmadığı için gürültü çıkarmıyor
Kingston SSDNow V+ 64 GB, 225\$

Güç kaynağı: Sessiz, 350 Watt'lık güç kaynağı normalde yeterli
Inca IPS-350W, 25\$

RAM: Düşük voltaj, sessiz PC için daha düşük sıcaklık, fan gürültüsü ve güç tüketimi demek
Kingston HyperX LoVo 4 GB, 60\$

Toplam: Yaklaşık 400 dolar

OFİS PC'Sİ

Acil durumda ücretsiz yazılımlarla soğutulabiliyor. Sıradan bileşenler soğutma için yeterli

Kasa fanı: Titreşim önleyici pinlerle ve dönüş sayısını azaltarak fan sesinden kurtulun, **5\$**

İşlemci: CPUCool ile işlemci frekansını dikkatlice düşürün, gerekirse fanı değiştirin
Xilence Air Engine, 19\$

Grafik kartı: Pasif soğutmalı makul bir kart ofis ve e-posta için yeterli performans sunuyor **35\$**

Sabit disk: Diski titreşim önleme pinleriyle monte edin, gerekirse SSD ile değiştirin
Kingston SSDNow V 30 GB, 90\$

Güç kaynağı: Ekonomik, sessiz, 300 Watt'lık bir güç kaynağı ofis işleri için yeterli
Inca IPS-300W, 20\$

RAM: Daha fazla RAM sistemin daha verimli ve sorunsuz çalışmasını sağlayacaktır
Kingston HyperX 2 GB, 30\$

Toplam: Yaklaşık 200 dolar

Çıt çıkarmadan tam yol ileri!

Eski fanlar, gürültülü sabit diskler, kulakları sağır eden ses kartları. Hepsi de vınıyor, çınıyor, uğulduyor! Gürültülü bileşenlerden kurtulun. PC'niz güç kaybetmeden sessizleşsin.

Gürültü düzeyi düşüyor; o düştükçe bilgisayarın hırıltısı yerine kuşların cıvıltısını, insanların kahkahalarını işitmeye başlıyorsunuz. Eğer bilgisayarınızın çıkardığı gürültüyü elinize bir tornavida alıp keserseniz, işyerinizde günlerinizin çok daha güzel geçmeye başlayacağını keşfedeceksiniz. Aynısı ev için de geçerli. Bilgisayarın sesi kesildi mi, oyun tutkunları zindanda sürünen orkların seslerini, film fanatikleri ise bir zamanlar DVD sürücünün vınlaması yüzünden seçilemeyen kristal berraklığında sesleri işitmeye başlıyorlar.

Gürültü önleme ürünleri konusunda uzmanlaşmış çeşitli üreticiler, kendi bilgisayarını toplamaya meraklılar için yaptıkları "soft PC"lerin haricinde çeşitli bileşenler de satıyorlar. Bu ürünlerin arasında titreşim önleyici pinlerden pasif soğutuculara, CPU için ısı borularına kadar ne ararsanız var.

Bunlardan hangilerine ihtiyaç duyduğunuzu ve bu organizasyonun ne kadar pahalıya çıkacağını belirleyen, PC'nizi kullanma amacınız. En son çıkan FPS'leri çalıştıran bir oyun PC'si sürekli tam yük altında olduğundan hem gürültü hem de ısı yayar. Ofis bilgisayarlarında ise bu, çok daha düşüktür. Müzik ve film için kullanılan salon PC'lerinde ise ikisinin arasında yer alır. Bunların neden olduğu sıcaklık çok değilse de, tasarımcılar havalandırma boşluklarına gösterecekleri ilgi ve özeni cici bicili görünüme verdilerse, o piyano siyahı kasasının içinde ısı bir anda yükselebilir. Makalemizdeki karar ağacında oyun, ofis ve multimedya PC'si için izlenmesi gereken yolu göreceksiniz.

Öncelikle, bilgisayarınızda hangi bileşenleri sessizleştirmeniz ya da değiştirmeniz gerektiğini analiz ediyor ve bunun size ne kadar patlayacağını söylüyoruz. PC'niz zaten çok eskiyse ve umutsuz bir vakaysa, yerine sessiz bir tanesini almak daha bile ucuza çıkabilir (► S. 79). Eğer ne zahmet edeyim ne de cebimden para çıksın diyorsanız, PC'nizi ücretsiz yazılımlarla da sessizleştirebilirsiniz (► S. 78). Dergiyle gelen DVD'deki araçlar elbette donanımsal çözümler kadar etkili değil, ama yine de geçici bir sessizleşme sağlayabilir.

Analiz: Gürültü kaynaklarını tespit edin

Tornavidayı kapıp kasaya girişmeden önce, kulaklarınızı dört açmalısınız. Gürültü, kasanın arkasından mı geliyor? Bir DVD taktığınız anda mı başlıyor? Çoğu zaman, sadece kulağınızı kabartarak gürültünün kay-

Büyüğü tercih edin Mümkün olan en büyük, en sessiz 120 mm'lik fanı monte edin ve gerekirse hızı düşürün

nağını saptayabilir ve bir sonraki adımda bunu devre dışı bırakabilirsiniz. Sayısal değerleri cep telefonunuzla elde etmeniz mümkün. iPhone kullanıcıları, DB160 adlı programı App Store'dan 2,99 avro karşılığında satın alabilirler. Yazılımın üreticileri, en sağlıklı ölçüm için harici bir mikrofon kullanılmasını öneriyorlar zira Apple farklı üretim serilerinde farklı kalitede mikrofonlar kullanmış ve bu da ölçüm sonuçlarına etkiliyor. Androidli aygıtlar içinse CHIP'in önerisi farklı ölçüm yöntemlerini destekleyen decibel adlı ücretsiz araç.

Uygulamaların sağladığı ölçüm değerleri genelde gürültünün kaynağını bulmanıza yetecek kadar yeterli. Elbette bir akıllı telefonun ucuz mikrofonundan bilimsel bir duyarlılık sergilemesini bekleyemeyiz. Bir diğer güçlük de yazılımların ölçümü yalnızca ses basıncı (desibel) cinsinden ölçmeleri. Halbuki bu iş için Sone birimi daha uygun ve biz de yazımızda bunu kullanacağız. Sone, insan kulağının bir sesin yüksekliğini nasıl algıladığını gösteriyor. Ne var ki yararlandığımız ölçüm aygıtları binlerce avro ederinde olduğu için kişisel kullanıcıların evlerinde böyle aletler olmasını beklemiyoruz.

Ses basıncı, yani desibel, logaritmik bir değer iken Sone ölçümleri lineer, yani doğrusal olarak gerçekleşiyor. Yani 4 Sone, 2 Sone'nin tam iki katı büyüklükte. Desibel den Sone'ye dönüşüm yapmak bir hayli matematiksel hesap gerektiriyor ve pratikte de pek bir faydası yok çünkü sadece sabit frekanslar için işe yarayabilir. Ara sıra inleyen bir fan, çevrim değerini bir anda değiştirebilir. <http://en.wikipedia.org/wiki/sone> adresinde frekans ve uzaklıkla ilgili size ki-

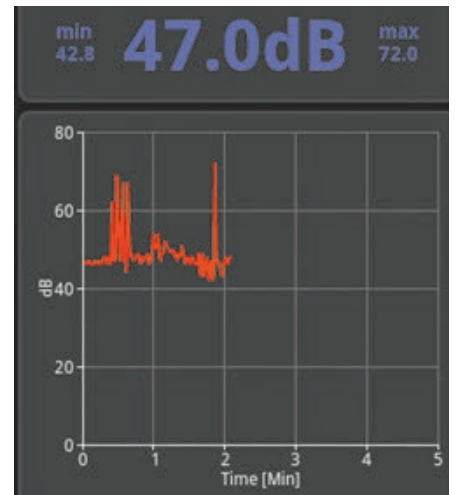
lavuzluk edebilecek bir tabloya ulaşabilirsiniz.

Dönüşüm: Sessiz PC'ye doğru

Eğer gürültünün kaynağını bulduysanız tornavidanızı alın. Genelde gürültüyü çıkaran hep aynı bileşenlerdir. Örneğin üç yıllık bir PC'yi kullanarak sessizleştirme işlemini nasıl yapacağımızı görelim.

FAN: Gürültünün bir numaralı sorumlusu. Eski PC'lerde küçük, ucuz, hızlı dönen ve büyük modellerden çok daha fazla gürültü çıkaran fanlar kullanılmıştır. Oysa fan ne kadar büyükse, aynı miktarda havayı hareket ettirmek için daha yavaş döner. Test bilgisayarımızda hava, kasaya öndeki 80 mm'lik bir fanla emiliyor, ardından anakarta geliyor, ısınıyor ve arkadaki 120 mm'lik bir fanla dışarı atılıyor.

Öndeki fanı Xigmatek'in bir modeliyle

Gürültü ölçümü deciBel adlı uygulama, Androidli akıllı telefonlarda ses basıncını ölçüyor

değiştirdik ve “lastik vida” adıyla da bilinen sarsıntı önleyici pinlerle kasaya tutturduk. Kasanın arkası içinse Xigmatek’in Xigmatek CLF-F1451 modelini kullandık. Bu fanın kenarları kauçuk ve vidasız bir de titreşim önleme bağlantısına sahip. Tüm bunları yaklaşık 15 dolar’a aldık. Sırf bu önlemle, gürültü düzeyini 2 Sone’den 1,6 Sone’ye getirebildik.

Çok eski bilgisayarlarda, yeni bir kasa satın almak daha pratik olabilir. Son modellerde 33 cm’ye varan çaplarda fanlara destek veriliyor. Eğer kasanız ATX formatındaysa soğuk hava önden emilirken sıcak hava arkadan dışarı atılıyor. İyi bir kasada, havayı dışarı atan fanların sayısı, içeri çekenlerinkinden fazladır. Bu da hem kasanın ısınmasını önler hem de anakartın tozlanmasını.

Kasadaki fanların hızını BIOS’tan ya da SpeedFan adlı ücretsiz araçla (Dergi DVD’sinde mevcut) düşürebilirsiniz. Eğer lükse düşkünseniz Zalman’ın ZM-MFC3 modeli donanımsal fan kontrolünü kullanabilirsiniz (yaklaşık 90 dolar). Bu aygıt 5,25 inçlik sürücü yuvasına takılıyor ve dört adede kadar fanı kontrol edip ekranda hızlarını gösterebiliyor. 4 ile 5 volt arası değişen voltajlar uygulayarak fanları hızlandırabilir ya da yavaşlatabilirsiniz.

KASA: Sürekli alçak perdeden bir uğultu duyuyorsanız bunun sebebi PC’nizin kasasının dış kısmıdır. Kasaların dış duvarları çok inceyse ve içerideki bağlantılar gevşekse, titreşim anakarttan kasanın duvarlarına yayılıp gürültüye yol açabilir.

Lastik tabanlar gürültüyü azaltabilir. Bazı kullanıcılar bilgisayar köpükten bir altlığın üstüne koyuyorlar. Akasa gibi üreticiler 25 avroya bu sorunu çözen izolasyon

altlıkları satıyor. Gürültü düzeyini bu altlıkla 1,5 Sone’ye indirdik. Daha büyük bir kasaya geçmek gürültüyü daha da düşürüyor. Böylece tek taşla iki kuş vurmuş oluyorsunuz. Hem ses sorunu çözülüyor hem de geniş iç mekan ve yeni fanlar sayesinde çok daha iyi soğutma sağlıyorsunuz. Büyük fanlı, sessiz çalışan, fan kontrolcülü, su soğutma için uygun tasarımı, vidasız montaj imkanı sunan ve iyi bir soğutma sistemine sahip kasa olarak Xigmatek Midgard’ı önerebiliriz.

İŞLEMCI: CPU soğutucular, özellikle de kutulu modellerle birlikte gelenler genelde tek yaptığı ısı enerjisini gürültüye çevirmek olan yararsız aletlerdir. Ofis PC’leri neredeyse hiç tam yük altında çalışmadığı için, bunlarda BIOS’tan CPU voltajını düşürmek işe yarayabilir. Ama tam işlemci gücüne ihtiyacınız varsa ya da overclock’la uğraşıyorsanız, o zaman yeni model bir CPU’yu serin tutamazsınız.

Hangi fanın anakartınıza uygun olduğunu CPU’nuzun soketi belirliyor. Test bilgisayarımızda kullandığımız Asus anakart, Dual Core CPU çalıştıran bir LGA 775 soketine sahip. Bu yapılandırma için, Xilence Ice Breaker Plus modelini satın aldık. Bu işlemci fanı güçlükle duyulabiliyor ve fiyatı da yalnızca 28 dolar.

Xilence’in Black Hawk modeli daha pahalı (yaklaşık 75 dolar) ama Intel’in Core i7’si gibi yeni ve üst düzey işlemcilerle kullanılabilir. Ne yazık ki 15 cm’lik ve 876 gram olan bu canavar fan sadece çok geniş kasalarda çalışıyor. CPU fanlarında da, fan ne kadar büyükse bilgisayar o kadar sessiz oluyor. 12 santimetre en ideali. Yeni bir CPU fanı takmak bilgisayarın gürültüsünü 1,3 Sone’ye geriletir.

GRAFİK KARTI: Bunlar genellikle saç kurutucu kadar ses çıkarıyor, 320 Watt’a kadar güç harcayabiliyor (mesela nVidia GeForce GTX 480) ve kasayı o denli ısıtıyor ki, bilgisayarın cayır cayır yanmamasına şaşırıp kalıyorsunuz. Grafik kartlarının genelde bakırdan yapılmış devasa bir soğutucusu ve gürültülü çalışan, hızlı dönen fanları bulunuyor. Eğer en yüksek grafik çıkışına sürekli ihtiyacınız yoksa, eBay’de ucuza satılan eski, orta sınıf bir kart işinizi görür. Eğer kart hala çok gürültülüyseniz uygun bir grafik kartı ve fan alabilirsiniz. Örnek, Arctic Cooling’in pasif ekran kartı soğutma çözümü olan Accelero S1 modeli ısı borulu soğutucusu. Ancak bunun montajı CPU fanını değiştirmekten daha zor. Doğru fanı bulmak için grafik kartının tam modeline ihtiyacınız var.

Fan değiştirme konusunda kendinize

Tasarruf ipucu: Bedava gelen sessizlik

Donanımsal çözümler cebinizi deliyor, sessiz bilgisayarlar zaten ateş pahası. PC’nizi DVD’imizdeki ücretsiz araçlarla bedavaya sessizleştirebilirsiniz.

SILENTDRIVE

Eski IDE sabit disklerin Automatic Acoustic Management adında dahili gürültü denetim mekanizması var ama bu etkinken hiçbir işletim sistemi doğru düzgün çalışmıyor. SilentDrive ile hem gürültü önleyiciyi çalıştırın hem de kaydırma çubuğuyla ihtiyacınıza göre ayarlayın. “Noise” ayarını kullanarak sabit diskin veri aktarım hızını düşürürseniz gürültü düzeyi de azalıyor.

CPUCOOL:

Bu araç Intel, Ali, VIA, AMD ya da SIS yonga setli tüm anakartlarda çalışıyor, ama 32 bit işletim sistemi kullanmanız şartıyla. Program ısıyı, voltajı, şu anki güç tüketimini, CPU’nun frekansını ve saat hızını gösteriyor. Saat hızını ve çekirdek voltajını düşürerek işlemciyi yavaşlatabilirsiniz. Böylece daha az ısınacak, fanlar da daha yavaş ve sessiz çalışacak.

NOTEBOOK HARDWARE CONTROL:

Bu programla bilgisayarınızın pil ömrünü, CPU performansını, grafik kartını ve sabit diski ayarlayabilirsiniz. Hem çevre dostu hem de fanların yavaş dönmesini sağlayabiliyor.

SPEEDFAN

Bu araçla fanların hızını Windows masaüstünüzden denetleyebilirsiniz. “Readings” sekmesinden CPU, anakart ve güç kaynağı sıcaklıklarını okumanız mümkün. Eğer fanların hızını düşürdüyseniz bu değerleri sürekli kontrol edin.

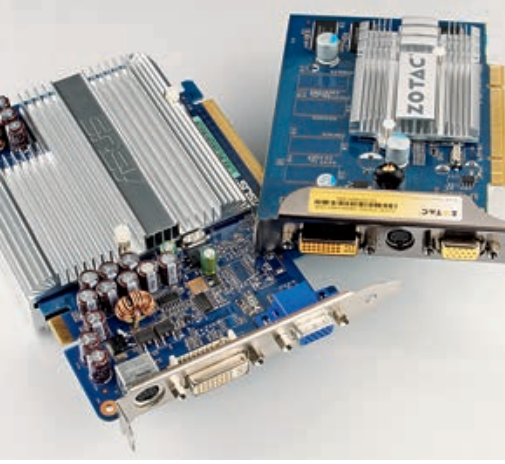
Sessiz fan Inca IPS-500W’deki 14 cm’lik fan sessiz ve verimli bir soğutma sağlıyor.

güvenemiyorsanız grafik kartının hızını ücretsiz Rivatuner’la düşürebilirsiniz. Yazılımın nasıl çalıştığı üretici tarafından www.guru3d.com adresinde açıklanmış. Ancak bu çözüm sadece kısıtlı etkiye sahip ve çok da güvenli değil.

Üçüncü ve en pahalı yöntem ise pasif soğutmalı bir grafik kartı edinmek. Bunlarda gürültü çıkaran fanlar bulunmuyor. Sözgelimi, ATI Radeon HD 5450 modeli, 35 dolar’lık fiyatıyla fandan azıcık daha pahalı ve montajı çok daha kolay. Bu karta geçmek test bilgisayarımızın gürültüsünde 0,5 Sone’lik büyük bir azalmaya yol açtı.

SABİT DİSK: Hızlı dönüş, fanlarda olduğu gibi sabit disklerde de sorun. Ancak sabit diskleri yavaşlatmak mümkün değil. En iyi çözümlerden biri, Kingston SSDNow V+100E gibi (64 GB, yaklaşık 255 dolar) bir katı

Pasif Fansız grafik kartları ses çıkarmıyorlar ama oyunları da çalıştırıyorlar

hal diskine (SSD) geçmek. Bu flash bellekle-rin hiçbir hareketli parçası yok.

Eğer manyetik diskinizi kullanmaya devam etmek istiyorsanız, Cooltek'in HDD Titreşim Önleyici Kit'ini (www.firebal.net) alarak çerçeveye ses çıkarmayacak şekilde monte edebilirsiniz.

GÜÇ KAYNAĞI: Güç kaynağının küçük fanı göz açıp kapayana kadar toz toplar ve gürültülü çalışır. Çoğu zaman ucuz olan bu gürültülü parçayı değiştirmek mümkün olsa da, amatörlere güç kaynaklarını açmalarını önermiyoruz. Alternatif olarak, büyük boy, ayarlanabilir fana sahip yeni bir güç kaynağı alabilirsiniz. Bunun fiyatları, çıkış gücüne bağlı olarak 20 ila 60 dolar arasında değişiyor. Çok daha pahalı ancak tümüyle sessiz bir alternatif ise fansız güç kaynakları. Test bilgisayarımıza Inca'nın 50 dolar'lık, 500 Watt'lık IPS-500W güç kaynağını taktık. Güç kaynağının üzerindeki 14 cm'lik fan sessiz ve yeterli bir soğutma sağlıyor. Siyah fileli toplu güç kabloları da kasa içinin daha düzenli ve verimli soğutulmasına katkıda bulunuyor. Eğer oyun merakınız yoksa 300 Watt'lık (yaklaşık 20 dolar) bir güç kaynağı da Core 2 Duo bilgisayarını-

Mükemmel çözüm: SSD

SSD teknolojisinin gelişmesiyle birlikte SSD disklerin fiyatlarında büyük düşüşler oldu. Mekanik parça içermeyen SSD diskler, normal sabit disklerle göre çok daha sessiz, çok daha hızlı çalışıyorlar, daha az güç tüketiyorlar ve darbelere karşı da daha dayanıklılar. Özellikle işletim sistemini ve programları çok daha hızlı yükleyen SSD'ler sessiz ve hızlı bir PC için olmazsa olmaz bileşenlerden biri.

zı idare eder. Tüm bunları üst üste koyduğumuzda, başlangıçta 2.0 Sone olan gürültü düzeyini 0,6 Sone'ye indirebildik.

Son engel: DVD sürücüsü

Tüm bu denemelerin ardından artık bilgisayarınız ses çıkarmadan çalışıyor. Tabii DVD ya da Blu-ray disk takmadığınız sürece. Eğer böyle yaparsanız uzun zamandan beri varlığı bilinen psikolojik bir etkiyle karşılaşacaksınız: Geceleri tüm sesler kulğa on kat daha gürültülü geliyor. Son gürültü kaynağını da susturdum derken, birden odanızda jet uçağı uçuğu izlenimine kapılabilirsiniz.

Bir DVD ya da Blu-ray sürücüyü susturmanın tek etkili yolu, sürücüyü hiç kullanmamak. Filmleri ve oyunları büyükçe bir harici sabit diskte tutun. Bunun tek dezavantajı, kopya korumalı içeriklerin artık çalışmaması. Eğer her şeyi değiştirdiyseniz birkaç dostunuzu çağırın, PC'nizi açın ve bir ses duyup duymadıklarını sorun. Eğer odadaki sessizliğin farkına vardılarsa, onlar da tornavidalarını kapıp bilgisayarlarına girebilirler.

balkim@chip.com.tr

Daha fazla RAM, daha verimli PC

Eski sisteminize ekleyeceğiniz daha fazla RAM, hem sisteminizin Windows 7 gibi yeni işletim sistemleriyle daha hızlı ve sorunsuz çalışmasını sağlayacak, hem de sistemin genel verimliliğine katkıda bulunacaktır. Daha fazla bellek sayesinde disk erişimleri azalacak, işlemciye ve ekran kartına daha az yük binecek, böylece sisteminiz daha az ısınıacak ve daha sessiz çalışacaktır. RAM seçiminde isimsiz bellekler yerine Kingston gibi yüksek uyumluluğu garanti eden, uygun fiyatlı, stabil ve düşük güç tüketimli bellekleri tercih edin.

Bellek farkı Kaliteli bellek modülleriyle sisteminizin daha verimli, hızlı ve stabil çalışmasını sağlayabilirsiniz.

Sessiz fan

Xilence Black Hawk sadece 0,9 Sone ses çıkarıyor. Büyük bir fandan ve soğutucu bloktan oluşuyor

DVD'DE

AS SSD Benchmark SSD'lerin veri hızını ölçüyor
CPUcool CPU'nun çekirdek voltajını ve döngü hızını düşürüyor

Furmark OpenGL arabiriminin 3B performansını ölçüyor
Notebook Hardware Control Hardware Control fanların yavaş çalışmasına izin veriyor bu da pil ömrünü uzatıyor, aygıtı sessizleştiriyor.

SilentDrive IDE sabit disklerin gürültüsünü azaltıyor
SpeedFan Tüm fanları Windows masaüstünden kontrol ediyor

CHIP arabiriminde istediğiniz yazılımın ismini ara tuşunu kullanarak kolayca bulabilirsiniz.

YENİ

KOMPLE ÇÖZÜM: SESSİZ KASA

Eğer eski ve çok gürültücü bir kasanız varsa, tek tek bileşenlerini değiştirmek yerine, kasanızı komple değiştirerek çok daha sessiz bir sisteme, çok daha uygun bir toplam maliyetle sahip olabilirsiniz. Xigmatek'in özellikle Midgard ve Utgard kasa modelleri, sessiz ve oldukça verimli bir soğutma sistemine sahipler.

XIGMATEK UTGARD

- 5,25" ve genişleme yuvaları için vidasız montaj
- Üst panelde 170 mm LED fan
- Ön ve arka panelde 120mm LED fanlar
- Fanlar için RPM hız kontrol düğmeleri
- Güç kaynağı için titreşim önleyici kauçuk ve toz filtresi
- Sıvı soğutma sistemi için boru delikleri

XIGMATEK MIDGARD

- 3,5, 5,25" ve genişleme yuvaları için vidasız montaj
- Ön ve arka panelde 120mm LED fanlar
- Sıvı soğutma sistemi için boru delikleri
- Toplam 7 adet soğutma fanı desteği
- Üç fan için RPM hız kontrolü

Bilgi için: www.xigmatek.com

2015 Virüs pilli

Pillerin elektrotları virüsler tarafından iyileştirildiğinden cep telefonları bir hafta dayanabilecek

Yarının PİLLERİ

Dizüstüler, akıllı telefonlar, elektrikli arabalar: Mobilitenin anahtarı, daha iyi pillerde saklı. CHIP size en son batarya teknolojilerini tanıtıyor

AW / BARIŞ EMRE ALKIM

Pille çalışan bir araba 26 Ekim 2010 tarihinde Münih'ten Berlin'e kadar 600 kilometrelik yolu hiç şarja ihtiyaç duymadan kat ederek büyük sukse yaptı. Gündelik kullanıma uygun başka hiçbir elektrikli araç, Audi A2'nin bu rekorunu kırabilmiş değil. Uzmanlar bu rekorun geçerliliğini tartışadursun, pil teknolojilerinde sürekli bir gelişim olduğu gerçeğini göz ardı etmek imkansız.

Sadece araba üreticileri değil, dizüstü ve akıllı telefon üreticileri de daha az yer kaplayan, daha çok enerji depolayan yöntemler peşinde var güçleriyle çalışıyorlar. Gereksinimler farklı da olsa, arabalarla dizüs-

tülerin ortak noktaları da var. Örneğin, ABD'li Tesla Motors firmasının elektrikli spor arabası Roadster, "18650" denilen pillerle çalışıyor. Bunlar adını 18 x 65 milimetrelük boyutlarından alan ve aslında dizüstü bilgisayarlar için üretilmiş, silindirik biçimli lityum iyon piller. Bu pillerden 6.831 adedi birbirine bağlanarak Tesla Roadster'ın bataryasını oluşturuyor. Yaklaşık 450 kilogram ağırlığındaki batarya, saatte 56 kW enerji sağlıyor ve aracın 340 kilometre yol almasına izin veriyor.

Hacme bağlı enerji: Konsantre güç

Bu da geleceğin gereksinimlerinden birini gösteriyor. Pillerin bir yandan küçülüp ha-

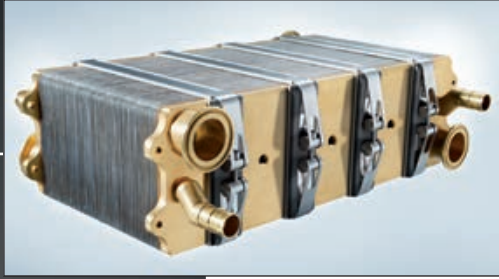
FOTOGRAFLAR: DAIMLER AG; WIKIPEDIA; WWW.BILDERWERK.ORG

2017 Yakıt pili

Yakıt pili kullanan elektrikli arabalar hızla şarj oluyor ve daha uzun mesafe gidiyor

2020 Hava pili

Dizüstü bilgisayarlar havadaki oksijeni "soluyarak" daha uzun süre çalışıyor

fiflemesi, diğer yandan da daha çok enerji depolaması zorunlu. Dünyanın dört bir köşesindeki bilim adamları bu hedefe ulaşmak için hummalı bir faaliyet içinde. Enerjiyi nano teknolojiyle ya da virüslerin yardımıyla depolamayı, hatta doğrudan havadan elde etmeyi düşünüyorlar. Tüm bunlara rağmen hepsinin başlangıç noktası, günümüzde yaygın olarak kullanılan lityum iyon teknolojisi.

Lityum piller farklı şekillerde, türlü kullanım alanlarında karşımıza çıkıyor. En yüksek enerji yoğunluğunu ve dolayısıyla da ağırlık başına en fazla enerjiyi bu teknoloji sunuyor. Kıyaslamamız için hemen söyleyelim. Mesela artık modası geçmiş nikel kadmiyum (NiCd) pillerin enerji yoğunluğu 40 Wh/kg iken lityum iyon (Li-Ion) bataryalarda bu değer 100 ile 245 arasında. Dahası, lityum iyon pillerde bellek etkisi (memory effect) olmuyor ve şarj etmeden önce tümüyle deşarj etme zorunluluğu bulunmuyor. Bununla birlikte lityum iyon pillerin kapasitesi 1000 şarj döngüsünün ardından %20 ila %50 düşüyor.

Yeni teknolojiler araştırılsa da, pil teknolojisinin temeli aynı kalıyor. Şarj sırasında lityum iyon piller elektrik enerjisini, tıpkı diğer tüm piller gibi kimyasal enerjiye dönüştürüyorlar. Deşarj sırasında ise tepkime tersine çevriliyor ve piller elektrik

enerjisi açığa çıkarıyorlar. Saklanabilecek enerji miktarı elektrot olarak kullanılan malzemeye ve elektrotlar arasındaki elektrolite göre değişiyor. Lityum pillerde elektrot olarak bir lityum bileşiği kullanılırken, diğer pillerin çoğunda elektrot olarak grafit ve lityum kullanılıyor. Elektrolit ise içinde lityum iyonlarının gezindiği, lityum tuzları içeren susuz bir sıvı.

Araştırmalar sayesinde Li-Ion pillerin enerji yoğunluğu giderek artıyor. Bunun için genelde sadece kullanılan elektrolit sıvısında değişiklik yapılıyor. Ne var ki bunun da sıkça istenmeyen yan etkileriyle karşılaşılıyor. Kimyasal süreç sırasında, şarj ve deşarj işlemlerinde açığa çıkan ısı, sıvının kaynamasına ve bataryayı patlatmasına yol açabiliyor. Geçtiğimiz yıllarda duyduğumuz tutuşan dizüstülerin ya da patlayan cep telefonu bataryalarının altında da bu durum yatıyor.

Melez araba denince akla ilk gelen firma olan Toyota, bu yüzden katı lityum pillerin prototiplerini bu yıl içinde tanıttı. Elektrot olarak lityum kobalt dioksit ve grafit kullanılırken, elektrolit olarak da sülfiten yararlanılıyor. Katı olan ve ısıya dayanıklı olan bu yapıda, günümüz arabalarında kullanılan aksine, pillerin aktif olarak soğutulması gerekmiyor.

Şarj teknolojisi yerinde saymıyor

Piller kendi kendiliklerine boşalıyorlar ve şarj edilmeleri gerekiyor. Ancak bu iş yakında kablosuz da gerçekleşecek.

ŞARJ CİHAZLARINDA STANDART

Öncelikle müjdeyi verelim: Çok yakında cep telefonlarının, akıllı telefonların ve MP3 çalarların şarj cihazı kargaşası sona erecek. Mikro USB bağlantısı farklı şarj bağlantılarının yerine Avrupa standardı olarak kabul ediliyor. Ne yazık ki aynı şeyi dizüstüler için dilemek boşuna çünkü farklı aygıt sınıflarında farklı türlerde bataryalar ve farklı enerji gereksinimleri var. Muhtemelen bunlarda da standart bir adaptörün kullanılması yıllar alacak.

KABLOSUZ ŞARJ

Yakında mobil aygıtları kablosuz şarj edebileceğiz. İndüksiyon yöntemiyle, kablo kullanmadan şarj olan elektrikli diş fırçaları daha şimdiden kullanımda. Bu yöntem akıllı telefonlar, dizüstüler ve geleceğin elektrikli araçları için kullanılabilir. Daha şimdiden Powermat (www.powermat.com) ya da WildCharge (www.wildcharge.com) gibi ürünler, akıllı telefonları belirli bir alana konulduğunda şarj ediliyor. Ancak dezavantajı, bunun için iPhone'unuza ya da BlackBerry'nize özel bir kılıf takmanız gerekiyor. Bu kılıflar kablosuz iletilen enerjiyi depoluyor ve şarj yuvasından cep telefonuna iletiyor. Kimi araştırmacılar bu güne kadar çok kullanılmayan kinetik enerjiyi cep telefonlarını şarj sistemine dönüştürmeyi amaçlıyor. Örneğin gençlerin dans ederken sarf ettikleri kinetik enerjiyi doğrudan cep telefonlarına aktaran bir sistem kağıt üzerinde geliştirildi. Geçtiğimiz yıl Brother firması AA ve AAA boyutlarında, sallayarak şarj edilen pilleri piyasaya çıkardı. Bu şekilde çalışan cep fenerleri uzun zamandır piyasada.

GÜNEŞ ENERJİSİ

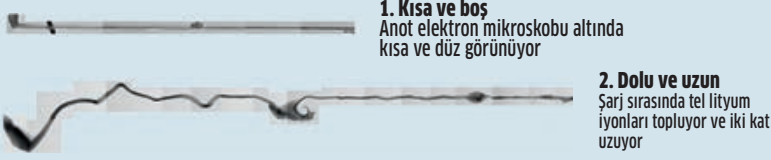
Bazı tasarımcılarla tümüyle güneş enerjisiyle çalışan dizüstüler geliştiriyorlar ve Apple da dizüstü bilgisayarlara güneş enerjisi sağlayan bir teknolojinin patentini aldı. Samsung'un E1107 modeli cep telefonu üretme hazır ve sunbags-hop.com ya da off-gridsystems.ch gibi adreslerden alabileceğiniz ek güneş panelleriyle geliştirilebiliyor.

Yeni yaklaşımlar: **Minyatürleştirmenin** potansiyeli büyük

DÜNYANIN EN KÜÇÜK PİLİ

ABD'deki Sandia Ulusal Laboratuvarları temel araştırmalar için dünyanın en küçük pilini inşa etti. Bu pilin anodu, stanik oksitten yapılmış bir nano tel. Tel, şarj sırasında lityum iyonları biriktikçe iki kat uzuyor.

VİRÜSLER KAPASİTEYİ ARTIRIYOR

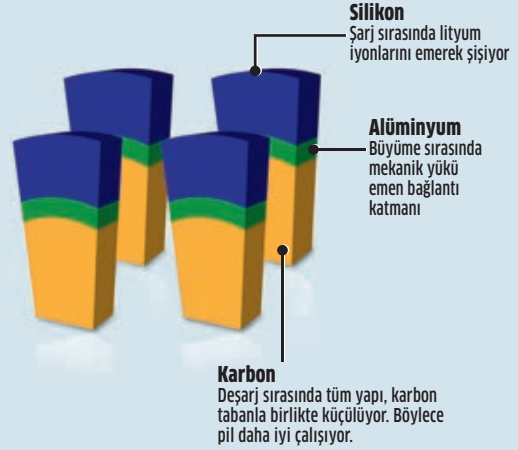
Maryland Üniversitesi'nden araştırmacılar tütün bitkisinde yetişen mozaik virüsleri kaplanmadan önce elektrotların yüzeyine yerleştiriyor. Bu elektrot yüzeyini büyütüyor ve inşa edilen pilin kapasitesini artırıyor.

Daha büyük yüzey
Tütün mozaik virüsünün yapısı pil elektrotlarının tepkimeye giren yüzeyini büyütüyor.

PİLLERE NANO TURBO

Pillerin anotlarında yer alan "Nanoscoop" denilen külah biçimli yapılar şarj sırasında büyüyüp deşarjda küçülerek %40 ila %60 daha hızlı şarj sağlıyorlar.

Lityum teknoloji: Hala gidilecek yol var

Elektrotların materyali de değiştirilebilir. Örneğin, birçok testte elektrotlardaki grafit yerine silikon kullanıldığında depolama kapasitesinin kat be kat arttığı görülmüş. Fantezide sınır yok elbette: IBM ile İskoçya'daki St. Andrews Üniversitesi, mevcut Lilon pillerden on kat fazla enerji yoğunluğuna sahip olacağı söylenen lityum oksijen pilleri üzerinde çalışıyorlar.

Alışıldık biçimde bu "hava pili" de lityumdan oluşmuş bir elektrotla sahip. Ancak ikinci elektrot olarak da lityumla tepkimeye giren oksijenin geçmesi için delikli bir karbon zar kullanılmış. Şarj sırasında tekrar oksijen salınıyor.

Ancak lityumun tek bir sorunu var, o da asla suyla bir araya gelmemesi zorunluluğu. Hatta atmosferdeki nemle bile. Bu yüzden de yüksek enerji yoğunluğunun artırılması, havanın artırılması gerektiği için kısmen kayboluyor. Araştırmacılar bu tür pillerin en erken 2014 ya da 2015'te üretime geçebileceğini söylüyorlar.

Elektrotlar: Tepkime yüzeyi artırıyor

Enerji yoğunluğunu artırmanın bir diğer yolu da elektrotları inceltmek. Eğer elektrotlar ince kümeler halinde bulunursa aynı mekana daha çok elektrot yüzeyi sığdırma mümkün oluyor. Bunun doğal bir sonucu olarak da pilin enerji yoğunluğu artıyor. Aynı etkiye farklı bir yolla daha ulaşmak mümkün: Elektrotlar aynı büyüklükte

kalabilir ama yüzeyleri pürüzlü olursa tepkime sürecinde kullanılacak yüzey artırılabilir. Maryland Üniversitesi'nde bir araştırma grubunun bu amaçla biyolojik virüslerden yararlanması gerçekten çok ilginç. Nano araştırmacıların son yıllarda gözdesi olan, tüp şekilli tütün mozaik virüsü elektrotların üzerinde hapsediliyor ve üzerleri metalle kaplanıyor. Dolayısıyla yüzeyi mikroskobik çıkıntılarla kaplı bir elektrot elde ediliyor ve bu da pilin kapasitesini yükseltiyor. Endişeye de hiç gerek yok zira virüsler sadece nano yapıya şekil vermekte kalıp olarak kullanılıyor ve pilin çalışma-

sında doğrudan rol oynamıyor. Performans ise çok çarpıcı. "Enfekte" piller aynı değerdeki "virüssüz" modellerden altı kat fazla kapasiteye sahipler.

ABD'de, New York'taki Rensselaer Politeknik Enstitüsü'nde ise Profesör Nikhil Koratkar'ın kılavuzluğunda çalışan araştırmacılar elektrotları silikon temelli, atomik, külah biçimli "Nanoscoop" yapılarıyla kaplıyorlar. Şarj ve deşarj sırasında büyüyüp küçülen bu yapılar şarj sırasında lityum iyonlarının depolanmasını, deşarj sırasında da iyonların salınmasını mekanik olarak hızlandırıyorlar. Böylece %40 ila %60

Pil değiştirmek yerine **güç istasyonları**

Yakıt pilleri yıllardan beri medyanın gündemini işgal ediyor. Bu çevre dostu süper pillerin içinde ne var?

Tıpkı içten yanmalı bir motor gibi, yakıt pilleri de yakıtla çalışıyor. Pilin içinde gerçekleşen kimyasal tepkime, açığa enerji çıkarıyor. Çoğu durumda "tank içeriği" olarak hidrojen kullanılıyor. Hidrojen, oksijenle tepkimeye girince çevreye zarar vermeyen, bilmediğimiz su oluşuyor. NASA'nın aya giden Apollo misyonları bile yakıt pilleriyle çalışıyordu. Alman Deniz Kuvvetleri'nin 212 A türü denizaltıları ise sessiz çalışma için yakıt pili kullanıyorlar ve dünyada havaya bağımlı olmayan ilk denizaltılar olarak biliniyorlar.

Bu teknoloji artık günlük kullanımda da yer ediniyor. Toyota "FCHV" ile yakıt piliyle çalışan araçlar üretiyor. Mercedes ise 30 Ocak'tan bu yana yakıt pili (FC) teknolojisini B sınıfı aracıyla, dünyanın etrafında 125 gün

kampanyasıyla test ediyor. Ancak araba üreticileri, üretimin en erken 2015'te başlamasını bekliyorlar.

YAKIT PİLLİ CEP TELEFONU

Şarjı azalan cep telefonunuza ya da bilgisayarınıza bir hidrojen kartuşu takıyorsanız ve çalışmaya kaldığınız yerden devam ediyorsunuz. Kulağa çok şaşırtıcı gelen bu teknoloji ta 2003 yılında duyurulmuştu ama bugün bile mevcut değil. Teknolojinin pratiğe dönüşürülmesi çok zor ve yakıt pili çalışma sırasında aşırı ısınıyor. 2010'un sonunda Intel tarafından övülen ABD'li Lilliputian Systems firması bu teknolojinin öncülerinden. Bununla birlikte henüz somut ürünler duyurulmadı.

“Lityum iyon teknolojisi yakın geleceğin modası”

Dr. Bettina Lenz, Next Energy EWE Araştırma Merkezi'nde Enerji Depolama Bölümü Müdürü

Lityum iyon pillerin enerji yoğunluğunun önümüzdeki yıllarda büyük oranda artacağını düşünüyor musunuz?

Cep telefonlarındaki ve elektrikli arabalar-daki lityum iyon piller çok farklı ve karşılaştırılması güç. Enerji yoğunluğuyla ilgili elbette birçok gelişme olacak. Ancak ben örneğin iki katına çıkması gibi bir gelişmeyi büyük gelişme saymıyorum.

Yakın gelecekte lityum iyon pillerin yerini alabilecek verimli bir teknoloji var mı?

Yakın gelecekte yok. Lityum sülfür ve lityum hava konseptleri üzerinde deneyler yapılıyor. Kimileri bugün bile buna pil teknolojisinin büyük buluşu gözüyle bakıyor. Ancak şarj edilebilirlik, uzun dönem kararlılık ve diğer özellikler bakımından kat etmeleri gereken çok yol var.

Otomobillerde enerji kaynağı olarak yakıt pili kullanımına ne gözle bakıyorsunuz?

Yakıt pilinin sabit ve mobil alanlarda geleceği olduğu kesin. Hidrojen altyapısı ve yakıt pillerinin fiyatlarıyla ilgili sorunlar çıkabileceğini düşünüyorum çünkü katalizör olarak platin kullanılıyor.

Peki ya taşınabilir elektronik aygıtlarda?

Direkt metanol yakıt pillerinin yakın gelecekte elektronik aygıtlarda yer alabileceğini düşünüyorum. Bu piller şimdiye dek kullanılmadı. Ancak hidrojen üretiminde küçük bir reform yaşanacağını sanmıyorum.

Metanol yakıt pilleri elektronik aygıtlarda kullanılabilir

daha hızlı şarj ve daha uzun pil ömrü elde edilebiliyor. Yeni piller gücü daha kısa bir süre içinde de verebiliyor. Bu da pil tasarımını basitleştiriyor zira günümüzün pillerinde yükün tepeye ulaştığı durumlarda tampon enerji sağlayan kapasitörler kullanılmak zorunda.

Kağıt inceliğinde: basılı piller

Elektrikli arabalarda işe yarayan teknoloji-

ler elbette dizüstülerde ve akıllı telefonlarda da kullanılacak. Böylece şarj süresi şu ankiye göre kısılacak. Byoungwoo Kang ve Gerbrand Ceder, Massachussets Teknoloji Enstitüsü'nde (MIT) bir dakikadan kısa sürede tam kapasiteye ulaşan ve aşırı ısınmadan zarar görmeyen bir lityum demir fosfat bataryası geliştirdiler. Sony bile bu materyali kullanarak farklı piller üretti. Ancak bu “şipşak” şarj teknolojisinin dizüstülerde

kullanılıp kullanılamayacağı apayrı bir hikaye. Şu an lityum demir fosfat pillerin enerji yoğunluğu lityum iyon pillerinkinden daha düşük. Bununla beraber, maksimum kapasitenin daha az önemli olduğu model uçaklarda kullanılıyor.

Yüksek enerji yoğunluğunun yanı sıra pil araştırmacıları yeni tasarımlara ve üretim yöntemlerine de bakıyorlar. Bunlardan biri de Fraunhofer Elektrikli Nano Sistemler Enstitüsü (ENAS) öğrencileri, TU Chemnitz ve Menippos firmasının ortaklaşa geliştirdiği “basılabilir” pil. Bunlar bir milimetreden daha ince ve ağırlıkları da bir gramı geçmiyor. Japonya'daki İleri Malzeme Yenilik Merkezi AMIC'in lityum polimer pilleri ise sadece yarım milimetre kalınlıkta. İnce bataryalar güneş panellerinin arkasına ya da son derece ince e-kağıt ekranlara takılabilir. Böylece çevreye zarar verilmesinin önüne de geçilebiliyor. İsveç'te Uppsala Üniversitesi'nin Angström laboratuvarında bir grup araştırmacı alg selülozu ile çalışan piller üzerinde deney yürütüyor. Bu pil, alglerin nano yapısı sayesinde, bir kaplama işleminin ardından daha iyi performans gösteriyor. Enerji yoğunluğu şu anki pillerinkinden biraz daha düşük de olsa, enerji depolama işlemi kumaşlarda ve ambalaj kağıtlarında bile yapılabilir. Enerjiyi saklayan bir kağıt hiç de fena fikir değil doğrusu.

Cep telefonu patlaması: İhtiyaç var

Elektrikte mobilite konusunda açılacak bir çığır tüm dünyada lityum talebinin patlamasına yol açacak ve borsa fiyatları yükselecek. Uzmanlar hammadde fiyatlarını yukarı fırlatabilecek bir lityum darboğazının yakında baş göstereceği konusunda uyarıda bulunuyorlar. Şöyle ya da böyle, pilin akıllıca kullanımı da bir altyapı meselesi. Pillerin kısa sürede şarj edilmesi sorun değil, ama kapasitelerini artırmak çok güç. Bunun için de ülkelerin dört bir yanına sadece arabalar için değil, cep telefonları ve dizüstüler için de şarj istasyonu kurmak gerekiyor.

Pil uzmanları deneylerine devam ediyor ve ihtiyatlı davranmayı da elden bırakmıyorlar. Örneğin, rekor kıran Audi A2 ünlü yolculuğunun ardından alevler içinde yandı. Kimileri bunun test sırasında gerçekleşmesinin tuhaf olduğuna dikkati çekiyor. Pil üreticileri suçsuzluklarını iddia ederken, dedikodu kazanında rakiplerini susturmak isteyen akaryakıt lobisinin parmağı olduğu bile konuşuluyor. Ancak piyasa kızışmış durumda, orası gerçek.

balkim@chip.com.tr

YANINIZDA TAŞIYABİLECEĞİNİZ GÜÇ PAKETİ

Yakıt pillerinin bireyler için kullanım amaçlarından biri, yolculuklarda küçük elektronik aygıtları şarj etmek için harici şarj cihazları. Horizon MiniPAK firmasının 99 dolarlık yakıt pili (horizon fuelcell.com) daha

şimdiden satılıyor. Bu pil 80'lerden kalma bir cep telefonu boyutunda ve 2 watt (400 mA, 5V) enerji üretiyor.

Değiştirilebilir hidrojen kartuşlarını evde musluk suyunu oksijen ve hidrojen olarak üzere ayırıştan bir şarj aygıtıyla doldurabiliyorsunuz.

Taşınabilir güç istasyonu

ABD'li Horizon firması cep telefonlarını şarj etmek için bir yakıt pili sistemi sunuyor.

2008

GB başına 7,5 avro

2011

GB başına 1,9 avro

SSD'lerde muazzam

Süper hızlı bir katı hal diski (SSD) PC'nizin hızına hız katmanın en etkili yöntemi. Terfi fiyatları artık hiç olmadığı kadar ucuz

BARIŞ EMRE ALKİM / CS

PC'nin başına gelebilecek en sinir bozucu şeylerden biridir yavaşlama. PC'nin kağıt hızında açılması, yazılımların başlatılırken yerinde sayması ve tepkilerdeki gecikme insanı çileden çıkarır. Çoğu zaman bunların başlıca sorumlusu PC'nizin sabit diskidir. Sabit diskiniz, çok çekirdekli işlemcinizin ve işletim sisteminizin gerektirdiği eşzamanlı yazma ve okuma işlemlerine ayak uyduramaz.

Bu yavaşlığın sebebi, sabit diskinizin mekanik olarak çalışmasıdır. Bekleme kiplinden çıkarken ya da sistem açılışında öncelikle sabit diskin çalışma hızına ulaşması gerekir. Bir motor, okuma ya da yazma işlemlerinden önce kafaları gerekli konuma getirir. Ardından gereken sayıda sektör okunana kadar beklersiniz. Şu anda hiç olmadığı kadar makul fiyatlı ve hızlı olan ka-

tı hal diskleri (SSD'ler) ise hiçbir hareketli parçaya sahip değil ve veri transferini bellek yonganız ile dahili denetçinin izin verdiği en yüksek hızda yapıyor. Mekanik gecikmenin olmaması sayesinde SSD'ler, özellikle de yazma - okuma işlemlerinde yavaşlıkla karşılaşılıyorsa geleneksel sabit disklerden çok daha iyi. Ortalama erişim süresi, iyi bir masaüstü sabit diskinde 10 milisaniye civarındayken, SSD'lere baktığımızda Samsung SSD 470'te bu değerinde sadece 0,09 milisaniye olduğunu gördük. Sabit disk ortalama 100 MB/s ortalama aktarım hızına erişirken Samsung 247 MB/s hızına çıkabiliyor. Bu yüzden, sabit disklere kıyasla katı hal disklerinin iki kat hızlı veri aktarımı yaptığını ve veri aktarmaya sabit disklerden tam 100 kat hızlı başladığını söyleyebiliriz. Tahmin edebileceğiniz gibi, tabloyu hazırlarken karşılaştırma

KARAR

Şu anda görmekte olduğumuz düşük fiyatlar, hızlı SSD'lere geçmek için iyi bir işaret. En ekonomik ürün seçtiğimiz 64 GB'lık Adata S59, 140 dolar'a satılıyor. Çok iyi bir aktarım hızına sahip, hatta yeni bir rekor bile kırdı. Bir bilgisayar SSD ile terfi ettirdiğinizde, daha pahalı ve hızlı bir CPU satın almaktan ya da RAM'i artırmaktan daha kârlı çıkıyor. SSD'de çok fazla yere ihtiyaç duyanlar ya da genel performans yüksekliğine bakanlar 128 GB kapasiteli test galibimiz Samsung SSD 470'e bakmalılar. Samsung, verimlilik söz konusu olduğunda pahalı SSD'lerin arasından sıyrılıyor

HIZ KARŞILAŞTIRMASI: HDD, SSD'YE KARŞI

Masaüstü ve dizüstü bilgisayarları SSD ve HDD ile test ettik. En büyük hız artışı, virüs taraması yapan dizüstü bilgisayarda görüldü.

DİZÜSTÜ (HP ENVY 14, INTEL CORE I5-560M, 4 GB RAM)			Zaman kazancı
Windows 7 açılışı	BIOS (3 s)	27 s	33 %
	BIOS (3 s)	18 s	
OpenOffice 3.2 kurulumu		57 s	37 %
		36 s	
Avira AntiVir Free ile tarama		481 s	56 %
		214 s	
Ortalama			42 %

■ HDD (Seagate ST9500420AS, 500 GB) ■ SSD (Intel X25-M, 80 GB)

PC (AMD PHENOM II X6 1090T, 8 GB RAM)			
Windows 7 açılışı	BIOS (27 s)	59 s	34 %
	BIOS (27 s)	39 s	
OpenOffice 3.2 kurulumu		34 s	41 %
		20 s	
Avira AntiVir Free ile tarama		126 s	18 %
		103 s	
Ortalama			31 %

■ HDD (Seagate ST31000528AS, 1 TB) ■ SSD (Intel X25-M, 80 GB)

fiyat düşüşü

amaçlı kullandığımız geleneksel sabit disk, en zayıf SSD karşısında bile hiç şansı yoktu. Bu durumun tek istisnası gigabyte başına maliyet.

Eski SSD'lerin sorunları, teknolojiye ilerlemeler sayesinde giderilmiş. Bu sorunlardan birisi yazma hızının düşüklüğüydü ki, teste katılan aygıtlar en son SandForce denetçisinin başarılı veri sıkıştırması sayesinde bunun üstesinden gelmişler. SandForce denetçisinin yüksek teknolojisi, verileri farklı bellek bloklarına dağıtarak verinin uzun ömürlü olmasını da sağlıyor. Denetçi, bloklardan birisi yanıt vermezse verileri diğer bloklardan yola çıkarak tamamlayabiliyor.

HDD / SSD kıyaslama testimizde de görülebileceği gibi (yukarıdaki grafiğe bakınız) SSD, bilgisayarın önyüklemeye veya programların kurulum süresini en az %30 azaltıyor. Masaüstü PC'miz, zaman alıcı BIOS rutinine rağmen, düğmesine bastıktan 27 saniye sonra çalışmaya hazır. Windows'un başlangıç süresi 32 saniyeden

neredeyse 13 saniyeye gerilemişti.

2,5 inçlik sabit disk masaüstü bilgisayarlarından zaten daha yavaş olan dizüstülerdeki hız artışıysa çok daha belirgin.

SSD'lerin tepki süresinin çarpıcı bir örneği, bir yığın dosyası aracılığıyla Adobe Reader, Gimp, Google Earth, iTunes ve OpenOffice programlarını aynı anda çalıştırmaya kalkınca ortaya çıkıyor. SSD tüm bu programları 5 saniye içinde başlatırken, sıradan bir sabit diskte bu süre 14 saniyeyi buluyor

Katı hal diskleri hızın yanı sıra sessiz çalışma, sarsıntıdan etkilenmeme ve 1 watt civarı güç tüketimiyle de puan topluyor. Oysa masaüstü sabit diskleri çalışma sırasında yaklaşık 7 watt, dizüstü HDD'leri ise 3 watt enerji harcıyor

SSD'lerin özellikleri

SSD'ler tümüyle farklı bir depolama teknolojisinin örneği olsalar da, sabit disklerle tamamen aynı biçimde kullanılabilir, iki

şey dışında. Öncelikle, makul fiyatlı SSD'ler geleneksel sabit disklerle göre bariz biçimde daha az depolama alanı sunuyor. Ayrıca Windows 7 gibi çağdaş bir işletim sistemi ne sıfırdan kurulum yapmanız şiddetle öneriliyor

Mevcut bir sistem disk bölümünü klonlayarak SSD'ye kopyalayabilirsiniz, ama boyut ve ayarların çıkardığı sorunlar yeniden kurmaktan daha fazla olacaktır. Windows Vista ya da XP üzerine SSD kullanmak da çeşitli sorunları beraberinde getirebiliyor. Bu işletim sistemleri, tıpkı Mac OS gibi, Trim komutunu desteklemiyor. Bu özellik olmadan da SSD silinen verileri sürekli saklıyor ve yazma erişiminde hız ciddi oranda düşüyor. Windows XP ayrıca disk bölümü kısıtlamalarına da sahip. Bu da XP'yi SSD'ler için uyumsuz hale getiriyor. Çok sayıda yazma erişiminin gereksiz yere gerçekleşmesi hem hızı hem de aygıtın ömrünü olumsuz yönde etkiliyor.

Sabit disklerle kıyaslandığında, SSD'lerin fiyatları hala bir hayli pahalı. En son masaüstü sabit disklerinde 1 GB en fazla 7,5 cent ederken, SSD testimizin galibinde 1 GB'ın maliyeti 1,88 avro; yani neredeyse 25 kat pahalı. Fiyatların bu yüksekliğinin başlıca sorumlusu ise NAND bellek yongalarının pahalı oluşu. SSD'ler bu belleklerle yapılıyor. 2008'e kadar, yüksek fiyatların sebebi yeteri kadar üretim olmayıştıydı. Giderek artan talep üreticilerin ceplerini dolduruncaya kapasite artırımına gidildi. Tahmin edilebileceği gibi fiyatlar olabildiğince düştü, yalnızca 2010 ortalarında hafifçe yükseldi (yan sayfadaki grafik). 120 GB sınıfındaki ilk SSD tasarımlarının fiyatı 200 avrodan başlarken, 60 GB modeller 100 avro. Kıyaslama için: 2008'in sonunda Intel'in 80 GB kapasiteli SSD'si 540 avroya satılıyordu.

SSD'ler için yeni bir sorun da, boyutlarının küçük olması ve bu yüzden sadece işletim sistemiyle belli başlı birkaç yazılımı barındırabilmeleri. Bu yüzden de, bilgisayarınızda hızdan çok kapasite isteyen video, MP3 ya da dijital fotoğraf gibi dosyalar için bir başka sabit disk kullanmak gerekiyor. Ek olarak SSD'nin takıldığı bir masaüstü PC'sinde her şey kolay. Şu ana kadar kullandığınız sabit disk, bundan sonra sadece verileri depolamak için kullanabilirsiniz. Oysa dizüstü bilgisayarlarda sadece tek bir disk için yer var. O yüzden de SSD teknolojili bir sabit disk alıp mevcut sabit disk harici disk kutusuna bağlamak akıllıca bir çözüm olur. Seagate Momentus XT modeli melez sabit disk ise dizüstü kullanıcıları için ilginç bir seçim: 2,5 inçlik disk sıkça →

çağrılan verileri dahili 4 GB SSD'nin üstün-de saklarken, az kullanılan veriler sabit diskte depolanıyor.

Momentus bu sayede çoğu durumda bir SSD kadar hızlı çalışıyor, ama sadece 140 dolar karşılığında 500 GB depolama alanı sunabiliyor.

Kullanım alanı hangi kapasitenin size göre olduğunu belirliyor. O yüzden evinde dizüstü bulunan ve cep telefonu kullananlara 120 GB'lık bir SSD'yi öneriyoruz. 120 GB'ye hem sistem hem de dijital fotoğraflar ve videolar sığabilir. 40 GB'lık ucuz bir modelse netbook'larını sadece sörf için kullananların işini görecektir. 60 GB'lık bir sürücü ise mevcut sabit diskin yanında kullanacaksanız standart bir masaüstü PC için yeterli. Eğer çok yer kaplayan oyunların da SSD dopinginden faydalanmasını istiyorsanız 120 GB'lık bir modele gereksiniminiz var demektir.

250 avroya kadar en iyi SSD'ler

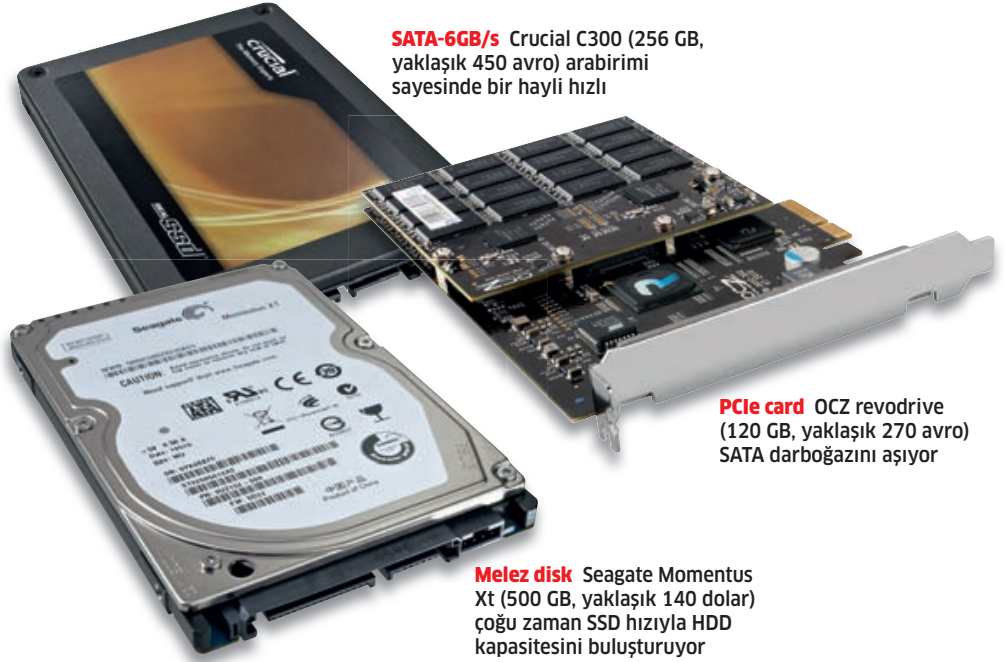
CHIP test merkezi piyasadaki en son SSD'leri teste tabi tutuyor. Bu modeller arasından üreticilerin sunduğu en iyi modelleri, 250 avrodan pahalı olmamaları şartıyla seçtik (aşağıdaki tabloya bakınız). SSD'lerin bir yandan hız artışı sağlamaları bekleniyor, diğer yandan veri performansı da aynı derecede önemli. Bunları, "pratik testler" başlığında günlük kullanım senaryolarını test eden farklı benchmark programlarıyla ölçtük. Örneğin, açılış sırasında, programlar başlatıldığında ya da virüs ta-

rama sırasında sürücünün okuyabildiği MB/s miktarı. Veri aktarım hızını ölçen sentetik benchmark'lar ise "aktarım hızı" başlığı altında toplandı. "Erişim zamanı / IOPS" ölçümleri ise sürücünün okuma ve yazma isteklerine verdiği tepkiyi, IOPS ise saniyede yapılan bu türden işlem sayısını gösteriyor. Güç verimliliği ise özellikle dizüstü sahipleri için bir karar ölçütü olabi-

li. Gerçi pil ömrü bakımından farklı SSD'ler arasında bir fark yok. Samsung SSD 470, 128 GB ile en yüksek skoru elde etti. Sürücünün dahili Samsung denetçisi yüksek aktarım hızına ve çabuk tepki gösterme özelliğine sahip. Performansa gelince, GB başına 1.88 avro yeterli görünüyor. Fiyat tavsiyemiz olan 64 GB'lık Adata S599 ise toplam performansta Samsung'un pe-

ÖZEL ÇÖZÜMLER

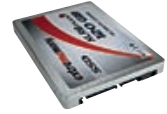
SATA 3 GB arabirimi SSD'leri sınırlıyor ve kapasitesi de sınırlı. Bu sürücü, farklı sorunları çözüyor

SATA-6GB/s Crucial C300 (256 GB, yaklaşık 450 avro) arabirimi sayesinde bir hayli hızlı

PCIe card OCZ revodrive (120 GB, yaklaşık 270 avro) SATA darboğazını aşıyor

Melez disk Seagate Momentus Xt (500 GB, yaklaşık 140 dolar) çoğu zaman SSD hızıyla HDD kapasitesini buluşturuyor

	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
	Samsung SSD 470	Adata S599	Corsair Force F120	Adata S599	extrememory XLR8 Plus
Kapasite	128 GB	64 GB	120 GB	128 GB	120 GB
Fiyat (yaklaşık)	240 Euro	110 Euro	280 Dolar	200 Euro	190 Euro
Toplam puan	87,8	85,0	80,7	80,2	80,1
Pratik test (%30)	98	100	83	99	93
Aktarım hızı (%30)	95	97	100	96	86
Erişim süresi / IOPS (%30)	86	54	69	53	54
Enerji verimliliği (%10)	44	96	50	61	100

Veriler ve ölçümler

Gigabyte / maliyet	1,88 Euro/GB	1,72 Euro/GB	1,75 Euro/GB	1,56 Euro/GB	1,58 Euro/GB
Veri okuma / yazma hızı	248,9/245,5 MB/s	254,2/254,4 MB/s	265,1/256,8 MB/s	254,2/246,0 MB/s	254,9/196,3 MB/s
Ortalama erişim süresi	0,09 ms	0,19 ms	0,11 ms	0,18 ms	0,19 ms
Güç tüketimi - beklemede / çalışma	0,3/2,4 W	0,3/0,8 W	0,9/1,2 W	0,5/1,3 W	0,3/0,8 W

■ Zirve sınıfı (100-90) ■ Üst sınıf (89-75)
■ Orta sınıf (74-45) ■ Tavsiye edilmez (44-0)
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

SSD'yi nasıl monte edeceksiniz?

1. PC İÇİN MONTAJ ÇERÇEVESİ

SSD'ler masaüstü bilgisayarların 3,5 inçlik yuvalarına, boşluğu kapatan bir montaj çerçevesi sayesinde takılabilir

2. İKİ DİSK ARASI BAĞLANTI

Anakart üzerinde SSD'nin hangi SATA portuna bağlandığı fark etmiyor. Önemli olan, BIOS'ta ilk aygıt olarak belirlenmesi.

3. DİZÜSTÜNDE SSD

Çoğu dizüstü sabit diske çıkartılabilir bir kapağın altında yer alan çerçeveyle bağlıdır. Veri ve güç bağlantısı bu sayede gerçekleşir. Eski sürücüyü 2,5 inçlik USB disk kutusuna bağlayarak verilerinizi sabit diskten SSD'ye aktarabilirsiniz. USB aygıtlar 10 avrodan başlıyor.

şinden geliyor. Adata S599'un fiyatı, kapasitesi kısıtlı olduğu için, Samsung'unakinin yarısı kadar. O yüzden masaüstü PC'yi terfi ettirmenizi öneriyoruz. Şimdiye kadar kullandığınız sabit diske ek olarak kullanabilir ya da netbook'lar için makul bir terfi gözüyle bakabilirsiniz.

Sentetik hız testlerinde en üst sıraya yerleşen Corsair Force F120, yüksek veri aktarım hızının her şey olmadığını kanıtlıyor. SATA 3 GB/s arabirimi, veri aktarım hızını tümüyle kullanıyor. Ancak Corsair pratik değerlendirmelerde Samsung ya da Adata ile boy ölçüşemiyor. Intel'in test ettiğimiz iki SSD'si de yüksek aktarım oranlarıyla -özellikle de yazma sırasında- beğenimizi kazandı. 80 GB'lık modelin IOPS değerleri çok yüksek ve bir saniyede birden çok okuma ve yazma işlemi yapabiliyor. Bu da örneğin arka planda virüs taraması çalışırken yeni bir program başlatmak gibi durumlarda avantaj sağlıyor.

Kurulum ve ayarlama güçlükler

Bir SSD'yi takmak, sıradan bir sabit diski takmaktan daha zor değil (soldaki kutuya bakınız). Modifikasyondan önce elinizin altında mutlaka sistemi açabilecek bir Windows DVD'si olmalı. Çoğu zaman bunu kendiniz hazırlamak zorunda kalıyorsunuz, üreticiler gerekli aletleri sağlıyor. Ardından masaüstü PC'lere SSD'lerin takılabilmesi için bir montaj çerçevesi gerekiyor. Sabit disklerin 2,5 inçlik sürücü yuvalarına ise SSD'ler mükemmel bir biçimde oturu-

yor. Ayrıca mevcut sabit diskinizi kullanmaya devam etmek istiyorsanız bir SATA kablosuna ve boş bir SATA güç bağlantısına ihtiyacınız olacak. Windows'u yeniden kurmadan önce SATA fişini sabit diskten çekip SSD'yi ilk açılış aygıtı olarak belirleyin. Yoksa kurulum rutini sabit diskin önyükleme bölümünden faydalanan ve boşu boşuna zamanınızı çalan bir önyükleme menüsü oluşturuyor. Yeniden kurulum tamamlandığında eski sabit diskinizi tekrar bağlayabilirsiniz. Ardından, verilerinizi depoladığınız klasörler haricinde tüm dizinleri ve dosyaları silebilirsiniz. "hiberfil.sys" ve "pagefile.sys" gibi gizli dosyaları silmeyi de unutmayın.

Artık sabit diski sadece veri depolamak için kullanabilirsiniz. Windows 7 kitaplıkları herhangi bir uygulamadan bu dosyaya çabucak ulaşmak için bir seçenek sunuyor. Windows Explorer'da bu kitaplıklardan birini, örneğin "Resimler"i seçin. Kütüphanenin adı dosya listesinin üstünde görünecek, altında ise "İçindekiler: 2 konum" mesajını göreceksiniz. "2 konum" bağlantısına tıklayın, dosyalarınızı saklamak istediğiniz klasörü açılan iletişim kutusuna girin ve sağ tuşla tıklayarak "Varsayılan kaydetme konumu olarak ayarla" yani varsayılan depolama konumu olarak seçin. Aynısını belgeleriniz, müzikler ve videolar için de yaptığınızda geniş sabit diskinizde dosyalarınıza ait tüm uygulama kısayolları geçerli olacak. 📁

balkim@chip.com.tr

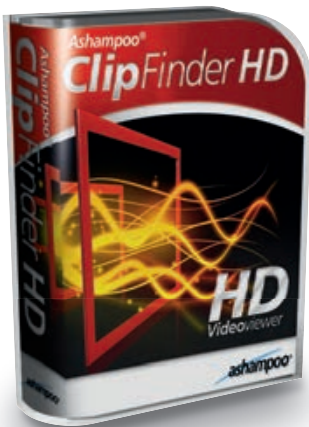
6. SIRA	7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA	KARŞILAŞTIRMA
OCZ Vertex 2	Intel X25-M	Super Talent UltraDrive ME	MediaRange Pro Series	OCZ Agility	Intel X25-V	Samsung SpinPoint HM640JJ
100 GB	80 GB	64 GB	128 GB	60 GB	40 GB	640 GB
190 Euro	210 Dolar	100 Euro	210 Euro	180 Dolar	110 Dolar	70 Dolar
78,1	68,0	63,3	61,2	60,9	46,4	19,5
82	53	60	61	62	48	15
98	61	72	68	71	40	35
60	100	53	54	52	51	5
64	41	76	61	54	49	28
1,90 Euro/GB	2,25 Euro/GB	1,56 Euro/GB	1,64 Euro/GB	2,17 Euro/GB	2,00 Euro/GB	0,09 Euro/GB
258,1/251,5 MB/s	238/78,4 MB/s	220,1/158,3 MB/s	232,5/123,8 MB/s	205,8/165,1 MB/s	166,3/40,1 MB/s	90,8/91,4 MB/s
0,16 ms	0,09 ms	0,16 ms	0,15 ms	0,16 ms	0,17 ms	11,0 ms
0,7/0,9 W	0,6/2,2 W	0,4/1,1 W	0,4/1,4 W	0,5/1,6 W	0,6/1,6 W	1,2/2,6 W

YouTube için profesyonel ipuçları

Aradığınız videoları nasıl daha hızlı bulabileceğinizi, 3B kullanımını ve Ülkeye özgü engelleri nasıl aşabileceğinizi gösteriyoruz.

BURAK YÜCE

YouTube en çok izlenen TV kanallarıyla yarışarak, büyük oyuncuların hemen yanında bir web portalı olarak yer kazandı. Eğlence dolu bir akşam için yeterli içeriği sağlayabilmesi şüphesiz en büyük yardımcılarından. Fakat bazı özellikler pek te açık değil. YouTube'u daha etkin ve pratik özelliklerle kullanabilmeniz için sizlere birer uzaktan kumanda veriyoruz. En iyi klipleri hızlıca bulup Türkiye için engellenmiş videoları izleyebilecek ya da yaş kontrolü olmaksızın giriş yaparak, favori kliplerinizi indirebileceksiniz. Sunacağımız hileler Firefox, Chrome ve Opera üzerinde çalışırken sadece Internet Explorer ve Safari için bazı fonksiyonlar tam olarak çalışmıyor. Eğer sunduğumuz özellikleri beğenirseniz uyumlu bir tarayıcıyı sisteminize kurarak özellikle YouTube için kullanabilir ve eğlencenize tam gaz devam edebilirsiniz.

DVD'DE

Ashampoo ClipFinder HD YouTube ve diğer sitelerden video indirebiliyor. Ayrıca web videolarını görüntülemeye diğer yararlı araçları CHIP arabiriminde istediğiniz yazılımın ismini aratışunu kullanarak kolayca bulabilirsiniz.

YENİ

Daha kolay bulun

Arama ipuçlarımız geniş video arşivi içinden istediğinizi avlamanızı sağlayacak

Ülke engelleri

İstedığınız videoyu sorunsuz nasıl açabileceğinizi gösteriyoruz

Flash olmadan

Çoğu video youtube.com/html5 altında eklentisiz olarak gösterilebiliyor

Kontrol elemanları

YouTube Enhancer ile siteye yeni kullanışlı özellikler ekleyin

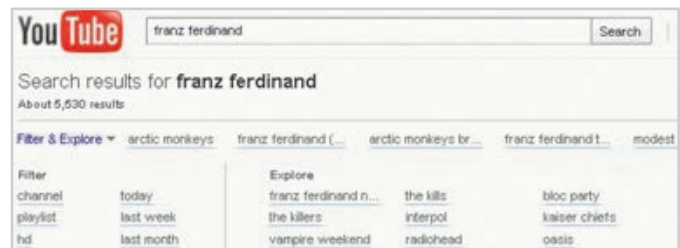

İstedığınızı bulun: Gelişmiş arama

Diğer video siteleri YouTube kadar geniş bir içeriğe sahip değiller. Arayüz konusunda da YouTube bir adım önde. Arama işleviyle Google tarafından sağlanan teknoloji tabanlı. Yapılan aramalar birçok mantıksal ve karmaşık istekler sonucunda sağlanıyor.

PROFESYONEL ARAMA: Google aramalarında kullanılan arama operatörlerinin çoğunu YouTube anlayabiliyor. Arama teriminizin önüne "allintitle:" komutunu koyduğunuzda, YouTube sadece video başlığında geçen sonuçları listeleyecektir. Eğer bir videonun tam adını hatırlamıyorsanız arama teriminizin ilgili yerinin önüne "*" ekleyerek işinizi kolaylaştırabilirsiniz. Görmek istemediğiniz sonuçları engellemek içinse eksi operatörünü "-arama terimi" şeklinde ekleyerek sonuç listesinden hariç tutabilirsiniz.

AKILLI ÖNERİLER: Yeni bir özellik olan "YouTube Topics" ile arama esnasında uygun anahtar kelimeler öneriliyor. Bu özellik benzer müzik gruplarını YouTube'da listelemek istediğiniz zaman çok kullanışlı bir hale geliyor. Topics şu an beta aşamasında ve sadece İngilizce dili aramalarında çalışıyor. Kullanabilmek için youtube.com/topics adresini ziyaret ederek kullanıcı girişi yapmalısınız. Seçenek sadece US versiyonunda kullanılabilir olduğundan, özelliğin çalışabilmesi için sayfanın altından dil ayarını "English (US)" olarak değiştirin. Ardından özelliği aktif hale getirebilirsiniz.

Akıllı arama YouTube Topics yeni özelliği sayesinde arama sırasında önerileri görebilir ve kategoriler altında sınıflandırmalardan yararlanabilirsiniz

300

1900

Amatör telsiz furyası

1990

A black and white photograph of the RMS Queen Mary, a large ocean liner, sailing on the ocean. The ship is viewed from a side-on perspective, showing its four funnels and the name 'QUEEN MARY' on the side. The ship is moving towards the right of the frame, leaving a wake in the water.

“Kablosuz” denince akla hemen WLAN geliyor. Ama **kablosuz iletişim evimizdeki ağlardan çok daha fazlasını kapsıyor ve tarihçesi çok eskiye dayanıyor**

Centurion gözünü dört açtı: Biliyordu ki Roma sınırına yaklaşan yüz atlı süvari dost değildi. Askerlerine, alarm meşalelerinin yakılması emrini verdi. Bu sadece civardaki nöbetçi kulelerindeki askerleri değil, lejyon kampındakileri de uyacaktır. Bundan 1800 yıl önce, kablosuz iletişim yine kullanılıyordu.

Roma İmparatorluğu'nun çöküşü, iletişim hızına da büyük darbe vurdu. Artık mesajlar yollarda aylarca, haftalarca sürüyordu. Bu durum, Alman fizikçi Heinrich Hertz'in 1886'da elektromanyetik dalgaların varlığını kanıtlamasına ve böylece

Bluetooth 1.1
Kablo salatasına son - Bluetooth sayesinde fareler ve klavyeler de bilgisayarla kablosuz iletişim kurabiliyor

2000

2003 BlackBerry protokolü

Cep telefonundan e-postaları okuyup yanıtlamaya izin veren BlackBerry protokolü, akıllı telefonları mobil ofise dönüştürdü

2005

GELECEK

LTE (Long Term Evolution) mobil internette yeni bir çıkış açacak. 300 Mbps'ye varan dosya indirme hızları HD videoların web'den cep telefonlarına aktarılmasını sağlayacak ve standart DSL'in modası geçecek.

2010

2001

UMTS Üçüncü nesil mobil radyo standardı, yüksek aktarım oranları sayesinde mobil internet kullanımının vazgeçilmezi oldu.

2005

WiMAX "Süper WLAN" diye de bilinen WiMAX, 50 kilometreye varan uzaklıklarda DSL'e alternatif olarak kırsal alanlara da geniş bant internet götürebiliyor

2007

HSDPA DSL-Tempo fürs mobile Internet - mit Downloadraten von bis zu 7,2 MBit/s wird das Surfen mit dem Handy endlich zum Vergnügen

2010 WiDi (Kablosuz görüntü)

Arrandale CPU'lu en son Intel dizüstülerde ekran içeriğini WiDi set top box kullanarak bir TV'ye kablosuz olarak aktarmak mümkün

radyo teknolojisinin kuramsal temelini atmasına kadar değişmedi.

Hertz'in bulduklarını uygulamaya döken, İtalyan Guglielmo Marconi oldu. 1899'da Marconi ilk telsiz iletişimini birkaç kilometre mesafede, kanalın iki yakasında gerçekleştirdi. İlk transatlantik telsiz iletişimi ise 1901'de gerçekleşti. Bundan sekiz yıl sonra Marconi, telsiz telegrafın gelişimine olan katkılarından ötürü, Alman fizikçi Ferdinand Braun'la birlikte Nobel Ödülü'nü kazandı.

WLAN: Hedy Lamarr ve iBook

Sinema tarihinde kamera karşısına çıplak geçen ilk kadın oyuncu olarak bilinen Avusturyalı bir Hollywood aktörü, WLAN teknolojisine öncülerinden sayılıyor. Hedy Lamarr, besteci George Antheil'le birlikte 1942'de Frekans Atlama (Frequency

Hopping) yöntemini geliştirdi. Bu teknoloji sayesinde, torpidoların telsiz kontrol komutları saniyeler içinde farklı frekanslara bölünebiliyor, bu yüzden kaynağının saptanması ya da bozulması mümkün olmuyordu. Frekans atlatma, günümüzde cep telefonlarında, Bluetooth'ta ve 802.11 WLAN standardında kullanılıyor.

WLAN teknolojisi ise Apple'ın iBook dizüstü bilgisayarlarını AirPort teknolojisiyle donattığı 1999 tarihinde geniş kitlelere ulaştı. WLAN bağdaştırıcısı ve erişim noktası o günün şartlarıyla çok ucuzdu (400 dolar) ve kablosuz ağ furyası işte böyle başladı.

Yeni standart: WiMax mi, LTE mi?

Bundan birkaç yıl önce WiMAX, DSL alt yapısının olmadığı yerlerde geniş bant internet erişimi sağladığı için, her derdin devası

gibi görünüyordu. Şimdi bile WiMAX, 50 kilometrelik bir alanda maksimum 75 Mbps hızında erişim sağlıyor. 2006 yılında Federal Ağ Ajansı beş adet WiMAX lisansı dağıttı. Ancak lisans sahiplerinin hala somut bir gelişim planı yok.

Şu an birçok kişi LTE'nin (Long Term Evolution) analog GSM ve UMTS'in ardından dördüncü nesil kablosuz iletişim standardı olacağını düşünüyor. UMTS'in 42 Mbps'lik bir türü olan HSPA+ adımıyla, Telekom, UMTS ağlarını optimize etmeyi düşünüyor. LTE önümüzdeki yıl seçkin müşterilere ulaşacak. Kuramsal olarak 300, uygulamada 100 Mbps'i bulan hızlarla, LTE sadece mobil internet değil, evde sörf yapmak için de ideal. LTE'nin başarısını hizmet sağlayıcıların fiyat politikaları belirleyecek.

balkim@chip.com.tr

Yeşil televizyon

Televizyonlar evimizde çok elektrik harcayan aletlerin başını çekiyor. Ancak uygun aygıtları seçerek hem daha iyi görüntü hem de daha düşük elektrik faturaları elde edebilirsiniz.

Plazma TV'ler en iyi görüntüyü sunuyor, LCD'ler ise güç tasarrufu sağlıyor. Bu kanı artık doğru değil. İki teknolojinin farkını bilmeden, televizyonların bu enerjiyi nereye harcadığı anlaşılmıyor. LCD'lerde renkli ve şeffaf bir katman, arkadan aydınlatılıyor. Hangi piksele ne kadar ışık düşeceği, aradaki bir sıvı kristal katmanı tarafından belirleniyor. Bu katman her bir piksele giden ışığı açıp kapatabiliyor. Bu yüzden, arka plan aydınlatması sabit ve televizyon, hangi görüntüyü gösterirse göstere, aynı elektrikli harcıyor.

Bunun aksine, plazma TV'de her piksel için, içleri neon ve zeytin gibi soy gazlarla dolu üç odacık (kırmızı, yeşil ve mavi) bulunuyor. Odacıktaki bir transistör gazı iyonlaştırınca plazma ve ardından da görünür ışık ortaya çıkıyor. Her alt piksel kendi başına bir ışık kaynağı olduğundan, ayrıca bir arka plan aydınlatması gerekmiyor.

Plazma TV'lerde: Korku filmi izlemek tasarruf sağlıyor

Bu yüzden plazma TV'lerde güç tüketimi asla sabit değil. Görüntü ne kadar parlaksa, TV o kadar fazla elektrik harcıyor. Laboratuvarımızda bu farkın ne kadar ciddi boyutlara eriştiğini ölçtük. Örneğin, karanlık bir film olan "Testere IV'te Panasonic TX-P42GT20E ortalama 110 watt güç harcadı. Panasonic, renkli "Monsters vs. Aliens" animasyon filminde ise 152 watt tüketti. Bir LCD TV ise ortalama 90 watt harcıyor. Ancak LCD'den LCD'ye de fark var. Cıvalı flüoresan lambalar (CCFL) çevreye zararlı ve çok elektrik harcıyor. LED arka aydınlatmalı TV'ler çok daha ekonomik, ancak burada da farklı teknikler var. "Yerel sönmükleştirme" (local dimming) özelliğine sahip yeni aygıtlar arka plan aydınlatmasını sürekli açık tutmuyorlar ve bu yüzden çok daha ekonomiktir.

LED teknolojisi: Tutumlulukta üstüne yok

LED arka aydınlatmalı televizyonların güç tasarrufunun yanına başka hiçbir şey yaklaşmıyor. Top 10 listemizde başka hiçbir teknoloji kendine yer edinemiyor. Özellikle de birinci sıradaki Philips 42PFL6805, kendini rakiplerinden iyice ayırıyor. Bu televizyon ekonomik LED arka aydınlatmaya sahip, kasası geri dönüştürülmüş alüminyumdan yapılmış ve uzaktan kumanda aygıtının pilleri güneş enerjisiyle şarj oluyor. Buna rağmen, üretici değerlendirmesinde Philips 3. sıraya düşüyor. Sharp ise birinci sıraya yerleşiyor.

1. sıra:

Philips 42PFL6805

Gerçekten ekonomik: TV, güç tasarrufu kipiinde 60 watt'tan daha az tüketiyor ve kasası geri dönüşümlü alüminyumdan yapılmış.

CHIP Yeşil puanı: 100

Fiyatı: Yaklaşık 2660 TL

TELEVİZYONLAR (40-42 İNÇ)

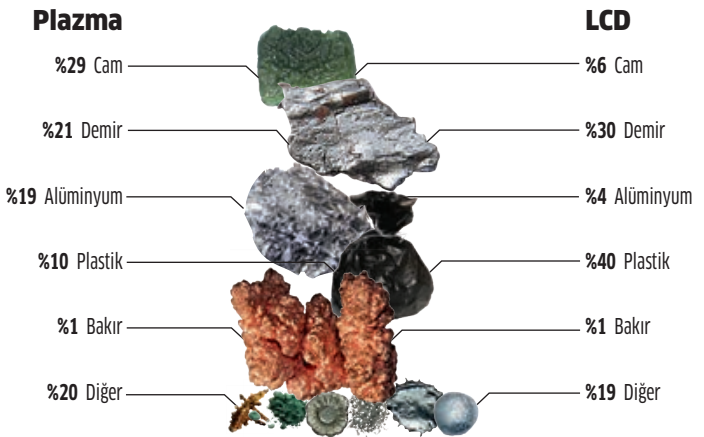
Ürün	Enerji verimliliği*	Toplam puan	Fiyatı (yaklaşık) TL	Görüntü kalitesi	Panel kalitesi	Ses kalitesi	Güç tüketimi (watt cinsinden)	Maksimum parlaklık	Arka aydınlatma
Philips 42PFL6805	100	85,7	2.660	88	86	98	67	234 cd/m	LED
Sharp Aquos LC-40LE700E	88	79,0	1.800	89	87	51	71	403 cd/m	LED
Philips 40PFL6605H	78	83,8	2.000	94	87	92	69	270 cd/m	LED
Sony KDL-40EX705	74	85,5	2.500	91	92	96	90	321 cd/m	LED
Sharp LC-40LE924E	74	88,0	2.600	96	87	92	87	344 cd/m	LED
Philips 40PFL7605H	73	83,8	2.150	93	86	90	92	272 cd/m	LED
Panasonic TX-L42D25E	73	87,1	2.050	90	87	100	84	446 cd/m	LED
Philips 40PFL5605H	71	82,2	1.700	86	84	93	83	424 cd/m	LED
Sony KDL-40LX905	70	90,9	4.500	97	87	99	92	502 cd/m	LED
Philips 40PFL9705K	68	87,3	4.200	90	90	90	86	406 cd/m	LED

*Elektrik tüketiminin bu değerlendirmede rolü büyük, tipik ortam aydınlık sensörü ve güç düğmesi gibi.

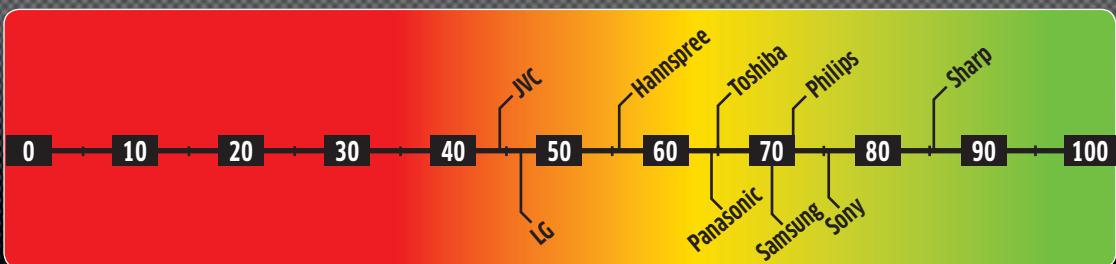
■ Zirve sınıfı (100-90) ■ Üst sınıf (89-75)
■ Orta sınıf (74-45) ■ Tavsiye edilmez (44-0)
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

DÜZ EKРАН TV'LER NEDEN OLUŞUYOR?

Bir plazma TV, ısı dağıtım kısmında LCD'lerden daha fazla alüminyum gerektiriyor. Toplamda ise, her iki teknolojinin de çevre kirliliğine katkısı aynı oranda.

YEŞİL ENDEKS TELEVİZYON ÜRETİCİLERİ

Üretici değerlendirmesinde tüm televizyon sınıfları hesaba katılmıştır (32, 37, 40, 42 inç ve yukarı). Sadece tek bir ürünü bulunan üreticiler hesaba katılmamıştır.

Dosya: Virüslerle olan savaş devam ediyor

- ✓ PC'nizi fiziksel erişimden koruyun ek koruma sağlayın
- ✓ Android cepler için antivirüs'e gerek var mı?
- ✓ Sahte antivirüs paketlere kanmayın
- ✓ Virüsler 25 yaşında

Virüsler 25 yaşında, yeni tehditler kapıda...

25. yaşına giren virüsler PC kullanıcılarının en büyük kabusu olmaya devam ediyor

Yirmi beş yıl önce bu zamanlarda Pakistan'lı Alvi kardeşler, bir DOS tabanlı PC'ye bulaşan ilk virüsü ortaya çıkarmışlardı. Virüs kodunun içine gerçek adlarını ve iş adreslerini yerleştiren kardeşlerin asıl amacı ise söylediklerine göre tıbbi yazılımlarını korsancılıktan korumaktı.

Gerçekten ne düşündüklerini bilmek güç, ancak Brain Virus adındaki virüsün bir zararının olmadığı açıktı. 25 yıl sonra bugün ise neredeyse hiçbir zararlı bu kadar masum değil ve suçlular Alvi kardeşlerin hiç aklına gelmeyen şeyleri yapıyorlar. Zararlılar, kişinin kendini kanıtlama veya politik bir mesaj vermesinin dışında hırsızlıkta da sıkça kullanılan bir araç haline geldi. Uyuşturucu satıcılarının veya birçok suçlunun yasal işleri taklit ettiği gibi hacker'lar da bunun aynısını yapmaya başladı.

'Kit' satışları rahatsız edici bir sorun

Günümüzde ortaya çıkan rahatsız edici bir eğilim ise nispeten daha beceriksiz hacker'ların saldırı düzenleyebilmelerini sağlayan çevrim içi 'kit' satışları. Symantec'in son zamanda yayınladığı bir rapora göre bu kit'ler genellikle "açıkları kullanmaya ve genel saldırılar düzenlemeye yönelik önceden yazılmış kodlarla" geliyorlar.

Güvenlik şirketinin geliştirme yöneticisi Marc Fossi, bu kit'lerin internette 40-50 dolardan 4000 dolara kadar fiyatlarla satıldığını söylüyor. Bazı hacker'lar kit'leri için çevrim içi destek ve üyelik hizmetleri dahi sağlıyorlar, böylece müşteriler kit'lerini güncelleyebiliyorlar. Symantec, alınan kit'lerin yüklenmesiyle ilgili sunulan yardımın da parayla yapıldığını gözlemlediğini söylüyor. Fossi, bazı virüs ve diğer tür zararlıların, antivirüs yazılımının tanıyamaya cağı kadar yeni olabileceğinin ancak bunların çoğunun bilindiğinin üzerinde duruyor ve tanınmış güvenlik yazılımları kullanarak bunları güncel tutmamız gerektiğini söylü-

yor. Yazımıza Pakistanlı kardeşlerin ilk virüsleriyle başladık ancak virüs konusunun eğlenceli değil ciddi bir konu olduğunu ve bu yıl dönümünün sevindirici bir şey olmadığını söylemeliyiz...

Tarihin en etkili 5 bilgisayar virüsü

1. CONFICKER (2009): Tam 200 ülkeye yayılmış ve on milyonlarca bilgisayar ve sunucuya bulaşmıştı. Conficker, tüm zamanların en tehlikeli virüsü konumunda. Conficker bir çok zararlı yazılım tekniği kullanıyor ve aynı zamanda yarı virüs, yarı solucan özellikleri taşıyordu. Conficker'in sisteme bulaştığında yaptığı ilk iş otomatik güncelleştirmeleri devre dışı bırakmak ve sistemdeki güvenlik yazılımlarına saldırmaktı. Avrupa'da yıkıcı bir etki yapan Conficker, önemli yerlere de sızmıştı: İngiliz Savunma Bakanlığı, Fransız Donanması ve Norveç Polisi. Her zaman karşı önlemlerden bir adım önde olmaya çalışan virüsün çeşitli farklı sürümleri ortaya çıkmıştı.

2. I LOVE YOU (2000): Bir gecede milyonlarca bilgisayara ulaşmayı başarmış bir virüstü. Sisteme bulaştığında, yaptığı ilk iş, şifre ve kullanıcı adlarını çalmak için bir solucan indirmek oluyordu. Filipinli bir öğrenci tarafından hazırlanan virüs, zalim bir başlıkla geliyordu: "I LOVE YOU." Virüsün doğrudan ve dolaylı olarak sebep olduğu maddi zararın ise 10 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor.

3. MELISSA (1999): En çok yayılan makro virüs olan Melissa, Florida'daki bir egzotik dansçının ismini almıştı. Word, Excel ve Outlook belgelerine sızan virüs, e-posta yoluyla en çok yayılan virüslerden birisi oldu. Sadece Kuzey Amerika'da 1 milyon bilgisayarı etkileyen Melissa, kullanıcıların tüm e-posta eklentilerinden korkmasına sebep olmuştu. Melissa, diğer yandan güvenlik yazılımları sektörünün gelişmesinde de önemli rol oynamıştır.

4. NIMDA (2001): Nimda'nın, tarihin en kar-

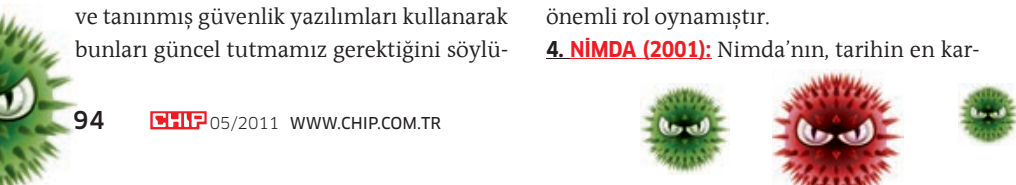
i love you virüsü

my doom virüsü

tarihin ilk virüsü

maşık virüslerinden birisi olduğu düşünülüyor. Yayılmak için beş farklı yöntem kullanan virüs, bir sisteme bulaştığında yönetici hesabı oluşturuyor, sabit diski ve internet trafiğini felç ediyordu. Hem kişisel bilgisayarları, hem de sunucuları etkileyen Nimda'nın sisteme bulaşması için herhangi bir dosyanın çalıştırılması gerekmiyordu.

5. MYDOOM (2004): Mydoom, internetin gördüğü en hızlı yayılan virüs olma ünvanını taşıyor. Yayılmak için istenmeyen e-posta gönderen araçları kullanıyordu. Solucan, bulaştığı bilgisayarların uzaktan kontrol edilmesine imkân veriyordu. Bazı türleri belirli web sitelerine saldıran (Microsoft ve SCO Group) solucanın Kazaa ağı üzerinden de yayıldığı tahmin ediliyor.

Antivirüs devi Avira 25 yaşında

Geçtiğimiz günlerde yeni kurumsal binasının açılışını da kutlayan Avira, 25. yılında yeni binasında milyonlarca müşterisine hizmet verecek. Avira logosunun şemsiyesi şeklinde tasarlanan yeni binanın zemin planı, kusursuz iç ve dış tasarımı ile "özgür yaşı" yeni sloganını yansıtıyor. Ayrıca 25.yılıni kutlayan Avira, "Güvenebileceğiniz internet özgürlüğü" için özel bir kampanya da başlattı. 200 milyona yakın kullanıcısıyla, tüm dünyada çok yaygın olarak kullanılan lider Alman güvenlik uzmanı Avira, 29 Mart - 17 Mayıs 2011 tarihleri arasında, AntiVir Premium ve Security Suite ürünlerinde %25 indirim uyguluyor. Ayrıca yine aynı tarihler arasında, kurumsal ürünlerde de 12 aylık lisans fiyatına, %25 lisans süresi ekleyerek, 15 aylık lisans sunuluyor.

Neden Avira ?

Mükemmel tespit oranlarına sahip olan yazılım, düşük bellek

CeBIT Hannover Fuar'ında imaj değiştirerek kullanıcılarıyla buluşan Alman güvenlik uzmanı Avira, logosu ve web sitesini de baştan aşağı yeniledi.

tüketimine ek olarak Proaktif koruma (HIPS) özelliği ile maksimum güvenlik sağlıyor. Eşsiz ürün yelpazesi ve mükemmel fiyat / performans oranının yanı sıra müşterilerine özel destek de sunan Avira, uzun süreli müşteri memnuniyetini de garantiliyor.

Avira Hakkında

Avira, kurumsal şirketler ve ev kullanıcıları için kendi geliştirdiği güvenlik çözümlerinin tüm dünyada lider sağlayıcısıdır. Avira 25 yıllık tecrübesiyle bu sektördeki öncülerden biridir. Kullanıcı sayısı dünyada 175 milyonu geçen Avira kendi tarama motorunu kullanır ve sürekli teknolojisini geliştiren araştırma laboratuvarlarına sahiptir.

Avira AntiVir'in performansı ve kapsamlı koruması bağımsız test kuruluşları tarafından da sürekli onaylanıyor. AV-Comparatives test kuruluşunun 2008 yılında değişik kategorilerdeki tüm testlerde üstün sonuçlarından dolayı "2008 Yılıın En İyi Antivirüs Ürünü" ödülünü kazanmıştır. 2010 yılında da AV-Comparatives bağımsız test kuruluşunun zorlu 7 farklı test kategorisinde tek tarama motoru ile "Advanced Plus" ödülü alan 2 firmadan birisidir.

**Kişisel özgürlük + sonsuz güvenilirlik =
Güvenebileceğiniz internet özgürlüğü**

www.antivir.com.tr

Bilgi için: Avira Türkiye/ Irene Bilgi Sistemleri San.Tic.Ltd.Şti.
Tel: 0216 422 43 44 Fax: 0216 422 43 12
Web: www.antivir.com.tr / e-posta: satis@antivir.com.tr

PC'nizi fiziksel erişimden korumanın

Virüsleri engellemek için kullanıcının gerekli güvenlik önlemlerini alması şart

Ne kadar iyi bir antivirüs programı yüklersek yükleyelim, sistemimizi ne kadar güncel tutarsak tutalım PC'lerimizi saldırılara açık hale getiren bizim onu kullanma şeklimizdir.

Bunların çoğu zamanla alışkanlık haline getirdiğimiz davranışlar veya kullanmak zorunda olduğumuz hizmetlerdir. Örneğin Facebook hesabınızı açık bulan bir kişinin hesabınıza girip utanç verici bir durum güncellemesi yazması günümüzde komik sayılabiliyor. Ancak Facebook'un yapısı, bizi hesabımızı sürekli açık tutmamıza teşvik ediyor. Peki bilgisayarınızın başında olmadığınız zaman PC'nizi ve kendinizi tehlikeler korumak için ne yapmanız gerekiyor?

Bu makalemizde bilgisayarınıza fiziksel olarak erişildiğinde başınıza gelebilecek sorunlardan nasıl korunabileceğinizi sizlerle paylaşıyoruz.

1. FARKLI HESAPLAR AÇIN: Aile PC'sini etkileştirip oturum açmadan direkt olarak masaüstüne geçmek rahat bir yöntem olabilir, ancak bu aynı zamanda güvensiz de. Her kullanıcı için farklı bir hesap açmanın bazı önemli faydaları var.

Tek kullanıcı PC'ler genellikle yönetici haklarına sahip olan bir hesaba sahipler. Ancak standart kullanıcı hesapları, PC'nizin güvenliğine zarar verebilecek yazılımların yüklenmesine izin vermediğinden aile bi-

reyleri için bu hesabı kullanmanız mantıklı olabilir.

Denetim masasında 'Kullanıcı hesabı ekle veya sil'e tıklayın, ardından 'Yeni hesap oluştur'a tıklayın. Bir isim girin, 'Standart kullanıcı'yı seçin ve 'Hesap oluştur'a tıklayın. Yeni hesap, varolan hesaplar arasına eklenecektir. Yeni hesabın simgesine tıklayın ve 'Bir parola oluştur'a tıklayın. Kullanıcınızın parolasını girmesini sağlayın ve 'Tamam'a tıklayın. Bunun ardından yönetici hesabı için de güçlü bir parola oluşturun.

2. PAROLALARINIZI KAYDETMEYİN: Web tarayıcınızda parolalarınızı saklamak işinizi çok kolaylaştırabilir. Ancak bu kolaylık, hesabınıza oturum açan başkaları olduğunda bilgisayarınız için önemli bir güvenlik riski oluşturur.

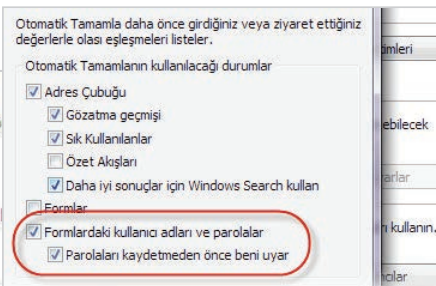
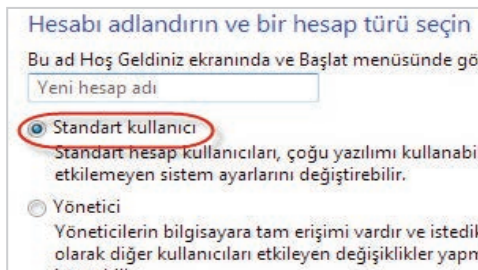
Internet Explorer 8'de 'Araçlar > İnternet seçenekleri'ne tıklayın. İçerik sekmesinde Otomatik Tamamla bölümünde Ayarlar'a tıklayın. 'Formlardaki kullanıcı adları ve parolalar'ın işaretini kaldırın. Veya 'Parolaları kaydetmeden önce bana sor' seçeneğinin işaretini kaldırarak kullanıcı adlarının hatırlanmasını, ancak ilişkili parolaların hatırlanmamasını sağlayabilirsiniz.

'Tüm Otomatik Tamamlama geçmişini sil'e tıklayarak önceden depolanmış parolaların silibilirsiniz.

3. EKRAN KORUYUCUNUZU KİLİTLEYİN: Bir çok IT departmanında ekran koruyucunuzun kilidini açmak için bir parola kullanmanız şart koşular. Evde ekran koruyucusunu parola ile korumak ise kulağa gereksiz gibi gelebilir ama yine de dikkatli olmalısınız. Windows 7'de masaüstüne sağ tıklayın ve 'Kişiselleştir'i seçin. Açılan pencerenin sağ altında ekran koruyucusu simgesine tıklayın. 'Devam edildiğinde oturum açma ekranını görüntüle kutucuğunu işaretleyin ve Tamam'a basın.

4. GÜVENLİĞİ İKİ KEZ KONTROL EDİN: Çevrim içi güvenliğinizi korumak için MalwareByte's Anti Malware'in ücretsiz sürümü benzeri bir program yükleyin. İndirdikten sonra varsayılan seçenekleri kabul edin, güncellemeyi yapın ve programı çalıştırın. Programın ara yüzü ekrana geldiğinde, tam taramayı (full scan) seçin, beliren pencerede C: sürücüsünü seçin ve Tamam'a tıklayın. Tarama başlayacaktır. Program bazı bulgular görüntülediğinde hemen endişe-

Ürün Bilgileri

G Data Endpoint Protection Business

- Antivirüs & AntiSpyware
- Client Firewall
- Client AntiSpam
- Central administration
- Remotely controllable clients
- For file servers and workstations
- Device Control
- Application Control
- Content Filter
- Surf Control

Küçük, orta ve büyük ölçekli şirketlerin bilgisayar ağları için ideal güvenlik çözümü sunar. Yeni GData teknolojileri tartışma götürmez kale gibi bir yapıya sahip olarak, dizüstü, masa üstü ve sunucuları, zararlı yazılım tehditlerine ve her türlü saldırıya karşı korur, IT alt yapılarını da güvence altına alır, spam ve hackerlara karşı etkili bir koruma sağlar.

Ödüllü Teknoloji

- Yeni DoubleScan teknolojisi ile en üst seviye virüs taraması
- Kendi kendine öğrenmeye sahip tanıma ve beyaz liste özellikleri sayesinde bilgisayar performansında herhangi bir kayıp yaşanmaz.
- En yeni virüs tespit yöntemleri (Heuristics, Cloud Security)

G Data ManagementServer

- TCP / IP aracılığıyla uzaktan erişimle ağ üzerinde (Lan/Wan) kurulum, güncellemeler, ayarlar, taramalar.
- Tüm bilgisayarların Ağ ara yüzlerini uzaktan yönetim
- Sunucu yazılımı için basamaklama ve felaket koruması
- Eski bilgilerin Restorasyonu (geri alma)

G Data PolicyManager

- Uygulama Kontrolü (Application Control) : Anlık ileti, oyunlar, dosya paylaşım programları vb. engeller
- Cihaz Kontrolü (Device Control) : USB çubukları, sürücüler, harici sürücüler, web kameraları vb. engeller
- Gezinti kontrolü (Surf Control): Hesap ve pencere zamanlı olarak internet kullanımının sınırlandırılması
- İçerik Kontrolü (Content Filter) : Sohbet Engelleme, erotik içerik, iş arama siteleri, fıkra siteleri, çevrimiçi müzayedeler, vb

G Data AntiVirüs Client

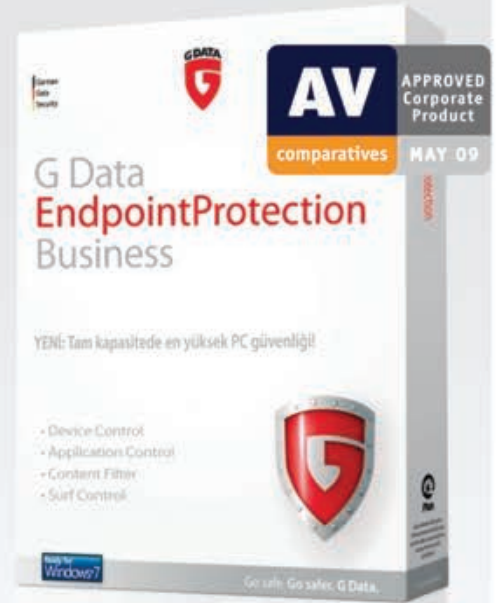
- Kullanıcı koruması arka planda gerçekleşir.
- Outlook için elektronik posta virüs engelleyicisi, POP3 ve IMAP.
- Linux kullanıcıları için tamamen uygun hale getirilmiştir.

G Data Firewall Client

- Uzaktan erişilerek yükleme ve ve konfigürasyon yapabilme,
- Autopilot kontrol sayesinde sınırsız devamlılık,
- Kullanıcı bireysel erişim kurallarını kendisi ayarlayabilir.

G Data AntiSpam Client

- Kullanıcı tarafında anlık koruma kalkanı.
- Ödül kazanmış ve gerçek zamanlı spam koruması.

G Data Premium Destek

- Saatlik virüs güncellemeleri
- Yeni yazılım güncellemeleri ve sürüm yükseltme
- Yıl içerisinde Premium destek, 7/24, 365 gün

	Antivirüs	Firewall	AntiSpam	Policy-Manager	Mail-Manager
G Data AntiVirus Business	★				
G Data AntiVirus Enterprise	★				★
G Data MailSecurity					★
G Data ClientSecurity Business	★	★	★		
G Data ClientSecurity Enterprise	★	★	★		★
G Data EndpointProtection Business	★	★	★	★	
G Data EndpointProtection Enterprise	★	★	★	★	★

Sistem Gereksinimleri

- **AntiVirus Clients:**
Windows 7, Vista (32/64 Bit), XP, Server 2003 ve 2008
128 MB Ram

- **AntiVirus ManagementServer:**
Windows 7, Vista (32/64 Bit), XP, Server 2003 ve 2008
(tercihen server versiyon) 512 MB Ram

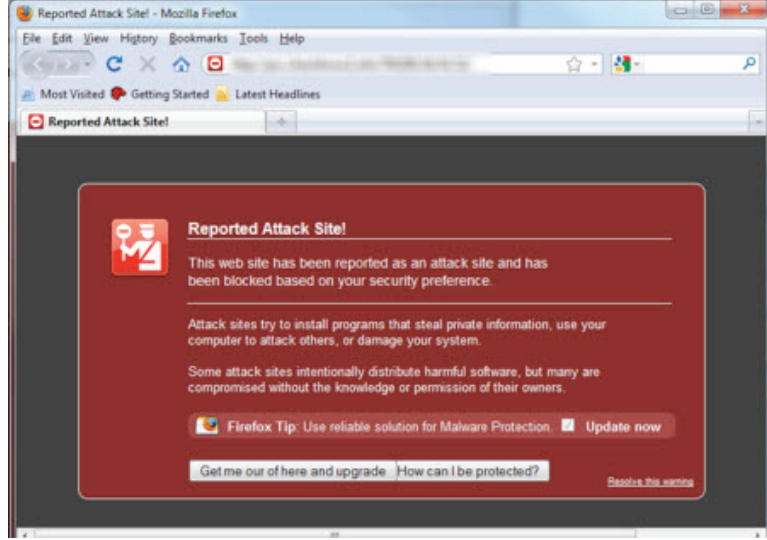
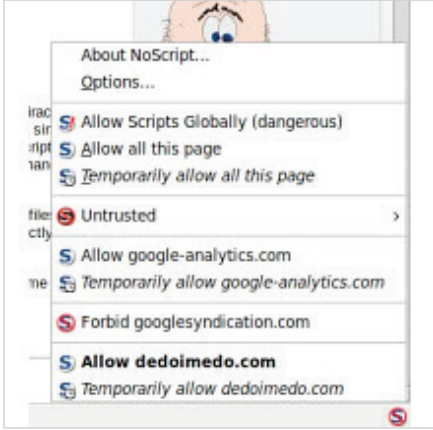

Aresis Bilişim Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti.

Atatürk Mah. Vedat Günyol Cad. Sedef 7 K:2 D:6 Ataşehir / İstanbul

Tel: 0216 580 85 20 • Fax: 0216 580 85 22

www.aresis.com.tr

lenmeyen, çünkü bu muhtemelen şifrelenmemiş bir çerez dosyasından öte bir şey değildir. Tarama bittiğinde sonuçları kontrol edin. Eğer önemli bir güvenlik tehdidi bulunmuyorsa bu sisteminiz için iyi bir işarettir.

5. NOSCRIPT'İ YÜKLEYİN: Firefox için yazılmış NoScript eklentisi, web sayfalarındaki tüm kodların çalıştırılmasını engelleyebiliyor. NoScript'i yüklemek için 'Araçlar > Eklentiler'e tıklayın. 'Eklenti edin'e tıklayın ve arama kutucuğuna 'noscript' yazın. Arama sonuçlarında NoScript en başta gelecektir. 'Firefox'a ekle'ye tıklayın, yüklemeyi onaylayın ve 'Firefox'u baştan başlat'a tıklayın. Eklenti, bir kodu engellediğinde seçenek çubuğunu tarayıcınızın alt bölümünde görüntüler. 'Seçenekler' düğmesine basarak istediğiniz domain'lere kod çalıştırma izni verebilirsiniz. Internet Explorer 8 kullanıcıları, entegre XSS filtresini kullanarak tehlikeli kodlardan korunabilirler. Bu işlev, bir kara listeye dayanarak hangi sitelerin kod çalıştırabileceğini otomatik olarak belirliyor.

6. TÜM İŞLETİM SİSTEMİ GÜNCELLEMELERİNİ YÜKLEYİN: Birçok kişi karşı çıksa da, Microsoft ve Linux dağıtımınızın bizi izlemek amaçlı güncelleme yayınlamadığı çok açık. Bu konudaki sözlerle hiçbir zaman kulak asmayın ve her zaman tüm güncellemeleri yüklediğinizden emin olun.

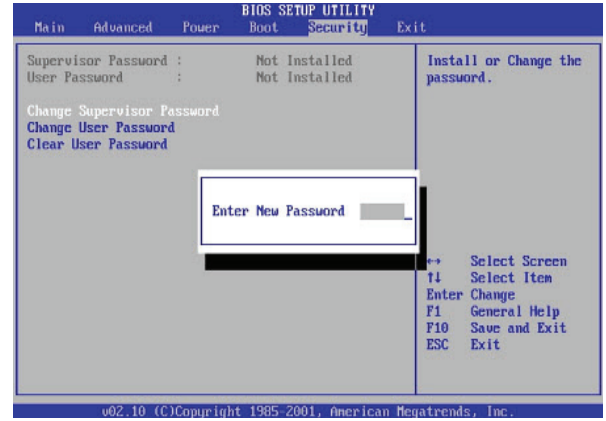
7. FARKLI TARAYICILAR KULLANIN: Hepimizin favorisi olan bir tarayıcı var, ancak farklı zamanlarda farklı tarayıcılar kullanmak riski yaymak açısından mantıklı olabilir. Böylece farklı tarayıcılarda hangi özellikleri kaçırdığınızı görme şansı da elde etmiş olursunuz.

8. TANIMADIĞINIZ SİTELERDEN PROGRAM YÜKLEMİYİN: Örneğin YouTube, arkadaşını-

zın gönderdiği bir video için sizden aniden bir codec yüklemenizi istiyorsa buna inanmamalısınız. Bu tür hileler artık daha kolay tanınabiliyor. Sizden bir videoyu izlemeniz için özel bir codec yüklemenizi isteyen siteler, veya Adobe Reader'in sözde yeni sürümünü yüklemenizi ısrar eden web siteleri gibi hileler genellikle PC'nize zararlı yazılımlar yüklemeye çalışırlar. Windows Kullanıcı Hesap Kontrolü'nü (UAC) aşmaya yönelik bu tür tekniklere karşı dikkatli olarak ve diğer bireylerin standart bir Windows hesabı kullanmasını sağlayarak PC'nizi güven altına alabilirsiniz.

9. TARAYICINIZIN ÖN BELLEĞİNİ TEMİZLEYİN: Bazı tür zararlılar, tarayıcınızın ön belleğine yerleşirler ve siteyi tekrar ziyaret etmenizi beklerler. Bu akıllıca taktik şöyle işliyor: Önceden ziyaret ettiğiniz bir site hakkında güvenlik yazılımınızın vereceği uyarıyı yok saymanız mümkün olabilir. Bu durumda ön belleğinizi temizleyerek tekrar denediğinizde, sitenin bir zararlı içerip içermediğini anlayabilirsiniz. Eğer site zararlı içeriyorsa ön belleğinizi tekrar temizleyerek aynı siteyi bir daha ziyaret etmemelisiniz.

Internet Explorer'da potansiyel risk taşıyan dosyaları 'Araçlar > Tarama geçmişini sil...'e tıklayarak ve açılan pencerede 'Geçici İnternet Dosyaları'nı seçerek silebilirsiniz. Firefox'da ise 'Araçlar > Yakın geçmişini temizle'ye tıklayın, ekrana gelen öğeler arasından 'Ön bellek'i seçin ve 'Şimdi temizle'ye tıklayın.

10. BIOS'UZUNUN PAROLA KORUMASINI ETKİNLİŞTİRİN: BIOS'unuzu bir parola ile korusanız, işletim sisteminiz dışında ek bir seviye güvenlik sağlamış olursunuz.

Laptop'unuzun çalınması ve çalan hırsızın onu satmaya çalışması durumunda bir BIOS parolası hırsızın işini zorlaştıracaktır. Örnek vermek gerekirse, sanırsanız kimse uzaktan kumandası olmayan bir TV almak istemez (zira bu çalıntı olduğunun bir işaretidir).

Sattığı laptop'un BIOS şifresini bilmeyen bir satıcıdan çoğu kişinin onu almak istemeyeceği de açıktır.

BIOS ekranını açmak için bilgisayarınız başlarken F2'ye basın. BIOS ekranları birbirinden farklıdır, ancak ekranda 'Security' adında bir bölüm veya seçenek görmelisiniz. Bu seçeneği bulun ve ilgili sayfaya girin. Ardından bir 'Supervisor password' (yönetici parolası) ve 'User password' (kullanıcı parolası) belirleyin. Supervisor password'un işlevi, herhangi biri parolanızı değiştirmeyi başardığında, onu geri alabilmenizi sağlamaktır.

Panda Security

Milyonlarca kullanıcının kolektif bilgisiyle gerçek zamanlı koruma sağlayan Panda Security, Bulut güvenlik kavramını da ilk yaratan firma olma özelliğine de sahip

[illegible]

PANDA

Bilgi İçin: Avtürk Security
Tel: 0216 532 72 09 / 0216 532 71 93
Fax: 0216 532 51 58 www.avturk.com.tr

1990 yılında Bilbao-İspanya'da, Mikel Urizarbarrena tarafından kurulan antivirüs şirketi ilk 17 sene boyunca Panda Software adıyla anılmıştı. 1995'te İspanya'da pazar lideri olan ve 1996'da uluslararası platformlara açılan Panda, 2007 yılında büyük bir atılım yaptı ve adını da Panda Security olarak değiştirerek Cloud Security (Bulut Güvenlik) kavramını yaratan ve yenilikleriyle sektörde önemli bir pay elde eden bir kuruluş haline geldi. Bugün ise 200'den fazla ülkede, 23 dilde milyonlarca kullanıcıya BT güvenlik çözümleri sunuyor. Cloud (Bulut) tabanlı güvenlik çözümlerinde sektörün lideri olan Panda ayrıca "Collective Intellegence" teknolojisi ile Cloud bilişim gücünü kullanarak bir Cloud Antivirus geliştiren ilk firma olma özelliğine de sahip. Bu yenilikçi güvenlik modeli her an bir yenisi üretilen binlerce zararlı kodu otomatik olarak analiz edip sınıflandırılabilir. Aynı zamanda en düşük sistem kaynağını kullanımı ile hem kurumsal hem de ev kullanıcılarının en güncel korumayı almasını sağlıyor.

Panda Security ve Sosyal Sorumluluk

Panda Security Dünya Doğal Yaşamı Koruma Vakfı WWF'nin de ortak destekçisi. Panda Security, gezegeni korumamıza yardımcı oluyor ve çocuklarımıza yaşayan bir gezegenin miras kalmasına yardımcı oluyor. Benzer şekilde Panda Security, Özel

Olimpiyatları da destekliyor. Bu şekilde satın alınan her Panda Security ürünü ile kullanıcılar da Panda Security'nin desteklerine yardımcı olabiliyor.

Neden Panda Security Bireysel Ürünleri?

Panda Security bireysel ürünleri, gücünü geliştirdiği ödüllü Collective Intelligence (Kolektif Akıl) teknolojisinden alıyor. Bu teknolojisi sayesinde, milyonlarca Panda Security kullanıcısı kötü amaçlı yazılımlar hakkındaki bilgileri anında paylaşıp, bağlı tüm bilgisayarların güvenliğini otomatik olarak güçlendiriyorlar. Topluluk bilgisini kullanarak, bilgisayarları en az seviyede etkileyerek daha iyi, gerçek zamanlı koruma sağlayan Panda, daha hızlı ve çok yönlü ürünlerin yolunu da açmış oluyor. Bu teknoloji ile bütün Panda kullanıcıları yeni çıkan bir tehdide karşı aynı anda haberdar oluyorlar. Bu sistem bir kullanıcının yaptığı tarama esnasında Panda ürününün şüpheli bir aktivite bulmasıyla başlıyor. Bulunan bu şüpheli aktivite bir süre Panda ürünü tarafından izleniyor ve eğer şüpheli aktivite devam ediyorsa bunu gerçekleştiren dosya Panda Security laboratuvarlarına yollanıyor. Bu dosya Panda Security uzmanları tarafından incelendikten sonra bir tehdit teşkil ediyorsa çözüm üretilip bütün Panda kullanıcılarıyla eş zamanlı olarak paylaşılıyor. Bu şekilde gereksiz büyüklükte güncellemelere de gerek duyulmuyor. Çıkan teh-

ditler için geliştirilen çözümler geliştirildikleri anda Panda kullanıcıları ile paylaşılırken kolektif akılla kombine olarak sağlanan bu virüs imza dosyaları çok küçük boyutta oldukları için internet bağlantısını da gereksiz yere yorulmamış oluyor.

Üç farklı sürüm

Panda Security Bireysel ürünleri Anti-virus Pro 2011, Internet Security 2011 ve Global Protection 2011 olarak üç farklı sürüme sahip. Antivirus Pro 2011 ürünü, geleneksel antivirüslerden farklı Kolektif Akıl teknolojisi ile birlikte sandboxing ve ev ağı yöneticisi özelliklerine de sahip. Internet Protection 2011 ise Antivirus Pro 2011'e ek olarak ebeveyn kontrolü, uzaktan erişim ve online yedekleme özellikleri de sunuyor. En güçlü sürüm olan Panda Global Protection 2011, Kolektif Aklın tüm gücünü kullanarak, sizi virüsler, korsanlar, online sahtekarlıklar, kimlik hırsızlığı gibi tehditlere ve dijital dünyanın bilinen tüm diğer tehditlerine karşı koruyor. Ayrıca, gelen kutunuzu spamdan korurken tümüyle yeni Panda Güvenli Tarayıcı ile kişisel bilgilerinizi tehlikeye atmadan ve güvenli bir şekilde internette dolaşmanıza da yardımcı oluyor. Ebeveyn Denetimi ile, çocuklarınız internette güvenle dolaşabiliyor ve Panda Secure Vault ile de özel dosya ve klasörlerinizi şifreleyebileceğiniz gibi güvenle silebiliyorsunuz.

ESET Türkiye'de birinci, Türkiye dünyada ikinci

Eset, %33'lük tercih oranıyla Türkiye'de en çok kullanılan antivirüs markası ve Türkiye, Rusya'dan sonra ESET ürünlerinin dünyada en çok tercih edildiği ikinci ülke konumunda.

Dünya çapına yayılmış 135 milyon kullanıcısıyla, dünyanın en çok tercih edilen antivirüs markalarından biri olan ESET'in bağımsız uluslararası danışmanlık şirketi United Consultants'a yaptırdığı araştırmanın sonuçları ilginç veriler ortaya koydu. 2010 yılının son çeyreğinde 49 ülkede gerçekleştirilen araştırma, Türkiye'de 10 milyon 956 bin kişinin NOD32 ve Smart Security ürünlerini kullandığını gösteriyor. Araştırma verilerine göre Türkiye'de bireysel ve kurumsal tüm kullanıcılar bazında antivirüs yazılımı kullananların %33'ü NOD32 ve Smart Security ürünlerini değerlendiriyor. Buna göre ülkemizde bilgisayarlara yüklenen her üç antivirüs yazılımından biri ESET olurken bu veriler, ESET'in Türkiye'de en çok kullanılan antivirüs markası olduğunu da ortaya koymuş oluyor. Araştırma verileri Rusya'da 14 milyon 361 bin kişinin ESET ürünü kullandığını gösteriyor. İkinci sıradaki Türkiye'de ise 10 milyon 956 bin kişi ESET'i tercih ediyor. Bu rakam hem lisanslı hem de lisanssız kullanımı kapsıyor. Türkiye'yi ise 9 milyon 36 bin kişilik kullanıcı sayısı Arjantin izliyor.

Marka bilinirliği çok yüksek

İnternet kullanıcıları açısından Türkiye, ESET ve NOD32 markalarının bilinirliğinin dünyada en yüksek olduğu ülkelerin başında geliyor. Slovakya, Ukrayna ve Macaristan'dan sonra Türkiye, dünyada %87'lik oran ile marka bilinirliğinde dördüncü sırada. Türkiye (%33), Slovakya (%56), Ukrayna (%33), Romanya (%27), Macaristan (%40), Hırvatistan (%29), Bulgaristan (%32), Yunanistan (%21), Tayvan (%17)

Türkiye'de antivirüs = NOD32

Tayland (%41), Hong Kong (%33), Meksika (%23), Peru (%38), Arjantin (%35) ve Şili (%30), ESET'in ulusal antivirüs pazarlarında lider olduğu ülkeler. İspanya, Rusya ve İsrail gibi ülkelerde ikinci sırada olan ESET, dünyanın en kalabalık ülkesi Çin'de ise %6'lık kullanım oranıyla üçüncü sırada yer alıyor.

Antivirüste en büyük pazar ABD'de

Türkiye antivirüs konusunda dünyanın en büyük 10 pazarı arasında yer alıyor. Dünyanın en büyük pazarı, 229 milyon 664 bin kişilik piyasasıyla Amerika Birleşik Devletleri. ABD'yi Japonya (92 milyon 204 bin) ve Hindistan (77 milyon 760 bin) izliyor. Türkiye, 32 milyon 900 bin kişilik pazarıyla, dünyanın 10'uncu en büyük antivirüs pazarı olarak değerlendiriliyor.

Verileri değerlendiren ESET Türkiye CEO'su Alain Soria, giderek artan internet kullanımı ve hızlı virüs yayılımı nedeniyle Türkiye'nin antivirüs kullanımında öne çıkan bir ülke haline geldiğini söylüyor. Soria, güçlü koruma, kullanım kolaylığı, az sistem kaynağı tüketimi ve Türkçe teknik desteğin, NOD32 ve Smart Security ürünlerini, antivirüste Türkiye'nin en çok tercih edilen markaları haline getirdiğini belirtirken, Dünya'da da Rusya'dan sonra ikinci sırada yer almalarının, ESET'in ülkemiz açısından en doğru ve beğenilen ürünleri sunduğunu ortaya koyduğunu dile getirdi. Sadece bireysel değil kurumsal olarak da ESET, öncelikle tercih ediliyor. TBMM, Başbakanlık, GATA, İstanbul Üniversitesi gibi kamu ve eğitim kurumlarının yanı sıra her ölçekten 6 bin 800'ü aşkın şirket, güvenlik için ESET'i kullanıyor.

ESET ürünlerinin avantajları

(NOD32 VE SMART SECURITY)

- Çok katmanlı proaktif koruma
- Tüm dünyadaki yeni ve bilinmeyen tehditleri tespit edebilen ThreatSense® akıllı sezgisel tarama özelliği
- Minimum false-positive (hatalı tespit) ile maksimum tespit
- Piyasadaki en az sistem kaynağı tüketimi
- Hızlı dosya taraması
- Hem bireysel, hem kurumsal çözüm seçenekleri

ESET SMART SECURITY 4

NOD32 | Firewall | Antispam
Kişisel güvenlik duvarı, antispam, ve antivirüs tarafından da sunulan aynı antivirüs ve antispyware koruması ile internet tehditlerine karşı en gelişmiş güvenliği sağlıyor.

ESET NOD32 ANTİVİRÜS 4

Antivirüs | Antispyware
Antivirüs yazılımı denince akla "NOD32" geliyor. ESET NOD32 Antivirüs, ödüllü ThreatSense® motoru sayesinde, virüs, truva atı, worm, adware, spyware, phishing, rootkit ve daha nice internet kaynaklı tehditleri piyasadaki başka hiçbir programın yapamayacağı gibi proaktif olarak tespit ediyor ve siliyor.

ESET CYBERSECURITY

Mac'iniz zaten güvenli, peki daha güvenli hale getirmek neden daha önemli? Online tehlikeler sadece sizin cihazınızı tehdit etmez, Apple cihazınız diğer işletim sistemleri için bir taşıyıcı haline gelebilir. ESET Cybersecurity, Mac'iniz gibi akıllı bir şekilde tasarlanmıştır. Gelişmiş ThreatSense® tarama motoru ile ESET Cybersecurity, proaktif koruma, kolay kullanıcı arabirimi, arka planda kesintisiz çalışan bir çözüm sunar.

ESET MOBILE SECURITY

ESET Mobile Security ödüllü sezgisel tarama motoru ile antispam ve güvenlik duvarı birleştirerek, sistem performansını etkilemeden bilinen ve bilinmeyen tehditlere karşı gerçek zamanlı koruma sağlıyor. Ayrıca cihazınızın çalınması veya kaybolması durumunda, ESET Mobile Security gelişmiş hırsızlık önleyici (anti-theft) özellikleriyle önemli verinizin korunmasına ve kurtarılmasına da yardımcı oluyor.

ESET ONLINE SCANNER

ESET'in ödüllü ürünleri ESET Smart Security ve ESET NOD32 ile aynı ThreatSense® tarama teknolojisini ve virüs imzalarını paylaşan, sisteminize kurulmadan sadece web tarayıcınız üzerinden çalışan ücretsiz bir virüs koruma aracıdır.

ESET ve Stratus Hakkında

1992 yılında kurulan ESET, kendini gelişen tehditler ile mücadeleye adanmış, son kullanıcılar ve şirketler için güvenlik yazılımı üreten dünya çapında bir firma olarak hizmet veriyor. Proaktif Tehdit Tanıma Teknolojisi (ThreatSense) ve firmanın bayrak gemisi ürünü NOD32 ile antivirüs sektörüne farklı ve proaktif bir yaklaşım getiren ESET, ürünlerinde öne çıkardığı hız, kalite ve düşük kaynak kullanımıyla milyonlarca bilgisayar kullanıcısına güvenlik sağlıyor. 180'in üzerinde ülkede satılan ESET'in üretim ve yönetim merkezi Bratislava-Slovakya'da, ürün geliştirme ve dağıtım merkezi ise San Diego-ABD'de bulunuyor. Ayrıca Çek Cumhuriyeti, İngiltere, Singapur ve Arjantin'de de ofisleri bulunan ESET, tüm dünya çapında bir ortaklık ağı ile temsil ediliyor. ESET ve ürünleri hakkında daha fazla bilgi için www.nod32.com.tr ve www.eset.com.tr sayfaları ziyaret edilebilir.

Stratus Bilişim Sistemleri Tic.

A.Ş., 2004 yılından bu yana ESET'in Türkiye Distribütörü olarak hizmet veriyor. Bir çok platform için ölçeklenebilir çok katmanlı güvenlik çözümlerinin ithalatçısı ve distribütörü olarak kanal üzerinden bayilere satış ve destek veren bir teknoloji firması olan Stratus, İstanbul merkezli olarak faaliyet gösteriyor. Firmanın Ankara'da bir şubesi bulunuyor. Ayrıntılı bilgi için; www.stratus.com.tr

Android cebinizde Antivirüs'e gerek var mı?

İşletim sistemi cep telefonlarına girdikten sonra virüslerde kendilerine yeni bir mecra buldular.

Artık bir çok cep telefonu sadece telefon değil, aynı zamanda bir cep bilgisayarı işlevi görüyor. Kendi işletim sistemine sahip telefonlar, inanılmaz derecede geniş bir yelpazede işlevler sunuyorlar. Bugün ise iki büyük akıllı telefon platformu var. Bunlardan biri Apple tarafından sıkı bir şekilde denetlenen iOS. Diğeri ise birçok telefonda kullanılmakta olan Google'ın herkese açık işletim sistemi Android. Android'in açık uçlu yapısı, teknoloji meraklıları için büyük bir nimet. Ancak siz de bu grubun içerisindeyseniz, Android'in açık uçlu yapısının virüs riski taşıyıp taşımadığını merak ediyor olabilirsiniz.

Android Market'teki riskler!

Android uygulamalarının Android market'te yayınlanmadan önce denetlenmediğini ve virüs içermeyeceğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Android uygulamaları, bir onaylama sürecinden geçmiyor. Google'ın nispeten serbest ön tanımlı esaslarına uyan herhangi bir uygulama geliştiricisi tarafından siteye yüklenebilir. Zararlı yazılımları durduracak resmi bir engel yok ve dolayısıyla Android virüsleri mevcut.

Ocak 2010'da First Tech Credit Union, kendini çevrim içi banka uygulaması gibi gösteren bir Android uygulaması konusunda uyarı yayınlamıştı. Son olarak Rus Android uygulama mağazasında bulunan bir uygulama, spam SMS gönderen bir virüs içeriyordu.

Android virüslerinden nasıl korunabilirsiniz?

Ne yazık ki Android antivirüs uygulamalarının varlığı bizi rahatlatmaya yetmiyor.

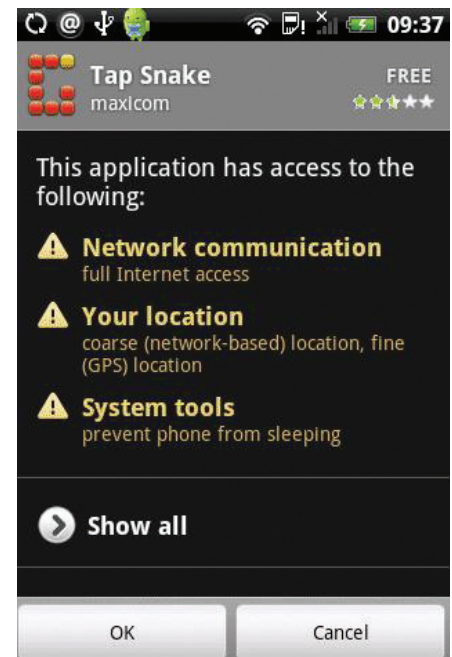
Bu konuda mevcut bazı sorunların yanında, belki de en büyük sorun mobil telefonlardaki virüs araştırmasının eksikliği. Bu antivirüs uygulamalarının tamamen etkisiz olması muhtemel.

Android uygulama mağazasının 'açık' olması da tabii ki kötüye kullanılabilir. Kendini ücretsiz anti-virüs olarak tanıtan yazılımlar Windows'un başını uzun süreler ağrıtmıştı. Kullanıcıda şüphe uyandırmayan bu tür zararlı uygulamalar, bulaştığı bilgisayarı gözetlemekten fazlasını yapmıyordu. Android de bu tür bir kötüye kullanıma açık.

Peki Antivirüs uygulamaları etkili olmadığının göre ne yapmanız gerekiyor? İzinlerinizi yakından takip edin. Bir uygulama yüklerken onun nelere erişmek istediğini görebilirsiniz. Örneğin bir medya uygulaması SMS göndermek istiyorsa, bu sizde derhal bir şüphe uyandırmalı. Ancak böyle bir koruma ancak geçici bir koruma olabilir; zira zamanla Android'deki açıkları kullanarak izin sürecini aşabilen uygulamalar da ortaya çıkacaktır.

Sadece Android kullanıcıları değil, tüm akıllı telefon sahipleri dikkatli olmalı. Çünkü artık akıllı telefonlar, zararlılardan

etkilenmeyen cihazlar değiller. Ev bilgisayarınızda yapmadığınız herhangi bir şeyi akıllı telefonunuzda da yapmayın.

Neye onay verdiğinize dikkat!
Yazılımın ihtiyacı olmadığı düşündüğünüz erişimler isteniyorsa şüphelenin.

	Antivirus+	Internet Security	Maximum Security
Bilgisayarın diğer konularına sahip olun	•	•	•
Bilgisayarın Web ve Casus Yazılımlardan korunması	•	•	•
Uygulamaların izlenmesi izniyle olarak değişik uygulamaların engellenmesi	•	•	•
Web sitelerinden zararlı dosyalar indirmeye ihtimali ortadan kaldırma	•	•	•
E-posta ya da diğer mesajlardaki zararlı bağlantılar bulma ve engelleme	•	•	•
İstenmeyen e-posta ve mesajları engelleme	•	•	•
Windows güvenlik duvarı optimizasyonu	•	•	•
Kablosuz erişim noktalarına ve Wi-Fi ağlarına yetkilendirme	•	•	•
Çocuklar için Internet erişimini özel kategorilerle sınırlandırma	•	•	•
Çocukların Internet erişim süresini sınırlandırma	•	•	•
Veri hırsızlığına karşı koruma, kredi kartı numaraları ve parolalar gibi önemli kişisel verilerinizi güvenliğin sağlama	•	•	•
Güvenli İletim—Hızlıca bilgiler içeren bilgileri dosyalarla yok etme	•	•	•
Bilgisayarınız çalışırken halden, dosyalarınız uzaktan kilitlenir	•	•	•
Açık İletim ve e-postalardaki güvenli bağlantılara karşı otomatik olarak	•	•	•
Güvenli kurulumu, akıllı telefonlara da uygulanabilir	•	•	•
Bilgisayar performansınızı maksimuma çıkararak	•	•	•
Sistem ayarlayıcı, geçici dosyaları, kayıt defterlerini ve başlangıç yöneticisini temizleyerek bilgisayarın performansını artırma	•	•	•
Performans artırmak için kayıcı programları ve gereksiz dosyaları temiz tutma	•	•	•

Trend Micro Titanium

Hızlı - Güçlü - Esnek

Kullanıcıya özel esnek çözümler sunan yazılım, bilgisayarınızı kasmadan, tam bir koruma sağlıyor

Bilgisayarınızı korumanız için yepyeni bir yol sunan Titanium, diğer güvenlik yazılımlarının aksine, tehditleri size ulaşmadan önce bulutta engelliyor. Kalitesi kanıtlanmış bulut tabanlı teknoloji, virüsleri ve casus yazılımları bilgisayarınızı ulaşmadan önce otomatik olarak durduruyor. Böylece daha az bellek kullanan ve bilgisayarınızı yavaşlatmayan daha iyi bir koruma sağlanmış oluyor. Trend Micro dünyanın en büyük şirketlerini korumak için kullanılan teknolojinin aynısını şimdi bireysel kullanıcılara da sunuyor. Basitçe ifade etmek gerekirse, hiçbir çözümün bunun yanından bile geçemeyeceği söylenebilir. Titanium ürünleri Internet güvenliğinde gerçekten devrim yaratıyor.

Yüksek bilgi-işlem hızına sahip olan yazılım sürekli aktif koruma sağlıyor. Virüslere ek olarak istenmeyen e-postalara geçit vermeyen ve ebeveyn denetimi de sunan Titanium, can sıkıcı uyarılarla kullanıcıları da rahatsız etmiyor. Ayrıca kurulum ve kullanımı kolaylığı ile acemi kullanıcılar için bile sorun teşkil etmiyor.

Veri hırsızlığına karşı koruma özelliği Titanium'un bir diğer dikkat çeken özelliği. Bu şekilde kullanıcıların güven içinde çevrimiçi gezinmelerini, alışveriş yapmalarını ve bankacılık işlemleri gerçekleştirmelerini

sağlanmış oluyor. Titanium yazılımının; Titanium Antivirus+, Titanium Internet Security, Titanium Maximum Security ve Titanium Security for Netbooks olmak üzere dört farklı sürümü bulunuyor. Özellik karşılaştırmaları için tabloya bakabilirsiniz.

Rakiplerinden daha hızlı ve daha az yer kaplıyor!

Bağımsız testler, Trend Micro Titanium çözümünün, rakip ürünlerle karşılaştırıldığında, performans ve algılama konusunda 1 Numara olduğunu gösteriyor. Tolly Group'a göre*, Trend Micro Titanium sistem kaynaklarının üzerine rakiplerinden daha az yük

bindiriyor ve bilgisayarların daha hızlı çalışmalarını sağlıyor.

En hızlı yükleme, tarama, kurulum, kaldırma ve ağ üzerinde dosya kopyalama sürelerine sahip olması da, korunmak için beklemek zorunda olmadığınız anlamına geliyor. Ayrıca NSS Labs'e göre**, de Titanium, harekete geçmeden önce Kötü Niyetli Yazılımları yakalamada, sıfır saat saldırılarını engellemede ve yeni web tehditlerine karşı korumada rakiplerini geride bırakıyor.

Bilgi için: Helyum Bilişim Hizmetleri
Tel: 0216 318 08 08 Fax: 0216 318 15 54
Web: www.helyum.com.tr

*Kaynak: Veriler bir sonraki Tolly Report'tan (#210142) alınmıştır. Tolly Group bağımsız bir test kuruluşudur. Daha fazla bilgi için, www.tolly.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

**Kaynak: NSS Labs Raporu, Sosyal Olarak Tasarlanmış Kötü Niyetli Yazılımlar İçin Uç Nokta Koruma Ürünleri Test Raporu, Eylül 2010. NSS Labs bağımsız bir test kuruluşudur. Daha fazla bilgi için, www.nsslabs.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Hangisi sahte hangisi gerçek!

Virüsleri temizlediğini iddia eden yazılımların kendisi kötü amaçlı bir yazılım olabilir

iyi bir antivirüs ve firewall kullanarak PC'nizi birçok tehditten koruyabilirsiniz. Bu araçlar olmadan da bilgisayar kullanmak mümkün ancak küçük bir hatanız virüs bulaşmasıyla sonuçlanabilir.

Zararlı yazılımları dağıtmak isteyenler malesef kullanıcıların bu korunma isteğini biliyorlar ve buna yönelik bir silah geliştirmişler: sahte güvenlik yazılımları. Bir süredir mevcut olan bu tehdit, genellikle kullanıcılar tarafından anlaşılmadığından sorun olmaya devam ediyor. Yazımızda bu tür sahte yazılımların ortak noktalarına değinerek onlarla karşılaştığınızda tanımanıza yardımcı olacağız.

Programı yüklemeyen önce virüs tespiti

Bu belki de daha önce başınıza gelmiştir. İşinizi yaparken aniden tarayıcınızda bir virüs taraması görüntüleyen yeni sayfa açılır, PC'nizdeki güvenlik tehditleri görüntülenir ve sizden bir güvenlik aracı (veya güncelleme vs.) indirmeniz talep edilir. Bu eski bir numara gibi görünse de gösterilen bu uyarıları ciddiye alan dikkatsiz kullanıcıları tuzağa düşürebiliyor. Hatırlamanız gereken önemli nokta ise gerçek bir güven-

lik aracının, siz yüklemeyen PC'nizi virüslerle karşı taramayacağıdır.

Sizi korkutmaya çalışan reklamlara dikkat edin

Gerçek veya sahte olsun tüm güvenlik araçları, reklamlarında korku verme yöntemine başvuruyorlar. Fakat sahte bir güvenlik yazılımı bunda aşırıya kaçacaktır. Örneğin siz herhangi bir program yüklemeyen önce PC'nizde virüs bulunduğunu bildirebilir. 'Bilgisayarınızın güvenliği riskte!', 'Bilgisayarınızda virüs olabilir!' gibi deyimlerle internette sıkça rastlanıyor.

Herhangi bir yorum olmaması

Sahte güvenlik yazılımlarını diğerlerinden ayıran önemli bir nokta ise, herhangi bir incelemesinin bulunmaması. Ancak yine de dikkatli olmalısınız çünkü sahte yazılımın sahibini sahte yorumlar veya incelemeler yapmaktan alıkoyan bir şey yok. Bir güvenlik yazılımı hakkında şüpheye düştüğünüzde Av-Comparatives adlı siteyi kullanmanızı önerebiliriz. Av-Comparatives, anti-zararlı yazılımlarını bağımsız olarak inceleyen bir kuruluş ve birçok yasal yazılımın adı web sitesinde geçiyor.

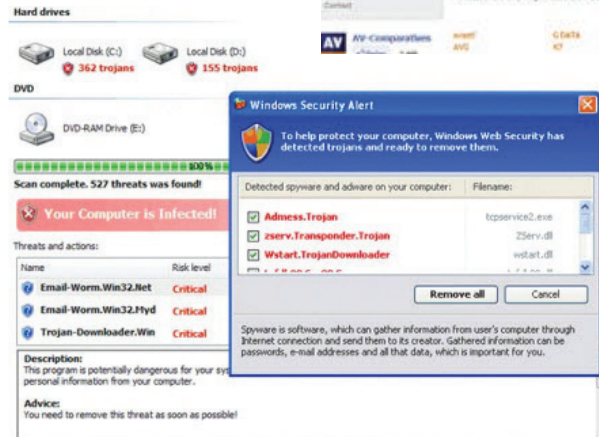
Bu tamamen gerçek!

19 ANTİVİRÜS PROGRAMI TEK UYGULAMADA!

Hemen hemen tüm kullanıcılar internet üzerinden dosya indirirler. Eğer daima sadece tamamen güvendiğiniz sitelerden dosya indiriyorsanız virüsten korkmanıza gerek yok. Ama pek çok farklı kaynaktan sıklıkla dosya indirenler için virüs tehditlerine karşı özel bir önlem almak şart. Bilgisayarınızda kurulu olan anti virüs programı yeterli olabilir ama daha iyisi JottiQ adlı, 19 farklı anti virüs programından destek alan daha farklı bir araç kullanmak olabilir.

JottiQ şüphelendiğiniz dosyaları kontrol etmek için size iki türlü yöntem sunar. İlk yöntem uygulamanın sitesi üzerinden gerçekleşiyor ve herhangi bir program kurulumuna gerek duymuyor. Tek yapmanız gereken Türkçe ara yüzüne sahip siteye şüpheli dosyayı yükleyip sıranızı beklemek ve virüs tehlikesi olup olmadığını online olarak görmek.

İkinci yöntem ise JottiQ'nin özel uygulamasını bilgisayarınıza indirip kurmanızı gerektiriyor. Bilgisayarınızdan çalıştığı için bu şekilde daha hızlı sonuç verecek olan uygulama ihtiyaç duyabileceği ek öğeleri de indirmenizi isteyebilir. Ardından bilgisayarınızdan seçeceğiniz dosyaları tüm anti virüs programlarına taratarak sakıncalı bir durum olup olmadığını kontrol ediyor. JottiQ'i internet üzerinden kullanmak için <http://virusscan.jotti.org/tr> adresini, bilgisayarınıza kuracağınız uygulamasını indirmek için ise <http://www.donationcoder.com/forum/index.php?PHPSESSID=p2p3vctnmg0uata8a0d4kp60m5&topic=24663> adresini kullanabilirsiniz.

ULUSLARARASI İş OLANAKLARI

Ziyaretçi kitlesi olarak Türkiye ve Avrupa pazarları başta olmak üzere, içinde bulunduğu coğrafyada bulunan ülkeleri öncelikli olarak hedefleyen CeBIT Bilişim Eurasia; Ortadoğu, Afrika, CIS, Rusya ve Balkanlar coğrafyasından gelecek alım heyetleri ve ziyaretçi çalışmalarına başladı.

ANADOLU HEYETLERİ PROGRAMI

Bu yıl da düzenlenmeye devam edilecek ve ulaşım masrafları organizasyon tarafından karşılanacak "Anadolu Heyetleri" özel programı kapsamında Anadolu'nun sanayileşmiş ve gelişmekte olan şehirlerinden ilgili profesyoneller CeBIT Bilişim Eurasia fuarını ziyaret edecekler.

AKILLI YAşAM KONSEPTLERİ

Akıllı kentlerde yaşam ve akıllı belediye çözümlerinin yer aldığı bölüm büyüyerek devam ediyor. Türkiye'nin çevre ülkeler tarafından model olarak gösterildiği bu dönemde, büyüyen şehirlerde iletişim, güvenlik, ulaşım, hava kirliliği, eğitim, sağlık ve alt yapı alanlarında karşılaşılan sorunların, bilişim teknolojileriyle nasıl giderilebileceğine ilişkin proje kapsamında 500'ü aşkın belediye yetkilileri fuarda ağırlanacak.

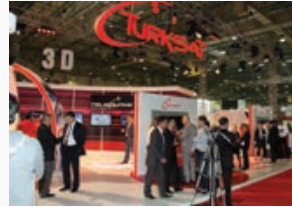
6-9 EKİM'DEKİ CeBIT SİNERJİ ZİRVESİNDE YERİNİZİ AYIRTMAKTA GEÇ KALMAYIN !

Türkiye Bilişim Derneği ve Tüyad'ın destekleri ile Bilişim ve Teknolojinin konuşulacağı zirvede yeni ürün ve firma sunumlarının yanı sıra ana temalar belirlendi.

- Telekomünikasyon
- Finans
- Güvenli İnternet
- E-Devlet
- E-Sağlık
- Akıllı Kentlerde Yaşam
- Uydu İletişimi, Yayıncılık, Kablo ve TV

CeBIT BİLİşİM EURASIA KAPSAMINI BÜYÜTTÜ

CeBIT Bilişim Eurasia'nın genişleyen kapsamında bu sene Uydu İletişimi, Yayıncılık, Kablo ve TV sektörleri de eklendi.

Genişletilen kapsamı ile bu sene Uydu İletişimi, Yayıncılık, Kablo ve TV sektörlerini de kapsamına alan, CeBIT Bilişim Eurasia'nın ana sponsorluğunu dünyanın lider uydu operatörlerinden TÜRKSAT A.ř. üstlendi. Uydu İletişimi, Yayıncılık, Kablo ve TV Uluslararası Konferansı da fuarla aynı tarihte yapılacak.

CeBIT Bilişim Eurasia

Uluslararası Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Uydu İletişimi, Yayıncılık, Kablo ve TV Sektörü Fuarı

Organizatör

Deutsche Messe
Worldwide

Hannover Fairs
Interpro Uluslararası Fuarçılık A.ř.

T: 0212 334 69 00
F: 0212 324 44 43
info@cebitbilisim.com

Fuar Ana Sponsoru

Dijital Reklamlar Çözüm Ortağı

www.cebitbilisim.com

Desteiği ile

semor
İşbirliği ile

TÜM UYDU ANTEN ELEKTRONİK
İLETİşİM İşİNSANLARI DERNEğİ

Türkiye
Bilişim Derneği

Eğlencenize yeni bir boyut katın

HD teknolojisi gözümüzle gördüğümüz kadar net görüntüler sunarak gerçekliği oldukça artırmıştı. TV devrimi devam ediyor ve üçüncü boyutun sunduğu derinlik ile görüntüler gerçek dünyadakilere iyice yaklaştı.

MAHMUT KARSLIÇLU

Çok değil bundan bir kaç sene öncesine kadar 3 boyut denilince aklımıza bir çift kırmızı, mavi camlı gözlük ya da bir sayfadaki rengarenk noktalara şaşı bakmak daha fazlası gelmiyordu. O zamanlar için hiç de fena sayılmazdı ama 3 boyut teknolojisi çok hızlı ilerliyor. Bilim adamları eskiye oranla nasıl gördüğümüz hakkında artık çok daha fazla bilgiye sahipler. Bu duruma bilgisayarların artan işlem gücünü de eklediğinizde, her geçen gün yeni bir 3 boyut teknolojisi ile tanışmamıza artık şaşmamak gerek. Peki ama acaba bu noktaya nasıl gelindi?

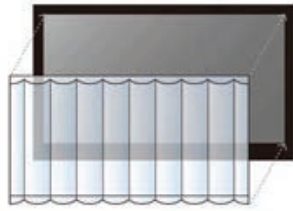
İlk 3 boyutlu filmler, çıkışını 1920'li yıllarda yaparken en eski teknoloji olan anaglyph (kırmızı, mavi camlı gözlükle izlenen) görüntüleme teknolojisini kullanıyorlardı. Bu sistemin nasıl çalıştığını anlamak

için isterseniz önce nasıl gördüğümüze kısaca değinelim. İnsan gözü birbirinden ortalama 6,5 cm uzaklıktadır. Dolayısıyla baktığımız nesne ile ilgili olarak gözlerimiz beynimize iki ayrı perspektiften görüntü gönderir. Beynimiz ise bu ikisini birleştirerek derinliği oluşturur ve 3 boyutlu görmemizi sağlar. İşte ilk teknolojiye bu mantıktan yola çıkarak tek bir görüntüyü alınıp, birbirinden biraz farklı perspektiflere sahip iki ek görüntü katmanı ekleniyor, biri kırmızı diğeri ise mavi olarak renklendiriliyordu. Üç boyutlu film izlerken ise, seyirciler bir tarafı kırmızı, bir tarafı mavi lense sahip bir gözlük takıyorlardı. Aynı renkler birbirini filtrelediği için her göz sadece bir katmanı görüyor ve beyin üç boyutlu görüntü izliyormuş gibi kandırılmış oluyordu. Ancak görüntünün renklerinin bozulmasına ek olarak bu teknolojinin çok kısa bir süre son-

İÇİNDEKİLER

- 106 TV'lerde 3D teknolojisi
- 108 Tivibu ile TV'de internet
- 110 TV paneli teknolojileri
- 112 TV'de HD keyfi
- 114 Akıllı TV uygulamaları

lenticular sistem

Şu an televizyona uyarlamak için uygun değil

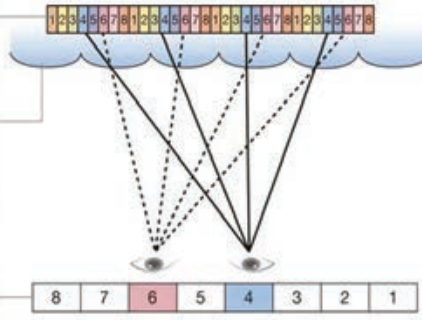
Mercekli lens sistemi nasıl çalışıyor (konsept)

Görüntü

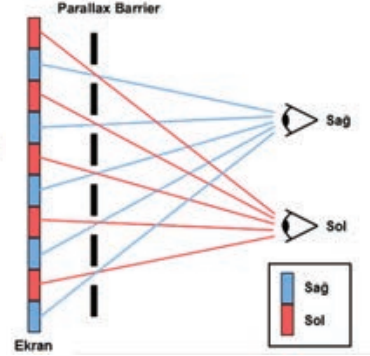
Bir mercekli lens sistemi ışığı kırıyor. Böylece sol ve sağ göz farklı imajlar görüyor.

İzleyenin gördüğü görüntü izleme konumuna göre farklılaşıyor.

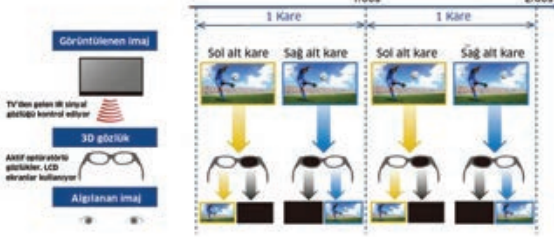

3D pasif TV

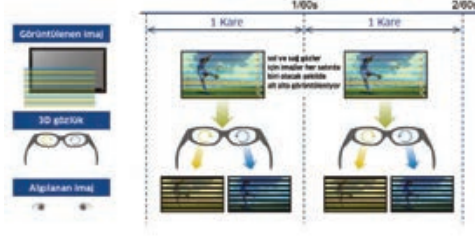
parallax-barrier sistem

aktif sistem

pasif sistem

ra baş ağrısına neden olma gibi bir sorunu vardı. Bu iki dezavantajla birlikte 1980'lerde kırmızı/mavi gözlükler iyice popülerliğini yitirmeye başlarken şu an halen sinemalarda kullanılan polarize 3 boyutlu gözlükler o yıllarda onların boşluğunu hızla doldurdu.

Günümüz sinemalarında pasif teknoloji sistemi kullanılıyor

Polarize 3 boyutlu gözlükler de kırmızı/mavi gözlükler gibi çalışırlar. Ancak anaglyph görüntü oluşturmak için renk katmanları kullanmak yerine iki farklı polarizasyona sahip katmana sahiptirler. Bu şekilde görüntü, renklerinden de hiç bir şey kaybetmemiş olur. Bugün birçok sinema 3 boyutlu filmleri seyircilere bu polarize gözlükler ile izletiyor. Son dönemde üretilen filmlerin büyük bir oranının 3 boyutlu olması, 3 boyutlu medya içeriğinin hızla artması ile kısa zamanda televizyon üreticileri de bu teknolojiyi ürünlerine dahil edip, hızla evlerimize kadar getirdiler. Fiyatları çok ucuz olmasa da bugün üç boyutlu bir televizyon edinip filmleri artık evimizin konforunda izlememiz de mümkün oluyor.

3B televizyonlar için active shutter gözlük sistemi

Tabii ki 3 boyutlu görüntünün ekstra katmanları için sinemalar, çoklu projeksiyon sistemi kullandıklarından ve bu teknoloji bir televizyon için çok mümkün olmadığından günümüz televizyon sistemleri daha farklı bir teknoloji kullanıyor. Sorunun üs-

tesinden gelmek için en yeni gözlük teknolojisi olan ve "aktif teknoloji" olarak da adlandırılan bir sistem üzerinde çalışan LCD ekranlı gözlükler kullanılıyor. Bu sistem, televizyon ekranının yenileme hızına bağlı olarak dönüşümlü bir şekilde sol ve sağ camları karartıp görüşü engelliyor. Bu teknolojiyi (active shutter) kullanan 3 boyutlu televizyonlar, çok yüksek bir yenileme oranında farklı perspektife sahip görüntüleri arka arkaya görüntülüyor. Uyumlu bir şekilde çalışan gözlükler ise aynı hızda ve dönüşümlü olarak görüntü, hangi göze görünmesi gerekiyorsa diğer camdaki LCD'yi karartarak iki göze de farklı görüntü ulaştırıyor ve beynin daha önce de anlattığımız gibi kandırılmasına yardımcı oluyor.

Aktif gözlükler, eski metotlara göre en yüksek çözünürlüğe sahip 3 boyutlu görüntüyü sağlıyorlar. Bugün 3 boyut özelliğine sahip neredeyse tüm televizyonlar bu yöntemi kullanıyor. Ancak evdeki her birey için bir tane gözlük edinmeniz gerekiyor ve üzerindeki teknolojiler nedeniyle oldukça yüksek olan gözlük fiyatları maliyetleri artırıyor. Çözüm için ise eski pasif teknolojiyi sinemadan televizyonlara uyarlayan marka ve modellerin çoğalmasını beklemekten başka çare yok.

3B televizyonlar için passive shutter gözlük sistemi

Yakın zaman içinde, sinemalarda kullanılan teknolojiye benzeyen ve polarize camlı gözlüklerle izlenebilen pasif teknoloji yep-

yeni haliyle televizyonlarda da kullanılmaya başlandı. İhtiyaç duyulan gözlük fiyatlarını inanılmayacak kadar düşüren bu yeni teknoloji yeni bir format savaşını başlatacak gibi duruyor. Bu pasif gözlükler FPR (Film Patterned Retarder) olarak adlandırılan teknoloji ile en kullanışlı hale gelmiş durumda. FPR, sol ve sağ gözümüz için görüntünün ayrılmasını optimize ediyor ve daha sonra pasif gözlükler yardımı ile tekrar birleştirerek 3 boyutlu görüntü sağlıyor. Pasif 3 boyutlu televizyon görüntü kaliteleri aktif gözlüklü setlere oldukça yakın. Ancak panjur şeklindeki sıralı dizilim nedeniyle çözünürlük 1920x540'a iniyor ve hafif bir flulaşma görülüyor. Ancak aktif teknolojinin aksine sürekli görüntü sunulduğu için titreme, iz bırakma (ghosting) ve gözlük senkronizasyon sorunu yaşanmıyor. Ayrıca gözlüklerde pile ihtiyaç duyulmaması ve uygun fiyatı ile çözünürlük dezavantajını kapatıyorlar. Pasif 3 boyutlu televizyonların geleceği gerçekten parlak gibi görünüyor.

3B televizyon alırken dikkat edilmesi gerekenler

Aslında ailedeki birey sayısına göre bir değerlendirme yapmak gerekirse, çok ucuz gözlüklerle bile izlenebilen pasif teknoloji televizyonlar en kaliteli seçenek olmasa bile maliyet avantajı ile iyi bir seçenek gibi duruyor. Ancak halen seçenek sayısı bir elin parmaklarını bile geçmiyor ve teknoloji oturana kadar biraz daha beklemekte fayda var. Televizyonunu yakın gelecekte de-

giştirmeyi düşünenler bu teknolojiyi bekleyebilir. Hemen almayı düşünenler için ise aktif teknoloji televizyonlar şu an en ideal seçenek konumunda.

Çözünürlükten kaybeden pasif teknolojinin aksine aktif teknoloji ekran yenilenme oranı yarıya iniyor. Yani televizyonunuz 120 Hz ise 3 boyutlu görüntü ancak 60 Hz olarak izlenebiliyor. Bu da çok hızlı ya da çok yavaş görüntülerde soruna neden oluyor. Dolayısıyla alacağınız modelde ekran yenileme oranının 200 Hz ve üzeri olmasına dikkat edin. Parlaklık değerinin yüksek olması da 3B kalitesini artıran bir etkidir. Fiyata iki gözlüğün dahil olduğu bir ürünü tercih ederseniz en azından filmleri bir arkadaşınız ile birlikte seyredebilirsiniz ya da 3 boyutlu oyunları tek başınıza oynamak zorunda kalmazsınız. Son olarak da 2B görüntüleri 3B'a dönüştüren bir model seçerseniz 3B yayınlar yaygınlaşana kadar beklemek zorunda kalmazsınız.

3 boyutlu yayın seçenekleri

Şu an ülkemizde HD yayın yapmakta olan ikisi uydu (D-Smart ve Digitürk) biri kablo (Teledünya) üzerinden 3 özel yayın paketi bulunuyor. Bunlardan sadece Teledünya sürekli 3 boyutlu deneme yayını yapıyor. Diğer yayın paketleri ise şimdilik sadece belli maç yayınlarını 3B olarak yayınlıyor. Dolayısıyla şimdilik kaliteli 3 boyutlu görüntüler için Blu-ray disklerden ve oyun konsollarından başka seçenek yok gibi. Bu durumda ödeyeceğiniz rakamın içine bir Blu-ray oynatıcı eklemeniz de gerekebilir. Ya da Playstation 3 oyun konsolunu tercih ederek bir taşla iki kuş vurabilirsiniz.

Gözlüksüz 3 boyutlu film izleyemeyecek miyiz?

3B gözlüklerin, 3B TV'lerin bir eğlence medyası olarak geniş kitlelere yayılmasının önündeki en büyük engellerden biri olduğunu herhalde herkes kabul edecektir. Pa-

halı olmalarının yanı sıra birçok kişi için de takmak oldukça rahatsızlık verici bir durumdur. Bu problemin önüne geçmek ve gözlüksüz 3 boyutlu görüntü izlemek için şu sıralar "parallax barrier" ve "lenticular lens" adında iki teknoloji üzerinde duruluyor. Çoklu seyirciler için pek uygun olmayan yüz izleme teknolojisine ek olarak Macar bir teknoloji firması olan iPont 3D'nin 3D TV Box'ı da gözlüksüz 3B için oldukça iyi bir dördüncü çözüm sunuyor. Birçok firma ise 3 boyutlu görüntülerin geleceğini holographic TV'lerde görüyor ve görüntüyü gerçekten TV'nin dışında havada oluşturmak için çalışıyorlar. Şu an için bu konuda atlatılması gereken en büyük problem izleme konumu ve mesafesi. Çünkü en uygulanabilir teknoloji olan Parallax barrier'de bile şu an eksiksiz, en yüksek kalitede görüntü almak için TV'nin tam karşısında ideal konumda oturmak gerekiyor.

mkars@chip.com.tr

Tivibu ile Televizyonunuzu İnternet Çağına Taşıyın

Televizyonlar da internete bağlanıyor

CEM ŞANCI

Televizyon devriminde en önemli adımlardan biri de IPTV'dir. Seyircinin internet bağlantısı üzerinden TV yayınlarına ulaşması, dilediği programı dilediği zaman izleyebilmesi, dijital tekno-

lojinin olanaklarından faydalanarak TV servisleri ile etkileşime girebilmesini sağlayan IPTV'yi kısaca televizyonculuğun yeni çağdaki yorumu olarak tanımlayabiliriz.

Tivibu da TTNNet'in IPTV servisi olarak pazarda bulunuyor. Müşterilerine bilgisayar, cep telefonu ve internet bağlantılı televizyon üzerinden televizyon programlarını takip etme, kaçırdıkları programları tekrar izleyebilme veya tercih ettikleri film veya videoları çağırıp seyretme imkanı veren Tivibu'nun ailelerin salonlarına kadar giren IPTV ürününün ismi ise Tivibu Ev ismini taşıyor.

Tivibu Ev ne yapıyor?

Tivibu Ev, seyircinin internet bağlantısının gücüne göre değişmekle beraber, yüksek çözünürlüklü görüntü ve ses kalitesiyle TV izleme imkanı sunuyor. HD (yüksek çözünürlüklü) yayın ve 5.1 Dolby dijital ses iletimi ile sinemalardaki ambiyansı evde yaratarak sinema filmleri izlemeye imkan sunuyor. Türkiye'de ve dünyada yayın yapan önemli pek çok kanalın seyircinin elinin al-

tında olmasını sağlamasının yanında bu yayınları durdurmak, geri almak, yeniden izlemek gibi seçenekler de sağlıyor.

1 Mbps hızında internet bağlantısı ile geniş ekran TV'lerde normal bir TV yayını düzeyinde görüntü kalitesi sağlayan Tivibu ile HD kalitesinde yayın yapan TV kanallarını da sorunsuzca izlemek mümkün hale geliyor. Tivibu Ev servisinde TV izlemek için internetten indirilen verinin ADSL bağlantısının kotasını etkilemiyor. Bu nedenle aslında en basit kotalı bağlantıyla bile yüksek kaliteli TV yayınlarını izlemek mümkün oluyor.

Ancak Tivibu servisin yanında hediye edilen Tivibu Web servisiyle bilgisayar üzerinden yayınları izleme durumunda ADSL bağlantısının kotası harcanıyor. Web'den Tivibu izlendiğinde birkaç saatte 4 GB'lık kota tüketmek mümkün. O yüzden dikkatli olmak gerekiyor.

Tivibu ile televizyonunuzda neler yapabilirsiniz?

Tivibu Ev servisi, aslında seyircilere televizyonu bir video cihazına dönüştürme imkânı veriyor. Bunu en basit şöyle anlatmak mümkün. Televizyonunuzun bir video cihazına bağlı olduğunu düşünün. Ancak bu video cihazı evinizde değil, TNet'in merkezinde duruyor ve siz de o video cihazına internet hattı üzerinden bağlanıyorsunuz. Video cihazının içinde o anda yayın yapan televizyon programları, eski TV programları, filmler, video klipler, belgeseller, çizgi filmler kayıtlı ve sizi bekliyor.

Tivibu sisteminin televizyonunuza kazandırdığı özellikler ise şöyle

DURDUR İZLE: Kapınız çalabilir, telefonunuz çalabilir, mutfakta küçük bir sandviç veya içecek bir bardak bir şey hazırlamak isteyebilirsiniz. Heyecanla izlediğiniz TV programının, dizinin, tartışma programının bir bölümünü kaçırmak zorunda değilsiniz. Durdur tuşuna bastığınızda, 90 dakika boyunca TV yayını durur. 90 dakika içinde geri dönüp, kaldığınız yerden izlemeye devam edebilirsiniz. Ancak bu sırada kanal değiştirirseniz, eski kanala geri döndüğünüzde kaydedilmiş bölümler kaybolur ve yayına gerçek noktasından devam etmek zorunda kalırsınız. Ama geri alma seçeneği ile tekrar o kısma geri dönme şansınız olur. Dikkat etmeniz gereken nokta, geri alarak seyretmek istediğiniz bölümün üzerinden 90 dakikadan fazla zaman geçmemiş olması gerekliliğidir.

GERİ AL-İZLE: Canlı yayın sırasında kaçırdığınız veya tekrar seyretmek istediğiniz bölüme dönüp seyretmenizi sağlar. Geri gidebileceğiniz süre en fazla 90 dakikadır. Ancak Tekrar İzle sistemiyle bir programın kayıtlı tekrarını veya bir filmi veya başka bir videoyu izliyorsanız, dilediğiniz kadar geri veya ileri gidebilir, programın istediğiniz kısmını, dilediğiniz kadar seyredebilirsiniz.

SEÇ-İZLE: Yerli, yabancı filmler, popüler diziler, müzik klipleri, belgeseller ve çizgi filmlerden oluşan zengin video içeriğine istediğiniz zaman ücretsiz olarak erişebilirsiniz. Abonelik türüne göre bu serviste izleyebileceğiniz içeriğin sayısı artar.

TEKRAR İZLE: TV kanallarında yer alan ve en beğenilen yerli dizileri, yerli eğlence, yarışma, spor programlarını yayınlanma tarihlerinden sonraki 1 hafta boyunca istediğiniz zaman, istediğiniz kadar izleyebilirsiniz. Ancak burada dikkat etmeniz gereken nokta, her programın değil, sadece TNet yönetiminin belirlediği programları tekrar izleme şansınızın olduğudur. Fakat bu programlar çok izlenen tartışma-haber-magazin programları ile her kanaldaki dizilerin tümünden oluştuğundan, çoğunluğun ihtiyaçlarını karşıladığını söylemek mümkündür.

KİRALA İZLE: Seç-İzle'den farklı olarak, 1-5 lira arasındaki küçük ücretler ödeyerek satın alabileceğiniz ve 24 saat içinde, dilediğiniz kadar izleyebileceğiniz ücretli içerikleri Kirala İzle seçeneğinde bulabilirsiniz. Bu seçenekle genellikle, vizyonda yeni çıkmış en güncel sinema filmleri veya en son yapım, en kaliteli belgeseller, videolara ulaşabilirsiniz.

Ücreti ödemek için, çıkan minik pencerede Tivibu şifrenizi girmeniz gerekecek. Ücret daha sonra Tnet faturanıza yansıtılacak.

İnteraktif serviler

İnteraktif servislerle televizyonunuz üzerinden yemek siparişi verebilir, fotoğraflarına bakabilir, şans oyunu ve spor sonuçlarını öğrenebilir, haber merkezlerinde RSS okuyucu servisiyle son gelişmeleri takip edebilirsiniz. Televizyon keyfi yaparken acıırsanız, Tivibu Ev üzerindeki Yemek Sepeti uygulaması sizi bekliyor. Kumandanız yardımıyla geniş restoran yelpazesinden dilediğiniz yemek siparişini kolayca verebilirsiniz.

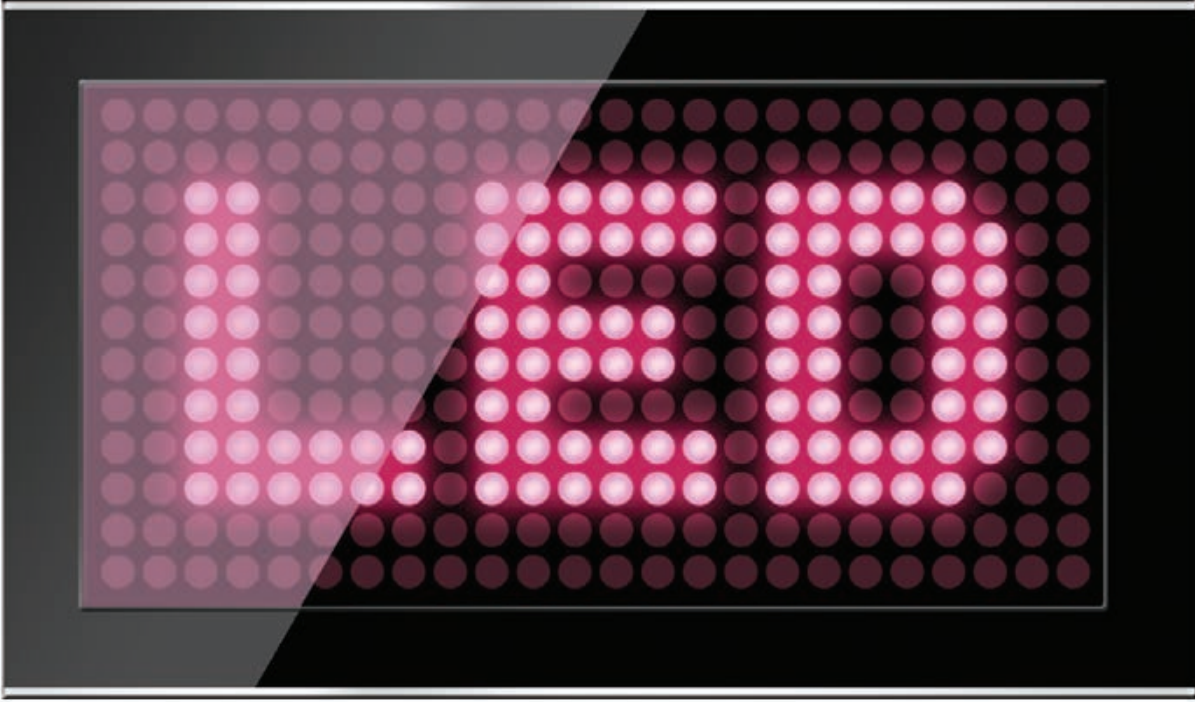
Mesajlarım uygulaması ile Tivibu servisinin size gönderdiği duyuru mesajlarını okuyabilir veya diğer Tivibu Ev kullanıcılarıyla haberleşebilirsiniz. Tivibu interaktif özellikleri sayesinde Twitter'a kullanıcı girişi yapmadan izlediğiniz programla ilgili yapılan tweetleri görebilir, çok konuşulan konu başlıklarına ulaşabilir, konu ile ilgili arama yapabilirsiniz. Kullanıcı girişi yaptığınızda ise bu özelliklere ek olarak kendi tweetlerinizi görebilir, retweet özelliğini kullanabilirsiniz.

İnteraktif servislerdeki Flickr uygulamasıyla ise hem fotoğraf içeriğine hem de kullanıcı ismine duyarlı fotoğraf araması yapabilir, hazır fotoğraf başlıklarından tematik fotoğraf gruplarına ulaşabilir, fotoğraflara yapılan yorumları görebilirsiniz.

Finans, spor, hava durumu, uçuş bilgileri, nöbetçi eczaneler, sinebiyografi gibi birçok alanda merak ettiklerinizi televizyonunuzdan öğrenebilir, acil erişmek isteyeceğiniz bilgilere kolayca ulaşabilirsiniz.

Tivibu Ev hizmeti, 10 TL, 20 TL ve 30 TL'lik üç ayrı paket halinde abonelerine sunuluyor. Daha ayrıntılı bilgi almak için servisin web sayfası olan www.tivibu.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

cemsanici@chip.com.tr

TV paneli teknolojileri

LCD, Plazma ve LED arasındaki teknoloji savaşı uzun zamandır sürüyor ve uzun süre daha sona erecek gibi görünmüyor. Zira üç teknoloji de gelişimini sürdürüyor.

RECEP BALTAŞ

1 990'ların sonunda piyasaya çıkan ilk düz ekran televizyonlar plazma teknolojisini kullanıyordu. LCD ekranlar ise 1970'li yıllardan bu yana mevcut.

Ancak LCD ekranlar ilk başta hesap makinelerinde kullanılıyordu ve gelişmeleri, plazmaya meydan okumaları uzun zaman aldı. Günümüzde ise artık eğilimin LED'e doğru kaydığını görüyoruz. Şimdi duruma baktığımızda ise piyasada satılan her 10 televizyondan birisinin plazma olduğunu, LCD'nin hâkimiyetinin de yavaş yavaş kalktığını ve en popüler teknolojinin de LED olduğunu görüyoruz. Bunun temel sebebi üreticilerin LED panel üreten fabrikalara yatırım yapması ve sonuçta büyük ekranların ucuzlaması oldu. Ama plazma da olduğu yerde kalmadı... Plazma TV'ler güncel teknolojilere ayak uydurdu.

LCD

LCD'lerin yaygınlaşmasında Full HD çözünürlüğe plazmalardan önce erişmelerinin de büyük bir payı oldu. LCD'lerin plazmaya göre temel avantajları rekabetçi fiyatları ve daha ince tasarımları oluyor. Öte yandan LCD ve plazma arasında teknolojik olarak bir kazanan yok. Plazma tamamen ölmediği gibi gelişimini sürdürdü ve farklı tercihleri olan kullanıcılar için alternatifleri geliştiriyor. Yaygınlık olarak bakılacak olursa kazanan elbette LCD'ler oldu.

GFK'nin piyasa araştırmalarına göre 2010 Temmuz ayına kadar geçen 1 yıllık sürede satılan 822.000 plazmaya karşılık olarak 9.994.000 LCD satışı söz konusu. Fiyat ortalamasına bakacak olursak da ortalama fiyatlar arasında yüzde 100 fark görüyoruz. Bunun temel sebebi LCD'lerde küçük ek-

ranların ortalamayı etkilemesi, plazmaların ise 42 inç ve üstü olmasından kaynaklanıyor.

LCD'lerin teknik özelliklerine baktığımızda ise ekranların kontrast konusunda belirli bir sınırdaki takılıp kaldıklarını görüyoruz. Özellikle de renkleri ekranda görülebilir kılmak için arkadan yansıtılan ışık, çoğu durumda panelden sızıyor ve bu da kontrast oranını 30,000:1 gibi değerlerde sınırlıyor. Yine bu sızan ışıktan dolayı da LCD ekranlarda siyah alanlar hiçbir zaman istenen siyahlık seviyesini yakalayamıyor.

LCD ekranlardaki bir başka eksiklik de tepkime süresi. Özellikle de 200'li yıllarda NEC'nin önderliğinde yapılan çalışmalar, LCD'lerin bu konuda büyük adımlar atarak 2ms tepki süresine kadar inmelerini sağladı fakat bu değerler hala Plazma ve OLED ekranlarınkine yaklaşabilmiş değil.

Plazma

Plazma cephesinde Panasonic milyonlarca üretim ile çok güçlü. Samsung ve LG de LCD'ye ağırlık verseler de plazmayı bırakmıyor. Bunun temel sebebi ise elbette görüntü kalitesi oluyor. LCD'de en büyük eksiklikler hareketlerde bulanıklık ve kontrastta zayıflık oluyor. Plazmalar bu açıdan çok daha üstün. Plazma televizyonlarda bu özelliklere o kadar ihtiyaç olmamasına karşın tüketicileri etkilemek için pazarlamada duyurulmasına özen gösteriliyor.

Plazmada, her hücredeki elektrik kontrol edildiği için plazmanın derin siyahları hala rakipsiz durumda. Sabit JPG gibi fotoğraflarda LCD ekranlar daha detaylı görünür. Öte yandan hareketli görüntülerde plazma TV'ler daha başarılıdır. Zaten bu da bir TV'nin temel kullanım alanıdır.

Full HD'de keskinlik meselesi plazmada daha zayıf görüne de plazma farklı çözünürlüklerde de daima yumuşak ve kaliteli bir görüntü sunabiliyor. Yani düşük kaliteli bir film izlerken plazma televizyon LCD'ye göre daha iyi bir görüntü sunacaktır.

Söz konusu güç tüketimi olduğunda ise Plazma satın almadan önce bir kez daha düşünmek gerekiyor. Keza sahip oldukları gaz teknolojisi yüzünden plazma TV'ler 200 ila 300 Watt arasında güç tüketmektedirler. Bu konuda LCD TV'ler plazmaları takip ederken en düşük güç tüketen TV'lerin LED TV'ler olduğunu da belirtmeliyiz.

LED

LED TV'lerin de resme girmesiyle birlikte manzara değişmeye başladı. İlk 12 ayda 41.000 adet satılan LED'ler sonra o kadar popüler oldu ki, 2. yılda bu sayı 3.550.000'e çıkmıştı. LED'lerin popülerleşmesinde fiyatlarının düşmesinin payı çok büyük oldu. Farklı boyutlarda, farklı fiyatlara seçenekler çoktu. LED ekranlar daha yüksek kontrast sundukları için, daha iyi siyahlar verdikleri için de klasik LCD'lerin üstünlüklerini aştılar.

LED TV'lerin LCD'lerden en büyük farkı arka plan aydınlatmaları. LCD ekranların soğuk katot floresan lambaları yerine LED,

yani Işık Yayan Diyot kullanan bu TV'ler hem çok daha düşük güç tüketiyor, hem de çok daha yüksek kontrast oranlarına ulaşabiliyor. Yine de LED TV'lerin aslında LED LCD olduğunu belirtmemizde fayda var. Zira LED aydınlatma ışıklarının önünde hala LCD paneller yer alıyor. Fakat arka aydınlatma ışıkları birbirinden bağımsız olarak kapatılabildiği için paneller hem daha az güç tüketiyor hem de siyah alanların gerçek anlamda siyah olmasını sağlayarak daha yüksek kontrast oranları sunuyor. LED panellerin arka aydınlatması daha başarılı olduğu için parlaklık ve renk konusunda da katot aydınlatmalı LCD'lere göre avantajlı olduklarını söyleyebiliriz. Yine dinamik olarak kontrol edilebilen arka aydınlatma sayesinde LED TV'lerin tazeleme hızları artık Plazma panellerle boy ölçüşecek düzeylere ulaşmış durumda. Tüm bunların yanında LED aydınlatmalı panellerin şu anda üretilen en ince TV'ler olduğu da su götürmez bir gerçek. Hatta bu durum ince TV'lere hoparlör yerleştirmeye çalışan üreticileri epey zor durumda bırakıyor.

Son olarak LED'lerin de üç farklı türü olduğunu belirtelim. RGB, Edge ve Full Array firmaların şimdilik kullandıkları teknolojiler arasında. Kötüden iyiye bir sıralama yaptığımızda ise Edge, RGM ve Full Array sıralaması oluşuyor. Özellikle RGB ve Full Array LED TV'lerin çok daha geniş bir renk gamut'u sunduğunu belirtelim. Makalemize son noktayı koymadan da 3 boyutlu TV'lerin büyük çoğunluğunun, gelişmiş tazeleme hızlarından dolayı LED teknolojisini kullandığını ekleyelim.

recep@chip.com.tr

LED TV LED aydınlatmalı TV'ler daha az güç tüketiyor

TV'de HD keyfi

HD Ready, Full HD, uydu, kablo TV, D-Smart, Digiturk ve dahası... HD ile birlikte duyduğumuz bu şeyler nedir, ne işe yarar açıklıyoruz.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

HD: High Definition demektir ve basitçe yüksek çözünürlüklü anlamına gelir. Bu kaliteye geçiş birkaç yıldır sürmekte ve genel bir tanım olduğu için, 720, 1080 gibi ifadelerle zaman içerisinde netleştirilmiştir. Bunları daha detaylı bir şekilde açıklayacağız.

Masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarımızda yıllar geçtikçe artan çözünürlük, televizyona oldukça geç yansımıştır. Bunun temel sebebi elbette yüksek çözünürlüklü yayınların gelişme sürecidir. HD medyaları izlemek için uygun bir televizyon ve televizyonu aldıktan sonra da o kalitenin tadını alabilmek için kaliteli HD yayın ve alıcı gerekir.

HD Ready ile diğer HD logoları

HD kalitesi farklı standartlardadır, SD yani Standard Definition tabir edilen eski klasik tüplü TV'ler 720 x 576 piksel çözünürlükte görüntü sunabilirler. HD standartlarının en alt seviyesi olan HD Ready, HD devrinin başlarında ortaya çıkmıştır ve 720 piksellik dikey çözünürlük sunar.

1080 ise 1080 piksel dikey çözünürlük demektir ve 1920'ye 1080 piksel, yüksek çözünürlük sunar. Sonlarına gelen i ve p ibareleri de çok önemlidir. P: Progressive, i: Interlaced anlamına gelir. Interlaced daha eski ve titreşimlidir. Yani bir HD TV satın alırken Full HD 1080p tercih etmeniz yerinde olacaktır. Günümüzde halen kıyıda köşede kalmış 1366 x 768 çözünürlükte TV satılmakta. Satın alırken bunlardan uzak durun.

HD yayınların çoğu henüz 1080i kalitesindedir ancak zamanla bu değişecektir. Almışken en yüksek çözünürlüğü almanız yerinde olacaktır.

Oyunlar, filmler ve yayınlar

HD TV'lerin kullanım alanları çeşitlidir. Yüksek çözünürlüklü grafiklerle oyun oynayabilmek için PC, dizüstü ya da oyun konsolu bağlayabilirsiniz. Bir Blu-Ray oynatıcı takarak DVD kalitesinden çok daha üstün görüntü kalitesiyle ev sineması keyfi yaşayabilirsiniz. Son olarak da bir uydu alıcı ya da dijital yayın aboneliği ile HD kanalları yüksek çözünürlüklü olarak izleyebilirsiniz.

Nasıl bağlanır?

Bir PC, konsol ya da Blu-Ray oynatıcı bağlamak için farklı seçenekler var. Ancak en yaygın olanı, yüksek kalitede görüntü aktarımı sağlayan HDMI kablodur. PC bağlayacaksanız ve ekran kartınızda HDMI çıkışı yoksa DVI girişi olan bir TV'yi tercih edebilirsiniz. DVI yüksek kalitede veri aktarımı sağlayan bir standarttır ve zaten masaüstü PC'lerde ekran kartını, yüksek kalitede görüntü için monitöre bağlayan çıkıştır. Bağlantı için DVI -HDMI adaptörü de kullanabilirsiniz, içiniz rahat olsun çünkü hiçbir kalite kaybı olmaz, sinyaller uyumludur.

HDMI 1.3 ile birlikte Dolby TrueHD ve DTS-HD Master Audio da desteklenmekte. Yani ses bağlantısı da sağlanır. Daha önceki HDMI kablolarında sesi almak mümkün değil, ses çıkışının türüne göre ayrıca bir bağlantı gerekir. HDMI kablo alırken de son teknoloji olan HDMI 1.4'e dikkat edebilirsiniz. Bu standart HD'nin ötesinde 3D HDTV'ler için gereklidir. Eski kablolar ile 3D kullanamazsınız.

HD yayınları izlemek

Bir HD TV almadan önce size tavsiyemiz TOPIO listelerimizi ve donanım incelemelerimizi takip etmeniz ve HD TV inceleme dosya konularımızı okumanızdır. Zira televizyon modelleri hızla gelişmekte ve içerdikleri teknolojiler sadece farklı HD çözümlüklerinden ibaret değil. TV satın almayı bir kenara bırakırsak, konsol, Blu-Ray oynatıcı veya PC dışında kritik olan HD televizyon yayınları.

Türkiye'de yaygınlaşmaya başlayan HD televizyon kanalları henüz sayıca oldukça az. Bununla birlikte kaliteli bir HD TV sahibi olduktan sonra normal kanalların ne kadar kalitesiz görüldüğüne şaşırabilir, HD kanalları doğal olarak izlemek isteyebilirsiniz. Bazı TV'ler dijital olarak SD yayınların çözünürlüklerini HD'ye yaklaştırır. Özellikle Samsung ve Toshiba TV'ler bu konuda iddialı. HD yayın hemen almayacağınız ama geleceğe yatırım yaptığınız durumlarda, bugünün SD yayınlarını daha kaliteli izlemek için bu tarz bir teknoloji barındıran TV'leri tercih edebilirsiniz. Ayrıca plazma TV'ler SD yayınları görüntülemeye LCD'lere göre genelde daha başarılılar.

HD yayınları izlemek için uluslararası uydu yayınlarını izlemenizi sağlayan HD bir uydu alıcı ve çanak sistemi satın alabilir veya D-Smart, Digitürk, Türksat Kablo TV (Teledünya) aboneliği olabilirsiniz. Yabancı uydulardaki HD kanallar da farklı abonelik sistemleriyle satıldığı için, sonuçta ücretsiz HD kanal bulmak zordur. Yeni nesil TV'lerin

bazılarında ayrıca dahili HD uydu alıcısı (DVB-S veya DVB-S2 logosundan anlaşılıyor) da olabiliyor. Bu durumda sadece çanak anten kablolarını ve modül kartını televizyonunuza bağlayarak ve HD yayınların keyfini sürebiliyorsunuz. Böylece kablo ve uydu alıcısı karmaşasından da kurtulmuş oluyorsunuz. Ayrıca ara kablo kullanılmadığı için görüntü kalitesi daha yüksek, güç tüketimi daha düşük oluyor. Ancak TV'lerin uydu menüleri uydu alıcı cihazların sunduğu işlevselliği ve kullanım kolaylığını sunmuyorlar.

HD yayın sunan yerli platformlar

D-Smart, Digitürk ve Kablo TV üzerinden çeşitli HD kanallar sunulmakta. Bu servislerin farklı abonelik paketleri var ve HD kanalları kapsayan, kapsamayan çeşitleri farklı ücretlerle sunulmakta. Farklı kampanyalar, ekstralalar ve indirimler ile geniş seçenekler söz konusu. Şu an sitesinden de anlaşılacağı üzere HD yayınlara en çok önem veren ve HD kanal sayısını arttırmaya odaklanmış olan seçenek D-Smart. Bunu HD yayınlar için özel hazırlanan sayfardan da görmek mümkün. Gelecekte HD kanal sayısını arttırmayı vadeden ve en çok vurgulayan servis de yine D-Smart. Sunduğu HD kanalları kolayca görülebilecek bir şekilde listelemekte. Bunlar TRT HD, Kanal D HD, Star TV HD, Movie Plus HD, Discovery HD, Animal Planet HD, HD en, Sinema TV HD, Sinema TV HD2, Eurosport HD, HD4 Men, Penthouse HD, HD4 Women, BBC HD ve Universal Channel HD.

Digitürk'ün sunduğu HD kanallar şöyle: Lig TV HD, DiziMax HD, DiziMaxmore HD, Moviemax Premier HD, MovieMax Stars HD, Show TV HD, TRT HD, Fox Sports HD, Eurosport HD, Spormax HD, Premier Lig HD, ESPN America HD, National Geographic HD, National Geographic Wild HD, Fashion TV HD.

Türksat Kablo TV HD kanallar açısından biraz zayıf kalıyor. Teledünya HD TV, Teledünya 3D, National Geographic HD, Eurosport HD, Sinema TV HD, Sinema TV HD2, National Geographic Wild HD, TRT HD ve BBC HD kanalları sunuluyor.

Türksat Kablo TV'de HD kanalları izleyebilmek için aboneyseniz aboneliğinizi HD'yi kapsayacak şekilde yükseltmeniz gerekiyor. Oldukça ucuz olması bir avantaj ama zaten izleyecek çok fazla kanal sunmuyor. HD TV'nizde DVB-C desteği (MPEG4 çözünürlüğü) varsa, Türksat'ın size taksitle satacağı ya da belirli dönemlerde ücretsiz sunacağı HD alıcıya ihtiyacınız kalmıyor.

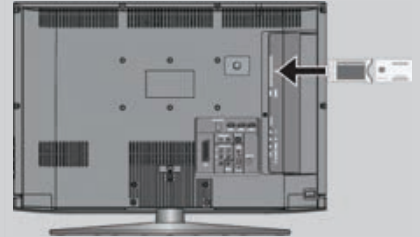
uyaman@chip.com.tr

Dahili dijital tuner

Arçelik'in All-in-one serisi yeni TV'lerindeki dijital tuner sayesinde yüksek çözünürlüklü (HD) yayınlar da dahil olmak üzere tüm şifresiz dijital uydu yayınlarının (DVB-S/S2), dijital karasal yayınların (DVB-T) ve dijital kablo TV yayınlarının (DVB-C) harici bir set top box (uydu alıcı-receiver) cihazına gerek kalmadan izlenebilmesine olanak sağlıyor. Normal şartlarda dijital yayınların alınabilmesi için dijital alıcıya (her biri için ayrı ayrı) ihtiyaç var. Arçelik All-in-one serisi TV'lerin sahip olduğu DVB-T/C/S2 özelliği sayesinde 3 ayrı kutuya ihtiyaç olmadan dijital yayınlar izlenebilmekte. Özellikle ülkemizdeki kullanım yaygınlığı göz önünde bulundurulduğunda DVB-S/S2 (dijital uydu alıcı) özelliği tüketicileri ayrı bir dijital uydu alıcı alma kulfetinden kurtarmakta, yer problemi yaşayan ve kablo kirliliği istemeyenlere de büyük kolaylık sağlamakta.

All in one Arçelik'in yeni TV serisinde dijital yayınları tek bir kartla LCD TV'ye sığdıran, kutu ve kablo derdini ortadan kaldıran bir teknoloji kullanılmış.

CI yuvası CI (Common Interface-ortak arayüz) modül giriş yeri sayesinde, şifreli yayınları çözebilecek modüller kullanılabilir. Şifreli yayınları izlemek isteyenler kendilerinin temin edeceği CA modülü (Conditional Access Module) ve bu modülle uyumlu Akıllı Kartı (SmartCard), CI girişine takmalı.

CAM modülü D-Smart'ın sunduğu modüllü abonelik seçeneğiyle DVB-S2 tuner'lı TV'nizde HD yayınların keyfini hemen çıkartabilirsiniz.

Yeni TV'ler çok akıllı

TV'nizden bankanıza kredi kartı başvurusu yapabileceğinizi çok değil 2 sene önce duysaydınız muhtemelen gülüp geçerdiniz. Akıllı TV'ler, alıştığımız TV konseptini farklı bir boyuta taşıyarak rövanşı PC'lerden almak üzere.

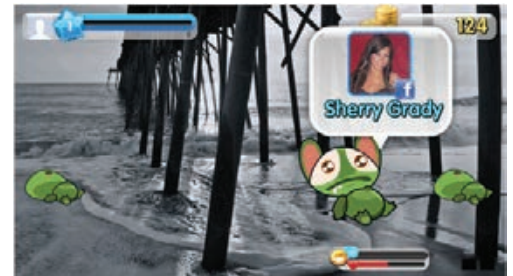
ŞAHİN EKŞİOĞLU

Televizyon, çoğu kişi için yıllardır en büyük eğlence aracı durumunda. Bilgisayar ve internet, son yıllarda yükselen bir ivme ile televizyona yaklaştı hatta bazıları için daha önemli hale geldi. Fakat yine de TV'nin hayatımızdaki yeri yadsınabilecek gibi değil. Doğrusunu isterseniz Televizyonun günlük hayatımızdaki krallığının devam edebilmesi için üreticiler de ellerinden geleni ardlarına koymuyor.

Yeni TV'lerin aklı

Teknolojinin evrimi dahilinde tıpkı cep telefonları misali TV'ler de farklı işlevleri bünyelerinde toplamaya başladı. Uzaktan kumandanın bile lüks sayıldığı devirleri artık kimse hatırlamıyor. Yeni TV'lerdeki en önemli özelliklerden biri kuşkusuz ağa dolayısıyla internete bağlanabilmeleri. Böylece TV artık bir "kapalı kutu" olmaktan çıkarak, "Zeki Müren'i size göstermekle kalmıyor sizi de Zeki Müren'e gösterebiliyor". Dahası yeni TV'ler, sahip oldukları zengin özellikleri, modüler ve esnek bir şekilde sunabilmek için ciddi anlamda bir işletim sistemine sahipler. Kısaca günümüzde TV denince karşımızda, sınırlı ve ürüne özel bir yazılım kullanmak yerine çoğunlukla

Sanal hayvanınız TV'de Tamagochi adındaki oyuncak hatırlayanınız var mı? Dijital ortamda yüzlerce varyasyonu çıkan bu sanal hayvancığı artık TV'nizde de besleyebilirsiniz.

"Linux'tan ilham alan" bir işletim sistemiyle donatılmış, becerikli cihazlar buluyoruz ki, bu cihazlar "akıllı" sıfatını sonuna kadar hak ediyor. Üstelik üreticilerin TV'leri akıllandırma operasyonu yeni başladı. Özellik-

Akıllı uygulamalar

Akıllı TV uygulamalarından ilk akla gelenler arasında; Youtube, Daily Motion gibi video yükleme siteleri, Facebook, ve Twitter gibi Sosyal ağlara ya da başta Picasa olmak üzere online fotoğraf albümü sitelerine ait uygulamalar var. Ayrıca TV'niz destekliyorsanız ücretsiz olarak Skype ile görüntülü görüşme yapabilmek eminiz ki çok hoşunuza gidecektir. Cep telefonunuzu ya da tablet PC'nizi uzaktan kumanda olarak kullanmanızı sağlayan uygulamalar bir yana, kablolu ya da kablosuz pek çok cihazı TV'nize bağlayabilirsiniz.

SAMSUNG UYGULAMA MAĞAZASI İTİBARIYLA GLOBAL TOP 10

Sıra	Aktivasyon Oranı	İndirilen Uygulama sayısı	Popüler Uygulamalar (TV+BD)
1	Kuzey Amerika %63,6	ABD 148.263	vTuner internet radio (46,842)
2	Avrupa %56,7	Almanya 35.513	Vimeo (9,502)
3	Güney Amerika %52	Kore 32.507	YouTube (7,785)
4	Kore %51,8	Polonya 11.248	Google Maps (7,189)
5	CIS Ülkeleri %44	İtalya 10.297	Pandora (5,263)
6	Güneydoğu Asya %29,7	İngiltere 7.618	AccuWeather (4,877)
7	Güneybatı Asya %19,7	Hollanda 6.863	Facebook (4,865)
8	MENA Ülkeleri / Afrika %16,2	Rusya 6.804	Texas Holdem (4,668)
9	Çin / Hong Kong %14	Fransa 6.362	Just Find It/Trial (3,292)
10	-	Avustralya 5.282	İşTV (3,152)

le bu yılın sonuna doğru ve 2012 başında TV'ler, yapabildikleri şeylerle hepimizi şaşırtacak.

Kolay arayüz: Akıllı televizyonlar, sahip oldukları onlarca işlevi, kaos yaratmadan başarılı bir arayüzle kullanıcılarla buluşturabiliyor.

Her amaca yönelik uygulamalar

Yeni akıllı TV'ler internete bağlandığı için teorik olarak PC'de yaptığınız her şeyi TV'de de yapabilirsiniz. Fakat pratikte farklı amaçlar için yazılmış uygulamalar arasından size uygun olanını seçmek size sayısız avantaj sağlar. TV üreticileri de bu mantıktan yola çıkarak kendi uygulama mağazalarını üzerinden ücretli ya da ücretsiz yüzlerce uygulamayı halihazırda kullanıma sundu bile. Yapmanız gereken; TV'nizin kurulumu bittikten sonra ağ kablosuyla (ya da kablosuz olarak) TV'nizi internete bağlamak ve ardından TV'nizin üreticisine ait uygulama mağazasını ziyaret etmek. Samsung, Panasonic, Sony, Philips ve LG gibi majör üreticiler, 2011 serisi TV (hatta Blu-ray oynatıcılar da) standart olarak gelişmiş akıllı özellikler sundukları için hepsinin kendine özel uygulama mağazası mevcut.

Yakında yelpaze genişleyecek

Akıllı TV'lerin uygulama mağazası yaklaşı-

Konsolsuz konsol oyunu Asphalt 5, konsol oyunlarını aratmayan grafik kalitesiyle size TV başında keyifli dakikalar geçirtmeye aday bir oyun.

mı oldukça yeni. Zaten akıllı TV'ler de çok yeni. Buna rağmen kullanıcılar bu özelliği hızla sahiplendi ve kullanmaya başladı. Uygulama sayısı da bu bağlamda hızlı bir şekilde artacak. Tıpkı Apple ya da Android mağazalarında olduğu gibi gazetelerin, dergilerin ya da TV/Radyo kanallarının uygulamalarını, ücretli ya da ücretsiz bir şekilde TV'mize indirip kurabileceğiz. Tabii ki ücretsiz uygulamaların dışında ücretli olanlar da var. Ve işin kötüsü genelde farklı ve işe yarar uygulamalar çoğunlukla ücretli olabilir. Fakat uygulama mağazalarından daha önce alışveriş yaptıysanız bilirsiniz. Buradan satın aldığınız yazılımların fiyatları, iş modelinden kaynaklı sebeplerden ötürü oldukça makul seviyelerde olacaktır. Kaldı

Bankanız TV'de: İş Bankası'nın akıllı TV uygulamasıyla bankacılık işlemlerinizi kolayca televizyonunuzdan gerçekleştirebileceğiniz gibi İş sanat etkinliklerinden de haberdar olabilirsiniz.

ki sadece ücretsiz uygulamalar bile TV'nizin başında TV izlemek dışında epeyce vakit geçirmenize sebep olabilir. Özellikle alışveriş sitelerinin ya da çeşitli mağazaların uygulamalarına dalıp verdiğiniz çok sayıda sipariş yüzünden bütçenizi sarsmanız işten bile değil. Ya da mutfaktaki küçük TV'niz artık sadece TV kanallarını göstermeyecek, en yeni yemek tariflerini de size sunabilecek.

Tabii ki eğlence şart

Panasonic'ın 2011 ürünlerini tanıttığı bir etkinlikte gördüğümüz Asphalt 5 adlı yarış oyunu, çoğu kişiyi konsol oyunu olarak kandırabilecek kadar iyiydi. Samsung uygulama mağazasında gördüğümüz TVPet! adlı oyuna klasik dijital ev hayvanı mantığını sosyal medya uygulamalarıyla başarılı bir şekilde harmanlamış. Ayrıca futbol, satranç, poker ya da 21 gibi oyunları oldukça yüksek bir görsel kaliteyle oynayabilirsiniz. Oyun kısmı bir tarafa, size aerobik ya da step yaptıran, diyetinizi kontrol edip günlük kalorinizi hesaplayan uygulamalar, hayatınıza farklı bir boyut katmanıza yardımcı olabilir.

Euronews, EuroSport, Bloomberg ya da L'equipe gibi TV kanallarının hazırladığı özel içeriklere ulaşmanızı sağlayan uygulamalar, mevcut TV kanallarınızdan farklı bir deneyim sunarken, binlerce internet radyosuna ulaşabileceğiniz uygulamalar tam sevdiğiniz türde müzik dinlemenize olanak sağlayabilir. Televizyondan radyo dinlemek, ilk bakışta biraz komik geliyor. Fakat yeni TV'lerde radyo uygulaması çalışırken ekranı tamamen kapatılabildiğini bu noktada hatırlatmakta fayda var.

esahin@chip.com.tr

PHOTOSHOP

dünyamızı nasıl değiştirdi?

Görüntü işleme yazılımının ilk sürümü bundan 20 yıl önce yayımlandı. Doc Baumann konunun uzmanı bir yazar, fotoğrafçı ve sanat uzmanı gözüyle, artık gördüklerimize neden inanamadığımızı açıklıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / DB

VON DOC BAUMANN

Photoshop geçtiğimiz yirmi yıldır dünyamızı değiştiriyor. Ancak hepsinden çok, dünyaya bakış açımızı değiştiriyor. Eskiden fotoğraflara gerçekten mevcut bir sahnenin kanıtı gözüyle bakılır ve güven duyulurdu. Elbette sinsice insanları yanıltan fotoğraflar vardı (► S. 118'deki kutu) ama bu yöntemler gündelik hayatta yer bulmuyordu. Mesela uzmanlar Stalin'in hoşuna gitmeyen kişileri fotoğraflardan silmişlerdi. Ancak böylesi bir şey tarihteki önemli figürleri etkiliyordu, sizi ya da beni değil. Peki ya bugün? Gördüğümüz fotoğraftan azıcık şüphe etsek ya da inanılmayacak denli güzel bulsak hemen faturayı Photoshop'a kesiyoruz.

1990'da Photoshop'u ilk duyduğumda -söz meclisten dışarı- bu kadar aptalca isme sahip olan bir programın piyasada çok barına-

mayacağını, hemen ortadan kaybolacağını düşünmüştüm. O tarihte, dijital görüntü işlemenin atası sayılan programları altı yıldır kullanmaktaydım. İlk Mac'imi 1984'te almıştım ve MacPaint yazılımını ve fareyi kullanarak monitörde istediğim gibi, siyah fırça darbeleri çizebiliyordum.

Pikseller oluşturabiliyor olsam da, bu görüntü işleme sayılmazdı. Bunun için öncelikle bir fotoğrafın bilgisayara aktarılması lazımdı. Bu da ancak birkaç yıl sonra, önünde kırmızı bir deliğin parladığı küçük, siyah bir kutu sayesinde mümkün olacaktı. Bu aygıt bir nokta vuruşlu yazıcının okuma kafasına takılıyor, hızar gibi gürültü çıkarıyor ve yazıcının rulolarına tutturulmuş fotoğrafları satır satır tarıyordu. Böylece, epey bir zaman geçtikten sonra kaba bir bit haritası oluşuyor ve bu da o günlerde karanlık odadaki

YAZILIM

StudioLine Photo Classic 3 SE

Profesyonel fotoğraf düzenleme ve arşivleme yazılımı fotoğraflarınızı yönetebilmeniz için oldukça güçlü ve kolay bir kullanım sunuyor.

01

IRFANVIEW & PLUG-INS

Resim dosyalarınızı görüntüler

Resim dosyalarını görüntülemek için kullanabileceğiniz en hızlı yazılımlardan biri ve ücretsiz.

04

Adaleler

Sportmen: Bu pazular çalışarak değil, fare tıklamalarıyla şişirildi

Kartpostal

Muhteşem manzara: Aslında ne kumlar bu kadar beyazdı, ne palmiyeler böyle yeşildi ne de gökyüzü masmaviydi

Sarsıcı

Yıkım görüntüsü bu peluş oyuncakla daha da etkili olmuş ama oyuncak muhtemelen fotoğrafçı tarafından eklenmiş

Gıdalar

Görüntü işleme sayesinde sıradan bir hamburger bile süperstar oluyor, tıpkı reklam broşürlerindeki yiyecekler gibi

Rüya kadın

Pürüzsüz cilt, uzun bacaklar, incelik bel: Kapak modelleri Photoshop'la rötuşlanıp mükemmel kadına dönüşüyor

Futbolcu

yapıştırma

Tek kırışık bile yok. Bu koleksiyon yapıştırma arasındaki futbol yıldızları kusursuz görünüyor

Böcek viyola

Elbette bazı Photoshop fotoğrafları hemen anlaşılıyor ama yine de eğlenceli. Tıpkı viyola ile birleştirilmiş bu Coleoptera gibi.

INSTANTMASK İstemediğiniz alanları çıkartmak çok kolay

Çektiğiniz fotoğraflarda istemediğiniz alanı seçtikten sonra kolayca bu bölümü fotoğrafınızdan çıkartabilirsiniz.

10

FOTOMORPH Eğlenceli ani- masyon yazılımı

Bir fotoğraf animasyon yazılımı olan Foto-Morph, resimleri birbirine dönüştürmek için kullanılıyor.

12

ASCII GENERATOR 2.0 ASCII karakterleri kullanın

Fotoğraflarınızı ASCII karakterlerine dönüştürme gibi bir fikriniz varsa bu yazılımı size istediğiniz sonuçları verebilir.

14

baskılara bir hayli yakın bulunuyordu.

Bunun ardından, önce çeşitli bit desenleriyle gri tonları taklit eden yazılımlar geldi, sonra ise gerçek gri ton. Ardından 32 renk, derken 16 milyon renk. 1988 yılında Aldus firması Digital Darkroom'u, daha önceleri kazımalı siyah harfleri üreten Letra-set ise gri tonlamalı resim işleme programı ImageStudio'yu piyasaya sürdü. Programın renkli sürümü ise doksanların başında çıktı.

Ucuz ve profesyonellikten uzak: Photoshop, Daytona Beach'te amatör bir dükkan gibi

Bir gün editörüm aradı: "Yeni bir görüntü işleme yazılımı çıkmış. Test etmek ister misin?" "Elbette, neymiş adı?" "Photoshop". Photoshop mu? (Photoshop: Fotoğraf dükkanı) Kendimi Daytona Beach'in ana caddesinin köşesinde, tezgâhındaki camın altında renkli, solmuş aile fotoğraflarının olduğu küçük bir dükkan hayal ederken buldum. Photoshop! Digital Darkroom ve ImageStudio hem yetkinliklerini belli ediyor hem de ilaç kokan karanlık odanın loş kırmızı ışığını monitöre taşıma vaadinde bulunuyorlardı. Ama Photoshop?! Kulağa ucuz ve profesyonel-likten uzak geliyordu.

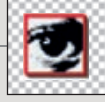
Disketleri kurup kapsamlı bir test yaptıktan sonra vardığım sonuç, programın hiç de korktuğum kadar kötü olmadığı, ancak ColorStudio'dan alıştığım bir şeylerin eksik olduğuydu; ne ilginçtir ki bu özellik hala eksik. Yine de birçok şey daha bile iyi çalışıyordu. Photoshop'u geliştiren Thomas ve John Knoll kardeşler eski adını kullansalardı belki daha az çekincem olurdu. Photoshop 1.0 1990'da çıktı ve 1993'teki 2.5 sürümüne kadar sadece Mac üzerinde mevcuttu. Adobe'nin ilk başta daha da geliştirmeyi düşündüğü ColorStudio ise ortadan kalktı ve böylece Photoshop'un tek gerçek rakibi de piyasadan çekilmiş oldu.

Bununla beraber programla ciddi olarak ilgilenen sayısı hala azdı. Amatör fotoğrafçılar için çok pahalıydı, profesyonel fotoğrafçıların ise birkaç öncü isim haricinde Photoshop'a geçmesi için daha birkaç yıl gerekiyordu. Çünkü fotoğrafçılık ve resimlerin tab edilmesi hala analog yöntemlerle yapılmaktaydı. Dijital fotoğrafçılık diye bir şey pratikte yoktu. Dahası, fotoğrafların dijital olarak işlenebilmesinden önce yine kimyasal işlemlerden geçirilmesi şarttı. Günümüzde, Photoshop kullanmayan insanların bile bundan haberdar olması, özellikle de dijital fotoğrafçılığın gelişmesiyle ilişkili.

Ancak bu farkındalık, çeşitli yanlış anlamalara da yol açtı. Örneğin, artık hiçbir fotoğrafa güven olmayacağı ve her şeyin Photoshop'la manipüle edileceği inancı. Aslında bu tür değişiklikler geleneksel fotoğrafçılıkta da aynı yöntemle yapılabiliyor-

ZAMAN ÇİZELGESİ

Photoshop'un gelişimi: 20 yılda program oldukça gelişti. Photoshop'un kilometre taşları burada.

1990		Photoshop 1.0 İlk sürüm bile renk düzeltimi, eğriler ve klonlama işlevlerine sahip
1991		Photoshop 2.0 Yeni özelliklere patikalar, kalem aracı ve renk uzayı desteği dahil
1992		Photoshop 3.0 3. sürümde en önemli özelliklerden biri, yani katmanlar eklendi
1993		Photoshop 4.0 Yeni özelliklere birden çok eylem için makrolar ve düzeltme katmanları dahil
1994		Photoshop 5.0 Artık hata yapmaktan korkmayın: Geri alma işlevi ve düzenlenebilir metinler eklendi.
1995		Photoshop 6.0 Yeni kullanıcı arabirimi, katman biçimleri ve sivilaştırma
1996		Photoshop 7.0 Vektörleştirme sayesinde metinler ölçeklendirilebiliyor, iyileştirme fırçası hataları gideriyor
1997		Photoshop CS Akıllı kılavuzlar, gerçek zamanlı histogramlar ve katman kümeleri işinizi kolaylaştırıyor
1998		Photoshop CS2 Artık seçici keskinleştirme, lens düzeltimi ve akıllı nesneler var
1999		Photoshop CS3 Birçok işlev iyileştirilmiş, program açılışı hızlandırılmış, akıllı filtreler eklenmiş
2000		Photoshop CS4 Kaydırma ve yakınlaştırma için grafik kartı kullanılıyor, 3B işlevleri daha iyi
2001		Photoshop CS5 3B efektler ve otomatik görüntü düzeltimi yeni Photoshop'un artıları
2002		
2003		
2004		
2005		
2006		
2007		
2008		
2009		
2010		

HUGIN Fotoğraflarınız artık panoramik

Fotoğraflarınızı panoramik görüntülere dönüştürmek istiyorsanız Hugin bu iş için rahatlıkla kullanılabilir.

16

MAKRO ÇEKİMLER Makro çekim tutkusu

Bu bölümde sizlere birbirinden farklı tekniklerle çekilmiş alanının en iyi fotoğraflarını sunuyoruz.

17

PAINT.NET Fotoğraf düzenleme aracı

Bir resim ve fotoğraf düzenleme yazılımı olan Paint.NET, grafik işlemleri konusunda basit ve ücretsiz bir alternatiftir.

20

FELAKETLER VE YANILTMA

“Photoshoplamak” sözcüğü neredeyse fotoğraflar üstünde yapılan tüm düzeltmelerle eş anlamlı hale geldi. Halbuki bu doğru değil. Fotoğrafları dijital ortamda düzeltmek daha kolay olsa da, bu iş çok eskiye dayanıyor

Utanç

Soyvet gizli polis örgütü NKWD'nin başı ve Stalin'in bir milyon kurban alan “büyük temizlik” hareketinin sorumlusu Nikolaji Jeschow, 1937'de Rus diktatörüyle hâlâ iyi dosttu. Jeschow gözden düşünce fotoğraftan da çıkarıldı.

Akıllardan silinmek

Stalin iktidara gelince, Lenin'in parti-sinden arkadaşı Leo Trotski sürgüne gönderildi ve zihinlerden silindi. Böylece, Lenin'in konuşması sırasında kürsünün merdivenlerinde görüldüğü 1920 tarihli bu fotoğraftan da kayboldu.

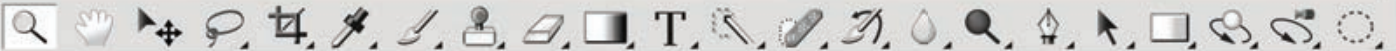
Photoshop deodorant

Günümüzde rötuş artık sıradan bir şey ve ünlüler tarafından özellikle isteniyor. Orijinal fotoğrafta Almanya Başbakanı Angela Merkel'in gayet insanca bir şekilde terlediğini görüyorsunuz. İkinci resimde ise elbise kuru kalmış.

Kriz döneminde göze batmamalı

Siemens'in eski müdürü Klaus Kleinfeld rüşvet iddialarının, işten çıkarmaların, çözümsüzlüklerin had safhaya çıktığı sırada inanılmaz derecede pahalı Rolex saatini gösterme göster poz verince saat fotoğraftan çıkartıldı.

QTPFSGUI Bir tıkla HDR

Açık kaynak kodlu olan yazılım, HDR kompozisyonları için kullanabileceğiniz oldukça kaliteli bir alternatif.

23

PERSPEKTİFLER Perspektiften kareler

Bu bölümde birbirinden farklı tekniklerle çekilmiş alanının en iyi fotoğraflarını sunuyoruz.

26

SHAPE COLLAGE Kolaj resim oluşturun

Kolaj tekniği ile resimler oluşturmanızı sağlayacak bir yazılım olan Shape Collage, zengin özelliklere sahip.

28

du fakat müdahaleler için uzmanlık gerekiyordu.

Fotonlar için bir yonga üzerine düşmeleri ile gümüş tuzu kristali üzerine düşmeleri arasında bir fark yok. Her iki yöntemde de bir ortam ışık tarafından kelimenin tam anlamıyla “boyanıyor.” Ne ilginçtir ki bugün dijital fotoğrafçılığa yöneltilen “ruhsuzluk” iddiası bundan tam 120 yıl önce sanat dergilerinde, tahta baskıların ve litografinin yerini alan analog fotoğrafçılık için söyleniyordu. Dahası, dijitalden yakınan bu geleneksel fotoğrafçılar negatifleri özel bileşiklere tabi tutarak, karanlık oda da kimi yerlerini ağartıp kimi yerleri koyulaştırarak aslında aynı yaratıcı görüntü işleme eylemini yapıyorlar.

Dikkat gerekiyor: Fotoğrafların ne kadarı gerçek

Görüntü iyileştirme denilen şeyin sadece fotoğraflanan manzara ile son ürün arasındaki sapmaları düzeltme amacıyla kullanılması gerekiyordu. Ancak keskinlik, doygunluk ya da tonal kapsam düzeltmelerinin nereden sonra çıplak gözün yakaladığının ötesine geçtiğini söylemek zor. Bu parametreleri abartırsanız, gerçeklik kavramını zorlayan görüntüler ortaya çıkabiliyor. Aynısı parlaklık ve renkle ilgili değişikliklerde de geçerli. Hatta daha ileri durumlarda tüm fotoğrafı etkileyen değişiklikler yapılabiliyor, rötuş, çarpıtma ve montaj teknikleriyle fotoğrafta bulunan nesnelerin çıkartılması ya da olmayanların eklenmesi gerçekleştiriliyor.

Dergi kapaklarından, posterlerden ve reklâmlardan üzerimize saldıran o üstün uyarılara alıştık: Kusursuz cilde sahip muhteşem insanlar ve kusursuz gövdeler genelde Photoshop'u çağırıyor. Bu eleştiri yersiz de değil, ancak insanların ve nesnelerin idealize edilmesinin artistik üretimin başından beri bir parçası olduğunu görmemizi engelliyor. Taş devri idollerinden antik çağ heykelticilerine, Rönesans portrelerinden günümüze kadar bu iş hep böyle yürüdü.

Bununla birlikte, dijital montajlar ve idealleştirmeler, böyle oldukları anında anlaşılmadığı için de önemli. Örneğin bir heykel, sanatçının görünür bir şeyi yorumlamasıdır; tıpkı portre ya da çizim gibi. Ancak bunun tersine, fotoğrafların “yapay” olup olmadıkları anlaşılıyor. Fotoğrafları gerçekliğin doğrudan yansıması olarak görmeye alıştığımız hayat boyu süren deneyim, bizi dünyanın gerçekten böyle görüldüğü yanılsamasına itebiliyor. Bu hatanın sonuçları kimi zaman gülünç, kimi zaman ölümcül bile olabiliyor. Bu yüzden Fransa'da geçen yıl, hangi görüntülerin bilgisayar üzerinde işlendiğinin belirtilmesi zorunlu hale getirildi. Zira genç bir kadın posterlerde ve dergilerde görüldüğü kadınlar kadar zayıf olmak isterken açlıktan öldü.

Böylesi bir kanun, çekilen her fotoğrafa bir not eklenmesini

RÖPORTAJ

“İnsanı özensizliğe itiyor”

Bodo Mertoğlu, iç mekân ve portre fotoğrafçısı

27 yıldan beri fotoğrafçılık yapıyorsunuz. Photoshop işinizi ne şekilde değiştirdi?

Gerçek devrim dijital fotoğrafçılığın çıkışıyla yaşandı. Analog fotoğraf çekiminden önce, Polaroid'lerle yerleşimi ve aydınlığı kontrol ederdik. Dijital fotoğraf makinelerinde ise her şey elimizin altında. Çok büyük rahatlık.

Elbette tek değişiklik bu değildi, değil mi?

Fotoğraflar tab edildiği anda işimiz biterdi. Artık fotoğraf çekiminden sonra bir gün de fotoğrafları işlemeye ayırıyoruz.

Sonuçlar daha mı iyi?

Bu soruyu on fotoğrafçıya sorun, onu da farklı yanıt verir. Teknolojik açıdan dijital fotoğrafların pozlama, keskinlik ve beyaz dengesi gibi ko-

nularda daha iyi olduğunu düşünüyorum. Ancak içerik bakımından sanırım kötüye gittik.

Bu konuyu açıklamamanız gerek!

Şöyle düşünün. 13 x 18 cm'lik büyüğe bir fotoğraf, tab etme maliyeti dahil yaklaşık beş avroya mal oluyordu. O yüzden, maliyeti yüksek olduğundan çok özenli çalışmak gerekiyordu. Dijital fotoğrafçılıkta ise “ne de olsa Photoshop'ta düzeltirim,” deyip daha özensiz çalışılıyor.

Görüntü işleme işinizi kolaylaştırdı mı?

Hayır. Sadece artık daha fazla hakimiz. Dijital fotoğraf makinesi ve Photoshop insanı profesyonel fotoğrafçı yapmaya yetmiyor. Kameranın önünde hiçbir şey değişmedi.

Sadece
Photoshop'la
profesyonel
fotoğrafçı
olunmuyor

XERO PLUG-IN Tam 40 adet plug-in

Eğer PhotoShop ve resim düzenleyicileri yoğun olarak kullanıyorsanız bu plug-in'lere ihtiyaç duyacaksınız.

29

MEGAN FOX 5 dakikada Megan Fox

5 dakika içinde ortaya çıkan bir grafik şaheserine şahit olmak istiyorsanız bu videoyu izleyebilirsiniz.

32

İŞIKLANDIRMA TEKNİKLERİ Işığın kullanımı

Dijital fotoğrafçılığa yeni başlayanlarsanız ve kendinizi geliştirmek istiyorsanız bu video sizi oldukça mutlu edecektir.

35

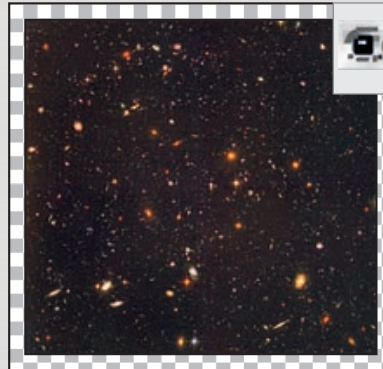

Fotoğrafçılık tarihi muhteşem anlarla dolu. İşte 180 yıllık gelişimin en önemli anları ve dönüm noktaları

İlk dijital fotoğraf makinesi

Kodak'ta mühendislik yapan Steven J. Sasson'un dijital fotoğraf makinelerinin mucidi olduğu söyleniyor. 26.12.1978 tarihli patentiyle Sasson tüm fotoğrafçılığı değiştirdi ve bu etki günümüzde de sürüyor. İlk ticari model Kodak'ın 1991'de piyasaya çıkan DCS 100'üydü.

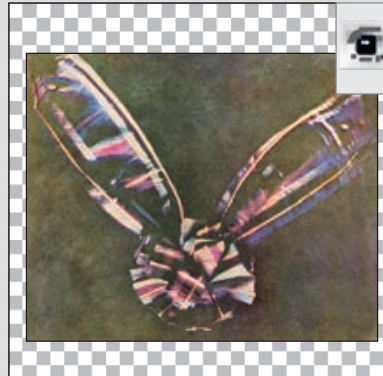
En geniş açı

Hubble Uzay Teleskopu 2003'ün Eylül ve 2004'ün Ocak ayları arasında "Hubble Ultra Derin Alanı" fotoğrafını tamamladı. Toplamda 11,3 gün pozlama süresine sahip 800 ayrı fotoğraf birleştirilerek 10.000 civarı galaksi içeren bu fotoğraf oluşturuldu. Fotoğraf, evrenin 13,2 milyar yıl önceki halini gösteriyor.

En büyük fotoğraf

Gigapiksellik fotoğraflar yüzlerce fotoğrafı montajlayarak elde ediliyor ve bu fantastik panoramalara neredeyse sonsuz ölçüde yaklaşmak mümkün oluyor. Günümüzde en büyük fotoğraf, Jeffrey Martin'in çektiği 80 gigapiksellik Londra panoraması.

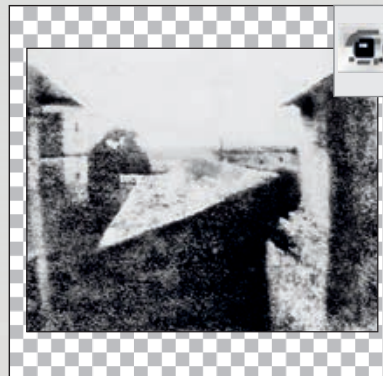
İlk renkli fotoğraf

Renkli fotoğrafların geçmişi aslında çok eskiye dayanıyor. Daha 1861 yılında fizikçi James Clerk Maxwell tartan materyalini üç farklı renk filtresinden geçirerek ilk renkli fotoğrafı elde etmişti.

En popüler fotoğraf

Fotoğrafçı Alberto Korda'nın "Guerrillero Heroico" adlı fotoğrafı Küba Devrimi'nin lideri Ernesto Guevara de la Serna'yi, yani diğer adıyla Che Guevara'yı gösteriyor. Fotoğraf 1968 kuşağının simgesi ve popüler kültürün bir ikonu oldu.

İlk fotoğraf

Fransız Joseph Nicéphore Niepce 1826 yılında "camera obscura" kullanarak ilk fotoğrafı çekti. O yüzden de fotoğrafçılığın babası sayılıyor. Bu fotoğraf onun LeGras'daki stüdyosunun manzarası.

PORSELEN TEN Fotoğrafınızı porselene dönüştürün

Fotoğrafçılığa yeni başlayanlarsanız ve kendinizi geliştirmek istiyorsanız bu video sizi...

39

ALTIN KURALLAR Bu kurallara dikkat

Bu temel kurallara uyarmanız, çektiğiniz karelerin başarısı konusunda şüphe etmenize gerek kalmayacaktır.

Fotoğrafın altın kuralları

Fotoğraf çekiminde en önemli kurallardan biri, fotoğrafın kompozisyonudur. Kompozisyon, fotoğrafın görsel dilidir. İyi bir kompozisyon, fotoğrafın anlamını ve etkisini artırır.

Diyelim ki bir fotoğraf çekiyorsunuz. Önünüzde bir nesne var. Bu nesneyi nasıl çekeceksiniz? İşte altın kurallara dikkat etmek, bu soruyu doğru şekilde yanıtlamanıza yardımcı olacaktır.

41

ÇEKİM AÇISINI BELİRLEMEK Yeni motifler keşfedin

Tamamen farklı çekim açıları ve çekim teknikleriyle daima yeni motifler keşfedebilirsiniz.

42

LEVEL

2 Tam Sürüm

1

GRAND THEFT AUTO
GRAND THEFT AUTO 2

Online Oyun

2

RAPPELZ: İHTİRAS
PICARON
DIVINE SOULS
BLACK PROPHECY
VE FAZLASI...

Grand
theft
auto V

Sırada ne var?

TAM 16
SAYFA!

5

20 TL Değerinde
Rappelz Kodu

3

alaplama DVD'si

4

4 Dev Poster

3 Kişiye
L.A. NOIRE

FANTASY TENNIS
AUDITION

GTA, L.A. NOIRE, POINT BLANK

Dijital Dergi Aboneliği için;

www.eMecmua.com

MAYIS SAYISI BAYİLERDE VE SÜPERMARKETLERDE

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Akıllı evler

LG'den akıllı beyaz eşyalar

LG, THINQ teknolojisi ile geliştirdiği yeni akıllı beyaz eşya serisi ile tüketicilere buzdolaplarını, çamaşır makinelerini, fırınlarını ve robot elektrikli süpürgelerini uzaktan yönetme imkânı sunuyor. LG, akıllı buzdolapları başta olmak üzere enerji tasarrufu ve kolaylık konusunda yenilikçi yollar ile yaşamı değiştirecek ve kolaylaştıracak akıllı beyaz eşya serisinin tamamını yıl içinde piyasaya sunacak. LG'nin yeni akıllı buzdolabı, akıllı telefonlar ve tabletler aracılığıyla erişilebilen güncellemeler ve bilgiler sağlarken; gece tasarrufu, tercih edilen zamanda tasarruf, akıllı şebekeye hazır olmak üzere üç akıllı güç tasarrufu seçeneği de sunuyor. Gece tasarrufu ve tercih edilen zamanda tasarruf, tek bir fiyatlandırma seçeneği ile etkili enerji tasarrufu sunuyor. İlk defa bu yılki CES'te sergilenen Akıllı Şebekeye hazır seçeneği ise, yerel kamu hizmeti şirketleri kullanım zamanına göre fiyatlandırma sistemleri sunmaya başladığında, daha fazla enerji tasarrufu sağlayan akıllı bir fonksiyon.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.lg.com

Fotoğraf çekmek hiç bu kadar kolay olmamıştı

Casio'dan tek tuş fotoğraf avcısı: ZS5

Casio, Exilim ZS5'i satışa sundu. Kompakt, şık ve zarif tasarımıyla dikkat çeken ZS5, fotoğraf çekimini tek tuşa indiriyor. 14 megapiksel çözünürlüğe sahip olan Exilim serisinin yeni üyesi, sahip olduğu 23 adet farklı hazır çekim moduyla 7'den 70'e tüm kullanıcılarının tek tuşla harika fotoğraflar çekmelerine olanak tanıyor. Özel anları yakınlıştırmak için 5x optik, 4x dijital, 79.7x HD Zoom yapabilen Casio ZS5, 26 mm objektifiyle zor ışık koşullarında dahi, mükemmel sonuçlar veriyor. Yılın en trend renkleri olan siyah, gümüş, turuncu ve pembe renklerle geniş bir kullanıcı kesimine hitap eden ZS5, bireysel ya da toplu fotoğraf çekimlerinde tüm yüzleri otomatik olarak algılayıp netleme yaparak, bulanık fotoğraf sonuçlarını da tarihe karıştırıyor.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.casio.com.tr

Süper Hizmet
**İNTERNET
ŞUBE**

KARGONUZ BİR TIKLA ADRESİNDE!

Yurtiçi Kargo'dan Türkiye'de bir ilk daha!

Yurtiçi Kargo İnternet Şube ile artık tüm kargo işlemlerinizi yerinizden bile kımıldamadan, bir tıkla gerçekleştiriyor. www.yurticikargo.com adresine girip üye olun, şubeye uğramadan kargonuzu yollayın, tüm takip işlemlerini yapın, kredi kartınızla ödeyin... Bu büyük yenilikle bir an önce tanışın, **size özel %25 indirim** kaçırmayın!

www.yurticikargo.com

Tıklayın, gönderin!

Arayın, gönderin!

Son kullanma günü gelen resimler

Web her şeyi saklıyor, hiçbir şeyi unutmuyor. X-pire ise **sayısal tarih** damgasıyla buna bir son vermeye niyetli. Ama bu oldukça zayıf bir yol.

BARIŞ EMRE ALKIM / CM

Film kopuyor X-pire fotoğraflarınızı saklıyor ve son kullanma tarihi geçtikten sonra göstermiyor.

Birçok kişi en son gittikleri partide dostlarıyla çekilmiş fotoğrafları Facebook'ta vb. paylaşmaya bayılıyor. X-pire adlı araç, bu fotoğraflara bir kullanım süresi getirerek, web'de serbestçe gezinmelerini önüyor. Son kullanma tarihi gelince, fotoğraflardan geriye sadece kapkara bir boşluk kalıyor ve böylece, sizi web bile unuttur.

X-pire'in geliştiricisi Michael Backes, Saarland Üniversitesi'nde güvenlik ve kriptografi profesörü. Backes'e göre bu tarz gelişmiş çekilmiş fotoğraflar daha sonra, iş ararken kullanıcıların başına bela olabiliyor. X-pire ise kullanıcıların böyle fotoğrafları kontrol etmesine izin veriyor. Fotoğraflar, son kullanma tarihleri geçtikten sonra görüntülenemiyor, Google'ın ön belleğinde ya da archive.org'daki web arşivinde saklanamıyor.

Teknoloji: Unutma planları

Fotoğraflarını korumak isteyenlerin, uygun Firefox eklentisine, bir hesaba ve aboneliğe sahip olmaları gerekiyor (bu eklenti dergi DVD'sinde mevcut, CHIP code Eraser ile erişilebiliyor. IE için de eklenti ve bağımsız bir yazılım çıktı). En ekonomik seçenek, 7 avro karşılığında üç aylık abonelik. En son sü-

rümde sadece JPEG'ler için son kullanma tarihi belirleyebiliyorsunuz.

Bununla birlikte X-pire ileride PDF ve Word belgeleri, videolar, e-postalar ve hatta komple web siteleri için destek sunmayı hedefliyor.

Bu işlemin ayrıntılarına bakacak olursak, önce eklentiye tarayıcınıza kuruyor, sonra fotoğrafı seçip bir son kullanım tarihi belirliyorsunuz. İsterseniz fotoğrafı bir de Captcha (ek karakter dizesi) ile koruma olanağınız var. Sonra fotoğrafı X-pire sunucusuna yüklüyor ve AES-256 ile şifrelenmiş bir fotoğraf elde ediyorsunuz. Sunucu, veri kaydına anahtarı, fotoğraf dosyasının sağlama değerini ve ilerisi için bir anahtar ID'sini kaydediyor. Bu ID numarası şifreli fotoğrafta da yer alıyor.

Bunlar bittiğinde fotoğrafınızı Web'e ya da ana sayfanıza rahatça koyabiliyorsunuz. Ne var ki birçok web hizmeti yüklenen fotoğrafları otomatikman sıkıştırıyor ve bu hem sağlama değerini değiştiriyor hem de gömülü anahtar ID'sini yok edebiliyor. Bu durumda fotoğrafların kodunu çözmek mümkün olmayabiliyor. Bunun için, geliştiricilerin algoritmalarını böyle Web hizmetlerini de dikkate alarak yazmaları gerekiyor. Nitekim X-pire sadece Facebook'u, Flickr'ı ve wer-kennt.de hizmetini destekli-

X-pire! | Erweitert

Ziel wählen
Facebook

Datei(en) auswählen
party.jpeg

Gültigkeitsdauer/Ablaufdatum
☐ Ein Monat
☒ Individuell
☒ Ablaufdatum auswählen
09. 02. 2011

Zaman kilidi Fotoğrafları seçtikten sonra son kullanma tarihini X-pire menüsünden belirleyebilirsiniz.

yor. Araç, fotoğrafı şifreledikten sonra orijinal fotoğrafı anahtarla birlikte, şifrelenmiş fotoğrafın içine yerleştiriyor. Bu kısım, sıkıştırma anında bile çok az değişiyor.

Böylece, kod çözme aşamasında bir hata düzeltme rutini bu küçük değişiklikleri telafi edebiliyor.

Korunmuş bir fotoğrafı görmek isteyenlerin eklentiye ihtiyacı var, ama abonelik gerekmiyor. Eğer kullanıcı X-pire'i kurmadıysa, nereden indirebileceğine dair bir uyarı mesajı alıyor. Ne var ki zararlı kodlar da bu yöntemi kullanıyor, yani sizi bir videoyu izlemek için kod indirmeye sevk ediyor. İndirilen kodek de genelde Truva atı oluyor. X-pire sisteme kurulursa arka planda çalışa-

X-PIRE, FOTOĞRAFLARI NASIL KORUYOR?

X-pire fotoğrafları saklıyor ve onlara bir son kullanma tarihi atıyor, böylece fotoğraflar internette uzun süre kalmıyor. Bu işlem teknolojik bakımdan çok kolay olsa da, kullanıcı için zahmetli.

rak tarihi kontrol ediyor ve X-pire sunucusundan fotoğrafların anahtarını istiyor. Bu bir hayli zaman alıyor, çünkü göreceğimiz gibi, şifrelenmiş fotoğrafın yüklenip şifresinin çözülmesi birkaç saniye gerektiriyor.

Son kullanma tarihi gelince sunucu, anahtarı kalıcı olarak siliyor. Kodlanmış fotoğraf web sunucusunda kalsa da, hiç kimse orijinal halini göremiyor.

Bu son kullanma tarihi kulağa ilginç gelse de, yeni değil. 2009 yılında Washington Üniversitesi "Vanish" (Kayboluş) adlı projeleriyle buna benzer bir şey denedi. Vanish'te anahtar bir sunucuda tutulmuyor, P2P ağı üstünden bilgisayarlara dağıtılıyordu. Web sitesi yöneticilerinin web içeriklerini oluşturup yönetebildiği daha iyi içerik yönetim sistemlerinde, verileri belirli bir günden sonra otomatikman sunucudan silme seçeneği yer alıyor.

Problemler: Gerçekten uzak fikirler

X-pire yine de Müşteri İlişkileri Bakanı Ilse Aigner'e gelecek vaat etmiş olacak ki, kendisinin Güney Alman gazetesi Süddeutsche Zeitung'a verdiği röportajla popülerlik kazandı. Ancak birtakım sorunlar yüzünden X-pire'in geleceği çok parlak görünmüyor.

İDDİA: Michael Beckes sanal geçmişinizin ayağınıza dolanabileceği, riskli fotoğrafların iş bulmanıza engel olabileceği görüşü-

"Veri koruma konusunda farkındalık yaratmak bizim için önemli."

Stefan Lorenz, CEO, X-pire

nü savunuyor. Bu sebep sonuç ilişkisinden söz edilip duruluyor, ama bunu kanıtlayan ya da çürüten kimse yok. Zaten tedbirli kişiler parti fotoğraflarını internete yüklemiyorlar. Diğer kullanıcılar bu tarz fotoğrafları yüklerken sonuçlarını akıllarına bile getirmiyorlar.

BEDEL: Sadece fotoğraflara bakmak isteyen kullanıcılar için X-pire büyük bir engel. Bir kullanıcı neden fotoğrafları görmek için ayrıca bir eklenti kursun ki? Üstüne bir de Captcha çözme zorunluluğu eklenince, işler sarp sarıyor. Bu çok zaman alıcı, sinir bozucu ve Facebook ya da Flickr gibi içeriğe erişim kolaylığı üstün kurulu sitelerin mantığıyla çelişiyor.

VERİ KORUMA: X-pire fotoğrafların şifresinin çözülmesi sırasında her kullanıcının IP

adresini bildiği için (bu, onlara anahtar göndermenin tek yolu) operatör kimin, ne zaman, hangi fotoğraflara baktığının kaydını tutabiliyor.

SUNUCU: X-pire sunucusuna erişilemezse hiç kimse fotoğrafları göremiyor. Şu an çalışan tek sunucu bir

RAID sistemiyle donatılmış ve sabit diskler çökmeye karşı garantiye alınmış. Bununla beraber, X-pire iflas edecek olsa, tüm fotoğraflarınız kaybolabilir.

Bu sebeplerden dolayı X-pire bir başka kullanıcının fotoğrafı yerel olarak kaydedip kötüye kullanmasını engelleyemiyor. Dahası, birisi eklenti üzerinde oynayarak anahtarı yerel olarak kaydedebilir ve son kullanma tarihi sadece sunucuda yer aldığı için canının dilediği gibi kullanabilir. X-pire'in CEO'su Stefan Lorenz, kötüye kullanımı engellemenin geliştiricilerin öncelikli hedefi olmadığını belirtiyor. Aracın tek amacı, verilerin Web'de kalıcı olmasını önlemek. Ne var ki bu yaklaşım, web'deki verilerin silinmesini savunduğu için takdire değer. Kişisel görüşümüz ise, zaafı yüzünden bu aracın pek yakında tarihe karışacağı. 🇹🇷

balkim@chip.com.tr

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Hem akıllı hem ucuz

Android yüklü telefonlara ulaşmak artık daha kolay. Huawei'nin kendi markasıyla ürettiği modeller sayesinde, cep telefonu fiyatına akıllı telefon sahibi olmak mümkün.

5 Nisan Sinbo'dan şaka gibi destek hizmeti

Başlığı görünce kötü bir şey yazacağımı sandıysanız yanıldınız. Uygun fiyatlı ürünleriyle tanıdığımız Sinbo, diğer markalara örnek olabilecek bir teknik servis yapısına sahip. Başıma geleni anlatayım siz karar verin. Geçenlerde bir teknoloji mağazasından Sinbo markalı bir el süpürgesi aldım. Cihazı evde çalıştırdığımda yoğun bir bobin kokusu çıkıyordu. Yanık bir bobin olsa zaten problem var diyerek geri götürecektim fakat koku yanık kokusu değildi. Yeni elektronik cihazlarda başlarda olan ve sonra geçmesi gereken bu koku, süpürge çalışmaya başlayınca odaya dağılıyordu ve uzun çalışma sürelerinin ardından bile gitmiyordu. Problemin kalıcı olduğuna ikna olunca ürünün kutusu üzerindeki 444 66 86 numaralı telefonu aradım. Servis yetkilisinin söyledikleri şaşırtıcıydı. Arıza kaydımı alan yetkili, yarın kargo şirketinden gelip ürünü alacaklarını söyledi. Biraz da merakla ürünü faturanın fotokopisiyle birlikte kutusuna koydum. Ertesi gün acil bir iş için kısa süreliğine dışarı çıktığımda kargo görevlisi gelmiş ve evde kimseyi bulamayınca "Geldik bulamadık" kağıdı bırakıp gitmişti.

2 defa kargo masrafı

Tekrar Sinbo'yu arayıp durumu anlattım ve yeni bir arıza kaydı yaptırdım. Ertesi gün gelen görevli ürü-

nü teslim aldı. 1 haftadan az bir süre sonunda başka bir kargo görevlisi, yeni bir Sinbo süpürgeyle kapımdaydı. Peki bu işlemler için hiç para ödemedim dersem? Doğru duydunuz; Sinbo böyle durumlarda ürünün kargo masraflarını da kendisi ödüyor. Öte yandan bu hizmetten faydalanabilmek için satın aldıktan sonra fişi ya da faturayı saklamanız gerekiyor. Garanti belgesi ya da kâşeye bile gerek yok. Daha geçen ay bu sayfalarda teknik desteğin yerli markaları öne çıkaracak en önemli değer olduğunu yazmıştım. Bu yüzden bravo Sinbo diyorum!

11 Nisan GSM Operatörlerinin faydasız savaşı

Son zamanlarda GSM tarafında yoğun bir abone kapma savaşı yaşanıyor. Bunu reklamlardan kolayca anlamak mümkün. Her operatör kendi anayasasını duyururken bir de "benim fikrimi çaldın" kavgaları ve karşılıklı davalar gündemde. Diyorum ki GSM operatörleri kafa karıştırıcı "avantajlı" paketler yerine gerçekten hayatımızı kolaylaştıracak bir şey yap-sa nasıl olur? Şöyle ki; Son zamanlarda "saat kazandınız" ya da "Gold paket hakkınızı kaybetmek üzeresiniz" deyip sizi belli bir telefon numarasını aramaya yönlendiren mesajlar arttı. Bu dolandırıcılar, pek çok kişinin ca-

nını sıkıyor. Dahası eminim 9 TL'ye binlerce SMS atmanın mümkün olduğu paketler de bu dolandırıcıların ekmeğine yağ sürüyordur. İlginç bir şekilde, teknolojinin bu kadar üst seviyede temsil edildiği cep telefonlarında spam filtresi kullanmak, operatörlerin teknik altyapısının imkan vermemesi yüzünden mümkün olamıyor. Ben şu kişiden SMS ya da çağrı almak istemiyorum diyemiyorsunuz.

Eski hat antika telefona

Geçenlerde bir arkadaşım cep telefonu numarasını değiştirdi. Sebebini sorduğumdaysa "artık herkeste numaram var, en basit şeyler için bile arıyorlar ya da en azından SMS atıyorlar dedi." Çözüm gayet mantıklı geldi bana. Kendi spam filtresi kendin yap! 2. bir hat alınır, yakın çevrendekilere numarası verilir. Bankalar, sigorta şirketleri, mağazalar ve sırf sizin numaranıza sahip oldukları için sizi istediği zaman arayabileceğini düşünen kişiler, artık arasın dursun sizi. Eski hattınızı evde bırakacağınız antika bir telefona takıp 2-3 günde bir kontrol edebilirsiniz.

15 Nisan Canon'un kabusu gerçek olmak üzere

IDC raporlarına bakılırsa dünya toplam dijital fotoğraf makinesi satışlarında uzun süredir ilk sırada yer alan Canon'un rakipleriyle arasındaki fark gittikçe kapanıyor. Canon 2009 ve 2010'da %19'luk pazar payına sahipken, Sony aynı dönemde pazar payını 16.9'dan 17.9'a çıkarmış. Özellikle büyük ilgi gören NEX serisinin bu artışta payı olduğu su götürmez. Zira Canon, NEX serisi segmentinde herhangi bir ürün duyurmamıştı. 2011 sonundaki verilerde Canon ve Sony arasındaki küçük fark daha da kapanabilir hatta Sony Canon'u geçebilir. Zira 2010 Mayıs'ta piyasaya çıkan Alpha 33 ve Alpha 55 başta yarı geçirgen ayna olmak üzere sundukları yeni teknolojik özellikler ve kolaylıklarla iyi bir satış rakamı yakaladı. 3. sıradaki Nikon'un da NEX serisine rakip bir ürünü olmamasına ek olarak, kompakt sınıfta pek tutulmamasına rağmen 3. sı-

rada kalabilmesinin sebebi basit; Canon kadar köklü bir firma olan Nikon, oldukça geniş bir hayran kitlesine sahip. Bu hayranlık hatta fanatizm boşuna değil. Zira SLR sınıfta Nikon'un kalitesi tartışılmaz. 4. sıradaki Samsung'da çok küçük bir artış söz konusu. Fakat bu artışın 2011'de süreceğini düşünmüyorum. Zira Samsung, bence kompakt sınıftaki başarısının aksine üst segmentlerdeki modellerde pek başarılı olmadı. 5. sırada yer alan Kodak'ta önemli bir düşüş var ve bu şaşırtıcı değil. 6. sırada bulunan Panasonic'te değişim yokken, Olympus'ta 0.001 gibi bir düşüş var. İzleyen sıralardaki Fuji, Casio ve Pentax da düşüş gösteren firmalar. Bunlar arasında Pentax'ın düşüşü üzücü. Yetersiz tanıtım ve eksik pazarlama stratejilerine ek olarak uyguladığı yanlış fiyat politikaları, Pentax'ı bu hale getirdiyse de özgün ve kaliteli modelleriyle Pentax SLR'ların bende ayrı bir yer var doğrusu.

19 Nisan Huawei'den herkese akıllı telefon

Eğer 3G modem kullanmıyorsanız Huawei adını duymamış olmanız muhtemel. Aslin-

Kaliteli ve cep yakmıyor Huawei Ideos X5, sunduğu özellikler ve sahip olduğu tasarım göz önüne alındığında uygun fiyatıyla sizi şaşırtabilecek bir telefon

da dünyanın en büyük telefon ve modem üreticileri arasında bulunan Huawei, artık kendi markasıyla ülkemizde satış yapacak. GSM operatörlerimizin kontratlı paketlerindeki bazı telefonların da Huawei üretimi olduğunu hatırlatmakta fayda var.

Şimdilik Huawei markasıyla Ideos (399 TL) ve Ideos X5 (599 TL) olmak üzere iki telefon raflarda yer alacaksa da zamanla model sayısı artacak. Android 2.2 yüklü gelen Ideos ve Ideos X5, akıllı telefon fiyatlarını aşağı çekecek kadar iddialı bir fiyat/performans oranına sahip. Ideos, GPS, 802.11 b/g/n, HSDPA 7.2Mbps bağlantı gibi alıştığımız özelliklerle donatılmışken, üst model X5'te 3.8 inç 800x480 piksel multitouch ekran, 5 Megapiksel-720p video çekebilen AF kamera ve 4 GB dahili hafıza gibi özellikler mevcut. Huawei, Çin'den sonraki en büyük Ar-Ge merkezini ülkemizde açmış ve bu merkezde 300'den fazla çalışan var.

Firma, Google ile yakın işbirliği halinde. Ideos ve Ideos X5 yakında Test Merkezi'mizde olacak. Fakat ilk bakışta Ideos'un başarılı tasarımı ve zengin özelliklerine rağmen ekran kalitesinin çok etkileyici olmadığını söyleyebilirim. Ideos X5 ise tam tersine dört başı mamur bir tablo çiziyor. Ideos X5'in (kabaca söylemek gerekirse) kendi dengi telefonların yarı fiyatına satıldığını söylemek mümkün.

20 Nisan Philips'in TV sürprizi

Philips, daha önce monitörlerde yaptığı şekilde TV bölümünü Hong Kong merkezli monitör üreticisi TPV'ye devredeceğini açıkladı. Bu devir tam olarak Philips'in TV işinden çıkacağı anlamına gelmiyor. Nitekim önceki devirden sonra hala Philips markalı monitörler satışta. Fakat Philips'in TV tarafındaki hisseleri %30'a gerilerken kalan %70 hisse TPV'nin olacak. Daha karlı alanlara yoğunlaşma stratejisinin sonucu olarak böyle bir karar aldığını belirten Philips, diğer bazı kar etmeyen bölümler için de benzer kararlar alabileceğini duyurdu. TPV ise halihazırda küresel bilgisayar monitörü piyasasının yüzde 33'üne sahip ve 2010'da kar oranı açısından yüzde 20'nin üzerinde artış gösterdi. Sonuç olarak Philips'in bu kararının, ürünün TV tarafındaki markası ya da satış/des-tek ağı üzerinde muhtemelen ciddi bir etkisi olmayacak. ■

Anakart

MSI E350IA-E45

CHIP PUAN: Çok iyi

FİRMA: Datagate, Mascom, Penta

FİYAT: 150 \$ + KDV

BİLGİ İÇİN: 90 212 331 27 27

www.tr.msi.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör: Mini-ITX

Yonga seti: AMD Hudson M1

Soket: BGA FT1

Ses yongası: Realtek ALC887

Bellek yuvası: 2 x 1.5V DDR3 1333 MHz

Depolama: 8 x USB 2.0, 2 x USB 3.0, 4 x SATA 6 GB/s

Yeni multimedya merkezi:

AMD'nin yeni Fusion platformunun ilk örneği olan Zacate işlemcisi üzerinde bulunduran MSI'nin E350IA-E45 anakartı, düşük güç tüketen bir sisteme sahip olmak isteyenleri hedefliyor. Dolayısıyla ürün netbook ve nettop sistemlere bir alternatif oluyor. 40 nm üretim süreciyle üretilen Zacate işlemcisi çift çekirdekli, 1 MB L2 önbelleğe sahip ve 1,6 GHz hızında çalışıyor. Zacate APU'da ayrıca bir Radeon HD6310 grafik çekirdeği yer alıyor. MSI E350IA-E45 ayrıca iki yuvada toplam 8 GB DDR3 RAM, bir PCIe x16 ekran kartı yuvası, dört adet SATA 6 GB/s, iki adet USB 3.0 ve toplam 10 adet USB 2.0 yuvası desteğine sahip. Kaliteli bir ses yongası ve Gigabit LAN dışında VGA, HDMI ve optik ses çıkışları da anakart üzerinde mevcut. Yaptığımız testlerde 3DMark 06'da sistem 2255 puan elde etti. 3DMark Vantage'da ise 827 puan ölçtük. AMD'nin entegre grafiği için DirectX 11 destekli, ancak yaptığımız testler oyun oynamak için performansın biraz

düşük olduğunu gösterdi. PCMark Vantage'da ise sistem 2432 puan aldı. Bu değer Nvidia Ion ve Intel Atom 330 tabanlı bir sistemden yaklaşık 1000 puan daha fazla demek. Multimedya testlerinde ise sistem 1080p filmleri ve Youtube HD videolarını bile takılmadan oynatabildi. Ayrıca tüm masaüstü uygulamalarını da gecikme olmadan çalıştırdı. Oyun testlerinde ise sistem epey zorlandı: World of Warcraft'ta 1920 x 1080 çözünürlük ve düşük detaylarda 22 fps'de kalırken, DirectX 11 destekli Stalker: Call of Pripyat'ta ise 14 fps verdi. Kısaca, ek ekran kartı kullanmadan bu sistem profesyonel oyuncular için uygun değil. Sisteme bir Radeon HD 6870 ekran kartı takıldığında ise WoW'da 32 fps veriyor. Mini-ITX formatı sayesinde anakart hemen her küçük kasaya sığıyor. Ancak oluşan ısının belli bir çerçevede kalması lazım. FurMark testinde CPU yüksek yüklemde 52 dereceye kadar ısıyor. Bu çok iyi bir değer, mini fan da sessiz ve verimli bir şekilde çalışıyor. Güç tüketimi konusunda da sistem oldukça tutumlu. Boşta yaklaşık 28 watt harcayan sistem, tam yük altında 35 watt'ın biraz üstüne çıkıyor. Özellikle küçük ve ince HTPC'lerde ve çok sessiz ofis PC'lerinde sistemin sunduğu performans ideal düzeyde.

Sonuç: Güçlü grafik yongalı, performanslı bir nettop işlemcisine ve çok iyi donanım özelliklerine sahip, düşük güç tüketen bir PC isteyenler için

iPod İstasyonu

Edifier Esiena iF360

CHIP PUAN: Çok iyi

FİRMA: Dijital Trend

FİYAT: 460\$ + KDV

BİLGİ İÇİN: (212) 266 87 70

www.dijitaltrend.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Toplam Güç Çıkışı: 2 X 30W RMS(THD + N = 10%, f=1kHz)

Sinyal Gürültü Oranı: ≥90 dB(THD + N = 1%)

Ses Deformasyon Oranı: ≤0.5%

Frekans Tepkisi: 40Hz ~ 20kHz

Giriş Hassasiyeti: 600mV ± 50mV

Giriş Türleri: iPod / iPhone / SD / USB / AUX / CD / FM

Beşi bir yerde: Edifier'in Nautilus adını verdiği hoparlör teknolojisi-ni kullanan Esiena iF360, bas frekans aralığı ve ses kalitesi ile bizi kendine hayran bırakan bir ürün oldu. iPod desteği, SD kart ve USB girişinin yanında CD de çalabilen iF360 aynı zamanda FM radyo desteğine de sahip. Birçok özelliği tek bir kutuda birleştiren Edifier, alarm özelliğini eklemeyi de unutmamış. iF360 tasarım konusunda da Edifier'in red dot ödüllü anlayışını sürdürüyor. Piyano siyahı gövdenin altında yer alan yeşil LED ekran ürüne ayrı bir hava katarken yuvarlak dokunmatik ses ayar tuşu da ürünü kullanırken keyif veriyor. Üzerindeki kontrol tuşlarının yanında ürünle birlikte bir de uzaktan kumanda geldiğini belirtelim. Bu uzaktan kumanda ile hem ürünün bütün özelliklerini kontrol edebiliyor hem de iPod'unuzu uzaktan yönetebiliyorsunuz. iF360'ın tek olumsuz yanının ise fiyat etiketi olduğunu belirtelim.

Sonuç: Edifier, ses konusunda çok başarılı bir performans sunuyor.

130 Anakart

MSI E350IA-E45

iPod İstasyonu

Edifier Esiena iF360

131 Anakart

Gigabyte GA-H67N-USB3-B3

Uydu Alıcı

Hiremo Chipbox HD

ADSL Modem

Inca IM-214NX

132 Hoparlör

Logitech S715i

Cep Telefonu

Motorola Defy

Dizüstü Bilgisayar

Packard Bell Easynote NS11

134 Cep Telefonu

Acer Liquid MT

Taşınabilir Batarya

Energizer XP18000

Pil Şarj Cihazı

Flash FC-515

135 Navigasyon Cihazı

Tomtom Start2

Dijital Fotoğraf Makinesi

Panaosnic Lumix DMC-TZ20

Modem

Airties Air 5340 ve Air 4310

136 Hoparlör

Philips Fidelio Primo DS9000

Bellek

Patriot PSD22G8002

Cep Telefonu

Sony Ericsson Xperia X10 mini

137 Kasa

Thermaltake Armor A30

Taşınabilir Disk

Transcend StoreJet 25M3 500 GB

Cep Telefonu

Vodafone 945

138 Ekran Kartı

XFX HD 6870 Black Edition

Çoklu Ortam Cihazı

Western Digital TV Live Hub

Dizüstü Soğutucu

Thermaltake Massive23 LX

139 Erişim Noktası

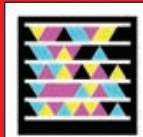
TP-Link TL-WA901ND

Anakart

MSI H61M-E33 B3

Cep Telefonu

Nokia C7

CHIP Online'in seçtiği donanım inceleme ürünlerinin videolarına ulaşmak için **TıkTag**'eyin

Anakart

Gigabyte GA-H67N-USB3-B3

CHIP PUAN: Çok İyi
FİRMA: Arena, Endeks
FİYAT: 139 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 0 212 364 64 64
www.arena.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör: Mini-ITX
Yonga seti: Intel H67 Express
Soket: LGA1155
Ses yongası: Realtek ALC889
Bellek yuvası: 2 x 1.5V DDR3 1333 MHz
Depolama: 2 x USB 3.0, 2 x SATA 6Gb/s

Boyundan büyük: Cep telefonları büyümeye devam ederken teknoloji dünyasındaki diğer bütün cihazların gün geçtikçe daha da küçüldüğünü görüyoruz. Bu durum anakartlarda da değişmiyor. Intel'in H67 yonga seti üzerine temellendirilmiş Gigabyte'ın GA-H67N-USB3-B3 anakartı da Mini-ITX yapısı ile bu minik ama güçlü anakartlar kervanına katılan bir ürün. Yeni nesil Sandy Bridge işlemcileri destekleyen anakartın üzerinde DVI, VGA ve HDMI çıkışları mevcut. Anakartın üzerinde dahili bir grafik kartı yok ama sizin tek yapmanız gereken, dahili grafik yongalı bir Sandy Bridge işlemci satın almak. H67 yonga seti bu işlemcideki grafik birimini, ekran kartı olarak kullanmanıza olanak sağlıyor. Özellikle HTPC sistemler veya ofisler için biçilmiş kaftan olan bu anakart ile ek bir ekran kartına gerek kalmadan birçok grafik ağırlıklı işlemi gerçekleştirebiliyorsunuz. Yine Quick Sync Video ile popüler birçok video biçimini donanımsal hızlandırma desteğiyle oynatabilirken InTru 3D ile de Blu-ray filmlerini stereoskopik 3D biçiminde izleyebilirsiniz. Performans konusunda ise zaten Sandy Bridge eline su döktürmüyor. USB 3.0, SATA 6 GB/s ve USB 3x ise anakarttaki diğer göze çarpan teknolojiler.

Sonuç: Ufak boyutlarına rağmen masaüstü bilgisayar performansını sunan bir sisteminiz olsun istiyorsanız H67N-USB3 başlangıç noktanız olmalı.

Uydu alıcısı

Hiremco Chipbox HD

CHIP PUAN: Çok İyi
FİRMA: Gogo Bilişim
FİYAT: 220 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 0212 2914456
www.gogobilisim.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Yayın desteği: DVB-S, S2 (SD, HD)
Çözünürlük desteği: 1080i/1080p
Çoklu ortam desteği: MP3, JPEG, BMP, MPEG2, H.264, AVC
Girişler: USB, RJ45, CI Modül, RS232
Çıkışlar: HDMI, Scart, Coax
Diseqc Uyumu: 1.0, 1.1, 1.2, 1.3

Linux tabanlı: İlk Türk tasarımı yüksek çözünürlüklü Linux uydu alıcısı olan Hiremco Chipbox HD, üretici firmanın kendi tasarlayıp PARS adını verdiği bir arabirimi kullanıyor. BusyBox temelli olan uydu alıcı, internet USB ve RS232 üzerinden güncellenebiliyor. Ürünün ilk olarak güç tüketimine bakıyoruz ve çalışırken yaklaşık 12 Watt civarında bir güç tüketimi görüyoruz ki bu değer gayet makul. Chipbox HD boşta ise 1 Watt'ın altında bir güç tüketimine sahip olduğu için ölçüm cihazımız devreye dahi girmiyor. Ürünün ön paneline göz attığımızda 8 adet tuş göze çarpıyor. Bu tuşları gerek normal modda, gerekse boot modunda kullanabiliyorsunuz. Yine ön kısımda bir adet USB girişi, CI yuvası ve akıllı kart girişi yer alıyor. Bu bağlamda ürünün Digiturk ve D-Smart gibi platformları desteklediğini belirtelim. Chipbox HD'nin arka panelinde ise Tuner girişi ve çıkışı, Ethernet, HDMI, SPDIF, RS232, RCA ve YUV portunun yanında SCART çıkışı mevcut. Açma kapama tuşu da uyduyu kullanmadığınız durumlarda tamamen kapamanızı mümkün kılıyor. Linux desteği sayesinde Chipbox HD'nin göze çarpan diğer özellikleri ise SSH, FTP ve Telnet sunucusu oluyor.

Sonuç: USB disklerle kayıt yapabilen ve medya oynatıcı işlevi de gören Chipbox HD'ye Linux sayesinde siz de özellik ekleyebilirsiniz.

ADSL Modem

Inca IM-214NX

CHIP PUAN: İyi
FİRMA: Inca
FİYAT: 79 TL
BİLGİ İÇİN: (212) 212 12 11
www.incatech.net

TEKNİK ÖZELLİKLER

DSL Protokolü: ADSL2/2+
Kablosuz ağ: 802.11b/g/n
Kablosuz ağ güvenliği: WEP, WPA/2, WPS
Bağlantılar: 1xRJ-11, 4xRJ-45, 1xUSB
Kapsama alanı: 100m iç, 300m dış
Diğer: Türkçe arabirim

MIMO destekli: IM-214NX, en son kablosuz ağ standardı olan 802.11n ile gelen bir ürün. MIMO anten tipine sahip olan ürünün kapsama alanı da bu teknolojiye sahip olmayan rakiplerine göre çok daha geniş. 150 Mbit kablosuz hız sunan IM-214NX, 4 adet LAN portu ile de kablolu bağlantıda 100 Mbit hız sunuyor. Tamamen Türkçe arabirime sahip olan IM-214NX'in kullanımı ve kurulumunu da gayet kolay bulduğumuzu belirtelim. Artık bütün yeni modemlerde standart haline gelen kablosuz ağ açma kapama özelliği Inca'da da mevcut. Bu bağlamda ürünün arkasında yer alan WLAN tuşuna birkaç saniye basılı tuttuğunuzda kablosuz ağı kapatıp açabiliyorsunuz. Bu sayede hem güçten tasarruf ediyor hem de gereksiz sinyal kirliliğinin önüne geçmiş oluyorsunuz. Ürünün Router özelliği de mevcut. Router özelliğiyle modem üzerinden internete bağlanan kullanıcılar birbirlerine bağlanarak -bilgisayar ayarlarına da bağlı olarak- dosya paylaşımı yapabiliyor veya ağ üzerinden kolayca oyun oynayabiliyor. İnternette oyun oynamak isteyenler için de Inca port ayarlarını unutmamış. Güvenlik duvarında gerek oyunların gerek uygulamaların hâlihazırda ayarlanmış port ayarlarını bulmak mümkün.

Sonuç: MIMO desteğiyle geniş bir kapsama alanı sunan Inca IM-214NX, Türkçe arabirimi ve kolay kurulumu ile de dikkat çeken bir modem.

Hoparlör

Logitech S715i

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: Logitech
FİYAT: 200 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 0 212 481 31 22
www.logitech.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Cihaz desteği: iPod, iPhone
Sürücüler: 2 x 3" lazer-ayarlı neodimyum
Tweeter: 2 x " neodimyum
Pil: 8 Saat, Ni-Mh
Uzaktan kumanda: Kızılıtes
Giriş: 3,5" Aux

Taşınabilir eğlence: Logitech'in son yıllarda iPod Docking Station ürün kategorisine çok daha fazla önem verdiğini görüyoruz. Performans konusunda bütün beklentileri karşılayan ürünler fiyatlarıyla da rakiplerine nazaran daha uygun bir tablo sergiliyorlardı. Firmanın Test Merkezi'mize konuk olan yeni iPod Docking Station modeli S715i ise daha çok taşınabilirliğe önem verirken ses performansını yine bir çıta daha yükselten bir ürün. S715i'nin bu bağlamda beraberinde bir taşıma kılıfı ile geldiğini görüyoruz. S715i yine iPhone ve iPod dışındaki cihazlarınızı bağlayabilmeniz için bir adet Aux girişini de eksik etmiyor. Ürünün iPod girişinin de bir kapak ile korunuyor olması ve bu kapağın aynı zamanda ürünün destek ayağı görevini görmesi ise dikkat çeken bir başka nokta. Yine de düğmelere sertçe basarsanız ürün geriye doğru kayabiliyor. Fakat Logitech'in ürünle birlikte sunduğu ufak ve kullanışlı kumanda ile düğmelerle uğraşmak zorunda kalmıyorsunuz. Logitech'in içerisinde dahili bir batarya mevcut. Kullanırken şarj olan bu batarya 8 saate kadar kesintisiz müzik keyfi sunabiliyor. Son olarak ürünün mükemmel bir ses performansı sunduğunu da belirtelim.

Sonuç: Sunduğu mükemmel ses performansının yanında taşınabilir olması ve harici kaynakları da desteklemesiyle S715i çok başarılı bir ürün.

Cep Telefonu

Motorola Defy

CHIP PUAN: Çok İyi
FİRMA: MobilTel
FİYAT: Belli Değil
BİLGİ İÇİN: (212) 454 10 10
www.mobiltel.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşletim sistemi: Android Éclair 2.1
Ekran: 3.7", 480 x 854 piksel
Hafıza: 2GB dahili, 2GB microSD
Kablosuz: 802.11 b/g/n, 3G
Ağırlık: 118 gram
Boyut: 59 x 107 x 13.4 mm

Suya dayanıklı: Standart USB arabirimi, standart hafıza kartı derken neredeyse standart olan Android işletim sistemi de kullanıcıları telefon değiştirirken her defasında üreticilerin kendi işletim sistemini kullanmaya alışmak zorunluluğundan kurtarıyor. Android kullanmaya uzun süre önce başlayan firmalardan biri de Motorola. Firmanın yeni Defy modeli ise Android 2.1 ile geliyor ve sağlam gövdesiyle rakiplerinden ayrılıyor. Çizilmeye karşı dayanıklı Gorilla cam kullanan ürün, 3.5mm ses ve USB yuvasını da plastik kapakla koruyarak sudan ve tozdan da etkilenmiyor. Dayanıklılık konusuna rakiplerinden kat kat daha fazla önem veren Motorola'nın, Uzakdoğulu üreticiler gibi Android'i telefona koyup bırakmadığı da dikkat çeken bir başka nokta. Firmanın geliştirdiği Motoblur arabirimi ile Facebook, Twitter, e-posta ve SMS gibi bütün akışlarınıza ana ekrandan erişebilirsiniz. Firma bu işlem için ana ekranda üç farklı Widget kullanıyor. Happenings, Twitter güncellemelerini, Messaging mesajlaşma ve e-postaları gösterirken Status Widget'ı ile de Facebook'taki gelişmeler hakkında bilgi edinebiliyor ve durumunuz hakkında arkadaşalarınızı bilgilendirebiliyorsunuz.

Sonuç: Android 2.2'ye güncellenecek olan Motorola Defy, yüksek çözünürlüklü ekranı ve dayanıklı yapısı ile beğenimizi kazandı.

Dizüstü Bilgisayar

Packard Bell Easynote NS11

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: Koyuncu Elektronik
FİYAT: Belli Değil
BİLGİ İÇİN: 0 212 528 88 88
www.koyuncu.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran: 14" 1366 x 768 LED
İşlemci: Core i3/i5
Bellek: 4 GB DDR3
Sabit Disk: 320-750 GB SATA
Kablosuz erişim: 802.11b/g/n, Bluetooth 3.0
Ağırlık: 2.35 Kg

Sandy Bridge: Nihayet Sandy Bridge işlemcili dizüstü bilgisayarlar Test Merkezi'mize konuk olmaya başladı. İlk nesil Core işlemcilere göre daha yüksek bir performans sunmasına karşın daha düşük bir güç tüketimine sahip olan Sandy Bridge işlemciler, mimarileri gereği ısınma konusunda daha iyi bir performans sunuyorlar. 14"lık NS11 ürününde Sandy Bridge kullanan Packard Bell ise, kullanıcılara hafif fakat performanslı ve taşınabilir bir dizüstü bilgisayar sunuyor. 2.35 Kg ağırlığında olan üründe Intel'in işlemciye gömülü GPU'su Intel HD Graphics 3000 yer alıyor. 1080p video oynatmadan 3D masaüstü uygulamalarına kadar birçok alanda tatminkâr performans sunan üründe harici bir NVIDIA ekran kartı da unutulmamış. Üstelik NVIDIA'nın Optimus teknolojisi sayesinde iki ekran kartı arasında geçiş yapmak için herhangi bir ayar yapmaya veya tuşa basmaya gerek kalmıyor. NVIDIA'nın ekran kartı sürücüsü, 3D uygulamaları otomatik olarak algılayıp kendi kendine devreye giriyor. Bu da bilgisayarın gereken grafik uygulamaları ve oyunlarda daha yüksek bir performans sunarken pil ömrünü de uzun tutmayı mümkün kılıyor. Ürünün oyun performansı da tatmin edici.

Sonuç: Packard Bell USB 3.0 desteği sunmayı başarabilen zengin özellikli, performanslı ve hafif bir dizüstü bilgisayar.

ATLAS'LA BİRLİKTE
HERKESE **HEDİYE!**

TÜRKİYE NEHİR ROTALARI ATLASI

- ▶ Dut bahçelerinden gökdelenlere ve iş merkezine dönüşümün öyküsü: **Mecidiyeköy.**
- ▶ Tapınaklar ülkesi Tayland'ın kuzeyinde geçmiş serüven büyüğü yolculuk: **Fil Yolu.**
- ▶ Yalnızca Afrika'daki yağmur ormanlarında yaşayan, anneleri öldürülmüş en iri maymunlar: **Goriller.**
- ▶ Akdeniz'in mavisine bulanmış bir kasaba ve lagünler, çamlıklar, denizkaplumbağalarıyla süslü bir körfez: **Yumurtalık.**
- ▶ Bitlis-Tatvan'da Nemrut Dağı ve Van Gölü'ne bakan tek sıra dizili dev taşlar: **Nemrut'un Gizemli Develeri.**

ATLAS

Cep Telefonu

Acer Liquid MT

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: Acer
FİYAT: Belli değil
BİLGİ İÇİN: 444 22 37
www.acer.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekrani: 3,6", 480 x 800 Kapasitif
Kamera: LED Flaş, 5 Megapiksel
Hafıza: 521 MB ROM, MicroSD ile 32GB
Kablosuz: 3G, Wi-Fi, Bluetooth
Pil: 1500 mAh
Diğer: DLNA, Dolby Surround

Fark yaratıyor: Dizüstü bilgisayarları ile daima beğenimizi kazanan Acer, bu defa Test merkezimize cep telefonu ile konuk oldu. Android işletim sistemi kullananlar kervanına katılan firma, rakiplerinin aksine hala 2.1 işletim sistemli cihazlar göndermek yerine çoktan 2.2'ye geçiş yapmasıyla beğenimizi kazandı. 3.6" dokunmatik bir ekrana sahip olan Liquid MT, bu kapasitif ekran ile gayet başarılı bir dokunmatik performansı sunuyor. Bu yüksek performansın altında yatan etkenlerden biri de 800 Mhz hızında çalışan Scorpion işlemci ve Adreno 205 GPU oluyor. Liquid MT'nin tasarım konusunda başarılı olduğunu söyleyebiliriz. Keza paslanmaz çelik arka kapak ve krom kaplama da buna en güzel örnek. Yine telefonun üst kısmında yer alan e-posta, pil ve çağrı bilgisi sunan LED'ler ürüne apayrı bir hava katıyor. Bağlanabilirlik konusuna baktığımızda ürününde 3.5G olarak da adlandırılan 14.4 Mbps hızındaki HSDPA teknolojisini yer aldığını görüyoruz. Kablosuz ağlarda da 802.11n teknolojisine sahip olan ürün bu konuda çok başarılı bir performans sunuyor. Son olarak Liquid MT'nin 5 megapiksel LED flaşlı kamerasıyla 720p HD kayıt yapabildiğini de belirtelim.

Sonuç: Dolby Surround teknolojisini de içerisinde barındıran Acer, her konuda kullanıcıları tatmin etmeyi amaçlayan başarılı bir akıllı telefon.

Taşınabilir Batarya

Energizer XP18000

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: Dataservis
FİYAT: 179 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 0212 320 55 96
www.dataservis.net

TEKNİK ÖZELLİKLER

Hücreler: Lityum Polimer
Kapasite: 18000 mAh @ 5V
Giriş: DC 19V, 3500 mA
Çıkış 1: USB-DC 5V, 1000 mA
Çıkış 2: POWER 1-DC 9V-12V, 2000mA
Çıkış 3: POWER 2-DC 15V-20V, 3500mA

Her şeyi şarj edin: Söz konusu enerji olduğunda başarılı ürünleriyle dikkat çeken Energizer bu ay Test Merkezi'mize aynı anda üç ürün birden şarj edebilen XP18000 modeliyle konuk oldu. Birincil amacı dizüstü bilgisayarları şarj etmek olan ürünün 520 gram ağırlığı ilk başlarda göze batabiliyor. Fakat ürünün dizüstü bilgisayarınıza 6 saat fazladan bir kullanımı sağlayacağını söylediklerimizde bu ağırlığı unutabilirsiniz. Üstelik yaptığımız testlerde bilgisayarın güç tüketimine bağlı olarak bu değerin 8 saate kadar çıktığını gördük. Özellikle de netbook'larda XP18000, pil ömrüne kolayca 8 saat daha katmayı başardı. Sadece dizüstü değil, video kamera, taşınabilir oyun konsolu, cep telefonu ve MP3 çalar gibi güç girişi uyan bütün cihazları şarj edebilen XP18000'in kendisi de 500 defa şarj edilebiliyor. Bu durumda ürünü her gün şarj etmeniz dahi yaklaşık 1,5 yıl boyunca kullanabiliyorsunuz. XP18000'in desteklediği markalara baktığımızda ise Acer, Asus, Dell, HP Compaq, Lenovo, LG, MSI, Samsung, Sony, Toshiba, Apple, BlackBerry, Canon, JVC, Motorola, Nokia ve Panasonic gibi dev markaları görüyoruz. Son olarak ürünün USB cihazları da şarj edebildiğini belirtelim.

Sonuç: Bir ucundan diğer ucuna gitmenin uçakla dahi 9 saat sürdüğü ABD yolculukları ve her türlü yolculuk için biçilmiş kaftan.

Pil Şarj Cihazı

Flash FC-515

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: NAR Teknoloji
FİYAT: 30 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: +852 2730 9250
www.nartas.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Pil Tipleri: Alkaline / Ni-MH / Ni-Cd
Giriş Gerilimi: 110-240V AC, 50/60Hz
Çıkış Gerilimi: 1.7V DC x 4
Çıkış Akımı: 350mA x 4
Şarj Kapasitesi: 2700mA x 4
Ebatlar: (UxGxY) (mm) 118x71x30

Alkaline şarj Flash FC-515, normal Alkaline pillerin kullanım süresi temel alındığında bu pillerden 10-12 kat daha fazla verim almanızı mümkün kılan bir şarj aleti. Amerika, Almanya, Japonya, Çin, Tayvan ve Avustralya'dan patentli olan ürün, 1.2 Volt'un altına düşen pil uç gerilimini ortalama 4 saatlik süre sonunda 1.5 Volt seviyesine çıkartabiliyor. Pil içinde kullanılmamış dikkate değer kapasitenin kullanılması sağlayan Flash FC-515, bunun için özgün mikroişlemci tabanlı bir teknoloji kullanıyor. Bu mikroişlemciler sayesinde şarj işlemi belli parametrelerin şarj esnasında sürekli ölçümü ile güvenli ve sorunsuz bir şekilde yapılıyor. Fakat burada bir noktaya dikkat çekmekte fayda var. Raf ömrünü doldurmuş ya da kullanıldıktan sonra çok uzun süre bekletilen piller şarj edilemezler. Flash FC-515'in bu durumdaki pilleri algılayıp şarj etmemesi de beğenimizi kazandı. FC-515'in ülkemizdeki 17 milyon hane olduğunu düşündüğümüzde ve her hanenin yılda ortalama 10 pil kullandığını hesaba kattığımızda sağlayacağı çevresel ve maddi tasarruf büyük boyutlara ulaşıyor. Son olarak ürünün AA/AAA NiMH ve NiCd pilleri de şarj edebiliyor olması beğenimizi kazandı.

Sonuç: Alkaline pilleri şarj etmede piyasadaki en gelişmiş teknolojileri barındıran Flash FC-515, ev ekonomisine destek sağlayacak bir ürün.

TomTom Start2

Panasonic Lumix DMC-TZ20

AirTies Air 5340 ve Air 4310

Navigasyon Cihazı

TomTom Start2

CHIP PUAN: İyi
FİRMA: Tomtom
FİYAT: 200 TL + KDV
BİLGİ İÇİN: 212 356 97 07
www.tomtom.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran: 3,5 inç TFT LCD dokunmatik
Çözünürlük: QVGA 320x240 64.000 renk
Boyutlar: 94 mm x 81 mm x 20 mm
Ağırlık: 125 gram
Hafıza: 2 GB dahili
Pil: Lityum iyon, 2 saate kadar

Yön bulmanın ötesinde: Söz konusu navigasyon olduğunda TomTom açık ara bu konuda lider firmalardan biri. Sadece navigasyon işlevinin düzgün çalışması değil, firmanın sattığı cihazlar için sunduğu destek de müşteri memnuniyetini artıran bir nokta. Test Merkezi'mize bu ay konuk olan Start2, firmanın giriş seviyesi modellerinden biri olmasına karşın birçok TomTom hizmetinden yararlanmanızı sağlıyor. Örneğin haritada olan değişiklikleri kullanıcıların birbiriyle paylaştıkları Map Share hizmeti bunlardan biri. Firmanın cihaz yönetim yazılımı TomTom Home üzerinden gerekli güncellemeleri alarak edindiğiniz Map Share ile değişen yolları, TomTom'un yılda dört kez çıkardığı harita güncellemelerini beklemeden edinebilirsiniz. Start2'nin kişiselleştirilebilir dış kaplamaları olduğunu da belirtelim.

Sonuç: Uygun fiyata bir navigasyon çözümü ararken daima en güncel harita elimin altında olsun diyorsanız Start2 tam size göre.

Dijital Fotoğraf Makinesi

Panasonic Lumix DMC-TZ20

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: Panasonic Elektr. A.Ş.
FİYAT: 1099 TL
BİLGİ İÇİN: 444 72 62
www.panasonic.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı: 6.12 x 4.51 mm CMOS 14,1 megapiksel
Maksimum çözünürlük: 4320x3240, 1920x1080@50i
Objektif: 24-384 mm, F3.3-F5.9
LCD: 3", 460.000 piksel, dokunmatik
Bellek ve Pil: 18 MB dahili, SD/SDXC, Şarj edil. Li-Ion
Boyutlar ve Ağırlık: 105 x 58 x 33mm, 219 gr

Her mesafeden fotoğraf çekin:

Tüm kilitlere tek bir anahtar: Fotoğraf makinesi alacak olanlar, genelde her şeyi yapabilecek bir makine arar. Küçük olsun, kaliteli fotoğraf çekebilsin, yakını da, uzağı da çeksin, kullanımı kolay olsun, fiyatı pahalı olmasın v.b. Aslında tabii ki tüm bu özelliklerin tek bir makinede bulunması, fiziksel olarak mümkün değildir. Fakat Panasonic TZ yani Travel Zoom serisiyle kullanıcı ihtiyaçlarını karşılama konusunda iddialı bir tablo çiziyor. Bu serinin son temsilcisi olan ve Test Merkezi'mize yollanan Lumix DMC-TZ20, gerçekten de pek çok hoş özelliği bünyesinde toplamış. TZ20'nin pratikte sizi en fazla ilgilendirecek avantajı, kuşkusuz geniş zum aralığı. 24 mm'lik (35 mm karşılığı) geniş aç lens sayesinde özellikle manzara fotoğraflarınızla gurur duyabilirsiniz. Dahası 16x yakınlaştırma oranı size 384 mm'lik bir tele performansı sağlar ki, cebinize sığacak bir fotoğraf makinesiyle böyle geniş bir aralıkta çekim yapabilmek ciddi bir lüks. Yüksek yakınlaştırma oranını den-

gelemek için makinede bulunan başarılı optik imaj sabitleme özelliği, fokal uzunluğunuz ya da ışık şartlarınız ne olursa olsun, el titremelerinin yol açması muhtemel bulanıklığı engelliyor. Ürünün 3 mm'den süper makro çekimler yapabilmeye, özellikle çiçek-böcek fotoğrafları için biçilmiş kaptan. TZ20 1600 ISO'ya kadar çıkabiliyorsa da 400 ISO'yu gerçekten mecbur kalmadıkça geçmemenizi tavsiye ederiz. Bu boyutlarda bir algılayıcı için gayet yeterli bir performans sunan TZ20, sahip olduğu GPS ile fotoğraflarınıza lokasyon bilgisi de gömebiliyor. Yüksek kaliteli dokunmatik ekranıyla dikkat çeken Lumix TZ20 ile odaklanmak istediğiniz noktaya LCD'de dokunmanız yeterli. Bir diğer önemli konu da yüksek kaliteli video çekimi. TZ20 setereo sesli full HD video kaydı yapıyor. Üstelik kayıt biçimi olarak AVCHD (MPEG-4 / H.264) kullanıldığı için, kalite/dosya boyutu açısından iyi bir oran elde edildiği gibi, uyumluluk sorunu da nispeten az oluyor. 3B fotoğraf çekimine ilgi duyuyorsanız bu makine tam size göre. 3B modunda makineyi pan yaptığınızda çekilen 20 fotoğraftan üç boyutlu tek bir fotoğraf elde ediliyor. Çektiğiniz bu 3B fotoğrafları Panasonic Viera ya da başka MPO uyumlu cihazlarda görüntüleyebilirsiniz.

Sonuç: Zengin özellikleri etkin otomatik çekim seçenekleriyle birleştiren Panasonic Lumix DMC-TZ20, bir taşla çok kuş vurmak isteyenler için doğru seçim.

Modem

AirTies Air 5340 ve Air 4310

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: AirTies
FİYAT: 90 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 444 0 239
www.airties.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Portlar: 4 x 10/100 Ethernet
Kablosuz çıkış gücü: 20 dBm
Kablosuz güvenlik: WPA, WPA2, WEP
Kablosuz iletişim hızları: 150 Mbps
LED'ler: Güç, Kablosuz Ağ, Ethernet, AirTouch
Güç: Harici 12V güç adaptörü

İkisi bir arada: Oturma odanızda sorunsuz bir biçimde kablosuz ağınıza bağlanabilirken bir üst kata çıktığınızda bağlantı problemleri ortaya çıkıyorsa kablosuz ağ ekipmanlarınızı gözden geçirmeye vakti gelmiş olabilir. AirTies'in Test Merkezi'mize gönderdiği AirTies Air 5340 ve Air 4310 paketi, içerisinde ADSL2+ ve 802.11n destekli bir modem ve yine 802.11n destekli bir yönlendirici barındırıyor. DSL hattınızın geldiği noktada Air 5340'u kullanırken evinizin diğer noktasına da Air 4310 modelini yerleştiriyorsunuz. Modemin üzerindeki tek bir tuşla bu iki cihazı eşitleyerek artık evin istediğiniz yerinde kapsama sorunu olmadan internete bağlanabiliyorsunuz. Eğer eviniz çok daha büyük ise bir adet Air 4310 daha satın alıp köprüleme de yapabilmek mümkün.

Sonuç: AirTies'in özellikle büyük veya çok katlı evler için hazırlanmış olduğu kablosuz ağ paketi uygun fiyatıyla kablosuz ağ sorunlarına son veriyor.

Hoparlör

Philips Fidelio Primo DS9000

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: Philips
FİYAT: 860 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 0 800 261 33 02
www.philips.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Uyum: iPhone, iPod, iPad
Çıkış gücü: (RMS) 2x50W
Hoparlör tipi: Bass Reflex
Yapı: 2 x 1" tweeter, 2 x 4" woofer
Giriş: Aux
Ağırlık: 6,5 kg

iPad'den konser: Daha önce Philips'in iPod ve iPhone'lardaki yüzlerce şarkıyı sadece kulaktan dinlemek yerine başkalarına da dinletmenize olanak tanıyan hoparlörü Fidelio'yu incelemiştik. Firmanın bu ay test Merkezi'mize konuk olan ürün ise Fidelio'nun güncellenmiş sürümü Fidelio Primo. Primo'yu incelemeye başladığımızda ilk dikkat çeken şey ürünün artık iPad'leri de destekliyor olması. Her ne kadar ürün piyasaya çıktığında iPad 2 tanıtılmamış olsa da Apple'in tüm cihazları için standart arabirimi kullanması sayesinde herhangi bir modifikasyona gerek olmadan Fidelio Promo'ya iPad 2 de takabiliyorsunuz. DS9000 ses konusunda takıntılı derecede en iyi kaliteyi arayan audiophile'leri dahi tatmin edecek düzeyde bir hoparlör. Her kanala bir tweeter ve ortada bir sürücüsü olan iki yollu akustik bu sistem Apple cihazınızdan en iyi ses kalitesini almanızı amaçlıyor. Gerçek çevresel ses mimarisi ile izole edilmiş akustik çemberlerle (12 milimetre kalınlığında duvarlar) gelen Fidelio, sesi ne kadar açarsanız açın mükemmel bir doğruluk ve yüksek detaylar sunmaya devam ediyor. Son olarak 100 watt güç tüketen ürünün fiyatının da el yaktığını belirtelim.

Sonuç: Kesenin ağzını açtığınızda ister iPad ister iPod olsun Fidelio Primo ile evinizde her zaman mini bir konser vermeye hazırsınız.

Bellek

Patriot PSD22G8002

CHIP PUAN: Çok iyi
FİRMA: Dijital Trend
FİYAT: 69 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: (212) 266 87 70
www.dijitaltrend.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Bellek Tipi: DDR2
Bellek sayısı: 2
Kapasite: 4 GB
Hız: 800 MHz
Gecikme: CL5
Voltaj: 1.9V

Kolay Upgrade: Sisteminizde eğer düşük frekanslı DDR2 bellek modülleri varsa artık upgrade vakti gelmiş demektir. Test Merkezimize Dijital Trend tarafından gönderilen Patriot bellekler de tam bu amaca hizmet eden, uygun fiyatlı DDR2 modülleri olarak göze çarpıyor. 800 MHz hızında çalışan bu kit, çalışma için 2.1 Volt gerektiren birçok DDR2 belleğin aksine 1.9V ile çalışıyor. Bu sayede daha düşük güç tüketen modüller hız aşırma konusunda da voltaj artırımı ile daha yüksek hızlara ulaşabiliyorlar. Özellikle de sisteminizdeki bellek modülleri 400 veya 533 Mhz ise genelde ufak bir BIOS güncellemesi sonrası bu yeni modülleri takıp anında kullanmaya başlayabiliyorsunuz. Modüllerin gecikme sürelerine baktığımızda ise CL5 değerini görüyoruz ki bu da belleklerin fiyatına göre yüksek bir performansla sahip olduğunu gösteriyor. Keza yaptığımız testlerde de gecikme süresini yükselterek kolayca daha yüksek frekanslara çıkmayı başardık.

Sonuç: Yaklaşık 125 lira gibi uygun bir fiyata temin edebileceğiniz bu kit ile çift kanal'a terfi edip performansınızı artırmak mümkün.

Alternatif: Özellikle hız aşırma amaçlı bir kit almak istiyorsanız daha pahalı olan OCZ'nin Blade serisine de göz atabilirsiniz.

Cep telefonu

Sony Ericsson Xperia X10 mini

CHIP PUAN: İyi
FİRMA: Sony Ericsson
FİYAT: 325 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 473 77 77
www.sonyericsson.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran: 240 x 320 / 2,55" Kapasitif
Bellek: 128MB Dahili, microSD ile 16GB
Kamera: 5 Megapiksel, Otomatik
Konuşma/Bekleme Süresi: 4 Saat/ 285 Saat
Boyut: 83.0 50.0 16.0 mm
Ağırlık: 88g

Dünya'nın en küçüğü: Ülkemizdeki hayranlarından uzun süre ayrı kalan Sony Ericsson nihayetinde tekrar ülkemiz kullanıcılarıyla buluştu. Firmanın Test merkezimize gelen ilk telefonu ise "Dünya'nın en küçük akıllı telefonu" olan Xperia X10 mini oldu. X10 mini akıllı bir telefon zira Android işletim sistemini kullanıyor. Fakat telefonun bu bağlamda rakiplerinden biraz geride kaldığını söyleyebiliriz. Zira X10 mini'de Android 2.1 yer alıyor. Mini'nin en çok dikkat çeken özelliği boyutları. Telefonu cebinizden çıkardığınız anda etrafınızdaki insanların ilgisi telefona doğru yöneliyor. Keza Mini'nin sadece 83mm'lik boyu dikkat çekmeyecek gibi değil. Kullanıcıların aklına bu boyutlardaki bir telefonu kullanmanın zor olacağı gelebilir. Fakat Sony Ericsson'un geliştirdiği arabirim ile telefonu kolayca tek elinizle yönetip Android'in bütün özelliklerinden yararlanabiliyorsunuz. Söz yine Android'den açılmışken üründe Android Market olduğunu da belirtelim. Bunun yanında Turkcell İşlem Merkezi, Facebook ve Twitter'a bağlanmanızı sağlayan Timespace, UEFA ve OfficeSuite uygulamaları da cihazdaki diğer uygulamalar. Sony Ericsson'un fotoğraf kalitesi de harikulade.

Sonuç: Dokunmatik ekranlı bütün telefonların devasa olmak zorunda olmadığını ispatlayan X10 mini, boyutlarına karşın çok kullanışlı bir ürün.

Thermaltake Armor A30

Transcend StoreJet 25M3 500 GB

Vodafone 945

Kasa

Thermaltake Armor A30

CHIP PUAN: Çok iyi

FİRMA: Vektron

FİYAT: Belli değil

BİLGİ İÇİN: 0 212 211 80 65

www.vektron.com.tr

Çok iyi

TEKNİK ÖZELLİKLER

Standart: Micro ATX, Mini ITX

Materyal: 0,8 mm SECC çelik

Boyutlar: 266 x 291 x 456 mm

Bağlantılar: USB 3.0/2.0, eSATA, HD Ses

Sürücü yuvaları: 2 x 5,25", 1 x 3,5", 2 x 2,5"

Ağırlık: 6,7 kg

Performans kutuya girdi: Her şeyin küçüldüğü çağımızda kasaların da büyük kalması beklene mezdi. Sık sık LAN partisi yapan oyunculara yönelik birçok ürün sunan Thermaltake'in yeni kasası Armor A30 da yine küçük boyutlarına karşın büyük işlerin altından kalkabilen bir kasa. Öncelikle tasarımı konusunda çok başarılı olan Armor A30, iki adet mavi LED fan ile süslenmiş tamamen siyah çelik bir gövdeye sahip. İzgaralı olan bu gövde mavi ışıklarla süslenmiş istemez oyun havasına giriyorsunuz. Kasalarını teknik olarak da güncelleyen Tt'nin, Armor A30'da da USB 3.0 bağlantısına yer verdiğini görüyoruz. Üründe dikkat çeken bir başka nokta da 3,5" yuvalarının artık yerini 2,5" yuvalara bırakmış olması. SSD fiyatlarının biraz daha düşmesiyle yeni sistem toplayacakların 2 adet 2,5" yuvası ile SSD RAID yapmaları işten bile değil. Armor A30'un uzunluğu beğenimizi kazanan bir başka nokta oldu. Kasaya 33 cm uzunluğundaki ekran kartları sığabiliyor. Bu bağlamda güçlü bir Micro-ATX anakart, güçlü bir işlemci ve ekran kartı ile Armor A30'un küçük boyutlarından devasa bir performans alabilirsiniz. A30'un sökülebilir anakart tepsisi ile montaj konusunda da kolaylık sunduğunu belirtelim.

Sonuç: Boyutları ufak fakat performansı yüksek olan bir sistem toplamak istiyorsanız Armor A30 beklentilerinizin ötesine geçiyor.

Taşınabilir Disk

Transcend StoreJet 25M3 500 GB

CHIP PUAN: Çok iyi

FİRMA: Turanlı

FİYAT: Belli değil

BİLGİ İÇİN: 0 212 216 0520

www.turanli.com.tr

Çok iyi

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim: USB 3.0

Kapasite: 500 GB

Okuma hızı: 55 MB/s

Yazma hızı: 52 MB/s

Erişim süresi: 21 ms

Ağırlık: 204 g

Hızlı ve öfkeli: Transcend'in Test Merkezi'mize konuk olan USB 3.0 destekli taşınabilir sabit diski StoreJet 25M3, SuperSpeed USB arabirimi sayesinde performans konusunda USB 2.0'a nal toplatıyor. Yaptığımız okuma testlerinde saniyede 55 MB hızına ulaşan 25M3, yazma testinde de saniyede 52 MB ile USB 2.0'dan 2 kat daha yüksek bir performans ortaya koydu. Gecikme süresinde de 21 ms değerini sunan diskin, mekanik ve taşınabilir disklerle göre gayet başarılı bir sonuç elde ettiğini söyleyebiliriz. Ürünün hız kısmını test ettik. Peki StoreJet'i bu kadar öfkeli yapan ne? Piyasadaki sabit diskler inanılmaz kapasiteler sunuyorlar fakat tüm bu veriler, parmaklarınızın yanlış bir hareketine bağlı. Amerikan ordusunun standartlarına göre düşme testine tabi tutulan ürün 1.5m'ye kadar düşmelere dayanıklı. Yine üründe yer alan şok emici plastik dış kaplama ve gelişmiş dahili sabit disk süspansiyon sistemi, düşme esnasında verilerinizin zarar görmesini engelliyor. Hatta ürünün uyku modu sayesinde diskiniz düştüğünde okuma yazma kafasının park halinde olması da büyük bir ihtimal ki veri kaybına neden olan en büyük şey hareket halindeki bu kafa.

Sonuç: Tek USB portu ile çalışabilen StoreJet 25M3, StoreJet Elite yedekleme yazılımı ve tek tuşla yedekleme özelliğiyle mükemmel bir ürün.

Cep telefonu

Vodafone 945

CHIP PUAN: İyi

FİRMA: Vodafone

FİYAT: 10 TL x 24

BİLGİ İÇİN: 444 0 542

www.vodafone.com.tr

İyi

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran: 3.2", 240 x 400, Kapasitif

Konuşma/Bekleme süresi: 240 dak/ 200 saat

Hafıza: 512 MB, MicroSD ile 16 GB

İşletim sistemi: Android 2.1

Boyutlar: 109.1x55.9x14.1 mm

Ağırlık: 130 gr

Pil: 1200 mAh

240 liraya Android: Vodafone'un ülkemizdeki abonelerine sunduğu yeni cep telefonu 945, ZTE tarafından üretilen ve ilk bakışta 3.2" ekranı ile dikkat çeken bir ürün. Kullandığınız tarife için ödediğiniz ücreti hesaba katmazsak, toplamda 240 TL'ye mal olan telefonda kapasitif bir ekran bulunması beğenimizi kazandı. Android konusunda biraz geride kalan 945, 2.1 sürümü ile geliyor. Yine de geniş Android topluluğunun daha şimdiden 945 için 2.2 ROM'larını hazırladıklarını görüyoruz. Tabi bu ROM'ların resmi olmadığını da belirtmemizde fayda var. 945'in diğer özelliklerine baktığımızda 512 MB dahili hafızasının yanında 16 GB'a kadar MicroSD desteği sunduğunu görüyoruz. Yine GPS, kablosuz ağ desteği ve Bluetooth da 945'in diğer özellikleri arasında. Telefonda 5 megapiksel'lik bir kamera ve üstüne üstlük flaşın olması da bir başka beğenimizi kazanan nokta oldu. Üstelik çekilen fotoğrafların kalitesi de PC'ye aktarılınca kendini belli ediyor.

Sonuç: Olmazsa olmaz 3G desteğinin yanında 3.5mm çıkışı dahi bulunan 945, fiyatına göre mükemmel özelliklere sahip.

Alternatif: Benzer bir telefon istiyor, fakat 24 ay boyunca taksit ödemek istemiyorsanız LG'nin Optimus One modeli tam size göre.

XFX HD 6870 Black Edition

Western Digital TV Live Hub

Thermaltake Massive23 LX

Ekran kartı

XFX HD 6870 Black Edition

CHIP PUAN: Çok İyi
FİRMA: Vektron
FİYAT: 270 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 0 212 211 80 65
www.veptron.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Bağlantı arabirimi: PCI-E16 2.1
Yonga seti: AMD, HD6870, 40nm,
Bellek: 1024MB / 256bit GDDR5
Hızlar: 940MHz GPU / 4600MHz bellek
Çözünürlük: 2560x1600
Güç gereksinimi: En az 500 watt

Nihayet Türkiye'de: Söz konusu performanslı ekran kartları olduğunda soğutma büyük önem taşır. Test Merkezi'mize ilk defa konuk olan XFX de ekran kartlarını AMD'den aldığı haliyle satmak yerine kartları daha kaliteli bileşenler ve soğutma çözümleriyle donatan bir firma. Ülkemizde daha önce yer almayan XFX, Vektron Elektronik ile nihayet Türkiye'deki oyunseverler ile buluştu. Ürünün kutusunu açtığımızda ilk dikkatimizi çeken beraberinde gelen çıkartmalar oldu. XFX, ayrıcalıklı bir ekran kartı kullandığınızı daima hatırlamanızı istiyor anlaşılın. Firmanın Pro serisi güç kaynaklarının reklam broşürünü de bir kenara bıraktıktan sonra sürücü CD'sine göz atıyoruz. XFX burada sitesinden güncel sürücü indirmemizi tavsiye ederek beğenimizi kazanıyor. Yine ürünü kayıt yaptırdığınızda herhangi bir destek söz konusu olduğunda önceliğiniz oluyor. Black Edition logosunu ve CrossFireX köpürsünü de bir kenara bıraktıktan sonra kartın çift 8cm fan ve üç adet bakır ısı borusundan oluşan soğutmasını çok başarılı bulduğumuzu belirtelim. Oyun testlerinde ise kartın standart HD 6870'e göre F1 2010 ve daha birçok oyunda %10 daha fazla performans sergilediğini gördük.

Sonuç: Başarılı soğutması ve fabrika çıkışlı olarak hız aşırıtmalı gelmesine karşın uygun fiyata satılan kaçırılmayacak bir kart.

Çoklu Ortam Cihazı

Western Digital TV Live Hub

CHIP PUAN: İyi
FİRMA: Logosoft, Index
FİYAT: 250 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: +90.212.312.0505
www.index.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite: 1 TB
Görüntü çıkışı: HDMI, Kompozit, Komponent
Ses çıkışı: HDMI, Optik, AV
Arabirimler: 2 x USB 2.0, 1 x Ethernet
Boyutlar: (YxDxG) 31,75 x 198 x 154,00 mm
Ağırlık: 0,55 kg

Çevrimiçi hizmetler: HDMI arabirimi ile çalışan bir ürünle birlikte HDMI kablosu gelmemesi, kumanda ile çalışan bir ürünün yanında kumanda verilmemesine benzetiyoruz. Western Digital TV Live Hub HDMI, kompozit ve komponent çıkışlarına sahip olmasına karşın maa- lesef beraberinde herhangi bir görüntü aktarım kablosu gelmeyen bir ürün. Nispeten küçük boyutlarına karşın 1 TB dahili kapasitesi ile dikkat çeken TV Live Hub'ın üzerinde iki adet USB portu yer alıyor. Sabit disk veya USB belleğinizi takabileceğiniz bu portlar ile ürüne içerik aktarımı yapabiliyor veya doğrudan bu ortamların içindeki içeriği oynatabiliyorsunuz. TV Live Hub'ı PC'ye bağlamak ve PC'den veri aktarımı yapmak için bir USB portunun olmaması ise üzücü. Ürünün en çok beğendiğimiz özellikleri arasında Blockbuster ve Netflix'ten film kiralama özellikleri yer alıyor. Fakat bu özelliklerin sadece ABD'de kullanılabilmesi bizi hayal kırıklığına uğrattıyor. Üreticilerin bu bağ- lamda ülkemizdeki yerli içerik sağlayıcılar ile işbirliği yapmaması, bu tür cihazların sıradan bir medya oynatıcı olmaktan öteye götürüyor. Zira piyasadaki bütün medya oynatıcılar neredeyse aynı özelliklere sahip iken asıl fark bu tür çevrimiçi hizmetlerde ortaya çıkıyor.

Sonuç: Western Digital TV Live Hub, nispeten ufak bir kutuda 1 TB kapasite sunan ve başa- rılı ağ desteğiyle dikkat çeken bir ürün.

Dizüstü Soğutucu

Thermaltake Massive23 LX

CHIP PUAN: Çok İyi
FİRMA: Vektron
FİYAT: 33 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN: 0 212 211 80 65
www.veptron.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Boyut: 376 (L) x 300 (G) x 51,5 (H) mm
Ağırlık: 900 gr
Materyal: Alüminyum, plastik
Voltaj: 5V, USB
Fan: 230 mm Mavi LED'li Fan
Fan Hızı: 600 RPM 17 dBA

Taşınabilir soğutucu: Soğutma konusunda mü- kemmel performans sunan ürünleriyle tanıdığımız Thermaltake, bu ay Test Merkezi'mize Massive23 LX dizüstü soğutucusu ile konuk oldu. Her iki taraftan da bir tutacağı olan Massive23 LX, özellikle de LAN partilerine katılan veya sık sık yer değiştiren oyunculara hitap ediyor. USB kablosu için de bir taşıma bölümüne sahip olan ürün her daim sizinle seyahate çıkmaya hazır. Adını üzerindeki 23cm'lik fan- dan alan üründe fan ve LED'i açıp kapamak için iki adet düğme yer alıyor. Devasa fanın aydınlatma renginin ise mavi olduğunu ve ürüne ayrı bir hava kattığını da ekleyelim. Soğutma performansına baktığımızda Massive23 LX'in dakikada 600 devir ile çalışan fanının sistemi 20 ila 30 dereceye kadar serin tuttuğunu gözlemledik. Tabii ki bu değer dizüstü bilgisayara göre değişiklik göstermekte. Sadece bir adet USB portu işgal eden 23 LX, üzerindeki ikinci bir USB portu ile işgal ettiği portu geri kazandırıyor. Alüminyum ve plas- tikten oluşan bir gövdeye sahip olan 23 LX'in ağırlığı ise 900 gram. Ses konusuna da değinecek olursak 23 LX'in 17 dBA ile inanılmaz de- recede sessiz çalıştığını söyleyebiliriz.

Sonuç: 10" ila 17" arasındaki bütün bilgisa- yarları soğutmada çok başarılı bir perfor- mans sunan Massive23 LX, parasının hakkını veriyor.

Erişim Noktası

TP-Link TL-WA901ND

CHIP PUAN: Çok iyi

FİRMA: DataStar, Nova

FİYAT: 45 \$ + KDV

BİLGİ İÇİN: 0 216 544 12 00

www.datastar.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Standartlar: 802.11 b/g/n, IEEE 802.3/3u

Frekans Aralığı: 2.4-2.4835GHz

Güvenlik: WEP, WPA/WPA2

Ethernet: 1 port

Hız: 300 Mbps

Boyutlar: 174*120*28.8mm

Her kata sinyal: Kablosuz teknoloji artık şüphesiz hayatımızın bir parçası. Öyle ki artık giriş seviyesi cep telefonları bile kablosuz ağ desteği ile gelirken yeni modellerin neredeyse tamamında 802.11n desteğini görüyoruz. Fakat söz konusu evinizin her noktasından düşük çekim gücüne sahip netbook'unuz veya cep telefonunuz ile internete girmek istediğinizde tek antenli modeminiz yetersiz kalabiliyor. TP-Link'in üç antenli ve bu sayede MIMO teknolojisine sahip olan TL-WA901ND modeli tam da bu soruna çözüm niteliğinde bir ürün. Kullanıcıların yalnızca kablosuz erişim noktası üzerindeki QSS düğmesine basarak güvenliği etkin bir ağ kurabilmelerine olanak tanıyan ürün, yaptığımız testlerde üç kat yukarıya dahi kolayca sinyal gönderip alabildi. Her ne kadar cihazdan uzaklaştıkça hızınız düşse de, asıl amacınız internete bağlanmak ise ülkemizdeki ADSL için en yüksek hız olan 8 Mbit hıza daima sahip olabiliyorsunuz. Ürünün yüksek çekim gücü sayesinde orta boyutlu işletmelerde de kullanılabileceğini belirtelim. Bu bağlamda çoklu SSID desteği ile kullanıcılara erişim önceliği veya farklı güvenlik seviyeleri gibi ayrı ağ ayarları atayabiliyorsunuz.

Sonuç: 45 dolarlık fiyat etiketine karşın kaliteli bileşenlerden üretilen ve yüksek performans sunan TL-WA901ND, çekim problemlerine son veriyor.

Anakart

MSI H61M-E33 B3

CHIP PUAN: Çok iyi

FİRMA: Datagate, Mascom, Penta

FİYAT: 79 \$ + KDV

BİLGİ İÇİN: 90 212 331 27 27

www.tr.msi.com

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör: Micro-ATX

Yonga seti: Intel H61 B3

Soket: LGA1155

Ses yongası: Realtek ALC887

Bellek yuvası: 2 x 1.5v DDR3 1333 MHz

Depolama: 7 x USB 2.0, 4 x SATA 3GB/s

Watt başına performans: MSI'in H61M-E33 B3 modeli Intel'in ev ve ofis kullanımı için uygun olan yonga seti H61 üzerinde temellendirilmiş. Üzerinde HDMI, VGA ve DVI çıkışı olan anakarta, yine uygun fiyatlı ve dahili GPU'ya sahip bir işlemci taktığınızda ekonomik bir bilgisayarın temellerini atabiliyorsunuz. AMD'nin Fusion işlemcisi E350N'den bile düşük güç tüketen Core i3 2100T'nin bu iş için biçilmiş kaftan olduğunu söyleyebiliriz. Bu işlemci ile birlikte gerçekleştirdiğimiz testte sistemimiz 10 Watt'ın altında bir güç tüketimi ile ekonomi konusunda bizden tam not aldı. Üstelik çift çekirdekli ve HyperThreading ile dört paralel işlem birimine sahip olan bu işlemci, performans konusunda da beklentileri fazlasıyla karşılıyor. Daha fazla performansa ihtiyaç duyduğunuzda ise tek yapmanız gereken MSI'in Control Center II uygulaması ile işlemciye hız aşırma uygulamak. Katı kapasitörleri ve kaliteli bileşenleri ile H61M-E33 üzerindeki 2100T'yi hava soğutma ile kolayca 3.0 GHz'e overclock edebildik. Yeni, hatasız B3 yonga seti kullanan H61M-E33'te beğenimizi kazanan bir başka nokta ise Linux tabanlı ve çok hızlı açılan Win ki 3 dahili işletim sistemi oldu.

Sonuç: 140 TL'lik fiyatıyla düşük güç tüketimli fakat performanslı bir sistemin temellerini atabileceğiniz H61M-E33, HTPC'ler için çok iyi.

Cep telefonu

Nokia C7

CHIP PUAN: İyi

FİRMA: Nokia

FİYAT: 499 \$ + KDV

BİLGİ İÇİN: 212 337 17 17

www.nokia.com.tr

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran: 3.5", 16:9 nHD 640 x 360 AMOLED

Hafıza: 8 GB, microSD ile 32 GB

Kablosuz: 802.11 b/g/n, HSDPA, Bluetooth 3.0

Konuşma süresi: GSM, 576 dakika

Boyutlar ve ağırlık: 117,3 x 56,8 x 10,5 mm 130 gr

Pil: BL-5K 1200 mAh Li-Ion

Beklenen Nokia: Mobil cihazlar o kadar hızlı gelişmeye başladılar ki, Google ve Microsoft gibi devler dahi bu cihazlara işletim sistemi hazırlama konusunda epeyce geciktirler. Nokia için ise durumun biraz tersine gittiğini söyleyebiliriz. Kendi yazılımı Symbian ile birçok üreticinin oturtmadığı standardı oturtmuş ve kullanıcı deneyimini üst seviyelere çıkarmış olan firma, donanım konusunda son zamanlarda rakiplerinin epeyce gerisinde kalıyordu. Fakat görünen o ki firma C7 ile nihayet tabuları yıkarak yeni bir boyuta geçmiş. Öncelikle telefonun ekranıyla başlayalım. 3.5" büyüklüğündeki bu ekran 640 x 360 çözünürlüğü ile artık ekrandaki pikselleri sayabilmemize bir son veriyor ve çektiğimiz fotoğraflarla videoları, cihazı bilgisayara bağlama gereği duymadan da düzgün bir biçimde görüntülememize olanak sağlıyor. Yine rakipler dahili kapasite konusunda almış başını giderken Nokia'nın da 8 GB ile ben de varım dediğini görüyoruz. MicroSD desteği de unutulmamış tabii ki. Son olarak 1000 TL'nin altına bir fiyata satılan telefonda 802.11n, Bluetooth 3.0, 10.2 Mbps HSDPA ve GPS gibi bütün kablosuz teknolojilerin yer alması sıra dışı bir durum.

Sonuç: iPhone 4'te dahi yer almayan Flash 10 desteğini sunan C7, HD video kaydı da yapabilen şık ve üst düzey bir telefon.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
mkars@chip.com.tr

Her 2 yılda bir, bir Adobe sürümü garanti

İletişimdeki hızlı gelişmeler, içerik sunumu için yepyeni kapılar açıyor. Adobe da bu süreci yakından takip etmek için hem .5'li bir sürüm yayınladı hem de 24 ayda bir yeni sürüm sözü verdi.

31 Mart 2011 Google da "+1" ile halk oylamasına başladı

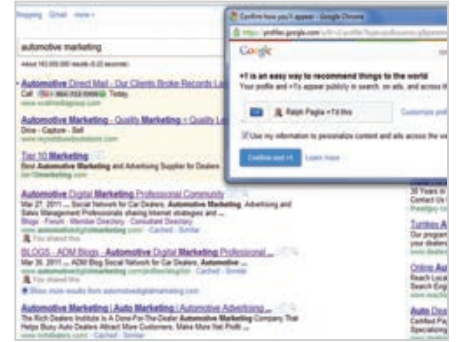
Günümüz yarışma programlarında sonuçları sadece jüri belirlemiyor ve halk oylamasına da başvuruluyor. Benzer şekilde Google da Facebook'daki 'Beğen' işlevine benzeyen ve arama sonuçlarını oylamaya yarayan '+1' düğmesini teste başladı. Sadece Google profiline veya Gmail'e oturum açmışken kullanılabilecek olan bu deneysel işlev etkin olduğunda, arama sonuçlarının üzerine geldiğinizde her sonucun yanında bir '+1' düğmesi görüntülenecek.

Google, tüm +1'leri kullanıcının Google Profilinde saklanacak. +1 oyları sadece sizi değil, tüm kullanıcıları etkileyecek. Böylece benzer aramalarda daha fazla oya sahip sonuçlar daha üstlerde yer alacak. İlk başlarda sadece arama sonuçlarında yer alacak olan +1, gelecekte daha fazla alanda yer alacak.

Henüz +1 tam haliyle hazır değil. Hüsranla biten Google Buzz ve Google Wave'den ders alan şirket, bu kez arama sonuçlarında basit bir +1 simgesiyle işe başlayarak, işlevi yavaşça ve sessizce ilerletecek. Google +1, Google'ın daha sosyal bir arama motoru olmak istediğinin de bir göstergesi. +1'ler sayesinde artık arama sonuçlarında yukarılarda çıkmak için sadece Google'ın karmaşık formüllerine bağlı kalmayacağız.

1 Nisan 2011 Kinect'ten ilham alan sistem: Gmail Motion*

Microsoft'un oyunları vücut hareketleri ile yönetmeye olanak tanıyan Kinect siste-

Halk oylaması Artık sonuçlarda yukarılarda yer almak için tek kriter Google formülleri değil

minden sonra Gmail da, gelen kutunuzu vücut hareketleriyle yönetmenize izin veren bir işlevi kullanıcılarına duyurdu. Web kameranızdan faydalanan işlev, hareketlerinizi izliyor ve Gmail'de karşılık gelen eylemlere dönüştürüyor. Örneğin bir mesaja cevap vermek için baş parmağınızı omzunuzun üstünden geriye doğru sallamanız gerekiyor. Posta göndermek için ise parmağınızı yalayıp elinizle ileri doğru işaret etmeniz yeterli. Benzer şekilde basit cümleler için de belirli pozlar bulunuyor. Daha detaylı bilgi almak için www.gmail.com/motion adresini ziyaret edebilirsiniz.

5 Nisan 2011 Symbian açık kaynak kozunu oynuyor

Symbian Ltd'nin ürettiği ve 2008'de Nokia tarafından 264 milyon euro'ya satın alınan Symbian işletim sisteminin kaderi tamamen değişti. 2010 yılında akıllı telefon piyasasının yüzde 43,5'ini oluşturan Symbian işletim sistemi artık açık kaynaklı bir yazılım. Symbian'ın internet sitesinde

Gmail Motion* Klavyeye dokunmadan e-posta yazmak ve göndermek isteyenlere dahiyane bir Google hizmeti

Mahmut Karslıoğlu'nun
blog'undaki diğer yazıları için
TikTag'leyin

Nokia'nın son Symbian sürümünün kaynak kodunu açıklamaya karar vermesiyle beraber, mobil işletim sistemi artık tüm geliştiricilere ve kullanıcılara açık hale gelmiş oluyor. Bu kararda Microsoft ve Nokia'nın yapmış olduğu anlaşmanın büyük etkisi olduğu aşikar. Nokia, mobil işletim sisteminin artık Symbian 3 ve Symbian 4 gibi isimler yerine doğrudan Symbian olarak adlandırılacağını da belirtti.

12 Nisan 2011 Mobil içerik sunumu için .5 atağı

Mobil iletişimde devrim niteliğindeki yenilikler, içeriklerin dağıtılma ve kullanılma yöntemlerini temelden değiştirdiğinden, Adobe da buna uyum sağlayacak ara sürüm niteliğinde Creative Suite 5.5 ürün ailesini pazara sundu. Yeni versiyon, tasarımcıların ve uygulama geliştiricilerin popüler ve hızlı büyüyen akıllı cep telefonlarını ve tablet platformlarını hedef almalarına olanak sağlıyor. Adobe bundan böyle Creative Suite 5.5 ile başlayarak her 24 ayda bir önemli bir Creative Suite ürününü pazara sunmayı planlıyor.

Yeni Creative Suite 5.5 Web Premium Suite, HTML5 ve Adobe Flash içerik oluşturma araçlarına yönelik yeniliklerle dolu. Bu yenilikler müşterilerin neredeyse tüm ekranlar için zengin içerik ve uygulama yaratmaları, sunmaları ve bu içerik ve uygulamaları paraya dönüştürmelerine olanak sağlayacak. Bu sürüm, tasarımcı ve uygulama geliştirmecilerin Android, BlackBerry Tablet OS, iOS ve diğer platformlar üzerinde çalışacak mobil uygulamalar sunmalarına; HTML5 kullanarak zengin, tarayıcı tabanlı içerikler oluşturmalarına ve kaliteli video içeriği, günlük oyunlar ve zengin Internet uygulamaları sunmak için Flash Player'dan yararlanmalarına yardımcı oluyor.

Adobe ayrıca, Photoshop iş süreçlerini yönlendirmede tablet kullanımının sunacağı yaratıcı olasılıkları ortaya koyan Photoshop için Adobe Color Lava, Adobe Eazel ve Adobe Nav adındaki üç

3D Sex and Zen Hong Kong'daki sinamaseverler bu filmi Avatar'dan bile daha çok izledi

yeni iPad uygulamasını da kullanıma sundu.

19 Nisan 2011 3D Sex and Zen Avatar'ı solladı

Üç boyutlu film teknolojisi kullanılarak çekilen porno filmi 3D Sex and Zen: Extreme Ecstasy, Hong Kong'da yaşayanların ilgisini Avatar'dan daha çok çekti. "Hafif" porno olarak nitelendirilen film, sinemalara geldiği ilk günde 2.79 milyon Hong Kong doları (360 bin Amerikan doları) hasılat getirdi. Avatar ise Hong Kong'da ilk gününde ancak 2.5 milyon Hong Kong doları hasılat sağlamıştı. Bir porno filmin bu derecede izlenmesi ve hatta ilk başta sinema salonlarına bu kadar geniş olarak yayılması şaşırtıcı olsa da, filmin getirdiği hasılat ve gişe başarısı daha da şaşırtıcı. Bir 3D porno filmin, Blu-ray Disk Birliği standartlarına uyması pek mümkün olmadığından Blu-ray 3D olarak piyasaya çıkması oldukça zor görünüyor. Yine de 3D Sex and Zen gişede gösterdiği başarıdan sonra belki de bazı şeyleri değiştirebilir. Bekleyip göreceğiz.

24 Nisan 2011 1\$'lık mobil oyunlar devleri korkutuyor

Günümüzde neredeyse kullanılan her cihazda oyun oynanabiliyor. Bu durum da oyun oynayan kitlenin bir hayli büyük olduğunu gösteriyor. Fakat oyunlar nereye doğru gidiyor? Bu konu hakkında bir çok geliştirici firmalar gibi Epic Games de endişeli.

Geçen ay Rovio Mobile'in CEO'su ve Angry Birds'ün mimarı olan Peter Vesterbacka, konsol oyunculuğunun artık

Nisan 2011 Yama Günlüğü

Microsoft'un dev boyutta sayılabilecek güncellemesi bu ay tam 17 açığı birden kapattı. Bu güncellemeler ile Windows, Internet Explorer, Office ve daha fazlasında 64 açığı gideriliyor. Microsoft'a göre bu güncelleme, Ekim 2010'da yayınlanan yamalardan 15 daha fazla açığı kapattı. Bu 17 güncellenmenin 9'u Microsoft'un en yüksek tehdit seviyesi olan 'Kritik' kategorisinde geri kalan 8'i ise ikinci en yüksek seviye olan 'Önemli' derecesine sahip. Microsoft yamanın MHTML protokol detimcisindeki sorunları ve bir açığı giderdiğini söylüyor. Yamalar, aynı zamanda Windows Server Message Block (SMB) ağında ve bir dosya paylaşım protokolünde yer alan bir hatayı da gideriyor. Diğer güncellemeler Office, Internet Explorer, Visual Studio, .Net ve GDI+ daki bir veya daha fazla açığı kapatıyor. Yamalar 12 Nisan Salı günü Windows Update'de yayınlandı, güncellemeyi unutmayın.

öldüğünü ve insanların, düşük fiyatları ve esneklik sunması nedeniyle mobil platformdaki oyunlara yöneldiğini iddia etmişti. Şimdi de Epic Games'in başkanı Mike Capps, Vesterbacka ile aynı düşüncüyü paylaştığını açıkladı ve oyun piyasasının şu sıralar çok kararsız olduğunu öne sürdü. Onu rahatsız eden ise, sadece 1 dolarlık ufak oyunların, yapımında servet harcanan PC ve konsol oyunlarına zarar vermeye başlamış olması. Zaten bu durum, son zamanlarda ortaya çıkan satış rakamları ile de açıkça görülebiliyor. 📺

Dev oyun firmaları endişeli! 1\$'lık oyunlar dev bütçeli oyunlardan daha çok satmaya başladı

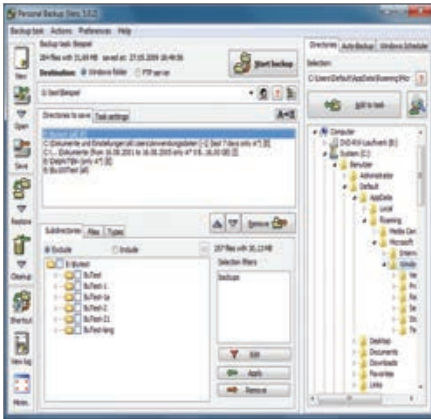
Ayın ücretsiz yazılımı

Tümü Ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz. Bu ücretsiz araçların hepsi DVD'de.

Personal Backup

Kişisel veri yedekleme çözümü

Verinizin güvenliği için geliştirilmiş bir yazılım olan Personal Backup, kişisel verilerinizi yedekleme görevini tek başına üstlenebilecek türde ücretsiz bir yazılım. Yedekleme işlemini gerek otomatik, gerekse de manuel olarak gerçekleştirebilen Personal Backup, FTP üzerine de yedekleme imkanı sağlıyor. Böylece verilerinizin güvenliğini hem yerel ortamda, hem de internet üzerinde sağlayabilen yazılım, filtreleme ayarları da sunuyor. İstedığınız sayıda yedekleme görevi verebileceğiniz Personal Backup, sunduğu sihirbazla da kolay bir kullanım sunuyor.

İPUÇU 1 Verilerinizi FTP alanına yedeklemek için New / Configure Task / FTP Server yolunu izleyerek ilgili alanlara sunucu bilgilerinizi girmeniz yeterli olacaktır. İsterseniz bu görevi çeşitli şekillerde zamanlayabilirsiniz.

İPUÇU 2 Personal Backup'ın e-posta yoluyla raporlama yapmasını istiyorsanız arabirim üzerindeki "Task Settings" sekmesinden "Mail Settings" bölümüne göz atabilirsiniz.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows 2000/XP/Vista/7

DİL: İNGİLİZCE

<http://rathlev-home.de>

O&O Defrag Free Edition

Kaliteli disk birleştiricisi

Dosyalarınızı ve dizinlerinizi birleştiren sisteminizin performansını olumlu yönde etkileyen, bilgisayarınız için gerekli yazılımlardan biri olan O&O Defrag Free Edition, sahip olduğu hızıyla da göz kamaştırıyor. O&O Defrag Free Edition, bir taraftan sisteminizin performansını olumlu yönde etkilerken, diğer yandan da zamandan tasarruf etmenizi sağlayacak türde bir yazılım.

İPUÇU Disk birleştirmek için yapmanız gereken, arabirim üzerindeki listedeki disklerden birini seçmek ve üst bardaki Analysis tuşuna basmak.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows XP/Vista/7

DİL: İNGİLİZCE

www.oo-software.com

MediaMonkey

Müzik organizatörü

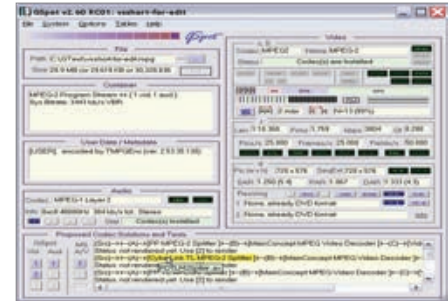
Bir yandan arşivinizde bulunan müzik dosyalarınızı dinlerken, diğer yandan da yine müzik arşivinizi düzenleyebilmenizi sağlayan bir müzik organizatörü olan MediaMonkey, müzik dosyalarınızı yönetmesiyle ünlü. MediaMonkey ile şarkı listeleri oluşturabilir, müzik dinleyebilir, müzik formatlarını değiştirebilir ve hatta müzik CD'lerinizi yazdırabilirsiniz.

İPUÇU Müzik konusundaki yetenekleri dışında CD de yazabilen MediaMonkey, yalnızca arabirimi üzerindeki "Burn" butonuna basmanızı bekliyor.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows XP/Vista/7

DİL: İNGİLİZCE

www.mediamonkey.com

GSpot

Video analizcisi

GSpot, video dosyalarınızı oynatmak için ihtiyacınız olan codec'i sizin için bulan bir yazılım. Video dosyalarının türünü öğrenmenize yardımcı olan GSpot, böylece video dosyasında kullanılan ses ve görüntü codec'ini öğrenebilmenize imkan tanır. Sorunlu videolarınızı GSpot'u kullanarak test edebilir ve bu sayede keyfinizin kaçmasını engelleyebilirsiniz.

İPUÇU File / Open yolu ile videonuzu GSpot'a aktarabilir ve bilgilerini görebilirsiniz. "Proposed Codec" bölümünden videonuzu test edebilirsiniz.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows 2000/XP/Vista/7

DİL: İNGİLİZCE

www.headbands.com/gspot

Magix Photo Designer Fotoğraflarınızı canlandırın

Fotoğraf işleriyle uğraşmaktan hoşlanan kullanıcıların kullanabilecekleri bir yazılım olan Magix Photo Designer, klasikleşmiş imaj editleme yazılımlarına başarılı bir alternatif olarak gösterilebilir. Kullanım kolaylığı sunmasıyla amatör kullanıcılar için de uygun olan Magix Photo Designer, barındırdığı özelliklerle aynı zamanda eğlenceli zaman vadediyor. **İPUCU** Gözlerinizin kırmızı çıktığı fotoğraflarınızı, Magix Photo Designer'ın sol barından "Red Eye Tool"u uygulayarak basitçe düzeltebilirsiniz.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows XP/Vista/7
DİL: İNGİLİZCE
www.magix.com

Family Tree Builder Soyağacınızı oluşturma fırsatı

Görsel bir soyağacı oluşturabilmeniz için hazırlanmış bir yazılım olan Family Tree Builder, atalarının nereden geldiğini merak eden kullanıcılar için oldukça uygun bir platform. 35 dil desteğiyle ağını genişleten yazılım, sahip olduğu Smart Matching teknolojisiyle soyağacınızı milyonlarca ağaçla karşılaştırarak bilmediğiniz akrabalarınızı ortaya çıkartabiliyor. **İPUCU** Family Tree Builder'ın yapacağı eşleştirmelerle genişleyecek olan soyağacınızdaki bireylerin ikametlerini de "Haritalar" bölümünden görebilirsiniz.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows 2000/XP/Vista/7
DİL: TÜRKÇE
www.myheritage.com.tr

AYIN BAĞLANTILARI

GOOGLE READER

Muhteşem bir Google hizmeti olan Google Reader, takip ettiğiniz onca siteyi bir araya toplayan ve RSS kaynaklarıyla beslenerek tüm bilgileri tek bir hesapta önünüze getiren bir uygulamadır. Elbette Google Reader hizmetinden yararlanabilmeniz için mutlaka bir Google hesabınızın olması gerekiyor. google.com.tr/reader

STUMBLEUPON

Yepyeni siteler keşfetmenizi sağlayacak türde bir internet sitesi olan Stumbleupon, aynı zamanda kullanıcılara bu siteleri oylama imkanı da sunuyor. İlgili alanınıza göre yeni web siteleriyle tanışmak ve bunları arkadaşlarınızla Facebook ve Twitter üzerinden paylaşmak istiyorsanız mutlaka tıklayın. stumbleupon.com

MUSICOVERY

Musicover, modunuza göre müzik dinleyebileceğiniz keyifli bir müzik sitesi. musicover.com

FreshUI Windows'a ince ayar

Windows'a ince ayar yapabilmenize imkan tanıyan FreshUI, pek çok yazılıma da çeşitli şekillerde müdahalede bulunabilmenizi sağlıyor. Böylece Windows'u kolayca özelleştirebilir, gerek sistem, gerekse de donanım ayarlarını gerçekleştirebilir, istediğiniz programlara temas edebilirsiniz. FreshUI ile başka kullanıcıların sisteminize müdahale sınırını da çizebilirsiniz.

İPUCU FreshUI ile arka planınızın değiştirmesini engelleyebilirsiniz: Windows Interface / Wallpaper / Wallpaper Options / Allow changing wallpaper.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows 2000/XP/Vista/7
DİL: İNGİLİZCE
http://freshdevices.com

Rainmeter İki yönlü sistem yazılımı

Hava raporundan işlemci ve sabit diske kadar rapor veren ücretsiz bir uygulama olan Rainmeter, ayrıca Windows işletim sistemini özelleştirebilmenize de olanak tanımakta. Yani bu yazılımı kullanırken bir yandan kişiliğinizi işletim sisteminize yansıtabilecek, diğer yandan da işletim sisteminin kullandığı kaynaklardan geniş ölçüde haberdar olacaksınız.

İPUCU Rainmeter, farklı tema seçeneklerinde, sistem bilgilerinin dışında Facebook, Twitter ve Gmail güncellemelerini de gadget'lar yardımıyla sunuyor.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows XP/Vista/7
DİL: İNGİLİZCE
http://rainmeter.net

Pidgin Anında mesajlaşmanın adı

Bu uygulama, Windows ve Linux de dahil olmak üzere içinde MacOS X'i de bulunduran işletim sistemi desteğiyle kullanıcılara iletişim hizmeti sunmaktadır. Anında mesajlaşmanın yanı sıra kullanıcıların dosya aktarım işlemlerini de gerçekleştirebilmelerini sağlayan Pidgin, çok sayıda hesaba aynı anda erişim özelliği göstermesiyle de popüleritesini arttırmaktadır.

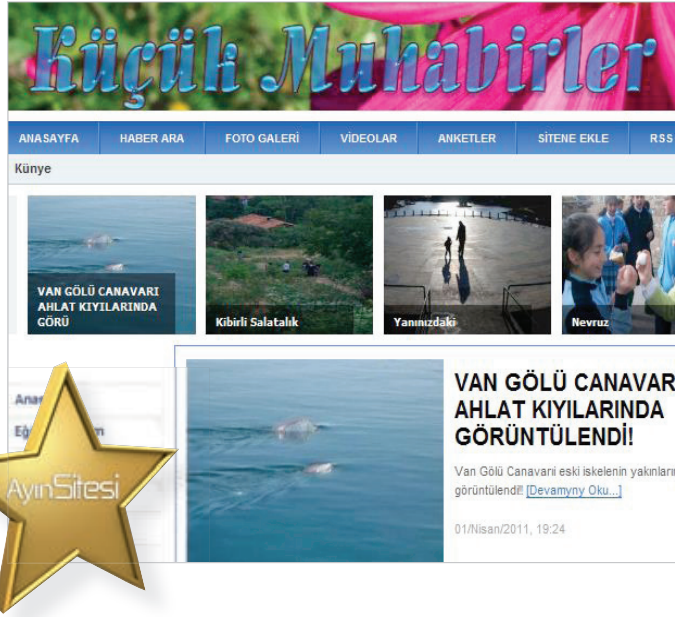
İPUCU Pidgin ile AIM, Facebook, ICQ, MSN ve Google Talk hesaplarınızı aynı anda çalıştırabilirsiniz. Tek yapmanız gereken "Add" butonuna tıklamak.

İŞLETİM SİSTEMİ: Windows 2000/XP/Vista/7
DİL: İNGİLİZCE
www.pidgin.im

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini yorum@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

BERK ERGİN

www.kucukmuhabirler.com

Ağaç yaşken eğilir

Bilişim dünyasına gönül veren okurlarımız için dergimiz CHIP'in Mayıs sayısını tamamlamak üzere web sayfaları yazılarını hazırlarken e-posta'mıza düşen bir web sitesi tanıtımı ricası, bize yaklaşımda olan 23 Nisan'ı hatırlattı. Dolayısıyla biz de, içeriğini çocuk gazetecilerin hazırladığı Küçükmuhabirler.com'u ayın sitesi seçmeye karar verdik. Yalnız hemen belirtelim, söz konusu site sade ve şık tasarımıyla ilk bakışta hiç de gençleri hafife almamamız gerektiğini gösteriyor. Pek çok kategoride çocuk dünyasına ilişkin haberleri bulabileceğiniz sitenin köşe yazarları da çocuk muhabirlerden oluşuyor. Haberlerin yanı sıra fotoğraf ve videolarla da zenginleştirilen site, başarılı konseptiyle dikkat çekiyor. Küçükmuhabirler.com sayesinde tıpkı büyüklerimiz gibi bizler de gençlerimizin bizi bir adım öteye taşıyabileceği umudunu bir kez daha yaşadık.

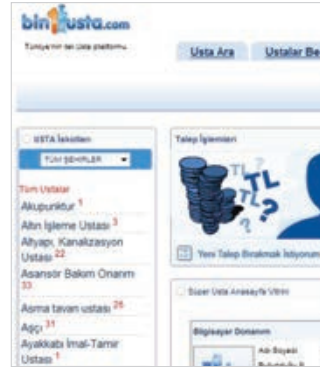
www.belgeselizle.org
Belgesel keyfi

Belki iş yerindesiniz ya da TV'niz Discovery Channel'ı çekmiyor. Diğer taraftan da içinizdeki belgesel aşkı bitmek tükenmek bilmiyor. Bir bal porsuğunun doğaya inat direnişi ya da kedigillerden olmasına karşın bir kaplanın suya düşkünlüğü vazgeçilmezleriniz arasında. O halde mutlaka Belgeselizle.org'a uğramanız şart. Site özellikle hayvanlar alemine ilişkin pek çok ilginç videoyu bünyesinde toplamış.

www.bicumle.net
Tarihe geçin

Sizin de nesiller boyu anımsanan bir atasözünüz olsun ister miydiniz? Bicumle.net aslında bu anafikirden yola çıkarak başarılı bir fikri bünyesinde hayata geçirmiş. Siteye üye olduktan sonra, size hayatın anlamını ifade eden mottonuzu siteye yazarak insanların ışığınızdan yararlanmasını sağlıyorsunuz. Diğer kullanıcıların artık tarihe mal olmuş sözlerini oylayabiliyor, gerekirse yorumlayabiliyorsunuz.

www.bin1usta.com
Her eve lazım

Üst komşunuz hafta sonu tatiline çıkarken hayli aceleci davrandı ve kontrol etmediği musluklar yüzünden uykunuzdan yüzünüze damlayan su damlacıklarıyla uyandınız. Böylesi felaket senaryolarını arttırmak kolay ancak bu durumlarda hatayı giderecek ustalara hızla ulaşmak o kadar kolay değil. Eğer işinin ehli ustalar her an elinizin altında olsun istiyorsanız, www.bin1usta.com'u sık kullanılanlara ekleyin.

www.googleandroid.gen.tr
Android hakkında

Tanıtımamız için dergimize başvuran sitelerden bir diğeri de GoogleAndroid.gen.tr. Google'ın taşınabilir platformlar için ürettiği hafif ama etkin işletim sistemi her geçen gün daha da yaygınlaşıyor. Bu işletim sistemi ve uygulamaları hakkındaki en son haberlere ya da incelemelere Türkçe içerik desteğiyle göz atmak isterseniz, GoogleAndroid.gen.tr'ı ziyaret etmelisiniz.

www.hekimce.com Doktor şart

“Her şeyin başı sağlık” ifadesi sık kullandığımız ama gereğini yeterince sağlamadığımız olgulardandır. Fakat sağlık sorunları hiç beklemediğiniz anda gelip kapınızı çalar. Böylesi durumlarda da hemen Google’a sarılır. Ancak Hekimce.net, Google’dan önce göz atmanız gereken sitelerden. Şık tasarımı ve zengin içeriğiyle, alanının uzmanlarından alacağınız tavsiyeler doktora gitmeden önce işinize yarayacak.

www.aylak.com Sınırsız eğlence

Aylak.com için uzun süredir site tanıtımları için bize başvuran okurlarımızdan gelen en iyi site desek, sanırız abartmış olmayız. Birbirinden eğlenceli flash oyunlarla bezenmiş olan site, video, sinema, spor gibi pek çok farklı kategoride ilgi çekici başlıklara yer veriyor. Ücretsiz üye olabileceğiniz site, profesyonel ve oldukça başarılı tasarımıyla göz dolduruyor. Bir göz atmanızı tavsiye ediyoruz.

www.kendinyapsitesi.com Biraz da üretelim

Hep hazırda tüketmek olmaz! Kendinyapsitesi.com’a bir göz attıktan sonra, yüzlerce dolar harcayıp temin ettiğiniz gereçleri ne kadar ucuza mal ettiğinize şaşıracaksınız. Günlük hayatta çöpe giden materyallerden harika tasarımlar oluşturan site, biraz uğraşı ile bütçenize büyük katkı yapacak bir platform. Sitenin video ve fotoğraflı anlatımları sayesinde içindeki ustayı kolaylıkla uyandırabilirsiniz.

www.oyunozi.com Atari daima

90’lı yıllarda bir jetonla atari makinesinin başına geçmişseniz, o oyunlardan aldığınız tutkuyu hiçbir oyundan almanız mümkün değildir. Sırf o tutkunun hatırına hazırlanmış Oyunozi.com, 90’lı yılların Atari oyunlarını çevrimiçi olarak oynayabileceğiniz, zengin içerikli, başarılı bir site. Bunun için tek yapmanız gereken siteye üye olmak ve ana sayfasındaki kategorilerden dilediğiniz oyunu seçerek tıklamak.

www.windowstema.com Eğlenceli Windows

Windows’un varsayılan değerlerde çalışan temaları hayli sıkıcı. Özellikle de Apple’ın yaptığı ataklardan sonra, uygulamalar (application) bu kadar yaygın bir hale gelmişken masaüstünüzün hala bu denli sıradan olması sıkıntınızı katlıyor. Oysa çözüm basit: Tek yapmanız gereken Windowstema.com’u ziyaret etmek ve dilediğiniz masaüstü temasına birkaç tıklamayla bilgisayarınıza indirip kurmak. Mutlaka göz atın.

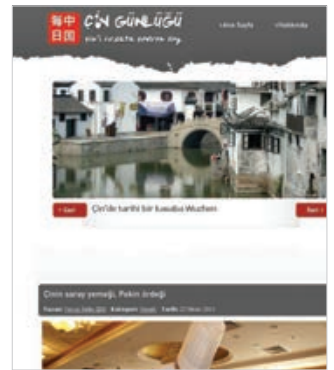
www.pekiyi.com Yıllık ders planı

Öğretmenlerimizin en büyük dertlerinden biri de eğitim-öğretim yılına ilişkin yıllık planları hazırlamaktır. Bunlar için internette pek çok site olduğu meslektaşları arasında sıklıkla konuşulur ancak iş somut bir adres önermeye geldiğinde arayışlar sonuçsuz kalır. Oysa Pekiye.com bu sorunları tamamen ortadan kaldıracak nitelikte içeriğe sahip. Tüm dokümanlar çıktı almaya hazır halde öğretmenleri bekliyor.

www.brsmncr.com Kişiselden siteye

Sitesinin tanıtımı için bize başvuran Barış Mancar, kendi adına oluşturduğu derli toplu sitesinde, kullanıcıları artık blog’ların kesmediğini ispatlar nitelikte. Oldukça sade ve şık tasarıma sahip olan site, kişisel ilgi alanlarından nasıl kamusal bilinç oluşturulabileceğine dair oldukça güzel bir örnek sunuyor. Sık güncellenen sitedeki yazılar, düzenli kategori sistemi sayesinde kafa karıştırmıyor.

www.cingunlugu.com Bilinmeyen Çin

Çin, son on yılda damgasını vuran bir ekonomik deve dönüştü. Dünyanın en eski kültürlerini içinde barındıran bu muazzam kültür hakkında en güncel bilgileri, oldukça başarılı bir anlatımla öğrenmek istiyorsanız Çingünlugu.com’a mutlaka göz atmanız gerekiyor. Yatırım danışmanı Yavuz Selim Şen’in hazırladığı site, özellikle Çin’deki ticaret imkanlarını merak edenler için biçilmiş kaftan.

Vue 9 Pioneer

Vue Pioneer ile 3D dünyasına dalabilir ve üç boyutlu ortamda hayal gücünüzde canlandırdıklarınızı gerçekleştirebilirsiniz.

3D animasyon dünyasına dalmak ve bir taraftan öğrenirken, diğer taraftan da öğrenmek istiyorsanız Vue Pioneer tam aradığınız yazılım. Vue Pioneer, sunduğu kapsamlı Tutorial videosu ile Vue Pioneer'ı nasıl kullanabileceğinize ilişkin ipuçları vermesiyle de dikkat çekiyor.

Ayrıca, oldukça gelişmiş bir arabirime sahip olan Vue Pioneer, dört farklı ekrandan oluşuyor. Hazırladığınız kompozisyonu dört farklı açıdan görebilmenizi sağlayan Vue Pioneer, sol ve üst tarafta kolay erişim butonları bulunduruyor. Kameralar arasında geçiş yapmanızı sağlayan ve her birinin görüntüsünü size ileten ayrıca bir ekrana sa-

hip olan yazılım, Render işlemini de kolaylıkla gerçekleştiriyor.

Bunun için yalnızca "Select Render Area"yı tıklamanız yeterli. Geniş özellikleri ve rahat kullanımı ile Vue Pioneer, emin ki sizi bir hayli meşgul edecek.

DVD YARDIM

CHIP-DVD ile ilgili en güncel düzeltmeleri, bilgilendirme ve yamaları ay içinde www.chip.com.tr/blog/dvd adresinden takip edebilirsiniz. Eksik ya da fiziksel sorunu olan DVD'nizle ilgili yardım için lütfen okurhizmetleri@doganburda.com adresine e-posta ile başvurun.

1. Yükleme ekranı

Kolay bir kurulumla sahip olan Vue Pioneer, Setup ikonuna tıkladığınız anda çalışmaya başlıyor ve bizleri sade bir arabirim ekranıyla karşılıyor. Kurulumu tamamlamak için "Next" butonlarını takip etmeniz yeterli.

2. Hesap oluşturun

Evet, Vue Pioneer'i kullanmak için öncelikle bir hesap oluşturmanız gerekiyor. Ancak isterseniz bunu daha sonra da yapabilirsiniz. Hesabınızı şimdi oluşturmak için "Create Account"u, bu işlemi ertelemek içinse "Activate Later" butonunu kullanabilirsiniz.

3. Bilgilerinizi girin

Eğer "Create Account" butonuna tıkladıysanız, Vue Pioneer internet üzerindeki kayıt sayfasını karşınıza getirecektir. Bu sayfa üzerinde gerekli olan bilgileri doldurduğunuzda Vue Pioneer, e-posta adresinize bir e-posta gönderecek.

4. Son adım

E-posta adresinize gidip gerekli bilgileri edindikten sonra artık kayıt aşamasının son adımını da tamamlayabilirsiniz. Vue Pioneer yazılım ekranında göreceğiniz bu ekran üzerindeki bilgilerinizi doldurup "Synchronize" demeniz yeterli.

Ashampoo Photo Optimizer 3

Çekmiş olduğu dijital fotoğraflarının görüntü kalitesini arttırmak ve bunu çok kolay bir yolla yapmak isteyenlere özel çözüm.

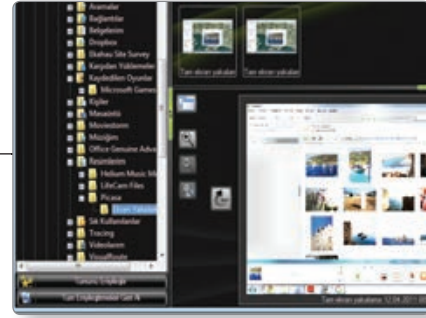
Profesyonel bir resim düzenleme yazılımı olan Ashampoo Photo Optimizer 3, yalnızca tek bir tıklama ile aynı klasörde bulunan tüm fotoğraflarınızı optimize edebilir. Yazılımın temel işlevi dijital kameralarla çektiğiniz fotoğraflarınızın görüntü kalitesini arttırmak.

Oldukça kolay bir kullanıma sahip olan yazılım, karanlık fotoğrafları, kontrastı orantısız olan kareleri ve renk sıkıntısı bulunan görüntüleri iyileştirebilmekte. Türkçe dil desteğine sahip olmasıyla alışmakta güçlük çekmeyeceğiniz Ashampoo Photo Optimizer 3, kalitesini iyileştirmek istediğiniz fotoğrafların bulunduğu klasörü seç-

tikten sonra "Tümünü Eniyileştir" butonuna tıklamanız ile klasörde bulunan tüm fotoğrafları tek tek iyileştiriyor. Eğer değişikliklerden memnun kalmaz ve yapılan değişiklikleri geri almak isterseniz "Tüm Eniyileştirmeleri Geri Al" butonuna tıklayabilirsiniz. Gördüğünüz gibi her şey çok basit.

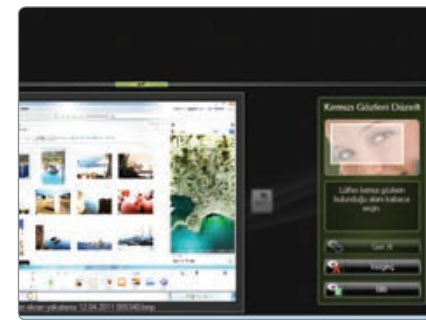
Ashampoo Photo Optimizer 3, yalnızca fotoğrafları otomatik olarak düzeltmekle kalmıyor elbette. İsteddiğiniz fotoğrafı dilediğiniz gibi optimize edebilirsiniz için araçlar da sunan yazılım, ayrıca fotoğraflarınıza çeşitli efektler katmanıza, fotoğrafların açısını değiştirmenize ve kırmızı gözlü görüntüleri düzeltmenize de izin veriyor.

1. Tümünü Eniyileştirin

Bir klasördeki tüm fotoğraflarınızı iyileştirmek için fotoğraflarınızın bulunduğu klasörü seçtikten sonra resimde de göreceğiniz "Tümünü Eniyileştir" butonuna tıklayabilirsiniz. Böylece yazılım, tüm görüntüleri düzenleyecek.

2. Kırmızı Gözleri Düzeltin

Eğer kırmızı gözlü fotoğraflarınız varsa bunları da Ashampoo Photo Optimizer 3 ile düzeltebilirsiniz. Bunun için tek yapmanız gereken yazılımın sağ alt köşesinde göreceğiniz Kırmızı Gözleri Düzelt butonuna tıklamak ve gerekli alanı seçmek.

3. Efektler katın

Ashampoo Photo Optimizer 3, fotoğraflarınıza belirli efektleri katmanıza izin veriyor. Üst menüde göreceğiniz "Efektler" bölümünü kullanarak fotoğraflarınıza Sepya ve Gri Ölçek efektleri verebilir, renkleri tersine çevirebilirsiniz.

4. Fotoğraflarınızı döndürün

Ashampoo Photo Optimizer 3, fotoğraflarınızı çevirebilmenize de imkan tanıyor. Fotoğrafın sağ ve sol tarafındaki butonları kullanarak fotoğrafınızı döndürebilir ve yan taraftaki yakınlaşma tuşları ile de fotoğrafınıza yakından göz atabilirsiniz.

Paragon Rescue Kit

Sisteminize format atmanız gerekiyor ancak hepsinden önce hala kurtarmak istediğiniz dosyalar varsa, Paragon Rescue Kit hizmetinizde.

Sisteminiz herhangi bir sebepten ötürü kapandı ve bir daha açılmadı ise, gözünüzde büyüyen format işçiliğinin yanında pek çok durumda bir de veri kurtarma telaşı başlar. Bu gibi durumlarda rahatlıkla başvurabileceğiniz bir yazılım olan Paragon Rescue Kit, formattan önce sisteminizden kurtarmak istediğiniz dosyaları sizin için kurtarır ve veri kaybı endişelerinize bir son verir. Pe ki, Paragon Rescue Kit bunu nasıl yapıyor? Hemen kısaca anlatalım...

Yan tarafta verdiğimiz ipuçlarında anlatıldığı gibi Paragon Rescue Kit'i bir CD/DVD'ye aktardıktan sonra sisteminizi başlatırken Paragon Rescue Kit'in

yazılı olduğu CD'den boot edin. Önce açılan Paragon Rescue Kit ekranından Normal Mode'u seçin, ardından da File Transfer Wizard kısmına tıklayın ve ileri ki bölüme geçin. Gelen arabirim ekranından işletim sisteminin kurulu olduğu sürücüyü seçin ve ardından da kurtarmak istediğiniz dosyanın bulunduğu klasörü belirleyerek ortadaki ok tuşu ile sol taraftaki ekrana aktarın. Bir sonraki ekrandan ise kurtarmak istediğiniz dokümanları nereye aktarmak istediğinizi belirleyin ve kurtarma işlemini gerçekleştirin. Evet, hepsi yalnızca bu kadar. Artık verilerini güvene aldığınıza göre şimdi sisteminize format atabilirsiniz.

1. Kurulumla başlarken

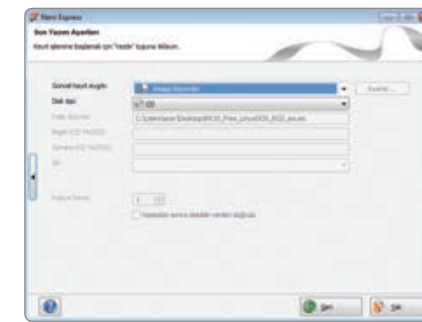
Kurulum sırasında ilk önce bir ürün ve seri numarası almanız gerekiyor. Yükleme ekranından ilgili linke tıkladığınızda açılacak sayfayı doldurarak ürün ve seri numaralarının e-posta adresine gönderilmesini sağlayabilirsiniz.

2. Hedef belirleyin

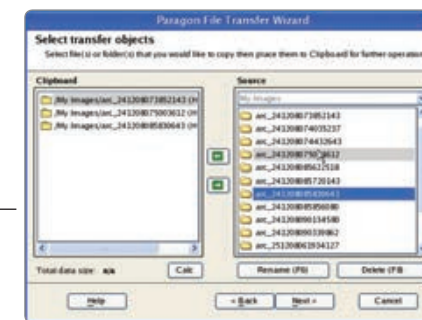
Paragon Rescue Kit bir ISO dosyası olduğundan dolayı bunu ya bir alana kopyalayacak ya da bir CD/DVD'ye yazdıracaksınız. Kurulum sırasında sizi yönlendirecek olan Paragon Rescue Kit, istediğiniz hedefi seçmenizi isteyecek.

3. CD/DVD'ye yazdırın

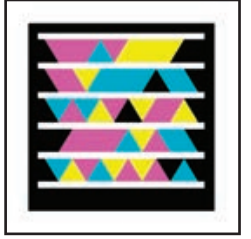
Paragon Rescue Kit'i rahatlıkla kullanmanın en garantili yolu bir CD/DVD'ye yazdırmak. Böylece bir problem olduğunda, işletim sisteminizi yeniden başlatırken sisteminizi Paragon Rescue Kit CD/DVD ile boot edebilirsiniz.

4. File Transfer Wizard

Boot işleminin ardından verilerinizi ana metinde anlattığımız gibi kurtarabilirsiniz. Verilerinizin kurtarılmasını küçük dokunuşlarla sağlayan Paragon Rescue Kit'in "File Transfer Wizard" ekranı ise tıpkı resimde gördüğünüz gibi.

150. İnternette anonim dolaşın

İnternetin en çok kullanılan fenomenleri olan Google Chrome, Mozilla Firefox ve Internet Explorer'ın, İnternette gizliliğinizi sağlayacak süper güvenlik ipuçlarını paylaşıyoruz.

UZMAN İPUÇLARI

161 Profesyonel İpucu 16: Gündoğumuna uygun ışık yakalayın Bazen bir manzaranın o çarpıcı havasını bir türlü yakalayamazsınız. Oysa PC başında birkaç düzenlemeyle bu sorun üstesinden gelebilirsiniz.

152. Sitenizi ücretsiz oluşturun

Kişisel web sitenizi oluşturmak; düşüncelerinize, fotoğraflarınıza ve videolarınıza kendi sayfanızda yer vererek İnternette söz sahibi olmak...

153. Bilgilerinize istediğiniz an ulaşın

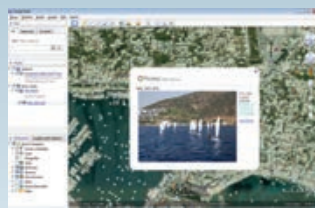
İster işyerinizdeki bilgisayarınızdan, isterseniz de mobil iletişim cihazınızdan evinizdeki bilgisayarınıza bağlanarak ihtiyacınız olan ...

154. Kayıp fotoğraflarınızı onarabilirsiniz

Dijital fotoğraf makinenizin içindeki hafıza kartınızdaki fotoğraflar yanlışlıkla silinmiş ve ne yapacağınızı bilmiyorsanız, hiç endişe etmeyin.

155. Fotoğraflarınıza konum bilgisi ekleyin

Gezip gördüğünüz yerleri fotoğrafladıktan sonra, bu fotoğrafların çekildiği yerlerin isimlerini üzerlerine yapıştırmak için Google ve Picasa ile...

DONANIM VE YAZILIM sorunları kullanıcıların hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları nasıl çözebileceğinizi gösteriyor.

İÇİNDEKİLER

WINDOWS ► SAYFA 156

1. Windows Vista, 7 Dosyalardaki kişisel meta verileri bulup silme
2. Windows 7 Kullanıcı Hesabı Denetimi'ni tek tek yapın
3. Windows 7 Standart araçlarla değişen masaüstü aralığını oluşturun
4. Pratik ipuçları
5. Windows XP, Vista, 7 Windows Explorer'a yararlı işlevler ekleyin
6. Windows XP Standart araçlarla veri yedekleme
7. Windows 7 Yarattığınız dal listeleri koruyun
8. iTunes iTunes için hızlı ve akıllı alternatifler

UYGULAMALAR ► SAYFA 158

6. Word 2007, 2010 Büyük Word belgelerine genel bakış
10. Excel Maksimum değeri belirli hücrelere atayın
11. Word 2003, 2007, 2010 Aynı yazılan kısaltmaları hatasız yazın
12. Pratik ipuçları

FOTOĞRAFÇILIK ► SAYFA 160

13. Photoshop Görüntü hizmetleri için el yapımı ufak kolajlar
14. Zoner Photo Studio 13 Etkili siyah-beyaz fotoğraflarınız olsun
15. Photoshop CS, Elements Görüntüleri kayıpsız büyütün
16. Profesyonel ipucu Gündoğumuna uygun ışık yakalayın

İLETİŞİM ► SAYFA 161

15. Outlook 2003, 2007, 2010 Eski sürümdeki imza ve belge şablonlarını alın
18. Firefox Web tarayıcınızdaki açık sekmeleri yalnız istediğinizde yükleyin

DONANIM ► SAYFA 163

19. Masaüstü bilgisayar BIOS parolasını başarıyla okuyun veya silin
20. Toshiba Flat TV HDMI'ı uzun süre kullandıktan sonra tuhaf görüntüler geliyor
21. WDTV Live Plus Medya alıcınıza firmware güncellemesi ile yeni özellikler
22. Uzman ipuçları WebTab için Windows 7

DIKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (»«) ile belirtiliyor.

DVD'DE Bu araçları CHIP-Code Kataloğu başlığı altında bulabilirsiniz.

İnternette anonim dolaşın

İnternetin en çok kullanılan fenomenleri olan Google Chrome, Mozilla Firefox ve Internet Explorer'ın, **internette gizliliğinizi sağlayacak** süper güvenlik ipuçlarını paylaşıyoruz.

ERCAN UĞURLU

Özel yazılımlarla çeşitli güvenlik önlemleri almamış ve gizlilik ayarlarını yapılandırmamış olan herkes internet üzerinde gezinirken ardında mutlaka takip edilebilecekleri izler bırakır. Geçmiş kayıtları ve Cookie'ler, yani çerez'ler vasıtasıyla internet üzerinde takip edilerek, kişinin internette adım adım ne yaptığı, hangi siteleri ziyaret et-

tiği ortaya çıkartılabilir. Elbette bu da ciddi bir güvenlik sıkıntısına yol açmakta. Eğer Tor gibi internet üzerinde anonim dolaşmanızı sağlayabilecek olan uygulamalar size çok karışık geliyorsa, kullandığınız popüler web tarayıcılarının da kendilerine özel gizlilik seçenekleri sunduğunu hatırlatalım.

eugurlu@chip.com.tr

ADIM ADIM İPUCU

Adım 1: Google Chrome

New incognito window Chrome'da yapacağınız ziyaretlerde maksimum gizlilik istiyorsanız Chrome simgesine sağ tıkladığınızda açılacak menüden "New incognito window" yazısına tıklayarak veya "CTRL + Shift + N" tuşlarına basarak sahte kimlikli bir sayfa açabilirsiniz. Böylece ziyaret edeceğiniz sayfalarda cookie ve history bilgileri tutulmayacaktır.

Adım 2: Cookie kontrolü

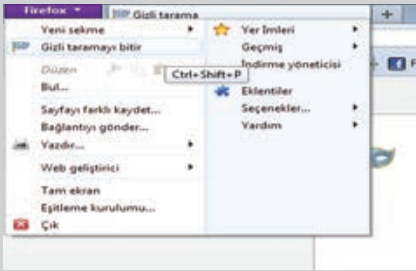
Cookie'leri bloklayın Cookie'ler çevrim içi hareketlerinizi takip etmede kullanılan en yaygın yöntemdir. Cookie'leri kontrol etmek için Chrome sayfasındaki "Options" simgesine tıklayarak açılan menüden "Options" bölümünü takip edebilir ve ardından da Under the Bonnet / Content settings / Block sites from setting any data yolunu takip edebilirsiniz.

Adım 3: Kontrol sizde

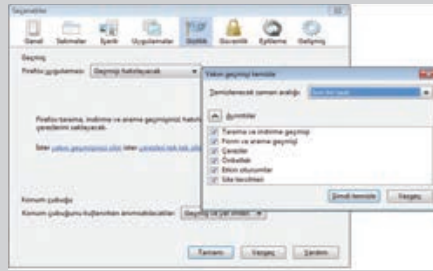
İstediğinize izin verin Artık siteleri ziyaret ederken cookie kullanımı sizin denetiminizde. Eğer bulunduğunuz siteye güveniyor ve cookie isteğine cevap vermek istiyorsanız, adres çubuğundaki cookie ikonuna tıkladığınızda açılan menüden "Show cookies and other site data" linkine tıklayabilir ve açılan pencereden adresi seçerek izin verebilirsiniz.

Adım 4: Mozilla Firefox

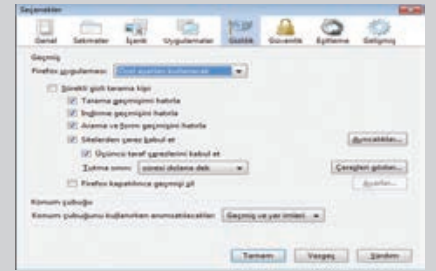
Firefox 4 Gizlenmek için Firefox 4'un sunduğu etkili yöntem, "Firefox" butonundan ulaşabileceğiniz Private Browsing. "CTRL + Shift + P" ile de etkinleşen sistem, internetteki ziyaretlerinizde sizi gizleyerek hareketlerinizin kaydedilmemesini sağlıyor. Kapatmak içinse yine "Firefox" butonundan "Stop Private Browsing" diyebilirsiniz.

Adım 5: İstenmeyen geçmiş

Geçmişinizi silin Gizli taramayı başlatmadan izlenmesini istemediğiniz bazı ziyaretler gerçekleştirmişseniz, geçmişinizi silerek bu durumdan kurtulabilirsiniz. "Alt" tuşuna bastığınızda ortaya çıkan menü çubuğundan Tools / Options / Privacy yolunu takip ederek ve "Clear your recent history" yazısına tıklayarak, menüden geçmişinizi silebilirsiniz.

Adım 6: Güvenlik ayarları

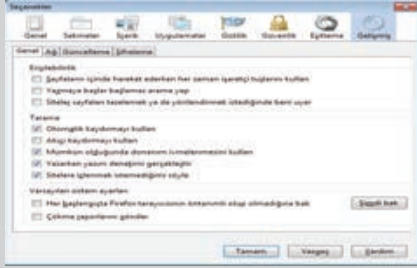

Özel ayarlar "Privacy" sekmesinden Firefox'u bundan sonra yapacağınız ziyaretlerde herhangi bir geçmiş tutmaması için ayarlayabilir veya özel isteklerde bulunabilirsiniz. Burada göreceğiniz açılır menüden dilediğinizi seçebilirsiniz. "Use custom settings for history" i seçerseniz, history ve cookie'lerle ilgili özel ayarlara ulaşabilirsiniz.

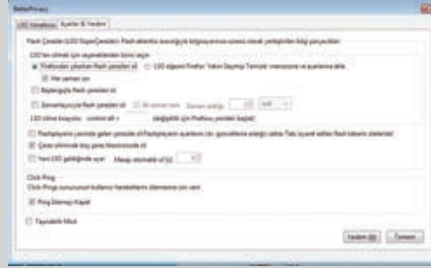
ADIM ADIM İPUCU

Adım 7: “Beni izlemeyin”

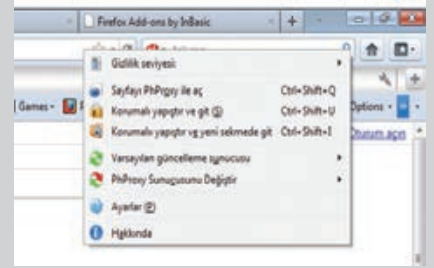
Reklamları bloklayın Sizi izlemek için talepte bulunan reklam uygulamalarına karşı önlem almanız da elbette ki mümkün. Tools / Options / Advanced yolunu izlediğinizde açılacak olan pencerenin “General” sekmesindeyken aşağıda göreceğiniz maddeler aracından, “Tell web sites I do not want to be tracked”e onay verirsiniz isteklerini reddedebilirsiniz.

Adım 8: Süper Çerezler

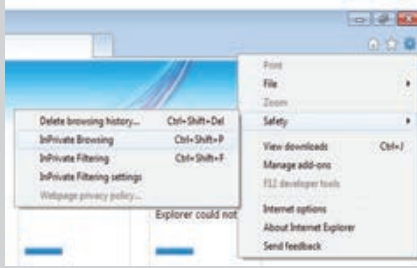
Kapı dışarı edin LSO (Local Shared Objects) adı verilen daha “süper cookie”ler artık yaygın hale geldi. Eğer Firefox eklentilerinden biri olan BetterPrivacy’i yüklerseniz bu kurnazların da kapınızdan sızmasını engelleyebilirsiniz. BetterPrivacy’i kurduktan sonra gerekli ayarlar için “Options”tan “Options & Help” sekmesini kullanabilirsiniz.

Adım 9: Alternatif anonim

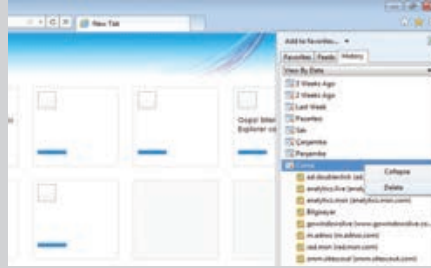
Phizilla Bir diğer hızlı ve kolay anonim sörf yapmakta kullanabileceğiniz Firefox eklentisi ise Phizilla. Kurulumunun ardından adres çubuğunuza yerleşecek olan Phizilla, anonim olarak ziyaret etmek istediğiniz sitenin adresini yazdıktan sonra yalnızca ikonuna tıklanmayı bekliyor. Ayarlar içinse yine “P” ikonuna sağ tıklayabilirsiniz.

Adım 10: Internet Explorer

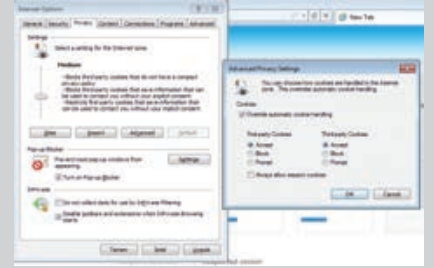
InPrivate Browsing Elbette diğer tarayıcılarda olduğu gibi Internet Explorer’da da takip edilmek mümkün. Internet Explorer’da gizliliğinizi sağlamak için ister “CTRL + Shift + P” tuşlarına aynı anda basabilir veya sağ köşedeki ayarlar butonuna tıklayarak açılan menüden “Safety” ve ardından da “InPrivate Browsing” yolunu takip edebilirsiniz.

Adım 11: Kendiniz silin

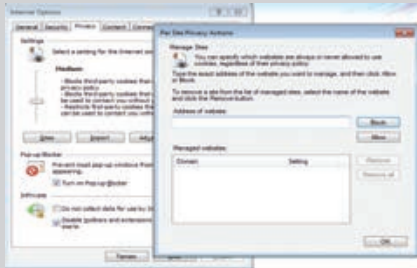
CTRL + H Ziyaret ettiğiniz siteleri geçmişten teker teker kendiniz silmek isterseniz “CTRL + H” tuşlarına bastığınızda açılacak olan yan pencereden bunu halledebilirsiniz. Geçmişinizin listelendiği bu pencerede direkt olarak tarihleri veya her bir tarihte yaptığınız ziyaretin üzerine gelip sağ tıklayarak “Delete” ile silebilirsiniz. Zahmetli ama işinize yarayabilir.

Adım 12: Cookie kontrolü

İki yolu var Bilgisayarınıza indirilen cookie’leri kontrol etmek için Internet Options / Privacy yolunu izleyebilirsiniz. Bu kısımdan ister kaydırma çubuğunu kullanabilir, isterseniz de “Advanced” butonuna tıkladığınızda açılacak olan pencereden “Override automatic cookie handling” maddesini işaretleyerek aşağıdaki ayarları yapabilirsiniz.

Adım 13: İsteğinize göre

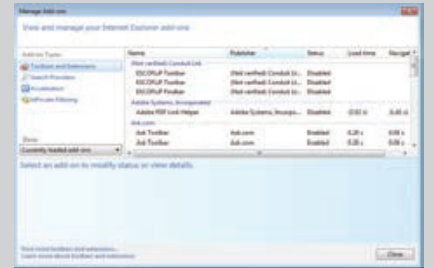
Adresi yazmanız yeterli Yukarıdaki ayarları gerçekleştirerek tüm sitelere karşı katı bir tavır takınmak yerine, belirleyebileceğiniz sitelere göre de ayarlama yapmak mümkün. Internet Options / Privacy / Sites yolunu izleyerek ulaşabileceğiniz alandan, “Address of website” bölümüne dilediğiniz adresi yazarak ona göre bir tutum sergileyebilirsiniz.

Adım 14: Tracking Protection List

TPL ile daha güvenli Internet Explorer 9, TPL, yani Tracking Protection List özelliği ile reklam içeriklerini ve diğer istemediğiniz siteleri engelleme desteği de gösteriyor. Bunu kullanabilmek için öncelikle yapmanız gereken <http://bit.ly/tpl262> adresine girerek burada listelenen hizmetlerden birini “Add TPL” bağlantısına tıklayarak tercih etmek.

Adım 15: Eklenti yönetimi

TPL ayarları Otomatik olarak aktifleşen TPL listesini düzenlemek için Tools / Manage Add-ons yolunu izleyerek Internet Explorer eklentilerinin bulunduğu alana gelebilir ve solda göreceğiniz “Tracking Protection List” yazısına tıkladığınızda sağ tarafta açılacak olan liste üzerine tıklayarak bu özelliği silebilir veya kapatabilirsiniz.

Sitenizi Ücretsiz oluşturun

Kişisel web sitenizi oluşturmak; düşüncelerinizi, fotoğraflarınıza ve videolarınıza **kendi sayfanızda yer vererek** internette söz sahibi olmak istiyorsanız Google Sites sizleri bekliyor.

Bu günlerde internet üzerinde hemen herkesin kişisel bir web sitesi bulunuyor. Ücretsiz ve kolay yollarla, herhangi bir profesyonel bilgi gerekmeden herkesin internet üzerinde özel web sitesiyle yer alabildiği günümüzde eğer siz de bir web sitesi oluşturmak istiyorsanız, ihtiyaç duyacağınız şey yalnızca birkaç püf noktası. Elbette pek

çok alanda olduğu gibi bu konuda da Google bize büyük bir kolaylık sağlıyor. Google, sunduğu ücretsiz Google Sites hizmeti ile web sitesi sahibi olmak isteyen kullanıcıları karşılıyor. Esnek yapısıyla yalnızca birkaç tıklamayla sitenizi yapılandırabilmenizi sağlayan Google Sites, ayrıca geniş tasarım seçenekleri de sunuyor.

ADIM ADIM İPUCU

Adım 1: Google Sites'a giriş

<https://sites.google.com> İlk önce Gmail hesabımızla Google Sites'a giriş yaparak 'Create site' butonuna tıklıyoruz. Açılan sayfa üzerinden istediğiniz tasarımı belirledikten sonra sitenizin ismini verebilir ve sitenizi anında yaratabilirsiniz. Sitenizin paylaşım seçeneklerini ise More actions / Site permissions yolunu izleyerek belirleyebilirsiniz.

Adım 2: Sitemizi kişiselleştirelim

Editör penceresi Seçtiğiniz tasarımda istediğiniz gibi değişiklik yapabilirsiniz. Bunun için sağ tarafta bulunan 'Edit page' butonuna tıkladığınızda açılacak olan editör penceresinden yararlanabilirsiniz. Bu alanda sol üst köşede göreceğiniz 'Insert' butonu yoluyla sitenize elementler yükleyebilir veya var olan elementleri kaldırabilirsiniz.

Adım 3: Ailenize de yer ayırın

Aile sayfası Sitenizin içeriğinde ailenize de yer vermek istiyorsanız sağ üst köşedeki 'Create Page' butonuna tıkladıktan sonra açılan pencere üzerinden 'Profile Page' seçeneğini işaretleyebilir, ardından da hemen alttan 'Put page under Family profiles' seçebilirsiniz. Böylece ailenizle ilgili gelişmeleri sevdiklerinizle paylaşabilirsiniz.

Adım 4: Özel günler

Takvim ekleyelim Özel günlerinizi hatırlamak için web sitenize bir takvim uygulaması ekleyebilirsiniz. Bunun için sol tarafta göreceğiniz 'Family Calendar' linkine tıkladıktan sonra Insert / Calendar yolunu takip edebilirsiniz. Burada Google Calendar servisi üzerinden oluşturduğunuz takvim uygulamasını görebilir ve sitenize ekleyebilirsiniz.

Adım 5: Harita desteği

Harita servisi İsterseniz sitenize harita uygulaması da ekleyebilirsiniz. Editör penceresine giriş yaptıktan sonra Insert / Map yolunu takip ederek Google Maps hizmetine ulaşabilirsiniz. Pencere üzerinde görüntülenen harita üzerinde yerinizi bulduktan sonra 'Drop a placemark' yazısına tıklayarak konumunuzu kolaylıkla belirleyebilirsiniz.

Adım 6: Fotoğraflarınızı paylaşın

Fotoğraf albümü Siteniz üzerinden fotoğraflarınızı da paylayabilirsiniz. Ancak Google Sites, Picasa ile entegre çalıştığından dolayı önce Picasa üzerinde bir hesap yaratmalı ve fotoğraflarınızı bu alana yüklemelisiniz. Ardından Edit Page / Insert / Picasa Web Slideshow yolunu izleyerek Picasa'daki fotoğraflarınızı sitenize ekleyebilirsiniz.

Bilgilerinize istediğiniz an ulaşın

İster işyerinizdeki bilgisayarınızdan, isterseniz de mobil iletişim cihazınızdan **evinizdeki bilgisayarınıza bağlanarak** ihtiyacınız olan dosyaları görebilir ve bunları kullanabilirsiniz.

Bildiğiniz gibi Bulut Bilişim sayesinde Google Docs ve Dropbox gibi hizmetleri kullanarak pek çok doküman ve dosyamıza internet bağlantısı olan her yerden istediğimiz an ulaşabiliyoruz. Peki, aynı şeyi bilgisayarımızdaki veriler için de söyleyebilir miyiz? Aslında evet. Az sonra tanıtacağımız muhteşem servis olan Tonido ile evdeki veya işyeri-

nizdeki bilgisayarınızda depoladığınız ve bilgisayarınıza bağlı harici disklerde bulunan verilere her an istediğiniz her yerden ulaşabilirsiniz.

Elinizin altında yalnızca internet olması yeterli. Üstelik Tonido yalnızca Windows ve Mac işletim sistemlerinde değil, iPhone, BlackBerry ve Android platformlarında da çalışıyor.

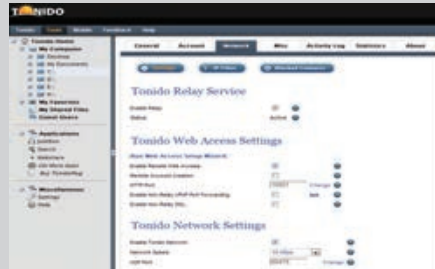
ADIM ADIM İPUCU

Adım 1: Kurulum işlemi

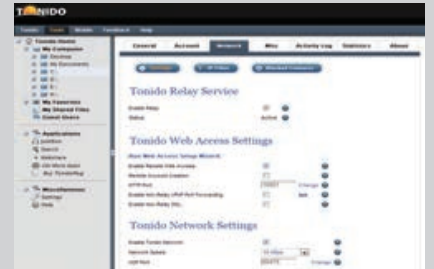
www.tonido.com Tonido'yu PC'nize kurmanız gerekiyor. Bunun için Tonido'nun sitesine girerek 'Download' sekmesinden yazılımı bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Kurulum tamamlandıktan sonra Tonido sistem çubuğunda çalışmaya başlayacak ve tanımlanmış web tarayıcınız üzerinden size kayıt sayfasını açacak. Buradan sisteme kayıt olabilirsiniz.

Adım 2: Ayarları yapalım

Ağ ayarları Tonido'ya girdikten sonra ağ ayarlarının kontrolü için üst menüden Tools / Settings / Network yolunu takip ederek ilgili pencereye ulaşmalısınız. Burada 'Tonido Web Access Settings'in altında bulunan 'Enable Remote Web Access'in ve 'Tonido Network Settings' başlığındaki 'Enable Tonido Network'ün seçili olduğundan emin olun.

Adım 3: Dosyaları paylaştırın

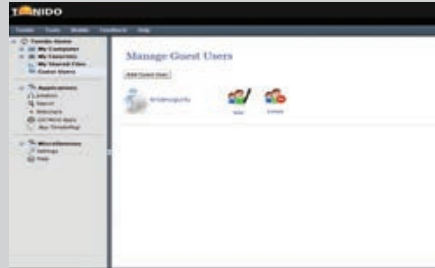
Paylaşım zamanı Dosyalarınızı paylaşma açmak için arabirim üzerinde sol taraftaki bölümü kullanabilirsiniz. Buradan istediğiniz klasörü seçtiğinizde, klasörün içeriği sağ taraftaki ana ekrana yansıtılacak. Listelenen dokümanlar arasında paylaşma açmak istediğinizin yanında bulunan ok işaretine tıklayarak dosyalarınızı paylaşma açabilirsiniz.

Adım 4: Paylaşım ayarları

Paylaşılan öğeler Paylaştırdığınız dosyaları görmek ve çeşitli ayarları gerçekleştirmek için sol taraftaki menüden 'My Shared Files'i kullanabilirsiniz. Bu bölümden paylaşımdaki dosyalarınızın paylaşımını kapatabilir, paylaşım için geçerlilik süresi tanımlayabilir ve hangi dosyayı hangi ziyaretçiyle paylaşmak istediğinizi belirleyebilirsiniz.

Adım 5: Ziyaretçi tanımlama

Ziyaretçileri yönetin Tarayıcınıza <http://127.0.0.1:10001> yazarak dönebileceğiniz Tonido ana ekranı üzerinden Tools / Manage Guest Users yolunu takip ederek paylaştığınız dosyalara ulaşmasını istediğiniz ziyaretçi tanımlamalarını gerçekleştirebilirsiniz. Bunun için 'Add Guest User' butonuna tıklamak ve kullanıcı adı ile parola tanımlamak yeterli.

Adım 6: Son adım

Ziyaretçi erişimi Artık kullanıcılar, <http://127.0.0.1:10001> bağlantısı yoluyla açılacak olan pencere üzerinden 'Login As Guest' yazısına tıklayıp kullanıcı adı ve şifreleri ile giriş yaptıklarında, kendileri ile paylaştığınız dosyaları görüntüleyebilecekler. Elbette bunun için onların da sistemlerinde Tonido'nun kurulu olması gerekiyor.

Kayıp fotoğraflarınızı onarabilirsiniz

Dijital fotoğraf makinenizin içindeki hafıza kartınızdaki **fotoğraflar yanlışlıkla silinmişse** ve ne yapacağınızı bilmiyorsanız, hiç endişe etmeyin. Gelin fotoğraflarınızı geri getirelim.

Dijital bir fotoğraf makineniz var ve her gittiğiniz yere onu da beraberinde götürüyor, birbirinden güzel fotoğraflar çekiyorsunuz.

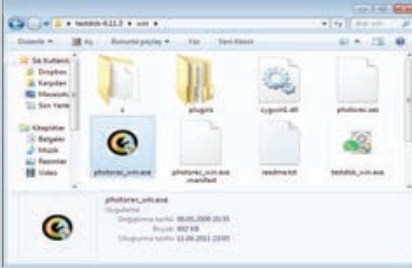
Ancak bir gün bir aksilik oldu ve yanlışlıkla fotoğraflarınızı o sevgili dijital fotoğraf makinenizden siliverdiniz. Hayır, bu durumda telaşlanmanıza gerek yok, çünkü SD kartınızdan silinen bu fotoğ-

rafları geri getirmek elinizde. Photorec, kolay kullanımı ve silinen fotoğraflarınızı geri getirebilmedeki başarısıyla tam da bu iş için geliştirilmiş bir yazılım.

Fotoğraflarınızı hayata döndürmek için yapmanız gereken yalnızca Photorec yazılımını bilgisayarınıza kurmak ve aşağıdaki adımlarımızı takip etmelisiniz.

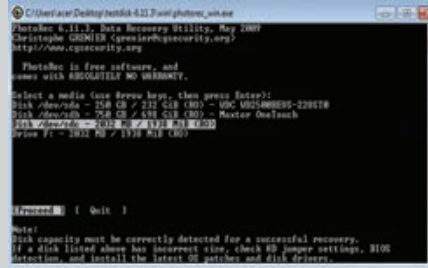
ADIM ADIM İPUÇU

Adım 1: Photorec'i kuruyoruz

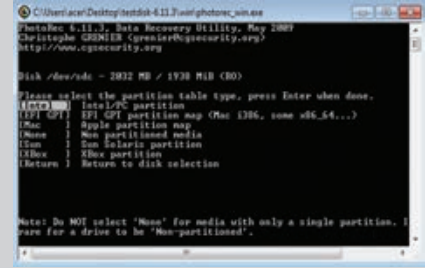
www.snipca.com/x2020 Aslında Photorec herhangi bir kurulum işlemi gerektirmiyor. Yandaki bağlantıyı kullanarak Photorec'i bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Ardından arşiv dosyasını açarak bir klasör altında topladığınız dosyalar arasından 'Win' klasörü içine girip Photorec'i çalıştırabilirsiniz. Ancak önce SD kartınızı PC'nize takmayı unutmayın.

Adım 2: SD kartı seçiyoruz

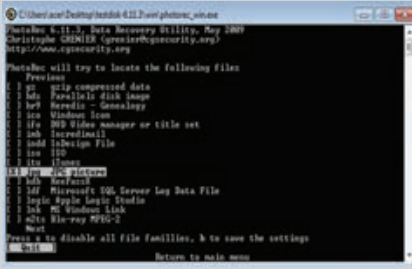
Merhaba MS-DOS Evet, karşınıza bir DOS ekranı gelecek. Bu adımda Photorec, fotoğraflarınızın silinmiş olduğu birimi tanımaya çalışıyor. Onun için bu DOS ekranı üzerinde SD kartınızın bilgilerinin yazılı olduğu satırı yön tuşlarıyla belirledikten sonra 'Enter'a basarak 'Proceed' işlemini gerçekleştirebilir ve bir sonraki ekrana geçebilirsiniz.

Adım 3: Intel/PC partition

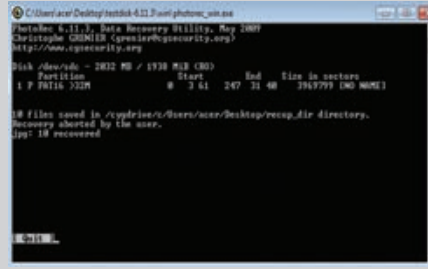
Adım adım Bu ekranda seçenekler arasında bulunan 'Intel/PC partition'ı seçerek yolunuza devam edebilirsiniz. Bir sonraki ekrana geldiğinizde ise, fotoğraflarınızın depolandığı birim üzerindeyken sağ yön tuşunu kullanarak, ekranın altında göreceğiniz 'File Opt' seçeneğine gelin ve hemen ardından bir kez daha 'Enter' tuşuna basın.

Adım 4: Dosya türü seçimi

JPG Picture Şimdi Photorec'e hangi dosya türünün bulunması gerektiğini söyleyeceğiz. Önce listede, dijital fotoğraf makinelerinin genellikle kullandığı tür olan JPEG'i buluyor ve onun üzerindeyken 'Y' tuşuna basarak önce tüm türlerin seçimlerini kaldırıyor, ardından da 'Space' ile yalnızca JPEG'i seçili duruma getiriyoruz. Şimdi yine 'Enter'.

Adım 5: Enter, Enter, Enter...

Fotoğraflar geliyor Evet tür seçimi yaptıktan sonra şimdi bir önceki ekrana geri döndük. Şimdi sol yön tuşunu kullanarak 'Search' komutunun üzerine geliyor ve 'Enter' diyoruz. Arkasından gelecek olan ekranda 'Other' komutunu seçerek bir kez daha 'Enter' diyor ve bir sonraki ekranda ise 'Free' komutunu 'Enter'lıyoruz. Şimdi 'Y' tuşuna basabiliriz.

Adım 6: Fotoğraflar kurtarıldı

Hepsi bu kadar Evet, siz 'Y' tuşuna basar basmaz Photorec çalışmaya başlıyor ve SD kartınızdan silinmiş olan fotoğraflarınızı birer birer ekranda belirttiği dizin altına kurtarıyor. Bu işlemin süresi SD kartınızda kurtarılmayı bekleyen fotoğraf sayısına göre değişebilir ve konfigürasyonunuza göre sistem kaynaklarınız bir miktar azalabilir.

Fotoğraflarınıza konum bilgisi ekleyin

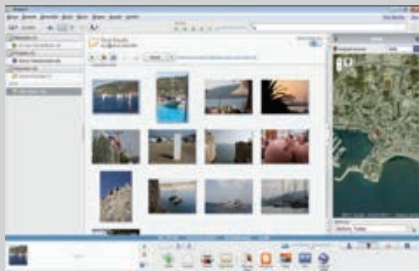
Gezip gördüğünüz yerleri fotoğrafladıktan sonra, bu fotoğrafların **çekildiği yerlerin isimlerini** üzerlerine yapıştırmak için Google ve Picasa ile coğrafi etiketleri kullanabilirsiniz.

Sık sık seyahat ediyor ve gezdiğiniz yerlerde çok sayıda fotoğraf çekerek anıları ölümsüzleştirmeyi seviyorsanız muhtemelen onca fotoğraf arasında zaman zaman kayboluyor ve bazı karelerin çekildiği yeri hatırlamakta güçlük duyuyorsunuzdur. Veya hepsinin yerini hatırlıyor, ancak fotoğrafları internet üzerinde arkadaşlarınızla paylaştığınızda onların da bu bilgiyi kolaylıkla edinebilmelerini istiyorsunuz. Bunun en kolay yolu fotoğraflarınıza coğrafi etiketler yapıştırmak.

Eğer kullandığınız fotoğraf makinesi ya da cep telefonu bunu otomatik olarak yapmıyorsa, Picasa ve Google Earth'ü kullanarak bu işlemi kısa sürede manüel olarak halledebiliriz.

ADIM ADIM İPUCU

Adım 1: Picasa'yı açalım

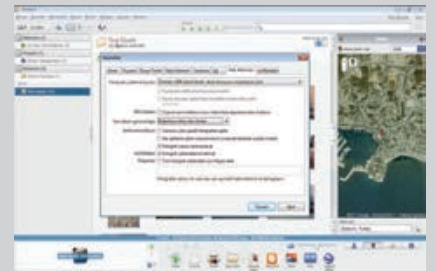
http://picasa.google.com Picasa'yı çalıştırdıktan sonra yazılım otomatik olarak fotoğraflarınızı tarayarak arabirimine taşıyacak. Şimdi etiketlemek istediğiniz fotoğrafları birer birer seçip yandaki harita üzerinde dolaşarak, ekrandaki iğne yardımıyla yerlerini belirleyebilirsiniz. Ayrıca sağ üst köşedeki listeden harita görünümünü değiştirebilirsiniz.

Adım 2: Fotoğrafları iğneleyin

Konum belirleme Evet, bu ekranda üstteki yeşil iğneyi seçtikten sonra harita üzerinde fotoğrafın çekildiği yeri işaretleyebilirsiniz. Ardından size sorulan "Fotoğrafı buraya mı koymak istiyorsunuz?" sorusunu 'Tamam' olarak yanıtlarsanız fotoğrafınız konum bilgisi ile etiketlenmiş olacak. Bu işlemi diğer fotoğraflar için de uygulayabilirsiniz.

Adım 3: Fotoğraflarınızı eşleyin

Senkronizasyon Sıra fotoğraflarınızı internet üzerine taşımaya geldi. Bunun için fotoğraflarınızın bulunduğu klasörün isminin yanındaki 'Web'e Eşitle' anahtarını açmanız yeterli olacaktır. (Elbette bunun için bir Google hesabınız olmalı.) Dilerseniz Araçlar / Seçenekler / Web Albümleri yolunu izleyerek gizlilik ayarlarını da yapabilirsiniz.

Adım 4: Picasa Web Albums

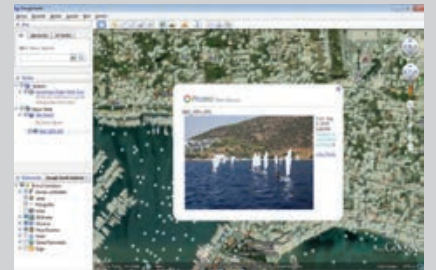
picasaweb.google.com Bu alana girdiğinizde az önce eşitlediğiniz albümdeki fotoğrafların burada sizi beklediğini göreceksiniz. Şimdi, az önce etiketlediğiniz bu fotoğraflar arasında gezebilir ve hemen yan taraftaki küçük pencere içinde konum bilgilerini görebilirsiniz. İsterseniz 'Edit location'a tıklayarak konum bilgisini güncelleyebilirsiniz.

Adım 5: Uzaya açıyoruz

google.com/intl/tr/earth Fotoğraflarınızı etiketlediniz, web'e aktardınız, ancak bitmedi. İsterseniz fotoğraflarınızı Google Earth üzerinde görüntüleyebilirsiniz. Bunun için az önceki ekrandan 'Photo Locations' penceresi altında yer alan 'View in Google Earth' yazısına tıklayabilir ve indirilmek istenen dosyayı güvenli bir yere kaydedebilirsiniz.

Adım 6: Google Earth

Fotoğraflarınız uzayda Google Earth'ü açıyor ve ardından da File menüsünü kullanarak az önce indirdiğiniz KML uzantılı dosyayı yüklüyorsunuz. Tam bu anda Google Earth ekranında ağır ağır dönmekte olan Dünya, muhteşem bir animasyonla tam olarak fotoğraflarınızı konumladığınız yere doğru bir geçiş gerçekleştiriyor. Evet, fotoğraflarınız artık uzayda.

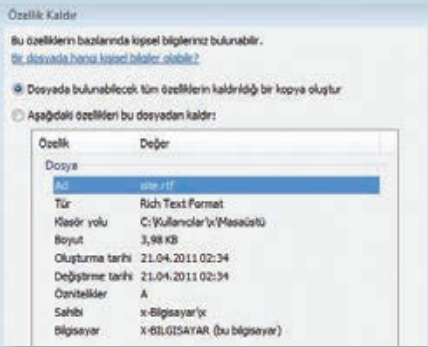
Pratik ipuçları

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

BERK ERGİN

1. Windows Vista, 7 Dosyalarındaki kişisel meta verileri bulup silme

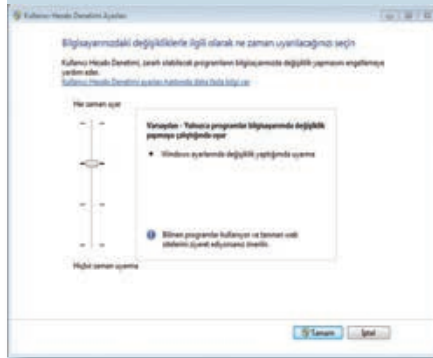
Meta veriler, çok sayıda uygulama kullanıldığından iletilen dosya bilgilerine sızar. Dosyalarınızı başkalarına iletmeyen önce bu bilgileri denetleyip temizlemenizde fayda var.

Veri koruma Dosyaları internette yayınlamadan önce istenmeyen kişisel bilgileri silmek için Explorer'dan yararlanın

2. Windows 7 Kullanıcı Hesabı Denetimi'ni tek tek yapın

Kullanıcı Hesabı Denetimi (UAC) tartışmalı bir konu. Vista'da UAC ya açılıyor, ya kapatılıyor. Peki, Windows 7'de nasıl oluyor?

Aşamalı Windows 7 Denetim Masası Kullanıcı Hesabı Denetimi'nde dört düzey mevcut.

En güvenli ayar, yönetici hakları gereken sistem ayarlarına yapılacak tüm değişikliklerde uyarı verir. Windows bu durumda masaüstünü karartır, sistem ayarlarına yapacağınız değişikliğe karar verene dek diğer uygulamalara erişemezsiniz. Microsoft bu duruma "Güvenli Masaüstü Kipi" diyor.

Sonraki düzeyde yalnızca harici yazılımlarla değişiklik yapma girişimleri hakkında uyarı geliyor. Buna karşın, bu yeni Kullanıcı Hesabı Denetimi düzeyinde yapılacak değişikliklerde uyarı oluşmuyor. Üçüncü seviye de ikincisi gibi işlemekle beraber, "Güvenli Masaüstü Kipi"ne geçmiyor.

Dördüncü düzeyde hiçbir uyarı gelmediği gibi otomatik işlev görüyor: Yönetici olarak oturum açtığınız sürece, hiçbir denetime tabi olmadan bilgisayar korsanları veya virüsler kolayca sistem değişikliği yapabiliyor. Yönetici hakları olmadan oturum hesabı açılı ise, Windows hiçbir sorgu ekranı olmadan tüm sistem değişikliklerini reddediyor.

İPUÇU Ek verileri, Windows Explorer'dan bulabilirsiniz, hatta silebilirsiniz. Bunun için ilgili dosyayı tarayın, ilgili girişe sağ tuşla bastıktan sonra "Özellikler" komutunu seçin. Ardından "Ayrıntılar" sekmesine gelin. Seçtiğiniz dosya türüne göre, bu dosya ile kaydedilecek uzunca bir bilgi listesi göreceksiniz. İmleci "Değer" sütunundaki istediğiniz özelliğin üstüne getirin. Değiştirilebilecek bir bilgi ise bir giriş alanı, ya da kombinasyon alanı göreceksiniz. Buradan değeri istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Eğer genelde kişisel bilgi silecekseniz, bu yöntem işi biraz uzatabilir. Onun yerine "Özellikleri ve Kişisel Bilgileri Kaldır" üzerine tıklayın. Sonraki diyalog kutusunda otomatik olarak "Dosyada bulunabilecek tüm özelliklerin kaldırıldığı bir kopya oluştur" etkinleştirilecek. Bunu işaretli tutup, "Tamam" üzerine tıklarsanız, istediğiniz özellikler taşıyan bir kopya yaratırsınız.

İPUÇU Windows 7'de seçebileceğiniz dört farklı Kullanıcı Hesabı Denetimi düzeyi var. "Başlat / Denetim Masası"nı açın, "Sistem ve Güvenlik"i seçtikten sonra "Güvenlik Merkezi"ni açın. Denetim Masası'nın klasik görünümünde "Güvenlik Merkezi"nin simgesine tıklayarak bu işlemi yapabilirsiniz.

Pencerenin sol tarafındaki "Kullanıcı Hesapları ve Aile Denetimi / Kullanıcı Hesapları"na tıklayın. Buradaki değişiklikleri Kullanıcı Hesabı Denetimi üzerinden onaylayıp, seçtiğiniz hesapta parolanızı girerek yönetici hakları erişimi sağlayın. Şimdi karşınıza çıkacak diyalog kutusundan Kullanıcı Denetim Hesabı'ndaki dört düzeyden birisini seçebilirsiniz. Bunun için fare vasıtası ile seçenekleri kaydırın, istediğiniz seçenekte "Tamam" tuşuna tıklayın. Bu seçiminiz yönetici hesabından yetki ile onaylanmalı.

3. Windows 7 Standart araçlarla değişen masaüstü aralanı oluşturun

Masaüstünüzde çeşitlilik istiyorsunuz, mesela duvar kağıdı sürekli değişsin istiyorsunuz. Daha önceleri bunun için bir araç gerekirken, Windows 7 ile işletim sisteminiz bu desteği veriyor.

İPUÇU Bunun için masaüstünde boş bir alana sağ tuşla tıklayın, "Kişiselleştir" komutunu seçin. Sonra çıkan diyalog kutusunda "Masaüstü arka planı" seçeneğine tıklayın. İsteddiğiniz imgeye tıklayarak bir duvar kağıdı seçin. Ardından slayt gösterisinde sonra belirmesini istediğiniz simgeye tıklayın. Simgeye imleci getirir getirmez sol üst köşede ufak, boş bir kutu belirecek.

**Buy the three ultimate
Ashampoo programs
for a special price now!**

ASHAMPOO® BURNING STUDIO 10

Faster,
more powerful
and easier to use than ever

www.burningstudio.com

Ashampoo® WinOptimizer⁸

A new milestone
in Windows® maintenance

www.win-optimizer.com

Ashampoo® PhotoCommander⁹

Manage, edit
and present your
greatest digital moments

www.photo-commander.com

For more information on other Ashampoo programs go to:

www.ashampoo.com

4. Pratik İpuçları

PENCERELERİ DOĞRUDAN AERO İÇİNDE AÇIN

Aero etkinken pencere açmak için [Ctrl] tuşunu basılı tutarken pencereler arasında tıklayarak tarama yapın.

GÖREV YÖNETİCİSİNİ FARE İLE AÇIN

Görev çubuğunda herhangi bir yere sağ tuşla basıp, sürüme bağlı olarak uygun komutu seçin.

EXPLORER ÖNİZLEMESİNİ ETKİN KILIN

[Alt] + [P] tuş kombinasyonu ile Windows Explorer'ın sağ tarafında yeni bir önizleme panosu oluşturabilir veya bunu kapatabilirsiniz.

XP GÜVENLİK DUVARINI AÇIP KAPATIN

Bunun için [Win] + [R] tuşlarına basın ve "netsh firewall set opmode enable" veya "netsh firewall set opmode disable" komutlarını girin.

PIF DOSYA UZANTISINI GÖSTERİN

PIF dosya uzantısını göstermek için, kayıt defterindeki "HKEY_CLASSES_ROOT\piffile" anahtarındaki "NeverShowExt" değerini "1" ile değiştirin.

Burada slayt gösterisinde simge için bir onay işareti ekleyin. Daha çok simge eklemek isterseniz aynı süreci yineleyin. [Ctrl] tuşuna basılı tutup istediğiniz simgeleri art arda seçerseniz, yahut "Tümünü Seç" ile hepsini seçerseniz işlem daha da kolay olur.

Birden fazla simge seçerseniz, Windows "Resim değiştirme aralığı" altındaki denetim unsurlarını çalıştırın. Bu alanda bir zaman dilimi seçin: Bu "10 saniye" ve "1 gün" arasında bir değer olabilir. Bu süre geçtikten sonra işletim sisteminiz artalan görüntüsünü değiştirecek.

Windows görüntüleri rastlantısal bir sırada yüklesin istiyorsanız "Karıştır" seçeneği açık olmalı. "Resim Konumu" alanında duvar kağıtlarının masaüstünde nasıl bir yöntemle belireceğini ayarlayabilirsiniz. Örneğin, Windows görüntü oranını koruyarak tüm ekranı kaplayana dek görüntüyü büyütebilir. Görüntü, biçimine göre, üst köşeden alt köşeye kırılabilir. "Ortala" seçeneği çok pratik değil çünkü bu seçili olursa Windows görüntüyü masaüstü boyutlarına ulaşana dek geriye.

5. Windows XP, Vista, 7 Windows Explorer'a yararlı işlevler ekleyin

Mesele dosya yönetimi olduğunda Explorer'a güveniyorsunuz. Ama belki birkaç güzel işlev eksik ve bu işlevleri nasıl ekleyeceğinizi bilmek istiyorsunuz.

Kral Kurbağa FilerFrog ile tüm yönetim görevlerini tek seferde tamamlayabilirsiniz

İPUÇU FilerFrog, Windows Explorer için son derece pratik bir Shell uzantısı. Ücretsiz bir yazılım olan FilerFrog ve bu sayının DVD'sinde yer alıyor.

Önce ZIP dosyasını açın, sonra da sisteminize uygun (32 bit veya 64 bit) sürümdeki MSI dosyasını çalıştırın. Bu kurulum Kullanıcı Hesap Denetimi tarafından yetki alınmalı. Ardından sistemi yeniden başlatmalısınız ki Explorer ile bütünleşsin.

Kurulum sonrasında "Filerfrog" Windows Explorer'ın menüsünde ek bir menü unsuru olarak görünecek. Örneğin birkaç dosyayı büyük bir klasörde dizmek isterseniz, dosyaları seçip "Filerfrog / Organize / Extract Files to Folder" a tıklamalısınız. Şimdi yeni alt-klasöre bir ad verip "OK" tuşuna tıklayın.

Bu araç, bu alt klasörü yarattıktan sonra dosyaların hepsini oraya aktarır. Belli alt-klasörlerin içeriğini de çarçabuk üst dizine aktarabilirsiniz. Altklasöre sağ tıklamanız veya "Filerfrog / Organize / Extract Files to Folder" komutunu seçmeniz yeterli. Boş alt klasörün silinmesini "Yes" e basarak onaylayın. "Organize" alt menüsünden, dosya kopyalamayı, taşımayı ve şu anki dosya yolunu panoya kopyalamayı seçebilirsiniz.

Menüden "List of Files" seçilerek metin türünde veya HTML dosyası olarak çeşitli dosya listeleri çıkarılabilir. Bu özellikle şarkı veya video listesi yaratıp çıktısını almakta son derece pratik bir uygulama.

FilerFrog "Security" altındaki programlanmış seçenekler, dosyaları veya klasörleri hızla şifreleme veya parola koyma seçenekleri sunuyor. Örneğin verileri birkaç CD'ye yazmak isterseniz, "Split and Join" seçeneği

ile büyük dosyaları, tercih ettiğiniz boyutta veya rastlantısal boyutlarda bölme imkanı var.

"Rename" ile karmaşık yeniden adlandırma işlemlerine sahip oluyorsunuz. Böylece dosyalara otomatik ad verme, belirli metinleri isim olarak atama veya ekleme, yahut isimden belli sayıda karakteri çıkarma seçeneklerine sahip oluyorsunuz. Üstelik dosya adları, "Find & Replace" ile bulunup değiştirilebiliyor. Bu işlevler örneğin bir fotoğraf albümündeki dosyaları düzenlerken hayli işinize yarıyor.

6. Windows XP Standart araçlarla veri yedekleme

Yedekleme çok önemli ama bunun için ek yazılım kullanmak istemiyorsunuz. XP'deki aracı kullanmak istiyorsunuz ama yerini mi bilmiyorsunuz?

İPUÇU Microsoft yedekleme aracını güncelledi. Başlangıç menüsünden "Başlat / Programlar / Donatılar / Sistem Araçları / Yedekleme"ye gelerek "Backup or Restore wizard" diyalog kutusunu çalıştırın. Sihirbazdan adım adım ilerlemek istemezseniz, "Always start in wizard mode" "İleri"ye basarak, sonraki sayfaya geçebilir "Geri"ye tıklayarak önceki basamağa dönebilirsiniz.

Sonraki diyalog kutusunda "Backup Files and Settings" seçeneğini yahut bunları tamir etme seçeneğini seçin. Hangi verilerin ve ayarların yedeklemeye alınacağını dört seçenek üzerinden belirleyebilirsiniz. Üçüncü basamakta kayıt konumunu "Bul" seçeneğini kullanarak sonraki satıra yedek dosyanın adını yazabilirsiniz.

Sonraki sayfada tüm özelliklerin bir özetini göreceksiniz. Buraya "Advanced" tuşuna tıklayarak da ulaşabilirsiniz. Çıkan diyalog kutusundan yedekleme türünü seçebiliyorsunuz: "Copy", "Incremental", "Differential" veya "Daily". Temel ayar olan "Normal"i buradan değiştiriyorsunuz. Seçilen yedekleme türünün özellikleri alttaki "Description" kısmında görülebilir. Ayarlarınız tamamsa, "Son" tuşuna tıklayarak yedeklemeyi başlatın.

Sisteme daha sonra bir yedeği aktarmak isterseniz, sihirbazın ikinci sayfasındaki "Restore Files and Settings" seçeneğine gelin ve dizinden, sonraki sayfada çıkacak klasörlerden gerekli yedek dosyasını seçin.

Not: Windows XP'nin Home Sürümü'nde, yedekleme aracı standart olarak mevcut olmakla beraber bilgisayarınıza kurulu değil. Kurulum CD'sindeki "Valueadd\Msft\Ntbackup" klasöründe mevcut. "ntbackup.

msi” dosyasına çift tıklayarak kurulumunu başlatabilirsiniz. Maalesef Windows XP altındaki yedekleme çözümünün bazı kısıtlamaları var: Şayet Ntbackup’ı çalıştıracak olursanız, otomatik sistem kurtarma desteği yok, bir CD yazıcıya yedek almak için doğrudan istediğiniz cihazı hedef göstermiyorsunuz.

Daha çok bilgi için yukarıda belirttiğimiz klasördeki “ReadMe.txt” dosyasını okuyun. Ntbackup’ın daha az sorunlu işlemesi için Service Pack 2, daha da iyisi Service Pack 3 bilgisayarınızda kurulu olmalı.

7. Windows 7 Yarattığınız dal listeleri koruyun

Windows 7’de, oluşturduğunuz dal listelerini zaman zaman kaybedebilirsiniz. Sorunun kaynağını öğrenip bunları korumak istiyorsunuz.

Hayli temiz CCleaner gibi temizleme araçları bazen gereğinden fazlasını siler.

İPUCU Dal listelerinin (branch lists) istenmeden silinmesinin sebebi genelde CCleaner gibi sabit disk temizleme araçlarının uygunsuz silme işlemleridir. Yazılımın seçeneklerinden Windows 7 dal listelerini silmenin mümkün olup olmayacağını ayarlayabilirsiniz.

“CCleaner”daki “Windows Explorer” bölümünü bulun, bu sekmeden “Taskbar Jump List” seçeneğini iptal edin. İşlem tamam!

8. iTunes iTunes için hızlı ve akıllı alternatifler

Bilgisayarınızda, diğer verilerin yanı sıra büyük bir müzik koleksiyonunuz var. iPod’unuzda müzik duruyor, ama iTunes bilgisayarınızda çalmanıza müsaade etmiyor.

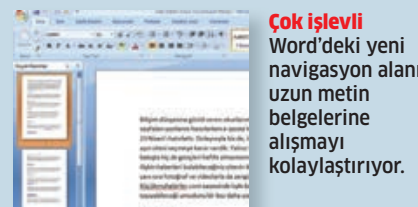
İPUCU Ücretsiz yazılım SharePod (DVD’imizde bulabilirsiniz) iTunes’u hızlandıran bir eklenti, hatta onun tam maddesi de denebilir. Bu yazılımı kullanabilmek için, ZIP arşivini yeni bir klasöre açın. “sharepod.exe” yazılımını başlatırken iPod’unuz bilgisayarınıza bağlı olmalı. iTunes ise mümkünse açılmamalı, hatta ideali bilgisayarda kurulu olmamalı. Bağlantı kesilirse Windows Explorer’dan iPod’un sürücüsü olarak tanımlanıp tanımlanmadığını deneyin. Tanımlanmamışsa iTunes’a ihtiyacınız var, iPod’a onun üzerinden bir sürücü gibi erişmelisiniz.

Not Sakın iPod’u senkronize etmeyin. Aksi takdirde bütün verileri kaybedersiniz. iPod touch veya iPhone bağlamak isterse, sisteme iTunes 7 yüklemelisiniz.

SharePod’un kullanımı kolay; iTunes’un aksine, tek tek dosyaları veya bir grup dosyayı bir PC’den ötekine aktarmayı mümkün kılıyor. İsteddiğiniz sütun başlığına tıklayarak sıralanmamış dosyaları sıralayabiliyorsunuz. Daha çok sütun görmek isterseniz, “Grid Columns” sekmesinden bu seçeneği açabilirsiniz. Windows Explorer’da olabileceği üzere liste başlığını seçin. Sonra “Copy to Computer” üzerine tıklayın. Müziğin aktarılacağı temel klasörü seçin. Yeni başlığın iTunes’a da aktarılıp aktarılmayacağını seçin. Aktarılmayacaksa “import my music to iTunes” seçeneğini iptal edin. Sonra dosyaların istenilen klasör yapısını belirlemek üzere görsel önizlemelerden bir tanesine tıklayın. Klasör yaratmak istemiyorsanız sol aşağıdaki taraftaki değişkeni seçin. Ardından “OK”e tıklayın, SharePod bundan sonra verileri bilgisayara kopyalayacak. “Copy to iPod” seçeneğini kullanarak dosyaları veya klasörleri bilgisayardan iPod’a aktarabilirsiniz. Sürükleyip bırak yöntemi ile kolayca çalma listesi oluşturup değiştirebilirsiniz.

9. Word 2007, 2010 Büyük Word belgelerine genel bakış

Büyük belgeler söz konusu olunca istediğiniz yere gelip dönmek için sürekli aşağı yukarı görünümü kaydırmanız gerekiyor. İçeriğe bakmak için genel görünüm dışındaki bir yöntem arıyorsunuz.

Çok işlevli Word’deki yeni navigasyon alanı uzun metin belgelerine alışmayı kolaylaştırıyor.

İPUCU Adobe Reader’daki mini görüntülerin benzerleri ilk defa 2007 sürümü ile Word’de de edinilebiliyor. “Görünüm” menüsüne gelin, “Göster/Gizle” bölümünden “Küçük resimler”i seçin. Şimdi solunuzda bir liste sayfaları küçültülmüş olarak gösterecek. Buradan sayfaları hızla tarayabilir, sayfalara doğrudan tıklayabilirsiniz. Diğer bir izleme biçimi, “Belge görünümü” sayfa çubuğunda ön izleme görüntüsünü verir.

Word 2010’da bu minyatür görüntüler güçlü bir navigasyon aracına dönüşmüş durumda. Bunu gösterebilmek için menüden “Görüntü” sekmesine gelin, “Görüntü” kısmında “Navigasyon alanı” seçeneğini açın. Bütün alan sağ tarafa yerleştirilebilir, yahut sürükleyip bırak kullanılarak üstte durması sağlanabilir.

Navigasyon alanının üç sekmesi var. Hızla sürükleyip bırak yaparak başvurabileceğiniz başlıklar yapılandırılmış bir şekilde görülebilir. Menü fazla düzeyleri gösterip gizlemek veya başlığın düzeyini azaltıp arttırmak için veya ön izlemeye yeni başlıklar eklemek için farklı işlevler sağlıyor. Ön izleme görüntülemesinin bu değişmiş hali görsel açıdan daha tatminkar ve daha rahat kullanılabilir.

İkinci sekme, Adobe Reader’daki gibi, minyatür görüntüler sunuyor, böylece istenilen sayfaya tek tıkla gitmek mümkün oluyor. Üstünde arama alanı da olan üçüncü sekme karmaşık bir arama işlevi sunuyor. Üstüne bir arama terimi girecek olursanız ilgili alanlar belgede hemen seçiliyor, ayrıca navigasyon alanındaki listede beliriyor. Buradan ilgili alana tek tıklamayla geçebilirsiniz. Arama alanındaki artı şeklindeki göstergeye tıklarsanız, arama sona eriyor.

Bir arama terimi girmeden önce büyüteç simgesine tıklayarak özel arama görevleri gerçekleştirebiliyorsunuz. Buradan “Gelişmiş arama”nın yanı sıra “Değiştir”, “Tercihler” özelliklerini aramanız mümkün oluyor.

10. Excel Maksimum değeri belirli hücrelere atayın

Tabloda bir sonuç hücresinin içeriğini, maksimum değerinin solunda belirli bir yerde çıkartmak istiyorsunuz.

İPUCU Bu görev üç basit işlevin birleştirilmesiyle gerçekleştirilebilir. İşlevler tek bir formüle yerleşik. Düşünün bir: “B1”den

"B4"e kadar olan alanlar dört sayı içeriyor. En büyük sayı "B3"te, sonuç hücresi de "A3"te belirmeli. Bunun için şu formülü kullanın.

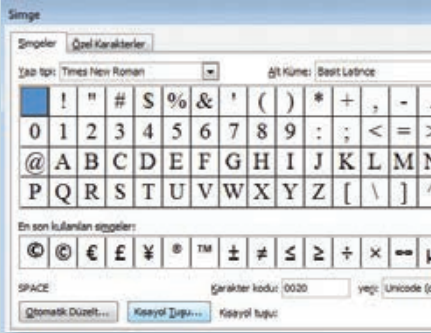
```
=INDEX(A1:A4;•  
MATCH(MAX(B1:B4);B1:B4;0);1)
```

Önce MAX (B1:B4) veri alanındaki en üst değeri verir. Bu değer, arama dizesi olan "B1:B4" arasında bir arama kıstası olarak iş görür. Kıyas türü "O"ken, bu işlev arama kıstasına denk olan arama dizesindeki ilk değerini konumunu verir.

"INDEX" (indis) işlevinin dize değişkeni, kıyasla belirtilen sıraya denk düşen sütunda yer alan aranan değer dizesini, yani "A1:A4"teki değeri sağlar.

11. Word 2003, 2007, 2010 Ayrı yazılan kısaltmaları hatasız yazın

"a.g.e." gibi birleşik yazılmayan kısaltmaların doğru yazımında sorun çekiyor musunuz? Kelime işlemci bu girişlerdeki sorunları otomatik düzelsin ister misiniz?

İnce ve zarif Küçük bir boşluk ile otomatik düzeltmenin gerekli karakter ayrımını yapmasını sağlayabilirsiniz.

İPUÇU Kısaltma gibi düşünmediğiniz kısaltmaları yazmanın kuralları biraz karışık. Mesela sayfa için "s." kısaltmasından sonra boşluk koymanız normal. Ama normal, boşluk tuşuna basarsanız iş biraz karışıyor çünkü tek seferde işlem bitmiyor. Düzeltmesiz boşluk için [Ctrl] + [Shift] + [Boşluk] yapabilirsiniz. İnce boşluksa manşetler için daha iyi gibi.

Word 2007'de "Ekle" sekmesindeki "Ekle / Simge" komutu veya "Tüm simgeler" özel karakter girmede kullanılabilir. "Simge" sekmesinde, uygun yazı tipini "Font" üzerinden seçin. Tüm yazı tiplerinde dar boşluk yok, "Arial" veya "Times New Roman" kullanabilirsiniz. Giriş alanında "Yazı tipi"ne tıklayın ve "2009" kodunu girin. "İnce Boşluk" aynı sıranın solunda gözüke-

12. Pratik ipuçları

DOĞRUCA ONENOTE'A GEÇİN

Şayet Microsoft'un OneNote'u artalarında açıksa, uyarı bloğunu [Windows] + [Shift] + [N] tuş kombinasyonu ile öne getirebilirsiniz.

OFFICE MENÜLERİNDE GEZİNTİ

Bir Office uygulamasında istediğiniz sekmeye hızla geçmek için, imleci üstüne getirip kaydırma çubuğunu hareket ettirin.

FIREFOX ANASAYFASINI YENİDEN AÇMAK

Belirlediğiniz anasayfayı, orta fare tuşuna basarak yeni bir sekmede açabilirsiniz.

WORD'UN VARSAYILAN YAZI TİPİNİ DEĞİŞTİRMEK

Bunun için "Biçim / Yazı tipi" komutunu açıp, istediğiniz yazı tipini ayarlardan seçtikten sonra "Varsayılan"a tıklayın.

cek. Bu prosedür günlük yazı işleri için sıkıntılı olacağından "Tüm simgeler" alanından tuş kombinasyonu belirleyin. Atanmamış [Ctrl] + [Alt] + [Boşluk] kombinasyonunu seçip "Ata"ya basın.

13. Photoshop Görüntü hizmetleri için el yapımı ufak kolajlar

Çektiğiniz fotoğraflardan kartpostal hazırlamayı düşünüyorsunuz. Ne var ki bulabildiğiniz hazır şablonlar hiç de yeterli değil.

Tasarım Fotoğraf yazılımlarının hazır tasarımlarını sevmiyor musunuz? Sorun yok, kendiniz yapın.

İPUÇU Fotoğraf kartpostal araçları geniş tasarım araçları sunsalar da genelde hoş giden sonuçlar çıkmaz. Photoshop'ta kendi kartpostalınızı yapmaya karar verdiyseniz, tek tek görüntüleri derleyip, yalnız kart-

postal olarak değil, bir poster veya bir albüm kapağı olarak kullanabilirsiniz. Belirlenen biçime bağlı olarak kendi işlerinizi farklı projelerde değerlendirebilirsiniz.

Dosya menüsü yahut [Ctrl] + [N] ile yeni bir dosya açın. Açılış sırasında boyutları belirleyin; biz 15 x 10 cm boyutlarını seçtik. Çoğunlukla aynı biçimi kullanıyorsanız vakit kazanmak için bir belge şablonu da hazırlayabilirsiniz. Şablon ayarlarınızı "Save Template" ile kaydedebilirsiniz. Bu istediğiniz dosya biçiminin daha sonra daha kolay yüklenmesini sağlar. Photoshop'unuzun cetvelleri görünmüyorsa, [Ctrl] + [R] yahut "View" menüsü ile açın, zira görüntüyü bölümlenmede bunu kullanacaksınız. Belirli bir boyutta görüntü bölümleri elde etmek için belgenizde ilgili yardımcı çizgileri oluşturun. Posta kartı biçimini aynı boyutta üç bölümden oluşturmak için her beş ve on santimde dikey yardım çizgilerine ihtiyacımız var.

Şimdi görüntüleri kolaja yerleştirmek için onları ardı ardına açmanız gerek. Tüm görüntülerde aynı 300 dpi çözünürlük olmalı. Durum böyle değilse bunu görüntüleri yerleştirmeden önce "Image / Image Size" ile değiştirebilirsiniz. İlk görüntüyü panoya [Ctrl] + [A] ve [Ctrl] + [C] ile kopyalayın. Sonra hazırladığınız belgeye gidin. Belgede "Selection rectangle tool" ile ilkin görüntü bölümünü çevreleyen alanı seçin. Ardından menüdeki "Paste in selection" ya da [Alt] + [Shift] + [V] tuşları ile panoyu dosyaya kopyalayın.

Yapıştırdığınız görüntü çok büyükse düzenlemeniz gerekecek. Görüntü boyutunu uyarlamak için [Ctrl] + [T] tuşlarına basın. Bozulmaları önlemek için [Ctrl] tuşuna basılı tutun, yalnızca köşeleri sürükleyin. Sonra [Enter] ile onaylayın. "Shift tool" aracı konumu bunun ardından değiştirmede kullanabilir. Seçtiğiniz tüm görüntüler doğru konumdaysa bütün kompozisyonu tonal değeri düzelterek veya mesela gradyan eğrisi kullanarak en iyi hale getirebilirsiniz. Dosyayı JPEG olarak kaydetmeden önce "Levels" ile son tonlama ayarlarını yapabilir "View / Delete Help Lines" ile yardımcı çizgileri silebilirsiniz.

14. Zoner Photo Studio 13 Etkili siyah-beyaz fotoğraflarınız olsun

Manzara resimleriniz epey hayran topladı ama bazı çalışmalarınızın siyah beyaz daha etkili olacağı iddia ediliyor.

Gri tonlar Zoner, o rengarenk güz sokağını, birkaç ayarla siyah-beyaz estetik bir görüntüye dönüştürüyor.

İPUÇU Zoner Photo Studio 13, dijital fotoğrafları tek renk sanat eserlerine dönüştürmede kullanılıyor. Gri ton seçeneklerini [Ctrl] + [G] ile görebilirsiniz. “User defined” yöntemini seçebilirsiniz. Siyah, yeşil ve mavi kanalları için ayrı kontroller içeren bir kanal mikseri ile kolayca yüksek kaliteli siyah beyaz bir görüntüyü oluşturabilirsiniz.

Not: “Standardize” tuşuna basarsanız, Zoner otomatik olarak orta parlaklığı seçer. [Ctrl] + [I] ile “Enhance Colors” seçeneğini görüntüleyebilir, siyah beyaz görüntüye bir ton verebilirsiniz, “Editor / Quick Fix” üzerindeki efektlerden gerektiği ölçüde siyah veya beyaz vinyet eklemeniz de mümkün.

15. Photoshop CS, Elements Görüntüleri kayıpsız büyütün

18 megapiksel kameraların çözünürlüğü bile zaman zaman düşük kalabilir: Özellikle de fotoğraftan detay alırsanız.

Biküçük ve düzgün Nesnelerin kenarlarında basamak düzeyi etkisini engellemek için bu büyütme yöntemini kullanın.

İPUÇU Konuya ve kullanılan lensin kalitesine bağlı olarak fotoğraf iyi ise genelde %100 büyütme mümkün. Ama görüntü

Düzenlenmiş

Orijinal resim

16. Profesyonel ipucu: Gündoğumuna uygun ışık yakalayın

Bazen bir manzaranın o çarpıcı havasını bir türlü yakalayamazsınız. Oysa PC başında birkaç düzenlemeyle bu sorunun üstesinden gelebilirsiniz.

SORUN

Sabah güneşi sağ olsun, asıl manzara altın bir ışığa boğulmuştu. Ama beyaz dengesi yüzünden, görüntüde mavi renk sisi yok. O sıcak havayı tümüyle yakalamak zor değil. Renk ısısını düzeltmek için “Camera Raw”ı kullanın, ölü renklere ışık saçın.

SICAK RENKLER YARATIN

Photoshop Elements içerisinde düzenlenecek görüntüyü “File / Open” yoluyla seçin. Biçimi “Camera Raw”a getirip “Open”a tıklayın. Şimdi “Color Temperature” denetleyicisini (+)’ya getirin. Dağlar, gökyüzü şimdi sıcak, hoş mu hoş oldu.

RENKLERE IŞIK SAÇIN

Renkler şimdi daha sıcak oldu olmasına ama biraz da ölgün duruyor. Daha etkileyici bir hava yaratmak için doygunluğu arttırmalı. Bunun için “Dynamics” altındaki denetleyiciyi (+)’ya çekin. Bu halihazırda kuvvetli olan renklere aşırı doygunluk vermeden zayıf renkleri güçlendirir.

GÖK YERE UYSUN

Sıcak bir gökyüzünün manzarayı tamamlamasını sağlamalısınız. Önce dosyayı yüklemek için Camera Raw diyalog kutusu içinde “Open Image”a tıklamalısınız. Düzey paleti gösterilmiyorsa “Window / Levels” ile açın. Course eklemeyen önce rengi tanımlayın. Bunun için “Set Foreground color” simgesiyle renk seçeneklerini çağırın. Şimdi bir turuncu tonu belirleyin. Düzey paletinde “Create new filling or setting level”a tıklayın, sonra “Course”u seçin. “Course filling” penceresinde, “Reverse”ü seçin. “Course”a tıkladığınızda “Edit courses” penceresi açılacak. Sağ üstteki “Opacity”yi (-)’ye basarak yaptığınız renk doygunluğunu düşürün ve seçiminizi “OK”e basarak onaylayın. Daha doğal bir görünüm için turuncuyu göğün renkleri ve yapısı ile karıştırabilirsiniz. Bunun için course düzeyi olarak “Light points” doldurma yöntemini seçin ve opacity’i (-) ile düşürün. Böylece daha sıcak bir gökyüzünüz oldu.

kalitesinin yanında büyütmenin sevilmesinin bir sebebi daha var: Dosya büyüklükleri de artıyor, hatta bir bilgisayarda işlemek son derece zorlaşıyor. O halde bölüm bölüm büyütün! Aşağıdaki ipuçları görüntüyü en iyi hale getirmede yardımcı olacak.

KUMLANMAYI ENGELLEYİN: Ölçek arttıkça bozulmalar da artacak. Bölümü büyütmeden önce görüntüdeki kumlanmayı alın ki, filtre daha büyük biçim içerisinde o görüntüyü fark edemesin. “Filter / Noise Filter / Reduce Noise” ardından filtre etkilerinizi konunuza uygulayın. Her halükarda burada biraz dikkatli olmalısınız. Sonrasında keskinleştirme aşaması gelecek.

BÖLÜMÜ TANIMLAYIN: Bunun için “Release Tool”u çalıştırın, bir çerçeve çizin, görüntüye çift tıklayarak seçiminizi onaylayın. Şayet belli bir sayfa oranı veya özel boyut istiyorsanız, görev çubuğu alanına “60 cm” ve “40 cm” girin.

Dikkat “Resolution” alanı hep boş olsun. Photoshop kayıp pikselleri otomatik olarak tolere ediyor.

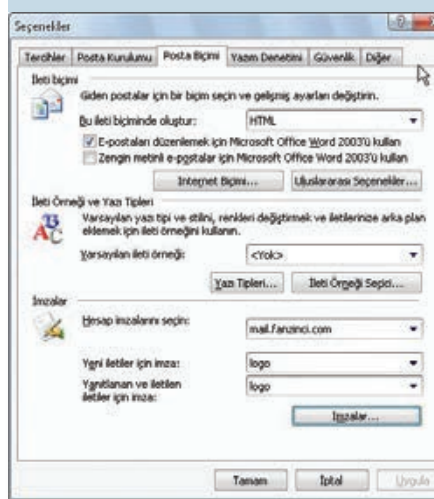
GÖRÜNTÜ ÖLÇEĞİNİ BÜYÜTÜN: [Alt] + [Ctrl] + [I] ile “Image size” seçeneğini çalıştırın. “Resample Image” seçeneğini etkinleştirip “Bicubical (best for smooth gradients)”ı seçin. “Pixel repetition” yöntemi pikselleri duble artırıyor ve bu yöntemin modası geçti. Sonucunda kontrast kenarlarında o çok korkulan basamak düzeyleri oluşuyor. Adobe büyütme işlemi için “Bicubical (best for smooth gradients)”ı öneriyor çünkü bu hesaplama basamak düzeyleri oluşmasına mani oluyor.

Gerçi sonuç bir miktar yumuşak oluyor. Bunun alternatifi olarak örneğin “300 dpi” gibi istediğiniz değeri girin, gerekirse genişlik ve yüksekliği değiştirin. Sonra “OK”e basın.

KENARLARI KESKİNLEŞTİRİN: Büyütülen görüntü görelî yumuşak olacak, bunun başlıca nedeni kontrast kenarları ve harfler. Muhakkak keskinleştirmeyi sonra, ideal olarak “Mask” ile yapın. Bunun komutu “Filter” menüsü altındaki “Sharpen”. Büyük biçimlerde keskinleştirme de büyüyor.

17. Outlook 2003, 2007, 2010 Eski sürümdeki imza ve belge şablonlarını alın

Yeni bir sürüme geçtikten sonra veya bilgisayarınızı yeniden biçimlendirdikten sonra PST dosyanızı (Personal Store) bütünleştirdiniz. Ama, e-posta imzası gibi bazı veriler kayıp!

Bulundu Outlook imzaları, Windows uygulama verilerinizin alt klasöründe tek tek dosyalarda yer alıyor

İPUÇU Outlook imzalar, belge şablonları ve düzenlemeler gibi unsurları PST dosyasında değil, Kayıt Defteri’nde veya Windows kullanıcı profili altındaki farklı dosyalarda yer alır.

Bu imzaları korumak için, eski sürümden bu dosyaları yedekleyin veya dosyaları bulun. Bunun için eski sisteminizdeki “C:\Documents and Settings\[Kullanıcı Adı]\Application Data\Microsoft\Signatures” klasörüne veya XP’de Windows Explorer yedeğine bakın. Vista veya Windows 7’de ilgili klasör “C:\User\[Kullanıcı Adı]\AppData\Roaming\Microsoft\Signatures” adıyla kayıtlı. İlgili tüm dosyaları kopyalayın. Farklı e-posta biçimlerine uyabilsin diye her imza için bir TXT, HTML ve RTF dosyası mevcut.

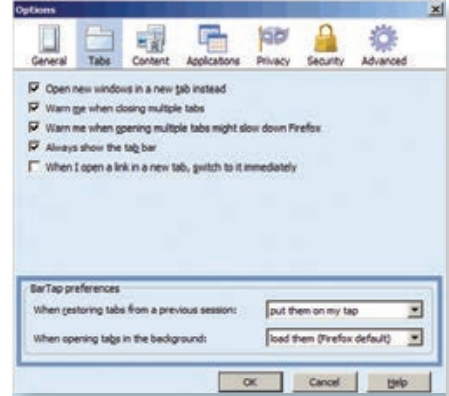
Outlook’un kurulu olduğu yeni sisteme gidin. İşletim sistemine göre ilgili veri klasörüne bakın ve kayıtlı imza dosyalarını kopyalayın. Bir alt klasör yoksa siz oluşturun.

Sonrasında bir ileti derlediğinizde imzaları yeniden göreceksiniz. Otomatik uygulama için yeni bir ileti açın. Menü çubuğunda “Araçlar / Seçenekler / İmzalar / İmza”ya tıklayın. Ardından çıkacak diyalog kutusunda imzaları tek tek seçip düzenleyebilirsiniz. Sağ üst alanda varsayılanı belirleyin. Süreci tüm posta hesaplarınız için yineleyin. Ayarları uygulamak için “Tamam” a tıklayın.

Not: Aynı işlemi uygulayarak eski Outlook sürümünüzdeki belge şablonlarınızı da kopyalayabilirsiniz. Gerekli dosyalar aynı dizin yapısında, aynı konumda ama “Signatures” alt klasöründe değil, “Templates” alt klasöründe. Varolan tüm OFT dosyalarını kopyalayıp yeni sisteme yapıştırın.

18. Firefox Web tarayıcınızdaki açık sekmeleri yalnız istediğinizde yükleyin

Firefox’u kullanırken önemli web sitelerine hızla bakmak için çoğu sekmeyi açık tutarız. Ancak bu yazılım başlangıcını yaşıttığı gibi, zaman zaman sorunlara da neden oluyor. Sorunu çözmek elinizde.

İsteğe bağlı sekme Sekme içeriklerini istediğinizde yükleyin. Bu, Firefox başlangıcını kesinlikle hızlandıracak.

İPUÇU Çalışırken çok sayıda sekme açaksa, (bu sayının DVD’sinde yer alan) ücretsiz BarTab eklentisini kurabilirsiniz, BarTab yalnızca istendiğinde ve gerektiğinde Firefox’ta açılan sekme içeriklerini yükler. Bu hem zaman hem de para kazandırıyor. Diyelim ki yolculuktasınız, veri indirmek için para ödüyorsunuz.

Web sitesinden “Add to Firefox” a tıklayın ve tarayıcınızda XPI dosyasını açın. “Install Now” a tıklayarak kurulumu çalıştırın, ardından “Restart Firefox” ile tarayıcıyı yeniden başlatın.

BarTab’ı ayarlamak için “Araçlar / Eklentiler” i açın, listeden “BarTab” ı seçin ve “Ayarlar” a tıklayın. Önceki oturumlardan kurtarılan sekmeler için “Tabs” da “Do not load” ı seçin. Diğer yandan “Tabs open in the background” için “Load” seçeneğini ayarlayın. Burada sayfaları yüklenecek bir sunucu listesi yaratabilirsiniz. Bu işlemi en iyi hale getirmede yararlı.

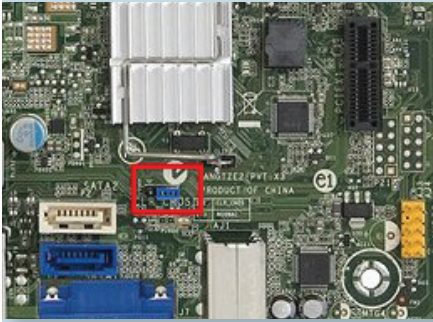
Tarayıcınızı başlatırken yalnız etkin sekme yüklenecek ki başlangıç hızlansın. Firefox daha sonra etkinleştirince diğer sekme içeriklerini yükleyecek. Sitelerden bir kısmını yine de yüklemek isterseniz tarayıcı başlangıcı çok az gecikiyor ama yine de önemli sitelere hemen erişebileceksiniz. Bu sitelerin neler olacağını belirlemek için açık sekmeye sağ tıklayın. İçerik menüsünden “Always load tabs of [Web Sitesi Adresi]” yazın.

Bu güncelleme yalnızca istenmeyen hacimde veri yüklenen, erişimin yavaşladığı, mobil bilgisayarlarda işe yaramıyor. Öte yandan Firefox'un yükleme açılışına da gem vuruyor.

19. Masaüstü bilgisayar BIOS parolasını başarıyla okuyun veya silin

Güvenlik kaygınız kendi başınıza çorap ördü, BIOS'u yeniden ayarlamak istediniz, ama parolayı unuttunuz.

RTC'yi silin Parola silmenin bilinen bir yöntemi, RTC temizleme Jumper'ını ayarlamak. Tabii, bilgisayarınızda varsa.

İPUÇU BIOS parolası temizlemenin en kolay yolu silme jumper'ını ayarlamak. Bu jumper neredeyse bütün kişisel bilgisayarların klasik anakartlarında mevcut. Anakartınızın kılavuzunda "BIOS Reset", "Clear RTC" veya "CMOS Reset" bilgilerini arayın, (kullanım kılavuzunu gerekirse üretici web sitesinden indirebilirsiniz). Aradığınız bilgiler ve talimatlar genelde "Jumpers" bölümü altında olur. Yakın zamanlarda jumper görevi üstlenen tarayıcılar çıkmaya başladı, bunlarda BIOS ayarları ve parolalar kayıtlı olduğundan, bunların güç kaynağı ile bağlantısı kesilince parola siliniyor.

Kılavuzdaki talimatları izleyin, şayet anakartınızda uygun bir jumper veya tarayıcı yoksa BIOS RAM'i tampon bellek pilini çıkartarak silmeyi de deneyebilirsiniz. Bu işlemlerde bilgisayar kablusunu muhakkak prizden çıkartın. Lityum pili çıkartın ve pil bölgesine ufak bir bozuk para koyun. Bu sayede BIOS bellek içeriğine giden kalıntı voltaj atılmış olur. Şimdi en az 10 dakika (soğuk bir bölgedeyse en az 15 dakika) bekleyin, sonra parayı alıp yerine pili yerleştirin. Yeniden başlatma sırasında BIOS'a girip fabrika ayarlarını yükleyin. Bilgisayarı yeniden başlattıktan sonra BIOS'U yeniden yapılandırabilirsiniz. Bu yöntem genelde dizüstü bilgisayarlarda işe yaramaz. Böylece durumlarda üreticinin ürün destek kılavuzlarına bakabilirsiniz.

20. Toshiba Flat TV HDMI'ı uzun süre kullandıktan sonra tuhaf gürültüler geliyor

Toshiba TV'niz medya oynatıcısına bir HDMI kablosu vasıtası ile neredeyse "pamuk ipliği ile" bağlı. Bu ikili bir süre çalıştıktan sonra keyfinizi bozacak yankılanmalar, ses bozulmaları oluşturuyor. Yeniden başlatmak işe yarıyor ama kısa bir süre için.

HDMI Echo

Due to Toshiba's ongoing quality control check, we have identified a small issue with some of our TVs. In certain circumstances these models may show the following symptoms:

In rare circumstances, if the TV is used continuously via an HDMI port, a sudden echo or distorted sound may be experienced. Any change in input source or turning the TV off and on again will temporarily correct any occurrence.

If the audio echo is interfering with the usage of your TV, please refer to the links on the table below.

Screen Size	Range	Model Number	Fix/Service
32, 37, 42	AV	623D, 625D, 633D, 635D, 636D	Please Download & install new Firmware
32, 40	LV	665D, 675D, 685D	Please Download & install new Firmware
32, 37, 42	RV	623D, 625D, 633D, 635D, 636D, 665D, 685D	Please Download & install new Firmware
46, 55	SV	675D, 685D	Please Refer To: Click Here
32, 37, 42, 46	XV	622D, 625D, 633D, 635D, 636D	Please Refer To: Click Here
37, 42, 47, 55	ZV	625D, 635D	Please Refer To: Click Here

Önemi yok canım! Toshiba web sitesindeki hizmet talimatlarına bir göz atın, Toshiba'nın derterli ne kadar çokmuş, fikir edirsiniz.

İPUÇU Gürültü sorunları (teneke gibi bir ses ve yankılanmalar) HDMI bağlantıdan kaynaklanıyor. Yeniden başlatmak sorunu kısa bir süre için çözdüğüne göre, bu işin müsebbibi HDMI denetleyicisinin tampon belleği olsa gerek.

Forumlarda Toshiba Destek biriminin türlü çözümleri okunabilir. Medya oynatıcının değiştirilmesinden tutun, bir Cinch kablosu ile seslerin ayrıca aktarılması gibi şeyler öneriyorlar. Ama bu yöntemleri kullanmanız demek yüksek kalite dijital sinyalden vazgeçip, analog sinyale mecbur kalmanız demek ki bu da son derece saçma. O halde ne yapabilirsiniz? Toshiba Destek Birimi'ne hemen başvurun, çünkü beklemek demek garanti süresinin dolması demek. Şayet orada aynı hata çıkmazsa demek cihazda bir sorun yok. Ses sorunları çok sık başınıza geliyorsa, Destek Birimi sorunlu cihazı tamir edene yahut değiştirene dek uğraşın. Yahut sorunu kısa bir süreliğine çözecek yeniden başlatma yöntemi tercih edebilirsiniz. Daha iyi bir çözüm medya oynatıcısı ve TV arasındaki AV alıcısını değiştirmek. Analog ses aktarımı son çare olmalı.

Sorunlu modeller: AV serisi: 623D, 625D, 633D, 635D, 636D – 32-inç, 37-inç ve 42-inç modellerde; LV serisi: 665D, 675D, 685D - 32-inç ve 40-inç modellerde; RV serisi: 623D, 625D, 626D, 633D, 635D, 636D - 32-inç, 37-inç ve 42-inç modellerde; XV serisi: 622D, 625D, 632D, 635D, 636D - 32-inç, 37-inç, 42-inç ve 46-inç modellerde; ZV serisi: 625D, 635D - 32-inç, 42-inç, 47-inç ve 52-inç modellerde; SV serisi: 675D, 685D –46-inç ve 55-inç modellerde. Toplamda 71 model var.

21. WDTV Live Plus Medya alıcınıza firmware güncellemesi ile yeni özellikler

WDTV Live Plus çok etkileyici. Her şeyi düzgün çalıştırıyor, kullanması son derece kolay. İsteyeceğiniz daha başka bir şey yok gibi geliyor.

Product Update

We're pleased to offer the following updates for your WDTV Live Plus HD media player. Installing your media player is simple, just follow the instructions below, grab your remote and enjoy the show!

What's in this update? Release 1.04.10 (04/12/2011)

- Supports Dolby, DTS and ProLogic Surround sound interfaces
- Supports Netflix for U.S.A. & Canada users, Netflix, YouTube, and Netflix Digital 5.1 surround sound feature
- Supports Cinemaware Application
- Resolved playback problems with certain .m2ts files
- Resolved playback problems with certain .m2ts files
- Resolved playback problem where user playback don't display
- Resolved playback problem where the HD file don't start to play on power-on when playback stop
- Resolved problem with image quality
- Resolved problem with image quality

Dahası da var Firmware güncellemesi ile WDTV Live Plus, şimdi Facebook'u ve hava durumu uygulamasını destekliyor.

İPUÇU Western Digital'den WDTV Live plus gibi medya alıcıları, USB bellekten veya LAN veya internet sunucularından doğrudan multimedya içerik oynatabildiklerinden ötürü son derece popüler. WDTV kutusu daha fazla şey de yapabiliyor: YouTube videoları veya Pandora Internet Radyo yayınlarını çalabiliyor. 13.1.2011 tarihli, yeni 1.04.10 Firmware sürümünde Facebook'u, Blockbuster on Demand'i, Deezer'ı, Flango'yu ve AccuWeather.com hava durumu sitelerini de destekliyor.

Herhalde aklınıza şu soru geldi: Facebook hesabınızı WDTV uzaktan kumandası ile nasıl yöneteceksiniz? Kumanda şart değil! USB klavyenizi kullanabilirsiniz. Böylece hem Facebook'u rahat idare edeceksiniz, hem de YouTube videoları arasında sörf daha kolay olacak çünkü uzaktan kumanda ile alfabeden harf seçmek zorunda kalmayacaksınız. Üstelik şimdi aynı anda iki dosya birden indirebileceksiniz. Teoride bu özellikler hep vardı ama sadece teoride!

WDTV kutunuzun firmware'ini güncelleme en kolay yolu, başlangıçta işlevsel bir Internet bağlantısı kurmak. Kutu her yeniden açılışta yeni bir firmware var mı diye bakıyor, varsa kurmak isteyip istemediğinizi soruyor. Şayet (uzaktan kumanda ile) "Yes" dersanız, her şey otomatik olarak tamamlanıyor. ☑

22. Uzman ipuçları: WeTab için Windows 7

Hevesle yeni WeTab'inizi aldınız. Ama zaman geçti, sinirinizi bozmaya başladı. CHIP, bu tablet bilgisayarın en iyi nasıl kullanacağını gösteriyor.

WeTab mümkün her işlevi yerine getirebileceği iddiası ile çıktı. Ama altı ay geçmesine karşın yaptığı işler hiç de tatminkar değil. Bu güncellemeler de WeTab'ı güncel Firmware 2.2 yüklü Android tabletler gibi "kullanılabilir" kıldı en fazla. Ama hepsinin iPad'e yetişmek için gidecek çok yolu var. Yine de WeTab'in kullanılabilirliğini ortaya çıkarmak mümkün. Bu nasıl mı mümkün? WeTab'de onu bir netbook seviyesine çıkaracak donanımı mevcut. Hatta WeTab'in içindeki donanım, çoğu netbook'tan daha iyi, gelin görün ki WeTab'in kendi yazılımı yeterince desteklemiyor. Windows 7'de ise bu destek mevcut. Ve WeTab donanımı Windows 7 ile kusursuz çalışıyor.

Tablet PC'den kar etme yolu

WeTab'e Windows kuruyoruz, peki buna değer mi? Kesinlikle! Çünkü bu sayede 32 GB SSD, bir UMTS ve GPS modülü, iki USB girişi ve bir HDMI çıkışı olan bir netbook'a, hem de 530 €'ya sahip olacaksınız. Peki bu iş için neler gerekiyor? En az bir tane 4 GB USB bellek, birer USB klavye ve fare.

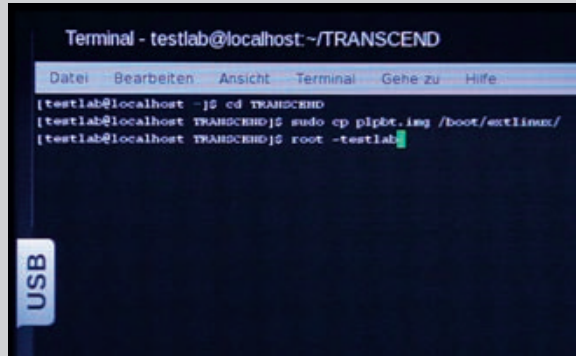
USB bellekte kullanacağınız, kurula-bilir Windows 7, Knoppix ve "Plop Boot Manager" dosyaları olmalı. USB belleğe Knoppix kurmak için "Universal USB Installer" (pendrivelinux.com) ve Windows 7 kurmak içinse "Windows 7 USB/DVD Download Tool" (microsoft.com) yazılımları işinizi görür. Bir şey ters giderse WeTab'inizi, USB belleğe WeTab Kurtarma (wetabcommunity.com) kurarak eski haline getirebilirsiniz.

1. WeTab Pazarı: Root Shell kurulumu

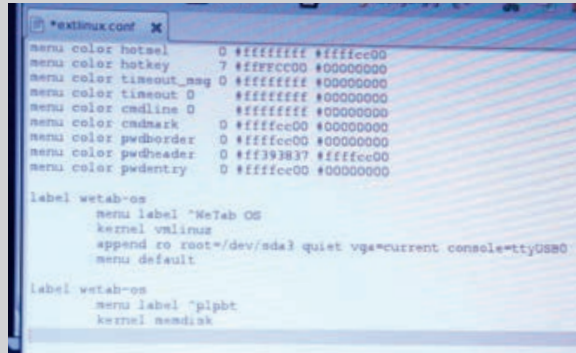
Komut istemi: Yahut "cmd", Windows dünyasında adı bu. WeTab pazarından "Tools and Services" bölümünden "Root Shell"i (Kök Kabuk) indirin ve başlatın. Bu aşamada bir USB klavye bağlarsanız, sonraki aşamalar kolaylaşır. Root Shell'de "gedit" komutunu girin. Bir düzenleyici paketi hemen kurulacak.

2. "Plop" önyükleme yöneticisi

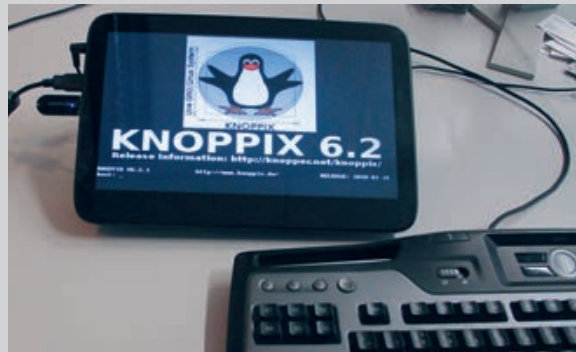
"Plop": En son "Plop" önyükleme yöneticisini edinmek için www.plop.at adresini ziyaret edin. Buradaki ZIP dosyasında "plpbt.img" dosyası mevcut. Bu dosyayı USB belleğe aktarın ve WeTab'e takın. "cd" [taşınabilir belleğin adı] ile USB belleğin dizininde Root Shell'e gidin. Şimdi şunu yazın: "sudo cp plpbt.img/boot/extlinux/". Ardından "root - [WeTab parolanız]", sonra da da "sudo gedit/boot/extlinux/extlinux.conf".

3. "extlinux.conf" dosyasını düzenleyin

Ön yükleyiciyi düzenleyin: Şimdi, Root Shell'in yakınındaki yeni bir pencerede "extlinux.conf" dosyasını düzenleyebilirsiniz. Burada ikinci satırdaki "Timeout" değeri olarak 60 girip, beşinci satırdaki "menu hidden" komutunu, başına "#" işareti getirerek iptal edin. Listenin sonundaki "label bios"un öncesindeki dört satıra "label plop", "menu label ^plpbt", "kernel memdisk" ve "initrd plpbt.img" yazın. Şimdi dosyayı kaydedip, WeTab'inizi yeniden başlatın. Ekrana bir önyükleyici menüsü çıkacak.

4. Knoppix'le önyükleme ve disk bölümlendirme

Windows'a yer açın: Önyüklemeli Knoppix yüklü USB belleği takın. Şimdi Bootloader'da, Plop'tan, sol üstteki ışıklı algılayıcı ile klavyeden bilgileri girip, "USB point"i basılı tutarak seçin. Akabinde Knoppix'in ön yüklemeye geçtiğini göreceksiniz. Knoppix'te ekran kipini seçin ve "Settings" altındaki "GParted" adlı bölümlendirme aracını açın. Şimdi de büyük bölümü 16 GB'a düşürün.

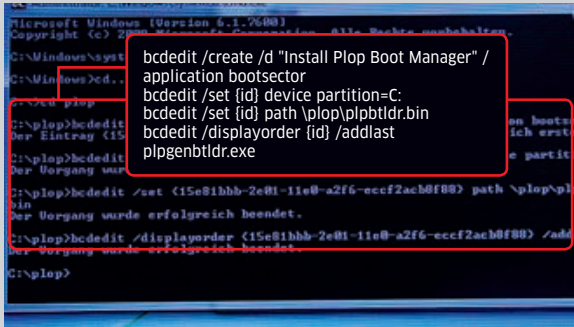

5. Windows 7 (32 bit) kurun

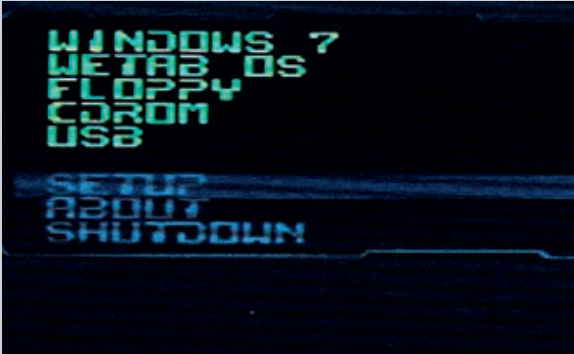
Windows: Windows Kurulum'unu USB bellekten çalıştırın ve boş 16 GB'lık alana Windows 7'yi kurun. Windows 7 sürücüleri şuradan edinilebilir: ftp://service.pioneer.net.au/PUB/Drivers/L11.

6. Windows altında Plop Boot Manager'ı çalıştırın.

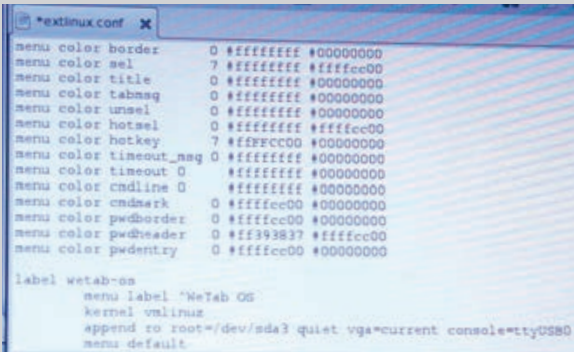
Windows "Plop" lıyalım: Gerekli arşiv dosyasını plop.at/de/bootmanager.html adresinde, "plpgen.btldr-0.8.zip" adıyla bulabilirsiniz. WeTab'de "C:\Plop" klasörünü oluşturun ve USB bellekteki arşivden "plpinstc.com" ve "plpgenbtldr.exe" dosyalarını kopyalayın. "plpinstc.com" dosyasını "plpbt.bin" olarak yeniden adlandırın, yönetici olarak "cmd" komutunu girin. Şimdi de ilgili metni girip, "plpgenbtldr.exe" dosyasını çalıştırın.

7. WeTab OS'u tekrar görünür kılın

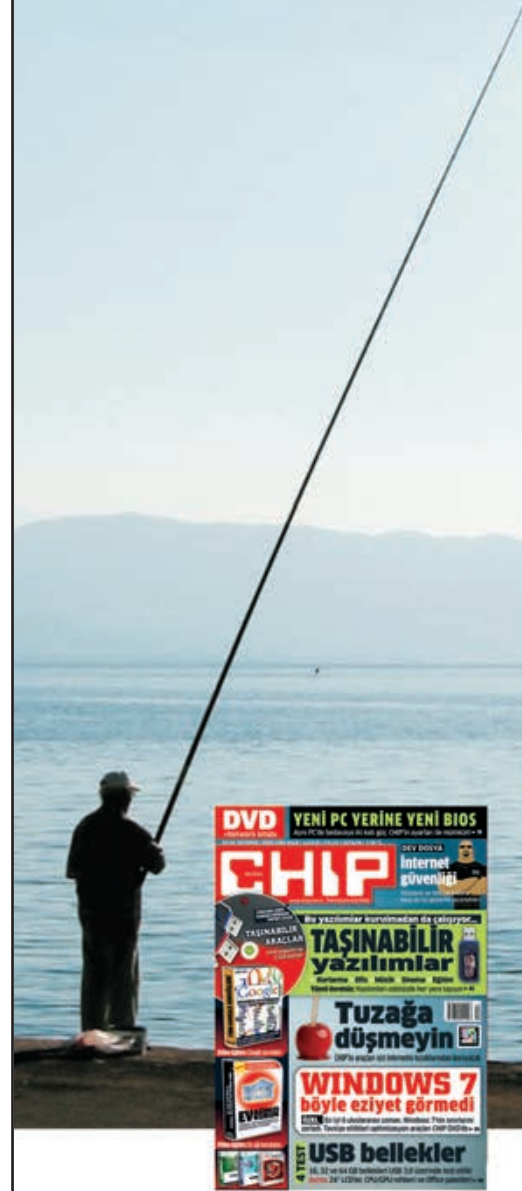
Plop yapılandırma: WeTab'i yeniden başlatacaksanız muhakkak USB klavye takılı olsun. Bu birkaç kez denemeyi gerektirebilir. Plop Boot Manager'ın "Setup/Profiles" (görüntüde mavi renkte olan) seçeneği altındaki ilk profili "Windows 7" olarak adlandırın. Sonra, Windows 7 profilinin altında, "WeTab OS" adında ikinci bir profil tanımlayın. "Show in Main Menu" seçeneğinde "Yes" işaretli olsun, "Linked Partitions" altındaki ilk sırayı [B] tuşuna basarak ön yüklemeli hale getirin.

8. Sorunsuz önyükleme

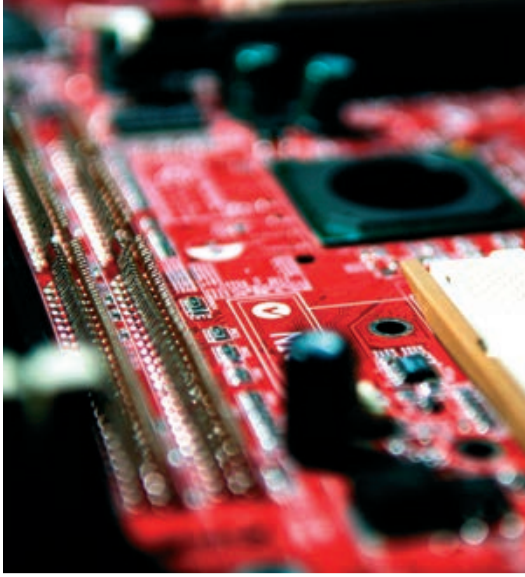
Çantada keklilik: Her iki işletim sisteminin de Plop Boot Manager altında sorunsuz ön yükleme yapması için iki ayar gerekiyor: Windows 7 altındayken [Windows] + [Pause] tuşlarına aynı anda basın ve "Gelişmiş ayarlar / Başlat / Onar" altındaki gösterme süresi önünde yer alan onay kutucuğundan onayı kaldırın. Sonra da WeTab işletim sistemi altındaki "extlinux.conf" dosyasını, 3. basamaktaki Root Shell'deki basamakları takip eder gibi, eski durumuna getirmek üzere düzenleyin.

Hedef kitle böyle yakalanmaz!

CHIP okurunu tanımıyorsanız işiniz zor tabii...

CHIP okuru sadece "CHIP Okuru" değildir. O, aynı zamanda bir girişimci ruh, bir trendsetter, bir moda takipçisi, bir maceracı, bir teknoloji avcısı, bir sporsever, bir stil sahibi, bir iletişim kurdu ya da bir vizyonerdir... Yani CHIP okuru, Türkiye'dir; CHIP'te çıkan ilanlar Türkiye'ye ulaşır. CHIP kaliteli anlayışı ve özenli yayıncılığı ile okurları için tam bir referans kaynağıdır. O yüzden CHIP'te çıkan ilanlar tam hedefini vurur, yüksek etkileme gücüne sahiptir.

TEST CİHAZLARI
Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçırın okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir kategoride yer alı-

yor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her TOP 10'u şu sınıflara ayırıyor.

■ Zirve sınıfı (100-90 puan),

■ Üst sınıf (89-75 puan)

■ Orta sınıf (74-45 puan)

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyat-

CHIP TOP 10

DONANIM LİSTELERİ

- 167 DSLR Fotoğraf Makineleri (1000 €'ya kadar)
- 167 Dijital Fotoğraf Makineleri (Giriş seviyesi)
- 167 Dijital Fotoğraf Makineleri (Genel çözüm / stil)
- 167 Dijital Fotoğraf Makineleri (Mega-Zoom)
- 168 Dijital Video Kameralar (High definition)
- 168 Cep Telefonları (İş telefonları)
- 168 Cep Telefonları
- 168 Yazıcı (Çok fonksiyonlu renkli lazer)
- 169 Yazıcı (Çok fonksiyonlu mürekkep püskürtmeli)
- 169 Televizyon (32 inç LCD)
- 169 Televizyon (40/42 inç LCD / Plazma)
- 169 Televizyon (43 inç ve üzeri LCD / Plazma)
- 170 Sabit Diskler (SATA), 3,5 inç
- 170 Sabit Diskler (Notebook, 2,5 inç)
- 170 AMD Anakartlar (AM3)
- 170 Intel Anakartlar (Soket 1156)

larını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

■ Zirve sınıfı (100-90)
■ Üst sınıf (89-75)
■ Orta sınıf (74-45)
■ Tavsiye edilmez (44-0)
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAKİNELERİ (1000 EURO'YA KADAR)

3. Sıra: Sony Alpha 33

Transparan aynalı SLR, ISO 12.800'e kadar fotoğraflar, 3D döner panorama, Live View'da hızlı otomatik odaklama, gerçekçi renkler ve az kumlanma, iyi menü ama pil süresi kısa

Sıra	Ürün	Toplam Puan	Fiyat (yaklaşık)	Foto Kalitesi (%45)	Donanım/Kullanım (%40)	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi	Seri çekim (min./max. kare sayısı)	Etkeltil megalapiksel	ISO değeri	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)	
1	Sony Alpha 55	97,8	750 €	95	100	100	210/600	0,18	10,0/19	16	100-25.600	•	MS, SDXC	520
2	Canon EOS 60D	95,7	900 €	100	93	90	1.680/3.110	0,08	5,1/18	17,9	100-12.800	-	SDXC	755
3	Sony Alpha 33	94,2	650 €	93	99	85	230/530	0,18	7,0/7	14	100-25.600	•	MS, SDXC	510
4	Sony Alpha 580	91,6	820 €	99	87	83	1.070/1.690	0,2	5,0/21	16	100-25.600	•	MS, SDXC	695
5	Sony Alpha 550	87	650 €	95	78	86	660/1.020	0,15	4,9/18	14	200-12.800	•	SDHC, MS	680
6	Canon EOS 50D	86,9	800 €	91	80	93	770/1.230	0,08	6,2/17	15,1	100-12.800	-	CF	820
7	Pentax K-7	86,7	830 €	79	97	82	750/1.600	0,1	5,2/15	14,5	100-6.400	•	SDHC	755
8	Nikon D90	86,5	660 €	97	83	67	1.250/1.850	0,07	2,9/9	12,2	100-6.400	-	SDHC	710
9	Pentax K-r	84	650 €	88	79	87	480/1.120	0,13	5,9/12	12,2	100-25.600	•	SDHC	600
10	Sony Alpha 560	85,6	700 €	92	87	63	1.040/1.470	0,2	2,3/11	14	100-25.600	•	MS, SDXC	690

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ (GİRİŞ SEVİYESİ)

2. Sıra: Casio Exilim EX-Z2300

14 megapiksel kamera, geniş aç, optik imaj sabitleyici, uzun pil süresi, iyi menü yönetimi, çok sayıda sahne modu, ancak yüksek vinyetleme ve doku kaybı

Sıra	Ürün	Toplam Puan	Fiyat (yaklaşık)	Foto kalitesi (%45)	Donanım/Kullanım (%40)	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi	Seri çekim (min./max. kare sayısı)	Etkeltil megalapiksel	Optik aralık	Optik zoom	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)	
1	Casio Exilim EX-H15	73,0	350 \$	65	75	93	540/1.780	0,33	0,5	14,0	24-240	10x	•	SDHC	205
2	Casio Exilim EX-Z2300	72,1	400 \$	69	69	88	280/1.210	0,35	-	14,0	26-130	5x	•	SDHC	149
3	Panasonic Lumix DMC-ZX3	72,0	450 \$	72	74	65	160/580	0,40	1,9 (3 kare)	14,0	25-200	8x	•	SDXC	160
4	Fujifilm Finepix F80EXR	70,9	280 \$	70	66	85	150/430	0,40	1,7 (5 kare)	12,0	27-270	10x	•	SDHC	205
5	Canon Digital Ixus 200 IS	69,8	380 \$	79	62	65	160/500	0,39	0,9	12,0	24-120	5x	•	SDHC	152
6	Canon Digital Ixus 100 IS	68,4	260 \$	74	64	66	130/1.050	0,41	0,9	12,0	33-100	3x	•	SDHC	132
7	Canon PowerShot SX130 IS	68,3	280 \$	80	69	31	230/780	0,75	0,9	12,0	28-336	12x	•	SDXC	308
8	Fujifilm Finepix F70EXR	68,0	250 \$	76	61	63	150/420	0,46	1,7 (3 kare)	9,8	27-270	10x	•	SDHC	200
9	Samsung ST70	67,9	220 \$	74	63	65	110/350	0,56	0,8	14,0	27-135	5x	•	microSD	135
10	Canon Ixus 105	67,5	190 \$	74	57	75	150/540	0,43	0,9	12,0	28-112	4x	•	SDXC	140

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GENEL ÇÖZÜM

2. Sıra: Canon Powershot G12

Çok iyi fotoğraf kalitesi ve donanım özellikleri ancak fotoğraf çekiminde biraz yavaş kalıyor.

YENİ
YENİ

Sıra	Ürün	Toplam Puan	Fiyat (yaklaşık)	Foto Kalitesi (%45)	Donanım/Kullanım (%40)	Pil Süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi	Seri çekim (min./max. kare sayısı)	Etkeltil megalapiksel	ISO değeri	Optik aralık	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)	
1	Nikon Coolpix P7000	91,9	520 €	93	92	89	200/690	0,37	1,4	10	28-200	7,1x	•	SDXC	360
2	Canon PowerShot G12	86,5	520 €	93	90	57	210/1.970	0,51	2	10	28-140	5x	•	SDXC	400
3	Canon PowerShot G11	85,9	440 €	87	89	76	230/2.000	0,46	1,1	10	28-140	5x	•	SDHC	400
4	Panasonic Lumix DMC-LX5	82,7	450 €	85	88	62	190/620	0,47	2,5 (3 kare)	10	24-90	3,8x	•	SDXC	235
5	Samsung WB2000	82,2	290 €	84	81	80	120/360	0,49	10,0 (10 kare)	10	24-120	5x	•	SDHC	177
6	Samsung EX1	79,8	360 €	90	80	50	120/400	0,6	1,5	10	24-72	3x	•	SDHC	330
7	Casio Exilim EX-ZR10	78,1	250 €	72	77	100	140/500	0,22	10,0 (30 kare)	12	28-196	7x	•	SDXC	176
8	Olympus XZ-1	76,5	490 €	71	82	79	150/500	0,42	2,0 (100 kare)	10	28-112	4x	•	SDXC	265
9	Panasonic Lumix DMC-FT2	74,2	340 €	71	70	93	180/590	0,3	1,9 (3 kare)	14	28-128	4,7x	•	SDXC	188
10	Sony Cyber-shot DSC-WX1	73,7	300 €	68	71	99	190/590	0,33	10,0 (10 kare)	10	24-120	5x	•	Memory Stick Duo	145
PUANLAR/TEST DEĞERLERİ															
TEKNİK VERİLER															

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ MEGA-ZOOM

2. Sıra: Panasonic Lumix DMC-FZ45

24x zoom, çok iyi imaj sabitleyici, donanım özellikleri ve video fonksiyonu, iyi vinyetleme, kolay kullanım, ancak geniş açta hafif görüntü bozulması

Sıra	Ürün	Toplam Puan	Fiyat (yaklaşık)	Foto kalitesi (%45)	Donanım/Kullanım (%40)	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi	Seri çekim (min./max. kare sayısı)	Etkeltil megalapiksel	ISO değeri	Optik aralığı	İmaj sabitleyici	Bellek medyası	Ağırlık (g)	
1	Panasonic Lumix DMC-FZ100	85,5	700 \$	72	100	87	220/760	0,51	11,1 (15 kare)	14,0	25-600	24x	•	SDXC	550
2	Panasonic Lumix DMC-FZ45	82,3	550 \$	75	94	74	280/900	0,41	3,8 (3 kare)	14,0	25-600	24x	•	SDXC	500
3	Nikon Coolpix P100	79,7	470 \$	79	85	69	140/410	0,40	2,5 (20 kare)	10,0	26-678	26,x	•	SDHC	480
4	Panasonic Lumix DMC-FZ38	78,2	480 \$	71	92	64	220/740	0,42	2,4 (3 kare)	12,0	27-486	18x	•	SDHC	410
5	Canon PowerShot SX20 IS	77,9	480 \$	70	87	78	430/1.390	0,40	1,0	12,0	28-560	20x	•	SDHC	650
6	Canon PowerShot SX30 IS	74,3	690 \$	69	87	57	240/790	0,48	1,4	14,0	24-840	34,9x	•	SDXC	600
7	Sony Cyber-shot DSC-HX1	73,6	610 \$	64	82	81	230/920	0,43	9,2 (10 kare)	9,0	28-560	20x	•	Memory Stick	520
8	Fujifilm Finepix HS10	71,8	590 \$	69	89	32	360/1.150	0,86	13,6 (7 kare)	10,0	24-720	30x	•	SDHC	745
9	Canon PowerShot SX1 IS	69,1	560 \$	57	84	67	270/920	0,51	3,9	10,0	28-560	20x	•	SDHC	675
10	Casio Exilim EX-FH25	68,7	470 \$	67	74	61	370/1.210	0,56	0,9	10,0	26-520	20x	•	SDHC	590

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

DİJİTAL VIDEO KAMERALAR HIGH-DEFINITION

4. Sıra: Panasonic HDC-SD600EG

Çok iyi görüntü ve ses kalitesi Full HD video kamera, 35 mm geniş açılı, 12x optik yakınlaştırma, optik imaj sabitleyici, saniyede 50 kareye kadar çekim, yüz tanıma

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	Görüntü kalitesi (%25)	Ergonomi (%20)	Donanım özellikleri (%20)	Ses kalitesi (%15)	Pil süresi (%10)	Bellek medyası	Optik zoom	CCD (megapiksel)	Fotoğraf çözünürlüğü (piksel)
1	Panasonic HDC-SDT750EG	95,5	1.100 €	99	98	90	97	89	SD/SDHC/SDXC	12x	3 x 3,05	4.608 x 3.072
2	Panasonic HDC-HS700	94,5	1.150 €	100	98	91	86	89	HDD (240 GB)/Mini-SD/SD/SDHC	12x	3 x 3,05	4.608 x 3.072
3	JVC GZ-HM1 SE	94	930 €	94	100	90	93	92	SD/SDHC/Flash bellek (64 GB)	10x	10,6	3.648 x 2.736
4	Panasonic HDC-SD600EG	92,9	590 €	99	88	84	99	91	SD/SDHC/SDXC	12x	3 x 3,05	4.608 x 3.072
5	Sony HDR-XR550VE	90	1.000 €	88	93	100	90	71	Sabit disk (240 GB)/SD/SDHC/M. Stick	10x	6,6	4.000 x 3.000
6	Canon Legria HF S21	89,8	960 €	89	87	94	96	80	SD/SDHC/Flash bellek (64 GB)	10x	8,6	3.264 x 2.456
7	Canon Legria HF S10	87,9	820 €	93	83	87	95	73	SD/SDHC/Flash bellek (32 GB)	10x	8,6	3.264 x 2.456
8	Canon Legria HF 21	87,5	1.050 €	94	87	91	74	80	SD/SDHC/Flash bellek (64 GB)	15x	3,9	2.100 x 1.575
9	Sony NEX-VG10	83,2	1.950 €	76	94	73	100	82	SD/SDHC/SDXC/Memory Stick	11x	14,6	4.592 x 3.056
10	JVC GZ-HM200E	78,7	440 €	81	80	69	90	72	SD/SDHC	20x	2,8	1.920 x 1.080

← PUANLAR/TEST DEĞERLERİ →

← TEKNİK VERİLER →

CEP TELEFONLARI İŞ TELEFONLARI

4. Sıra: Nokia E75

Sağlam, kaliteli, kompakt, iyi pil süresi, çok iyi donanım özellikleri: çıkabilen Q klavye, HSDPA, GPS, çok iyi ergonomi değeri, görece küçük ekran

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	Ergonomi (%25)	Organizer (%20)	İnternet (%20)	Mobilite (%15)	Donanım özellikleri (%15)	Multimedya (%10)	Konuşma süresi (saat)	İşletim sistemi	Dokunmatik ekran	Ekran boyutu (mm)	Ekran çözünürlüğü	Fotoğraf çözünürlüğü (MP)	SAR değeri (W/kg)	HSDPA (mbit/s)	GPS	Ağırlık	
1	Nokia N97	95.6	800 \$	96	96	93	96	99	96	4:35	29,696	Sym. 9.4	•	77 x 43	360 x 640	5	0.7	3.6	•	149
2	Nokia N97 mini	90.9	600 \$	92	91	91	85	94	92	3:10	7,035	Sym. 9.4	•	70 x 39	360 x 640	5	0.7	3.6	•	139
3	Motorola Milestone	90.4	420 €	95	87	94	98	71	90	5:05	135	Android 2.0	•	45 x 80	480 x 854	5	0.6	10.2	•	170
4	Nokia E75	89.9	450 \$	100	91	84	91	93	70	3:50	66	Sym. 9.3	-	36 x 48	240 x 320	3.1	1.2	3.6	•	141
5	HTC HD2	89.3	900 \$	92	100	100	62	69	100	3:15	266	WM. 6.5	•	56 x 93	480 x 800	5	0.7	7.2	•	158
6	Nokia E72	87	500 \$	90	91	83	84	100	71	4:30	242	Sym. 9.3	-	48 x 36	320 x 240	5	1.3	10.2	•	129
7	HTC Touch Pro	86.1	830 \$	99	87	87	68	97	67	3:15	202	WM. 6.1	•	42 x 56	640 x 480	3.1	0.6	7.2	•	162
8	HTC Touch Diamond2	86	550 \$	91	94	93	67	79	82	2:35	320	WM. 6.1	•	42 x 69	480 x 800	5	0.6	7.2	•	119
9	HTC Touch Pro2	85.8	830 \$	86	94	94	73	82	76	3:40	320	WM. 6.1	•	47 x 78	480 x 800	3.1	0.7	7.2	•	182
PUANLAR/TEST DEĞERLERİ										TEKNİK VERİLER										

← PUANLAR/TEST DEĞERLERİ →

← TEKNİK VERİLER →

CEP TELEFONLARI

9. Sıra: LG GD880 Mini

Şık görünümlü cep telefonu, konforlu dokunmatik ekran, zengin fonksiyonlu ve güçlü sesli müzik çalar, HSDPA, WLAN, oldukça hafif (103 g), ancak pil ve kamera performansı vasat

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	Multimedya (%30)	Telefon fonksiyonları (%25)	Ergonomi (%25)	Ağırlık (g)	Mesajlaşma/veriler (%20)	Özel GSM standartları	Ekran çözünürlüğü (piksel)	UMTS	Müzik çalar	Kamera çözünürlüğü (mp)	Veri fonksiyonları
1	Samsung S8500 Wave	94,3	330 €	98	93	93	93	118	Quadband, GPRS	480 x 800	•	•	4,9	E-Mail/Bluetooth/USB
2	Nokia N8	93,3	470 €	100	100	73	100	134	Quadband, GPRS	360 x 640	•	•	12	E-Mail/Bluetooth/USB
3	Nokia X6	91,2	430 €	99	97	77	91	123	Quadband, GPRS, HSCSD	360 x 640	•	•	5	E-Mail/Bluetooth/USB
4	Nokia 5800 XpressMusic	90,5	210 €	93	99	78	91	114	Quadband, GPRS, HSCSD	640 x 360	•	•	3,1	E-Mail/Bluetooth/USB
5	Sony Ericsson W995	90,1	230 €	90	98	89	83	115	Quadband, GPRS, HSCSD	240 x 320	•	•	8	E-Mail/Bluetooth/USB
6	Samsung I8910 HD	90,1	380 €	95	94	78	94	152	Quadband, GPRS	360 x 640	•	•	8	E-Mail/Bluetooth/USB
7	Nokia E52	89,8	210 €	79	96	97	89	95	Quadband, GPRS	240 x 320	•	•	3,1	E-Mail/Bluetooth/USB
8	Samsung I9000 Galaxy S	89,3	440 €	94	87	83	93	118	Quadband, GPRS, HSCSD	480 x 800	•	•	4,9	E-Mail/Bluetooth/USB
9	LG GD880 Mini	88,8	180 €	84	94	88	90	103	Quadband, GPRS	480 x 854	•	•	4,9	E-Mail/Bluetooth/USB

← PUANLAR/TEST DEĞERLERİ →

← TEKNİK VERİLER →

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU RENKLİ LAZER

4. Sıra: Canon i-Sensys MF8350

Hızlı tarama fonksiyonu, beş satırlı ekran, işlem bitince akustik sinyal, uyku modunda düşük güç tüketimi, faks (mono), ancak sadece 300 kağıtlık tepsi

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	Baskı kalitesi (%30)	Ergonomi (%20)	Güç tüketimi (stand-by, watt)	Hız (%15)	Donanım özellikleri (%10)	A4 foto sayfa maliyeti	A4 metin sayfa maliyeti (cent)	Maksimum çözünürlük (dpi)	Arabirimler	Faks
1	Canon i-Sensys MF8450	83,6	1300 \$	97	65	40,8	67	88	1,7	7,1	2.400 x 600	USB 2.0, LAN	S/B
2	Epson AcuLaser CX21NF	83,3	650 \$	93	92	18	74	69	3,4	10,6	600 x 600	USB 2.0, LAN	Renkli
3	Brother MFC-9840CDW	79,1	1400 \$	85	60	28,3	80	100	1,8	7,9	2.400 x 600	USB 2.0, LAN, WLAN	Renkli
4	Canon i-Sensys MF8350Cdn	76,7	1250 \$	85	83	58	72	83	3,2	12,5	2.400 x 600	USB 2.0, FireWire, LAN	S/B
5	Lexmark X560n	76,3	1200 \$	90	55	33	71	85	1,5	6,9	2.400 x 600	USB 2.0, Paralel, LAN	S/B
6	HP Color LaserJet CM2320nf MFP	76,1	850 \$	84	77	23,1	86	65	2,4	8,9	600 x 600	USB 2.0, LAN	S/B
7	Samsung CLX-3175FN	75,2	530 \$	87	100	11,2	43	84	2,6	9	2.400 x 600	USB 2.0, LAN	Renkli
8	Brother MFC-9440CN	71,1	1300 \$	79	62	19,9	89	84	2,3	10,2	2.400 x 600	USB 2.0, LAN	Renkli

← PUANLAR/TEST DEĞERLERİ →

← TEKNİK VERİLER →

■ Zirve sınıfı (100-90)
■ Üst sınıf (89-75)
■ Orta sınıf (74-45)
■ Tavsiye edilmez (44-0)
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

7. Sıra: Canon Pixma MG5250

Ucuz, mükemmel ergonomi, çok iyi yazdırma ve tarama kalitesi, hızlı baskı, düşük güç tüketimi, HW-Duplex, HD video frame'lerden baskı imkanı

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	Baskı kalitesi (%30)	Ergonomi (%20)	Güç tüketimi (stand-by, watt)	Donanım özellikleri (%10)	A4 metin sayfa fiyatı (cent)	A4 foto sayfa fiyatı (euro)	Maksimum çözünürlük (dpi)	Bağlantılar	Faks	
1	HP Officejet Pro 8500A Plus	82,4	290 €	76	76	5,7	73	91	1,7	0,83	4.800 x 1.200	USB 2.0, LAN, WLAN	renkli
2	HP Officejet Pro 8500 WiFi	82,4	270 €	82	79	6,8	66	100	1,9	0,91	4.800 x 1.200	USB 2.0, LAN, WLAN	renkli
3	Canon Pixma MG8150	82,3	270 €	90	100	5,4	81	90	3	1,19	9.600 x 2.400	USB 2.0, LAN, WLAN	-
4	Lexmark Platinum Pro905	81,8	310 €	86	74	10,7	72	92	1,5	0,82	4.800 x 1.200	USB 2.0, LAN, WLAN	renkli
5	Epson Stylus Photo PX820FWD	81,8	230 €	82	100	6,8	85	97	2,6	1,51	5.760 x 1.440	USB 2.0, LAN, WLAN	renkli
6	Lexmark Pinnacle Pro901	81,3	290 €	86	74	10,7	72	87	1,5	0,82	4.800 x 1.200	USB 2.0, LAN, WLAN	renkli
7	Canon Pixma MG5250	81	130 €	92	100	5,1	80	74	3	1,22	9.600 x 2.400	USB 2.0, WLAN	-
8	Epson Stylus Photo PX810FW	80,9	250 €	87	97	6,4	81	95	2,8	1,62	5.760 x 1.440	USB 2.0, LAN, WLAN	renkli
9	Canon Pixma MG6150	80,1	180 €	92	100	6,4	83	79	3,8	1,43	9.600 x 2.400	USB 2.0, LAN, WLAN	-
10	Canon Pixma MX870	78,8	190 €	92	94	7,3	61	94	2,5	1,54	9.600 x 2.400	USB 2.0, LAN, WLAN	renkli
11	Canon Pixma MP630	77,9	210 \$	91	100	4,7	76	71	3,8	1,68	9.600 x 2.400	USB 2.0	-
PUANLAR/TEST DEĞERLERİ												TEKNİK VERİLER	

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TELEVİZYON LCD, 32 INÇ

6. Sıra: Sony KDL-32EX40B

Çok iyi görüntü kalitesi ve geniş bakış açısı, iyi ses, entegre Blu-ray oynatıcı, DVB-C/T alıcı, 24p desteği, CI+ yuvası, ortama göre parlaklık ayarlama, ancak menüsü biraz karışık

YENİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	TV-video kalitesi (%30)	Görüntü kalitesi (%25)	Ergonomi (%20)	Donanım özellikleri (%10)	Ses kalitesi (%5)	Enerji tüketimi (%5)	Dokümantasyon / servis (%5)	Kontrast (satırca tabakası)	Parlaklık (cd/m2)	Stand-by tüketimi (watt)	Çözünürlük	Ölçüler (G x Y x D cm)	HDMI	SCART	YUV	S-Video	VGA
1	Samsung UE32C6200	95,5	590 €	100	100	85	94	100	97	88	200:1	320	<0,1	1.920 x 1.080	78 x 54 x 24	4	1	1	-	1
2	Samsung UE32C8790	93,8	1.300 €	93	96	100	88	82	94	85	224:1	298	<0,1	1.920 x 1.080	77 x 54 x 24	4	1	1	-	1
3	Samsung UE32C6700	92,8	700 €	97	98	82	90	96	92	92	224:1	315	<0,1	1.920 x 1.080	78 x 54 x 24	4	1	1	-	1
4	Sony KDL-32EX705	92,8	810 €	93	99	87	91	80	100	96	226:1	291	<0,1	1.920 x 1.080	81 x 54 x 25	4	2	1	-	1
5	Panasonic TX-L32D28EP	92,6	1.050 €	95	100	80	100	97	85	80	202:1	398	<0,1	1.920 x 1.080	80 x 52 x 20	4	2	1	-	1
6	Sony KDL-32EX40B	92	700 €	94	100	82	94	87	80	96	211:1	322	<0,1	1.920 x 1.080	80 x 54 x 25	3	2	1	-	1
7	Panasonic Viera TX-L32GW10W	91,7	660 €	97	100	82	89	86	72	88	177:1	420	<0,1	1.920 x 1.080	78 x 54 x 22	4	2	1	1	1
8	Sharp LC-32LE320E	90,7	670 €	93	100	74	91	84	96	100	223:1	469	<0,1	1.920 x 1.080	78 x 54 x 24	3	1	1	-	1
9	Philips 32PFL8404H	90,5	760 €	100	89	82	93	89	72	89	160:1	454	<0,1	1.920 x 1.080	76 x 52 x 22	4	2	1	1	1
10	Sony KDL-32V5500	90,3	700 €	94	99	85	83	91	68	83	215:1	389	<0,1	1.920 x 1.080	80 x 58 x 26	4	2	1	-	1
PUANLAR/TEST DEĞERLERİ																				
TEKNİK VERİLER																				

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TELEVİZYON 40/42 INÇ LCD/PLAZMA

5. Sıra: Toshiba 40WL768G

Çok iyi donanım özellikleri, çok iyi görüntü kalitesi, 3D özellikli ve gözükü, ince kasa (29 mm), dahili DVB-C/T-S2-Tuner, DivX HD/MKV desteği, ışık sensörü, ancak Eco modu yok

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	TV-video kalitesi (%30)	Görüntü kalitesi (%25)	Ergonomi (%20)	Donanım özellikleri (%10)	Ses kalitesi (%5)	Enerji tüketimi (%5)	Dokümantasyon / Servis (%5)	Parlaklık (cd/m2)	Stand-by tüketimi (watt)	Çözünürlük	Ölçüler (G x Y x D cm)	HDMI	SCART	YUV	S-Video	VGA	
1	Samsung LE40C750	91,4	2290 TL	96	92	100	90	80	57	76	220:1	493	<0,1	1.920 x 1.080	98 x 66 x 27	4	2	1	-	1
2	Samsung UE40C8790XS	91,0	3800 TL	100	89	89	92	98	62	75	216:1	512	<0,1	1.920 x 1.080	96 x 65 x 27	4	2	1	-	1
3	Sony KDL-40LX905	90,9	4970 TL	97	87	98	85	99	70	73	211:1	436	<0,1	1.920 x 1.080	100 x 68 x 28	4	1	1	-	1
4	Samsung UE40C6700	90,1	2460 TL	95	91	96	79	94	66	75	202:1	318	<0,1	1.920 x 1.080	96 x 65 x 26	4	1	1	-	1
5	Toshiba 40WL768G	88,6	3575 TL	95	91	84	100	84	53	75	198:1	342	0,2	1.920 x 1.080	96 x 66 x 29	4	1	1	-	1
6	Panasonic TX-P42GT20E (Plazma)	88,3	2790 TL	92	100	87	94	61	45	75	170:1	-	<0,1	1.920 x 1.080	103 x 69 x 31	4	1	1	-	1
7	Sharp LC-40LE924E	88,0	3800 TL	96	87	85	82	92	74	78	198:1	344	<0,1	1.920 x 1.080	99 x 71 x 28	4	1	1	-	1
8	Toshiba 40XV733	87,9	1500 TL	95	91	91	79	80	57	75	225:1	333	<0,1	1.920 x 1.080	98 x 68 x 33	4	2	1	-	1
9	Philips 40PFL9705K	87,3	4180 TL	90	90	85	94	90	68	73	206:1	502	<0,1	1.920 x 1.080	96 x 63 x 24	4	2	1	-	1
PUANLAR/TEST DEĞERLERİ													TEKNİK VERİLER							

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 INÇ ÜZERİ

5. Sıra: LG 55LX9500

400 Hz panel, çok iyi görüntü kalitesi, oyunlarla uyumlu, DVB-C/T-Tuner, 3D özellikli, Bluetooth, WLAN, DLNA-Client, 5-W-Subwoofer, uzaktan kumandalı, ancak güç tüketimi yüksek (196,5 W)

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	TV-video kalitesi (%30)	Görüntü kalitesi (%25)	Ergonomi (%20)	Donanım özellikleri (%10)	Ses kalitesi (%5)	Enerji tüketimi (%5)	Dokümantasyon / servis (%5)	Parlaklık (cd/m2)	Stand-by tüketimi (watt)	Çözünürlük	Ölçüler (G x Y x D cm)	HDMI	SCART	YUV	S-Video	VGA	
1	Sony KDL-52LX905	90,9	8115 TL	97	88	98	87	85	72	79	215:1	394	<0,1	1.920 x 1.080	126 x 84 x 40	4	1	1	-	1
2	Samsung UE55C9090SW	90,9	11.000 TL	96	90	97	86	94	54	92	195:1	359	<0,1	1.920 x 1.080	129 x 88 x 30	4	1	1	-	1
3	Sharp LC-46LE925E	90,2	4665 TL	97	82	100	84	84	70	90	205:1	384	<0,1	1.920 x 1.080	112 x 79 x 34	4	1	1	-	
4	Samsung UE46C8790	90,0	4767 TL	100	87	88	86	96	56	92	214:1	420	<0,1	1.920 x 1.080	110 x 73 x 30	4	2	1	-	1
5	LG 55LX9500	89,7	6568 TL	95	97	87	92	88	43	82	236:1	490	<0,1	1.920 x 1.080	126 x 80 x 26	4	1	1	-	1
6	Philips 46PFL9705K	89,7	5097 TL	94	92	87	92	80	72	83	203:1	544	<0,1	1.920 x 1.080	109 x 71 x 26	4	1	1	-	1
7	LG 47LX9500	89,6	4589 TL	91	100	91	87	94	54	75	248:1	418	<0,1	1.920 x 1.080	109 x 75 x 26	4	1	1	-	1
8	Toshiba 46WL768G	89,2	4056 TL	97	84	90	94	81	57	85	202:1	368	0,3	1.920 x 1.080	109 x 74 x 29	4	1	1	-	1
9	Philips 58PFL9955H	89,2	8445 TL	94	90	85	100	79	57	83	213:1	420	<0,1	2.560 x 1.080	146 x 73 x 26	4	1	1	-	1
10	Sony KDL-55NX815	89,1	6010 TL	96	83	97	87	66	74	90	211:1	316	<0,1	1.920 x 1.080	128 x 80 x 32	4	1	1	-	1

* Çihaz plazma olduğu için karşılaştırma mümkün değil

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

* Cihaz plazma olduğu için karşılaştırma mümkün değil

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ

3. Sıra: Samsung SpinPoint F4 (HD322GJ)

Ucuz, yüksek transfer hızı (117,9 MB/s), düşük güç tüketimi, 16 MB önbellek, iyi erişim süresi (11 ms), ancak sadece 320 GB kapasite

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/GB	Transfer hızı (MB/s)	Görüş (s30)	Erişim süresi (ms)	Uygulama (s35)	Güç tüketimi (s10)	Transfer hızı (MB/s)	Görüş (sone)	Erişim süresi (ms)	Güç tüketimi (watt)	Kapasite (normal/formatlı)	Ararım	Dönüş hızı (rpm)
1	WD Velociraptor (WD6000HLHX)	80,1	240 €	0,43 €	100	48	99	100	58	121,4	2,1	5,6	5,00	600/558,9	SATA 600	10.000
2	Seagate XT (ST32000641AS)	79,9	160 €	0,09 €	90	100	41	86	40	108,8	1	13,3	7,30	2.000/1.863	SATA 600	7.200
3	Samsung SpinPoint F4 (HD322GJ)	79,1	35 €	0,12 €	97	82	50	71	73	117,9	1,2	11,0	4,00	320/298,1	SATA 300	7.200
4	WD Velociraptor (WD1500HLFS)	77,7	120 €	0,86 €	81	61	100	92	63	98,6	1,6	5,5	4,60	150/139,7	SATA 300	10.000
5	Seagate LP (ST3500412AS)	76,9	40 €	0,09 €	78	100	43	69	68	94,6	0,4	12,8	4,30	500/465,8	SATA 300	5.900
6	Samsung SpinPoint F3 (HD103SJ)	75	50 €	0,05 €	92	87	36	71	54	111,0	1	15,1	5,40	1.000/931,5	SATA 300	7.200
7	Seagate Constellation ES (ST3500514NS)	74,9	85 €	0,18 €	90	74	56	79	55	109,2	1	9,9	5,30	500/465,8	SATA 300	7.200
8	Seagate 7200.12 (ST3250318AS)	74,2	35 €	0,15 €	77	89	54	72	57	93,2	1,1	10,2	5,10	250/232,9	SATA 300	7.200
9	Samsung SpinPoint F3 (HD502HJ)	73,8	40 €	0,09 €	94	89	45	45	55	113,8	1,1	12,3	5,20	500/465,8	SATA 300	7.200

*Ağırlıklı ortalama değer

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

SABİT DİSKLER NOTEBOOK 2,5 İNÇ

7. Sıra: Hitachi Z5K320 (HTS543232A7A384)

320 GB disk alanı, çok sessiz, alçak yapı (7 mm), düşük güç tüketimi, ortalama veri transfer hızı, ancak yavaş erişim süresi

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat	Fiyat/GB	Güç tüketimi (s30)	Görüş (s30)	Transfer hızı (s20)	Uygulama (s35)	Erişim süresi (ms)	Güç tüketimi (watt)*	Görüş (sone)	Transfer hızı (MB/s)*	Erişim süresi (ms)*	Kapasite (normal/formatlı)	Ararım	Dönüş hızı (rpm)
1	Seagate XT (ST95005620AS)	87,4	120 €	0,26 €	58	100	100	100	100	2,0	0,9	84,1	5,30	500/465,8	SATA 300	7.200
2	WD Scorpio Blue (WD7500BPVT)	83,6	110 €	0,16 €	100	100	87	34	28	1,3	0,4	73,4	19,10	750/698,6	SATA 300	5.400
3	Seagate XT (ST93205620AS)	83,3	110 €	0,37 €	59	91	92	100	100	2,0	1,1	77,5	5,30	320/298,1	SATA 300	7.200
4	Seagate 5400.7 (ST9640320AS)	82,5	85 €	0,14 €	92	100	83	47	36	1,3	0,9	70,0	14,70	640/596,2	SATA 300	5.400
5	Hitachi Z5K320 (HTS543232A7A384)	78,7	40 €	0,17 €	84	100	78	43	39	1,5	0,6	65,1	13,70	250/232,9	SATA 300	5.400
6	Toshiba MK6465GSX	78,5	80 €	0,13 €	82	98	80	44	40	1,5	1	67,6	13,20	640/596,2	SATA 300	5.400
7	Hitachi Z5K320 (HTS543232A7A384)	78	40 €	0,13 €	86	100	73	42	35	1,5	0,6	61,7	15,00	320/298,1	SATA 300	5.400
8	Toshiba MK7559GSKP	78	80 €	0,11 €	81	98	91	33	30	1,5	1	76,8	17,90	750/698,6	SATA 300	5.400
9	Seagate 5400.6 (ST9500325ASG)	77,9	60 €	0,13 €	87	98	75	43	34	1,4	1	62,8	15,40	500/465,8	SATA 300	5.400
10	Samsung SpinPoint M7E HM641JI	76,5	60 €	0,10 €	80	93	82	45	37	1,5	1	69,3	14,20	640/596,2	SATA 300	5.400

PUANLAR/TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

AMD ANAKARTLAR AMD AM3

9. Sıra: Asus M4A87TD Evo

Ucuz, sağlam ürün, çok iyi performans, iyi donanımlı (MemOK tuşu, Core Unlocker anahtarı, USB 3.0), Hybrid-CrossFireX desteği, işlevsel BIOS

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	Donanım özellikleri (s40)	Performans (s35)	Kullanım kolaylığı (s25)	Yongaseti	PCIe yuvası/grafik uyumlu	Entegre grafik	Güç-LAN	IDE/SATA bağlantıları	SATA II (dahili/eSATA/eSATAp)	SATA III (dahili/eSATA/eSATAp)	USB 2.0/3.0 (panel)	USB 2.0/3.0 (pin bağlantısı)	Firewire (dahili/harici)
1	Gigabyte GA-890FXA-UD7	98	300 \$	100	96	98	AMD 890FX	4/1	6/4	-	2	2/-/2	6/-/-	6/6	2/-	1/2
2	MSI 790FX-GD70	97,5	200 \$	100	96	97	AMD 790FX	4/2	6/4	-	2	8/-/1	-/-/-	7/4	-/-	1/1
3	Asus Crosshair IV Formula	96,3	270 \$	97	93	100	AMD 890FX	4/2	4/4	-	1	1/1/-	6/-/-	6/6	2/-	1/1
4	MSI 890FXA-GD70	96	240 \$	93	97	99	AMD 890FX	4/1	6/4	-	2	-/-/-	6/-/-	5/6	2/-	2/-
5	Asus M4A89GTD PRO/USB3	95,2	160 \$	90	100	96	AMD 890GX	4/2	4/2	•	1	-/1/-	6/-/-	4/8	2/-	1/1
6	Asus Crosshair III Formula	94,7	240 \$	94	96	93	AMD 790FX	4/1	5/2	-	1	5/1/-	-/-/-	6/6	-/-	1/1
7	Gigabyte GA-890GPA-UD3H	93,9	170 \$	91	96	96	AMD 890GX	4/2	5/2	•	1	2/-/-	6/-/-	4/8	2/-	2/1
8	Gigabyte GA-790FXTA-UD5	92,9	210 \$	89	95	96	AMD 790FX	4/2	4/3	-	2	6/-/2	2/-/-	6/4	2/-	1/2
9	Asus M4A87TD Evo	91,7	110 \$	86	96	96	AMD 870	4/3	3/1	-	1	-/1/-	6/-/-	6/6	2/-	1/1
10	Asus M4A79T Deluxe	91,5	190 \$	90	96	88	AMD 790FX	4/2	4/4	-	1	5/1/-	-/-/-	6/6	-/-	1/1

PUANLAR
TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

INTEL ANAKARTLAR SOCKET 1156

3. Sıra: MSI Big Bang-Fuzion

Modern ve çok iyi donanımlı, Lucid-Hydro teknolojisi (aynı anda ATI ve nVidia ekran kartı mümkün oluyor), USB/eSATA-Hybrid ararım, doğrudan overclock fonksiyonu, biraz pahalı

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yaklaşık)	Donanım Özellikleri (s40)	Performans (s35)	Kullanım kolaylığı (s25)	Yongaseti	Ekran kartı yuvası	Güç-LAN	SATA II (dahili/eSATA/eSATAp)	P-ATA bağlantısı	USB 2.0 (panel/pin bağlantısı)	USB 3.0 (panel/pin bağlantısı)	Firewire (dahili/harici)	Ses çıkışı	
1	Gigabyte GA-P55-UD6	95,7	270 \$	95	95	98	Intel P55	1	2	10/-/2	-/-/-	1	10/4	-/-	1/2	7.1
2	MSI Big Bang Trinegy	94,6	330 \$	100	94	86	Intel P55 + nVidia NF200	3	2	10/-/2	-/-/-	1	8/4	-/-	1/1	7.1
3	MSI Big Bang Fuzion	94,2	360 \$	100	93	87	Intel P55 + Lucid Hydra 200	3	2	10/-/2	-/-/-	1	8/4	-/-	1/1	7.1
4	Gigabyte GA-P55A-UD6	94,1	300 \$	91	94	100	Intel P55	1	2	6/-/2	2/-/-	1	6/4	2/-	1/2	7.1
5	Gigabyte GA-P55A-UD7	93,7	350 \$	93	95	94	Intel P55 + nVidia NF200	2	2	8/-/2	2/-/-	1	6/4	2/-	1/2	7.1
6	Asus Maximus III Extreme	91,6	420 \$	92	93	90	Intel P55 + nVidia NF200	5	1	7/1/-	2/-/-	-	7/4	2/-	1/1	9.1
7	MSI P55-GD80	90,5	280 \$	92	95	82	Intel P55	3	2	8/-/2	-/-/-	2	8/6	-/-	1/1	7.1
8	Gigabyte GA-P55-UD3	88,2	150 \$	76	98	94	Intel P55	1	1	8/-/-	-/-/-	1	10/4	-/-	-/-	7.1
9	Asus P7P55D-E Premium	87,9	270 \$	90	91	81	Intel P55	2	2	6/-/-	2/-/-	1	6/4	2/-	1/1	9.1

PUANLAR
TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

CHIP fiyat barometresi

En güncel hepsiburada
TOP10 notebook
listeleri için
TikTag'eyin

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor.

Giriş seviyesi (yaklaşık 420 dolar)

İşlemci	Intel Core 2 Duo T4500 (2 x 2,3 GHz)
RAM	2 GB (maks. 8 GB)
Grafik yongası	Intel GMA X4500HD
Ekran	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İşletim sistemi	Free DOS
Sabit disk	250 GB
Optik sürücü	DVD yazıcı
Pil süresi*	1:55/5:02 saat

Lenovo G550L

Genel çözüm (yaklaşık 700 dolar)

İşlemci	Core i3-330M (2 x 2,13 GHz)
RAM	3 GB (maksimum 8 GB)
Grafik yongası	ATI Mobility Radeon HD 5470
Ekran	14,1 inç, 1.366 x 768 piksel
İşletim sistemi	Windows 7 Home Basic
Sabit disk	320 GB
Optik sürücü	DVD yazıcı
Pil süresi*	2:02/7:39 saat

Acer Aspire TimelineX 4820TG-333632

Multimedya (yaklaşık 1400 dolar)

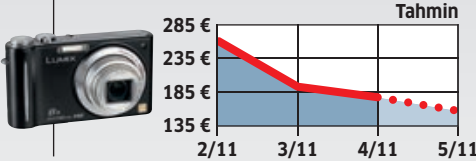
İşlemci	Core i5-560M (2 x 2,66 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce GT 425M
Ekran	16,4 inç, 1.920 x 1080 piksel
İşletim sistemi	Windows 7 Home Premium
Sabit disk	500 GB
Optik sürücü	Blu-ray Combo
Pil süresi*	1:03/3:03 saat

Sony Vaio VPC-F13M1E/H

TAHMİN: ÖNÜMÜZDEKİ AY İÇİN FİYAT TAHMİNİ

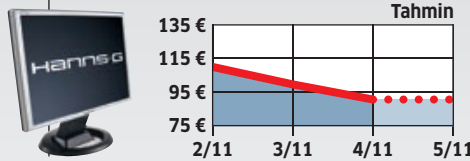
DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ

Panasonic Lumix DMC-ZX3

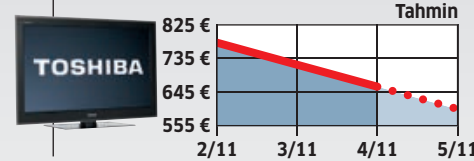
LCD MONİTÖR (19 İNÇ)

Hanns.G HW191

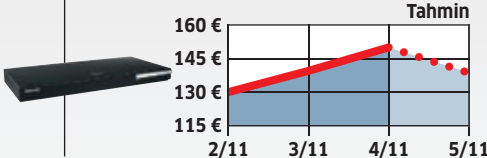
LCD TELEVİZYON (40 İNÇ)

Toshiba 40VL733G

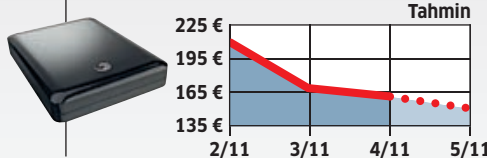
BLU-RAY-PLAYER

Samsung BD-C5500

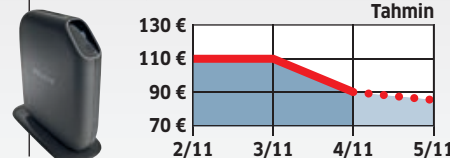
HARİCİ SABİT DİSK (2,5 İNÇ)

Seagate FreeAgent GoFlex (STAA1500201)

W-LAN YÖNLENDİRİCİ (N-DRAFT)

Belkin Play Max F7D4301

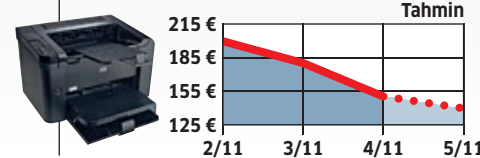

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜ PC'LER (25.04.2011)

1	HP G62-B34ET Intel Core i3 370M 2.4GHZ 4GB 500GB 15.6"	599 USD + KDV
2	HP Pavilion DV6-3108ST Intel Core i5 460M 2.53 GHZ 4 GB 500 GB 15.6"	759 USD + KDV
3	Lenovo (IBM) G550 Intel Core Duo T4500 2.3GHZ 2GB 320GB 15.6"	379 USD + KDV
4	Lenovo (IBM) Z560 Intel Core i3 380M 2.53GHZ 4GB 500GB 15.6"	599 USD + KDV
5	Datron PL3 Intel Core Duo T4500 2.3GHZ 2GB 320GB 15.4"	339 USD + KDV
6	Packard Bell TM85-JO-113TK Intel Core i5 460M 2.53GHZ 3GB 500GB 15.6"	629 USD + KDV
7	Dell Inspiron 5010 Intel Core i3 380M 2.53GHZ 2GB 320GB 15.6"	499 USD + KDV

YAZICI (S/B LAZER)

HP Laser Jet Pro P1606dn

İşlemci rehberi

Piyasada satılan **işlemci ve grafik yongalarıyla** ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

UFUK YAMANKILIÇOĞLU / AV

AMD ve nVidia grafik yongaları 40 nanometre (nm) küçüklüğünde transistör yapılarına sahipler. Hatta bunlar 32 nm için de uygunlar. Ancak üretici TSMC, 28 nm üretim sürecini dikkate alarak planlanmış ara adımı pas geçiyor. 28 nm'de GPU'ların güç tüketimi daha düşük olacak, ancak yeni bir jenerasyon ilk olarak 2012'de karşımıza çıkacak. GPU'larda yeni zirve modeli ise Radeon HD 6990 olacak.

GRAFİK YONGALARI: Paranın karşılığında en yüksek performansı şu anda Radeon HD 6850 sunuyor, bunun fiyatında geçen aya göre yaklaşık 15 dolar'lık bir düşüş söz konusu.

Radeon 6950'de de 20 dolar'lık küçük bir fiyat düşüşü var ve bu sayede kart, ilk defa satın alma tavsiyelerimizden biri ol-

mayı başardı. Hızlı bellek frekansı sayesinde bazı oyunlarda daha pahalı kartları kolayca alt edebiliyor. Güç tüketimi de bu esnada oldukça düşük, en azından orta ve üst seviyedeki diğer kartlarla karşılaştırıldığında 6950 oldukça tutumlu kalıyor.

MASAÜSTÜ VE MOBİL İŞLEMCİLER: Daha önce de olduğu gibi bu ay da Intel Core i5-2500K en iyi fiyat-performans oranını sunuyor. Performans fetişistleri 100 dolar daha fazla ödeyerek Core i7-2600K modelini tercih edebilirler. Buna karşın Gulftown mimarili Core i7-980X XE için çok daha yüksek bir fiyat farkı ödemek gerekiyor ve bu yüzden buna değmiyor. Bu işlemciler de zaten yavaş yavaş piyasadan kalkıyor. Buna karşın alt fiyat segmenti her zaman olduğu gibi AMD'nin egemenliği altında.

Üç çekirdekli Athlon II X3 450 sadece 80 dolar'lık bir fiyata sahip. Bu sayede geçen ay olduğu gibi bu ay da satın alma tavsiyelerimizden biri olmayı başardı. Basit ev ve ofis bilgisayarları için performansı fazlasıyla yeterli. Bir üst modeli olan Athlon II X3 455 ise 95 dolar'lık fiyatıyla biraz daha pahalı ve performanslı.

Mobil işlemci piyasası ise Sandy Bridge işlemciler karşısında donup kalmışa benziyor. Burada geçen aya göre hiçbir değişiklik yok. Bu da geçen ay olduğu gibi bu ay da Intel Core i7 modelleri 2630QM ve 2720QM'in ayın satın alma tavsiyesi olması demek. Özellikle 2630QM dört çekirdeğiyle harika bir fiyat-performans oranına sahip.

uyaman@chip.com.tr

MASAÜSTÜ İŞLEMCİLER

TAVSİYE

TAVSİYE

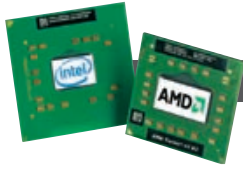
TAVSİYE

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yaklaşık fiyat (\$-KDV)	Performans puanı	Fiyat-performans puanı	Yuva tipi	Çekirdek sayısı	İşlemci frekansı (MHz)	L2 önbellek (KB)	Sistem bağlantısı	Mimarisi (nm)	Transistör sayısı (milyon)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	PCMark Vantage	UT III, 1.280 x 1.024 (fps)	Video Encoding Gordon Knot (sn.)	Cinebench R10 maks. CPU (sn.)
1	Intel Core i7-980X XE	Gulftown	1100	100,0	24	1.366	6	3.333	1.536	QPI6400	32	1.170	130	1.137	141	188	40
2	Intel Core i7-2600K	Sandy Bridge	320	98,6	81	1.155	4	3.400	1.024	DMI5000	32	995	95	1.350	143	172	48
3	Intel Core i7-970	Gulftown	605	96,9	40	1.366	6	3.200	1.536	QPI6400	32	1.170	130	1.134	140	197	42
4	Intel Core i5-2500K	Sandy Bridge	220	93,5	100	1.155	4	3.300	1.024	DMI5000	32	995	95	1.313	140	176	54
5	Intel Core i7-875K	Lynnfield	360	86,5	48	1.156	4	2.933	1.024	DMI2500	45	774	95	1.100	138	195	56
6	AMD Phenom II X6 1100T BE	Thuban	250	82,0	59	AM3	6	3.300	3.072	HT4000	45	904	125	1.013	133	213	58
7	AMD Phenom II X6 1090T BE	Thuban	215	79,2	62	AM3	6	3.200	3.072	HT4000	45	904	125	922	131	215	60
8	Intel Core i5-760	Lynnfield	210	78,8	63	1.156	4	2.800	1.024	DMI2500	45	774	95	1.089	138	203	72
9	AMD Phenom II X6 1075T	Thuban	200	76,7	61	AM3	6	3.000	3.072	HT4000	45	904	130	947	126	228	64
10	Intel Core i7-860	Lynnfield	310	76,5	39	1.156	4	2.800	1.024	DMI2500	45	774	95	898	137	230	63
11	Intel Core i7-920	Bloomfield	330	74,2	33	1.366	4	2.667	1.024	QPI4800	45	731	130	879	135	240	66
12	AMD Phenom II X4 970 BE	Deneb	185	73,3	57	AM3	4	3.500	2.048	HT4000	45	758	125	956	134	220	77
13	AMD Phenom II X6 1055T	Thuban	185	72,0	54	AM3	6	2.800	3.072	HT4000	45	904	125	824	123	235	69
14	Intel Core i5-2400	Sandy Bridge	200	70,9	48	1.155	4	3.100	1.024	DMI5000	32	995	95	858	138	258	71
15	Intel Core i3-2100	Sandy Bridge	130	70,6	73	1.155	2	3.100	512	DMI5000	32	504	65	1.060	121	216	96
16	Intel Core 2 Quad Q9550	Yorkfield	290	68,2	29	775	4	2.833	12.288	FSB1333	45	820	95	881	126	263	79
17	Intel Core i3-550	Clarkdale	125	66,9	64	1.156	2	3.200	512	DMI2500	32	382	73	990	120	232	103
18	Intel Core i5-650	Clarkdale	200	66,5	40	1.156	2	3.200	512	DMI2500	32	382	73	1.061	116	258	101
19	AMD Athlon II X4 645	Propus	110	63,5	63	AM3	4	3.100	2.048	HT4000	45	300	95	831	110	259	94
20	Intel Core 2 Quad Q9400	Yorkfield	200	62,7	33	775	4	2.666	6.144	FSB1333	45	456	95	821	114	302	87
21	AMD Phenom II X2 565 BE	Callisto	120	61,2	51	AM3	2	3.400	1.024	HT4000	45	758	80	923	115	227	145
22	AMD Athlon II X3 450	Rana	80	60,6	75	AM3	3	3.200	1.536	HT4000	45	300	95	854	110	252	119
23	AMD Phenom II X2 560 BE	Callisto	110	59,9	53	AM3	2	3.300	1.024	HT4000	45	758	80	898	112	232	149
24	Intel Core 2 Quad Q8300	Yorkfield	150	59,3	37	775	4	2.500	4.096	FSB1333	45	456	95	774	106	324	94
25	AMD Athlon II X4 630	Propus	120	59,2	47	AM3	4	2.800	2.048	HT4000	45	300	95	754	105	282	103
26	AMD Athlon II X3 445	Rana	80	59,1	69	AM3	3	3.100	1.536	HT4000	45	300	95	823	109	259	123
27	Intel Core i3-540	Clarkdale	115	58,7	47	1.156	2	3.059	512	DMI2500	32	382	73	831	111	299	111
28	Intel Core 2 Duo E7600	Wolfdale	135	58,0	39	775	2	3.066	3.072	FSB1066	45	228	65	941	93	275	138
29	AMD Athlon II X2 265	Regor	75	57,8	69	AM3	2	3.300	2.048	HT4000	45	234	65	894	95	245	154
30	AMD Sempron 140	Sargas	35	36,8	38	AM3	1	2.700	1.024	HT4000	45	234	45	534	78	463	366

*KB/s

■ Zirve sınıfı (100–90)
 ■ Üst sınıf (89–75)
 ■ Orta sınıf (74–45)
 ■ Tavsiye edilmez (44–0)
 Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

MOBİL İŞLEMCİLER

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yaklaşık fiyat (\$-KDV)	Performans puanı	Fiyat-performans puanı	Çekirdek sayısı	İşlemci frekansı (MHz)	L2 önbellek (KB)	Sistem bağlantısı	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	60 Wn pille çalışma süresi (dk)	PCMark05 CPU (puan)	Cinebench 9.5.1 x CPU (fps)	Cinebench 9.5.4 x CPU (fps)	3DMark05 CPU (Puan)	3DMark01 (default) GeForce 120M GT	3DMark01 (default) GeForce 130M GT	
1	Intel Core i7-2820QM	Sandy Bridge	680	100,0	73,3	4	2.300	8.192	DMI 5000	45	120	11.391	805	2.859	22.400	12.500	22.500	35.500
2	Intel Core i7-2720QM	Sandy Bridge	450	94,8	93,7	4	2.200	6.144	DMI 5000	45	120	9.969	797	2.706	22.100	12.000	22.000	35.000
3	Intel Core i7-2630QM	Sandy Bridge	330	87,5	100,0	4	2.000	6.144	DMI 5000	45	120	9.604	695	2.363	21.800	11.500	21.500	34.500
4	Intel Core i7-920XM	Clarksfield	960	65,4	14,6	4	2.000	8.192	DMI 2500	55	98	7.955	623	1.563	13.876	—	22.000	35.000
5	Intel Core i7-820QM	Clarksfield	460	63,7	27,7	4	1.733	8.192	DMI 2500	45	120	7.725	611	1.494	13.670	—	21.500	34.500
6	Intel Core i7-740QM	Clarksfield	400	63,1	31,8	4	1.733	6.144	DMI 2500	45	120	7.648	599	1.501	13.554	—	21.000	34.000
7	Intel Core i7-620M	Arrandale	400	62,2	30,5	2	2.666	3.072	DMI 2500	35	154	7.105	663	1.339	13.950	8.500	20.000	33.000
8	Intel Core i5-520M	Arrandale	260	57,6	36,3	2	2.400	3.072	DMI 2500	35	154	6.803	576	1.187	13.851	8.300	19.000	32.000
9	Intel Core 2 Quad Q9100	Penryn	1020	55,5	8,4	4	2.266	12.288	FSB1066	45	120	7.489	459	1.340	12.127	8.300	19.000	32.000
10	Intel Core i5-460M	Arrandale	260	55,4	32,3	2	2.533	3.072	DMI 2500	35	154	6.788	528	1.168	13.224	8.000	17.600	29.250
11	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn	630	52,9	11,7	2	3.066	6.144	FSB1066	35	154	6.922	558	1.034	11.487	8.250	18.700	31.500
12	Intel Core i7-640LM	Arrandale	400	51,6	17,4	2	2.133	4.096	DMI 2500	25	216	7.027	513	1.003	11.531	7.900	17.200	28.500
13	Intel Core i3-370M	Arrandale	210	48,9	27,2	2	2.400	3.072	DMI 2500	35	154	5.713	466	998	12.587	7.800	17.000	28.000
14	AMD Phenom II X4 N930	Danube	270	47,3	19,2	4	2.000	2.048	HT1800	35	154	6.020	338	1.072	13.481	5.750	16.800	27.500
15	Intel Core 2 Duo P9500	Penryn	420	46,6	12,1	2	2.533	6.144	FSB1066	25	216	6.514	467	854	10.631	5.700	16.200	27.000
16	Intel Core 2 Duo SP9600	Penryn	380	46,3	13,0	2	2.533	6.144	FSB1066	25	216	6.512	464	847	10.551	5.600	15.900	26.500
17	Intel Core 2 Duo P8700	Penryn	240	44,6	18,5	2	2.533	3.072	FSB1066	25	216	5.866	469	836	10.075	5.400	15.300	25.500
18	AMD Phenom II X3 N830	Danube	240	41,7	15,2	3	2.100	1.536	HT1800	35	154	5.065	334	926	11.370	5.200	14.800	24.500
19	Intel Core i7-620UM	Arrandale	330	39,7	9,3	2	1.066	3.072	DMI 2500	18	300	5.076	430	811	8.205	6.500	—	—
20	AMD Phenom II X4 P920	Danube	330	38,2	8,3	4	1.600	2.048	HT1800	25	216	4.810	271	894	10.755	5.050	13.000	22.000
21	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn	100	33,9	18,1	2	2.100	2.048	FSB800	35	154	4.401	369	695	6.889	4.900	11.600	19.000
22	Intel Core i5-520UM	Arrandale	280	31,4	5,4	2	1.066	3.072	DMI 2500	18	300	3.812	369	553	7.350	6.300	—	—
23	Intel Core i3-330UM	Arrandale	210	26,7	4,4	2	1.066	3.072	DMI 2500	18	300	3.642	247	514	6.500	6.100	—	—
24	Intel Core 2 Duo SU9600	Penryn	340	25,0	2,3	2	1.600	3.072	FSB800	10	480	3.566	298	543	4.003	4.550	—	—
25	AMD E-350	Zacate	80	21,3	5,8	2	1.600	1.024	HT1800	18	300	2.800	216	398	4.989	9.000	—	—
26	Intel Pentium SU4100	Penryn	100	20,9	4,2	2	1.300	2.048	FSB800	10	480	3.121	234	410	3.715	4.300	—	—
27	AMD Athlon Neo MV-40	Huron	60	17,6	4,6	1	1.600	512	HT1800	15	360	2.150	231	231	4.951	3.500	—	—
28	Intel Atom D525	Pineview	75	10,1	0,7	2	1.800	1.024	FSB800	13	415	2.145	101	265	1.055	3.100	—	—
29	Intel Atom N550	Pineview	100	9,6	0,4	2	1.500	1.024	FSB800	8,5	635	2.142	95	234	1.050	3.100	—	—
30	Intel Atom N450	Pineview	70	7,7	0,3	1	1.666	512	FSB667	5,5	800	1.497	93	139	1.070	3.100	—	—

1 Çoğunlukla sadece bir düzüstü PC ile birlikte temin edilebilir
 2 Shared Memory grafikte çalışma süresi, hızlı grafik yongaları süreyi %40'a kadar azaltabiliyor

GRAFİK İŞLEMCİLER

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü (MB) ve türü	Yaklaşık fiyat (\$-KDV)	Performans puanı	Fiyat-performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Bellek frekansı (MHz)	Bellek frekansı (MHz)	Unified Shader	Mimari (nm)	Transistör sayısı (milyon)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	Crysis Warhead DX10 12x16 (fps)	S.T.A.L.K.E.R. DX10 19x12 (fps)	Colin McRae Dirt 2 DX11 26x16 (fps)	3DMark Vantage Extreme DX10	
1	AMD Radeon HD 5970	2 x 1.024/GDDR5	680	100,0	45	725	—	4.000	2 x 256	3.200	40	4.300	294	60	51	63	13.768
2	nVidia GeForce GTX 580	1.536/GDDR5	545	90,9	51	772	1.544	4.008	384	512	40	3.000	244	59	24	80	13.135
3	AMD Radeon HD 6970	2.048/GDDR5	375	80,7	66	880	—	5.500	256	1.536	40	2.640	250	51	35	59	10.768
4	nVidia GeForce GTX 570	1.280/GDDR5	380	77,2	62	732	1.464	3.800	320	480	40	3.000	219	52	18	67	11.137
5	nVidia GeForce GTX 560 Ti	1.024/GDDR5	270	72,6	83	900	1.800	4.200	256	384	40	1.950	170	48	19	64	10.201
6	AMD Radeon HD 6950	2.048/GDDR5	265	71,4	83	800	—	5.000	256	1.408	40	2.640	140	45	31	53	9.358
7	nVidia GeForce GTX 480	1.536/GDDR5	420	70,8	52	700	1.401	3.696	384	480	40	3.200	320	48	20	63	9.177
8	AMD Radeon HD 5870	2.048/GDDR5	335	64,0	59	850	—	4.800	256	1.600	40	2.154	188	40	30	41	8.830
9	AMD Radeon HD 6870	1.024/GDDR5	240	63,4	81	900	—	4.200	256	1.120	40	1.700	151	40	30	50	7.589
10	nVidia GeForce GTX 470	1.280/GDDR5	255	56,3	68	607	1.215	3.348	320	448	40	3.200	215	39	15	51	7.257
11	AMD Radeon HD 5850	1.024/GDDR5	180	55,6	95	725	—	4.000	256	1.440	40	2.154	170	35	26	38	7.280
12	AMD Radeon HD 6850	1.024/GDDR5	170	55,3	100	775	—	4.800	256	960	40	1.700	127	36	26	46	6.104
13	nVidia GeForce GTX 295	2 x 896/GDDR3	350	54,1	48	576	1.242	2.016	2 x 448	240	55	2.800	289	47	13	—	9.221
14	nVidia GeForce GTX 465	1.024/GDDR5	200	46,4	71	607	1.215	3.206	256	352	40	3.200	200	33	11	41	6.082
15	AMD Radeon HD 5830	1.024/GDDR5	155	46,2	92	840	—	4.400	256	1.120	40	2.150	175	28	22	30	6.548
16	nVidia GeForce GTX 460	768/GDDR5	170	45,1	82	675	1.350	3.600	192	336	40	1.950	150	31	10	42	6.015
17	ATI Radeon HD 5770	1.024/GDDR5	130	39,3	93	850	—	4.800	128	800	40	1.040	108	27	18	26	4.711
18	ATI Radeon HD 4890	1.024/GDDR5	240	35,7	46	850	—	3.900	256	800	55	959	157	28	20	—	4.950
19	nVidia GeForce GTS 450	1.024/GDDR5	125	34,2	84	850	1.700	3.608	128	192	40	1.170	106	23	9	30	4.682
20	ATI Radeon HD 4870	1.024/GDDR5	185	33,3	55	750	—	3.600	256	800	55	959	157	26	19	—	4.605
21	nVidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	215	32,3	46	666	1.404	2.214	448	192	65	1.400	192	27	13	—	4.868
22	AMD Radeon HD 5750	1.024/GDDR5	110	31,0	87	700	—	4.600	128	720	40	1.040	86	21	14	22	3.725
23	ATI Radeon HD 4770	512/GDDR5	110	21,3	60	750	—	3.200	128	640	40	826	90	16	11	—	3.181
24	ATI Radeon HD 4830	512/GDDR3	115	17,8	48	575	—	1.800	256	640	55	956	80	15	9	—	2.404
25	nVidia GeForce GT 430	1.024/GDDR3	70	14,9	65	700	1.400	1.800	128	96	40	585	56	10	4	13	1.903
26	AMD Radeon HD 5570	1.024/GDDR3	65	13,7	65	650	—	1.600	128	400	40	627	43	9	5	13	1.579
27	nVidia GeForce 9600 GT	512/GDDR3	85	12,9	47	650	1.600	1.800	256	64	65	505	95	12	4	—	1.875
28	ATI Radeon HD 4670	512/GDDR3	60	11,6	59	750	—	2.000	128	320	55	514	59	10	7	—	1.334
29	AMD Radeon HD 5550	1.024/DDR2	55	7,4	41	550	—	800	128	320	40	627	45	5	3	5	837
30	nVidia GeForce GT 220	1.024/DDR2	55	4,7	26	525	1.100	800	128	48	40	486	58	5	1	—	668

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

ABONE FORMU

☐ İlk defa abone oluyorum

☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi

Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu:

Şehir:

Tel:

Faks:

Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz

☐ Advantage

☐ Axxess

☐ Bonus

☐ Maximum

☐ World

Kart Sahibini Adı Soyadı:

☐ Visa

☐ Master Card

Kart No:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Son Kullanma Tarihi:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz

☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi

V.No:

Adres:

Kart Sahibinin imzası:

Dergileriniz

Yurtiçi kargo

ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık abonelik (10 sayı fiyatına 12 sayı)

70.00 TL

Bu form 31 MAYIS 2011 tarihine kadar geçerlidir.

Ödeme bilgileri

Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*
IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.
*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)
Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL
Tel: 0212 478 0 300
Faks: 0212 410 35 12-13
E-Posta: abone@doganburda.com
Web: www.doganburda.com

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

blue Jean

CD hediye

LOFT
BLUE JEAN
MÜZİK YARIŞMASI
FİNALİSTLERİ CD'Sİ
+ 20 POSTER
MAYIS SAYISINDA...

20 poster

LINKIN PARK • ROBERT PATTINSON
MILEY CYRUS • JARED LETO
ADAM LAMBERT • PINK FLOYD
CHORD OVERSTREET • BLIND GUARDIAN
EFE YILMAZ (MANGA) • EMİNEM
DAVE GROHL (FOO FIGHTERS)
KAYBEDENLER KULUBU • ATIYE
NÜKLEER ENERJİYE HAYIR
MANOWAR • JARED PADALECKI
NICKELBACK • NINA DOBREV
SEKSENDÖRT • SELENA GOMEZ

Monster® Extreme Sunucu ve İş İstasyonu Serisi

Dünyanın en hızlı ve en güçlü dizüstü bilgisayarları ile iş istasyonunuzu yanınızda taşıyın

MONSTER® Extreme Sunucu ve İş İstasyonu Serisi, tam bir sunucu ve/veya iş istasyonu kalibreli bir bilgisayarın yeteneklerini sunabilen, tamamıyla geleneksel masaüstü tabanlı iş istasyonlarının yerini almak için tasarlanmış dünyanın en hızlı dizüstü bilgisayarları olarak üretilmiştir.

Monster® Dizüstü Bilgisayarlar, üstün performans gerektiren uygulamalar, en yeni bilgisayar oyunları ve ofis kullanımına kadar geniş bir ihtiyacı karşılamak amacıyla, her zaman yüksek performans veren en üstün bilgisayar bileşenlerinin birarada kullanılmasıyla tasarlanmıştır.

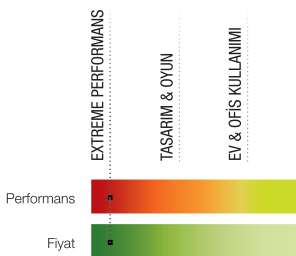

monster®
Powerful Technology

SUNUCU VE İŞ İSTASYONUNUZU YANINIZDA TAŞIYIN

konsento

Fiyat Performans Ölçeği

Seçimini yaptığınız her Monster® Dizüstü Bilgisayar, en yüksek performans veren en kaliteli bilgisayar bileşenlerinin bir arada kullanılmasıyla üretilmiştir. En doğru seçimi yapabilmek için fiyat/performans ölçeğini inceleyin.

Monster®, Orijinal Windows® 7 Ultimate işletim sistemi yüklemektedir.

Monster® Extreme X7200

Ürün özelliklerini ihtiyaçlarınıza göre değiştirebilir, size özel bir notebook yaratabilirsiniz. Ayrıntılı bilgi için lütfen www.monsternotebook.com.tr adresini ziyaret edin.

*İlandaki notebook görsel ve anlatımları modellere göre farklılık gösterebilir.

Microsoft Office her yerde ve ücretsiz

PRATİK

Doğru araçların ve çevrimiçi hizmetlerin yardımıyla dokümanlarınızı nerede olursanız olun, düzenleyebilirsiniz. CHIP, kendi mobil ofisinizi nasıl kurabileceğinizi ve hangi programların ağıdaki verilerinizi yönetebildiğini, koruyabildiğini ve eşleştirebildiğini açıklıyor.

Webde gizlilik

REHBER

Facebook, Google ve diğer büyük web siteleri internetteki tüm tıklamalarınızı takip edebiliyorlar. Bunların hangi verileri topladığını ve hangi ayarlarla tracker'lerden kurtulabileceğinizi açıklıyoruz

Büyük TV'ler için küçük fiyatlar

TEST

Büyük boyutlu televizyonların fiyatı giderek düşüyor. Karşılaştırmalı testimiz de gösteriyor ki, 1000 Euro'nun altında bile 40 ila 50 inç arasında çok sayıda iyi modeller var

Diğer konular

HER DOSYAYI TAMİR EDİN

Hasarlı dosyalar genelde artık açılmazlar. CHIP bu tip dosyaları nasıl kurtarabileceğinizi söylüyor

10 WINDOWS 7 HACK'İ

Windows 7 gizli sistem ve registry hack'leri ile daha hızlı ve stabil çalışabilir

KAMERA OLARAK AKILLI TELEFON

Güncel üst seviye telefonların fotoğraf fonksiyonunu test ediyor ve dijital fotoğraf makineleriyle karşılaştırıyor

STRESSİZ YEDEKLEME

Verileriniz için en iyi yedekleme stratejisi: CHIP değişik çözümler ve yapılandırmalar tanıtıyor

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

CHIP

DB
Doğan Burda

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Recep Baltaş, recep@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Ercan Uğurlu, Berk Ergin, Burak Yüce, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP)

Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar

Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici

CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com

Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93

Şahika Şahinkaya, ssahinkaya@doganburda.com

Tel: 0 212 336 53 14, Faks: 0 212 336 53 93

Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com

Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Maya Akar Center Kat:7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394

Esen-tepe / İstanbul

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı Doğan Ofset Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.

Doğan Medya Tesisleri, Hoşdere Yolu C blok

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım Vaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,

Faks: 0 212 410 35 12 - 13

abone@doganburda.com

www.doganburda.com

Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

GERÇEK GÜÇ!

IPS-500W POWER SUPPLY
140 mm ball bearing fan
4 SATA-4 PATA çıkışı

Timsahlar çok güçlü hayvanlardır.
Hatta genel kanının aksine aslanlardan ve köpekbalıklarından çok daha güçlü avcılardır.
Ayrıca son derece sessizdirler.
Bir timsahın gücünü ne kadar etkin kullanabileceğini ve ne kadar sessiz hareket edebileceğini
hayal bile edemezsiniz.
Aynı üstün performanslı fan yapısı ile süper sessiz çalışan ve üzerinde yazan güç değerlerini gerçekten karşılayan
INCA POWER SUPPLY SERİSİ gibi...
GERÇEK GÜÇ HER ZAMAN FARK YARATIR; DOĞADA DA, TEKNOLOJİ'DE DE!

Gerçek Gücü Hissedin!

Üzerinde yazan güç değerlerini gerçekten karşılayan INCA Gerçek Güç Power Supply Serisi ile bilgisayarınızda dayanıklılık ve yüksek verimliliğin; sessiz, serin ve etkin çalışma performansının keyfine varın!

www.imatech.net

Inca^{TM}
Always The Best Quality

Media Markt 2011 Bahar Temizliği Operasyonu

Düşük fiyatlarla son teknolojiye merhaba!

499 TL

WORLD 6x 83.17 TL TAKSİTLİ FİYAT

SAMSUNG
10,1" ekran

Intel® Atom™ N455 İşlemci
(512KB önbellek, 1.66 GHz)

250 GB harddisk

2 GB bellek

SAMSUNG

NP-N150-JPOCTR, NP-N150-JPODTR

Mini dizüstü bilgisayar

Intel® Atom™ N455. İşlemci (512 KB önbellek, 1.66 GHz). Siyah ve beyaz renk seçeneği. 1.3 MP webcam. İşletim sistemi: Orijinal Microsoft® Windows 7® Starter. Toplam stok adedi: 1000.
Art. no: 1059491, 1059490.

Bakmadan
almam

PEŞİN FİYATINA 10 TAKSİT*

WORLD

*Yapı Kredi World Card'a peşin fiyatına 10 taksit uygulaması, 500 TL ve üzeri alışverişler için geçerli olacaktır.

Eskilerin
yeri burası!

ŞİMDİ TÜRKİYE'DE 17 YERDE • Size en yakın mağaza adresi için: www.mediamarkt.com.tr

MediaMarkt®

LED/LCD/PLAZMA • BİLGİSAYAR • OYUN/DVD/CD • TELEFON • FOTO • BEYAZ EŞYA